

Dokument nr. 15:8

(2007–2008)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 1230 - 1468

4. juni - 1. september 2008

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Dokument nr. 15:8

(2007-2008)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 1230 - 1468

4. juni - 1. september 2008

Innhold

Spørsmål	Side
1230. Fra stortingsrepresentant Vera Lysklætt, vedr. tapt skolegang, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	15
1231. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. utviklingen av luftfarten i Norge etter klimaforliket, besvart av samferdselsministeren	16
1232. Fra stortingsrepresentant Finn Martin Vallersnes, vedr. satsing på utvikling av nye tuberkulosevaksiner, besvart av miljø- og utviklingsministeren	17
1233. Fra stortingsrepresentant Ingebrigt S. Sørfonn, vedr. seismikkinnnsamling utenfor Lofoten og Vesterålen, besvart av olje- og energiministerens	18
1234. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. konsesjon til bygging av vindkraftprosjekt, besvart av olje- og energiministerens	19
1235. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. Øvre Vilberg Gård, besvart av landbruks- og matministeren	20
1236. Fra stortingsrepresentant Morten Drægner, vedr. utviklingen i saken om tilbakebetaling av gaveforsterkninger til staten, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	20
1237. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. barnehagedekningen, besvart av kunnskapsministeren	22
1238. Fra stortingsrepresentant Gunn Olsen, vedr. lønnsforskjeller, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	23
1239. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. omorganiseringen i skatteetaten, besvart av finansministeren	23
1240. Fra stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen, vedr. flere konsesjoner til lokalradiodrift, besvart av kultur- og kirkeministerens	25
1241. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. fastlegetilbud i Longyearbyen, besvart av helse- og omsorgsministeren	26
1242. Fra stortingsrepresentant Torstein Larsen, vedr. prisområde for strøm, besvart av olje- og energiministerens	28
1243. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. valginformasjon på eget språk, besvart av kommunal- og regionalministeren	29
1244. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. høyspentlinje langs Hardangerfjorden, besvart av olje- og energiministerens	29
1245. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. motstand mot oljeboring i Lofoten og Vesterålen, besvart av olje- og energiministerens	30
1246. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. importere Idebenone til eget bruk, besvart av helse- og omsorgsministeren	31
1247. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. Larkollen som typisk turistområde, besvart av kultur- og kirkeministerens	32

	Side
1248. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. tøyvoll langs E6, besvart av samferdselsministeren	33
1249. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. etablering av nye asylmottak, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	33
1250. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal, vedr. industrielt kraftregime, besvart av olje- og energiministeren	34
1251. Fra stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli, vedr. finansieringsansvaret for særlige tiltak og bistand fra kommunalt ansatte når pasienter med særlige bistandsbehov innlegges i sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	35
1252. Fra stortingsrepresentant Ingrid Heggø, vedr. kraftverka Tyin, Fortun, Moflåt og Mål, besvart av olje- og energiministeren	36
1253. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. omgjøring av vedtak fra Helse Midt-Norge, besvart av helse- og omsorgsministeren	37
1254. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. Statsbygg på Fagernesfjellet, besvart av fornyings- og administrasjonsministeren	38
1255. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. kjemisk testing av skjell, besvart av fiskeri- og kystministeren	38
1256. Fra stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund, vedr. provenyberegninger ved endringer i folketrygdens dagpengeplikt ved permitteringer, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren ..	39
1257. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. hiv-positives rettigheter og deltakelsesmuligheter i arbeidslivet, besvart av barne- og likestillingsministeren	40
1258. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. kjøp av behandling, besvart av helse- og omsorgsministeren	41
1259. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. streik i Tine Meierier, besvart av landbruks- og matministeren	42
1260. Fra stortingsrepresentant Gunnar Kvasheim, vedr. strandsonepolitikken, besvart av miljø- og utviklingsministeren	43
1261. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal, vedr. lavenergi, besvart av olje- og energiministeren	44
1262. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. luftambulansetilbud i Helse Fonna, besvart av helse- og omsorgsministeren	44
1263. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. utvidet areal ved flyplasser, besvart av samferdselsministeren	45
1264. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. konsesjoner for vannkraftverk som er mer enn 50 år gamle, besvart av olje- og energiministeren	46
1265. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. dispensasjoner fra byggeforbudet i strandsonen, besvart av miljø- og utviklingsministeren	47
1266. Fra stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn, vedr. teknisk fagskoleutdanning, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	48
1267. Fra stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn, vedr. saksbehandlingstid når det gjelder henvendelser fra skoletilbydere, besvart av kunnskapsministeren	48
1268. Fra stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli, vedr. legemidler av typen antihistaminer, besvart av helse- og omsorgsministeren	49

	Side
1269. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. internasjonal bistand, besvart av miljø- og utviklingsministeren	51
1270. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. nakkeskader, besvart av helse- og omsorgsministeren	51
1271. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. utkjøringer, besvart av samferdselsministeren	52
1272. Fra stortingsrepresentant Martin Engeset, vedr. kvalifiseringsprogrammet i 2008, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	53
1273. Fra stortingsrepresentant Ib Thomsen, vedr. Lotteritilsynet, besvart av kultur- og kirkeministeren	54
1274. Fra stortingsrepresentant Åse M. Schmidt, vedr. forvaltning av den økonomiske verdien av forskningsresultater og kunnskap ervervet gjennom offentlig finansiert forskning, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	55
1275. Fra stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen, vedr. lærlinger med gratis lærebøker i læretiden, besvart av kunnskapsministeren ..	57
1276. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. merking av fartøyer til sjøs, besvart av nærings- og handelsministeren	57
1277. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. økonomiske forhold som beskrives for implementering av nødnettet, besvart av justisministeren	58
1278. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. gjennomgang av prinsipper for bompengefinansiering, besvart av samferdselsministeren	59
1279. Fra stortingsrepresentant Vera Lysklætt, vedr. samisk dagsavis både på samisk og norsk, besvart av kultur- og kirkeministeren	60
1280. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. bemanningssituasjonen ved Åna fengsel, besvart av justisministeren	61
1281. Fra stortingsrepresentant Leif Helge Kongshaug, vedr. oppretting av asylmottak, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	62
1282. Fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker, vedr. OPS-prosjekter, besvart av samferdselsministeren	63
1283. Fra stortingsrepresentant Kari Lise Holmberg, vedr. ventemottakene på Lier og i Nannestad, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	64
1284. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. lufthavnnettet, besvart av nærings- og handelsministeren	65
1285. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. manglende tilstedeværelse av norsk politi, besvart av justisministeren	66
1286. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. industrikraft, besvart av olje- og energiministerens	67
1287. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. bruk av alger til produksjon av biodrivstoff, besvart av miljø- og utviklingsministeren	68
1288. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. betaling av billett/helgepass for statsråd, besvart av kultur- og kirkeministeren	69
1289. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. formuesskatt av latente skatteforpliktelse, besvart av finansministeren	69

	Side
1290. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. å vurdere Dixi som drifter av en nettportal, besvart av justisministeren	71
1291. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. organisering av en sommerøvelse ved Akerselva, besvart av justisministeren	72
1292. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. Skattekutt, besvart av finansministeren	73
1293. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. omfanget av dopingbruk i Norge, besvart av helse- og omsorgsministeren	74
1294. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. seniortiltak gjennom lokale forhandlinger, besvart av justisministeren	74
1295. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. norsk import fra de 50 fattigste landene i verden, besvart av utenriksministeren	75
1296. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. løsning for beboerne på Solbu, besvart av helse- og omsorgsministeren	76
1297. Fra stortingsrepresentant Per Egil Evensen, vedr. Ski sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	77
1298. Fra stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund, vedr. evaluere håndteringen av skogbrannen i Froland, besvart av justisministeren	78
1299. Fra stortingsrepresentant Ine Marie Eriksen Søreide, vedr. fullfinansiert opplæring ved Nordreisa videregående skoles landslinje for langrenn og skiskyting, besvart av kunnskapsministeren	79
1300. Fra stortingsrepresentant Ine Marie Eriksen Søreide, vedr. krigsgraver, besvart av kultur- og kirkeministeren	79
1301. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Andersen, vedr. skogbrann i Froland kommune, besvart av kommunal- og regionalministeren	81
1302. Fra stortingsrepresentant Gunnar Kvasheim, vedr. ny jernbanebru på E 39 på Helleland og krabbefelt i Skibadalen, besvart av samferdselsministeren	82
1303. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. nedgangen i antall årsverk i pleie- og omsorgssektoren i perioden 2004-2005, besvart av helse- og omsorgsministeren	82
1304. Fra stortingsrepresentant Gunnar Kvasheim, vedr. trådløse nett i barnehager og skoler, besvart av helse- og omsorgsministeren	83
1305. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. steril oppdrettsfisk, besvart av fiskeri- og kystministeren	84
1306. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. eierskapet i Telenor, besvart av nærings- og handelsministeren	85
1307. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. farmasøytiske produkter, besvart av nærings- og handelsministeren	86
1308. Fra stortingsrepresentant Bjørn Jacobsen, vedr. verneplan for Smøla, besvart av miljø- og utviklingsministeren	87
1309. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. EØS-midler til Romania og Bulgaria, besvart av utenriksministeren	87
1310. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. transporttilbud via riksveiferje, besvart av samferdselsministeren	89
1311. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal, vedr. Vest-Tank-eksplosjonen i Gulen, besvart av miljø- og utviklingsministeren	90

	Side
1312. Fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker, vedr. Hardangerbrua, besvart av samferdselsministeren	91
1313. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønaas Kjos, vedr. planlagt læring, besvart av kunnskapsministeren	92
1314. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. ekvivalensjoner for lytte- og tale trening, besvart av helse- og omsorgsministeren	92
1315. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. ergonomiske forhold i skolen, besvart av kunnskapsministeren	94
1316. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. sykkeltrafikk i Akershus, besvart av samferdselsministeren	96
1317. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. avgiftsfri bensin for bruk i fritidsbåter, besvart av finansministeren	97
1318. Fra stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal, vedr. landbruk og distriktene, besvart av landbruks- og matministeren	98
1319. Fra stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn, vedr. rammevilkårene for internasjonale skoler, besvart av kunnskapsministeren	99
1320. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. granskning av Vest Tank-ulykken i Sløvåg i Gulen kommune, besvart av miljø- og utviklingsministeren	100
1321. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. ligningsverdier på boliger, besvart av finansministeren	101
1322. Fra stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal, vedr. asylsøkerens religiøse tilhørighet, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	102
1323. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. kreftutdanningen, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	103
1324. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. 6-timers dag i arbeidslivet, besvart av fornyings- og administrasjonsministeren	104
1325. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. Ormtjernkampen nasjonalpark, besvart av miljø- og utviklingsministeren	105
1326. Fra stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn, vedr. helsefagarbeiderutdanningen, besvart av kunnskapsministeren	106
1327. Fra stortingsrepresentant May-Helen Molvær Grimstad, vedr. feriepenger til fosterforeldre, besvart av barne- og likestillingsministeren	107
1328. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. nye oppdrettskonsesjoner i Nordland, besvart av fiskeri- og kystministeren	108
1329. Fra stortingsrepresentant Ingebrigt S. Sørfonn, vedr. regionskattkontoret, besvart av finansministeren	109
1330. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. rapport om ISI i Afghanistan, besvart av utenriksministeren	110
1331. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. generelt grunnlag, besvart av samferdselsministeren	111
1332. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. behandlingstid ved NAV, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	111
1333. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. bedre utvinningsgrad ved feltene på norsk sokkel, besvart av olje- og energiministeren	112

	Side
1334. Fra stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen, vedr. statsgaranti til OL i Tromsø, besvart av kultur- og kirkeministeren	114
1335. Fra stortingsrepresentant Ingebrigt S. Sørfonn, vedr. forfølgelse av ikkje-muslimer i Algerie, besvart av utenriksministeren	114
1336. Fra stortingsrepresentant May-Helen Molvær Grimstad, vedr. flyferjer, besvart av samferdselsministeren	115
1337. Fra stortingsrepresentant Kari Lise Holmberg, vedr. toppidrettsgymnaset i Telemark, besvart av kunnskapsministeren ...	116
1338. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. forfølgelsen av kristne i Iran, besvart av utenriksministeren	116
1339. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. voldsbølgen mot de kristne kopterne i Egypt, besvart av utenriksministeren	117
1340. Fra stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen, vedr. et tunnelalternativ på ny trasé E39 Fardal-Osestad i Vest-Agder, besvart av samferdselsministeren	118
1341. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. fangetransport, besvart av justisministeren	119
1342. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. bemanningsutredningen, besvart av justisministeren	120
1343. Fra stortingsrepresentant Jan Sahl, vedr. hjemfall, besvart av olje- og energiministeren	121
1344. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. bedret kraftsituasjonen i Midt-Norge, besvart av olje- og energiministeren	122
1345. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. konsesjonssøknad fra Industrikraft Møre for gasskraftverk på Fræna, besvart av olje- og energiministeren	123
1346. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. tollsatser på herre- og dametruse, besvart av finansministeren	123
1347. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. pakkeporto, besvart av samferdselsministeren	124
1348. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. ulykker på E-18 på strekningen mellom Brattåstunnelene og Kjørholt, besvart av samferdselsministeren	125
1349. Fra stortingsrepresentant Laila Dāvøy, vedr. "Bruskrig i Forsvaret", besvart av helse- og omsorgsministeren	125
1350. Fra stortingsrepresentant Laila Dāvøy, vedr. hypnosebehandling, besvart av helse- og omsorgsministeren	126
1351. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. fotgjengere som krysser fotgjengerfelt, besvart av samferdselsministeren	128
1352. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. import av stjalne biler, besvart av finansministeren	129
1353. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. handlingsplanen Prosjektet Et enklere Norge, besvart av nærings- og handelsministeren	130
1354. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. innføring av OOXML som en prioritert standard, besvart av fornyings- og administrasjonsministeren	130
1355. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. operasjoner i utlandet, besvart av helse- og omsorgsministeren	131

	Side
1356. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. kraftsituasjonen i Nord-Norge, besvart av olje- og energiministeren	133
1357. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. fellingstillatelse på rovdyr før de har gjort skade på husdyr, besvart av miljø- og utviklingsministeren	133
1358. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. fellingstillatelse på rovdyr, besvart av miljø- og utviklingsministeren	134
1359. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. trafikksikkerhetstiltak på strekningen Bamble-Larvik, besvart av samferdselsministeren ...	135
1360. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. å lempe på kravene for ansettelse innenfor yrkesfagene, besvart av kunnskapsministeren	136
1361. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. seismikkskyting på fiskefelt, besvart av olje- og energiministeren	137
1362. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. sjøvarme vs. fjernvarme, besvart av olje- og energiministeren	138
1363. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. hvalsafari i Vesterålen, besvart av nærings- og handelsministeren	139
1364. Fra stortingsrepresentant Erna Solberg, vedr. , besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	140
1365. Fra stortingsrepresentant Vera Lysklætt, vedr. "Kerakkvota" i Vardø, besvart av fiskeri- og kystministeren	141
1366. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. energiregnskap for samferdselssektoren, besvart av samferdselsministeren	142
1367. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. lisens for dyrleger ang. overtredelser av legemiddeloven og dyrehelsepersonelloven, besvart av landbruks- og matministeren	143
1368. Fra stortingsrepresentant Vera Lysklætt, vedr. CO ₂ -frie gasskraftverk, besvart av miljø- og utviklingsministeren	144
1369. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. syklist og skade på biler, besvart av justisministeren	145
1370. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. dyrevernloven § 6, besvart av landbruks- og matministeren	146
1371. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. oppdrettsvirksomhet i Storfjorden, besvart av fiskeri- og kystministeren	147
1372. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. finansiering av jernbane, besvart av finansministeren	148
1373. Fra stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal, vedr. asylsøkere, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	149
1374. Fra stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal, vedr. unntak for ordinære krav til arbeidstillatelse for ofre for prostitusjon/menneskehandel, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	150
1375. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. forenkling av detaljerte skatteregler, besvart av finansministeren	151
1376. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. å "flå" de såkalt rike, besvart av finansministeren	152
1377. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. Barnevernet og kriminelle mindreårige, besvart av justisministeren	153
1378. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. praksis ved Statens Innkrevingsentral, besvart av justisministeren	153

	Side
1379. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. forsinkelsesgebyrer på studielån, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	154
1380. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. flytteskatt, besvart av finansministeren	155
1381. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. bokettersyn hos offentlige etater, besvart av finansministeren	155
1382. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. frafall fra tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengige, besvart av helse- og omsorgsministeren	156
1383. Fra stortingsrepresentant Vera Lysklætt, vedr. hunder som stikker av, besvart av justisministeren	157
1384. Fra stortingsrepresentant Vera Lysklætt, vedr. potetproduksjonen i Finnmark, besvart av landbruks- og matministeren	157
1385. Fra stortingsrepresentant Jan Sahl, vedr. referert fra gradert brev/notat, besvart av forsvarsministeren	158
1386. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. Rusreform II, besvart av helse- og omsorgsministeren	159
1387. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal, vedr. stikkprøvekontroller av skipslaster i Gulen, besvart av miljø- og utviklingsministeren	161
1388. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. tollavgifter på import av elektronikk fra Østen, besvart av finansministeren	162
1389. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. Jondalstunnelen, besvart av samferdselsministeren	165
1390. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. småkraftverks inkludering i et grønt sertifikatsystem, besvart av olje- og energiministeren	166
1391. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. modernisering av Muradalen Kraftverk, besvart av miljø- og utviklingsministeren	166
1392. Fra stortingsrepresentant Jan Sahl, vedr. regelverket for sykepenge og/eller pleiepenge, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	167
1393. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. forskning på alkoholvaner og ringvirkningene, besvart av helse- og omsorgsministeren	168
1394. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. datavirus fra offentlige nettsteder, besvart av fornyings- og administrasjonsministeren	169
1395. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. statsstøtte for kjøttreklame, besvart av landbruks- og matministeren	171
1396. Fra stortingsrepresentant Gunnar Kvasheim, vedr. nye retningslinjer for fremføring av kraftlinjer, besvart av olje- og energiministeren	172
1397. Fra stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli, vedr. LAR-sentrenes innkjøp av metadon, besvart av helse- og omsorgsministeren	173
1398. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. akupunktur, besvart av helse- og omsorgsministeren	174
1399. Fra stortingsrepresentant Torstein Rudihagen, vedr. manglende merking av turstien over Knutshø i Vågå kommune, besvart av miljø- og utviklingsministeren	175

	Side
1400. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. betjent i åpningstidene ved lensmannskontorene i Solør i Hedmark, besvart av justisministeren	177
1401. Fra stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli, vedr. botid før trygderettigheter igjen inntreffer etter opphold i utlandet, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	178
1402. Fra stortingsrepresentant Gunnar Kvasheim, vedr. krysseren "Murmansk", besvart av fiskeri- og kystministeren	179
1403. Fra stortingsrepresentant Vera Lysklætt, vedr. "Murmansk"-saken på Sørøya, besvart av fiskeri- og kystministeren	179
1404. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. rusinstitusjonen "Håpets dør", besvart av helse- og omsorgsministeren	181
1405. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. Åsnes-saken og Mattilsynet, besvart av landbruks- og matministeren	182
1406. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. økonomiske og personellmessige ressurser i Konkurransetilsynet, besvart av fornyings- og administrasjonsministeren	183
1407. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. kvikksølvlasten i den tyske ubåten U864, besvart av fiskeri- og kystministeren	184
1408. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. transport fra veg over på bane, besvart av samferdselsministeren	185
1409. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. maxi-taxiene, besvart av samferdselsministeren	186
1410. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. sitteplass i buss for skolebarn, besvart av samferdselsministeren	186
1411. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. industrikraft, besvart av olje- og energiministeren	187
1412. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. jaktvåpengarderobe, besvart av justisministeren	188
1413. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. finansieringsformer for utbygging av jernbane, besvart av samferdselsministeren	189
1414. Fra stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal, vedr. de økte lønnsutgifter for helseforetakene, besvart av helse- og omsorgsministeren	189
1415. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. skattefrie sparing i individuelle pensjonsavtaler, besvart av finansministeren	190
1416. Fra stortingsrepresentant Dagrun Eriksen, vedr. bemanning og ferieavvikling innen eldreomsorgen i kommunene, besvart av helse- og omsorgsministeren	191
1417. Fra stortingsrepresentant Robert Eriksson, vedr. sykepenge når man pleier alvorlig syke pårørende, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	192
1418. Fra stortingsrepresentant Robert Eriksson, vedr. saksbehandlere innen Nav, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	193
1419. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. Frankrikes industrikraftløsning, besvart av olje- og energiministeren	195
1420. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. investeringene på Lutelandet, besvart av olje- og energiministeren	196
1421. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. integrering av boligprisene i konsumprisindeksen, besvart av finansministeren	196

	Side
1422. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. passproblemer for norsk gutt, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	197
1423. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. norsk turistnæring og skatte- og avgiftsområdet i landet, besvart av finansministeren ..	197
1424. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. flyruten Oslo-Røros, besvart av samferdselsministeren	198
1425. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. regelverket for pleiepenger og opplæringspenger, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	199
1426. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. heving av den russiske atomubåten K-159 i Barentshavet, besvart av utenriksministeren	199
1427. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. helsesamarbeid med Kina, besvart av helse- og omsorgsministeren	200
1428. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. krigspensjon for barn som ble rammet av bombingene av Laksevåg-området under 2. verdenskrig, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	201
1429. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. norske bedrifter i Russland, besvart av nærings- og handelsministeren	202
1430. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. ny våpenforskrift, besvart av justisministeren	203
1431. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. utrangerte oljeinstallasjoner i Vindafjord, besvart av helse- og omsorgsministeren	204
1432. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. regler for flygning med privatfly, besvart av samferdselsministeren	205
1433. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. stengning av Vallaviktunnelen, besvart av samferdselsministeren	207
1434. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. nye konsesjoner for lakseoppdrett, besvart av fiskeri- og kystministeren	207
1435. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. regler for børsnoterte selskaper i Norge, besvart av justisministeren	208
1436. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. miljøgiften Nonylfenoletxylat, besvart av miljø- og utviklingsministeren	209
1437. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. El-overfølsomhet, besvart av helse- og omsorgsministeren	210
1438. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal, vedr. register over utplasserte mobilmaster i Norge, besvart av samferdselsministeren	211
1439. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. transittmottak i Våler kommune i Hedmark, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	211
1440. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. skatteregler for hestehold, besvart av finansministeren	213
1441. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. åpent, nasjonalt klimapanel, besvart av miljø- og utviklingsministeren	214
1442. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. småkraft- og biobransjen, besvart av olje- og energiministerens	214
1443. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. de samlede skatter og avgifter som havbruksnæringen betaler for 2008, besvart av finansministeren	215

	Side
1444. Fra stortingsrepresentant Laila Dāvøy, vedr. opptrappingsplanen for psykisk helsevern, besvart av helse- og omsorgsministeren	216
1445. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. ubåtvrak, besvart av fiskeri- og kystministeren	218
1446. Fra stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli, vedr. mammografitilbud ved Ski sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	219
1447. Fra stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen, vedr. politiberedskapen på sjøen i Flekkefjord, besvart av justisministeren	220
1448. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. kabelbrudd hos Telenors mobilnett, besvart av samferdselsministeren	221
1449. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. arbeidsmiljøet blant pilotene i SAS, besvart av samferdselsministeren	222
1450. Fra stortingsrepresentant Laila Dāvøy, vedr. mobilstasjonen på sameiet Kalmarhuset, besvart av helse- og omsorgsministeren	222
1451. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal, vedr. narkotest i trafikken, besvart av justisministeren	223
1452. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. konkurranse i det norske telemarkedet, besvart av samferdselsministeren	224
1453. Fra stortingsrepresentant Robert Eriksson, vedr. trygderettigheter etter opphold i utlandet, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	226
1454. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. engangsavgift på luft, besvart av finansministeren	227
1455. Fra stortingsrepresentant Vera Lysklætt, vedr. hyttebygging langs Tanaelva på finsk side, besvart av utenriksministeren	228
1456. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. veitoaletter, besvart av samferdselsministeren	229
1457. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. endring av opplæringsloven, besvart av kunnskapsministeren	230
1458. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. utslipp av NOx, besvart av samferdselsministeren	230
1459. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. trygdeavgift, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	231
1460. Fra stortingsrepresentant Gunnar Kvasheim, vedr. atomgjenvinningsanlegget THORP ved Sellafield, besvart av miljø- og utviklingsministeren	232
1461. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. eksamensreglementet for Universitetet i Tromsø, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	233
1462. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. investeringer i vei og jernbane, besvart av samferdselsministeren	234
1463. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. etiske retningslinjer i selskaper hvor staten er største eier, besvart av finansministeren	234
1464. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. brukte drikkekartonger, besvart av miljø- og utviklingsministeren	236
1465. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. foretakspensjon, besvart av finansministeren	237

	Side
1466. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. dybdebegrensninger på krabbefiske, besvart av fiskeri- og kystministeren	238
1467. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. endringer i reguleringen av hummerfisket, besvart av fiskeri- og kystministeren	239
1468. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. renseteknologi, besvart av miljø- og utviklingsministeren	240

Dokument nr. 15:8

(2007-2008)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 1230

Innlevert 4. juni 2008 av stortingsrepresentant Vera Lysklætt

Besvart 20. juni 2008 av fungerende arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«St.meld. nr. 44 (2003-2004) som bl.a. omhandler erstatningsordninger for eldre utdanningsskadelidte samer og kvener, ble behandlet i Stortinget i april 2005. Den gruppen det gjelder har et stort behov for å få hjelp til å skrive sine søknader. Dette får de ikke i dag, men er avhengig av hjelp fra slektninger og andre.

Hva vil statsråden gjøre slik at de kan få den hjelpa de trenger til å skrive sine søknader?»

BEGRUNNELSE:

Følgene av manglende skolegang under siste krig kombinert med datidens fornorskningsspolitikk er at mange eldre samer og kvener ikke har lært å lese og skrive. De har derfor, naturlig nok, et stort behov for å få hjelp til å skrive sine søknader om billighetserstatning som de nå har krav på.

Viser i denne sammenheng også til mitt spørretimespørsmål den 11.01.06 vedr. denne saken.

Svar:

Jeg gjør for ordens skyld oppmerksom på at spørsmål som gjelder billighetserstatning forvaltes av billighetserstatningsutvalgene og Justissekretariatene. Justissekretariatene er i administrative spørsmål

underlagt Justisdepartementet, mens faglige og politiske styringssignaler går direkte fra Stortinget.

Høsten 2005 gikk Kommunal- og regionaldepartementet bredt ut med informasjon om tilpasningene av ordningen og hvordan søknad kan fremmes. Det ble utarbeidet og distribuert informasjonsmaterieell både på samisk, kvensk, finsk og norsk, det ble annonsert i aktuelle aviser og det ble orientert gjennom redaksjonell omtale i etermediene.

Justissekretariatene har utarbeidet et eget søknadsskjema som kan benyttes for å utforme en søknad på en enkel måte.

I 2005 stilte Kommunal- og regionaldepartementet via Fylkesmannen i Finnmark midler til rådighet for kommunene til å dekke kommunenes ekstra kostnader knyttet til bistand i forhold til søknader om billighetserstatning.

Det har kommet inn et stort antall søknader, noe som tyder på at tilpasningene av ordningen er godt kjent og at de det angår er i stand til å fremme sine søknader. Jeg har fått opplyst fra Justissekretariatet at de fleste søknadene nå er behandlet.

Jeg vil forøvrig vise til at det er kommunenes oppgave å yte bistand til de innenfor befolkningen som har behov for slik bistand for å nyttiggjøre seg det offentlige ordninger.

SPØRSMÅL NR. 1231**Innlevert 4. juni 2008 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 12. juni 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«I klimaforliket av 17.1.2008 mellom alle partiene på Stortinget med unntak av FrP er det satt mål som angivelig skal redusere utslipp av klimagasser innenfor Transportsektoren. En rekke mål og tiltak omtalt men ikke når det gjelder Luftfart i Norge. For Norge er innenlands persontrafikk av passasjerer svært viktig, og også bruk av persontransport til og fra landet er viktig i den nasjonale verdiskaping.

Hvordan Klimaforliket vil påvirke utvikling av luftfarten i Norge på innenfor et tidsperspektiv på 10 år?»

BEGRUNNELSE:

Følgende er sitater fra klimaforliket av 17.1.2008 mellom alle partiene i Stortinget unntatt FrP:

”2. Mål**2.1 Skjerpede generelle klimamål**

Norge har som det eneste landet i verden erklært et forpliktende mål om karbonnøytralitet slik at Norge skal sørge for globale utslippsreduksjoner som motsvarer våre utslipp av klimagasser senest i 2050.

Som en del av en global og ambisiøs klimaavtale der også andre industriland tar på seg store forpliktelser, er partene enige om at Norge skal ha et forpliktende mål om karbonnøytralitet senest i 2030. Det innebærer at Norge skal sørge for utslippsreduksjoner tilsvarende norske utslipp i 2030.

Partene er enige om at tidlige tiltak har langt større effekt enn senere tiltak for å forhindre temperaturøkning. Partene mener derfor det er viktig å få oppslutning om en rask iverksetting av klimatiltak.

2.4. Lavutslippssamfunn

Partene er enige om at det er et langsiktig mål at Norge skal bli et lavutslippssamfunn. Lavutslippssamfunnets helhetsløsning og lavutslippsbane som er presentert i NOU 2006:18 ”Et klimavennlig Norge” er ett av bidragene til utformingen av norsk klimapolitikk.

6. Transport**6.1 NTP**

Partene er enige om at klimamålet for transportsektoren er et viktig grunnlag for arbeidet med nasjonal transportplan. Partene fremhever kollektivbruk og sykkel- og gangtrafikk, samt tiltak som reduserer utslipp fra veitrafikk.

6.14. Kvotesystem transport

Partene er enige om regjeringen skal utrede om hele eller deler av transportsektoren bør omfattes av et kvotesystem.”

Blant mange tiltak innenfor Transportområdet er Veisektor, Jernbanesektor og Sjøtransport omtalt men ikke Luftfart. Dagens flyplass-struktur er i det vesentlige basert på et omfattende system av kryss-subsidiering der 4 store og lønnsomme flyplasser dekker driftsunderskudd ved en rekke andre, særlig de regionale lufthavnene. Det statlige selskapet Avinor AS er selvfinansierende. Selskapets inntekter er basert på brukerbetaling samt utleievirksomhet i lufthavnene. Selskapet har i mange år finansiert til dels store investeringer i flyplasser og utstyr over egne regnskaper. Det nasjonale lufthavnnett står overfor store investeringer i årene som kommer for å gi kundene effektive, sikre og miljøvennlige flytransport. Flytrafikken både innenlands og til/fra utlandet øker sterkt.

I Norge er mange regioner avhengig av passasjertransport med fly. Innenlands flytransport regnes derfor av mange som rutegående flybasert kollektivtrafikk. Dersom Klimaforliket i Norge påvirker luftfartens situasjon og utvikling i betydelig og/eller dramatisk grad vil det påvirke økonomien og derved drift av dagens flyplasser, verdiskapingen i mange regioner og transporttilbudet i mange regioner. Derfor er det viktig at klimaforlikets innvirkning på luftfarten i Norge avklares.

Svar:

Det er riktig at klimaforliket ikke inneholder konkrete tiltak for norsk luftfart. Regjeringen mener at hovedutfordringen med klimagassutslipp fra luftfart er knyttet til internasjonal luftfart. Som det går fram av klimameldingen, St.meld. nr. 34 (2006-2007), arbeider regjeringen for at internasjonal luftfart skal være inkludert i neste internasjonale klimaavtale. Dette er særdeles viktig for å få på plass effektive internasjonale virkemidler for å redusere utslippene fra luftfarten.

I regjeringens strategi for norsk luftfart, som ble lagt fram 11. juni d.å., viser vi til at EU har fremmet et direktivforslag om å innlemme luftfart i sitt kvotehandelssystem fra 2011 eller 2012. Regjeringen ønsker dette tiltaket velkommen, og vil arbeide for at også norsk luftfart vil bli omfattet av direktivet dersom det blir vedtatt i EU. Regjeringen har ennå ikke tatt stilling til hvilke konsekvenser en eventuell innlemming av luftfarten i EUs kvotehandelssystem vil ha for den norske CO₂-avgiften på innenriks luftfart. Det går videre fram av strategien at regjeringen, ved

vurdering av tiltak, vil unngå tiltak med negative konsekvenser for lufttrafikken i distriktene.

Klimaforliket vil i seg selv ikke påvirke norsk luftfart i de nærmeste 10 år utover forslagene knyttet til internasjonal luftfart. Regjeringen vil arbeide hardt for å inkludere internasjonal luftfart i neste klimaavtale. Avinors prosjekt om bærekraftig og sam-

funnsnyttig luftfart viser imidlertid at det er mulig å redusere utslippene betydelig innenfor dagens virkemiddelbruk selv med økt trafikk.

Økt oljepris, innlemming av flytrafikken i EUs kvotesystem og ny internasjonal klimaavtale vil forhåpentligvis bidra til reduserte utslipp også fra den internasjonale luftfarten.

SPØRSMÅL NR. 1232

Innlevert 5. juni 2008 av stortingsrepresentant Finn Martin Vallersnes

Besvart 12. juni 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Hvordan har Regjeringen tenkt å følge opp utenrikskomiteens merknad i statsbudsjettet for 2008 når det gjelder videre satsning på utvikling av nye tuberkulosevaksiner?»

BEGRUNNELSE:

Til tross for at BCG er en vaksine man har hatt i over 80 år, og som blir brukt i de fleste land i verden i dag er tuberkulosen ikke under kontroll i to av verdens regioner: Afrika og Europa, (særlig land i det tidligere Sovjetunionen.) På verdensbasis er nærmere 2 milliarder mennesker smittet fordi bekjempelse av sykdommen ikke har fått nok oppmerksomhet eller ressurser. Den største utfordringen i dag er koplingen mellom tuberkulose og HIV/AIDS. Norge har hatt en lang tradisjon med å bekjempe tuberkulose via ulike bistandskanaler, men fremdeles satses det for lite på forebyggende arbeid, som utvikling av nye vaksiner. I sine kommentarer til statsbudsjettet 2008 hevdet utenrikskomiteen enstemmig at det er "spesielt viktig at det satses videre på utvikling av nye tuberkulosevaksiner", hvilket sees i sammenheng med at "Komiteen mener det er spesielt viktig også å se bekjempelse og forebygging av HIV/AIDS og tuberkulose i sammenheng".

Svar:

Tuberkulose er en sykdom som kan ramme alle og er en av verdens mest alvorlige folkesykdommer. En tredjedel av verdens befolkning er smittet av tuberkulose og to millioner mennesker dør hvert år. Spesielt alvorlig er det at tuberkulose er økende motstandsdyktig mot medisiner. Tuberkulose i kombinasjon med hiv og aids er en reell trussel for verdens helse og for de fattige i særdeleshet. Med dette bak-

teppet er det klart at verden trenger en ny vaksine med større effekt enn dagens BCG vaksine.

Dessverre er det slik at en ny vaksine mot tuberkulose ligger et stykke fram i tid. Selv om seks vaksiner er under utvikling internasjonalt, har ingen av disse kommet seg gjennom nåløyet til de sene utprøvningsfasene. En rekke institusjoner – både private og offentlige – samarbeider i ulike prosjektnettverk, og det er god grunn til å tro at innsatsen vil bære frukter, men først om flere år.

Siden tuberkulose ikke vil beseires før en ny og bedre vaksine er tilgjengelig er det viktig å støtte vaksineutvikling nå, inkludert grunnforskning. Som del av Regjeringens satsing på reduksjon av barne og mødredødelighet støttes et vaksineprogram i Norges forskningsråd med 50 mill kroner per år. Omtrent en fjerdedel av denne støtten går til forskning relatert til tuberkulosevaksine, blant annet i samarbeide med indiske forskningsmiljøer. I tillegg støttes forskning til utvikling av tuberkulose vaksine gjennom bidrag til internasjonale institusjoner slik som WHO og et spesialprogram for forskning på tropiske sykdommer (TDR).

Vaksine er en vår tids mest effektive våpen mot sykdom og fattigdom. De senere år har omtrent en fjerdedel av helsebistanden gått til vaksine. Norge støtter vaksinealliansen GAVI med 500 mill kroner årlig. GAVI er verdens viktigste finansieringsmekanisme for vaksine til fattige land men overlater forskning til mer spesialiserte institusjoner. GAVI spiller imidlertid en nøkkelrolle for nye vaksiner ved å trykke langsiktig finansiering, sikre vaksine til fattige, og oppnå prisreduksjon.

Når en ny vaksine mot tuberkulose foreligger vil GAVI derfor spille en hovedrolle. Fram til da vil GAVI fokusere på livreddende vaksiner som allerede er tilgjengelige på markedet, slik som vaksiner mot

lungebetennelse (pneumokokk) og diaré (rotavirus). GAVI har siden oppstarten i 2000 støttet innføring av vaksiner mot hepatitt B, hjernehinnebetennelse og gulfeber i mer enn seksti land og bidratt til å øke den globale dekningen for basisvaksiner. WHO og UNICEF anslår at GAVIs innsats til sammen har reddet 2 millioner liv.

Innen en ny vaksine foreligger vil kampen mot tuberkulose måtte føres med andre midler. Støtten til Det globale fond for bekjempelse av aids, tuberkulose og malaria (GFATM) er spesielt viktig og står for 75 prosent av den internasjonale innsatsen mot tuberkulose. I 2008 støtter Norge Det globale fond med 375 mill kroner, derav en femtedel går til bekjempelse av tuberkulose. Nær 3 millioner pasienter har hittil fått behandling mot tuberkulose.

Norge er en betydelig støttespiller til WHO, som

nylig lanserte reviderte retningslinjer for en samordnet behandling av tuberkulose og hiv. Dette har vist seg å ha god effekt og er særlig nyttig for land med helsepersonellmangel. Tuberkulose er således ikke bare en del av hiv-problemet, men også en del av løsningen. Økonomisk støtte kanaliseres også til sentrale globale aktører slik som Den internasjonale lungehelseunionen, Stop TB partnerskapet og den norske landsforeningen for hjerte og lungesyke (LHL).

Mer må selvsagt gjøres. Den globale handlingsplanen mot tuberkulose anslår et finansieringsgap på totalt 30 milliarder USD fram mot 2015, derav 6 milliarder USD til nye vaksiner, diagnoseverktøy og medisiner. Regjeringen vil fortsette å vurdere støtte til lovende vaksineprosjekter på grunnlag av ekspert anbefalinger og norske prioriteringer knyttet til global helse og fattigdomsreduksjon.

SPØRSMÅL NR. 1233

Innlevert 5. juni 2008 av stortingsrepresentant Ingebrigt S. Sørfohn

Besvart 13. juni 2008 av olje- og energiminister Åslaug Haga

Spørsmål:

«Oljedirektoratet treng 3-4 ganger så lang tid som forutsett til seismikkinnsamling utenfor Lofoten og Vesterålen. Det betyr at fiskarane lir eit langt større økonomisk tap enn det som var rekna med. Regjeringa vil ikkje innføra ny frikjøpsordning for fiskarane, men berre utvida eksisterande ordning. Trass i dette er det ikkje lagt inn auka overføringar til ordninga i Revidert.

Korleis heng dette saman?»

GRUNNGJEVING:

Oljedirektoratet gjennomfører seismiske undersøkingar utanfor Lofoten og Vesterålen. Områda er særst viktige for fiskeria. Det har vore stilt spørsmål ved om det i det heile teke lar seg gjera å kombinera det intensive fisket med ein så smal sokkel som det her er snakk om.

Difor vart det fremma forslag om å laga ei kompensasjons-/frikjøpsordning for dei aktuelle områda. Regjeringa valde å ikkje laga ei slik ordning, mellom anna fordi innsamlingstida vart mykje lengre enn først forutsett, noko som gjer fiskarane sine tap langt større. Nett difor skulle ein tru at det hadde vore naudsam å auka overføringane til den eksisterande

frikjøpsordninga. Me kan ikkje så at Regjeringa legg opp til ein slik auke i revidert nasjonalbudsjett.

Svar:

På grunn av problem med seismikkfartyet, fekk Oljedirektoratet ikkje samla inn så mykje seismikk som planlagt i fjor sommar. Mellom anna som følgje av dette har det lenge vore klart at dei ville trenge ein lengre periode for innsamling i år. Det er Oljedirektoratets faglege vurdering at det er naudsynt med fire månaders innsamling i år for å sikre Stortinget eit tilstrekkeleg kunnskapsgrunnlag når forvaltningsplanen skal bli oppdatert i 2010.

Oljedirektoratet planlegg å samle inn seismikken på så skånsamt vis som mogleg. I tillegg har regjeringa gjort grep for å sørge for at det viktigaste sesongfiskeriet i perioden, blåkveitefisket, blir påverka så lite som mogleg av Oljedirektoratets innsamling. Det er usikkert i kva grad fiskarane vil lide økonomisk tap som følgje av seismikkinnsamlinga, og kor omfattande erstatningsbehovet som følgje av Oljedirektoratets innsamling vil vise seg å vere. Regjeringa har foreløpig ikkje tilstrekkeleg grunnlag for å auke løyvinga til denne budsjettposten. Vi må sjå kor mange erstatningskrav som blir reist, og avvente erstatnings-

nemndas vurdering av disse krava. Dersom det viser seg å vere behov for meir midlar enn dei som er gitt i budsjettet, vil staten måtte løyve meir pengar.

Erstatningsordninga vert finansiert over Fiskeri- og kystdepartementets budsjett. Eg er informert om at det også er overførte midlar tilgjengeleg på årets

budsjett. La meg understreke at vi er opptekne av at erstatningsordninga skal bli godt kjent for fiskerinæringa, og at fiskarar kan få erstatta eit mogleg økonomisk tap som er direkte utløyst av seismikkaktiviteten.

SPØRSMÅL NR. 1234

Innlevert 5. juni 2008 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 13. juni 2008 av olje- og energiminister Åslaug Haga

Spørsmål:

«Varanger kraft søkte konsesjon til bygging av vindkraftprosjektet Rakkucearo i Berlevåg kommune i 2006. De er lovet behandling av søknad tidligst i 2009, med begrunnelse i manglende saksbehandlingskapasitet og manglende overføringskapasitet. Prosjektet omtales som lite kontroversielt lokalt. Til tross for Regjeringens uttalte ambisjon om storstilt vindkraftutbygging må aktørene likevel utsette prosjektet inntil videre.

Vil statsråden foreta seg noe for å få fortgang i utbyggingen av dette vindkraftprosjektet?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har store ambisjoner om etablering av 3 twh vindkraft innen 2010. Svært mange vindkraftutbygginger er omstridte av ulike årsaker. På slike steder bør man være forsiktig med å fremtvinge realisering av vindkraftprosjekt, selv om regjeringen har lagt opp til det i Austevoll kommune. I mange kommuner er derimot en positiv holdning til vindkraftprosjekter, slik som i denne saken. Da fremstår det som uforståelig at saksbehandling skal ta flere år.

Svar:

Fornybar energi er et viktig satsingsområde for Regjeringen. Vi ønsker å bidra til å utløse investeringer blant annet i vindkraftutbygginger.

Det arbeides med mange vindkraftprosjekter i Norge. Flere anlegg har fått konsesjon, og mange prosjekter ligger til konsesjonsbehandling.

Behandlingstiden for en vindkraftkonsesjon varierer betydelig. Det er mange faktorer som påvirker tidsbruken for konsesjonsbehandling. Konfliktgrad, kompleksitet og behov for koordinert behandling med andre søknader i samme område er forhold som varierer fra sak til sak. Overføringskapasiteten i nettet i Finnmark er begrenset. Vindkraftprosjektene må derfor tilpasses den kapasiteten som er ledig. Olje- og energidepartementet har til behandling klagesak for Skallhalsen vindkraftverk. NVE vil ferdigbehandle søknaden om bygging av Rakkucearro vindkraftverk når klagen på Skallhalsen er avgjort.

De siste årene har det vært en svært stor økning i antallet konsesjonssøknader til NVE. Denne betydelige pågangen har medvirket til en forlenget behandlingstid for konsesjonssøknader. Til tross for styrking av NVEs saksbehandlingskapasitet i 2007, har behandlingstiden ikke blitt redusert grunnet det svært store tilfanget av antallet innkomne søknader. NVEs budsjett er i 2008 økt ytterligere, og disse midlene skal blant annet benyttes til å styrke NVEs konsesjonsbehandlingskapasitet. På den måten vil behandlingstiden for den enkelte søknad om fornybar kraftutbygging reduseres.

Uavhengig av de enkelte søknader som er til behandling i NVE, er jeg på generelt grunnlag opptatt av at saksbehandlingstiden skal ned, uten å svekke kvaliteten på saksbehandlingen til ulempe for berørte interesser.

SPØRSMÅL NR. 1235**Innlevert 5. juni 2008 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen****Besvart 13. juni 2008 av landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«SLF har i vedtak 4. mai omgjort godkjennelsen av kjøpet av Øvre Vilberg Gård, til tross for at de folkevalgte i Sørums og Akershus har godkjent kjøpet. Partene er enig om pris. Gården har åpenbart verdier som ikke kan reflekteres i et jordbruksmessig driftspotensiale. Overdragelsen vil gi muligheter for opprustning av fredet bygningsmasse noe staten ellers ikke vil medvirke tilstrekkelig til.

Hva er formålet bak og grunnlaget for denne type overkjøring av privat eiendomsrett, lokaldemokratisk skjønn og sunn fornuft?»

Svar:

Caroline Marie Hagen har kjøpt Øvre Vilberg Gård i Sørums for kr 27.000.000,-.

Administrasjonen i kommunen har anslått eiendommens verdi til kr 17.500.000,- i henhold til Landbruks- og matdepartementets retningslinjer for priser på landbrukseiendommer ved konsesjon (Rundskriv M-3/2002). Kommunen ga likevel Caroline Marie Hagen konsesjon.

Etter at fylkeslandbruksstyret ikke ville overprøve vedtaket etter forvaltningsloven § 35, har Statens landbruksforvaltning (SLF) vurdert om offentlige in-

teresser gjør det nødvendig å omgjøre konsesjonsmeddelelsen til Caroline Marie Hagen. SLF konkluderte med at konsesjonsmeddelelsen ville dreie praksis i en klart uheldig retning hvis den ble stående. Konsesjonsvedtaket ble derfor omgjort 04.06.2008 slik at konsesjon ikke er gitt.

Vedtaket kan påklages til Landbruks- og matdepartementet, og det er varslet at vedtaket vil bli påklaget. Siden saken kan komme til departementet som klagesak, finner jeg ikke å kunne kommentere den konkret.

På generelt grunnlag viser jeg til konsesjonsloven § 9 som gir anvisning på forhold av betydning for om konsesjon skal gis ved erverv av landbrukseiendom. Et forhold det skal legges vekt på er om den avtalte prisen tilgodeser en samfunnsmessig forsvarlig prisutvikling. SLF kan omgjøre en konsesjonsmeddelelse med hjemmel i forvaltningsloven § 35 når hensynet til offentlige interesser tilsier det. Å hindre en uheldig dreining av konsesjonspraksis er en offentlig interesse som kan gi grunnlag for omgjøring.

En hver sak må imidlertid vurderes konkret. Jeg ser at dette er en noe spesiell sak, og jeg vil selvfølgelig gå inn på alle relevante momenter hvis saken kommer til departementet.

SPØRSMÅL NR. 1236**Innlevert 5. juni 2008 av stortingsrepresentant Morten Drægne****Besvart 12. juni 2008 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for utviklingen i saken om tilbakebetaling av gaveforsterkninger til staten, og om å kommentere utsagnet om at retningslinjene er endret med tilbakevirkende kraft?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til omtale av gaveforsterkning til stiftelser i St.prp. nr. 59 (2007-2008), der det fremgår at Kunnskapsdepartementet har tilskrevet tre stiftelser og anmodet om at stiftelsene tilbakebetaler gavefor-

sterkningene til staten. Det vises videre til omtale av saken, bl.a. i Dagens næringsliv 24./25. mai 2008 der det fremgår at stiftelsene ikke vil etterkomme anmodningen. Det fremkommer også at Bergen forskningsstiftelse i brev til departementet har stilt spørsmål om hvilken hjemmel departementet har for å endre retningslinjene med tilbakevirkende kraft.

Svar:

Jeg viser til brev 6. juni 2008 med spørsmål fra stortingsrepresentant Morten Drægne. Spørsmålet gjelder utviklingen i saken om tilbakebetaling av ga-

veforsterkning til staten. Det bes også om en kommentar til utsagnet om at retningslinjene for gaveforsterkningsordningen er endret med tilbakevirkende kraft.

Utviklingen i saken

Jeg viser til redegjørelsen for saken i St.prp. nr. 59 (2007-2008). Slik det fremgår, har Kunnskapsdepartementet tilskrevet Bergens forskningsstiftelse, Bergens medisinske forskningsstiftelse og Tromsø forskningsstiftelse og anmodet om at gaveforsterkningsmidlene betales tilbake til staten. Etter at Bergens forskningsstiftelse i brev 26. mars 2008 ikke fant å kunne etterkomme departementets anmodning om tilbakebetaling, har departementet på nytt i brev 17. april 2008 opprettholdt sitt standpunkt om at det vanskelig kan sies å være i samsvar med retningslinjene for ordningen at gaver som er gitt til stiftelsene har utløst gaveforsterkning. Departementet har også i nevnte brev fastholdt at det etter departementets mening ikke er i samsvar med Stortingets forutsetning for bruk av bevilgninger til gaveforsterkning at gaveforsterkningsmidlene er utbetalt til stiftelsene.

Bergens forskningsstiftelse har i brev 3. juni 2008 meddelt at styrets konklusjon står fast og at det etter styrets mening ikke foreligger et saklig grunnlag for å tilbakebetale gaveforsterkningene.

Samtidig har Bergens forskningsstiftelse i nevnte brev 3. juni 2008 fremhevet det som selvsagt at alle utbetalinger fra stiftelsen må foretas i samsvar med retningslinjene for gaveforsterkningsordningen, slik departementet har fastsatt disse. Videre vises det til at stiftelsens styre har tatt hensyn til dette i alle sine tildelinger til nå. Stiftelsen er på disse punktene også underlagt vanlig revisjon. Endelig vises det til at stiftelsens styre er innforstått med gaveforsterkningsordningens innretning slik denne er fastlagt fra departementets side og vil ivareta dette hensynet gjennom den fremtidige disponering av stiftelsens midler.

Departementet foretar nå en ytterligere gjennomgang av juridiske sider ved saken i lys av brevet fra stiftelsen 3. juni 2008 med sikte på å finne en løsning. Departementet vil på bakgrunn av dette komme tilbake til Stortinget med saken.

Endring av retningslinjene

Bergens forskningsstiftelse har som nevnt i sitt brev 26. mars 2008 anført at stiftelsens styre har problemer med å se hvilken hjemmel departementet har for å endre retningslinjene med tilbakevirkende kraft. Stiftelsens forretningsfører har gitt uttrykk for det samme i dagspressens reportasjer om saken.

Gaveforsterkningsordningen ble foreslått i St.meld. nr. 20 (2004-2005) og fikk Stortingets tilslutning ved behandlingen av Innst. S. nr. 232 (2004-

2005). I retningslinjene for gaveforsterkningsordningen heter det blant annet at ”gaven og gaveforsterkningen må brukes til langsiktig grunnleggende forskning. Ordningen gjelder kun for gaver gitt til Norges forskningsråd, Det Norske Vitenskaps-Akademi, universitetene eller høyskoler med rett til å tildele doktorgrad”. Angivelsen av institusjoner som er omfattet av ordningen, er i tråd med Stortingets forutsetninger, jf. Innst. S. nr. 232 (2004-2005).

Stiftelsene er som private rettssubjekt ikke underlagt universitetets instruksjonsmyndighet, og kan som sådanne ikke anses som en del av universitetet. Kapitaltilskudd til stiftelsene er ikke omfattet av gaveforsterkningsordningen, og departementets utgangspunkt er derfor at det ikke var riktig å utbetale gaveforsterkningsmidlene på bakgrunn av kapitaliseringen av stiftelsene.

Det er forutsatt at gaveforsterkningsmidlene skal utbetales til institusjonen som mottar gaven, men det er ikke fastsatt egne regler for forvaltningen av gaveforsterkningsmidler. Departementet legger derfor til grunn at slike midler som utbetales til universitetene skal underlegges de generelle krav som stilles til statlig økonomiforvaltning.

For å rette opp de feil som var begått, rettet departementet en forespørsel til stiftelsen om tilbakebetaling av urettmessig utbetalt gaveforsterkningsmidler. Etter en slik tilbakebetaling ville utbetalinger fra stiftelsene til langsiktig grunnleggende forskning ved universitetet utløst gaveforsterkningsmidler i tråd med retningslinjene.

Departementets initiativ til å rette opp de feil som var begått, er ikke en endring av retningslinjene med tilbakevirkende kraft. Det er snarere snakk om et ønske om at gaveforsterkningsordningen skal praktiseres i tråd med Stortingets forutsetninger.

Regjeringen er positiv til ordningen med gaveforsterkning. Som nevnt over vil jeg komme tilbake til Stortinget når det gjelder den videre oppfølgingen av denne saken. Erfaringene med gaveforsterkningsordningen har for øvrig belyst behovet for presisering av retningslinjene. I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett fremmet derfor regjeringen forslag om presiseringer i retningslinjene om forvaltningen av gaveforsterkningsmidler, jf. omtale i St.prp. nr. 59 (2007-2008). Blant annet foreslås det presisert at statlige gavemottakere må forvalte gave og gaveforsterkningsmidler innenfor statens konsernkontoordning, på rentebærende fondskonti i Norges Bank. Regjeringen foreslår også at beløpsgrensen for å utløse gaveforsterkningsmidler senkes fra 5 mill. kroner til 3 mill. kroner. Det er naturlig å anta at en slik lavere beløpsgrense vil føre til flere gaver til langsiktig grunnleggende forskning. Private gaver anses som positive og viktige bidrag til forskningen.

SPØRSMÅL NR. 1237**Innlevert 5. juni 2008 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos****Besvart 11. juni 2008 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Deler kunnskapsministeren Ap-politikerens sitt syn på hvordan rammevilkårene for å oppnå full barnehagedekning kan innrettes, slik at kommunene ikke kan vise til dårlig kommuneøkonomi som grunn for å ikke å ta inn barn fortløpende, også etter hovedopptak?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til Romerikes blad den 5. juni 2008 hvor en Ap-politiker fra Lørenskog kommune etterlyser mer smidighet fra staten for å oppnå full barnehagedekning. Det vises til at i enkelte tilfeller må barn vente i flere måneder på barnehageplass til tross for at kommunen pr. definisjon oppfyller kravene til full barnehagedekning. Etter statens definisjon er det full dekning dersom alle som søker før 1. mars får tilbud om en plass innen utgangen av året. Foreldre som får barn etter 1. mars har ikke krav på barnehageplass før etter hovedopptaket påfølgende år. Det betyr at et barn født etter 1. mars i verste fall må vente til neste hovedopptak for å få en plass i august året etter. Det er mer enn ett år etter at barnet er født. Ap-politiker fra Lørenskog foreslår at søknadskriteriene for barnehageplass endres slik at kommunene får støtte også for barn som tas opp etter hovedinntaket 1. mars. Ved å foreta en avregning i ettertid trenger ikke staten betale for flere plasser enn det som er benyttet. Det er viktig at man får på plass en finansieringsmodell som gir kommunene økonomiske rammer til å ta inn barn fortløpende, lyder forslaget fra Ap-politiker. Barnehagesjefen i Lørenskog kommune har i sin kommentar til forslaget sagt at forslaget er positivt, men at det er en forutsetning at staten finansierer en slik ordning.

Svar:

Regjeringas definisjon av full barnehagedekning i 2007 var at alle som søkte om barnehageplass innan fristen for hovudopptaket våren 2007, skulle få tilbud om ein plass i løpet av året. Definisjonen var eit politisk måleverktøy for å vurdere om målet om full bar-

nehagedekning i løpet av 2007 vart innfridd, og kan ikkje sjåast i samanheng med finansieringa av nye barnehageplassar.

Staten finansierer i dag alle nye barnehageplassar, inkludert plassar til barn som har søkt etter hovudopptaket. Alle barnehagar godkjende etter barnehagelova, har rett til statleg driftstilskott. Driftstilskottet vert tildelt på grunnlag av det faktiske talet på barn i barnehagen, alderen deira og avtalt opphaldstid per veke. Nye barnehagar får tildelt driftstilskott frå og med opningsmånaden. Eit tilbod som til dømes startar i august, vil få tilskott for dei fem siste månadene av året.

Staten tildelar i tillegg skjønnsmidlar til kommunane som kompensasjon for meirutgifter ved drift av nye barnehageplassar. Grunnlaget for tildelinga av skjønnsmidlar for aktivitetsvekst er ein rapportering frå kommunane om talet på barn i barnehage per 20. september og forventa etablering av barnehageplassar ut året. Rapporteringa inkluderer òg barn som har fått plass etter hovudopptaket.

I Ot.prp. nr. 52 (2007-2008) Om lov om endringer i barnehageloven (rett til plass i barnehage) har regjeringa foreslått at barn som fyller eit år seinast innan utgangen av august det året det vert søkt om barnehageplass, skal ha rett til plass i barnehage frå august. Kommunen skal ha minimum eit opptak i året. Regelen definerar eit minimum, og kommunen står fritt til å ha fleire eller supplerande opptak.

I høyringa av forslaget om innføring av lovfesta rett til barnehageplass varsla regjeringa målsettinga om å redusere ventetida. Regjeringa vil kome tilbake til korleis ventetida på sikt kan reduserast.

Kommunane får gjennom dagens finansieringsordning tilskott til å etablere kapasitet utover det som er nødvendig for å innfri minimumskravet i regjeringas forslag om rett til barnehageplass. Regjeringa har i Ot.prp. nr. 57 (2007-2008) om endringer i barnehageloven (finansiering av ikkje-kommunale barnehager) foreslått at tilskott til barnehagar skal innlemmast i rammetilskottet til kommunane frå 1. januar 2011. Dagens finansieringssystem vil bli ført vidare fram til 2011.

SPØRSMÅL NR. 1238**Innlevert 5. juni 2008 av stortingsrepresentant Gunn Olsen****Besvart 20. juni 2008 av fungerende arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Er intensjonene at lønnsforskjellene skal utjevnes?»

BEGRUNNELSE:

Når nå tre etater er i ferd med å samlokaliseres i NAV, blir det fra flere hold gitt uttrykk for stor frustrasjon i forhold til feksp. lønsspørsmål. Dette gjelder i stor grad de som kommer fra den kommunale sosialetaten. Det hevdes at ansatte med høgskoleutdanning fra sosialetaten har lavere lønn enn saksbehandlere uten utdanningen, som f.eks. kommer fra gamle A-etat eller fra trygdekontoret, der lønnsbetingelsene har vært bedre.

Det meldes om at dette fører til konflikter i en hverdag som er krevende.

Svar:

Jeg vil fremheve at lønnsforholdene ved NAV-kontorene i første rekke er et spørsmål som må håndteres av Arbeids- og velferdsetaten og de aktuelle kommunene. Imidlertid vil jeg videreformidle informasjon jeg har mottatt fra Arbeids- og velferdsdirektoratet.

Tidligere Aetat og trygdeetaten hadde ikke identisk lønnspolitikk for ansatte i sin førstelinje da Arbeids- og velferdsetaten ble etablert. Dette har ulike årsaker. Kompetansemessige forhold, oppgavenes

kompleksitet og ulik vurdering av hvordan kodene i lønnsplanheftet i Hovedtariffavtalen for Staten skulle brukes skapte noen ulikheter. For disse ansatte er forskjeller grepet fatt i ved de lokale forhandlingene i etaten. I dag er det ifølge direktoratet vanskelig å påstå at statsansatte i NAV-kontorene systematisk har ulik lønn avhengig om de tidligere var ansatt i aetat eller trygdeetaten. Det er likevel en rekke enkelttilfeller hvor det er behov for å rette opp lønnsulikheter. Dette har både etaten og organisasjonene fokus på i etatens felles lønnspolitikk.

Ved etableringen av et NAV-kontor kommer det imidlertid til syne at det kan være ulik avlønning av statlig og kommunalt ansatte.

NAV-kontorene er under etablering, og det foreligger så langt ingen systematisk oversikt over forskjeller i lønn mellom statsansatte og deres kommunale kolleger. Det finnes imidlertid flere eksempler både på at statlig ansatte har høyere lønn enn kommunalt ansatte og det motsatte. Samtidig har Arbeids- og velferdsetaten verken formell eller reell mulighet til å påvirke lønsplasseringen av kommunalt tilsatte. Dette er kommunesektorens anliggende. Det kan legges til at jeg har mottatt opplysninger fra Arbeids- og velferdsetaten om at enkelte kommuner for egen del har gått inn for å utjevne uhensiktsmessige lønnsforskjeller mellom kommunalt ansatte og statlig ansatte ved NAV-kontor.

SPØRSMÅL NR. 1239**Innlevert 5. juni 2008 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 13. juni 2008 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Kan finansministeren garantere at omorganisering en i skatteetaten og innarbeidelse nye lignings-systemer vil medføre enklere saksbehandling for saksbehandlerne i Skatteetaten og at prosessen vil kunne ut i ett saksbehandlingssystem som kan nyttes i hele prosessen for kontroll og fastsettelse av skatt, merverdiavgift og arbeidsgiveravgift?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til åpent brev til Skattedirektoratets ledelse skrevet av saksbehandler Grethe Solberg i Skatt Sør, datert 10. april 2008. Dette indikerer at implementeringen av nytt IT-system hos ligningsmyndighetene langt fra er vellykket. Det fremkommer at registreringssystemene hos skattemyndighetene er så tungvinte og kompliserte at det går utover både arbei-

dets kvalitet og ressurser. Jeg viser også til oppslag i Finansavisen torsdag 5. juni 2008 som omhandler dette.

Det vil være av interesse å få opplyst hva finansministeren vil foreta seg for å få belyst forholdene bedre.

Disse opplysningene står i sterk kontrast til finansministerens svar på skriftlig spørsmål fra Gjermund Hagesæter så sent som i februar i år, jf. Dokument nr. 15 (2007-2008), Spørsmål nr. 666, daterert 14.02.2008. Der svarer finansministeren blant annet:

"Det er min vurdering at skatteetatens IT-satsinger har vært vellykkede. IT-løsningene har ikke bare ført til interne moderniseringstiltak, men har i utstrakt grad bidratt til realisering av overordnede mål om en samordnet offentlig sektor der forenkling og effektivisering for publikum og æringsliv har vært synlige og verdsatte effekter.

Oppslutningen omkring disse løsningene har vært bedre enn forventet."

Det kan stilles spørsmål om finansministeren har god nok kjennskap til virkeligheten i Skatteetaten, og hvorvidt hun på forrige spørsmål i tilstrekkelig grad ga riktig informasjon til Stortinget.

Det ønskes videre opplyst hvor mye IT-investeringene beløper seg til så langt, samt hvor mye den totale kostnaden vil beløpe seg til når systemet er ferdig implementert.

Svar:

Jeg står fast ved at skatteetatens IT-satsinger har vært vellykket og bidratt til realisering av et enklere Norge for folk flest. Både skattytere og ansatte i etaten nyter godt av de nye IT-løsningene for skatt, merverdiavgift og innkreving, som for øvrig har fått positiv oppmerksomhet også utenfor landets grenser.

Jeg vil særlig trekke fram den forhåndsutfylte elektroniske selvangivelsen for lønnstakere og pensjonister (fra inntektsåret 2007 også tilgjengelig for næringsdrivende), som har medført en betydelig innsparing både for skattyter og ansatte i skatteetaten. Tidligere måtte skattyter fylle ut selvangivelsen og sende den til likningskontoret. Deretter måtte saksbehandler manuelt registrere opplysningene, med de muligheter for feilregistreringer som ligger i denne

form for manuelt arbeid. Om lag 90 pst. av skattyterne får nå skatteoppgjør i juni, mindre enn to måneder etter innleveringsfristen. Tidligere ble skatteoppgjøret først lagt ut åtte til ni måneder etter innlevering av selvangivelsen. Jeg kan også nevne at MVA3-systemet for forvaltning av merverdiavgift har medført at all manuell registrering av omsetningsoppgaver for skatteetaten har falt bort, og at de næringsdrivende kan enkelt rapportere fra sine fagsystemer. Nær 80 pst. av de avgiftspliktige innberetter nå merverdiavgiften elektronisk.

Jeg har fått opplyst at skatteetaten hvert år bruker om lag 15-20 pst. av sin utgiftsramme til forvaltning og videreutvikling av etatens IT-systemet. De viktigste store IT prosjektene de senere årene er:

- MVA3 (nytt system for forvaltning av merverdiavgift). Systemet kostet om lag 475 mill. kroner
- SLN (system for ligning av næringsdrivende). Systemet kostet om lag 493 mill. kroner
- SOFIE (nytt skatteregnskapssystem). Systemet har en kostnadsramme på 1 055 mill. kroner
- SL (nytt system for likning av alle skattytere). Systemet er under utvikling og har en foreløpig kostnadsramme på 165 mill. kroner.

Skatteetaten hadde også en ledende rolle ved utviklingen av innrapporteringskanalen Altinn, som er en nødvendig forutsetning for de elektroniske tjenestene som skatteetaten og andre offentlige virksomheter i dag tilbyr.

Skatteetatens IT-systemer er hver for seg avanserte, og det er bygget inn et omfattende regelverk for skatt og avgift i systemene. Å lage ett system for all virksomhet i skatteetaten vil være uhyre krevende, og er derfor ikke aktuelt. Jeg forstår at det kan være utfordrende for medarbeidere i etaten som arbeider innenfor flere fagfelt hvor forskjellige systemer benyttes. Kontrollarbeidet, som saken springer ut av, har slike overgripende systembehov. Jeg har fått opplyst at skatteetaten i årene som kommer vil arbeide for å få et bedre samspill mellom de ulike systemløsningene, og også ha større oppmerksomhet på systemenes saksbehandlingsfunksjoner ved videreutvikling og nyutvikling av IT-systemer. Dette gjelder også behovene i kontrollarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 1240**Innlevert 5. juni 2008 av stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen****Besvart 13. juni 2008 av kultur- og kirkeminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta initiativ til at det åpnes for flere konsesjoner til lokalradiodrift og eventuelt se på dagens regelverk for tildelinger som ser ut til å ramme populære tilbud til befolkningen?»

BEGRUNNELSE:

Nylig delte Medietilsynet ut 248 konsesjoner til lokalradiodrift i Norge. Det var 393 søknader til konsesjonene. Som følge av konsesjonstildelingen vil flere kjente radiokanaler ikke få fornyet sine konsesjoner.

Jeg finner det trist at mange nå mister gode radiotilbud. I mange tilfeller er dette snakk om gode og veletablerte radiotilbud! Jeg frykter flere, av de radioene som har vunnet konsesjon, har skrevet konsesjonssøknader uten å være klar over hvor tøft markedet er og hva de skal levere - og at resultatet kan bli det samme som man så etter at daværende Kanal 24 fikk tildelt lisensen som P4 hadde.

Jeg mener kulturministeren bør kunne tildele flere frekvensressurser for å unngå at folkekjære lokalradiostasjoner ikke blir lagt ned. Det er plass til flere lokalradioer i Norge.

Svar:

Mulighetene for økte frekvensressurser til lokalradio ble gjennomgått i forkant av kunngjøringen av ny konsesjonsperiode. I denne forbindelse ble det sett på hvilke muligheter som fantes for å frigjøre større frekvensressurser for bruk til lokalradio. Resultatet av gjennomgangen ble at en del av frekvensene som tidligere var reservert for NRKs Alltid-kanaler ble overført til lokalradio, og brukt dels til å styrke eksisterende sendernet og dels til å opprette nye sender-

nett. Blant annet førte overføringen av frekvensressurser til at Oslo, Bergen og Trondheim fikk etablert nye sendernet for lokalradio. På denne måten ble det sikret en bedre tilgang på frekvensressurser for lokalradio i flere folkerike konsesjonsområder. Ut over dette gir ikke ressursituasjonen på frekvensområdet på det nåværende tidspunkt rom for flere lokalradio-konsesjoner.

Utgangspunktet for ny konsesjonsperiode var at tildelingsgrunnlaget skulle være en skjønnhetskonkurranse, jf. St.meld. nr. 30 (2006-2007). Stortinget sluttet seg til dette, jf. Innst. S. nr. 24 (2007-2008).

Ved utformingen av det nærmere innholdet av tildelingsgrunnlaget har det vært et mål at konsesjonstildelingen skulle skje etter mest mulig objektive kriterier. Det har også vært viktig å sikre at konsesjonstildelingen ikke fungerer slik at nyetableringer uteblir.

Det nye regelverket for lokalradio ble, sammen med tildelingskriteriene, kommunisert til aktørene ved utlysningen av ny konsesjonsperiode. Både de enkelte aktørers avgjørelser om å søke konsesjon og selve søknadene har derfor hatt dette regelverket som bakgrunn. Det ville da være urimelig overfor de som har innrettet seg i tråd med dette regelverket om det nå skulle gjøres omfattende endringer i forhold til det som ble kommunisert ved konsesjonsutlysningen.

For øvrig vil jeg understreke at konsesjonssøkerne kan påklage Medietilsynets vedtak til Kultur- og kirke departementet etter forvaltningslovens regler. Klagefristen er satt til 27. juni, og klagen vil være oversendt departementet i løpet av august. Også hensynet til en forsvarlig klagebehandling tilsier at det ikke nå kan gjøres endringer i forhold til konsesjonsutlysningens forutsetninger.

SPØRSMÅL NR. 1241**Innlevert 6. juni 2008 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker****Besvart 13. juni 2008 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Samfunns- og arbeidsmarkedsutviklingen på Svalbard gjør at stadig flere mennesker velger å leve en større del av livet sitt på øygruppen. Det setter nye krav til det offentlige tjenestetilbudet, og det er klare forventninger om at også helsetjenestetilbudet vies oppmerksomhet i den kommende Svalbardmeldingen.

Vil statsråden ta initiativ til at befolkningen på Svalbard i fremtiden skal kunne få sitt fastlegetilbud i Longyearbyen, og ser statsråden at det er behov for et utvidet helsesøster- og jordmortilbud?»

BEGRUNNELSE:

Innbyggertallet på Svalbard er pr. 25. april kommet opp i 2127 og antall barn øker stadig. Arbeidet med en ny Svalbardmelding aktualiserer en fornyet gjennomgang av organiseringen av helsetjenestene. Det er forståelig at befolkningen på Svalbard fortsetter å sette spørsmålsteget ved begrunnelsen og ikke ser det hensiktsmessige i at man tvinges til å være tilknyttet en fastlege på fastlandet som mottar offentlig tilskudd, uten at man i praksis har mulighet til å oppsøke vedkommende annet enn i ferier. Videre stilles det nå spørsmål ved dimensjoneringen av helsesøster- og jordmorressurs ved Longyearbyen sykehus. Disse tjenestene synes å ha sakkert klart akkurat sammenlignet med folketallsutviklingen generelt og antall fødte og ufødte barn spesielt. Gravide kan ikke planlegge fødsel i Longyearbyen, og reisetiden til nærmeste sykehus på fastlandet for fødende er lang. Samlet jordmor/helsesøsterressurs har siste ti år vært en stilling. Dette virker urimelig når statistikken viser flere gravide, og når man vet at det bare de siste fire årene er blitt 400 flere innbyggere. Antall barn som skal ha oppfølging i form av vaksineprogrammer og skolehelsetjeneste nærmer seg 350.

Svar:

Sykehuset i Longyearbyen er en avdeling i Universitetssykehuset Nord-Norge HF og har fra 1981 vært drevet av staten. Sykehuset er, som representanten er kjent med, sentralt i å ivareta nødvendige helsetjenester til befolkningen på Svalbard. Av St. meld. nr. 9 (1999-2000) Svalbard, går det fram at sykehuset har som overordnet mål å yte tilfredsstillende helsetjenester til den norske befolkningen på Svalbard og alle andre som ferdes på øygruppen. Sykehuset tilbyr både legetjenester, sykepleietjenester, helsestasjons-

virksomhet, skolehelsetjeneste, fysioterapitjeneste, bedriftshelsetjeneste og tannhelsetjenester samtidig som det er et akuttmedisinsk beredskapssykehus. Med bakgrunn i endrete behov for helsetjenester og bedre kommunikasjons- og transportmuligheter til Tromsø/UNN, ble det foretatt en omprioritering av virksomheten ved sykehuset fra 1998. Den allmennmedisinske virksomheten og det forebyggende helsearbeidet ble styrket, og den kirurgiske akuttberedskapen ble redusert. Pr 2000 ble vaktordning/legeberedskap dekket av to allmennleger og én kirurg. Jeg er også kjent med at det utover dette finnes en lege som har etablert seg på Svalbard og driver rent privat legevirkosomhet.

Driften ved sykehuset i Longyearbyen finansieres av staten gjennom Helse Nord RHF. Det at kommuner på fastlandet betaler midlertidig basistilskudd til fastleger for innbyggere på Svalbard, har ingen betydning for statens finansiering av legetjenester på Svalbard. Helsepersonell som arbeider på Svalbard er ansatt i tidsbegrensede stillinger på to år med mulighet for utvidelse til tre år.

Representanten spør om jeg vil ta initiativ til at befolkningen på Svalbard i fremtiden skal kunne få sitt fastlegetilbud i Longyearbyen.

Formålet med fastlegeordningen er blant annet å bedre kvaliteten i allmennlegetjenesten ved å gi innbyggerne mulighet til å forholde seg til en fast allmennlege over tid, dvs. kontinuitet i lege-pasientrelasjonen. Slik kontinuitet ivaretas i dag for innbyggere som oppholder seg på Svalbard av de tre aktuelle legene som til enhver tid er ansatt ved sykehuset i Longyearbyen, det vil si av to allmennleger og én kirurg.

Alternativer til dagens organisering av allmennlegetjenesten kunne tenkes å være enten et listesystem innenfor dagens organisering med tidsbegrensede stillinger, eller at det etableres fastlegehjemler, som på fastlandet. Sistnevnte vil være faste stillinger som alle leger kan søke på. I begge tilfeller ville det være snakk om å etablere to innbyggerlister med en kirurg i tillegg.

De tre legene i Longyearbyen har også andre oppgaver enn å yte allmennlegetjenester. Dersom man valgte å opprette et listesystem under dagens ordning, ville ikke det garantere en bedre kontinuitet i tjenesten enn den innbyggerne har i dag. I tillegg til at én eller to av legene til enhver tid ikke ville være til stede på grunn av andre oppgaver, ville innbyggerne måtte bytte lege etter to-tre år på grunn av syste-

met med tidsbegrensete stillinger/utskifting av personellet.

I et system med fastlegehjemler ville man, dersom man rekrutterte leger som ønsket å bli værende på Svalbard, kunne oppnå en kontinuitet blant legene. Helse-Nord RHF opplyser imidlertid at omkring 500 personer flytter fra Svalbard årlig, og at befolkningen der i stor grad skiftes ut i løpet av tre-fire år. Det opplyses dessuten at befolkningsgrunnlaget omfatter en del innvandrere og mange turister som ikke vil være en del av en fastlegeordning.

Imidlertid er legene i Longyearbyen samlet på ett sted med tilgang til pasientenes journal. Det kan trekkes en parallell til fastlegeordningen på fastlandet ved at tjenesten kan sies å fungere som en fellesliste. En fellesliste innebærer at fastlegene ved et legekontor arbeider på en felles liste og har et felles ansvar for allmennlegetilbudet til innbyggeren. Innbyggeren velger én ansvarlig lege som har hovedansvar for journal og oppfølging.

Befolkningsgrunnlaget på Svalbard er ifølge Helse Nord spesielt, og dagens legetilbud med flere typer legetjenester er spesielt tilpasset befolkningen. Det forhold at innbyggerne fortsatt står på liste hos en fastlege på fastlandet, er ikke til hinder for en god legetjeneste til innbyggerne på Svalbard. Tvert imot representerer en slik organisering en sikkerhet for innbyggerne ved opphold/tilbakeflytting til fastlandet.

Representanten opplyser at innbyggertallet på Svalbard per 25. april var 2 127. Dette tilsvarer ca. 700 innbyggere per lege. En slik legedekning må kunne karakteriseres som meget god. Forholdene må dessuten antas å være såpass små og oversiktlige at det gjennom de tre aktuelle legene faktisk er et tilbud om kontinuitet i tjenesten.

Retten til fastlege er basert på at man er registrert bosatt i en norsk kommune. De som midlertidig oppholder seg på Svalbard blir stående på liste hos fastlege på fastlandet så fremt de ikke aktivt melder seg ut av fastlegeordningen. De står imidlertid fritt til å melde seg ut av ordningen. For innbyggeren vil dette innebære at han/hun ikke har rett til å bli prioritert hos en bestemt lege dersom det oppstår legebehov ved opphold på fastlandet. Vedkommende vil dessuten måtte betale en forhøyet egenandel hos fastlege på fastlandet.

Justisdepartementet arbeider nå med en ny stortingsmelding om Svalbard. Mitt departement har påbegynt et prosjekt der vi vurderer om helselovgivningen skal gjøres gjeldende for Svalbard og Jan Mayen. Jeg vil eventuelt vurdere et mulig listesystem eller en mulig fastlegeordning i forbindelse med gjennomgangen av helselovgivningen.

Når det gjelder spørsmålet om helsesøster- og jordmorkapasiteten, opplyser Helse Nord RHF at Longyearbyen sykehus i dag har en kombinert stilling for jordmor/ helsesøster. Som representanten er kjent med, er det ikke lagt til rette for å ta i mot fødsler på sykehuset i Longyearbyen. De gravide følges tett opp for å oppdage eventuelle risikofaktorer tidlig og sendes senest to-tre uker før termin til fastlandet. Mellom tretti og førti gravide går til enhver tid til svangerskapskontroll på sykehuset. I tillegg har jordmor/helsesøster ansvar for helsestasjonen. Ifølge Helse Nord RHF har det vært et økende behov for tjenester fra jordmor/helsesøster på Svalbard, og en økende befolkningsmengde på Svalbard kan gi et framtidig økt behov for jordmor/ helsesøsterressurs på øygruppen. Dette er en problemstilling som helseforetaket selv må ta stilling til.

SPØRSMÅL NR. 1242**Innlevert 6. juni 2008 av stortingsrepresentant Torstein Larsen****Besvart 19. juni 2008 av olje- og energiminister Åslaug Haga****Spørsmål:**

«Representant for regjeringspartiene Ola Borten Moe (SP) sa til Trønderavisa 14.03.2006 at: "Det ligger helt fast at Midt-Norge ikke skal bli eget prisområde, og dermed må betale dyrere strøm. Blir strømmen dyrere skal det fordeles likt over hele landet." Noen måneder senere ble allikevel et eget prisområde innført, og prisene har variert kraftig siden. Ekstrakostnadene påføres befolkningen i Midt-Norge, noe som synes svært urimelig.

Når kan Midt-Norge forvente at "eget prisområde" blir opphevet?»

BEGRUNNELSE:

Ekstrakostnadene for en familie med årsforbruk på 20000 kwh, vil få en ekstra regning på 4000 kroner ved en prisforskjell på 20 øre pr kwh.

I tillegg går nå flere ut og frykter at økte strømutgifter kan medføre nedleggelse av arbeidsplasser:

<http://www.adressa.no/nyheter/moreromsdal/article1094549.ece>

Svar:

Siden inngangen av det nye året har kraftprisene i Sør-Norge stort sett vært noe lavere enn kraftprisene i Midt- og Nord-Norge. De siste par månedene har imidlertid prisforskjellen mellom Sør-Norge og den nordlige landsdelen økt, noe som skyldes ekstraordinære forhold i Sør-Norge.

Det er viktig å presisere at prisene i Midt- og Nord-Norge ikke har vært unormalt høye sammenlignet med resten av Norden, men snarere at prisene i Sør-Norge har vært unormalt lave. For eksempel endte gjennomsnittsprisen for prisområdet Sør-Norge onsdag 14. mai 2008 på 8,2 øre/kWh, mens gjennomsnittsprisen i Midt-Norge samme dag var på 28,3 øre/kWh. Dette viser at vi har en ekstraordinær situasjon i sør som først og fremst skyldes begrenset overføringskapasitet mellom Sør-Norge og Midt- og Nord-Norge, samt mellom Sør-Norge og resten av det nordiske kraftmarkedet. I tillegg er ressursituasjonen i Sør-Norge svært god, med høy magasinfyl-

lingsgrad og mye snø i fjellet. Dermed har tilbudet av kraft vært høyt i forhold til forbruket. Dette har presset prisen i Sør-Norge ned slik at den i den siste tiden har vært vesentlig lavere enn i resten av markedet, inkludert både Midt- og Nord-Norge.

En medvirkende årsak til den begrensede kapasiteten fra Sør-Norge har vært tekniske problemer på flere overføringsforbindelser. Statnett forventer at prisforskjellen mellom Sør-Norge og øvrige prisområder blir mindre når utvekslingskapasiteten med resten av markedet er tilbake på normalt nivå. Situasjonen er ventet å forbedre seg vesentlig i løpet av sommeren. Nettforsterkninger fra Midt-Norge til Sør-Norge vil være avgjørende for prisforskjellene mellom landsdelene. Den planlagte kraftledningen Ørskog - Fardal er viktig i denne sammenheng. Statnett mener at prisforskjellene i hovedsak vil opphøre med denne linjen på plass.

Statnett er ansvarlig for å inndele Norge i flere prisområder ved forventet energiknapphet i et geografisk avgrenset område eller for å håndtere store og langvarige flaskehals i regional- og sentralnettet. Formålet med prisområdet i Midt-Norge er å bedre krafttilgangen og forsyningssikkerheten i området. Inndeling i prisområder er ikke noe nytt, Norge har siden begynnelsen av 70-tallet vært delt inn i to prisområder, ett sør og ett nord for Dovre.

Midt-Norge er et strukturelt underskuddsområde. Dette kommer blant annet til uttrykk ved at Midt-Norge er det eneste prisområdet som har vært netto importør av kraft i perioden etter at prisområdet ble innført. Det vil si at området har hatt større forbruk enn produksjon av kraft i perioden, hele 20 % av forbruket har vært dekket gjennom import.

For Regjeringen er det en målsetting at forskjellen i kraftpriser i ulike deler av Norge ikke er stor. Derfor er det viktig at langsiktige løsninger kommer på plass. Jeg vil understreke at det kreves flere ulike tiltak for å bedre forsyningssikkerheten i dette området. Dette arbeidet er vi godt i gang med. Økt overføringskapasitet, energiomlegging og ny produksjon er nødvendig for å sikre en robust løsning for kraftforsyningen i Midt-Norge i årene som kommer.

SPØRSMÅL NR. 1243**Innlevert 6. juni 2008 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 13. juni 2008 av kommunal- og regionalminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Vil kommunal- og regionalministeren til neste valg sørge for at innvandrere fra EØS-land ikke diskrimineres i forhold til andre innvandrere, med tanke på å få valginformasjon på eget språk?»

BEGRUNNELSE:

Viser til skriftlig spørsmål til kommunal - og regionalministeren:

- nr. 1396 (2006-2007), datert 18.sept.'07
- nr. 62 (2007-2008), datert 12.okt.'07
- nr. 63 (2007-2008), datert 15.okt.'07

Vil også vise til representantforslag Dok.nr. 8:50 (2007-2008), fra stortingsrepresentantene Per-Willy Amundsen, Åge Starheim, Ib Thomassen og Jørund Rytman, om endringer i kommunevalgloven. Dertil også den debatten det var i stortingssalen i den forbindelse.

Bakgrunnen for dette spørsmålet nå er en undersøkelse fra Statistisk sentralbyrå (SSB), som bl.a. viser at valgdeltakelsen blant innvandrere i Norge var vesentlig lavere ved lokalvalget i fjor høst, enn i befolkningen forøvrig. Valgdeltakelsen var på 40 prosent i gruppen norske statsborgere med innvandrer-

bakgrunn, og 36 prosent i gruppen utenlandske statsborgere med stemmerett. Valgdeltakelsen i hele befolkningen var på 62 prosent.

Etter undertegnede sin mening ikke så veldig rart, ettersom mange av innvandrerne ikke kan norsk og således heller ikke har fått fulgt valgdebattene på normalt vis, og da heller ikke har samme forutsetninger for å kunne stemme.

Imidlertid kommer det i samme undersøkelse frem at innvandrere fra Øst-Europa hadde lavest valgdeltakelse. Noe som heller ikke overrasker undertegnede, noe man tidligere har påpekt og advart om i skriftlig spørsmål, og at det har vært en favorisering av ikke-vestlige innvandrere.

Svar:

Jeg skal ikke nå forskuttere hvilke språk departementet eventuelt vil benytte ved fremtidige informasjonskampanjer beregnet på velgere med utenlandsk bakgrunn. Det jeg kan si er at departementets informasjonsopplegg vil måtte bygge på en konkret vurdering ved det enkelte valg, der en legger vekt på å imøtekomme det behov for informasjon målgruppene måtte ha. For øvrig vil jeg vise til mine svar på spørsmål nr. 62 (2007-2008), nr. 63 (2007-2008) og nr. 1396 (2006-2007) fra representanten.

SPØRSMÅL NR. 1244**Innlevert 6. juni 2008 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 17. juni 2008 av olje- og energiminister Åslaug Haga****Spørsmål:**

«Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) sa forrige uke ja til Statsnetts planer om bygging av en omstridt høyspentlinje langs Hardangerfjorden. Vedtaket har skapt debatt og protester. Vedtaket blir trolig anket til OED, og rød-grønne politikere lover ny politikk på området. Regjeringspartiene stemte i fjor ned opposisjonens forslag om gjennomgang av regelverket.

Har noe skjedd på området siden da, og vil statsråden ta en gjennomgang i tråd med opposisjonens

forslag, og vil Stortinget eventuelt bli involvert i saken?»

BEGRUNNELSE:

Høyspentledningen skal sørge for at for at det kommer nok strøm inn til Bergensområdet, og sikre forsyningen i Hordaland. NVE mener at luftspennet knapt vil være synlig fra områder hvor folk bor og ferdes. I en del lokalsamfunn reageres det derimot kraftig på vedtaket.

Sps Rune Skjælaen uttalte til NRK Hordaland

30.05.08 at "Når saken ankes får vi en politisk behandling av den. Og det er helt nødvendig, for vi kan ikke rasere halve Hardanger med denne typen luftspenn." og ifølge ANB-NTB 30.05.08 mener NVE at fordelene med en sjøkabel ikke er så store at Statnett kan pålegges de høye ekstrakostnadene.

NVE direktør Agnar Aas sier i samme sak at "Etter Nyves vurdering vil luftledningen gi akseptable konsekvenser for miljø og arealbruk.

NVE har ikke funnet grunnlag for å kreve at kraftledningen blir bygget som sjø- eller jordkabel på hele eller deler av strekningen".

Samtidig pålegger NVE Statnett å kamuflere mastene og å matte strømkablene, slik at de minst mulig skal stikke seg ut i naturen. Disse påleggene vil koste 15 millioner kroner å etterkomme.

Svar:

Som representanten Solvik-Olsen påpeker er departementet klageinstans dersom NVEs konsesjon til

kraftledning mellom Sima og Samnanger blir påklat. Jeg vil derfor ikke kommentere denne konkrete saken.

I fjor høst lanserte jeg en strategi for hvordan det skal tas enda sterkere hensyn til miljø, estetikk og lokalsamfunn når forsterkninger i kraftnettet skal planlegges. Denne strategien inkluderer et bredt spekter av spørsmål rundt politikken om forsterkning og fremføring av kraftledningsanlegg. Rammene for denne strategien er lagt. Gjennomføringen av strategien er delvis igangsatt. NVE har skjerpet sine krav til utredninger av avbøtende tiltak, og etaten vurderer i større grad enn tidligere tiltak på regionalt nivå. Et eksempel på slike tiltak er fjerning av eksisterende nett på lavere spenningsnivå når nye sentralnettsforsterkninger bygges.

Deler av strategien gjør det nødvendig med mer omfattende utredninger. NVE og departementet har igangsatt dette arbeidet. Strategien vil bli presentert samlet for Stortinget når arbeidet er fullført.

SPØRSMÅL NR. 1245

Innlevert 6. juni 2008 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 17. juni 2008 av olje- og energiminister Åslaug Haga

Spørsmål:

«Ifølge TU.no lovet statssekretær Guri Størvold, på et møte med Andøya Fiskarlag og miljøvernorganisasjoner, at hun og Åslaug Haga skulle kjempe mot oljeboring i Lofoten og Vesterålen. Til TU sier informasjonsansvarlig i Andøya Fiskarlag, Bjørnar Nicolaisen at "Størvold sa at seismikkskytingen måtte gjennomføres fordi det var et stortingsvedtak. Men hun understreket at både hun og Åslaug Haga er imot petroleumsvirksomhet i Lofoten og Vesterålen."

Medfører Nicolaisens utsagn riktighet?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til følgende sak: <http://www.tu.no/off-shore/article169685.ece>

Svar:

Regjeringens politikk knyttet til petroleumsvirksomhet i Lofoten og Vesterålen fremgår av stortingsmelding nr.8 (2005-2006) om helhetlig forvaltning av det marine miljø i Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten (forvaltningsplan). Når det gjelder petroleumsvirksomhet i Lofoten og Vesterålen, i områdene Nordland VI, VII og Troms II, skal det ikke igangsettes petroleumsvirksomhet i denne stortingsperioden. Videre skal det i Nordland VII og Troms II gjennomføres geologisk kartleggingsarbeid i regi av Oljedirektoratet, dette innebærer blant annet seismikkinnsamling.

I møtet som det refereres til har Statssekretær Guri Størvold gitt uttrykk for Regjeringens politikk som overnevnt. Utsagnet som det refereres til synes å være en korrekt gjengivelse av Statssekretærens uttalelser i forhold til disse spørsmålene.

SPØRSMÅL NR. 1246**Innlevert 9. juni 2008 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik****Besvart 13. juni 2008 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«En pasient med diagnosen Friedreich Ataxia er helt avhengig av Idebenone. Han fikk midlet foreskrevet ved et opphold på Mayo Klinikken i 1995. Etter dette har han følt seg stadig bedre og ble i stand til å søke jobb i 2005. Han hadde da importert Idebenone i 10 år for egen regning. Departementet stoppet hans import i 2005. Han er blitt stadig dårligere etter dette og er ikke i stand til å være i jobb.

Hva er begrunnelsen for at denne pasienten ikke kan få importere Idebenone til eget bruk for egen regning?»

BEGRUNNELSE:

Pasienten hevder at han har fått gjentatte avslag fra departementet etter 2005 om å få importere Idebenone. I mars i fjor klarte han å få importere midlet gjennom apoteket og Norsk Medisinaldepot til kr. 1500 for 150 stk. Tidligere hadde han betalt kr. 200 for 125 gr. i løs vekt via Internett. Hans dagsbehov er ifølge ham selv på 1 500 mg, noe som må gjøre behandlingen usedvanlig kostbar for denne pasienten dersom han skal betale 1 500 kr for 150 stk. à 150 mg. Pasienten hevder at Idebenone foreskrives av Ullevål sykehus til barn med den nevnte diagnosen og at dette er bekreftet av overlege Chantal Tallaksen på Ullevål. Det virker urimelig at denne pasienten ikke kan få importere Idebenone selv.

Svar:

Idebenone er et legemiddel som ikke har markedsføringstillatelse i Norge.

Legemidler uten markedsføringstillatelse kan imidlertid skaffes til veie gjennom såkalt godkjenningfritak. I henhold til legemiddelforskriften § 3-5 må det søkes om slikt godkjenningfritak fra Statens legemiddelverk. Et godkjenningfritak innebærer at legen til den aktuelle pasient på personlig ansvar kan rekvirere legemidlet. Legemidlet må importeres og omsettes via den ordinære distribusjonskjeden (grossist og apotek). Grossisten kan som hovedregel bare kjøpe fra produsenter med tilvirkertillatelse eller fra

godkjente grossister eller importører, jf. forskrift 21. desember 1993 om grossistvirksomhet med legemidler (grossistforskriften) § 12.

Privatimport av legemidler fra land utenfor EØS-området er i utgangspunktet forbudt, jf. forskrift 2. november 2004 nr. 1441 om tilvirkning og import av legemidler § 3-2 tredje ledd. Reglene om import av legemidler fra tredjeland er regulert gjennom EØS-avtalen. Hensynet bak importforbudet er å beskytte folkehelsen og sikre at de legemidler som benyttes av befolkningen, er produsert i henhold til den strenge standarden som gjelder innenfor EØS-området. Den alminnelige pasient vil naturlig nok ikke ha de nødvendige forutsetninger for å vurdere legemidlets kvalitet, sikkerhet og effekt.

Det finnes en bestemmelse i forskrift om tilvirkning og import av legemidler § 3-2 fjerde ledd, som åpner for unntak fra forbudet mot privatimport av legemidler fra tredjeland i enkeltsaker når "særlige grunner knyttet til menneskers eller dyrs liv og helse taler for det". Denne bestemmelsen er brukt i noen få tilfeller ved svært alvorlige sykdommer som terminal cancer. I tilfeller hvor legemidlet kan fremskaffes gjennom ordningen med spesielt godkjenningfritak, vil det normalt ikke foreligge slike særlige grunner for å gjøre unntak fra et system som er utviklet for å beskytte folkehelsen.

I medhold av forskrift 28. juni 2007 nr. 814 om stønad til dekning av utgifter til viktige legemidler og spesielt medisinsk utstyr (blåreseptforskriften) § 3 første ledd bokstav b, kan det søkes om refusjon da det er en sjelden sykdom. En slik søknad må komme fra spesialist i sykdommens medisinske fagfelt eller tilsvarende sykehusavdeling. Søknaden bør inneholde dokumentasjon på det omsøkte preparatets effekt ved den aktuelle lidelse. Dette er spesielt viktig når preparatet ikke har godkjent indikasjon i Europa. Hvor strengt kravet til dokumentasjon er, vil avhenge av hvor sjelden den aktuelle sykdommen er, slik at det for veldig sjeldne sykdommer kan være tilstrekkelig med "case reports" som viser preparatets effekt på omsøkt lidelse. Videre er det viktig å få frem opplysninger om sykdommens alvorlighetsgrad.

SPØRSMÅL NR. 1247**Innlevert 9. juni 2008 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein****Besvart 24. juni 2008 av kultur- og kirkeminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Er Statsråden komfortabel med det avslaget som Fylkesmannen i Østfold har gitt i sak om fastsettelse av forskrift for Larkollen som typisk turistområde?»

BEGRUNNELSE:

Fylkesmannen i Østfold har avslått søknaden om å fastsette forskrift for Larkollen, i Rygge kommune, som typisk turistområde. Ref. brev datert 5. juni d.å. fra Fylkesmannen i Østfold til Rygge kommune.

Rygge formannskap har fattet vedtak om å søke Fylkesmannen om ved forskrift å definere 1560 Larkollen som et typisk turiststed etter lov om helligdager og helligdagsfred § 5 sjette ledd. En konsekvens av eventuelt fastsettelse av slik forskrift vil være at utsalgssteder i det aktuelle områder som selger varer til forbrukere blir unntatt fra lovens utgangspunkt om søn- og helligdagsstengning.

Fylkesmannen skriver i sitt brev bl.a. følgende:

"...og kommet til at Larkollenområdet nok kan tenkes å fylle lovens krav til å kunne defineres som et typisk turistområde når det gjelder antall fastboende i forhold til turisttilstrømmingen om sommeren. Området har stort innslag av hyttebebyggelse og campings-turisme. Om sommeren er området også mål for dags-turister."

Allikevel konkluderer Fylkesmannen med avslag på anmodningen!

Undertegnede mener at formålet i lovet må tolkes dit hen at man skal kunne fastsette slik forskrift som omsøkt når det helt klart er et turistområde. De av oss som kjenner godt til Larkollen vet at dette absolutt

må kunne defineres som et typisk turistområde, og dette er en vurdering som Fylkesmannen faktisk deler og som er omtalt i brevet.

Når Fylkesmannen avslår - og det ikke er klageadgang på vedtaket - oppleves dette urimelig, spesielt for de næringsdrivende, beboere, turister og kommunen.

I forhold til andre områder i Norge som er definert som typisk turistområder, som er avgjort av andre fylkesmennsembeter, så kan avslaget fra Fylkesmannen i Østfold virke som man her legger til rette for forskjellsbehandling fra statens side ved ulik håndhevelse av loven, og dette mener undertegnede at Statstråden bør gripe tak i.

Svar:

I henhold til lov 24. februar 1995 om helligdager og helligdagsfred § 5 sjette ledd kan fylkesmannen etter søknad fra kommunen ved forskrift bestemme at et område skal regnes som "typisk turiststed". Slik forskrift har som konsekvens at utsalgssteder på området kan holde åpent, uten hinder av hovedregelen om at utsalgssteder skal holde stengt på helligdager. Som typisk turiststed kan regnes område der salget i de aktuelle periodene hovedsakelig skjer til turister. Ut over dette beror det på fylkesmannens frie skjønn om søknad om fastsettelse av forskrift skal imøtekommes. Fylkesmannens vedtak kan ikke påklages til departementet. Jeg ser derfor ikke noe grunnlag for å gå inn i fylkesmannens avgjørelse i denne saken. For ordens skyld gjør jeg oppmerksom på at helligdagsloven har et generelt unntak for utsalgssteder på campingplasser i campingsesongen.

SPØRSMÅL NR. 1248**Innlevert 9. juni 2008 av stortingsrepresentant Borghild Tenden****Besvart 13. juni 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Vil samferdselsministeren ta initiativ til å igangsette byggingen av en støyvoll langs E6?»

BEGRUNNELSE:

I Skedsmo kommune er det sterkt lokalt engasjement for en støyvoll langs E6 nært et boligområde på Holt/Vestvollen. Rundt 5.000 mennesker er utsatt for høye støynivåer. Så langt har det ikke blitt fattet beslutning om bygging av støyvoll. Regjeringen har i sin Soria Moria-erklæring lovet innfri det nasjonale støymålet om å redusere støyplagene med 25 prosent i forhold til 1999-nivået innen 2010.

Svar:

Holt/Vestvollen er et boligområde som ble utbygd fra 1980-tallet. E6 på strekningen ble åpnet i desember 1964. I 1979 kom Miljøverndepartementets retningslinjer for vegtrafikkstøy - planlegging og behandling etter bygningsloven (rundskriv T-8/79). Råd og anvisninger i dette rundskrivet skulle legges til grunn bl.a. ved planlegging av boliger og annen støyømfintlig bebyggelse inntil eksisterende veger. I de tilfellene der støygrensen overskrides, skulle det iht. rundskrivet gjøres rede for de støymessige konsekvenser som gjennomføring av planen vil medføre, samtidig som de støyreduserende tiltakene som ble ansett som nødvendige skulle innarbeides i planen.

Statens vegvesen har i uttalelse datert 03.02.83 til

reguleringsplanen for Holt/Vestvollen påpekt kommunens ansvar i denne saken. Kommunen og utbygger var således klar over at en støyskjerming av området i henhold til Miljøverndepartementets retningslinjer, måtte bekostes og gjennomføres av utbygger. Dette skulle kommunen ha pålagt utbygger før utbyggingen, eller som en del av den.

Statens vegvesen har et ansvar etter forurensningslovens forskrift om begrensning av forurensning. For eksisterende boliger er det i henhold til forurensningslovens forskrift en tiltaksgrense for støy på 42 dBA innendørs. Dersom vegtrafikkstøyen ligger over dette nivået, har Statens vegvesen ansvar for å utføre nødvendige støytiltak. Støynivået for husene i Holt/Vestvollen-området ligger i dag under denne tiltaksgrensen.

Statens vegvesen har således ikke ansvar for å støyskjerme for nye boliger langs E6 etter at vegen er etablert, og har heller ikke tiltakspflicht når innendørs støynivå er under 42 dBA som er tiltaksgrensen etter forurensningsloven.

Ved en eventuell utvidelse av E6 vil støyskjerming bli planlagt som en del av et nytt vegprosjekt. Nye retningslinjer til plan- og bygningsloven om behandling av støy i arealplanlegging, T-1442, trådte i kraft fra januar 2005 og vil da måtte legges til grunn. Retningslinjene avløste tidligere retningslinjer T-8/79 og T-1/86. Støyretningslinjene gjelder for alle prosjekter som planlegges etter plan- og bygningsloven, men ikke for eksisterende forhold.

SPØRSMÅL NR. 1249**Innlevert 9. juni 2008 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 20. juni 2008 av fungerende arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Østfold er et fylke med en betydelig andel innvandrerbefolkning sett i forhold til folketallet generelt. Allikevel har flere østfoldkommuner blitt informert av UDI om at det vil bli opprettet ytterligere asylmottak i tillegg til de eksisterende mottak.

Vil Regjeringen ved etablering av nye asylmottak ta hensyn til det totale antall asylsøkere/innvandrere i regionen der mottaket skal plasseres?»

Svar:

Asylsøkere som kommer til landet har en lovfestet rett til et statlig botilbud. Det er Utlendingsdirektoratets (UDI) ansvar å sørge for at det til enhver tid er tilstrekkelig mottakskapasitet. Så langt i år har vi opplevd mer enn en dobling av antall asylsøkere sammenlignet med i fjor. Med en slik betydelig økning i antall ankomster er det en stor utfordring for UDI å skaffe nok mottaksplasser. Foreløpig i år er det

opprettet om lag 2000 nye mottaksplasser. UDI har utlyst konkurranse om etablering av ytterligere om lag 3000 plasser, og er i disse dager i forhandlinger med aktuelle tilbydere. UDI har per i dag 64 mottak spredt over hele landet, men det er altså fortsatt et akutt behov for å øke antall mottak.

I Østfold er det i dag to transittmottak og to ordinære mottak. Det er sjeldent at det er mer enn ett mottak i en kommune, men Våler kommune er vert for to mottak. Når det gjelder totalt antall mottak er ikke Østfold fylke enestående, også andre fylker har mange mottak. Eksempelvis er det i dag 7 mottak i Nordland fylke.

Etablering av asylmottak skjer etter konkurranseutsetting i tråd med lov og forskrift om offentlige anskaffelser. Dette systemet medfører at utlendingsmyndighetene har begrenset muligheter til å påvirke den konkrete lokaliseringen av asylmottakene. Utlysningssområdet omfatter gjerne en nærmere definert

region, og dette vil i praksis normalt være UDIs mulighet til å påvirke og styre den geografiske lokaliseringen av mottak. Det er driftsoperatørene som finner aktuell bygningsmasse, og som leier eller eier denne. I noen få tilfeller er det UDI som leier bygningsmassen, og i disse tilfellene har UDI kontroll på lokaliseringen gjennom hele etableringsprosessen. Dette gjelder bl.a. noen av transittmottakene. Det er imidlertid ikke gitt at UDI mottar tilbud innenfor de avgrensede utlysningssområdene.

Generelt har det i mange år vært bred politisk enighet om at mottakene skal være plassert over hele landet, bl.a. av hensyn til å fremme bosetting over hele landet for dem som får innvilget oppholdstillatelse. Denne målsettingen ligger fortsatt til grunn, men det overordnede nå er å sikre et tilstrekkelig antall plasser slik at våre internasjonale og nasjonale forpliktelser blir ivaretatt. Samtidig vil det bli lagt vekt på et godt samarbeid med kommunene.

SPØRSMÅL NR. 1250

Innlevert 10. juni 2008 av stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hemdal

Besvart 17. juni 2008 av olje- og energiminister Åslaug Haga

Spørsmål:

«På NRK Kveldsnytt mandag 9. juni 2008 uttalte statsråd Åslaug Haga at et industrielt kraftregime vil bestå av mange ulike elementer.

Hvilke elementer tenker statsråden på?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringspartiene SV-Ap-Sp gav svært ambisiøse lovnader i valgkampen 2005 om et nytt industrikraftregime. Så langt har Regjeringen ikke levert noen forbedringer som har gitt positive utslag for den kraftkrevende industrien.

Svar:

For å nå målet om fortsatt å ha en sterk kraftintensiv industri i Norge, er tre forhold viktige: kraftpriser, gode generelle rammevilkår og langsiktighet i disse rammevilkårene. Regjeringen legger opp til et system av tiltak, alle innenfor rammen av EØS-avtalen, som til sammen vil gi gode vilkår for industrien. I uttalelsen til NRK om at et industrikraftregime vil bestå av mange element, siktet jeg til følgende åtte elementer:

1. God krafttilgang

God krafttilgang og leveringssikkerhet er avgjørende for å ha kraftintensiv industri i Norge i fremtiden. Regjeringens satser på økt kraftproduksjon - i tråd med Soria Moria erklæring.

2. Langsiktige, kommersielle kraftavtaler

Fundamentet for en industrikraftløsning er langsiktige, kommersielle kontrakter. Det er allerede inngått et stort antall slike kontrakter, og Regjeringen ser svært positiv på det.

3. Søke å påvirke EU

Så langt har Regjeringen ikke funnet holdepunkter for at EU har åpnet for kraftordninger for kraftintensiv industri som innebærer fordeler av betydning. Vi vil imidlertid følge utviklingen i EU nøye og søke å påvirke eventuelle prosesser slik at det skapes handlingsrom for å gi norsk kraftintensiv industri gode rammevilkår.

4. Videreutvikle støtteordningene for energi-effektivisering

Regjeringen vil vurdere å videreutvikle de eksisterende energieffektiviserings-programmene rettet inn mot blant annet kraftintensiv industri. Målet er å stimulere til miljøinvesteringer som går lenger enn de krav som i dag stilles etter miljølovgivningen. Støtteordningene vil følge Enova-modellen og dermed sikte mot mest mulig utbytte i produsert eller spart energi per investert støttekrone. Målet er å bidra til realisering av prosjekter som ellers ikke ville blitt utløst.

5. Vurdere avskrivningssatsene

Særlig for nyinvesteringer er avskrivningssatser viktig. Prinsippet for fastsettelse av avskrivningssatsene er at avskrivningene skal gjenspeile det reelle verdifallet på kapitalen. Dette prinsippet er viktig for å bidra til økonomisk fornuftige investeringer og unngå skatteplanlegging. Innenfor dette prinsippet vil Regjeringen vurdere om ny informasjon tilsier at avskrivningssatsene og inndelingen av saldogrupper bør gås gjennom.

6. Nettleie

Kraftforedlende industri har lav nettleie, blant annet fordi bedriftene ofte tar ut kraft direkte fra sentralnettet eller regionalnettet og ofte er gunstig lokalisert i nærheten av kraftproduksjonen. Med bakgrunn i dette vil vi vurdere om nettleien for den kraftforedlende industrien kan reduseres ytterligere.

7. Målrettet støtte til små og mellomstore bedrifter

Det kan i dag gis støtte på 200 000 euro over tre år uten at det kommer i strid med EØS-regelverket. Innenfor disse rammene vil Regjeringen se på mulighetene for en ordning med målrettet støtte til små og mellomstore bedrifter innenfor kraftforedlende industri.

8. Innkjøpskonsortium

Vi er enige med industrien om at vi skal se nærmere på en konsortiemodell som vil kunne bidra til at industrien får den langsiktighet de etterspør. Utgangspunktet er et innkjøpskonsortium av kraftintensive bedrifter opprettet i Frankrike.

SPØRSMÅL NR. 1251

Innlevert 10. juni 2008 av stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli

Besvart 19. juni 2008 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Det vises til finansieringsansvaret for særlig tiltak og bistand fra kommunalt ansatte når pasienter med særlige bistandsbehov innlegges i sykehus. Det har mange steder oppstått en uklarhet om kommunen i forbindelse med sykehusopphold er løst fra sine plikter eller om kommunale tjenester også skal ytes når pasienten er innlagt i sykehus, og hvem som har det økonomiske ansvaret.

Hva vil statsråden gjøre for å tydeliggjøre dette ansvaret?»

BEGRUNNELSE:

Bakgrunn for spørsmålet er en rekke henvendelser fra familier og kommunepolitikere vedrørende hvem som har finansieringsansvaret for særlige tiltak og bistand fra kommunalt ansatte når pasienter med særlige bistandsbehov innlegges i sykehus.

Det vises for øvrig til brev fra Sosial- og helsedirektoratet datert 9. juli 2007 til landets kommuner,

fylkesmenn, regionale helseforetak og helseforetakene hvor dette forsøkes klargjort. Det er imidlertid fremdeles stor usikkerhet og ulik tolkning av forskriftene både i kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten.

Pårørende er svært engstelige og bekymret og opplever gang på gang at deres familiemedlemmer med utviklingshemning blir liggende alene mens de er på sykehuset og ikke får det tilsynet de trenger og har behov for. De opplever stor utrygghet for at deres familiemedlemmer ikke får hjelp til sine behov av ikke-medisinsk karakter.

Det er tydeligvis behov for klarere retningslinjer og et klart svar på hvilken budsjettpost slike tjenester skal belastes i forbindelse med sykehusopphold for å unngå at slike saker havner i en økonomisk drakamp mellom sykehuset og den enkeltes kommune. Denne uklarhetene gjør at pårørende føler seg svært utrygge for sine nære pårørende på sykehus, og fører til at de selv fortsetter sin kombinerte avlaster og pleierolle, også når de er på sykehuset. Det kan være behov for

å lovhjemle denne retten, eller eventuelt en presisering av ansvaret for kostnader til kommunens ansatte i forbindelse med sykehusopphold. Det likelydende brevet fra direktoratet til kommuner, fylkeskommuner og helseforetak om et så komplisert tema, oppleves utilstrekkelig og uklart.

Svar:

Finansieringsansvar for særlige tiltak og bistand fra kommunalt ansatte når pasienter med særlig bistandsbehov innlegges i sykehus er regulert i dagens lovverk. Det daværende Sosial- og helsedirektoratet har, i brevet representanten Sjøli referer til, gitt en grundig gjennomgang av regelverket.

Spørsmålet om finansieringsansvar oppstår når pasienter har særlige behov, som i det daglige er dekket av det kommunale hjelpeapparatet. Pasientene kan for eksempel ha brukerstyrt personlig assistent, eller motta annen form for bistand fra den kommunale helse- og sosialtjenesten. Spørsmålet er da om kommunen helt kan se seg løst fra sine plikter, eller om kommunale tjenester også skal ytes mens pasienten er innlagt i sykehus.

Hovedregelen, som Sosial- og helsedirektoratet viser i sitt brev, er at ved innleggelse i sykehus skal sykehuset dekke alle pasientenes behov i forbindelse med oppholdet. Det er kommunene som har ansvar for å dekke de behov pasienten har for bistand og omsorg utenfor sykehus. Dersom pasienten er innlagt i sykehus, gjelder dette ansvaret for kommunen fortsatt for de oppgaver som ikke dekkes av sykehusoppholdet.

Det daværende Sosial- og helsedirektoratet ga i sitt brev en grundig utlegning av hvordan spørsmålene må løses. Utover de anvisninger som er gitt i brevet må sykehuset og kommunen samarbeide om det tilbudet som er til det beste for pasienten. Jeg er i tvil om dette kan detaljeres ytterligere fra sentrale myndigheter. I tillegg vil jeg også vise til at det nå er etablert, og under utvikling, samhandlingsavtaler mellom kommuner og helseforetak der mange ulike samhandlingsspørsmål blir håndtert. Det er naturlig at denne type saker også finner sin konkrete løsning i et samarbeid mellom sykehus og kommune til det beste for pasienten.

SPØRSMÅL NR. 1252

Innlevert 10. juni 2008 av stortingsrepresentant Ingrid Heggø

Besvart 17. juni 2008 av olje- og energiminister Åslaug Haga

Spørsmål:

«Kraftverka Tyin, Fortun, Moflåt og Mål har heimfall mellom 2049 og 2057. I avtalen Hydro inngjekk med staten om kjøp av kraftverka forplikta selskapet seg til å nytte krafta i kraftintensiv industri. Krafta frå Tyin og Fortun skal nyttast slik i Årdal. Kraftverka i Røldal Suldal har heimfall i 2022. Av konsesjonsvilkåra framgår det at krafta skal nyttast i industriell verksemd på Vestlandet.

Er Hydro framleis bunden av avtalen og konsesjonsvilkåra i lovframlegget om heimfall og off. eigarskap av vannkraftresursane?»

Svar:

I Ot.prp. nr. 61 (2007-2008) Om lov om endringer i lov 14. desember 1917 nr. 16 om erverv av vannfall, bergverk og annen fast eiendom m.v. (in-

dustrikonsesjonsloven) og i lov 14. desember 1917 nr. 17 om vasdragsreguleringer (vassdragsreguleringsloven) foreslår Regjeringen endringer som vil konsolidere og styrke det offentlige eierskapet til vannkraften.

Hydros avtale med staten om foregrepet hjemfall og tilbakesalg av kraftverkene Tyin, Fortun, Moflåt og Mæl har et vilkår om at kraften fra Tyin og Fortun er forutsatt nyttet til Hydros kraftintensive virksomhet i Årdal. I eget konsesjonsvilkår i tillatelsen til erverv og regulering i Røldal-Suldalsvassdragene heter det: "Uten departementets samtykke kan den del av kraftproduksjonen som ikke disponeres av staten bare nyttes i industriell produksjon på Vestlandet." Nevnte avtale- og konsesjonsvilkår vil ikke berøres av endringene Regjeringen foreslår i Ot.prp. nr. 61 (2007-2008).

SPØRSMÅL NR. 1253**Innlevert 10. juni 2008 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve****Besvart 19. juni 2008 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Hva er begrunnelsen for at Helse Midt-Norge har omgjort vedtaket om at kommunene Tingvoll og Eide vederlagsfritt kan overta lokalene etter tidligere distriktspsykiatriske sentra, og hva er statsrådets vurdering av omgjøringsvedtaket?»

BEGRUNNELSE:

Som et ledd i opptrappingsplanen for psykisk helse er det gjort endringer i det distriktspsykiatriske tilbudet i kommunene Tingvoll og Eide. Helse Nordmøre og Romsdal har fattet vedtak om at disse kommunene vederlagsfritt kunne overta lokalene der det tidligere ble drevet DPS, under forutsetning av at dette ble benyttet til helseformål. Begge kommuner er godt i gang med arbeidet med å planlegge ny virksomhet i lokalene. Styret for Helse Midt-Norge har imidlertid omgjort vedtaket, og krever nå at lokalene selges for markedspris. Dette skaper store problemer for nevnte kommuner, som så langt har planlagt å benytte lokalene både til boliger for psykisk utviklingshemmede, til tannhelsetjenester og til tilbud for demente og somatiske pasienter.

Svar:

Styret for Helse Nordmøre og Romsdal HF vedtok i møte 17. april 2008 å gi administrerende direktør fullmakt til å overdra Tingvoll psykiatriske senter og Eide psykiatriske senter vederlagsfritt til henholdsvis Tingvoll kommune og Eide kommune. I saksgrunnlaget er det lagt vekt på at forutsetningen for overdragelsene er at kommunene benytter eiendommene til helseformål. Styrets vedtak forutsetter videre godkjenning i styret for Helse Midt-Norge RHF/ foretaksmøtet.

Salgene ble behandlet av styret i Helse Midt-Nor-

ge RHF den 29. mai 2008, i henhold til de retningslinjer det regionale helseforetaket har når det gjelder eiendomsoverdragelser. Styret i Helse Midt-Norge RHF har i sak 92/02 pkt. 04 vedtatt at "Omsetning og leie skal skje på den måte som gir beste økonomiske resultat for foretaket. Forslag om gave eller underpris skal forelegges foretaksmøtet."

Styret i Helse Midt-Norge RHF har overprøvd vedtaket i Helse Nordmøre og Romsdal HF ut fra disse føringene, og vedtok på bakgrunn av dette at det psykiatriske senteret i Tingvoll og det psykiatriske senteret i Eide primært skal selges til markedsverdi i henhold til vedtatt reglement for omsetning av eiendom, eller sekundært leies ut til markedsleie.

Helse Midt-Norge RHF har en prinsipiell tilnærming til slike saker. De regionale helseforetakene har flere eiendommer der det er aktuelt for kommunene å overta. Det er viktig at en finner en fremgangsmåte på dette som gjør at en unngår store individuelle forskjeller fra et helseforetak til et annet, eller fra region til region. Helse Midt-Norge RHF ser denne saken med Eide og Tingvoll i lys av de andre eiendomssalgene regionen håndterer. Det er også viktig at en ikke foretar disposisjoner som kan føre til konkurransevridning i forhold til andre aktører. Jeg vil i tillegg vise til Riksrevisjonens tidligere merknader i forbindelse med økonomisk forsvarlig forvaltning av offentlige verdier ved salg av eiendom ved Universitetssykehuset i Nord-Norge HF i 2006, jf. Dok. nr. 1 (2007-2008).

Eiendommene ble sin tid overtatt vederlagsfritt fra fylkeskommunene, men det er samtidig viktig å huske på at fylkeskommunene i forbindelse med den statlige overdragelsen i 2002 fikk slettet gjeld knyttet til sykehusbygg for vel 16 mrd. kroner. Jeg vil også påpeke at disse byggene er regulert til helseformål.

SPØRSMÅL NR. 1254**Innlevert 10. juni 2008 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg****Besvart 18. juni 2008 av fornyings- og administrasjonsminister Heidi Grande Røys****Spørsmål:**

«Narvik kommune ønsker å kjøpe en eiendom av Statsbygg på fagernesfjellet for videreutvikle næringslivet i området. Statsbygg sentralt nekter å selge, selv om Statsbygg nord er positiv til salg.

Hva vil statsråden gjøre for å finne en løsning i saken slik at Narvik kommune kan få til en helt nødvendig næringslivutvikling i området?»

Svar:

Ved salg av statlig fast eiendom følger det av avhendingsinstruksen at eiendom skal selges til høystbydende etter åpen budrunde. Narvik kommune har

bedt om direktesalg, men dette kan bare skje dersom eiendommen har liten verdi eller det bare er en eller et mindre antall kjøpere som er aktuelle. Det er rimelig å anta at det kan være flere aktuelle kjøpere til området, eller deler av området, som kommunen ønsker å kjøpe. Det vises til arealer som er bortfestet til alpinanlegg og fritidshytter.

Pr. i dag er det ikke vurdert om staten skal legge området ut for salg. For å få avklart Narvik kommunes muligheter for kjøp av ønsket areal, vil det likevel bli satt i gang en prosess hvor den statlige forvaltningen av slike områder som også berører generelle utmarks- og friluftinteresser, blir vurdert. Det er ikke mulig å forutsi hva utfallet av denne prosessen vil bli.

SPØRSMÅL NR. 1255**Innlevert 10. juni 2008 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen****Besvart 18. juni 2008 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen****Spørsmål:**

«Skjell er populær sommermat i Norge. Skjellene må testes for algetoksiner før de sendes ut på konsummarkedet. I dag gjøres dette i stor grad gjennom dyreforsøk. Det finnes ifølge Dyrevernalliansen kjemiske metoder som også Mattilsynet mener er fullverdige alternativ til dyreforsøk. Disse metodene er ikke godkjent av EU.

Hva er Regjeringens vurdering av muligheten for å gå fra dyreforsøk til kjemisk testing av skjell, og vil Regjeringen følge opp saken overfor EU?»

Svar:

Skjell er et særlig risikoprodukt med hensyn til eventuell forekomst av algegifter, og kontrollen som gjennomføres skal påse at skjell som omsettes oppfyller gjeldende krav slik at skjellene er trygge å spise.

EU krever også omfattende kontroll med vannkvaliteten i kystområdene der skjell dyrkes og høstes. I Norge er tillatelse til skjellproduksjon gitt langs hele kysten og inne i fjordene. Per i dag er det registrert 696 lokaliteter for skjelldyrking hvorav 362 er i drift.

Skjellnæringen sender inn egenkontrollprøver til analyse for algegifter. Testene kan foretas ved kjemiske metoder eller ved å utføre musetest. Tidligere har EU ikke tillatt kjemisk testing av DSP-toksiner i skjell som skal omsettes til konsum. Det nye hygieneregelverket for næringsmidler åpner imidlertid for bruk av kjemiske metoder. Regelverket trådte i kraft i EU i 2004. Alternative metoder må imidlertid være på plass før man kan la være å bruke mus til testing av DSP-toksiner. Per i dag har ikke EU godkjent noen alternative metoder på grunn av mangel på referansemateriale. Alternative metoder må brukes parallelt med musetesten, noe som gjøres i Norge i dag.

Det nye hygieneregelverket vil trolig tre i kraft i Norge mot slutten av dette halvåret. Stortinget ga samtykke til EØS-komiteebeslutningene den 12. juni d.å. jf. St.prp. nr 46 (2007-2008) og St.prp. nr 47 (2007-2008). I St.prp. nr. 46 er det i kap. 3.2.2 omtalt kontroll og overvåkning av produksjon og høsting av skjell. Når regelverket trer i kraft i Norge og EU har godkjent kjemisk testing av skjell, vil en kunne utfase dyreforsøk og gå over til kjemisk testing i Norge.

Jeg mener at dyreforsøk bør begrenses til et minimum, men det er nødvendig å bruke disse testene i

forbindelse med skjellkontrollen en tid fremover. Dersom vi velger å kun bruke kjemiske metoder som rutinetest, kan det få store følger for eksporten av norske skjell, da land i EU vil kunne stoppe import av norske skjell. Vi har tidligere erfaringer med at partier som ikke har vært testet med gjeldende referanse-

metode i Norge har vært testet og stoppet av andre importlands kontrollmyndigheter.

Norske myndigheter er aktive i pågående arbeidsgrupper i EU på dette området. Vi arbeider for at den fremtidige kontroll av skjellnæringa bare skal skje ved hjelp av kjemisk testing.

SPØRSMÅL NR. 1256

Innlevert 10. juni 2008 av stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund

Besvart 23. juni 2008 av fungerende arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Kan vi be om at departementet i svar på dette spørsmålet dokumenterer nærmere hva som er forandret i beregningsmetodene som er benyttet for å svare på de nevnte spørsmålene, og kommenterer hvordan dette kan gi seg utslag i såpass store forandringer i anslag?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til spørsmål nr. 54 fra KrF og nr. 59 fra Venstre i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet 2008 høsten 2007. Det vises videre til spørsmål nr. 15 fra KrF og nr. 34 fra Venstre i forbindelse med behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett 2008. Alle spørsmålene omhandler provenyberegninger ved endringer i folketrygdens dagpengeplikt ved permitteringer.

Som departementet opplyser i sine svar på spørsmål nr. 15 fra KrF og nr. 34 fra Venstre ved behandlingen av RNB 2008, er provenyanslagene for identiske forslag justert fra høsten 2007 til våren 2008. Høsten 2007 la Regjeringen selv inn 45 mill. kroner som anslag på redusert utgift for folketrygden ved en reduksjon i dagpengeperioden ved permitteringer fra 34 til 30 uker på 45 mill. kroner (bokført virkning i 2008 ved endring fra 1.1.2008). Departementet anslo at en videre reduksjon fra 30 til 26 uker ville gi samme proveny - 45 mill. kroner. Identiske forslag, riktignok med halvårsvirkning, anslås i RNB 2008 til å gi en innsparing på 2,2 mill. kroner. Det vil si at den nye beregningsmetoden som departementet har benyttet har redusert innsparingsanslaget med om lag 90 % av tidligere beløp. Selv om omfanget av permitteringer skulle være redusert i første halvår 2008, antar jeg at dette kun kan forklare en mindre del av denne endringen i provenyanslag.

Når en endret beregningsmetode gir så sterke for-

andringer i anslag, bør forandringene etter min mening dokumenteres bedre enn hva departementet har gjort i sine svar til spørsmålene fra KrFs og Venstres stortingsgrupper.

Svar:

I beregninger av innsparinger ved endring i maksimal periode med dagpenger under permittering som ligger til grunn for St.prp. nr. 1 (2007-2008) for Arbeids- og inkluderingsdepartementet og som er benyttet ved svar på spørsmål fra Stortinget, er det brukt en modell med uriktige forutsetninger. Det har ført til at innsparingen av å redusere maksimal periode med dagpenger under permitteringer fra 34 til 30 uker ble anslått til om lag 45 mill. kroner, jf. St.prp. nr. 1 (2007-2008). I forbindelse med statsbudsjettet 2008 ble det i spørsmål nr. 54 fra Kristelig Folkeparti og spørsmål nr. 59 fra Venstre spurt om innsparingene av å redusere maksimal periode med dagpenger under permitteringer fra 30 til 26 uker. Her ble også den gamle metoden benyttet. Innsparingen ble beregnet til 45 mill. kroner.

I budsjettløpet spilles beregninger av kostnadseffekter av regelendringer inn til Arbeids- og inkluderingsdepartementet fra Arbeids- og velferdsdirektoratet. Arbeids- og velferdsdirektoratet gjorde departementet oppmerksom på at det ved beregninger av innsparinger ved endring i maksimal periode med dagpenger under permittering knyttet til prosessen rundt 2008-budsjettet var benyttet en metode med uriktige forutsetninger. Direktoratet har foretatt en ny beregning med en annen metode. Når den nye metoden benyttes er innsparingen av å redusere maksimal periode med dagpenger under permitteringer fra 34 til 30 uker tilnærmet 5,5 mill. kroner i 2008. Den nye metoden gir en innsparing på om lag 4,5 mill. kroner av å redusere maksimal periode med dagpenger un-

der permitteringer fra 30 til 26 uker i 2008. Arbeids- og velferdsdirektoratet har etter forespørsel fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet redegjort nærmere for den nye beregningsmetoden. Departementets vurdering av redegjørelsen er at den nye metoden gir en riktigere beregning og derfor skal benyttes.

Forskjell i metode

En permittert arbeidssøker kan ha perioder som permittert, deretter jobbe, for så å permitteres igjen. Arbeids- og velferdsdirektoratet har ikke tilgang til statistikk som samlet viser beholdning av permitterte og varighet som permittert, men kun informasjon om siste permitteringsperiode. Den siste permitteringsperioden kan imidlertid inngå som en del av en lengre permitteringsperiode hvor det ikke søkes på nytt om dagpenger under permittering. Regelverket for permitterte innebærer at midlertidig arbeid i en permitteringsperiode uten ny venteperiode for dagpenger, dvs. uten ny søknad om å få dagpenger under permittering, er lik 4 uker. Antallet som mottar dagpenger under permitteringer i et gitt antall uker, eksempelvis

mellom 26 og 30 uker, må derfor beregnes. Ved beregninger kan det tas utgangspunkt i et strømmings-tall. Alternativt kan man bruke et beholdningstall. I beregningene knyttet til reduksjon av maksimal periode med dagpenger under permittering i forbindelse med statsbudsjettet 2008, er det tatt utgangspunkt i et strømmingstall som viser hvor mange personer som i løpet av en periode en eller annen gang hadde en varighet mellom 30 og 34 uker eller 26 og 30 uker. I regnestykkene er det gjort forutsetninger som gir uriktig anslag. Det er nå valgt en annen metode.

Den nye metoden innebærer å bruke gjennomsnittsbeholdningen av de permitterte, eksempelvis med en varighet mellom 26 og 30 uker. Gjennomsnittsbeholdningen viser hvor mange personer som omfattes av regelendringen. Tallet ganges opp med gjennomsnittlig dagpengesats pr. dag for å finne den daglige innsparingen. For å finne helårsvirkningen ganges produktet opp med antall stønadsdager i et år. Dette regnestykket gir innsparingen av å redusere maksimal periode med dagpenger under permitteringer fra 30 til 26 uker.

SPØRSMÅL NR. 1257

Innlevert 11. juni 2008 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 18. juni 2008 av barne- og likestillingsminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Den første delrapporten fra Fafos levekårsprosjekt blant hiv-positive i Norge viser et beklagelig lavt kunnskapsnivå særlig blant unge og eldre. Spørsmålene som omhandler hiv-positives rettigheter og deltakelsesmuligheter i arbeidslivet viser at skepsisen og intoleransen blant folk er utbredt.

Hva vil statsråden gjøre for at arbeidslivet skal oppleves mer inkluderende i forhold til hiv-positive arbeidstakere?»

Svar:

Jeg viser til brev av 10. juni 2008 med spørsmål til skriftlig besvarelse fra representanten Dagfinn Høybråten til arbeids- og inkluderingsministeren. Spørsmålet er overført til undertegnede, som fra 18. oktober 2007 har ansvaret for antidiskrimineringspolitikk og antidiskrimineringslovgivningen.

Jeg mener det er viktig å vurdere tiltak som kan bidra til å endre holdninger og eliminere intoleranse. Effektive tiltak forutsetter god kunnskap om situasjonen.

Holdningsundersøkelsen som FAFO nylig la fram viser at det stadig er skepsis og intoleranse overfor hiv-positive i befolkningen. Vi trenger mer kunnskap om hvordan dette faktisk slår ut for personer som selv lever med hiv i arbeidslivet. Det gjelder både hvordan arbeidshverdagen oppleves og når eventuelle diskriminerings situasjoner oppstår. FAFO vil i begynnelsen av 2009 legge fram en ny levekårsundersøkelse blant mennesker som lever med hiv i Norge. Spørsmål fra den forrige levekårsundersøkelsen fra 2002 vil bli gjentatt for å se hvilke endringer som har skjedd i de årene som har gått. Dette er viktig fordi vi må anta at langt flere hiv-positive står i arbeid i dag på grunn av nye medisiner.

Den nye levekårsundersøkelsen vil være et viktig grunnlag for regjeringens videre arbeid med å møte utfordringene mennesker som lever med hiv opplever. Dette arbeidet berører flere sektorer. Barne- og likestillingsdepartementet vil på sin side legge stor vekt på tiltak som kan motvirke stigmatisering og diskriminering av hiv-positive i arbeidslivet.

Regjeringen har nylig lagt frem en ny lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funk-

sjonsevne, diskriminerings- og tilgjengelighetsloven. Loven ble vedtatt av Odelstinget 10. juni 2008, og trer i kraft 1. januar 2009. Loven forbyr diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne, jf lovens § 4. Diskrimineringsvernet skal gjelde på alle samfunnsområder, herunder i arbeidslivet. Loven forbyr også trakassering, jf § 6.

Diskrimineringsforbudet omfatter ikke bare de som i dag rent faktisk har nedsatt funksjonsevne. Også diskriminering på grunn av antatt nedsatt funksjonsevne omfattes, jf § 4 femte ledd. Antakelser om fremtidig sykdomsutvikling hos en person som er hiv-positiv er uttrykkelig nevnt i lovens forarbeider som et eksempel på diskriminering som vernes av loven (Ot.prp. nr. 44 (2007 – 2008) side 93).

Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven innfører en aktivitetsplikt for offentlige myndigheter, arbeidsgivere i offentlig sektor og arbeidsgivere i privat sektor som regelmessig sysselsetter mer enn 50 ansatte. Aktivitetsplikten innebærer en plikt til å arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likebehandling uavhengig av funksjonsevne. Arbeidsgivers aktivitetsplikt omfatter en konkretisering av mål og tiltak for å sikre like muligheter uavhengig av

funksjonsevne, herunder rekruttering, ansettelse, lønn, forfremmelse, utviklingsmuligheter og beskyttelse mot trakassering. Enhver arbeidsgiver, uavhengig av antall ansatte, plikter dessuten å forebygge og søke å hindre at det skjer trakassering etter § 6 femte ledd. Dette innebærer at dersom en arbeidstaker har valgt å stå frem med sin diagnose, eller at diagnosen på annen måte har blitt kjent, og arbeidstakeren som følge av dette utsettes for utstøting eller annen trakassering, inntreer en handlingsplikt for arbeidsgiver.

Jeg vil for øvrig tilføye at hiv-positive har rettigheter også etter de generelle bestemmelsene i arbeidsmiljøloven. Det kan her nevnes at arbeidsmiljøloven stiller krav til at arbeidsmiljøet skal være fullt forsvarlig, for alle, jf kapittel 4. Det oppstilles også krav til det psykososiale arbeidsmiljø. Arbeidsgivers adgang til å be om helseopplysninger eller at det foretas en helseundersøkelse er underlagt begrensninger (arbeidsmiljøloven §§ 9 – 3 og 9 – 4). Jeg vil også nevne at Høyesterett allerede for 20 år siden slo fast at en ubegrunnet smittefrykt hos kollegaer ikke utgjør saklig grunn til oppsigelse (dom inntatt i Rt.1988 side 959).

SPØRSMÅL NR. 1258

Innlevert 11. juni 2008 av stortingsrepresentant Bent Høie

Besvart 20. juni 2008 av fungerende helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Er det slik at NAV ikke kjøper behandling i Norge eller utlandet umiddelbart til rusmiddelavhengige som opplever brudd på individuell fastsatt tidsfrist for behandling i spesialisthelsetjenesten?»

BEGRUNNELSE:

Vi har fått informasjon om at rusmiddelavhengige som opplever fristbrudd etter individuell fastsatt tidsfrist for behandling i spesialisthelsetjenesten blir henvist tilbake igjen i den ordinære køen og at NAV har satt "på vent" ordningen med å kjøpe plasser offentlig/privat i Norge eller i utlandet til denne gruppen. Dette er i tilfelle etter vår oppfatning i strid med pasientrettighetsloven og slike påstander må undersøkes skikkelig.

Svar:

Etter rusreformen i 2004 ble ansvaret for behandling av rusmiddelavhengige overført til staten ved de

regionale helseforetakene. Ved dette ble ansvaret hjemlet i spesialisthelsetjenesteloven § 2-1a. Dette medførte også at rusmiddelavhengige fikk pasientrettigheter på lik linje med øvrige pasienter innen spesialisthelsetjenesten.

Dersom den aktuelle pasienten har rett til tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelmisbruk fra spesialisthelsetjenesten, skal det settes en individuell frist for når faglig forsvarlighet tilsier at denne behandlingen senest må iverksettes. Fristen skal settes på grunnlag av en konkret faglig vurdering av den aktuelle pasientens helsetilstand. Dersom behandling ikke er iverksatt innen den fastsatte fristen, har pasienten rett til å henvende seg til NAV Pasientformidling for innen 48 timer å få tilbud om tverrfaglig spesialisert behandling ved en institusjon som Arbeids- og velferdsetaten peker ut.

I 2007 registrerte NAV Pasientformidling 1 565 reelle fristbruddssaker hvorav 797 pasienter umiddelbart fikk ny behandlingsdato av fristbruddsinstitu-

sjonen, mens 732 fikk nytt/alternativt behandlingstilbud via NAV Pasientformidling. For de gjenværende 36 sakene ble 31 saker tilbakeført til fristbruddsinstitusjonen. 5 saker var ikke ferdig behandlet på registreringstidspunktet. Av de 31 tilbakeførte sakene var det 23 fristbruddspasienter som takket nei til alternativt behandlingstilbud fordi de ønsket å vente på nytt tilbud fra fristbruddsinstitusjonen. Av de resterende 8 pasientene som mot sitt ønske ikke fikk tilbud fra NAV Pasientformidling, var det 2 pasienter med rusmiddelavhengighet.

Manglende tilbud fra NAV Pasientformidling til fristbruddspasienter med rusavhengighet har sunket fra 18 returnerte saker i 2006 til 2 returnerte saker i 2007. Denne nedgangen skyldes i stor grad at Arbeids- og velferdsetaten i 2006 fikk en avklaring fra Helse- og omsorgsdepartementet som påpekte at NAV Pasientformidling kunne bruke de rusinstitusjonene som hadde tilfredsstillende kvalitet. Tidligere benyttet NAV Pasientformidling kun rusinstitusjoner som hadde avtale med regionale helseforetak.

Denne avklaringen har lettet arbeidet med å finne institusjonsplasser til denne pasientgruppen.

NAV Pasientformidling har i dag rammeavtaler med behandling sinstitusjoner i Norge (Bergensklinikken, Vangseter m.fl.) og benytter seg også av direkte kjøp av institusjonsplasser for rusmiddelavhengige som går utenom rammeavtalene. Arbeids- og velferdsetaten har per i dag ingen rammeavtaler med behandling sinstitusjoner i utlandet, men er nå i en avsluttende anbudsrunde for kjøp av spesialisthelsetjenester innen psykiatri og rus. Anbudskonkurransen er utlyst i Norge, Sverige og Danmark.

Begrunnelsen for en avgrensning til Skandinavia (Sverige og Danmark) er muntlig råd fra daværende Sosial- og helsedirektoratet i 2005 om at man ikke bør gå utenfor landets grenser for å finne tilbud til rusmiddelavhengige. Dette ble begrunnet med den nære tilknytningen til sosial- og helsetjenesten for denne pasientgruppen. Arbeids- og velferdsetaten har i den pågående anbudsutlysningen likevel valgt å be om tilbud fra Sverige og Danmark.

SPØRSMÅL NR. 1259

Innlevert 11. juni 2008 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 17. juni 2008 av landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Det er streik i Tine Meierier. Tine har viktige oppgaver som markedsregulator og har mottaks- og forsyningsplikt.

Hvordan vil Regjeringen sikre at Tine Råvare ikke forskjellsbehandler ekstern industri i forhold til Tine Industri og dermed påfører private aktører unødvendig usikkerhet i form av mangel på informasjon og unødvendige økonomiske tap?»

Svar:

Jeg er glad for at partene i Tine-streiken nå har kommet til enighet. Dette innebærer at forutsetningen for representanten Torbjørn Hansens (H) spørsmål til meg ikke lenger er til stede. Jeg vil i det videre likevel besvare spørsmålet mer generelt.

Tine BAs oppgaver som markedsregulator i melkesektoren er regulert i to ulike forskrifter i medhold av omsetningsloven for jordbruksvarer¹. Den operative forskriften knyttet til markedsreguleringen² forvaltes av Omsetningsrådet. Fordi spørsmål knyttet til

markedsregulators mottaks-, forsynings- og informasjonsplikt har vært ansett som konkurransepolitisk viktig, er overordnede bestemmelser om disse temaene i tillegg hjemlet i en egen forskrift gitt av Landbruksdepartementet. Forskriftens formål er å ramme inn Omsetningsrådets vedtak om forsynings-, mottaks- og informasjonsplikt, slik at disse utformes på en måte som gjør at de i minst mulig grad påvirker konkurranseforholdene mellom ulike aktører eller grupper av aktører i markedet³.

Av forskriften følger det videre at Omsetningsrådets vedtak skal legge til rette for at alle markedsaktører sikres lik tilgang på informasjon om aktiviteter markedsregulator utfører i kraft av reguleringsansvaret, og at slik informasjon gjøres tilgjengelig umiddelbart etter at endringer/tiltak er foretatt. Gjennom

¹Lov 10. juni 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvarer.

²Forskrift 28. november 1996 nr. 1478 om markedsregulering av norskprodusert melk og melkeprodukter.

³Forskrift 1. juli 2003 nr. 919 om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksvarer § 1.

markedsreguleringsforskriften har Omsetningsrådet eksplisitt operasjonalisert dette som en forpliktelse som påhviler Tine. I den grad en streik medfører endringer i markedsreguleringsaktivitetene, vil Tine således kunne ha en plikt til å holde andre aktører løpende informert om dette.

Mottaks- og forsyningsplikten innebærer plikt til likebehandling av alle aktører innenfor de nærmere fastsatte rammene for dette. Ettersom det her ikke er tatt noe forbehold om det motsatte, legger jeg til grunn at dette likebehandlingsprinsippet også må gjelde i streikesituasjoner. Jeg er blitt orientert om at Tine under streiken gjennomførte mottaks- og forsyningsplikten så langt dette var praktisk mulig. Dette innebar at Tine tok i mot all melk og fløte som eksterne industri hadde behov for å levere i denne perio-

den. Videre var det kun mindre avvik når det gjaldt leveranser av melk til disse aktørene.

Når det gjelder spørsmålet om regjeringens eventuelle inntreden for å sørge for at andre aktører enn Tine Industri ikke forfordes i en streikesituasjon, følger det av omsetningslovens system at både regjeringens og departementets rolle hovedsakelig skal være av etterfølgende karakter. I tråd med det jeg har redegjort for over, er det Omsetningsrådet som er ansvarlig for forvaltningen av regelverk knyttet til Tines plikter som markedsregulator. Først dersom rådet eventuelt skulle fatte regelverksstridige vedtak, kan departementet gjøre om dette i medhold av omsetningsloven § 11 fjerde ledd, mens Kongen kan omgjøre vedtak som ansees å være i strid med samfunnsinteresser.

SPØRSMÅL NR. 1260

Innlevert 11. juni 2008 av stortingsrepresentant Gunnar Kvasheim

Besvart 19. juni 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Miljøverndepartementet har inngått en avtale med Sandefjord kommune og grunneier Kjell Chr. Ulrichsen, som begrenser allmennhetens tilgang til verdifull kystnatur.

Hva er begrunnelsen for at staten bruker millionbeløp på en avtale, som i praksis undergraver den strandsonepolitikken Regjeringen sier den står for, og som også setter til side friluftslovens bestemmelser om allemannsretten?»

BEGRUNNELSE:

Da Miljøverndepartementet offentliggjorde avtalen, som er inngått med Sandefjord kommune og grunneier Kjell Chr. Ulrichsen, ble den framstilt som et viktig gjennomslag for allemannsretten. I praksis er imidlertid avtalen et klart brudd på allemannsretten i Friluftsloven. Avtalen åpner for en rekke tiltak som stenger allmennheten ute fra verdifulle kystområder. Det er bakgrunnen for at en rekke miljøorganisasjoner har reagert kratig på de begrensningene det legges til rette for av den frie ferdselen.

Svar:

Miljøverndepartementet inngikk 9. august 2007 en avtale med Sandefjord kommune og grunneier Kjell Chr. Ulrichsen. Avtalen har til formål å legge til rette for allmennhetens bruk av deler av eiendommen Skogan på Østerøya i Sandefjord (Yxney). Avtalen skal også legge til rette for at grunneier ikke på en utilbørlig måte blir sjenert av allmennhetens bruk.

Avtalen er i prinsippet en intensjonsavtale som trer i kraft dersom de tiltak som omfattes gis tillatelse etter plan- og bygningsloven. Søknader om dette behandles på vanlig måte. Tiltakene må i denne forbindelse også vurderes i forhold til allemannsretten og friluftsloven når det gjelder tiltakenes virkning og betydning for friluftsliv, samlet og enkeltvis.

Jeg har merket meg kritikken som flere miljøorganisasjoner har reist mot avtalen, og at disse har brakt saken inn for lovlighetskontroll. Jeg avventer denne behandlingen.

SPØRSMÅL NR. 1261**Innlevert 11. juni 2008 av stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal****Besvart 25. juni 2008 av fungerende olje- og energiminister Åslaug Haga****Spørsmål:**

«Statsråd Åslaug Haga har uttalt at ENOVA er Regjeringens viktigste redskap i forhold til fornybar energi. I OEDs tildelingsbrev til ENOVA er lavenergiprogrammet ikke omtalt, til tross for at dette er omtalt i klimaforliket som et viktig satsingsområde i forhold til energieffektivisering.

Med henvisning til statsrådens tidligere uttalelser om ENOVA, mener statsråden at ENOVA skal støtte lavenergiprogrammet?»

Svar:

OEDs styring av Enova SF er overordnet. Den gir klare mål for statsforetaket, men det er et viktig prinsipp at Enova selv skal velge de virkemidlene som i størst grad bidrar til at de skal nå de overordnede målene. Enova SF skal være en markedsnær og fleksibel organisasjon. Deres rolle er å oppsøke og støtte gode prosjekter, men også å bidra til en langsiktig utvikling av markedet for fornybar energi og energieffektivisering. Lavenergiprogrammet for bygg er et ek-

sempel på en aktivitet der Enova har valgt å delta i tråd med de overordnede føringene for virksomheten.

Lavenergiprogrammet for bygg og anlegg er et samarbeid der både Enova, BNL, Arkitektbedriftene i Norge, Statsbygg, BE, NVE og Husbanken bidrar til finansieringen. Programmet er basert på en avtale som ble undertegnet 7. september 2007. Enova er den største bidragsyteren med 1 mill. kroner. Målsettingen med programmet er å styrke kompetansen i byggsektoren og bidra til mer effektiv energibruk og omlegging til ny fornybar energi. Dersom samarbeidet resulterer i konkrete prosjekter kan disse søke om støtte i Enova SF på ordinære premisser.

Å redusere energibruk i ny og eksisterende bygningsmasse er en sammensatt problemstilling som vil kreve utveksling av informasjon og bruk av ulike type tiltak og virkemidler. Jeg ser det som positivt at det er en bred deltagelse i programmet, fordi det legger grunnlaget for et helhetlig og koordinert opplegg. Dette gir en merverdi utover det den enkelte organisasjon kan oppnå.

SPØRSMÅL NR. 1262**Innlevert 11. juni 2008 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal****Besvart 19. juni 2008 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Er helse- og omsorgsministeren innstilt på å legge forholdene til rette for et godt fungerende luftambulansetilbud i Helse Fonna-området, og hva kan i tilfelle ministeren bistå med i sakens anledning?»

BEGRUNNELSE:

Helse Fonna er eneste område i Helse Vest som ikke har helikopter. Den siste tids store aktivitetsøkning for luftambulansen aktualiserer nå spørsmålet om egen helikopterbase i Haugesund.

I løpet av de to siste ukene har AMK-sentralen i Haugesund bestilt ambulanshelikopter 29 ganger og i de to foregående uker 24 ganger. Disse oppdrag i

Helse Fonna-området ble utført av ambulanshelikoptre som er stasjonert i Stavanger og Bergen.

Et ambulanshelikopter stasjonert i Haugesund vil redusere utrykningstiden betydelig, noe som åpenbart vil være en fordel når menneskeliv skal reddes. Interkommunalt samarbeid i regionen har bidratt til at redningsdykkertjenesten nå er operativ. Et ambulanshelikopter stasjonert i Haugesund vil også kunne bidra til at dykkere raskt vil kunne bli fraktet til eventuelle ulykker på sjøen.

Viser for øvrig til oppslag i Haugesunds Avis 10. juni i sakens anledning.

<http://www.h-avis.no/article/20080610/NYHETER/310824652/1058/AKTUELT>

Svar:

Jeg mener at tryggheten for å få god behandling og transport ved akutt skade eller sykdom er en av våre sentrale velferdsgoder. De prehospitale tjenestene, herunder ambulansetjenesten, er derfor en viktig del av vår helsetjeneste og vårt velferdssamfunn. I regjeringens tiltredelseserklæring, Soria Moria, er vi derfor klare på at vi skal ha en ambulansetjeneste med god kvalitet og kompetanse over hele landet – og som har god beredskap og forsvarlig responstid.

Representanten Vaksdal stiller spørsmål ved luftambulansetjenestetilbudet i Helse Fonna – og viser til at Helse Fonna er det eneste området i Helse Vest som ikke har helikopter. Vaksdal viser til at den store aktivitetsøkning for luftambulansen aktualiserer spørsmålet om egen helikopterbase i Haugesund.

Som representanten Vaksdal er kjent med er luftambulansetjenesten, på lik linje med øvrig spesialisthelsetjeneste, en del av de regionale helseforetakenes

ansvarsområde. Dette følger av spesialisthelsetjenesteloven § 2-1 a nr 4.

Luftambulansetjenesten er imidlertid en ressurs som er helseforetaks- og regions-overgripende, dvs en nasjonal tjeneste. Dette innebærer at beredskapen ikke er knyttet til bestemte geografiske områder, men en felles ressurs som skal brukes der den trengs mest. Det er Norsk Luftambulans ANS, som eies av de regionale helseforetakene, som forvalter kontrakter med de ulike operatørene i tjenesten.

I tillegg til å være en nasjonal tjeneste, er luftambulansetjenesten også et supplement til øvrig ambulansetjeneste. Bruk av bil- eventuelt båtambulansetjenesten er det primære alternativet så fremt det er faglig forsvarlig. I Helse Fonna er det 13 ambulansestasjoner og 150 ambulansesatte – som sikrer ambulansetjenester til de 19 kommunene i området. Vi ser imidlertid at flere situasjoner krever bruk av luftambulans.

SPØRSMÅL NR. 1263

Innlevert 11. juni 2008 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 19. juni 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Ved noen av våre flyplasser er det behov for utvidet areal for å møte økende etterspørsel etter flyreiser. Dette fordi luftfarten spiller en viktig rolle i transportmønsteret i Norge og fordi luftfarten har en viktig oppgave i å opprettholde bosetting og sysselsetting i hele landet. Noen steder disponerer Forsvaret areal som ikke er i bruk eller er påtenkt brukt.

Vil statsråden ta initiativ til at slike areal kan overføres til statens selskap Avinor basert på prisnivå som ikke gir store kostnadsøkninger for reisende som bruker fly?»

BEGRUNNELSE:

Norsk luftfart er i hovedsak finansiert ved hjelp av avgifter som direkte og indirekte betales av brukerne; de reisende flypassasjerene. Til stor forskjell fra bl.a. togreisende der kostnader knyttet til infrastrukturen (kjøreveien) er dekket gjennom egne og årlige bevilgninger på statsbudsjettet.

Jeg viser også til at når det gjelder kjøp av transporttjenester er det stor ulikhet mellom de ulike transportformene. I statsbudsjettet for 2008 brukes 1,5 mrd. kr til kjøp av riksveiferjetjenester og 1,6 mrd. kr til kjøp av persontransport med tog mens ca.

500 mill. kr brukes til kjøp av innenlandske flyruter. I tillegg brukes vel 400 mill.kr. på særskilte transporttiltak. Det ville ikke være urimelig om utvidelse av areal for eksisterende flyplasser i statlig eie når dette kan skje fra annen statlig virksomhet kan skje til en pris som avspeiler at det er overføring av grunn til bruk for annen infrastruktur. På den måten kan man unngå stor eksterne opplåning og tilhørende finansieringskostnader som for Avinors vedkommende må finansieres gjennom høyere avgifter og leiepriser.

Svar:

Det er korrekt at staten ved Forsvaret eier og disponerer relativt store arealer ved noen av landets lufthavner. Det er videre på det rene at omleggingene innen Forsvaret har redusert behovet for arealer i Forsvarets eie samtidig som Avinor ved noen lufthavner har behov for utvidet areal. Som følge av disse og andre utviklingstrekk er gjeldende avtaleverk mellom Forsvaret og Avinor under reforhandling mellom partene med utgangspunkt i mandat gitt av Regjeringen. Avtaleverket omfatter i alt 14 lufthavner og regulerer ikke bare drift og investeringer, men også eiendomsforholdene.

Det ligger i oppdraget til avtalepartene at de skal

vurdere de endrede behov for arealer. Partene har på gang en felles prosess for å identifisere og kartlegge arealer til felles og eget bruk, herunder arealer som det på sivil side er behov for som følge av trafikkvekst, teknisk/operative krav til bl.a. utforming av lufthavner, eller av andre årsaker. Kartleggingen vil samtidig kunne frigjøre arealer til andre bruksformål. Det er en del av oppdraget å avklare korrekt bruk av ulike regelverk. Videre skal eiendomstakster iht. avhendingsinstruksen ta hensyn til eventuelle rettigheter Avinor måtte ha i de aktuelle eiendommer, bygg og anlegg, samt at Avinor har ansvar for drift og finansiering av et totalsystem. Eiendomsoverføringer er for øvrig en løpende prosess mellom partene som vil kunne pågå over tid. Partene skal legge fram forslag til ny samarbeidsavtale med grunnlagsmateriale for Forsvarsdepartementet og for samferdselsministeren som generalforsamling for Avinor.

For Avinors del inngår avtaleverket med Forsva-

ret som en del av selskapets økonomiske rammevilkår, jf. Stortingets behandling av Ot.prp. nr. 14 (2002-2003), jf. Innst. O. nr. 40 (2002-2003) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 2 (2002-2003), jf. Budsjett-Innst. S. nr. 13 Tl. 1 (2002-2003). Jeg anser det for viktig å unngå krysssubsidiering mellom Forsvarets virksomhet finansiert over statsbudsjettet på den ene siden, og den brukerfinansierte drift av sivile lufthavner utenfor statsbudsjettet på den andre siden. Statens økonomiske interesse i Avinor er ivaretatt ved restriksjoner på låneopptak og krav til utbytte.

Jeg kjenner meg trygg på at arealinteressene Avinor har vil bli ivaretatt uten store kostnadsøkninger for flytrafikanterne. Jeg nevner videre at det med de store samfunnsinteresser som er knyttet til rammevilkårene for Forsvarets og Avinors videre samarbeid, vil være naturlig at Regjeringen på egnet måte foretter eventuelle endringer av betydning for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 1264

Innlevert 11. juni 2008 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark

Besvart 20. juni 2008 av fungerende olje- og energiminister Åslaug Haga

Spørsmål:

«Vil statsråden sørge for at konsesjonsrevisjonene blir innkorporert som del av prosessene med å utarbeide tiltaksplaner?»

BEGRUNNELSE:

NVE skal revidere konsesjoner for vannkraftverk som er mer enn 50 år gamle. Stortinget har slått fast at dette "vil i første rekke gjøre det mulig å sette nye vilkår for å rette opp skader på miljøet", som for eksempel biotopjusteringer og minstevannsføring. Samtidig er regjeringen med utgangspunkt i EUs rammedirektiv for vann i gang med å utarbeide helhetlige og sektorovergrepene tiltaksplaner for mange vannområder.

Svar:

Stortinget vedtok ved lovendring i 1993 at revisjon av konsesjoner for vassdrags-reguleringer skal foretas innenfor de rammer som fremgår av vassdragsregulerings-loven.

Arbeidet med å gjennomføre EUs vanndirektiv er nå i gang. Forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften), gjennomfører vanndirektivet i norsk rett. I første planfase skal det utarbeides regionale forvaltningsplaner for utvalgte vannområder. En sentral del av forvaltningsplanen er tiltaksprogrammet.

Tiltaksprogrammet skal oppsummere alle relevante tiltak som er fastsatt i eller i medhold av gjeldende lover og forskrifter. Tiltaksprogrammet skal omfatte alle relevante typer av tiltak som i tillegg foreslås for å oppfylle miljømålene. Tiltaksprogrammet vil derfor kunne inkludere både vedtatte tiltak etter at vassdragsmyndighetene har fastsatt vilkår for revisjon av vassdragsregulerings-konsesjoner, og aktuelle tiltakstyper som er foreslått.

Revisjoner av konsesjonsvilkår vil således være et virkemiddel for å vurdere avbøtende tiltak som blir foreslått innenfor vannforskriftens rammer. Avbøtende tiltak for vassdragsreguleringer pålegges av vassdragsmyndighetene med hjemmel i vassdragsreguleringsloven.

SPØRSMÅL NR. 1265**Innlevert 12. juni 2008 av stortingsrepresentant Tord Lien****Besvart 20. juni 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Kan statsråden bekrefte at det lovvedtaket som ble gjort i forbindelse med behandlingen av plan- og bygningsloven i områder utenfor pressområdene, for eksempel i Sogn og Fjordane, vil medføre en mer liberal praksis i forhold til dispensasjoner fra byggeforbudet i strandsonen, også for andre enn medlemmer av statsrådkollegiet?»

BEGRUNNELSE:

Under behandlingen av plan- og bygningsloven var strandsonen et sentralt tema. Et flertall på Stortinget gikk da inn for å pålegge et statlig byggeforbud 100-meter fra sjøen og at all bygging som skal skje i dette området skal være basert på dispensasjon fra staten. Regjeringen innfører også innstramming i dispensasjonspraksisen og vil frata de kommuner som ikke gjør som staten vil retten til å be om dispensasjon. Fremskrittspartiet støttet ingen av delene og legger til grunn at lokale politikere er i stand til å ivareta innbyggernes behov også når det gjelder arealforvaltning.

Etter stortingsbehandlingen 29. mai har det kommet flere motstridende utspill fra representanter for regjeringspartiene. Fylkesordfører Nils Sandal (Sp) i Sogn og Fjordane sier den 5. juni til NRK Sogn og Fjordane at han ”foreslår å åpne opp for heilårsbustader med store tomter i dette 100-meterbeltet.” Svaret fra statsråd Erik Solheim (SV) er ”Regjeringa sitt forslag om nye strandsonereglar gir eit tydeleg signal til kommunane om å ein strengare praksis for å byggje nær sjøen. Regjeringa ønskjer å stramme inn reglane om byggjeforbod i 100-metersbeltet.” Når Erling Sande som er Senterpartiets talsmann på Stortinget uttaler til ”17.30” på P4 den 10. juni at det som er vedtatt i PBL ikke åpner for en innstramming i Sogn

og Fjordane og i øvrige områder utenfor Oslofjorden mener jeg dette indikerer behov for en klargjøring.

Statsråd Haga påpeker også i en lang rekke medieopptredener de siste dager at hennes tiltak ligger utenfor pressområdene, og at det dermed er regjerings posisjon å innføre en mer liberal praksis i disse områdene.

Svar:

Ny plandel av plan- og bygningsloven er nylig vedtatt av Stortinget, jf. Ot. prp. nr. 32 (2007-2008). I den nye loven gjøres reglene om byggeforbudet i 100-metersbeltet langs sjøen og reglene om dispensasjon tydeligere og strammes inn.

Det er imidlertid ikke riktig slik det hevdes at all bygging i 100-metersbeltet langs sjøen skal baseres på dispensasjon fra staten. Kommunene beholder myndigheten til å gi dispensasjoner og til å vedta kommuneplaner og reguleringsplaner. Imidlertid er det vedtatt en hjemmel til å overføre dispensasjonsmyndigheten fra kommunen til statlig eller regionalt organ i helt spesielle tilfeller. Det kan bare skje dersom det er nødvendig for å ivareta nasjonale eller viktige regionale interesser i nærmere angitte deler av strandsonen.

I forbindelse med lovarbeidet har Regjeringen bestemt at det skal utarbeides statlige planretningslinjer for en geografisk differensiert strandsonepolitikk, som tar hensyn til ulikhetene langs kysten. Miljøverndepartementet vil legge opp til en bred prosess i forbindelse med utarbeidingen av retningslinjene, og innhente erfaringer fra kommuner, fylkesmenn og fylkeskommuner. Arbeidet er nå i startgropen, og jeg kan foreløpig ikke si mer om innholdet i retningslinjene.

SPØRSMÅL NR. 1266**Innlevert 12. juni 2008 av stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn****Besvart 16. juni 2008 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland****Spørsmål:**

«I statsbudsjettet for 2008 står det under Kap. 276 post 70 at Teknisk fagskoleutdanning er et toårig tilbud om fagskoleutdanning i fylkeskommunal regi. Det er kun tekniske fagskoler som får tilskudd pr. i dag.

Er det noe hinder for at godkjent teknisk fagskoleutdanning kan ha kortere utdanningsløp ned til et 1/2 år og likevel være kvalifisert for tilskudd basert på studenttall?»

BEGRUNNELSE:

Lov om fagskoleutdanning skisserer som kjent at fagskoleutdanning skal ha et omfang tilsvarende minimum et halvt år og maksimum to studieår. I dag er det kun teknisk fagskoleutdanning som får statlig tilskudd basert på oversikt over studenttall. I statsbudsjettet for inneværende år for KD står det på side 126 at teknisk fagskoleutdanning er et toårig tilbud. Undertegnede har fått henvendelser fra et fagskolestyre som på bakgrunn av denne formuleringen er i tvil om

de vil være kvalifisert til støtte når de har opprettet og fått NOKUT-godkjent en teknisk fagskoleutdanning tilsvarende et halvt års varighet.

Svar:

Fagskoleloven definerer at godkjent fagskoleutdanning skal være utdanning som bygger på videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse og har en varighet på mellom seks måneder og to år. Videre skiller fagskoleloven mellom godkjenning som fagskoleutdanning og rett til tilskudd. Det følger ikke noen automatisk rett til tilskudd selv om fagskoletilbudet tilfredsstiller loven og NOKUTs krav til kvalitet. Alle fagskoleutdanninger som er godkjent av NOKUT er i utgangspunktet kvalifisert for tilskudd. Per i dag er det i hovedsak de fylkeskommunale tekniske fagskoleutdanningene som mottar tilskudd, og tilskuddet er basert på innrapporterte studenttall omregnet til helårsekvivalenter. Om nye fagskoletilbud skal bli omfattet av tilskuddsordningen, må vurderes i de årlige budsjettprosesser.

SPØRSMÅL NR. 1267**Innlevert 12. juni 2008 av stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn****Besvart 17. juni 2008 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Hvilke regler følger Kunnskapsdepartementet og Utdanningsdirektoratet, og hva slags saksbehandlingstid anser statsråden er forsvarlig i forhold til henvendelser fra skoletilbydere?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har fått henvendelse fra to skoler som har rettet flere henvendelser til Kunnskapsdepartementet og Utdanningsdirektoratet uten å få svar. Henvendelse fra Skagerak International School i 2006 og 2008 til utdanningsdirektoratet er ennå ikke besvart. Henvendelse fra Skagerak Primary & Middle School fra 2005, 2006, 2007 og 2008 til Utdanningsdirektoratet er ennå ikke besvart. Henvendelse fra Skagerak International School til Kunnskapsdepartementet i mars 2008 er ennå ikke besvart.

Svar:

Jeg vil understreke at KD og Udir skal følge forvaltningslovens frister ved henvendelser som krever enkeltvedtak. Saker skal behandles uten ugrunnet opphold. Andre henvendelser besvares så snart det er mulig tatt i betraktning den store saksmengden i direktoratet og i departementet.

Når det gjelder søknader om godkjenning av privatskoler eller endring av drift ved privatskoler, gjelder egen frist fastsatt i forskrift til privatskoleloven § 12-1. Der fastslås det følgende: "Frist for søknad om godkjenning av skole eller driftsendringer etter privatskolelova er 1. april i kalenderåret før det året verksemda eller endringane skal ta til". Det kan for øvrig nevnes at denne typen saker ofte er komplekse og stiller store krav til søker når det gjelder dokumentasjon.

Jeg har i denne konkrete sakens anledning vært i kontakt med Utdanningsdirektoratet (Udir) og fått opplyst følgende om de aktuelle henvendelsene: Brev fra Skagerak international school (SIS) til Udir av 17.1.2006 ble besvart 26.7.2006. Nytt brev gikk fra SIS til Udir den 20.9.2006 med utfyllende dokumentasjon. Udir har vurdert den innsendte dokumentasjonen og vil i den nærmeste tid fatte vedtak i saken.

Brev med søknad fra Skagerak Primary and Middle School (SPM) til Udir av 29.9.2005 ble besvart 22.3.2007. I mellomtiden sendte Udir brev med spørsmål om mer dokumentasjon fra skolen. Da Udir

ikke mottok slik dokumentasjon, ble søknaden avslått. Derav også den lange saksbehandlingstiden.

Brev med søknad fra SPM til Udir datert 14.3.2008 vil bli behandlet før skoleåret 2009/2010. Søknaden dreier seg om driftsendringer. Denne typen søknader må sendes innen 1. april i kalenderåret før endringen skal skje, jf. omtale av forskrift til privat-skoleloven ovenfor.

Brev fra SIS til Kunnskapsdepartementet (KD) av 31.3.2008 vurderes av departementet som innspill til arbeidet med statsbudsjettet. KD vil gi svar til skolen med det første.

SPØRSMÅL NR. 1268

Innlevert 12. juni 2008 av stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli

Besvart 19. juni 2008 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«HOD har gitt Statens legemiddelverk beskjed om at tre legemidler av typen antihistaminer skal overføres fra forhåndsgodkjent refusjon til individuell refusjon. Legemiddelverket har anbefalt at dagens ordning fortsetter av hensyn til pasientenes helsetilstand, og pga. lengre ventetid og omfattende saksbehandling.

Hva er helse- og omsorgsministerens faglige begrunnelse, og vil hun vurdere å gjøre om vedtaket?»

BEGRUNNELSE:

Det er sterkt ønskelig fra pasientenes side at dagens ordning om forhåndsgodkjent refusjon for de tre gruppene av antihistaminer opprettholdes, slik at allergikere som ikke har effekt av eller får uheldige bivirkninger ved bruk av de to foretrukne preparatgruppene, allikevel kan få sine medisiner forskrevet av egen lege uten å måtte gå veien om søknad til NAV

Det vises til Innst. S nr. 197 (2004-2005) Rett kurs mot riktig legemiddelbruk, der Stortinget gikk inn for å begrense bruken av individuell refusjon, da ordningen medfører lengre ventetid for pasientene og mer omfattende saksbehandling. Departementets vedtak i denne saken kompliserer hverdagen for en stor gruppe pasienter.

Dersom pasienten ikke oppnår ønsket effekt eller har uheldig bivirkning etter å ha prøvd de foretrukne allergipreparatene i 14 dager hver for seg, kan legen skrive ut blå resept på et annet preparat. For å få anti-

histaminer på blå resept må allergien være kronisk, dvs. ha en varighet på minimum tre måneder pr. år.

Vurdering av at vedtaket medfører økonomisk innsparing:

For det første: Det ble for 2008 i forslaget til statsbudsjett for 2008 budsjettert med en innsparing på 16 mill. kroner. En slik innsparing vil under ingen omstendighet være aktuell, da ordningen først skal tre i kraft 1. august i år – dvs. på tampen av årets pollensesong – et tidspunkt der de fleste allergikere allerede vil ha tatt ut medikamenter forskrevet på blå resept.

For det andre skal det etableres en overgangsordning som også vil medføre utgifter i forhold til dagens regelverk.

Jeg setter derfor spørsmålstegn ved om det i det hele tatt vil være noen innsparing for inneværende budsjettår.

For det tredje mener jeg departementets vedtak i realiteten vil medføre økte utgifter for staten da kostnadene knyttet til søknadsbehandling i NAV vil være høyere enn prisdifferansen mellom de ikke-foretrukne medikamentene og de foretrukne preparatene. Med andre ord medfører Helsedepartementets vedtak en kostnad for samfunnet i stedet for en innsparing. Sett i lys av dette er departementets vedtak uforståelig, og vil definitivt ikke bli forstått av pasientene.

For det fjerde må man vurdere de samfunnsøkonomiske konsekvensene relatert til sykmeldinger eller foreldres fravær fra arbeid på grunn av syke barn – fordi den enkelte pasient nå må vente på NAVs

vedtak og muligens ikke selv har økonomisk anledning til å legge ut for medisinene.

Vedtaket vil skape vanskeligheter for pasientene som nå vil være avhengig av at egen lege sender søknad til NAV om individuell refusjon. Pasientene vil dessuten være avhengige av god dialog med egen lege, slik at søknad blir sendt. I påvente av et slikt vedtak må den enkelte pasient legge ut kostnadene forbundet med innløsning av resept. For mange pasienter vil dette medføre en økonomisk byrde som trolig vil føre til øket sosial ulikhet i helse. Jeg trodde ikke det var Regjeringens mål.

Departementet har ved sitt vedtak signalisert en tydelig mistillit til både lege og pasient i relasjon til etterleving av ordningen med foretrukket legemiddel. Hvis ordningen ikke er blitt etterlevd av legene enten ved manglende oppfølging av regelverket eller pga. misforståelser ved tolking av regelverket, skal virkelig ikke pasientene straffes for legenes ”synder”. Årets tall viser jo nettopp at man er på rett vei, omsetningstallene går i den retningen staten ønsker.

Svar:

1. mai 2006 ble ordningen med ”foretrukket legemiddel” innført for den vanligste typen allergitabletter. Dette var basert på en kunnskapsoppsummering fra Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten, som viste at det ikke er dokumentert forskjeller i effekt som har betydning for pasientene.

To av legemidlene (cetirizin og loratadin) har en lavere pris enn de øvrige. For de dyreste legemidlene er det ikke vist at prisen forsvares av den behandlingmessige verdien. Cetirizin og loratadin ble derfor ”foretrukket legemiddel”. Det er kun dersom pasienten opplever at de foretrukne legemidlene ikke har tilstrekkelig effekt eller at pasienten får uakseptable bivirkninger, at man har kunnet forsøke et av de dyrere legemidlene og få dette på blå resept.

Mange pasienter har fremdeles ikke forsøkt et av de foretrukne legemidlene. Ordningen med foretrukket legemiddel blir altså ikke etterlevd på en tilfredsstillende måte.

Det ble derfor varslet i St. prp. nr. 1 (2007-2008) at Statens legemiddelverk hadde startet prosessen med oppdatering og eventuell omgjøring av refusjonsstatus for de tre dyreste legemidlene i gruppen desloratadin (Aerius), ebastin (Kestine) og feksofenadin (Telfast).

Det har ikke fremkommet nye opplysninger som endrer den faglige konklusjonen om at de tre legemidlenes effekt ikke forsvarer høyere pris enn alter-

nativene. Problemstillingen om at ordningen med foretrukket legemiddel ikke etterlevs godt nok står dermed fast.

Ved at flere pasienter bytter til et billigere legemiddel som gir tilsvarende effekt, vil det frigjøres midler til andre gode helsetiltak. Det kan være flere forslag til hvordan en økt byttegrad skal oppnås. Legemiddelverket foreslår å styrke etterlevelsen av ordningen med foretrukket legemiddel en periode før man eventuelt tar legemidlene ut av den forhåndsgodkjente ordningen.

Helse- og omsorgsdepartementet har tatt dette innspillet til etterretning, men har etter en helhetsvurdering besluttet at refusjonsstatus for de tre dyreste legemidlene skal endres nå. Pasientene med et dokumentert behov for et av de dyreste legemidlene kan fortsatt få dette refundert, men nå etter søknad.

Endringen forventes å tre i kraft 1. august 2008. Statens legemiddelverk og Arbeids- og velferdsetaten er bedt om å utarbeide en overgangsordning for pasienter som i dag får de aktuelle legemidlene på forhåndsgodkjent refusjon, samt å utarbeide vilkår for individuell refusjon.

I St.prp. nr. 1(2007-2008) ble det anslått en innsparing på 16 mill. kroner i 2008. I og med at tiltaket først trer i kraft 1. august, med en overgangsperiode, vil denne innsparingen forskyves noe i tid.

Den beregnede innsparingen er knyttet til at en stor andel av dem som i dag bruker ikke-foretrukket legemiddel, vil komme til å bytte til et av de rimeligste alternativene. I vurderingene er det tatt hensyn til kostnader ved at NAV vil motta flere søknader om individuell refusjon fra de pasientene som får bivirkninger eller utilstrekkelig effekt av de foretrukne legemidlene. Dersom en slik søknad innvilges, vil den i de fleste tilfeller være uten tidsbegrensning. Kostnadene knyttet til saksbehandling vil derfor være en engangskostnad, selv om legemiddelbehandlingen pågår over mange år.

Statens legemiddelverk er bedt om å utarbeide en overgangsordning som ivaretar hensynet til de pasientene som i dag får dekket utgiftene til de tre legemidlene på forhåndsgodkjent refusjon. Norges Astma- og Allergiforbund samt Legeforeningen vil gi innspill i dette arbeidet. Et viktig hensyn i arbeidet med å etablere overgangsordningen er å redusere behovet for ekstra legebesøk, og unngå at pasienter får svekket helsetilstand som følge av avbrutt legemiddelbehandling.

Helse- og omsorgsdepartementet vil følge utviklingen i saken nøye.

SPØRSMÅL NR. 1269**Innlevert 12. juni 2008 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten****Besvart 18. juni 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Når vil Stortinget få seg forelagt konkrete bevilgningsforslag vedr. internasjonal bistand som sikrer at det håp eller løfte som miljø- og utviklingsministeren redegjorde for i NRK-nyhetene 12 juni d.å. vil bli realisert?»

BEGRUNNELSE:

I radionyhetene NRK torsdag 12 juni d.å. ble det referert til de økte forventningene i verden til at Norge, i kraft av å nyte godt økonomisk av de økte oljeprisene, må bidra sterkere i kampen mot fattigdom internasjonalt. Miljø- og utviklingsministeren uttalte i den forbindelse at han trodde at målet om 1 % av brutto nasjonalprodukt til bistand ville bli nådd i inneværende år. Jeg antar at det ikke var med hensikt at brutto nasjonalinntekten (som bistandsmålet er knyttet til) ble erstattet med brutto nasjonalproduktet i denne reportasjen.

Da statsbudsjettet for 2008 ble lagt fram høsten 2007, foreslo Regjeringen bevilgninger til internasjonal bistand tilsvarende 0,98 %. Regjeringspartiene stemte imot budsjettforslag fra KrF som ville økt bevilgningen til 1 % av BNI. Det ble i RNB 2008 lagt inn 225 mill ekstra i bistandsrammen for å finansiere miljø og skogtiltak. Det er uenighet mellom regjeringspartiene og opposisjonen om dette bør regnes

inn i bistandsrammen. På grunn av anslagsendring på BNI i RNB 2008, falt likevel bistandsandelen til 0,9 %. Holdes miljø- og skogtiltakene utenfor, er bistandsandelen nå 0,89 %. Regjeringen må legge inn en ekstra bevilgning på 2,7 mrd kroner hvis bistandsmålet skal nås i 2008-budsjettet.

Svar:

Bevilgningen til bistand i saldert budsjett for 2008 er 22,3 milliarder kroner. Dette er en økning på 5,7 milliarder kroner fra 2005. I samme periode økte bistandsbudsjettets andel av anslaget for bruttonasjonalinntekten fra 0,95 prosent til 0,98 prosent.

Bistandsbudsjettets størrelse i 2009 som andel av anslaget for bruttonasjonalinntekten vil bli bestemt i Stortingets vedtak av 2009-budsjettet.

NRK gjenga 12. juni et kort utdrag fra en tale der jeg berørte dette. Når jeg der ga uttrykk for at jeg håper målet om en prosent kan bli nådd i år, var det med tanke på behandlingen av statsbudsjettet i desember. Videre kan jeg forsikre representanten Høybråten om at han har helt rett i sine antakelser om at jeg ikke har som hensikt å erstatte bistandsbevilgningen som prosent av brutto nasjonalinntekt med prosent av brutto nasjonalprodukt som mål for våre bistandsambisjoner.

SPØRSMÅL NR. 1270**Innlevert 12. juni 2008 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen****Besvart 19. juni 2008 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«En internasjonal godkjent undersøkelse av personer med nakkeskader for å avdekke bl.a. ligamentene i craniocervicalovergang gjennom MR er i dag i liten grad tilgjengelig i Norge. Dette tilsier at alle som får denne type skader ikke har et tilbud til undersøkelse i Norge og må dra til utlandet for å avdekke skader i ligamentene. Vi har i dag MR-utstyr flere steder som blir brukt til forskning.

Hva vil statsråden foreta seg slik at pasienter i Norge med denne type skade kan bli undersøkt og behandlet i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Å bli nakkeskadet i Norge oppleves for mange svært tragisk. Mange opplever å bli motarbeidet, og istedenfor å få undersøkelse, hjelp og behandling av helsevesenet så opplever mange å bli mistrudd, misforstått og regelrett motarbeidet.

Instabile ledd i ryggen og i overgangen mellom hode og nakke kan i dag avdekkes i vesentlig grad gjennom MR-undersøkelse, dessverre så er det slik undertegnede erfarer i altfor liten grad tatt i bruk i Norge.

For mange må undersøkelser og behandling fore-

gå i utlandet, betalt over egen lommebok og med den vissheten om at norske retningslinjer ikke godkjenner en slik type undersøkelse og diagnostisering.

Mangelen på bruk av MR i Norge er en årsak til dette, og det er tragisk å oppleve at unge mennesker som er blitt nektet MR-undersøkelse i Norge etter 5 år med plager og nedsettelse av funksjoner får påvist bruddskader i nakken ved undersøkelse i andre land.

Vi har allerede MR-utstyr som blir brukt til forskning. Men det kan ikke være slik at intern faglig uenighet stopper pasientenes tilgang til undersøkelse og oppfølging.

Hva som skjer med en person som ikke blir gitt undersøkelse, diagnostisering og behandling er ikke vanskelig å forstå, vedkommende er utenfor helse-systemet, utenfor NAV-systemet og utenfor sosial-systemet.

Svar:

Representanten Jan-Henrik Fredriksen stiller spørsmål ved hvorfor pasienter med ligamentskader ikke får tilbud om MR-undersøkelse i Norge. Jeg har forelagt spørsmålene for Helsedirektoratet som mitt fagdirektorat.

Helsedirektoratet opplyser at et undersøkelses- og behandlingsteam i Tyskland (dr. Volle og dr. Montazem), har ment å kunne påvise ligamentskader i craniocervicalovergangen ved MR-undersøkelse. Pasientene har blitt behandlet med innsetting av en stålplate som fikserer (avstiver) craniocervicalovergangen. Dr. Kråkenes i Bergen (røntgenolog) har også ment å påvise de samme skader i ligamentene ved MR som dr. Volle i Tyskland. Fagmiljøet i Norge har imidlertid stilt spørsmål ved kontrollmaterialet i

Kråkenes sin undersøkelse, og det er derfor gjort en ny undersøkelse ved St. Olavs Hospital med en større kontrollgruppe.

Undersøkelsen ved St. Olavs Hospital, som vil bli publisert i fagtidsskriftet Spine i senere år, kan ikke vise noen forskjell i MR-forandringene hos nakkeskade og hos pasienter uten nakkeskade. Konklusjonen fra undersøkelsen ved St. Olavs Hospital er derfor at de forandringene dr. Volle og dr. Kråkenes finner i ligamentene i nakken ikke representerer båndskade som kan relateres til noen skade i nakken, men er signalforandringer på MR som ikke kan tillegges klinisk betydning. Det er ingen støtte i den medisinske verdenslitteraturen på at MR-undersøkelse av båndskader i craniocervicalovergangen er av diagnostisk betydning hos disse pasientene. Undersøkelsen og behandlingen norske og andre pasienter har fått hos de nevnte legene i Tyskland må derfor betegnes som eksperimentell.

Helsedirektoratet opplyser videre at det ikke er noen undersøkelse, verken i Norge eller i utlandet, som kan være til hjelp ved diagnostisering av disse pasientene. Det er ikke på grunn av manglende kapasitet at disse pasientene ikke har fått MR-undersøkelse av craniocervicalovergangen i Norge, men begrunnelsen er at funnene ved en slik undersøkelse ikke kan tillegges diagnostisk betydning.

Til orientering har Helsedirektoratet blitt bedt om å gjennomgå behandlingstilbudet til pasienter med kroniske nakkeskader i Norge. Dette med spesielt blikk på hvordan det er mulig å komme videre og å oppdatere kunnskap om diagnostikk og behandlingsmetoder på feltet.

SPØRSMÅL NR. 1271

Innlevert 12. juni 2008 av stortingsrepresentant Anders Anundsen

Besvart 20. juni 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre at Statens vegvesen ikke hindrer naturlig utvikling og setter stoppere for generasjonsskifter på gårdsbruk ved å nekte godkjenning av greie trafikksikre utkjøringer?»

BEGRUNNELSE:

Statens vegvesen har utviklet seg til å bli en regional hemske for all utvikling i enkelte deler av kommunene. I Larvik kommune har Statens vegvesen be-

stemt seg for at all utvikling i deler av kommunen skal stanses gjennom generelle innvendinger, uavhengig av hvilke vedtak kommunen fatter. Denne holdningen gir delvis meningsløse resultater og påvirker både næringsliv og privatpersoner på en svært negativ måte.

Ved flere anledninger har Statens vegvesen nektet å godkjenne økt aktivitet på den ene siden av RV 301. Det har vist seg å være uavhengig av gode intensjoner og bidrag til løsninger som er forsvarlig, både

ut fra et kommunalt utviklingsperspektiv og ut fra trafiksikkerhetsmessige forhold.

Et eksempel på hvor håpløst en slik generalisering virker knytter seg til et eksempel hvor det skal gjennomføres generasjonsskifte på et gårdsbruk. Etter søknad godkjenner kommunen fradeling av bolig-tomt til foreldregenerasjonen, slik at de fortsatt kan bo ved gården som sønnen overtar. Forutsetning for fradeling er at Statens vegvesen godkjenner at foreldrene kan bruke dagens utkjøring på rv 301.

Foreldrene bor i dag på gården, sammen med sin sønn og hans familie, som har overtatt gården. Bruken av utkjøringen vil ikke øke som følge av fradelingen, fordi alle som skal bruke avkjøringen også i dag bruker denne.

Likevel nekter Statens vegvesen å godkjenne utkjøring til rv 301. På den måten opprettholdes trafikk tettheten på utkjøringen, samtidig som familiene må bo i samme hus.

Det hører til historien at utkjøringen er plassert på oversiktlig sted.

Denne tragikomiske historien viser at Statens vegvesen mangler evne til å bidra til fornuftige løsninger i denne regionen og argumentene som benyttes er i hovedsak at en ikke ønsker videre utvikling i denne delen av kommunen eller på denne siden av riksveien.

Det er kommunen som er tillagt reguleringsmyndighet, og så lenge de demokratiske beslutningene i kommunen er fattet, må det være trafiksikkerhet og realiteter som påvirker holdningene til Statens vegvesen, ikke deres ønsker eller manglende ønsker om utvikling på ulike sider av en vei.

Svar:

Spørsmålet fra stortingsrepresentant Anundsen tar utgangspunkt i en konkret sak angående avkjørsel til riksveg 301 i Larvik kommune.

Statens vegvesen fattet vedtak i den konkrete avkjørselssaken i september 2007. Vedtaket ble påklaget til Fylkesmannen i Vestfold. I vedtak i desember 2007 opprettholdt Fylkesmannen Statens vegvesen sitt avslag. Etter dette har Statens vegvesen, på bakgrunn av en ny henvendelse, tatt saken opp til fornyet behandling. Statens vegvesen har ved den nye gjennomgangen av saken ikke funnet grunnlag for å endre tidligere vedtak, og søknaden ble avslått i april 2008. Saken ble 3. juni d.å. oversendt Fylkesmannen i Vestfold til behandling. Endelig vedtak fra Fylkesmannen foreligger ikke pr. dags dato. Slik denne saken nå står, finner jeg det ikke riktig å gå inn i en vurdering av denne.

SPØRSMÅL NR. 1272

Innlevert 12. juni 2008 av stortingsrepresentant Martin Engeset

Besvart 20. juni 2008 av fungerende arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Statsråden har ved flere anledninger uttalt en målsetting om 5 000 deltakere i kvalifiseringsprogrammet i 2008. Da undertegnede er kjent med rapporter som viser at innfasingen går tregt, bes det om konkret tallfesting av både nåværende deltakerantall og fremdrift i utberedelsen av Kvalifiseringsprogrammet.

Dersom måltallet for Kvalifiseringsprogrammet er justert, hvilke supplerende virkemidler vil Regjeringen vurdere for å hjelpe utsatte grupper tilbake til arbeid?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringens uttalte målsetting om det nye Kvalifiseringsprogrammet for mennesker med ingen eller begrensede rettigheter i folketrygden, er at det innen utløpet av 2008 skal være et sted mellom 4 000 og 5 000 mennesker som deltar i programmet. Tall fra NAV tidligere i vår, viser at det er et sted mellom 300 og 500 som hittil har fått delta i programmet. Halvveis i 2008 kan det med andre ord se ut som om en 10 prosents dekning i forhold til uttalt målsetning ved utløpet av året.

Kvalifiseringsprogrammet er fra Regjeringens side beskrevet som det kanskje mest sentrale virkemiddelet for å bekjempe fattigdom. I så henseende er det nødvendig å få oppdatert hvordan innfasingen av

programmet utvikler seg, og hvilke virkemidler Regjeringen mener er nødvendig for å nå det uttalte deltagermålet for 2008.

Svar:

Regjeringen har satt seg høye mål i arbeids- og velferdspolitikken, og vi er nå i en gjennomføringsfase for store sosialpolitiske reformer. Kvalifiseringsprogram og kvalifiseringsstønning til personer med vesentlig nedsatt arbeids- og inntektsevne, innført fra 1.11. 2007, er en av disse. Kvalifiseringsprogrammet er et hovedvirkemiddel i kampen mot fattigdom og et viktig virkemiddel i gjennomføringen av NAV-reformen. Det er derfor viktig for meg og for Regjeringen at alle som er i målgruppen for dette programmet, får et tilbud så snart som mulig.

Det er kommunene som har en plikt til å tilby kvalifiseringsprogrammet og den tilhørende stønningen. Forvaltningen skal skje ved NAV-kontoret. Programmet fases således inn i takt med etableringen av disse kontorene. Kommunene kompenseres for merutgifter i forbindelse med gjennomføring av kvalifiseringsprogrammet. Ved beregningen av de kommunale merkostnadene for 2008, ble det lagt til grunn at det skal være om lag 5 400 deltakere i ordningen ved utgangen av året.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har på nasjonalt nivå ansvaret for å legge til rette for gjennomføringen av kvalifiseringsprogrammet. På fylkesnivå spiller både NAV fylke og Fylkesmannen viktige roller. Fylkesmannen ble i 2007 tilført ressurser til å gjennomføre et utvidet oppdrag knyttet til gjennomføring

av kvalifiseringsprogrammet. I St.prp. nr. 59 (2007-2008) foreslås å styrke Arbeids- og velferdsetaten i 2008 med administrative ressurser til oppfølgingen av kvalifiseringsprogrammet tilsvarende en stilling i hvert fylke (5,2 mill. kroner).

For å fange opp forhold som kan bidra til å forsinke gjennomføringen, er det lagt opp til å følge gjennomføringen tett gjennom et særskilt opplegg for rapportering fra NAV-kontorene til Arbeids- og velferdsdirektoratet.

De første rapporteringene fra NAV-kontorenes arbeid med kvalifiseringsprogrammet for april 2008 viser at det foreløpig er langt færre som har fått tilbud om program enn det som er planlagt. Årsakene til dette kan være flere. Kvalifiseringsprogrammet skal blant annet innføres i en krevende etableringsfase av NAV-kontorene, og det kan være usikkerhet og manglende kompetanse knyttet til forvaltningen av den nye ordningen.

På denne bakgrunn styrkes nå innsatsen gjennom linjen ut mot den enkelte leder av NAV-kontoret. Dette vil blant annet skje ved etableringen av NAV-kontorene, i inngåelsen av samarbeidsavtale om etablering og drift av NAV-kontor med den enkelte kommune og i oppfølgingen av NAV-kontorene generelt. NAV fylke vil også få ansvaret for å følge opp utviklingen av antall brukere i ordningen ved det enkelte NAV-kontor. I denne sammenheng etableres også et felles prosjekt for de to statlige aktørene på fylkesnivå ledet av fylkesdirektøren for å følge opp gjennomføringen av kvalifiseringsprogrammet ved NAV-kontorene.

SPØRSMÅL NR. 1273

Innlevert 12. juni 2008 av stortingsrepresentant Ib Thomsen

Besvart 23. juni 2008 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Fra januar i år har all lotteriforvaltning blitt overført til Lotteritilsynet. Regelverket er det samme, men tolkes og praktiseres langt strengere enn hva politiet har gjort.

Hva vil statsråden gjøre for at lokale lag og foreninger ikke blir stoppet ved lov av Lotteritilsynet når det arrangeres uskyldig underholdning?»

BEGRUNNELSE:

De tre siste årene har 1000 gule nummererte ba-deender blitt sluppet i fritt svev fra Sundbrua i Eidsvoll under "vannvittige dager" til heiarop fra dem som har kjøpt seg en nummerert and. Politiet har gitt tillatelse tidligere, men nå sier Lotteritilsynet nei. Denne type lotteri kan visst ikke avholdes innenfor gjeldende regelverk. Årsaken er blant annet at Lotteritilsynet skal foreta en trekning. Loven godtar kun tradisjonelt lotteri og kun bruk av "ordinære" lodd-sedler. Jeg synes dette er beklagelig at så uskyldig underholdning stoppes ved lov.

Svar:

Et viktig formål med lotteriloven er å sikre at lotterier avholdes i betryggende former under offentlig kontroll, slik at ingen blir lurt eller kan misbruke lotterier til egen vinning. Lotteritilsynets oppgave er blant annet å påse at de lotterier som avholdes gjennomføres i henhold til de fastsatte reglene i lotterilovgivningen. Ved sine vurderinger vil det være vanskelig for Lotteritilsynet å legge avgjørende vekt på politiets tidligere praksis og vedtak, da denne praksisen ofte varierte noe mellom de ulike politidistrikt.

Fordelen med at Lotteritilsynet nå forvalter hele lotteriloven er at praktiseringen av loven blir lik i hele Norge.

Det er likevel viktig at Lotteritilsynet så langt som mulig viser velvillighet i forhold til tradisjonelle lokale arrangementer som omfattes av lotteriloven. Jeg har derfor i brev til Lotteritilsynet bedt om at tilsynets praksis endres slik at det innenfor reglene for de mindre meldingslotterier, med omsetning under 150 000,- kr, kan åpnes for å videreføre tradisjonen med å avholde såkalte andeløp.

SPØRSMÅL NR. 1274**Innlevert 12. juni 2008 av stortingsrepresentant Åse M. Schmidt****Besvart 17. juni 2008 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland****Spørsmål:**

«Kan statsråden gjøre rede for hvordan dagens regelverk sikrer god forvaltning av den økonomiske verdien av forskningsresultater og kunnskap ervervet gjennom offentlig finansiert forskning?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede er positiv til et utstrakt samarbeid mellom næringsliv og forskningsinstitutt og høyere utdanning. Dette er nyttig både for lære- og forskningsaktørene, som kan dra nytte av næringslivets praktiske erfaring og kunnskap, og for næringslivet, som kan få hjelp til å utvikle og forbedre komplekse produkter og systemer.

Samtidig er det viktig at interaksjonen mellom offentlig finansiert forskning og private selskapers kommersialisering av produkter skjer i ordnede former. Selvsagt skal generelt kunnskap være allmenn tilgjengelig, men i mange tilfeller gjøres det ganske spesifikke nyvinninger som har en kommersiell verdi, og hvor man bør være bevisst på håndtering av denne verdien. For universitet og institutter har man i mange tilfeller samarbeidsavtaler med eksterne, kommersielle aktører som kjøper kunnskapen basert på kontraktsfestede avtaler. I andre tilfeller velger forskningsmiljøet selv å kommersialisere resultatene av forskningen. Dette anses som ganske uproblematisk.

Undertegnede er derimot opptatt av grensdragningen, som kan være vanskelig. Det er for eksempel tilfeller hvor offentlige midler brukes til forskning i universiteter og forskningsinstitutter, men hvor den

tilegnede kunnskapen overføres enkeltaktører kostnadsfritt for kommersialisering, mens andre aktører i samme bransjen ikke får tilgang til den kunnskapen som er tilegnet gjennom offentlig finansiert forskningsarbeid.

Svar:

I de senere år har det vært et sterkere fokus i så vel i Norge som internasjonalt på at offentlig finansierte forskningsresultater skal komme samfunnet til nytte gjennom åpenhet og formidling og gjennom god håndtering av eierskap og kommersialisering. I Norge er det gjort lovendringer, og det er opprettet kommersialiseringsenheter ved de fleste universitetene, såkalte Technology Transfer Offices (TTO).

Lærerunntaket ble fjernet fra arbeidstakeroppfinnelsesloven ved en endring som trådte i kraft fra 1. januar 2003. Dette innebærer at også universitet eller høyskole kan kreve retten til patenterbare oppfinnelser helt eller delvis overført til seg, jf. § 4. Hensikten med lovendringen var å øke den næringsmessige utnyttelse av de oppfinnelser som har sitt utspring i forskning ved universiteter og høyskoler, uten å true institusjonenes tradisjonelle hovedoppgaver - fri forskning og høyere utdanning.

Videre ble prinsippet om akademisk frihet lovfestet ved en endring i universitets- og høyskoleloven som trådte i kraft fra 1. januar 2008. Loven § 1-5 sjettede ledd slår fast at universiteter og høyskoler skal sørge for åpenhet om resultater fra forskning eller faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid.

Den som er ansatt i stilling hvor forskning eller

faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid inngår i arbeidsoppgavene, har rett og plikt til å offentliggjøre resultater av arbeidet. Det relevante forskningsgrunnlaget skal stilles til rådighet i overensstemmelse med god skikk på fagområdet.

Institusjonens styre kan samtykke til utsatt offentliggjøring når legitime hensyn tilsier det, men det kan ikke avtales eller fastsettes varige begrensninger i retten til å offentliggjøre resultater utover det som følger av lov eller i medhold av lov.

Så vel universitetene som Norges forskningsråd profesjonaliserer seg nå på håndtering av immaterielle verdier. Forskningsrådets midler er sentrale i samarbeidsprosjekter mellom næringsliv og forskningsinstitusjoner. Forskningsrådet har nylig vedtatt prinsipper for rådets rettighetspolitikk. Disse prinsippene understreker at det er et mål at resultatene skal komme samfunnet til nytte og at resultatene skal publiseres, beskyttes og utnyttes. Forskningsrådet legger som hovedregel opp til at det er opp til partene å avtale hvordan eiendoms- og utnyttelsesretten skal fordeles og forvaltes.

Universitets- og høyskoleinstitusjonene har et selvstendig ansvar for å utforme en rettighetspolitikk og praksis som passer til institusjonenes egenart. Dette arbeider institusjonene med. Kompetansen ved institusjonene har økt ved at det har blitt opprettet Technology Transfer Offices. Universitetene har også tatt initiativ til å utforme prinsipper for en felles rettighetspolitikk.

Jeg er helt enig med representanten Schmidt i at hovedprinsippet for det offentlige bevilgninger til forskning er at resultatene av denne forskningen skal komme samfunnet til nytte, og så langt som mulig være åpent tilgjengelige til bruk for så mange som mulig. Som spørsmålsstilleren er inne på, ligger utfordringen i å finne en god balanse mellom samfunnets behov for åpenhet og spredning av kunnskap og den enkelte virksomhets behov for eksklusive rettigheter og i noen grad hemmelighold. Det er ikke gitt at et regelverk klarer å løse denne utfordringen. Det kan

varierte i tilfelle fra tilfelle hva som gir mest samfunnmessig nytte.

Norge har gjort endringer i lovverket som gjør at det norske lovverket er i tråd med internasjonalt regelverk. Som følge av endringene har bevisstheten rundt eierskap til rettigheter og kommersialisering økt i forskningssystemet. Dette er stadig et felt stadig i utvikling og vi må kontinuerlig vurdere om det kan være grunn til justering av regelverk/praksis.

Kunnskapsdepartementet har sett behov for å få belyst disse spørsmålene og har i brev fra mai 2007 bedt Forskningsrådet om en faglig vurdering av

- om det er behov for å utarbeide ytterligere nasjonale prinsipper/retningslinjer for håndtering av rettigheter til immaterielle verdier fremkommet ved forskning finansiert av offentlige tilskudd? Vurderingen må ta utgangspunkt i et overordnet mål om størst mulig samfunnsnytte.
- hvilken form og detaljeringsnivå slike nasjonale prinsipper/retningslinjer eventuelt bør ha? Forskningsrådet bør synliggjøre ulike alternativer og drøfte fordeler og ulemper ved disse.

Vi ba også om at Forskningsrådet går i dialog med forskningsinstitutter, de regionale helseforetakene og næringslivet om disse spørsmålene. Jeg håper at Forskningsrådets vurdering vil gi oss et ytterligere grunnlag for å vurdere de spørsmål som representanten Schmidt tar opp.

Jeg kan også opplyse om at Kunnskapsdepartementet nylig har sendt et brev til Universitets- og høyskolerådet og Forskningsrådet hvor det bes om råd om hvordan graden av såkalt Open Access-publiserings av fagfellevurderte vitenskapelige artikler kan økes i Norge. Open access publisering innebærer at materialet er fritt tilgjengelig på Internett. Dette har vi gjort nettopp med tanke på å sikre åpenhet og tilgjengelighet til offentlig finansierte forskningsresultater.

SPØRSMÅL NR. 1275**Innlevert 12. juni 2008 av stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen****Besvart 20. juni 2008 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Lærlinger som tar VG3, Helsearbeiderfaget i Videregående skoler i Vest-Agder, får ikke beholde lærebøker i læretiden, noe som er helt nødvendig for god utdanning.

Hva kan statsråden gjøre for å følge opp lærlinger med gratis lærebøker i læretiden?»

Svar:

Det følger av opplæringsloven § 3-1 at opplæringen i offentlig videregående skole eller i lærebedrift som hovedregel er gratis. Av bestemmelsen fremgår det imidlertid at fylkeskommunen er gitt ansvaret for

å holde elevene, men ikke lærlingene, med nødvendige trykte og digitale læremidler. Regelen er presisert i forskrift til opplæringsloven § 19-6 som kun omhandler elever og fylkeskommunens ansvar for disse. Skoleeier står fritt til å velge og organisere læremiddelordningen som en utlånsordning, en stipendordning eller en kombinasjon av utlån og stipend.

Noen lærlinger vil kunne ha behov for å ha noen læremidler i læretiden i bedrift. Departementet legger imidlertid til grunn at lærebedriften eller lærlingen selv må sørge for eventuelt nødvendige læremidler i læretiden, dersom lærlingen ikke har fått bøkene med seg fra vg2 og/eller vg1. Det vises blant annet til at lærlinger får lønn i hele læretiden.

SPØRSMÅL NR. 1276**Innlevert 12. juni 2008 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 20. juni 2008 av fungerende nærings- og handelsminister Dag Terje Andersen****Spørsmål:**

«Personer som driver persontransport (kollektivtransport) på sjøen etterlyser muligheten for å kunne merke fartøyene, slik at omgivelsene ser at dette er en spesiell type transport. Dette kan gjøres enten ved å farge/merke fendere og/eller ha ekstra lanterne/lys som tydelig viser at man driver kollektivtransport på sjøen.

Ser statsråden verdien av en tydeligere markering, og er dette noe man vil følge opp, med sikte på å imøtekomme dette behovet?»

BEGRUNNELSE:

Omfanget av taxitransporten/skysstransport på sjøen er i enkelte kommuner svært omfattende. I noen kommuner er det også i enkelte deler av året enormt høy aktivitet på sjøen, dette medfører at det av og til oppstår problemer mellom de som driver næringstransport på sjøen (taxitransport) og andre som er på sjøen. En del av de som driver denne næringstransporten mener at mange av disse konfliktene kunne vært unngått dersom man hadde hatt en tydeligere markering av fartøyet. Det har derfor kommet forslag om en tydeligere markering av fartøyene

eventuelt at man i tillegg til de vanlige lanterne som båter skal være utstyrt med, også skal ha et ekstra farget lys/lanterne som tydelig viser at dette er et fartøy som driver med (kollektiv)transport av personer.

Svar:

Det er i dag ikke krav til særskilt merking av fartøy som driver persontransport på sjøen. Den enkelte næringsdrivende kan selv sørge for at det klart fremgår at fartøyet driver transport av passasjerer, forutsatt at merkingen ikke kommer i konflikt med internasjonale regler om merking og lanterneføring. På den bakgrunn er Sjøfartsdirektoratets oppfatning at en eventuell merking av kollektivtransport ikke bør markeres ved hjelp av lys eller lanterne. En slik merking vil kunne forveksles med internasjonale kjenne-tegn. Sjøfartsdirektoratet er positive til at merking skjer ved for eksempel farging av fendere.

Ettersom det er åpent for å merke fartøyene, forutsatt at merkingen skjer i samsvar med internasjonale regler, ser jeg ikke noe umiddelbart behov for å innføre et krav om merking.

SPØRSMÅL NR. 1277**Innlevert 12. juni 2008 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 19. juni 2008 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for om de økonomiske forhold som beskrives for implementering av nødnettet hos det interkommunale brannvesenet på Nedre Romerike er tilsiktet - og i henhold til planlagte følger av overføringene til kommunesektoren, eller er den beskrevne situasjonen slik at statsråden vurderer tiltak som nødvendige?»

BEGRUNNELSE:

Det nye nødnettet ser ut til å gi betydelige merutgifter for redningsetatene som brannvesenet i kommunene – både ifbm. oppstart og i permanent øket bemanning og utgiftskrevende utstyr. Fra det interkommunale brannvesenet på Nedre Romerike mottas bekymringsfull informasjon om konsekvensene av nødnettprosjektet.

Det kan fra involverte kommuner oppfattes som om staten har satt i gang med et kostnadskrevende tiltak uten tilstrekkelig forberedelse eller konsekvensutredning. Man finner ett sted at merutgiftene antas å bli dekket ved besparelsene som oppnås ved å skifte ut gammelt utstyr. Det har inntil nylig vært umulig å få tak i de faktiske utgifter; det har manglet oversikt over hva som har vært nødvendig for å få systemet opp og stå. På toppen av det hele forlanger staten nå at brukerne av nødnettet skal betale leie, av den statlige finansieringen.

Dersom Nedre Romerike brann- og redningsvesens merutgifter er representative for hele landet, er kommunene her påført en merutgift på 80-100 mill. kroner pr. år. En kan ikke se at dette er nevnt eller tatt hensyn til i de senere års kommuneøkonomiproposisjoner og statsbudsjett (med unntak av utgiftsøkninger helt ned i 5 mill. kroner pr. år for hele landet lagt inn i vurderingene).

Kommunene settes i en situasjon hvor man ikke har annet valg enn å bevilge penger til tiltaket, etter som eksisterende løsning blir avvirket når det nye nettet er på plass.

Svar:

Stortinget forutsatte i 2004 at nødetatene skal betale driftsutgiftene etter hvert som Nødnett bygges ut og etatene tar nettet i bruk og at utgiftene skal dekkes innenfor etatenes til enhver tid gjeldende budsjettammer, jf. Budsjettinnst. S. nr. 4 (2004-2005).

Samtidig ble det forutsatt at driftsutgiftene for det

nye nettet ikke vil fravike vesentlig fra de samlede utgiftene etater og kommuner har i dag.

I St.prp. nr. 30 (2006-2007) opplyste Justisdepartementet at en arbeidsgruppe med deltakere fra Politidirektoratet, Sosial- og helsedirektoratet, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, Norsk brannbefals forbund, Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon og Justisdepartementets nødnettprosjekt la frem et omforent forslag til prinsipper for en brukerbetalingsmodell og innplasserte de ulike etatenes brukere i ulike bruksavhengige kategorier.

I tillegg til den direkte brukerbetalingen for nettet, vil det i tråd med forutsetningene for prosjektet også påløpe utgifter for kommuner og statlige etater til leie av datalinjer til kommunikasjonsentraler, samt kostnader til etatsinterne utgifter som opplæring, brukerstøtte, løpende vedlikehold og utskifting av radioterminaler, og administrasjon av brukere i nettet. Disse kostnadene er hittil ikke estimert i detalj. Det legges derfor opp til at det skal gjennomføres en uavhengig vurdering av nødetatenes samlede kostnader før og etter innføring av nytt nødnett.

Når det gjelder nødetatenes oppstarts og innføringskostnader så sies det i St.prp. 30 (2006-2007), pkt 7.3 at "Nødetatenes innføringsprosjekter dekkes innenfor nødetatenes egne rammer og inngår ikke i kostnadsrammen for nødnettutbyggingen".

Direktoratet for nødkommunikasjon har etter en anbudsprosess, og i samarbeid med nødetatene, valgt ut en uhildet tredjepart som har startet arbeidet med å gjennomføre en kostnadsanalyse av utgifter før og etter innføringen av Nødnett. Nedre Romerike interkommunale brannvesen inngår i første utbyggingsområdet og kostnadene der vil bli vurdert på lik linje med kostnadene brann- og redningsetaten har i hele første utbyggingsområde av Nødnett. Justisdepartementet vil komme tilbake med en mer detaljert redegjørelse av de økonomiske virkningene for kommunene når disse målingene forligger og når det er nærmere klarlagt hva prisnivået for brukerbetalingen blir som følge av at andre brukere utover kjernebrukerne tar nettet i bruk. Det legges opp til at redegjørelsen vil foreligge samtidig med evalueringen av trinn 1.

Driftskostnadene ved en landsdekkende utbygging er forutsatt dekket gjennom en brukerbetalingsordning som fordeles på alle brukerne av nettet. Basert på de foreslåtte prinsippene for brukerbetalning, antall innmeldte brukere, fordeling av brukere i forhold til brukerprofilene og prising av disse, vil det

skje en betydelig omfordeling av utgifter mellom sektorene. Spesialisthelsetjenesten får redusert sine totale utgifter, mens de kommunale brannvesen, kommunehelsetjenesten og politiet får økt sine utgifter. Med bakgrunn i dette vil det omfordeles midler fra spesialisthelsetjenesten til politi og kommunesektoren. Regjeringen vil foreslå at innsparte beløp i spesialisthelsetjenesten gradvis rammeoverføres for å dekke merutgifter hos politi og kommuner. Størrelsen på rammeoverføringen vil bli basert på en uavhengig kostnadsanalyse av de faktiske sambandsutgiftene før og etter innføringen av Nødnett.

Konkret forslag til beløp som skal rammeoverføres og innfasing av beløpet, vil bli foreslått etter at kostnadsanalysen av sambandsutgifter før og etter innføringen av Nødnett foreligger. Utgiftsøkning for etater og kommuner bør imidlertid ses i forhold til at brukerstyr anskaffes for etater og kommuner i tillegg til at det legges opp til en introduksjonspris i en overgangsfase.

Staten finansierer alene anskaffelsen av det nye nødnettet og herunder vil staten også finansiere nytt brukerstyr til kommunenes brannvesen og kommunehelsetjenesten. Videre vil de kommunale fagsentraler i brannvesenet vil få installert nytt kommunikasjonsutstyr og en ny oppdragshåndteringsapplika-

sjon. De kommunale legevaktssentraler vil også få nytt utstyr. Dette utstyret vil integreres mot nødnettet slik at tjenestene i nettet også kan utnyttes fra sentralene. I tillegg vil det investeres i nye radioterminaler for å erstatte de eksisterende radioene til kommunenes leger i vakt og brannvesen. Dagens personsøkere innen brannvesenet erstattes av radioer i det nye nettet.

Totalt vil utstyr til en verdi av over 60 mill. kr anskaffes til kommunene i første byggetrinn, og ved landsdekkende utbygging vil den totale summen utgjøre i overkant av 300 mill. kr. Dertil kommer investeringen i selve nødnettet. Til nå har det vært slik at kommunene selv har vært ansvarlig for å holde seg med tilfredsstillende radiodekning for brannvesen og kommunalt helsevesen.

Som opplyst over vil Justisdepartementet komme tilbake til spørsmålet om mulige negative økonomiske virkningene for kommunene når kostnadsanalysen foreligger og når det er nærmere klarlagt hva prisnivået for brukerbetalingen blir som følge av at andre brukere utover kjernebrukerne tar nettet i bruk. Det legges opp til at dette skal forelegges for Stortinget ifm. evalueringen av trinn 1 av Nødnett ifm eventuell beslutning om landsdekkende utbygging.

SPØRSMÅL NR. 1278

Innlevert 12. juni 2008 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 19. juni 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Jeg viser til spørsmål nr. 684 (2005-2006) og spørsmål nr. 12 2006-2007 om varslet gjennomgang av prinsipper for bompengefinansiering. Svarene er gjengitt i spørsmålets begrunnelse. Jeg viser til at riktignok er vegloven § 27 endret når det gjelder bruk av bompenger (ref. Ot.prp. nr. 15 2007-2008) men at sak om retningslinjer ikke er lagt frem som omtalt i tidligere svar.

Når kommer det sak om dette til Stortinget?»

BEGRUNNELSE:

Både i statsbudsjettet for 2007 og for 2008 heter det likelydende under kap 5.8 Alternativ finansiering og organisering av infrastruktur: "SD viser til at det på lokalt nivå blir arbeidet med en rekke prosjekter bompenger er en del av opplegget for finansiering. Dept. legger vekt på at prosjektene blir behandlet etter gjeldene retningslinjer for bompengereinnkreving."

Jeg viser videre til svar på tidligere spørsmål:

Spørsmål nr. 684 (2005-2006): Utdrag: "I tråd med dette vil jeg komme tilbake til Stortinget med en gjennomgang av prinsippene for bompengeprojekter i løpet av året."

Spørsmål nr. 12 (2006-2007): (I sin helhet):

"Den varslede gjennomgangen av prinsipper for bompengefinansiering er ikke omtalt i St.prp. nr. 1 (2006-2007). Arbeidet pågår, og jeg tar sikte på å komme tilbake til Stortinget med saken så raskt som mulig, mest sannsynlig i 2007, og ikke i løpet av 2006 som jeg tidligere har varslet."

Svar:

Arbeidet med retningslinjer for bompengefinansiering pågår fortsatt i Samferdselsdepartementet. Jeg tar sikte på å legge fram en sak for Stortinget i forbindelse med Nasjonal transportplan 2010-2019.

SPØRSMÅL NR. 1279**Innlevert 12. juni 2008 av stortingsrepresentant Vera Lysklætt****Besvart 23. juni 2008 av kultur- og kirkeminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Stortingets kommunalkomité har i Innst. S. nr. 202 (2006-2007) uttalt at det nå er på høy tid at landsdekkende samiske dagsaviser både på samisk og norsk blir en realitet. Komitéflertallet mener det er helt avgjørende for informasjonsformidling, identitetsutvikling og demokratiet i det samiske samfunnet at det blir gitt rammebetingelser for dette.

Hva vil kulturministeren nå gjøre for å realisere Stortingets mål om en landsdekkende samisk dagsavis både på samisk og norsk i 2008?»

BEGRUNNELSE:

Om lag halvparten av velgerne ved valg til Sametinget forstår ikke samisk og om lag halvparten av de som snakker samisk, kan ikke lese samisk. Opp mot 3/4 av Sametingets velgere er derfor helt avhengig av skriftlig informasjon på norsk for å kunne forstå innholdet i det de leser.

Stortinget har i 2008 økt bevilgningen til 18,8 mill. kr for å følge opp målet om to samiske dagsaviser, Ávvir på samisk og Ságat på norsk. Medietilsynet har tilrådt en fordeling for å realisere begge dagsavisprosjektene innenfor budsjetttrammen. Kulturdepartementet har ikke tatt hensyn til Medietilsynets faglige vurdering og fastsatt en fordeling som årlig gir Ságat ca. 3 mill. kr mindre enn det Ávvir får. Konsekvensen av dette er at kun Ávvir nå kan realisere sitt dagsavisprosjekt.

Både Stortinget og Regjeringa har forutsatt at tilskuddsforvaltningen skal gi den nødvendige avstand og uavhengighet i forholdet mellom samiske politiske myndigheter og samisk presse. Kulturdepartementet har ved fastsetting av fordelingsnøkkel kun hatt formelle konsultasjoner med sametingsrådet - og ikke med den samiske pressen. Sametingsrådet (som idag utgår fra AP), har fremforhandlet en fordeling av pressestøtten, hvor den norskspråklige samiske avisa Ságat, nå ikke får økonomi til å bli dagsavis. Dette samsvarer ikke med Stortingets og regjeringas klare forutsetninger. Når Kulturdepartementet velger å ha konsultasjoner kun med sametingsrådet og ikke med den samiske pressen, fremstår dette som et anslag mot pressefriheten og integriteten for den frie og uavhengige samiske nyhetsformidlingen. Dette står dessuten i sterk kontrast til det regjeringa selv skriver i den nylig fremlagte stortingsmeldinga om samepolitikken, St.meld.nr.28 (2007-2008). Der står bl.a.

følgende på s. 183 under 18.1.1: "...En forutsetning må være at tilskuddsforvaltningen gir den nødvendige avstand og uavhengighet i forholdet mellom samiske politiske myndigheter og samisk presse, jf. Innst.S.nr. 110 (2002-2003)."

Svar:

Jeg viser til at pressestøtten til samiske aviser for 2008 er økt med 5 mill. kroner eller hele 36 pst. i forhold til 2007. Den fordelingsmodellen som er vedtatt av departementet vil innebære at den norskspråklige avisen Ságat i år vil få en økning i pressestøtten på om lag 3,5 mill. kroner, eller hele 85 pst. I tillegg er det gitt klare signaler om at tilskuddet til samiske aviser vil bli økt ytterligere i neste års budsjett. Tatt i betraktning at Ságat etter det vi har fått opplyst uansett ikke ville kommet i gang med daglig utgivelse før ut på høsten, ser jeg det som svært underlig at en slik økning ikke skulle dekke avisens behov i 2008.

I begrunnelsen for spørsmålet viser stortingsrepresentant Lysklætt bl.a. til at: "Når Kulturdepartementet velger å ha konsultasjoner kun med sametingsrådet og ikke med den samiske pressen, fremstår dette som et anslag mot pressefriheten og integriteten for den frie og uavhengige samiske nyhetsformidlingen." Dette er ikke en riktig framstilling. Saken er blitt grundig utredet i tråd med kravene i forvaltningsloven og Utredningsinstruksen. Medietilsynet hadde kontakt med partene under forberedelsen av sitt forslag, departementet har hatt et forskriftsutkast på bred høring, har hatt en rekke møter med partene i saken og har mottatt og behandlet en rekke skriftlige innspill. For øvrig kan jeg opplyse at ingen annen aktør i denne saken har hatt så mange møter med politisk ledelse i Kultur- og kirke departementet som nettopp Ságat. Det er i det hele tatt svært sjelden i en slik prosess at én enkelt aktør får så mange anledninger til å framføre sine argumenter, både skriftlig og muntlig. Jeg tar derfor sterkt avstand fra påstanden om at de samiske avisene ikke er blitt hørt i saken.

Konsultasjonene med Sametinget er blitt gjennomført i henhold til gjeldende avtale om prosedyrer for konsultasjoner mellom statlige myndigheter og Sametinget. Som urfolk har samene rett til å bli konsultert i saker som angår dem. Denne retten er nedfelt i artikkel 6 i ILO-konvensjon nr 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater.

SPØRSMÅL NR. 1280**Innlevert 12. juni 2008 av stortingsrepresentant Solveig Horne****Besvart 19. juni 2008 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden bidra med for å bedre bemanningssituasjonen ved Åna fengsel, og mener statsråden det er forsvarlig med tanke på sikkerheten til de ansatt og innsatte, at Åna fengsel i sommer vil ha en bemanning der 70 pst. er ufaglærte?»

BEGRUNNELSE:

I Stavanger Aftenblad 11.5.2008 kommer det frem at Åna fengsel lider under bemanningsproblemer. De ansatte ved Åna fengsel er utslitt etter å ha jobbet til sammen 8 500 overtidstimer i løpet av årets første fem måneder. Bemanningsproblemene ble ytterligere forverret da en rekke betjenter i fjor høst valgte å gå over i andre jobber. I dag har fengselet 30 ufaglærte vikarer, og situasjonen i sommer vil bli at 70 % av betjentene vil være ufaglærte.

De ansatte mener arbeidssituasjonen går utover sikkerheten og ikke minst rehabiliteringsprogrammet til de innsatte.

Svar:

Jeg er kjent med de utfordringer som Åna fengsel har med å skaffe nok betjenter med gjennomført fengselsbetjentutdanning fra Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS)/Fengselsskolen. Det er store variasjoner mellom fengslene i tilgangen på faglærte fengselsbetjenter. Ved de fleste fengslene er det mange nok søkere til ledige stillinger og det er få eller ingen som slutter. Ved noen få fengsler, blant annet Åna, er situasjonen vanskeligere fordi det mangler søkere til ledige betjentstillinger. Regjeringen har derfor allerede iverksatt tiltak for å møte de lokale behovene og opprettet 1. januar et desentralisert undervisningsopplegg i regi av KRUS ved Åna fengsel for 25 aspiranter. For tiden gjennomføres det tilsvarende utdanningsforløp ved fengslene Ravneberget, Kongsvinger og Tromsø/Vadsø. Jeg vil vurdere om det skal opprettes flere slike utdanningsopplegg.

Jeg er opptatt av det skal tilsettes personer som har gjennomført Fengselsskolen i faste fengselsbetjentstillinger. Kriminalomsorgen har utvidet fengselsskapasiteten de senere årene og det er opprettet man-

ge nye fengselsbetjentstillinger. Regjeringen har fulgt opp og økt klasseopptakene ved KRUS. Det er tatt opp 250 nye aspiranter i år, og det vil være over 500 fengselsbetjenter under utdanning i år noe som er et rekordhøyt antall under utdanning.

Ferieavvikling og fravær utover det som dekkes opp av fengselsbetjentutdannede i avløserstillinger, kan dekkes opp med bruk av timebetalte og vikarer uten etatsutdanning. Fengslenes må imidlertid sørge for å sette sammen bemanningen slik at det er nok fagutdannede på jobb. Jeg er klar over at dette er en utfordring ved Åna i sommer. Kriminalomsorgen region sørvest, Åna fengsel og Kriminalomsorgens sentrale forvaltning (KSF) samarbeider for tiden tett med tjenestemannorganisasjonene for å finne løsninger.

Fengslene har hatt svært høyt belegg de siste årene på grunn av nedbyggingen av soningskøen og presset på fengselsplasser. Fengslene dekker gjennomgående opp vakter også ved fravær slik at det er bemanning nok til å håndtere det høye belegget. KSF opplyser at det kun var i overkant av 2 % av vaktene som ikke ble dekket opp første kvartal i år. Ved Åna fengsel var det i løpet av samme periode ingen vakter som ikke ble dekket opp. Da Åna fengsel har problemer med å rekruttere fengselsbetjenter til ubesatte stillinger i tillegg til annet fravær, har en del vakter blitt dekket opp ved bruk av tilsatte uten etatsutdanning. KSF opplyser at bruken av tilsatte uten etatsutdanning utgjør nærmere 14 % av den gjennomførte arbeidsmengden ved alle fengslene. Det er forholdsvis store ulikheter mellom fengslene, og ved Åna fengsel er bruken av ufaglærte i overkant av 24 %.

Det viktigste grepet for å redusere presset på bemanningssituasjonen og sikre arbeidsmiljøet er å bli kvitt soningskøen og redusere belegget. Jeg er glad for at soningskøen nå er kraftig redusert fra å være på nærmere 3000 dommer til ca 850 dommer. Når soningskøen er fjernet vil det være mulig å redusere belegget til nærmere 90 %.

Jeg er også opptatt av å bli kvitt de såkalte firemannsrommene ved Åna fengsel. Disse rommene er en belastning både for innsatte og ansatte. Jeg vil komme tilbake til dette på en egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 1281**Innlevert 13. juni 2008 av stortingsrepresentant Leif Helge Kongshaug****Besvart 20. juni 2008 av fungerende arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Vil ministeren etablere bedre rutiner for samhandling mellom nasjonale myndigheter og kommunene vedrørende oppretting av asylmottak i en kommune, og vil ministeren medvirke til at etableringskommunen for asylmottak blir en formell høringsinstans og at det gis anledning til ankemuligheter for kommunen etter vedtak i kommune/bystyre?»

BEGRUNNELSE:

Nylig var det planer om å etablere et asylmottak i Volda kommune. Debatten og engasjementet i saken synliggjorde problemstillingen omkring kommunens manglende høringsrett i slike saker. Avgjørelse om oppretting av nye asylmottak må ligge på nasjonalt nivå, men det kan føre til uheldige utslag og en dårlig prosess om ikke kommunen formelt blir involvert som høringsinstans. Det er med å svekke folkestyret i kommunene. En fremgangsmåte uten involvering av de folkevalgte, medfører også manglende lokal forankring.

Kommunen som høringsinstans i slike saker vil føre til bedre kommunikasjon og prosess.

Videre vil det være riktig å gi kommunene mulighet til å få prøvd saken i en annen og høyere instans når kommunen er uenig.

En kan ikke se at dette forlenger prosessen med etablering i vesentlig grad da det kan tas høyde for en hurtig behandling ved bruk av stramme tidsfrister.

Ulempen med dette oppveies uansett ved at en får en grundigere saksbehandling og bedre lokal forankring av vedtakene i folkevalgte organ ved etablering av asylmottak.

Svar:

Jeg viser innledningsvis til mine svar på dokument 8:116 (2007 – 2008) fra representantene Amundsen, Starheim og Thomsen, og spørsmål nr. 982 og nr. 513 til skriftlig besvarelse fra hhv. representantene Starheim og Leirstein, som har tatt til orde for å gi kommunene vetorett i spørsmålet om etablering av nye asylmottak. Jeg har i mine svar sagt at jeg ikke anser det som aktuelt å gi kommunene vetorett i slike spørsmål. Bakgrunnen for dette er følgende:

- Våre internasjonale og nasjonale forpliktelser innebærer at vi er forpliktet til å vurdere asylsøknaden til de som kommer til Norge og søker asyl her.

- En asylsøker har en lovfestet rett til et tilbud om innkvartering og underhold mens søknaden er til behandling.
- Antallet personer som søker asyl i Norge er meget uforutsigbart. På årsbasis har det variert fra 1 470 til 17 400, for en uke fra 10-15 til opp mot 1 000, og pr dag fra under 5 til om lag 200. Endringene kan skje meget raskt, noen ganger fra uke til uke.
- Antall mottaksplasser og antall mottak er ikke bare avhengig av hvor mange som søker asyl i en gitt periode, men også betinget av saksbehandlingstid, innvilgelses- og avslagsprosent, hvor raskt kommunene sier seg villig til å bosette de som får en tillatelse her, antall som forlater mottakene frivillig etter avslag på søknaden og hvor raskt politiet kan uttransportere de som ikke reiser hjem frivillig etter et avslag. I sum innebærer dette at det erfaringsmessig ikke er lett å forutsi behovet for plasser frem i tid.
- Drift av asylmottak har de siste årene i snitt kostet om lag 1 milliard kr pr år. For å begrense utgiftene er mottaksstandarden meget nøktern, og kapasitetsutnyttingen er forutsatt å være høy til enhver tid, 80 % av plassene i transitt skal være brukt, og 90 % av plassene i ordinære mottak. Skal kapasiteten tilpasses behovet for plasser til enhver tid, må mottak kunne opprettes og utvikles raskt.
- Etablering og drift av statlige mottak for asylsøkere er underlagt regelverket for offentlige anskaffelser. Det betyr at driftsavtalene skal konkurransesettes. Dette har igjen bidratt til større åpenhet og lavere driftsutgifter.
- De som legger inn tilbud om drift av mottak, må redegjøre for kontakten med og informasjonen til vertskommunen. Driftsoperatørens evne til å etablere et godt samarbeid med kommunen vil være et av flere momenter som vektlegges i valget av driftsoperatør.
- Fra UDIs side er det understreket at de ønsker en god dialog med vertskommunene. De går ut med informasjon til kommunene så snart det er praktisk mulig, og deltar ved behov i møter med både kommuneledelsen, mottakets naboer og nærmiljø med sikte på å etablere gode samarbeidsrelasjoner.
- Verstkommunene skal få kompensasjon for utgifter som følger av at staten har etablert et mottak i deres kommune. Jeg har i revidert Nasjonal-

budsjett foreslått å øke overføringene til vertskommunene.

Representanten Kongshaugs spørsmålet gjelder kommunen som formell høringsinstans. Han legger til grunn at avgjørelsen om opprettelse av asylmottak må ligge på nasjonalt nivå. Det siste er jeg enig i. Jeg er opptatt av at samarbeidet mellom staten og kommunene skal være best mulig i spørsmål om etablering av mottak. Likevel er jeg i utgangspunktet skeptisk til å gi kommunene en rolle som formell høringsinstans i slike saker. Grunnen til det er at jeg er redd en slik prosedyre vil kunne føre til at det blir meget vanskelig å tilpasse kapasiteten til raske endringer i behovet for plasser. Da måtte man eventuelt akseptere en lavere kapasitets-utnyttning, med de økonomiske konsekvenser det måtte ha.

Når dette er sagt, vil jeg understreke viktigheten av at mottaksdriften, som bosettingsarbeidet, må skje i dialog og samarbeid mellom statlige myndigheter og kommunene. Noen kommuner driver i dag mottak selv, og fra min side ser jeg meget gjerne at flere kommuner legger inn tilbud om drift av mottak. Det vil gi kommunene mulighet til å se mottak og bosetting i sam-menheng, og en mulighet til å bygge opp et sterkt flyktningsfaglig kompetansemiljø i kommunen.

I tråd med dette har UDI foreslått at de kan inngå intensjonsavtaler med kommuner om fremtidig drift av mottak. Dette synes jeg er en interessant tanke, som jeg har bedt UDI utrede videre.

SPØRSMÅL NR. 1282

Innlevert 13. juni 2008 av stortingsrepresentant Øyvind Halleraker

Besvart 24. juni 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Viser til svar på skriftlig spørsmål nr. 1073. Inkluderer de oppgitte km. tallene også nybygde veistreknings i de tre OPS-prosjektene?»

Hvordan fordeler disse seg i tilfelle på de enkelte år og prosjekt?»

Svar:

Tallene omfatter også de to OPS-prosjektene som er åpnet for trafikk og som er på stamvegnettet. Prosjektet E39 Øysand – Thamshavn i Sør-Trøndelag ble åpnet for trafikk i 2005, og den nye vegstrekningen er 22 km lang. Prosjektet E39 Handeland – Fedal i Vest-Agder ble åpnet for trafikk i 2006, og den nye vegstrekningen er 17,5 km lang. Prosjektet E39 Grimstad – Kristiansand er fortsatt under bygging og vil bli 38 km langt når det blir ferdigstilt.

SPØRSMÅL NR. 1283**Innlevert 13. juni 2008 av stortingsrepresentant Kari Lise Holmberg****Besvart 20. juni 2008 av fungerende arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Ventemottakene på Lier og i Nannestad er opprettet og i drift. Saken om ventemottak var sist til behandling i Stortinget i forbindelse med budsjettet for 2007. Driften ved ventemottakene har nå vært i gang så lenge at en har høstet en del erfaringer, og det er kritiske røster mot ordningen.

Mener statsråden intensjonene følges opp, og hvor stor andel av kapasiteten utnyttes; hvordan er gjennomstrømningen i mottakene, og vil statsråden ta initiativ til å evaluere ordningen med ventemottak?»

Svar:

Ventemottaksordningen ble etablert etter at regjeringen Bondevik II hadde innført en ordning med bortfall av et statlig botilbud for de som hadde endelig avslag på sin asylsøknad. Barnefamilier, enslige mindreårige, syke og personer som samarbeidet om en retur fikk fortsatt bo i ordinære mottak. En hovedintensjon med etableringen av ventemottak var at staten skulle ta ansvar for asylsøkere fra de leverer sin søknad, og inntil de blir bosatt etter en innvilgelse av søknaden eller er returnert til hjemlandet etter et endelig avslag, det være seg frivillig eller med tvang. Før ventemottaket var etablert var det den enkelte kommune som var ansvarlig for å vurdere om personer som oppholdt seg ulovlig i Norge hadde rett til sosialhjelp etter nødrettsbetraktninger. Dette var en stor belastning for enkelte kommuner, som krevde at staten skulle ta ansvaret for denne gruppen. Regjeringen Bondevik II fremmet forslag om etablering av et ventemottak, da kalt utreiseseiter, i 2005. Forslaget ble videreført av denne regjeringen, og det første ventemottaket ble etablert på Lier 27. mars 2006 med 80 faste plasser og 20 stykkprisplasser. Fagerli ventemottak i Nannestad kommune ble etablert 1. oktober 2007 med 60 faste plasser og 40 stykkprisplasser. Etter mitt syn er intensjonene med etableringen av ventemottaket fulgt opp. Staten tar et ansvar for å gi et tilbud til de som ikke har lovlig opphold i Norge. For at asylinstituttet skal ha den nødvendige troverdighet, er det vesentlig at lovlig fattede vedtak blir respektert og etterlevd. Beboerne i ventemottak har ikke en oppholdstillatelse i Norge, de har ikke ønsket å reise frivillig, og har i utgangspunktet heller ikke villet samarbeide med myndighetene om identitetsavklaring, skaffe seg reisedokumenter eller lignende. For å motivere for retur og gi et entydig og klart signal om at et avslag skal respekteres, la regjeringen

Bondevik II til grunn at tilbudet i ventemottakene skulle være mer nøkternt enn i de ordinære mottakene. Denne linjen har denne regjeringen videreført.

Utlendingsdirektoratet har opplyst at den gjennomsnittlige kapasitetsutnyttelsen på Lier ventemottak var på 91 pst i 2007. For perioden oktober til desember 2007 var alle de faste plassene tatt i bruk, og man måtte også benytte stykkprisplasser. Denne trenden fortsatte frem t.o.m. april i år. Fagerli ventemottaket i Nannestad kommune ble etablert 1. oktober 2007, og det var først på senhøsten at det kom beboere dit. Disse er derfor ikke tatt med i 2007-tallene. I løpet av første tertial i år har den gjennomsnittlige beleggsprosenten gradvis økt på dette ventemottaket, og i mai var gjennomsnittlig andel belegg av de faste plassene på om lag 47 pst. Totalt har kapasitetsutnyttelsen i ventemottakene per første. tertial i år vært på i overkant av 65 pst.

Med dagens registreringssystem er det ikke mulig å hente ut statistikk om gjennomstrømningen i ventemottakene. Gjennomsnittlig botid på Lier ventemottak oppgis imidlertid å være 105 dager og på Fagerli ventemottak 21 dager. Erfaringsmessig er det en del beboere som forsvinner fra ventemottakene i kortere eller lengre tid, for så å komme tilbake. I 2006-2007 hadde man et annet registreringssystem, og det ble da registrert 285 forsvinninger fra Lier ventemottak f.o.m. etableringen av mottaket. Av disse kom 194 tilbake. Videre er det noen som flytter til familie eller venner m.m. Om lag 80 personer er blitt uttransportert fra ventemottakene siden det første ble etablert, mens bare 12 er oppgitt å ha reist med International Organization for Migration (IOM). Så langt i år har om lag samme antall søkt om frivillig retur med IOM, og avventer behandling av søknaden.

Utlendingsdirektoratet foretok, på bestilling fra departementet, en egen vurdering av ventemottaksordningen i april 2007. Konklusjonen var at ordningen med ventemottak i all hovedsak fungerer greit, og at man anbefalte at ordningen med ventemottak ble videreført. UDI, i samråd med driftsoperatøren, anbefalte at beboerne skulle få utbetalt et beskjedent kontantbeløp. Begrunnelsen for det var at et beskjedent kontantbeløp kunne forhindre nasking i butikken i nærområdene, og gi mottaksledelsen en mulighet til å sanksjonere uønsket adferd. Beboerne får nå utbetalt 400 kr per måned.

Som det fremgår av tallene ovenfor er det relativt få av beboerne i ventemottaket som har søkt om støtte til å vende hjem, men mottaksledelsen rapporterer

nå om større interesse enn tidligere. UDI vurderer nå et konkret forslag fra mottaksledelsen om tiltak som ytterligere kan stimulere til frivillig retur.

Vi vurderer løpende tilpasninger og justeringer på mange områder på innvandringsfeltet. Ulike sider ved ventemottaksordningen vil også bli vurdert, her-

under behovet for flere mottak, informasjonsoppbygg, returprogram, effekten av å gi et kontantbeløp og lignende. På litt sikt kan det også være aktuelt å sette i gang en større evaluering, men jeg har ingen konkrete planer om det nå.

SPØRSMÅL NR. 1284

Innlevert 13. juni 2008 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve

Besvart 23. juni 2008 av fungerende nærings- og handelsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Nærings- og handelsdepartementet har bedt Standard Norge om å utarbeide en nasjonal strategi for standardisering. Standardiseringen er viktig både for å opprettholde næringslivets konkurranseevne og for å sikre forbrukerinteresser i forhold til balanserte standarder ved for eksempel kjøp av bygge- og anleggstjenester og håndverkstjenester.

Hvilke konkret grep vil statsråden gjøre, på kort og lang sikt for å følge opp det offentliges ansvar i forhold til denne strategien?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge portalen Standard.no finnes standarder innenfor svært mange områder, og anvendes blant annet for å gi felles retningslinjer for hvilke krav som skal settes til varer og tjenester og som spesifisering ved kjøp og salg for å forenkle, effektivisere og rasjonalisere kjøpsprosessen. De to største områdene det er utarbeidet standarder på er innenfor elektro og bygg.

Tirsdag 11. mars 2008 overleverte Standard Norge en standardiseringsstrategi til Regjeringen. Nærings- og handelsdepartementet viser i pressemelding av 7. mars 2008 selv til at hensikten med den nasjonale standardiseringsstrategien er å styrke forståelsen for og bruk av standarder og standardisering til beste for næringsliv, myndigheter og samfunnet for øvrig. Strategien legger opp til økt norsk engasjement i de internasjonale standardiseringsorganisasjonene.

NHO fremhever i tilknytning til Nasjonal standardiseringsstrategi at standardiseringen har stor betydning både for internasjonal handel, et effektivt næringsliv, oppfyllelse av myndighetskrav og ivaretagelse av bærekraftig utvikling. Det vises videre til at den nasjonale standardiseringsstrategien gjør rede for standardiseringens betydning innenfor en lang

rekke områder og foreslår flere strategiske mål og tiltak, som for eksempel at offentlig og privat sektor skal utvide bruken av standarder, at standardisering fremmer forskning og innovasjon og bidrar til at forskningsresultater og innovasjon tas i bruk og at standardisering og standarder utvikles som bidrag til regelverksutvikling og tilsynsvirksomhet.

Svar:

Utgangspunktet for spørsmålet er Nasjonal Standardiseringsstrategi som Standard Norge utarbeidet på oppdrag fra meg, og som ble overlevert mitt Nærings- og handelsdepartementet 11. mars 2008. Representanten Røbekk Nørve spør hvilke konkrete grep jeg vil ta, på kort og på lang sikt, for å følge opp det offentliges ansvar når det gjelder denne strategien.

Standarder har stor betydning for næringslivet og samfunnet for øvrig, og for utviklingen av nasjonal og internasjonal handel. En aktiv næringspolitikk må derfor legge til rette for at standardisering kan bidra til økt verdiskaping i norsk økonomi.

Med bakgrunn i den støtten det offentlige bidrar med på dette feltet, og den betydning standardiseringen har for samfunns- og næringsliv, er det viktig at standardiseringsarbeidet tar utgangspunkt i en strategi med bred tilslutning. For å sikre dette ba jeg bedt Standard Norge om å utarbeide en bredt forankret strategi for standardisering i Norge. Målet var å bidra til å fremme standardisering som virkemiddel for næringsutvikling, innovasjon og økt verdiskaping. I arbeidet med strategien har da også representanter fra næringsliv, offentlig sektor, frivillige organisasjoner og forskningsmiljøer samt andre norske standardiseringsorganisasjoner vært representert.

Det er videre naturlig at standardisering omtales i den kommende stortingsmeldingen om innovasjon.

På viktige punkter vil derfor strategien, fra min side, følges opp i denne meldingen. Den nasjonale standardiseringsstrategien spenner imidlertid over et meget bredt felt, og inneholder en rekke forslag til tiltak som ikke naturlig hører hjemme i en stortingsmelding om innovasjon. Disse øvrige forslagene vil bli fulgt opp i kontakt med berørte departementer.

Jeg vil avslutningsvis understreke viktigheten av at strategien følges opp av alle aktører som har deltatt i utarbeidelsen av den. En rekke av tiltakene i strategien er rettet mot private organisasjoner, bedrifter og standardiseringsorganisasjonene selv. En god oppfølging er avhengig av mange aktørers innsats.

SPØRSMÅL NR. 1285

Innlevert 13. juni 2008 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 19. juni 2008 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Det har over lang tid vært fokus på manglende tilstedeværelse av norsk politi i det ganske land, noe som skyldes manglende innsats fra dagens regjering. Selv om statsråden vil hevde at det utdannes flere nå enn tidligere, forhindrer ikke det faktum at politinorge går på tomgang. Ikke minst i Rana-regionen har det vært ille.

Hva vil statsråden foreta seg for å bedre situasjonen her og gi befolkningen økt tilstedeværelse av politi, ikke minst i helger og på nattetid?»

BEGRUNNELSE:

Jeg er gjort kjent med at det i en periode har vært en person på vakt nattetid, med ansvar for opptil 5 kommuner på nordre Helgeland. Det sier seg selv at dette er uholdbart og medfører stor belastning på de ansatte i etaten. Samtidig hevder statsråden at bevilningen er større enn noen gang, selv om denne spises opp av lønns- og prisstigningen. Jeg ser derfor frem til å høre hvordan statsråden har tenkt å løse de utfordringer som her beskrives.

Svar:

Jeg arbeider for å sikre et politi med en tjenestestruktur, et vaktsamarbeid og en bemanning som ivaretar publikums behov for service og beredskap. Denne regjeringen har økt politiets budsjetter med vel en halv milliard kroner i perioden 2006 – 2008. Antallet elever ved Politihøgskolen ble økt til 432 studenter i 2007. Det økte opptaket er videreført i 2008-budsjettet. Dette gjør vi både fordi vi forventer en stor avgang i årene fremover, men også fordi regjeringen vil styrke politiet slik at politireformens intensjoner oppfylles.

For å videreutvikle det lokale samarbeidet har

Regjeringen tatt initiativ til et mer formalisert samarbeid mellom politidistriktene og kommunene i form av politiråd. Formålet med politirådet vil være å utveksle informasjon, etablere felles problemforståelse og iverksette lokale tiltak for å forebygge og bekjempe kriminalitet.

Politidirektoratet har hatt i oppdrag å utrede politi- og lensmannsetatens utdannings- og bemanningsbehov, både når det gjelder politiutdannet personell og personell med annen utdanning. Jeg fikk rapporten den 16. juni d.å. og vil gå nøye gjennom direktoratets utredninger og anbefalinger.

Spørsmålet om politidekning i nordre Helgeland er forelagt politimesteren i Helgeland. Politidistriktet er delt inn i fire regioner for å utnytte ressursene best mulig. Hver region opererer med turnuslister som i størst mulig grad ivaretar en aktiv polititjeneste etter forventet kriminalitetsaktivitet og bistandsbehov.

Politidistriktets operasjonssentral har ansvaret for å samordne mannskapsressursene i hele politidistriktet for å løse oppdrag i den enkelte region men også i politidistriktet som helhet. Dette innebærer blant annet at ved mange oppdrag innen en region vil politipersonell fra andre regioner kunne overføres/forflyttes for å bistå.

Nord-regionen som består av en politistasjon og to lensmannskontorer har felles turnuslister som er lagt opp etter hvilken tid på døgnet forventet aktivitet er høyest. Utenom dagtid varierer derfor normalt antall mannskaper på vakt. I snitt er det størst bemanning fra kl. 00.00 til kl. 0400 natt til lørdag og søndag.

Politidirektoratet fordeler budsjettet til politidistriktene etter faste kriterier, som også tar hensyn til det enkelte politidistrikts utfordringer og oppgaver. Innenfor denne budsjetttrammen er det politimesterens ansvar å vurdere hvilken bruk av pengene som

totalt sett gir de beste resultatene i politidistriktet. Det er således politidistriktets ledelse som har ansvaret for ressursfordeling og tjenesteordninger i distriktet, og den lokale ledelsen vurderer om ressursene skal

benyttes til stillinger eller settes inn på andre viktige områder. Jeg har tillit til at politimesteren foretar de nødvendige prioriteringer for å sikre hele politidistriktet en god polititjeneste.

SPØRSMÅL NR. 1286

Innlevert 13. juni 2008 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 25. juni 2008 av fungerende olje- og energiminister Åslaug Haga

Spørsmål:

«Fagbevegelsens 13. juni-protest mot Regjeringens industrikraftbløff har blitt en fast markering foran Stortinget. I fjor sa daværende energiminister Enoksen at forhandlingene om en industrikraftavtale er i sluttfasen, og at Regjeringen var villig til å sette hardt mot hardt. Som kjent har Regjeringen ennå ikke innfridd så klare løfte om et industrikraftregime.

På hvilken måte ble hardt satt mot hardt i denne saken?»

BEGRUNNELSE:

Under fjorårets markering sa Leif Sande, leder i Industri Energi, blant annet:

"Vi krever handling og slutt på alt tåkeprat. Tusenvis av arbeidsplasser og flere lokalsamfunn er i fare dersom ikke noe blir gjort."

"Industrien trenger konkurransedyktige kraftkontrakter framover. Vi krever ikke subsidier, men Statkraft bør heller ikke opptre som en børsspekulant. En viss del av porteføljen til Statkraft må gå til å gi kraft til industrien. Framtiden til titusener av industriarbeidsplasser avhenger av tilgangen til langsiktig kraft til forutsigbare priser."

"Det er fordi vi har en kraftkrevende industri, at Norge har kommet langt i solcelleproduksjon. Og aluminium er jo et kjempemiljøvennlig lettmetall. Hadde vi skiftet ut alle bilkarosserier av stål med aluminium, hadde vi spart mer enn nok CO₂ til å veie opp for selve produksjonen."

Kilde: <http://www.industrienergi.no/default.asp?id=706>

Daværende energiminister Odd Roger Enoksen sa i sin tale foran Stortinget at

"Vi har aldri vært nærmere en industrikraftavtale som kan godtas av EU enn i dag.

Forhandlingene nærmer seg sluttfasen."

"Jeg er innstilt på å sette hardt mot hardt. Dersom vi ikke får til en løsning, er vi forberedt på å legge saken fram for domstolen".

(kilde: <http://www.industrienergi.no/default.asp?id=707>)

Svar:

For å nå målet om fortsatt å ha en sterk kraftintensiv industri i Norge, er tre forhold viktige: kraftpriser, gode generelle rammevilkår og langsiktighet i disse ramme-vilkårene. Regjeringen legger opp til et system av tiltak, alle innenfor rammen av EØS-avtalen, som til sammen vil gi gode vilkår for industrien:

1. God krafttilgang

God krafttilgang og leveringssikkerhet er avgjørende for å ha kraftintensiv industri i Norge i fremtiden. Regjeringens satser på økt kraftproduksjon - i tråd med Soria Moria erklæringen.

2. Langsiktige, kommersielle kraftavtaler

Fundamentet for en industrikraftløsning er langsiktige, kommersielle kontrakter. Det er allerede inngått et stort antall slike kontrakter, og Regjeringen ser svært positiv på det.

3. Søke å påvirke EU

Så langt har Regjeringen ikke funnet holdepunkter for at EU har åpnet for kraftordninger for kraftintensiv industri som innebærer fordeler av betydning. Vi vil imidlertid følge utviklingen i EU nøye og søke å påvirke eventuelle prosesser slik at det skapes handlingsrom for å gi norsk kraftintensiv industri gode rammevilkår.

4. Videreutvikle støtteordningene for energieffektivisering

Regjeringen vil vurdere å videreutvikle de eksisterende energieffektiviserings-programmene rettet inn mot blant annet kraftintensiv industri. Målet er å stimulere til miljøinvesteringer som går lenger enn de krav som i dag stilles etter miljølovgivningen. Støtteordningene vil følge Enova-modellen og dermed sikte mot mest mulig utbytte i produsert eller spart energi per investert støttekrone. Målet er å bidra til realisering av prosjekter som ellers ikke ville blitt utløst.

5. Vurdere avskrivningssatsene

Særlig for nyinvesteringer er avskrivningssatser viktig. Prinsippet for fastsettelse av avskrivningssatsene er at avskrivningene skal gjenspeile det reelle verdifallet på kapitalen. Dette prinsippet er viktig for å bidra til økonomisk fornuftige investeringer og unngå skatteplanlegging. Innenfor dette prinsippet vil Regjeringen vurdere om ny informasjon tilsier at avskrivningssatsene og inndelingen av saldo grupper bør gås gjennom.

6. Nettleie

Kraftforedlende industri har lav nettleie, blant annet fordi bedriftene ofte tar ut kraft direkte fra sentralnettet eller regionalnettet og ofte er gunstig lokalisert i nærheten av kraftproduksjonen. Med bakgrunn i dette vil vi vurdere om nettleien for den kraftforedlende industrien kan reduseres ytterligere.

7. Målrettet støtte til små og mellomstore bedrifter

Det kan i dag gis støtte på 200 000 euro over tre år uten at det kommer i strid med EØS-regelverket. Innenfor disse rammene vil Regjeringen se på mulighetene for en ordning med målrettet støtte til små og mellomstore bedrifter innenfor kraftforedlende industri.

8. Innkjøpskonsortium

Vi er enige med industrien om at vi skal utrede en konsortiemodell som vil kunne bidra til at industrien får den langsiktighet de etterspør. Utgangspunktet er et innkjøpskonsortium av kraftintensive bedrifter opprettet i Frankrike.

SPØRSMÅL NR. 1287

Innlevert 13. juni 2008 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 23. juni 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Miljøvernere og andre har tatt til orde for å bruke alger til produksjon av biodrivstoff. "Biodiesel laget av landplanter krever enorme arealer og kan gå ut over matproduksjon. Dette problemet kan unngås ved bruk av mikroalger," hevdes det. I mange av disse planene innebærer det å genmanipulere algene, slik at de vokser raskt og samtidig "sluker CO₂".

Hvordan er dagens lovverk i forhold til en slik genmanipulering av organismer som skal brukes til å produsere biodrivstoff?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til beskrivelse på CICEROs webside: <http://www.cicero.uio.no/fulltext/index.aspx?id=6253>

Svar:

Jeg mener det er interessant at det sees nærmere på mulighetene for annen- og tredjegerasjons biodrivstoff basert på råstoffer som avfall, cellulose, alger, og tang og tare. Det er uansett viktig at biodriv-

stoff gir god netto klimaeffekt og at det er bærekraftig produsert.

Fremstilling og bruk av genmodifiserte alger reguleres av genteknologiloven av 2. april 1993.

Dersom algene vil bli benyttet i lukkede anlegg med et høyt nivå av sikkerhet mot spredning i miljøet, må anlegget først søkes godkjent av Sosial- og helsedirektoratet, jf genteknologilovens §§5 og 6. Det kan bli stilt visse krav til sikkerhetstiltak for å hindre spredning i miljøet og eventuelt en konsekvensutredning for tiltak ved en eventuell utilsiktet spredning, jf §6.

Dersom produksjonen vil foregå i et ikke godkjent anlegg etter genteknologilovens kapittel 2, regnes det som utsetting etter lovens kapittel 3. Regjeringen har en restriktiv holdning når det gjelder utsetting av genmodifiserte organismer i miljøet. Kriteriene for en godkjenning av en slik utsetting er strenge. Slik bruk kan bare godkjennes når det ikke er fare for miljø- og helsemessige skadevirkninger. Det skal dessuten legges vesentlig vekt på om utsettingen har samfunnsmessig nytteverdi og er egnet til å fremme en bærekraftig utvikling.

SPØRSMÅL NR. 1288**Innlevert 13. juni 2008 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter****Besvart 24. juni 2008 av kultur- og kirkeminister Trond Giske****Spørsmål:**

«I VG 13/6-08 kommer det frem at departementet ved minst én anledning har betalt billett/helgepass for statsråd Trond Giske uten at statsråden hadde noen offisielle plikter på arrangementet. I utgangspunktet er alle private goder som betales av arbeidsgiver oppgave- og skattepliktig.

Kan statsråden legge frem et oppsett over hvilke beløp departementet har betalt for billetter ol. til statsråden siden 2005, hvor mye av dette som er oppgitt til beskatning, og hvem som foretar vurderingen av hva som skal fordelsbeskattes?»

BEGRUNNELSE:

I ovennevnte oppslag er det vist til at departementet har betalt helgepass for statsråd Trond Giske til festivalen Norwegian Wood. Ordinær pris er kroner 2.000,-. Beløpet blir betalt av departementet etter at statsråden ble nektet fribillett til arrangementet. Dette tyder helt klart på at statsråden ikke hadde noen offisielle plikter på festivalen, noe som igjen trekker i retning av at dette er en privat ytelse som skal skattlegges. På bakgrunn av dette ber jeg om et oppsett over hvor mange slike arrangement som blir betalt av departementet for statsråden, og hvilke totalbeløp

dette utgjør siden regjeringsovertakelsen i 2005. Undertegnede ønsker også en oversikt over hvor mye av dette som er oppgitt til beskatning, samt hvem og hvordan vurderingen blir foretatt, for hvilke ytelser som skal oppgis til beskatning og ikke.

Svar:

Kultur- og kirke departementet har ansvar for et bredt spekter av virksomheter innen kulturfeltet. Blant disse er konserter og musikkfestivaler hvor aktivitetsnivået i de senere år har vært sterkt økende, ikke minst som følge av regjeringens satsing på norsk musikk. Tilstedeværelse på kulturarrangementer, det være seg konserter, teater, festivaler er en viktig del av kulturministerens daglige arbeid. Jeg legger til grunn at deltakelse på arrangementer innenfor eget fagansvarsområde, i stor utstrekning er overveiende tjenstlig begrunnet, og derved ikke skattepliktig. Dette gjelder uavhengig av om det er fagdepartementet eller arrangøren som dekker kostnadene ved deltakelse. Når det for øvrig gjelder departementenes regnskapsførsel er denne underlagt Riksrevisjonens årlige gjennomgang og kontroll, jf. Instruks om Riksrevisjonens virksomhet av 11. mars 2004 fastsatt av Stortinget 11. mars 2004.

SPØRSMÅL NR. 1289**Innlevert 13. juni 2008 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter****Besvart 6. august 2008 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Etter at utbytteskatt er innført og verdsettelsen av ikke børsnoterte aksjer nå er økt til 100% er det oppstått en urimelighet som neppe kan være tilsiktet. Denne urimeligheten går ut på at skattyter nå må betale formuesskatt også av den delen av overskuddet i selskapet som vil tilfalle staten/kommunene når utbyttet blir tatt ut av selskapet.

Synes finansministeren det er rimelig at skatteyttere må betale formuesskatt av latente skatteforpliktelse?»

BEGRUNNELSE:

En eeneier i et lite ikke børsnotert selskap har etablert et aksjeselskap og har en egenkapital på 2 000 000 NOK som er opptjent de siste to årene, og beskattet med 28% på overskuddet i aksjeselskapet. Akkumulert overskudd fremkommer som annen egenkapital i regnskapet, og det er ikke tatt ut utbytte de første årene. I tillegg er det skutt inn 100 000 NOK i bunden aksjekapital. Dette er sannsynligvis en nok så vanlig situasjon for mange aksjeeiere i Norge i dag.

Skattyter får hele egenkapitalen tillagt sin formue for beskatning og dersom vedkommende har annen positiv formue over 540 000 NOK. Skattyter må betale 1,1% skatt (0,7% til kommunen og 0,4% til staten). Dette utgjør årlig 22 000 NOK som skattyteren må ta ut i utbytte eller lønn for å betale til stat og kommune. Urimeligheten oppstår fordi skattyter betaler skatt av penger som ikke er skattyters. Av de opptjente og beskattede midlene i aksjeselskapet er 28% i realiteten statens midler. Dette er såkalt "latent" eller "utsatt skatt" idet skattyteren vil måtte betale denne skatten dersom skattyter tar de 2 000 000 NOK ut av selskapet.

Med denne skattyterens formuessituasjon må vedkommende betale 6 160 NOK årlig på vegne av staten. Regnestykket er som følger: Skattepliktig formue er 2 000 000 NOK. Hvorav "statens andel" er på 28%, som utgjør 560 000 NOK som beskattes med formuesskatt på 1,1%. I dette regnestykket er det forutsatt at det i tillegg til disse 2 000 000 NOK i utbytte også blir tatt ut overskudd i selskapet som utbytte, og som overstiger det beløpet som kan tas ut skattefritt i forhold til skjermingsbeløp og skjermingsrente.

Svar:

Etter hovedregelen i skatteloven skal skattepliktig formue fastsettes til omsetningsverdien pr. 1. januar i ligningsåret av skattyterens eiendeler med økonomisk verdi, med fradrag for gjeld som skattyteren hefter for.

I formuesskattegrunnlaget inngår blant annet aksjer i ikke-børsnoterte selskap som personen eier. Fra og med inntektsåret 2008 verdsettes slike aksjer til aksjenes forholdsmessige andel av aksjeselskapets samlede skattemessige formuesverdi 1. januar året før ligningsåret fordelt etter pålydende.

Som et generelt prinsipp tas det ikke hensyn til latent skatt på formuesposisjoner ved beregning av ligningsmessig formuesverdi. Dette gjelder for det første personlig eide aktiva, hvor f. eks. latent gevinstskatt på fast eiendom og aksjer ved realisasjon ikke reduserer formuesansettelsen av slike eiendeler i eiertiden. Hvis en aksjepost er ervervet for 5 millioner kroner og steget i verdi til 15 millioner kroner, og så selges til denne verdien, blir aksjonæren sittende igjen med 12,2 millioner kroner (etter 28 pst. skatt på den realiserte gevinst på 10 millioner kroner). Formuen er likevel 15 millioner kroner før salget. Begrunnelsen er at så lenge en mulig, framtidig skattebelastning bare er latent, disponerer eieren hele formuen, inklusive den latente skatteandelen, og har normal avkastning av den. Det ville ikke være rimelig å redusere formuesansettelsen med slik latent skatt. En annen sak er at formuesverdsettelsen av mange typer aktiva ligger til dels langt under virkelig

markedsverdi, slik at lignet formuesverdi av den grunn kan bli lavere enn markedsverdi minus latent skatt. Men det har ikke noe med hensyntagen til latent skatt å gjøre.

Prinsippet om å se bort fra latent skatt gjelder også formuen i ikke-børsnotert selskap. Her verdsettes først selskapsaktiva brutto uten hensyn til latente realisasjonsskatter på disse, hvorefter nettoverdien etter fradrag for aktuell (ikke latent) selskapsgjeld danner grunnlag for aksjenes formuesverdi. I fradraget for selskapsgjeld inngår heller ikke påløpt, men ikke utlignet skatt av selskapsoverskudd for det aktuelle år. Det siste beror på en generell skatteregel om at inntekts- og formuesskatt må være utlignet, ikke bare påløpt, for å være fradragsberettiget som gjeld. Når utlignet selskapsskatt betales, reduseres selvsagt andre selskapsaktiva (bankinnskudd) med virkning for kommende aksjeverdsettelse.

I samsvar med det nevnte prinsipp blir det ved aksjeverdsettingen heller ikke noen hensyntagen til latent skatt på overføringer av selskapsformue til aksjonær. Dette gjelder både latent skatt for aksjonæren (utbytteskatt) og ev. latent skatt for selskapet (korreksjonsskatt ved utdeling utover selskapsskattlagt overskudd).

Slik må det også være. Så lenge selskapsformuen, herunder tilbakeholdte selskapsoverskudd, forvaltes i selskapet, utgjør slike latente skatter ingen begrensning, verken på formuens reelle størrelse eller på forvaltningen av den. Selskapet har full disposisjonsrett og full avkastning av også den latente "skattedelen" av formuen. Dette kommer aksjonærene til gode selv om de (foreløpig) ikke beslutter noen utdeling til seg selv. Bl.a. vil aksjenes salgsverdi i stor grad reflektere selskapsverdiene før utdelings-skatt, så lenge videre drift av selskapet (i stedet for likvidasjon) er et aktuelt scenario. På grunn av moderat verdsetting av fast eiendom og mange andre typer aktiva i et selskap, vil for øvrig også de nåværende verdsettingsregler ofte kunne gi et lavere resultat enn selskapsformuens reelle markedsverdi minus gjeld og latente skatter. Jeg kan ikke se rimelighetsgrunner til at aksjeverdsettingen skal reduseres med latent skatt på tenkelige, framtidige utdelinger.

Tvert imot ville det bli urimelig å gjennomføre en slik reduksjon. Den måtte i tilfelle gå ut på at aksjeformue i ikke-børsnotert selskap ble verdsatt til en form for beregnet, netto likvidasjonsutbytte minus skatt på dette beregnede utbyttet. Dette ville bli urealistisk lave verdier, og overse at aksjeselskapers verdier normalt ikke handler om slakteverdi, men om verdi og verdiskaping ved løpende drift. Blant annet derfor bør vi videreføre det generelle prinsipp om å se bort fra latent skatt ved formuesansettelser.

SPØRSMÅL NR. 1290**Innlevert 13. juni 2008 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl****Besvart 19. juni 2008 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Er statsråden åpen for å vurdere Dixi som drifter av en nettportal som kan gi råd mv. om voldtekt, og hvorledes ser statsråden for seg at arbeidet for å sikre mannlige overgrepsofre bedre skal skje i samarbeid med ulike aktører på feltet?»

BEGRUNNELSE:

Justisdepartementet har i høringsbrev datert 14. mars 2008 bedt om innspill vedrørende NOU 2008:4 "fra ord til handling-bekjempelse av voldtekt krever handling". Et av forslagene fra utvalget er å etablere en egen nettportal eller nettside hvor man kan få råd om voldtekt, hjelp og oppfølging. Undertegnede er gjort kjent med at Dixi-ressurssenter allerede har etablert en slik nettportal og er åpen for å utvide denne. Undertegnede er også gjort kjent med at Dixi arbeider med å utvide tilbudet sitt med spesielt fokus mot gutter og menn som har opplevd voldtekt. Undertegnede har lyst til å berømme statsråden for hans engasjement i forhold til et tabubelagt område, men ønsker seg enda større grad av samhandling mellom Justisdepartementet og f.eks. helsedepartementet, Barne- og likestillingsdepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet når det gjelder å konkretisere og virkeliggjøre en rekke politiske mål som Regjeringen har satt seg for å bekjempe voldtekt som samfunnsproblem og som nesten-drap i forhold til den enkelte utsatte. Undertegnede vet at svært mange aktører på feltet som jobber med seksuelle overgrep i større grad ønsker å jobbe spesielt rettet mot gutter og menn som har opplevd dette, men at det skorter på samordning og mulighet til å gjøre dette på grunn av mangel på kunnskap, ressurser og til dels også motstand fra enkelte andre aktører.

Svar:

Voldtekt er en svært alvorlig og integritetskrenkende forbrytelse med store konsekvenser for den som rammes, uavhengig av om den utsatte er kvinne eller mann. For å kunne yte nødvendig hjelp, omsorg og oppfølging må innsatsen, som representanten Dahl helt riktig påpeker, være helhetlig. Det er derfor

en samlet regjering som har gitt arbeidet for å bekjempe seksuelle overgrep høy prioritet, noe som ikke minst gjenspeiles i bredden av tilnærminger i Voldtektsutvalgets utredning. I utredningen foreslås det både forebyggende, organisatoriske, helsemessige og strafferettslige tiltak for å styrke situasjonen for den som er utsatt.

Et av forslagene i utredningen er etablering av en egen nettportal for informasjon om voldtekt. Portalen er foreslått å inneholde informasjon om hvor man kan henvende seg for å få hjelp og oppfølging, herunder informasjon om bistandsadvokatordningen anmeldelse og lignende. I tillegg foreslår utvalget at portalen legger til rette for utveksling av egne opplevelser og erfaringer knyttet til seksuelle overgrep.

I likhet med de øvrige forslagene i Voldtektsutvalgets utredning vil forslaget om å etablere en nettportal nå bli gjennomgått av Justisdepartementet. Som kjent gikk fristen for å levere høringsvar ut denne uken. Før vi konkluderer må vi derfor bruke noe tid på systematisere og vurdere innspillene fra høringsinstansene. Spørsmålet om å vurdere Dixi som drifter av en eventuell nettportal vil følgelig måtte avventes til det foreligger en nærmere avklaring av hvilke tiltak det skal jobbes videre med. Her vil jeg imidlertid legge til at Dixi, med den kompetanse og erfaring foreningen har opparbeidet på dette området, ville være en glimrende kandidat, dersom det skal etableres en nettportal.

Når det gjelder behovet for sikre mannlige overgrepsofre et helhetlig tilbud vil jeg vise til at regjeringen i løpet av 2008, vil ha på plass volds- og voldtektsmottak over hele landet. Mottakene vil selvsagt ta imot både kvinner og menn. I tillegg vil de fem nye regionale volds- og traumesentrene bistå det lokale tjenesteapparatet med kompetanse slik at tilbudet til overgrepsofre blir best mulig.

En særlig utfordring fremover blir slik jeg ser det, å legge til rette for at flere menn anmelder overgrep og oppsøker hjelpeapparatet. Det kan være grunn til å tro at menn i enda større grad enn kvinner opplever skyld og skam i forbindelse med et overgrep og av den grunn er svært tilbakeholdne med å rapportere.

SPØRSMÅL NR. 1291**Innlevert 13. juni 2008 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl****Besvart 19. juni 2008 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Stiller statsråden seg fortsatt avvisende til at det umiddelbart organiseres en sommerøvelse hvor mannskaper fra Politireserven deltar med sikte på å forebygge en økende aggressiv tigger-, salgs- og prostitusjonsvirksomhet samt økende narkotikaomsetning ved Akerselven?»

BEGRUNNELSE:

Situasjonen i deler av Oslos gater og langs Akerselven er til dels ute av kontroll hva kriminalitetsutvikling angår, ikke minst i forhold til åpenlys narkotikaomsetning, tiggervirksomhet og aggressiv prostitusjonsvirksomhet. Politireserven ble dannet ved lov av 21. november 1952 og består av vernepliktige mannskaper som etter førstegangstjenesten blir overført til politiet og gjennomfører sin videre verneplikt der. Mannskapene har gjennomgått en grundig trening og består av kompetente, godt motiverte folk som er interessert i å yte bistand i forbindelse med naturkatastrofer, militær beredskap og ulykker eller også for å opprettholde samfunnsordenen når viktige allmenne interesser tilsier det, jf. lovens § 3. Under tegnede har flere ganger anmodet statsråden om å utnytte disses kompetanse for å frigjøre politikraft jf. f.eks. Spørsmål nr. 1015, datert 09.06.2006, og Spørsmål nr. 1064, datert 15.06.2006. Jeg stiller meg undrende til at statsråden ikke ser nytten av å benytte mannskaper fra Politireserven som del av en sommerøvelse for å få bukt med den aggressive tigger- og prostitusjonsvirksomheten samt narkotikaomsetningen i Oslo ved at politiet blir mer synlige i gatebildet enn i dag. Ikke minst fremstår dette som underlig når statsråden uttrykker bekymring over at bruken av private sikkerhetselskaper stadig øker i omfang. Å benytte politireserven kan være en mulighet som sammen med skjerpede politivedtekter kan bidra til å gjøre Oslo til en tryggere by. Det kan også være et langt bedre alternativ enn å kriminalisere sexkjøp for man vet konsekvensene av det for den enkelte prostituerte.

Svar:

Bruk av Politireserven reguleres av Lov om tjenesteplikt i politiet av 21. november 1952 nr 3 Denne lovs § 3 tredje ledd sier at Politireservetjeneste kan være aktuelt for å opprettholde samfunnsordenen når viktige allmenne interesser tilsier det. Denne bestem-

melsen tar imidlertid sikte på hastesituasjoner som kan oppstå uten at politiet er forberedt, eksempelvis terror- og sabotasjehandlinger eller trusler/risiko for slike, før krigsberedskap er erklært eller ved masseopptøyer av et slikt omfang at politiet rent tallmessig ikke makter å håndtere oppgaven. I tillegg må den foreliggende situasjon være av en viss størrelse og alvorlighet før innkalling av politireserven kan bli aktuelt.

Ordensforstyrrelser og annen straffbar virksomhet relatert til tiggning, prostitusjon og åpen narkotikaomsetning i det offentlige rom er ikke av en slik karakter at politireserven kan innkalles.

Når vilkårene for å innkalle politireserven er oppfylt kan den bl.a. bli satt til å ivareta ordens og trafikkteneste. Innholdet og fokusområder for slik tjeneste må sees i lys av at tjenesten skal ivareta de ordensmessige forholdene som vil knytte seg til de særlige utfordringene som springer ut av mer alvorlige uforutsette hendelser, eksempelvis av patruljering og vakthold av evakuerte områder for å motvirke plyndring. Forsterkning av politiet med politireserven vil være begrenset i tid til situasjonen igjen er under kontroll og situasjonen normalisert.

Politidirektoratet opplyser at i et øvingskonsept som innebærer involvering av politireserven i politiets alminnelig daglige tjenesteutøvelse, vil det i praksis være vanskelig å skille mellom hva som er øving og hva som er ordinær utøvelse av politimyndighet ved politiets tjenestehandlinger i strid med hjemmelsgrunnlaget for bruk av politireserven. Manglende hjemmelsgrunnlag reiser også tvil om forsikringsansvar og politimyndighet. Et slikt øvingskonsept vil ikke kunne gis et innhold og omfang som ville innebære noe reelt bidrag i Oslo politidistrikts ordensmessige innsats i Oslo sentrum. Politidirektoratet opplyser også at ut fra faglige og kompetansmessige forhold vil et slikt øvingsscenario neppe være kostnadseffektivt og hensiktsmessig.

Politidirektoratet har ansvar for utdanning og øving av politireserven. Det administrative ansvaret er lagt til Utrykningspolitiet som gjennomfører utdanning og øvinger. Dette bygger på fagplaner fra Politihøgskolen tilpasset relevante tjenesteområder og oppgaver som politireserven kan bli satt til når lovens vilkår for bruk av ressursen er oppfylt. Politidirektoratet mener det ikke vil være hensiktsmessig eller ønskelig å gripe inn i dette opplegget som bygger på relevante grunnlag og en realistisk vurdering av politireservens formål som en forsterkningsressurs.

Politidirektoratet og Utrykningspolitiet søker i fellesskap å øve politireservemannskapene i samband med større politiøvelser, slik som under øvelse Oslo i 2006.

Politireserven skal ikke være en erstatning for eventuelt manglende politiressurser til daglige politigjøremål. Politiutfordringer i Oslo må altså løses med de politiressurser vi har tilgjengelig. Som følge av for liten utdannelse av politibetjenter fra Politihøgskolen under tidligere regjeringer, har denne regjeringen måtte øke antall studenter ved PHS til det maksimale, både for 2007 og 2008 for å dekke det kortsiktige behovet vi har for daglig politiinnsats i landet vårt. Dette, sammen med vår bevilgning av nesten 600 millioner kroner de siste to årene, har vært og er avgjørende for det kortsiktige ressursbehovet i politiet.

I tillegg arbeider vi for en langsiktig dekning av ressursbehovet og fikk for noen dager siden overlevert en rapport fra Politidirektoratet om bemanningsbehovet for norsk politi frem til 2020. Dette vil være et viktig bidrag i arbeidet med å skaffe en varig størrelse på politistyrken, som står i forhold til de utfordringer vi står overfor.

Til slutt vil jeg nevne at det tar to år før vi kan høste fruktene av det økte opptaket ved PHS i 2007, men allerede i forrige uke ble over 70 nye tjenestemenn- og kvinner tilført Oslo politidistrikt, direkte fra Politihøgskolen. Disse skal, i tillegg til den allerede eksisterende styrken, kunne gjøre en god jobb i Oslo's gater i sommer.

SPØRSMÅL NR. 1292

Innlevert 13. juni 2008 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 19. juni 2008 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Skattecutt i 2007 og 2008 har vært viktigere for svenskens økonomi enn lønnsøkningene.

For å unngå høy lønnsøkning og ev. streik i 2009, samt bedre konkurranseevnen til norske bedrifter, vil statsråden vurdere skattecutt for folk flest i statsbudsjettet for 2009?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge den svenske skattebetalerforeningen har en grunnskolelærer hatt en gjennomsnittlig lønnsøk-

ning på 1.059 svenske kroner - og samtidig fått redusert skatten med 1.221 kroner.

En sykepleier har fått 791 kroner i økt lønn - og 1.284 kroner i redusert skatt.

Svar:

Regjeringens løfte om å holde skatter og avgifter på 2004-nivå står ved lag. Innenfor dette nivået legger Regjeringen vekt på skatte- og avgiftsendringer som vil styrke fordelingen og bedre miljøet. Regjeringen vil komme tilbake med forslag til endringer i skatter og avgifter i budsjettet for 2009.

SPØRSMÅL NR. 1293**Innlevert 13. juni 2008 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker****Besvart 24. juni 2008 av fungerende helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Mye tyder på at bruk av dopingmidler utenfor idretten er et betydelig problem, noe Tollvesenets store beslag av dopingmidler er en indikasjon på. På et spørsmål om omfanget av dopingbruk i Norge, svarte statsråden i mars 2006 at det skulle iverksettes en omfangsundersøkelse for å kartlegge problemet.

Er denne kartleggingen gjennomført, hva er i så fall funnene og hvilke tiltak er eventuelt satt i verk enten i samarbeid med Antidoping Norge eller i regi av det offentlige for å hindre misbruk og helseskader etter dopingmisbruk?»

Svar:

Helsedirektoratet fikk 29. mars 2006 i oppdrag å iverksette en omfangsundersøkelse om bruk av dopingmidler. Oppdraget ble gitt av Helse- og omsorgsdepartementet på vegne av den tverrdepartementale gruppen for koordinering av departementenes innsats når det gjelder doping utenfor idretten. Bakgrunnen for oppdraget er at vi ikke har tilstrekkelig kunnskap om blant annet omfanget av problemet. En undersøkelse om tilgjengelighet til og bruk av dopingmidler er viktig for å kunne vurdere og iverksette aktuelle forebyggingstiltak på dette området.

Undersøkelsen omfatter både en kvantitativ og en kvalitativ del. Omfangsundersøkelsen vil gi data

om bruk av dopingmidler i aldersspennet 13–25 år og vil således omfatte eventuell bruk blant ungdomsskoleelever og bruk under militærtjeneste. Oppdraget er gitt til Politihøgskolen som leder arbeidet med undersøkelsen.

Helsedirektoratet opplyser at prosjektet er blitt forsinket fordi det har tatt lenger tid enn forutsatt å samle inn data. Denne forsinkelsen er akseptert av Helsedirektoratet fordi man med dette kan forvente å få et vesentlig bedre datagrunnlag. Helsedirektoratet opplyser videre at resultatene av undersøkelsen forventes å foreligge høsten 2008.

I henhold til politiets og tollvesenets beslagstall er det ingen indikasjon på økning i bruk av dopingmidler. Tollvesenets beslagstatistikk viser en viss nedgang i antall beslag siste året og en betydelig nedgang i beslaglagt mengde. Det er imidlertid ingen tvil om at bruk av dopingmidler utenfor idretten innebærer et samfunnsproblem som vi fortsatt må ta på alvor. Resultatene fra omfangsundersøkelsen vil gi oss et grunnlag for å vurdere framtidige tiltak. Innsatsen på dette området videreføres gjennom blant annet Dopingtelefonens informasjonsvirksomhet og kompetansehevende tiltak. Jeg vil også nevne at det er etablert et samarbeid om dopingmidler utenfor idretten mellom Helsedirektoratet og Stiftelsen Antidoping Norge.

SPØRSMÅL NR. 1294**Innlevert 13. juni 2008 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker****Besvart 20. juni 2008 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«I en debatt om seniorpolitikk i Stortinget 5. juni uttalte arbeids- og inkluderingsministeren, sitat: "Det er et faktum at denne regjeringen har brukt mye tid og krefter på å snu fokuset - bort fra at dette skal finne sin løsning gjennom lokale forhandlinger og over i en sterkere bruk av kollektive avtaler." Dette står i klar motstrid til at justisministeren gjentatte ganger har henvist til at seniortiltak må finne sin løsning gjennom lokale forhandlinger.

Hva mener Regjeringen egentlig om dette spørsmålet?»

Svar:

I Soria Moria erklæringen fastslås viktigheten av å bekjempe utstøting fra arbeidslivet og å iverksette målrettede tiltak overfor bl.a. eldre i arbeidslivet. Konkret heter det at regjeringen vil "sørge for en seniorpolitikk som bidrar til at eldre oppfattes som en positiv ressurs for arbeidslivet" og å arbeide "for økning av avgangsalder i offentlig sektor".

Den forrige regjering la fram forslag som ville gi et tøffere arbeidsliv. Den rød-grønne regjeringen har derfor reversert de borgerlige partienes vedtak om økt adgang til midlertidige ansettelser og styrket ar-

beidstakernes vern i arbeidsmiljøloven. Forslagene om adgang til mer overtid, flere midlertidige ansatte og dårligere oppsigelsesvern er avlyst. Våre tiltak vil hindre en brutalisering av arbeidslivet og dermed være et bidrag til å hindre at eldre arbeidstakere blir skviset ut av arbeidslivet. Et godt arbeidsmiljø og gode HMS-tiltak er i seg selv viktig for å motvirke utstøting på kort eller lang sikt.

Pensjonsreformen og avtalen om inkluderende arbeidsliv – hvor et av hovedmålene er å utsettes avgangsalderen fra arbeidslivet - er eksempler på sentralt iverksatte tiltak som fremmer en god seniorpolitikk. Slike generelle tiltak som får virkning på hele arbeidsmarkedssektoren, er de grunnleggende og sentrale seniorpolitiske tiltak fra regjeringen.

Gode og virkningsfulle sentrale tiltak er imidler-

tid ikke til hinder for at også lokale tiltak innenfor den enkelte virksomhet kan være formålstjenelige. Spesielt vil det være aktuelt å støtte lokale tiltak med sikte på å få ansatte til å utsette tidspunktet for pensjonsavgang. Jeg har først og fremst uttalt meg om seniorpolitikk innenfor mitt ansvarsområde og har bl.a. vist til et forsøk i Hordaland politidistrikt hvor formålet har vært - på en raskt og effektiv måte - å teste ut aktuelle seniorpolitiske virkemidler vi ønsker å bruke.

Jeg kan ikke se at det er noen motstrid mellom den generelle sentrale seniorpolitikken og den mer avgrensa sektorielle – og lokale – seniorpolitikken. Begge tilnærmingene vil - etter min oppfatning - være nødvendig for å få eldre arbeidstakere til å stå lengre i arbeidslivet.

SPØRSMÅL NR. 1295

Innlevert 13. juni 2008 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 19. juni 2008 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Tall fra Utenriksdepartementet viser at det er lite norsk import fra de 50 fattigste landene i verden, og at det i 2005 ikke ble kjøpt varer for mer enn ca. 900 millioner kroner.

Kjenner utenriksministeren tallene for de andre OECD-landene og hva vil utenriksministeren gjøre for å bedre handelen med de 50 fattigste u-land i verden?»

Svar:

Regjeringen ønsker å bidra til at utviklingslandene skal oppnå økonomisk vekst og redusert fattigdom gjennom deltakelse i internasjonal handel. Dette er en stor og vanskelig utfordring, ikke minst når det gjelder de aller fattigste utviklingslandene.

Norge har siden 2002 gitt toll- og kvotefri markedsadgang for alle varer fra de 50 fattigste utviklingslandene (MUL). Fra 1. januar i år ble denne nulltoll-ordningen utvidet til også å omfatte 14 lavinntektsland. Norge har med andre ord ingen tollbarrierer som begrenser importen fra de aller fattigste landene.

Men erfaringene viser at det ikke er markedsadgang som er hovedutfordringen. Tall fra OECD viser at import fra MUL til Norge i årene 2004-2007 utgjorde mellom 0,25 % og 0,36 % av vår samlede im-

port. Disse tallene er lave. De er omtrent på samme nivå som våre nordiske naboer, men noe under gjennomsnittet for alle OECD-landene, som er på mellom 0,54 % og 0,68 %. Utfordringen knyttet til liten import fra MUL er med andre ord ikke et særskilt norsk fenomen.

Den viktigste lærdommen fra slike tall er likevel at markedsadgang alene ikke er tilstrekkelig til å integrere de fattigste utviklingslandene i det multilaterale handelssystemet og den globale økonomien for øvrig. Disse landene mangler nødvendige forutsetninger både når det gjelder kunnskap om reguleringer og handelsprosedyrer og når det gjelder egen produksjonskapasitet, infrastruktur og markedsføringskompetanse. Samtidig vil et generelt høyere kunnskapsnivå og bedre helsesituasjon i befolkningen ofte være viktige forutsetninger for sosial og økonomisk utvikling. Regjeringens utviklingssamarbeid er med andre ord også av betydning i denne sammenheng.

Regjeringen har sett behovet for å styrke det handelsrettede utviklingssamarbeidet og la derfor frem en egen handlingsplan i november 2007. Der framgår det at målet er å medvirke til at utviklingslandene, og spesielt MUL, oppnår bærekraftig økonomisk vekst, økt sysselsetting, redusert fattigdom og forbedret velferd for hele befolkningen. Afrika og de minst utviklede landene prioriteres som målgruppe og Norge vil bidra der vi har spesiell kompetanse og forutset-

ninger for å oppnå gode resultater. Samarbeidet skal bygge på Regjeringens plattform fra Soria Moria og satsingsområdene er godt styresett og korrupsjonsbekjempelse – herunder handelspolitikk, handelsfasilitering, standarder og handel, etisk og ansvarlig handel, samt regional handel og økt deltakelse for kvinner i handelsrettet virksomhet. Opptrappingen av denne innsatsen vil skje både gjennom multilaterale organisasjoner og i det bilaterale utviklingssamarbeidet.

Som et ledd i oppfølgingen etter utvidelsen av

den norske GSP-ordningen, som ble gjort gjeldende fra 1. januar i år, vil informasjonsarbeidet om GSP-ordningen bli styrket, slik at utviklingslandene blir bedre i stand til å utnytte den markedsadgangen de faktisk har.

Parallelt med og uavhengig av det handelsrettede utviklingssamarbeidet, vil Regjeringen videreføre arbeidet for et balansert resultat i WTO-forhandlingene som også ivaretar utviklingslandenes situasjon og interesser.

SPØRSMÅL NR. 1296

Innlevert 13. juni 2008 av stortingsrepresentant Laila Dāvøy

Besvart 24. juni 2008 av fungerende helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Det er ennå ikke på plass noen løsning for beboerne på Solbu. Ansatte er oppsagt, og videre drift er ikke sikret. Dette til tross for at statsråden i svar datert 01.04.08 på skriftlig spørsmål skriver at Helse Sør-Øst RHF skal følge opp og videreutvikle samarbeidet mellom helseforetak og kommuner om pasientrettede samhandlingstiltak overfor prioriterte pasientgrupper.

Hva vil statsråden foreta seg for å få på plass en løsning for videre drift av Solbu ettervernshjem før driftsavtalen utløper 30.6.2008?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til skriftlig spørsmål datert 14.03.08, der det etterspørres hva statsråden vil gjøre for å sikre forlenget avtale mellom Solbu ettervernshjem og Ullevål universitetssykehus HF. Til tross for "Avtale om retningslinjer for samarbeid om psykisk helsearbeid" har ikke helseforetaket søkt å finne løsninger, ev. i samarbeid med Oslo Kommune. UUS HF har overlatt alt til Solbu selv. Det har hittil ikke latt seg gjøre å få på plass et samarbeidsprosjekt mellom Helse Sør-Øst og Oslo kommune når det gjelder videre drift av Solbu. Det er svært uheldig dersom gode behandlings- og botiltak for psykisk syke skal opphøre fordi struktur og organisering svikter. Tidligere beboere ved Solbu bruker i tillegg institusjonen til positive fritidstiltak hver eneste uke. Der er åpen dør og et trygt miljø for alle. Et unikt nettverksmiljø som fungerer godt, brytes nå opp.

Det vil være svært beklagelig dersom opparbeidet kunnskap og kompetanse går tapt, at tillitsforhold

mellom pasienter og ansatte brytes, samt at tilrette lagte og etablerte boenheter og bygninger avvikles. Det vil være god samfunnsøkonomi å sikre at dette består, gjennom et planlagt og forsvarlig samarbeid mellom spesialisthelsetjeneste og kommune.

Pr. 30.5 2008 var det 8 beboere på Solbu ettervernshjem, situasjon var da følgende:

Ingen har fått et adekvat tilbud. En person har i denne situasjonen sagt opp selv og flyttet hjem til familien på Vestlandet, men har sine saker liggende på Solbu, og vil trenge bolig og oppfølging fra DPS i Oslo ved retur til Oslo. 7 beboere mangler tilbud. 6 medlemmer av bandet Urban Sunshine mister sitt nettverkstilbud i huset. 3 brukarmedarbeidere blir uten jobb. Andre ansatte har fått oppsigelse. Et gjennomarbeidet og faglig anerkjent rehabiliteringstilbud med brukerstyringskompetanse og rimelig drift blir borte.

Å stå en måned før avtalens utløp og ikke vite om og hvor hjelpetrengende ungdommer skal få hjelp videre, er en uverdigg avslutning for en institusjon som har vært i drift fra 1972.

Svar:

Avtalen mellom Helse Sør-Øst RHF/Ullevål Universitetssykehus HF og Solbu ettervernshjem blir formelt avvirket 30 juni i år. Helse Sør-Øst RHF har informert meg om at det er det funnet nye bo og behandlingstilbud for fem av de ni beboerne som i dag har tilbud på Solbu. For de fire øvrige har Ullevål universitetssykehus HF gått inn med midler for å sikre dem et fortsatt bo og behandlingstilbud på Solbu i ytterligere en overgangsfase. Dette skjer i samar-

beid med Solbu ettervernshjem. Det jobbes med å sikre disse fire ett godt tilbud. Helse Sør-Øst RHF har forsikret meg om at ingen som er på Solbu i dag skal skrives ut uten at det foreligger et adekvat tilbud.

Oslo kommune og Helse Sør- Øst RHF har sammen ansvar for at det finnes gode tilbud i Oslo. Kommunen har et generelt ansvar for botiltak og rehabilitering, mens Helse Sør-Øst RHF har ansvar for yte spesialiserte helsetjenester. Det går ikke alltid et klart skille mellom hva som er henholdsvis kommunenes og helseforetakenes oppgave, og det er derfor nødvendig med et nært samarbeid mellom tjenestene på de to nivåene. Det var også i sin tid behovet for en dialog om videre tilbud som gjorde at avtalen med Solbu ble forlenget ut første halvår i 2008. Helse Sør-Øst RHF opplyser at det har vært tatt flere initiativ overfor Oslo kommune for å få til et samarbeid om fortsatt drift av Solbu.

Det er gjennom Opptappingsplanen for psykisk helse(98-08)satset betydelig både på kommunale tiltak for barn, unge og voksne og på en ny desentralisert spesialisthelsetjeneste med 75 distriktpsychiatriske sentre (DPS)i Norge.

Hovedmålsettingen med denne desentraliseringen er å tilrettelegge for at mennesker med psykiske lidelser kan få nødvendig støtte og behandling i sitt nærmiljø og kunne leve et mest mulig normalt liv. Bedre tilgjengelighet, oppfølging og bedre sammenheng er viktige stikkord for de nye tjenestene. Dette innebærer et visst behov for omstilling og modernisering av driften i psykisk helsevern til poliklinisk og utadrettet behandling, og mindre bruk av langtidsopphold i institusjon. Kommunene har samtidig et alminnelig ansvar for lokale støttetiltak og rehabilitering av mennesker med psykiske lidelser.

Jeg har fått opplyst fra Helse Sør-Øst RHF at samtlige DPSer i Oslo i løpet av de senere år har bygget opp døgnbasert rehabilitering, i tillegg til dagtilbud, poliklinikk og ambulante tjenester. I tillegg har bydelene i Oslo de siste årene bygget ut et betydelig antall bo- og omsorgstilbud til mennesker med psykiske lidelser. Dette er i tråd med Opptappingsplanens mål om at mennesker med psykiske lidelser i størst mulig grad skal få oppfølging i egen bolig i kommunen.

SPØRSMÅL NR. 1297

Innlevert 16. juni 2008 av stortingsrepresentant Per Egil Evensen

Besvart 25. juni 2008 av fungerende helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Hva vil helse- og omsorgsministeren gjøre for å bevare tilbudet ved Ski sykehus slik at det fortsatt kan fungere som et lokalsykehus?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har lovet at ingen lokalsykehus skal legges ned (ihht. Politisk plattform for flertallsregjeringen kap 9, helsetjenester pkt. 2).

1. juli 2008 er det slutt for medisinsk avdeling på Ski sykehus, 16 medisinske senger legges ned. Tilbake står en palliativ enhet med 6 senger. Dette er en så åpenbar reduksjon at befolkningen i Ski er fratatt sitt lokalsykehus.

Det er stor frustrasjon blant innbyggerne om hva som blir det endelige tilbudet.

All den tid det ikke er noe alternativ i Follo til eksisterende lokalsykehus i Ski, er dette å betrakte som et løftebrudd fra Regjeringen.

Svar:

Regjeringen legger vekt på at det skal være en desentralisert spesialisthelsetjeneste, der lokalsykehusene spiller en viktig rolle. Vi legger også vekt på en arbeidsdeling mellom sykehusene for å oppnå en god behandlingskvalitet.

Oslo- og Akershusområdet står i en særstilling i landet ved sin store befolkningstetthet og mange sykehus. Gjennom å samle dette området i en region har Regjeringen lagt til rette for at de samlede sykehusressursene kan ses under ett, og utnyttes bedre til befolkningens beste. Sykehusene i dette området ligger relativt tett. Det kan derfor være hensiktsmessig og gi bedret pasienttilbud, med en større arbeidsdeling her enn i områder med lengre avstander mellom sykehusene.

Helse Sør-Øst RHF melder at når den medisinske sengeposten ved Aker universitetssykehus legges ned i lokalene på Ski, innebærer dette at pasientene fra Follo legges inn på Sinsen i Oslo, på en av de fem

spesialiserte sengepostene i Medisinsk klinikk. Det forsikres at det medisinske sengeposttilbudet på ingen måte reduseres ved dette. Videre vil det være tilbud innen dagkirurgi, kirurgisk og medisinsk poliklinikk, dagrehabilitering og senger for lindrende behandling i sykehuset på Ski. Helse Sør-Øst RHF viser videre til et godt samarbeid med Follokommunene som gjør det mulig å iverksette arbeid med felles akuttmottak, og oppretting av observasjonspost i sykehuset på Ski. Det planlegges også å oppgradere tilbudet innen lindrende behandling og dagrehabilitering fra høsten 2008.

Når det gjelder informasjon, melder Helse Sør-Øst RHF at Aker universitetssykehus har hatt dialog med både politiske og administrative myndigheter i Follokommunene. Det har videre vært annonsering i lokalavisen, og informasjon til fastlegene om de endringer som gjøres.

Regjeringen legger vekt på å gjennomføre en helhetlig helsepolitikk, der lokalsykehusenes tilbud ses i sammenheng med områdets øvrige sykehusstilbud. Dette gjelder ikke minst i Oslo- og Akershus-området, der sykehuset i Ski ligger.

SPØRSMÅL NR. 1298

Innlevert 16. juni 2008 av stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund

Besvart 20. juni 2008 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Ifølge meldinger i media skal Direktoratet for samfunnssikkerhet nå evaluere håndteringen av skogbrannen i Froland.

Vil statsråden sørge for en ekstern gjennomgang av alle instansers rolle i krisehåndteringen, Regjeringens egen inkludert, og hvordan vil resultatene av gjennomgangen bli lagt fram for Stortinget?»

BEGRUNNELSE:

Skogbrannen i Froland er trolig den største i Norge etter 2. verdenskrig. Det har underveis i slukningsarbeidet og i ettertid blitt reist kritikk bl.a. fra lokalt hold for at lokale myndigheter for sent fikk nødvendig assistanse, bl.a. i form av et betydelig større antall helikoptre. Det gjorde også inntrykk at ordføreren i Froland fredag 13.6.08 rykket ut i media og ba om hjelp fra Regjeringen. En hendelse som dette gir betydelige muligheter for læring og forbedring. Det er viktig at alle ledd i beredskapskjeden blir evaluert på en uavhengig måte og at Stortinget får seg forelagt resultatene på en egnet måte.

Svar:

Det har vært en rekke skogbranner i Sør-Norge den siste tiden og skogbrannen i Froland kommune er den største skogbrannen i moderne tid. Jeg mener det er viktig å gjennomgå også denne type hendelser for å trekke lærdom.

Justisdepartementet ble holdt løpende orientert om utviklingen av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap og aksjonsledelsen har rapportert om tilstrekkelig tilgang på mannskap, utstyr og luftbåren støtte.

Brannberedskap er et kommunalt ansvar og viktige statlige støtteressurser ved skogbrann er skogbrannhelikopter, Sivilforsvaret og Forsvaret. Når slukkingsarbeidet er avsluttet vil Justisdepartementet sette ned en arbeidsgruppe som skal gjennomgå håndteringen av skogbrannen i Froland og skogbrannberedskap generelt. Gruppen vil få i mandat å samle relevante erfaringer fra skogbranner og fremme forslag til tiltak for forbedring av skogbrannberedskapen og ha representanter fra relevante aktører.

Regjeringen vil orientere Stortinget om gjennomgangen av skogbrannberedskap og håndtering i den kommende stortingsmeldingen om brannvern.

SPØRSMÅL NR. 1299**Innlevert 16. juni 2008 av stortingsrepresentant Ine Marie Eriksen Søreide****Besvart 20. juni 2008 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Nordreisa videregående skole har en landslinje for langrenn og skiskyting som går over fire i stedet for tre år. Landslinjen er en av fire offisielle skigymnas i Norge. Elevene som går fireårig landslinje får ikke fullfinansiert dette løpet. Studiestøtten fordeles i stedet slik: Første skoleår mottar elevene 100 % støtte, og de neste tre årene fordeles støtten med 67 % pr. år. Pr. i dag har landslinjen 49 elever.

Mener statsråden det er rimelig at disse elevene ikke får fullfinansiert sin opplæring?»

Svar:

Det gis støtte fra Statens lånekasse for utdanning gjennom støtteordninger for elever i videregående opplæring i så lang tid som eleven har rett til opplæring etter opplæringslova.

Når det gjelder størrelsen på utdanningsstøtten, gis det støtte ut fra søkerens studiebelastning. Dette betyr at det gis støtte til utdanning som det gis uttelling for i form av vitnemål eller studiepoeng. Dersom det er innlagt aktiviteter i skoledagen som ikke gir slik uttelling, kan det ikke gi grunnlag for støtte gjennom Lånekassen. Ved deltidsutdanning blir støttebeløpet regnet til halvparten, to tredjedeler eller tre fjerdedeler av støttebeløpet til fulltidsutdanning.

For elever som går på fireårig landslinje legger Kunnskapsløftet til rette for at elevene både skal få drive med toppidrett og få generell studiekompetanse innenfor normert tid for opplæringen, som for utdanningsprogram for idrettsfag er 3 år. De elever som tar allmennfag med idrett, med en treårig utdanning over fire år, tildeles støtte etter reglene for deltidsutdanning de skoleårene de ikke har full studiebelastning. De får da utbetalt 100 % bostipend det første året, men kun 67 % de neste tre årene.

Spørsmålet her dreier seg om muligheten for å åpne for at elever får mulighet til å ta tre års videregående opplæring over fire år med fullt bostipend. Endringer i regelverket på dette området vil ha budsjettmessige konsekvenser og krever forskriftsendring.

Dagens regelverk for støtte til heltidsutdanning/deltidsutdanning er felles for alle elev- og studentgrupper, og jeg mener det er rimelig at studiestøtten størrelse er tilpasset studiebelastningen. En eventuell endring for den nevnte gruppen vil også anses som en særordning som kan virke urimelig i forhold til andre grupper av elever og studenter som av en eller annen grunn tar deltidsutdanning (for eksempel ved omsorg for små barn).

SPØRSMÅL NR. 1300**Innlevert 16. juni 2008 av stortingsrepresentant Ine Marie Eriksen Søreide****Besvart 2. juli 2008 av kultur- og kirkeminister Trond Giske****Spørsmål:**

«14. juni viste NRK en reportasje om krigsgraver, der Røde Kors hevder at Norge bryter Genevekonvensjonene ved å ikke identifisere avdøde og merke graver, ikke heve levninger fra skipsvrak og ikke sette opp minnesmerker.

Hva vil statsråden gjøre for å få klarhet i om Norge overholder eller bryter Genevekonvensjonene når det gjelder disse forholdene?»

Svar:

Med bakgrunn i spørsmålet og den omtalte reportasjen i NRK, ser jeg det som naturlig å gi en rela-

tivt fyldig orientering om bakgrunnen og grunnlaget for den forvaltningen av krigsgraver i Norge som departementet har ansvar for, jf. følgende:

Etter den annen verdenskrig lå det norske falne i utlandet, samtidig som det ble funnet flere tusen falne på norsk jord. Etter pålegg fra Forsvarsdepartementet opprettet Hærens overkommando høsten 1946 et Sentralkontor for krigsgraver som skulle være ansvarlig myndighet i saker som angikk gravene til krigsmenn, dvs. personell tilhørende de væpnede norske styrker i utlandet, og utenlandske falne i Norge. Dette sentralkontoret ble under betegnelsen Krigsgravtjenesten overført til Kirke- og undervisningsdepartementet

(kirkeavdelingen) i 1964, og har siden 2002 hørt inn under Kultur- og kirkedepartementet da kirkeavdelingen ble overført til dette departement. Krigsgravtjenesten sporet opp og identifiserte 367 norske falne krigsmenn i utlandet. Av disse ble 296 hjemført til Norge og overlatt til sine pårørende. Gravene til de krigsmenn som ikke ble hjemført, ble satt i stand og merket med offisielle norske krigsgravstøtter. Den norske stat dekket utgiftene forbundet med dette. Sjøfartsmyndighetene hadde ansvaret for sivile sjøfolks krigsgraver, men etter anmodning derfra påtok Krigsgravtjenesten seg også ansvaret for et antall sjømannsgraver. Krigsgravtjenesten forvalter 290 norske krigsgraver i utlandet. Det er inngått en avtale med den britiske Commonwealth War Graves Commission (CWGC) om at Krigsgravtjenesten skal vedlikeholde britiske krigsgraver i Norge mot at CWGC vedlikeholder norske krigsgraver i United Kingdom og i andre land hvor norske falne er gravlagt sammen med britiske. Krigsgravtjenesten har registrert 28 266 utenlandske falne: 12 678 sovjetiske, 11 573 tyske, 2 410 jugoslaviske, 1 149 britiske, 164 polske, 131 franske, 92 svenske, 54 nederlandske, 14 danske og en estlender. Med unntak av de sovjetiske er de fleste av disse registrert med navn. Med henblikk på de utenlandske krigsgravenes antall, spredning og tilstand ble det funnet nødvendig å samle falne på færre steder. Falne ligger i dag gravlagt på 106 ulike steder i Norge. Britiske, tyske, franske og nederlandske krigsgravtjenester besørger selv merking av sine falnes graver. De øvrige nasjoners graver er merket av den norske krigsgravtjenesten i den utstrekning nødvendig informasjon har vært kjent. I 1951 besluttet den norske regjering at Norge skulle påta seg å sørge for verdige graver for sovjetiske falne, vedlikeholde gravene og dekke utgiftene for dette. I 1953 påtok Norge seg det samme ansvaret for tyske krigsgraver i Norge. I dag ivaretar Krigsgravtjenesten alle registrerte krigsgraver i Norge og dekker utgiftene forbundet med dette. Departementet er ikke kjent med at andre land på samme måte besørger vedlikeholdet av fremmede nasjoners krigsgraver på eget territorium. Under samlingen av de sovjetiske falne var bare ca. 10 pst. av de falnes navn kjent. I Russland finnes et omfattende tysk arkivmateriale om sovjetere i tysk fangenskap under krigen. Med bakgrunn i dette materialet antas det å være mulig å identifisere flere sovjetere gravlagt i Norge. Det har lenge vært arbeidet med å søke å få identifisert flere av de sovjetiske falne i Norge. Dette arbeidet pågår fortsatt. Ansvaret for identifikasjon av døde og gravlagte ligger etter konvensjonene på de stridende parter. Forvaltningen av krigsgravene i fredstid ses i hovedsak ikke å være regulert av konvensjonene, men er utviklet gjennom et samarbeid i fredstid mellom de berørte nasjoner. Når det spesielt gjelder skipsforlis, ses det heller ikke å være konven-

sjonsbestemmelser som pålegger stridende parter eller den som i ettertid av krigshandlingene kontrollerer territoriet, å heve skipsvrak og bringe døde opp. Jeg viser ellers i denne forbindelse til stortingsbehandlingen i 1996 av forslag til ny gravferdslov, jf. lov 7. juni 1996 nr. 32 om kirkegårder, kremasjon og gravferd, der kirke-, utdannings- og forskningskomiteen tok opp spørsmål vedrørende såkalt våt grav/naturlig grav, jf. Innst. O. nr. 46 (1995-96), der det heter: "Komiteen ser at det ved skipsforlis, flystyrter og andre katastrofer eller ulykker kan være teknisk umulig eller ikke etisk eller økonomisk forsvarlig å etterkomme lovens grunnleggende forutsetning om at lik enten skal begraves eller kremeres. Komiteen ønsker å sikre beskyttelse av gravfreden for personer som er omkommet på en slik måte at de ikke har kunnet gravlegges på kirkegård, og fremmer følgende forslag til tillegg i § 1 nytt andre ledd med slik ordlyd: Når en omkommet person ligger på havets bunn eller ute i naturen, utgjør dette en naturlig grav som ikke må berøres i annen hensikt enn å flytte hele legemet til kirkegård eller gravplass etter første ledd eller utsettes for direkte forstyrrende eller krenkende virksomhet.

En slik bestemmelse er ment å gi den naturlige grav samme vern som andre graver og innebærer for eksempel at sportsdykkere som finner levninger etter en omkommet, skal holde behørig avstand til funnet. En naturlig grav må ikke berøres i annen hensikt enn å flytte legemet til kirkegård eller gravplass. Komiteen vil poengtere at en slik bestemmelse ikke er ment som et hinder for utførelse av tekniske undersøkelser og/eller forskning der dette anses som nødvendig for å finne årsaken til ulykken." Når bestemmelsen ble tatt inn i loven i samsvar med komiteens forslag, må dette ses i sammenheng med at våt grav gjennom norsk historie har vært betraktet som en fullverdig grav. På deler av vår værharde kyst har det endatil i lange perioder av vår historie dessverre vært et vanlig gravsted for en del av befolkningen. Som det framgår, følger det av vårt lands gravskikker og av gravferdslovgivningen at dersom ikke det forliste skipet umiddelbart heves, skal de døde ligge i fred. Deres naturlige grav har etter norsk gravferdslovgivning samme vern som grav på kirkegård. Tisvarende gjelder for skipsforlis i norske farvann som forliste som følge av krigshandlinger. Den norske krigsgravtjenesten har i alle år samarbeidet med andre lands krigsgravtjenester og ambassader i Norge. Norge har utelukkende høstet anerkjennelse fra berørte lands myndigheter for sin forvaltning på dette området. Jeg viser til dette. Med bakgrunn i den nevnte reportasjen i NRK 14. juni, ser jeg det som viktig å få avklart på hvilke punkter Røde Kors mener at Geneve-konvensjonene ikke blir ivare tatt av Norge. Departementet vil ta dette opp med Røde Kors.

SPØRSMÅL NR. 1301**Innlevert 16. juni 2008 av stortingsrepresentant Torbjørn Andersen****Besvart 24. juni 2008 av kommunal- og regionalminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Rundt 30 000 dekar ble rasert av den store skogbrannen i Froland kommune den 9. til 15. juni. Dette er den desidert største skogbrannen som er registrert i Norge noensinne. Skadeomfanget er enormt og en gransking av både beredskap og organisering er helt påkrevd. Regning i forbindelse med slukningsarbeidet er hittil anslått til rundt 60 millioner NOK. Hva kommunens andel blir synes noe uklart, og disse utgiftene kan sette kommunen i en svært vanskelig stilling.

Hva kan staten bidra med for å dekke utgiftene til denne store skogbrannen?»

BEGRUNNELSE:

Skogbrannen som raste i Mykland i Froland kommune har fått et økonomisk skadeomfang som ikke tidligere er registrert ved noen tilsvarende skogbranner i Norge. Et omfattende slukningsarbeid måtte igangsettes og store personell- og utstyrsressurser ble satt inn i det krevende slukningsarbeidet.

Den store helikopterassistansen viste seg å være helt avgjørende for bekjempelsen av skogbrannen. I sluttfasen var hele 16 helikopter med på slukningsarbeidet.

Brannhelikoptrenes innsats var som nevnt av helt uvurderlig betydning for brannslukningsarbeidet, selv om helikopterinnsetningen ble iverksatt for sent og i et altfor lite omfang i startfasen av skogbrannen.

Skogbrannen kom helt ut av kontroll i flere dager og skadene på skog, utmark og hyttebebyggelse ble følgelig svært omfattende.

Det som skjedde i Mykland, utløser i ettertid mange spørsmål som går direkte på både beredskapsnivået og selve organisering av innsatsen ved større skogbranner her i landet.

Et viktig aspekt oppe i det hele er hvem som til syvende og sist skal dekke de store økonomiske utgiftene til arbeidet med selve brannslukkingen.

Bidraget fra brannhelikopter viste seg altså å være helt avgjørende for slukningsarbeidet i Mykland, men helikopterassistansen er svært dyrt. En timepris på rundt 40 000 NOK er etter min informasjon vanlig. På det meste var det 16 helikopter i aksjon i Mykland fra daggyr til kveld. Dette er det største an-

tall brannhelikoptre som noensinne har vært i aksjon i Norge på et brannsted.

Utgiftene bare til brannhelikoptre er anslagsvis på rundt 5 millioner per døgn i snitt. Utgiftene til helikopterassistansen beløper seg derfor til flere titalls millioner kroner i tillegg til den omfattende innsatsen fra både Heimevernet, Sivilforsvaret, Røde Kors og politiet m.fl. I tillegg kommer de betydelige skadene på skog og bygninger i området som imidlertid stort sett dekkes av forsikringsselskapene.

For en liten kommune med under 5000 innbyggere kan utgiftene til brannslukking vise seg å bli svært tyngende ved en slik storbrann som den i Mykland. Et antydningstatlig bidrag som dekker rundt 50 prosent av kommunens økonomiske kostnader blir for lite i den sammenheng det er snakk om her.

De høye økonomiske kostnadene ved denne skogbrannen i forbindelse med selve slukningsarbeidet tilsier derfor at statlige myndigheter må ta sin betydelige del av regningen.

Kostnadsfordelingen mellom stat og kommune er svært viktig å få avklart, ikke bare for Froland kommune, men også for andre kommuner som i fremtiden måtte bli rammet av en slik katastrofal skogbrann.

Det er av disse grunner ønskelig med en snarlig avklaring på problemstillingen vedrørende kostnadsfordelingen i forbindelse med bekjempelsen av skogbrannen på Mykland i Froland kommune.

Svar:

Det har i tidligere år vært gitt tilskudd til ekstraordinære utgifter som kommuner har hatt som følge av naturskader over Kommunal- og regionaldepartementets skjønnsmidler.

Jeg har selv sett de store skadene som har oppstått som følge av brannen. Det er for tidlig å si hvor store de konkrete kostnadene vil bli, men man kan gå ut ifra at de vil bli betydelige. Fylkesmannen i Aust-Agder vil bistå kommunen i arbeidet med å skaffe oversikt over de samlede merutgiftene som følge av brannen. Froland kommune kan ut fra departementets praksis vedrørende skjønnsmidler til naturskade, påregne å få dekket en vesentlig del av sine utgifter til brannen.

SPØRSMÅL NR. 1302**Innlevert 16. juni 2008 av stortingsrepresentant Gunnar Kvasheim****Besvart 26. juni 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Rogaland fylkeskommune og Eigersund kommune er villige til å forskottere midler, slik at det kan anlegges ny jernbanebru på E 39 på Helleland og krabbefelt i Skibadalen.

Hvordan stiller statsråden seg til en forskotteringsavtale med fylkeskommunen og kommunen, som kan sikre snarlig realisering av dette viktige samferdselsprosjektet?»

BEGRUNNELSE:

Jernbanebrua på E 39 på Helleland i Eigersund kommune er smal og dårlig tilpasset dagens trafikkbelastning. Brua er en flaskehals for trafikken og farlig å krysse for gående og syklende. Sør for brua i Skibadalen er det behov for krabbefelt for å få bedre flyt i trafikken. Disse tiltakene har Rogaland fylkeskommune og Eigersund kommune åpnet for å forskottere midler til. Tiltakene er på det nærmeste ferdig planlagt og det vil være mulig å starte arbeidene i 2009. Tross velviljen fra fylkeskommunen og kommunen har man ikke lyktes med å få til en avtale som

gir grønt lys for en løsning av disse prosjektene basert på forskottering.

Svar:

Gjeldende prinsipper for forskutteringer, og fullmakter i denne forbindelse, ble gitt gjennom Stortingets behandling av St.prp. nr. 76 (2000-2001), jf. Innst. S. nr. 327 (2000-2001). Et viktig element i denne behandlingen var at forskutteringer for å framskynde anleggsstart bare bør tillates for prosjekter som i hovedsak er fullfinansiert i handlingsprogrammet for tiårsperioden i Nasjonal transportplan (NTP).

Prosjektet som her tas opp av representanten Kvasheim er ikke prioritert i gjeldende Nasjonal transportplan for perioden 2006-2015. Det er imidlertid under vurdering i arbeidet med Nasjonal transportplan for perioden 2010-2019. Reguleringsplan er under behandling og kostnadene er foreløpig er anslått til om lag 80 mill. kr.

Dette er et viktig prosjekt. Jeg er derfor positiv til forskottering mot refusjon tidsrom på det tidspunkt prosjektet blir prioritert i kommende NTP.

SPØRSMÅL NR. 1303**Innlevert 16. juni 2008 av stortingsrepresentant Bent Høie****Besvart 25. juni 2008 av fungerende helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Mener statsråden at det er grunnlag for å hevde at det var en reell nedgang i antall årsverk i pleie- og omsorgssektoren i perioden 2004-2005?»

BEGRUNNELSE:

I Kommuneøkonomiproposisjonen for 2008 opplyser Regjeringen i pkt. 3 at det var en nedgang i antall årsverk i pleie- og omsorgssektoren i perioden 2004-2005. Dette er ikke i samsvar med informasjon Stortinget tidligere har blitt forelagt, blant annet i St.mld.nr 25 (2005-2006) Mestring, muligheter og mening, der det anslås en årsverksvekst i sektoren i intervallet 1600-2200 i 2005. Det fremgår av Kom-

muneøkonomiproposisjonen at kilden for tallmaterialet er SSB. Av SSBS hjemmesider fremgår det at det er foretatt endringer i produksjonsopplegget, som har gitt store utslag i endrede tall for pleie- og omsorgssektoren. Denne informasjonen er ikke gjengitt i Kommuneøkonomiproposisjonen.

Det er viktig å klarlegge om den endrede statistikken for årsverk i pleie- og omsorgssektoren skyldes reelle forhold, eller om endringer i SSBs produksjonsopplegg har gitt utslag som sår tvil om statistikken gjenspeiler den faktiske utviklingen i årsverksinnsats. Det er avgjørende at statsråden gir utfyllende informasjon om alle relevante forhold, i tråd med informasjonsplikten overfor Stortinget.

Svar:

Regjeringen har målsetting om 10 000 nye årsverk til omsorg innen 2009. Statistisk sentralbyrå presenterte 16. juni oppdaterte tall for årsverk i perioden 2004 til 2007. Samlet viser tallene 9 500 nye årsverk i perioden 2004 til 2007, en nedgang på 1600 årsverk i 2005 og en vekst på 11100 årsverk i 2006 og 2007. I Stmeld. nr. 25 (2005-2006) Mestring, muligheter og mening ble Stortinget orientert om at måloppnåelse vil måles gjennom flere ulike datakilder. Hovedkilden er SSBs personellstatistikk som bygger på trygdeetatens arbeidstakerregister. I tillegg inngår kommuneregnskapstall, PAI-registeret til KS og ulike typer plantall innhentet fra kommunene i departementets vurdering av måloppnåelse. Personellutviklingen er jevnlig tema for konsultasjonsmøtene mellom KS og regjeringen, og det er et mål å oppnå størst mulig enighet om forståelsen av utviklingen. Av hensyn til tidspunktet for publisering av ulike ty-

per data og rapporteringer gis den fylldigste redegjørelsen til Stortinget i de årlige statsbudsjettene på høsten. Et stort innslag av små stillinger, mange vikarer og timearbeidere gjør det krevende for SSB å benytte registertall. Både SSB og Helsedirektoratet har de siste årene jobbet målrettet for å forbedre datakvaliteten. Senest denne våren er det gjennomført endringer i produksjonsopplegget som har medført endringer i den rapporterte personeUutvMngen, Når det gjelder representantens spørsmål vil jeg presisere at det tilligger SSB å vurdere om datakvaliteten er akseptabel og om resultater kan publiseres. Jeg kan konstatere at SSB i denne konkrete saken har endret produksjonsopplegg nettopp for å bedre datakvaliteten og at resultatene er publisert De gir ikke Helse- og omsorgsdepartementet grunnlag for andre vurderinger av årsverksutviklingen i perioden 2004-2005 enn det som er publisert fra SSB's side.

SPØRSMÅL NR. 1304

Innlevert 17. juni 2008 av stortingsrepresentant Gunnar Kvasheim

Besvart 25. juni 2008 av fungerende helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Strålingen fra trådløse nettverk i barnehager og klasserom kommer i tillegg til strålingen som ellers omgir oss i hjemmet og det offentlige rom. Det etterspørres retningslinjer for og en holdning fra myndighetene knyttet til denne problemstillingen.

Hva er statsrådets vurdering av konsekvensene av å innføre trådløse nett i barnehager og skoler?»

BEGRUNNELSE:

Mange er usikre på konsekvensene av den strålingsbelastningen vi utsettes for. Strålevernet gir på sine internetsider uttrykk for at man ikke kan avkrefte helserisiko ved langtidseksponering. Det er uklart hvordan myndighetene vil ta konsekvensen av "førevar-prinsippet" på dette området. I stadig flere barnehager og klasserom tas det i bruk trådløse nettverk. Det hevdes at dette sammen med stråling fra blant annet mobiltelefoner skaper en strålingseksponering i slike rom, som kan ha uheldige følger.

Svar:

Trådløse nettverk (Wireless Local Area Networks, WLAN) blir i økende grad installert i hjem, på kontorer, på skoler og i byer og tettsteder.

Strålevernsforskriftens § 26 stiller to krav når det gjelder eksponering for elektromag-netiske felt. For det første skal retningslinjene fra den internasjonale strålevern-organisasjonen ICNIRP (International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection) følges. For det andre skal all eksponering holdes så lav som praktisk mulig. Det siste er i tråd med at all strålevernforvaltning skal følge forsvarlighetsprinsippet. Det innebærer at selv om nivåene er lave, skal man søke å redusere dem ytterligere, dersom dette kan gjøres uten andre vesentlige ulemper. Videre skal all unødig eksponering unngås og all bruk skal være berettiget.

Når det gjelder trådløse nettverk så sender de med svært liten effekt, maksimalt 0,1 Watt. Til sammenligning sender en mobiltelefon med en gjennomsnittseffekt på 0,25 Watt når den sender på full effekt. Feltet avtar raskt med avstand fra kilden. Målinger viser at eksponeringen fra disse nettverkene er svært svak og under en tusendel av internasjonal grenseverdi.

Basert på den kunnskapen vi har i dag, er det ikke støtte for at eksponering for så svake felt innebærer noen helserisiko. Fordi forskningsgrunnlaget ikke er tilstrekkelig til å trekke en endelig konklusjon, er det fortsatt en liten usikkerhet som innebærer at man føl-

ger ”føre var”-prinsippet. I tråd med dette, er et generelt råd å plassere ”routerne” slik at avstand til der man har langvarig opphold blir størst mulig. Man må også vurdere nytteeffekten, samt ulemper ved alternative løsninger. For eksempel kan det være særlig aktuelt å vurdere nytteeffekten av trådløst nettverk i barnehager. Alternative løsninger er kabling eller at kobling til strømmettet. Dette kan være en løsning for barnehager der det antas å være et begrenset behov for mange trådløse enheter på en gang.

På spørsmålet om risiko forbundet med samlet eksponering fra flere kilder, er det som nevnt slik at feltet fra en kilde avtar raskt med avstand. Det innebærer at i de fleste situasjoner vil også samlet eksponering være svært lav - og langt under grenseverdien fordi man sjelden har flere kilder tett innpå seg samtidig.

I tråd med ”føre var”-prinsippet, og spesielt i forhold til barn, vil det kunne være aktuelt at særlig barnehager vurderer nytteverdien av trådløse nettverk. Statens strålevern anbefaler generelt som et ”føre var”-prinsipp å bruke handsfree på mobiltelefon, unngå unødvendige og lange telefonsamtaler - og da særlig for barn.

Spørsmålene om eksponering fra mobiltelefoni og mobilmaster ble utredet av en uavhengig ekspertgruppe som rapporterte i 2003 (Nasjonalt folkehelseinstitutt rapport 2003:8). Gruppen kom blant annet med forslag til retningslinjer ved plassering av mobilmaster. Jeg vil ta initiativ til en gjennomgang av hvordan tilrådingene fra denne gruppen er fulgt opp.

SPØRSMÅL NR. 1305

Innlevert 17. juni 2008 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 26. juni 2008 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«I innst. S. nr. 183 (2006-2007) om St.prp. nr. 32 om vern av villaksen: "Arbeidet med å vurdere behov og muligheter knyttet til fremtidig teknologi og produksjonsformer, bruk av steril fisk og metodeutvikling for merking av fisk, må etter komiteens mening prioriteres sterkt fremover."

Hvordan har energi- og miljøkomiteens enstemmige ønske om en sterk prioritering av arbeidet med å innføre bruk av steril oppdrettsfisk blitt fulgt opp av Regjeringen?»

BEGRUNNELSE:

Representanten er kjent med at det ved Havforskningsinstituttets forskningsstasjon på Matre jobbes med forskning på kommersiell utnyttelse av triploid sterilisering av laks, og at dersom forskningsmidlene til dette prosjektet styrkes vil en konklusjon kunne trekkes i løpet av to til tre år, men at det med dagens bevilgningsnivå vil kunne ta mye lengre tid.

Svar:

St.prp. nr. 32 (2006-2007) om vern av villaksen, er det foreslått en rekke tiltak for bedre vern av villaksen. Ett tiltak er å igangsette et program med sikte på å utvikle en konkurransedyktig steril oppdretts-

laks. Bruk av steril fisk i oppdrett kan være et effektivt tiltak for å redusere genetisk påvirkning på villfisk som følge av rømt laks. Som det også står nevnt i proposisjonen til Stortinget, er utvikling av steril laks et langsiktig tiltak som krever minst to laksegenerasjoner. Når laks bruker om lag 5 år på å bli kjønnsmoden, vil et slikt prosjekt måtte sees i et perspektiv over minst 10 år.

I Fiskeri- og kystdepartementets budsjettproposisjon for 2008 er kontrollert kjønnsmodning og forskning på steril fisk fremhevet som særlige satsingsområder. Havforskningsinstituttet er gjennom det årlige tildelingsbrevet gitt i oppdrag å utrede hvorvidt sterilisering av oppdrettsfisk vil kunne utvikles som metode.

Havforskningsinstituttet satte høsten 2007 i gang arbeid med steril lakseproduksjon, som vil bli studert for med hensyn på velferd og produksjonsegenskaper i de kommende årene.

Man kan sterilisere fisk ved å krysse arter (arts-hybrider), eller ved å produsere triploid fisk, det vil si at fiskene får tre kromosompar mot normalt to. I tillegg pågår også forskning, om enn på et svært tidlig stadium, på alternative metoder som vaksinerings og ulike genteknologiske teknikker.

Den mest aktuelle teknologien per dags dato for å sterilisere laks er å gjøre den triploid ved hjelp av

temperatursjokk på rognstadiet. Det har imidlertid vist seg at andelen triploider etter temperaturbehandling kan variere mye, og at temperatursjokket ofte gir høy dødelighet på eggene. Triploid laks vokser saktere og har høyere dødelighet enn vanlig laks. Det er også påvist velferdsproblemer hos triploid fisk som bl.a. kjevedeformiteter som medfører spisevansker.

Før en kan konkludere med om det er forsvarlig å anbefale eller påby bruk av steril laks i oppdrett, vil det derfor være behov for en grundig vitenskapelig dokumentasjon av hvordan triploid laks klarer seg under de produksjonsforholdene som er vanlige i kommersielt oppdrett.

SPØRSMÅL NR. 1306

Innlevert 18. juni 2008 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 26. juni 2008 av fungerende nærings- og handelsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Ifølge lekkasjer til Aftenposten 17/6/08 har Regjeringen gitt Telenor klarsignal for å jobbe med oppkjøpstransaksjoner som reduserer statens eierpost ned mot 34%. Eierskapsmeldingen sier at Regjeringen vil opprettholde eierandelen på 53,96% og Regjeringen har trukket tidligere fullmakter tilbake og markert dette politisk. Statens adferd som eier er kurssensitivt. Regjeringen bør opptre ryddig og forutsigbart i eierskapspolitikken.

Hva er statens politikk for eierskapet i Telenor?»

Svar:

Jeg vil innledningsvis understreke at ingen som er ansvarlig for forvaltningen av statens eierskap i Telenor har uttalt seg om oppkjøpstransaksjoner slik som omtalt i spørsmålet.

Statens politikk for eierskapet i Telenor er beskrevet i Eierskapsmeldingen (St.meld. nr. 13 (2006-2007)). Det fremgår at statens hovedmål med eierskapet i Telenor er å bidra til en god langsiktig indus-

triell utvikling av selskapet, og at Telenor er et sentralt selskap for videre utvikling av norsk IKT-kompetanse og arbeidsplasser. Videre presiseres det at regjeringen er opptatt av at selskapet teknologisk og industrielt videreutvikler seg i Norge. Regjeringen ønsker å sikre en nasjonal forankring av eierskapet i Telenor og at hovedkontorfunksjonene blir liggende i Norge. I meldingen fremgår det også at regjeringen vil opprettholde eierandelen i Telenor ASA.

Som en oppfølging av Eierskapsmeldingen ble en tidligere gitt fullmakt til å redusere statens eierandel i Telenor ASA gjennom salg av aksjer, trukket tilbake. Dette skjedde i forbindelse med regjeringens forslag til statsbudsjett for 2008, jf. St.prp. nr. 1 (2007-2008) fra Nærings- og handelsdepartementet. Fullmakten som ble trukket tilbake ga Regjeringen adgang til å redusere statens eierandel i Telenor gjennom salg av aksjer fra dagens 53,97 prosent til 51 prosent. Adgangen til å kunne redusere statens eierandel i Telenor ASA ned til 34 prosent som et ledd i en industriell løsning ble opprettholdt.

SPØRSMÅL NR. 1307**Innlevert 17. juni 2008 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 1. juli 2008 av fungerende nærings- og handelsminister Dag Terje Andersen****Spørsmål:**

«I den årlige rapporten fra "Office of the United States Trade Representative" (USTR) om patenter og eiendomsrettigheter (Special 301) vil Norge bli plassert på en observasjonsliste for land som mangler patentbeskyttelse for farmasøytiske produkter introdusert før 1992. Dette gjelder 75% av samtlige farmasøytiske produkter på det norske markedet. IPR er helt avgjørende for å gi bedriftene insentiver for videre forskning.

Hva vil NH-ministeren foreta seg for å sikre IPR for de nevnte farmasøytiske produktene?»

Svar:

Utgangspunktet for spørsmålet er den årlige rapporten fra "Office of the United States Trade Representative" (USTR) om patenter og eiendomsrettigheter (Special 301) der Norge plasseres på en observasjonsliste over land som mangler patentbeskyttelse for farmasøytiske produkter introdusert før 1992. Representanten Tybring-Gjedde ønsker å vite mer om hvilke grep jeg tar for å sikre immaterielle rettigheter for de nevnte produktene.

Som representanten anfører er Norge oppført på US Trade Representative (USTR) sin såkalte "Watch List" i den årlige "Special 301-rapporten" for 2008. Rapporten er en årlig gjennomgang av ulike lands regelverk og praksis på området industrielle rettigheter. Norge er omtalt fordi vi, etter amerikanske myndigheters syn, ikke gir god nok patentbeskyttelse for legemidler det ble søkt patent om i Norge før 1992. Rapporten ble publisert 25. april på USTR's hjemmeside (www.ustr.gov).

I Norge kunne bedrifter før 1. januar 1992 ikke søke om produktpatent på nærings- og legemidler. Dette var tilfelle også i mange andre vesteuropeiske land. Isteden fikk legemiddelprodusentene fremgangsmåtepatenter (såkalte analogifremgangsmåtepatenter) på prosessen som førte frem til virkestoffer i legemiddelet. Den teknologiske utviklingen har medført at det i stadig større grad er mulig for kopiprodusenter å introdusere konkurrerende produkter (såkalte generiske produkter) i dette markedet -og

også før fremgangsmåtepatentene på originalpreparatene er utløpt. Dette betyr at produsenter av såkalte generiske legemidler (kopiprodukter) altså kan introdusere konkurrerende produkter i det norske markedet dersom de er fremstilt gjennom en annen prosess enn den som er patentert.

Saken ble grundig vurdert av involverte departementer både i 2006 og 2007, og regjeringen kunne ikke se at det var behov for regelendringer for å beskytte eldre legemidler mot konkurranse fra kopiprodukter. Dette ble gjort kjent for Legemiddelindustriforeningen (LMI) gjennom brev fra Helse- og omsorgsdepartementet datert 30. juni 2006 og for amerikanske myndigheter gjennom en svaraote fra Utenriksdepartementet datert 10. juli 2006. Det ble senest formidlet til legemiddelindustrien i Nærings- og handelsdepartementets brev datert 18. februar 2007 til foretaket Merck, Sharpe & Dohme AS.

Dagens norske lovgivning oppfylder våre internasjonale forpliktelser på patentområdet. Det foreligger med andre ord ikke "brudd på patentrettigheter" i denne saken. I omtalen av Norge i "Watch List" sies det heller ikke at Norge bryter slike forpliktelser. For meg er det viktig å kunne utdype bl.a. dette norske standpunktet overfor amerikanske myndigheter. En embetsdelegasjon koordinert av mitt departement vil derfor, sammen med representanter fra Justisdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet, i løpet av høsten avholde et møte med USTR i Washington for gjensidig informasjonsutveksling. Videre vil en skriftlig henvendelse fra amerikanske myndigheter bli besvart når dato for dette møtet er endelig avklart.

Jeg anser rammevilkårene for innovativ virksomhet i Norge som gode. Det gjelder også for legemiddelsektoren. Norges regelverk på patent- og legemiddelområdet er fullt ut i samsvar med våre internasjonale forpliktelser, og det er, etter min vurdering, liten grunn til å hevde at norsk lovgivning og praksis er til hinder for innovativ virksomhet innen legemiddelutvikling. Patentpolitikken har videre høy prioritet for regjeringen, og vil være et fokusert område i den kommende stortingsmeldingen om innovasjon som legger frem i løpet av 2008.

SPØRSMÅL NR. 1308

Innlevert 17. juni 2008 av stortingsrepresentant Bjørn Jacobsen
Besvart 30. juni 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Kor står saka om verneplan for Smøla i dag og er det mulig å gå fleire rundar med kommunen og lokalsamfunnet for på den måten å få dei lokale inn i prosessen ein gong til for å sjå på om deira syn med aktivt vern kan komme meir inn i bildet igjen?»

GRUNNGJEVING:

Smøla kommune har deltatt særskilt aktivt i arbeidet med verneplanane for Smøla. Dei har leigd inn fagekspertise og hatt ulike folkeleg forankra grupper i sving med å få fram kva som er lokalsamfunnets alternativ til føreslåtte verneplan. Sett utanfrå ser det ut som kommunen har hatt særskilt gode prosessar for å komme fram til kva som er lokalsamfunnets syn.

Spesielt har dei sett på tilhøvet mellom bruk og vern og framhalde at lokale krefter vil kunne spele ei viktig rolle her i staden for det ein kan sjå ein tendens til langs kysten at ressurssterke krefter kjøper opp eigedommar.

Svar:

Arbeidet med verneplan for Smøla er nå i slutfasen. Departementet har under arbeidet med saken vært i kontakt med kommunen ved flere anledninger, og de lokale innspill er blitt grundig vurdert.

Departementet har ennå ikke konkludert i saken og jeg er åpen for ytterligere samtaler med kommunen dersom dette er ønskelig.

SPØRSMÅL NR. 1309

Innlevert 17. juni 2008 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal
Besvart 24. juni 2008 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Romania og Bulgaria ble medlemmer av henholdsvis EU og EØS 1. januar og 1. august 2007. Norge bidrar gjennom EØS-avtalen med 1,1 mrd. kroner til sosial og økonomisk utvikling i de to landene i perioden 2007 til 2009. Avsløringer om at sentrale politikere og myndighetspersoner i de to landene har vært innblandet i korrupsjon og kriminalitet, har medført at EU har holdt tilbake deler av sin støtte.

Hva gjør utenriksministeren for å sikre at norske EØS-midler blir brukt på en forsvarlig måte?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge antikorrupsjonsbyrået Transparency International sin undersøkelse fra 2007 er Romania og Bulgaria de to mest korrupte landene i EU. EU innførte et særskilt korrupsjonsovervåkingsprogram overfor Bulgaria og Romania da de ble medlemmer i 2007. De to landene har samtidig blitt satt under streng overvåking av EU hva gjelder bruken av EU-midlene. Europakommisjonen uttrykte imidlertid i

februar i år stor bekymring over at verken Bulgaria eller Romanias arbeid mot høynivåkorruptsjon og kriminalitet har vist resultater. Som en følge av dette har EU mulighet til å iverksette såkalte sikkerhetsklausuler som medfører at en andel av EUs økonomiske overføringer holdes tilbake.

Nettstedet Euractive viser 19. mai i år til at påtalemyndighetene i Romania har samlet solide beviser for at tidligere statsminister Adrian Nastase, tidligere transportminister Miron Mîtreă, nåværende arbeidsminister Paul Pacuraru og fem andre toppbyråkrater er innblandet i korrupsjon. Tidligere statsminister Nastase har blitt anklaget for utpressing og for å ha mottatt bestikkelser, noe han selv benekter.

Bekymring rundt myndighetenes manglende evne til å slå ned på korrupsjon i Bulgaria har allerede medført at Europakommisjonen har frosset 450 mill. euro og truet med å fryse ytterligere 6,8 mrd. euro frem til 2013 dersom situasjonen ikke viser tegn til bedring. Den bulgarske avisen Capital kunne i januar i år meddele at veidirektør Vesselin Georgiev hadde tildelt kontrakter i størrelsesorden 120 mill. leva til

sin brors selskap. Som følge av dette besluttet Europakommisjonen å holde tilbake midler som var tiltenkt vei og infrastrukturprosjekter i landet. Avisen viste samtidig til at det var stor støtte i andre EU-land rundt Europakommisjonens beslutning om å holde tilbake midler til Bulgaria.

Tidligere i år ble det også avdekket at flere byråkrater på høyt nivå i det bulgarske innenriksministeriet hadde lekket informasjon til bedrifter under etterforskning og til mistenkte kriminelle. Bulgarias innenriksminister Rumen Petrov trakk seg den 13. april som følge av at han måtte innrømme å ha hatt kontakt med ledende kriminelle.

Bulgaria har som svar på krisen nylig utnevnt ny visestatsminister, Mevlene Plugchieva. Den nye visestatsministeren har uttrykt at hun vil etterstrebe at EU-midlene brukes på en lovlig, forsvarlig og rettferdig måte. For Norge og norske skattebetalere er det av stor betydning at også EØS-midlene underlegges tilsvarende og tilfredsstillende kontroll.

Svar:

EU har suspendert deler av støtten til Bulgaria under tre ulike program (PHARE, ISPA og SAPARD) som gir støtte til land forut for deres EU-medlemskap. Hoveddelen av støtten som er suspendert gjelder transport- og landbrukssektoren. Suspenderingen skyldes delvis mistanke om korrupsjon og delvis problemer i den bulgarske forvaltningsstrukturen. Flere personer det har vært rettet mistanke mot er byttet ut. Midler under EUs struktur- og samhörighetsfond er ikke suspendert så langt.

EU har ikke innført tiltak knyttet til EU-støtte til Romania.

EØS-utvidelsen med Bulgaria og Romania innebærer at Norge fram til 30. april 2009 skal stille til rådighet ca. 1,1 milliard kroner til prosjekttiltak i de to land. Støtten er todelt. Om lag 550 millioner kroner kanaliseres gjennom den eksisterende EØS-finansieringsordningen som ble opprettet i 2004 da EU og EØS ble utvidet med 10 nye EU-land. Den andre halvparten kanaliseres gjennom to nye, bilaterale samarbeidsprogram med Bulgaria og Romania som ble lansert i november 2007.

Når det gjelder EØS-ordningen er det utviklet et forvaltningssystem med omfattende regelverk knyttet til rapportering, overvåking og kontroll av midlene Norge stiller til rådighet. Ordningen administreres av giverlandenes sekretariat i Brussel (Financial Me-

chanism Office). Utbetalinger under ordningen skjer etterskuddsvis, på grunnlag av påløpte, godkjente kostnader. Det er så langt ikke foretatt utbetalinger av prosjektmidler til Bulgaria og Romania. Utbetalinger av noe omfang vil tidligst skje mot slutten av 2008.

Når det gjelder de bilaterale samarbeidsprogrammene forvaltes disse av Innovasjon Norge, og prosjektene har krav om norsk samarbeidspartner. Som for EØS-finansieringsordningen er det utarbeidet et omfattende regelverk hvor det er innarbeidet vilkår for å motvirke korrupsjon, uetisk forretningsførsel og overholdelse av EUs regelverk om offentlige anskaffelser. Prosjektstøtte utbetales etterskuddsvis. Det er så langt utbetalt om lag 85.000 kroner i reisestøtte til frivillige organisasjoner og arbeidslivets parter for prosjektutvikling.

Norge følger situasjonen i Bulgaria og Romania nøye. Umiddelbart etter at suspensjonen av EU-støtte til Bulgaria ble kjent, tok Utenriksdepartementet kontakt med de ansvarlige myndigheter i Bulgaria for å få en forklaring på de forhold som var avdekket og hvilke tiltak som ville bli iverksatt. Norsk uro over den foreliggende situasjonen ble fremført. Norges ambassade i Sofia ble samtidig bedt om å øke sin oppmerksomhet knyttet til den foreliggende situasjonen. Både Innovasjon Norge og Financial Mechanism Office i Brussel er instruert om å ha økt årvåkenhet i sitt arbeid i forhold til den høye risiko for korrupsjon og andre uregelmessigheter som foreligger i forhold til våre støtteordninger til Bulgaria og Romania.

UD hadde 6. og 20. juni 2008 møter med relevante enheter i EU-kommisjonen for å få deres vurdering av den foreliggende situasjon og eventuelt videre konsekvenser. Denne kontakten vil bli videreført i tiden fremover.

Kommisjonens neste rapport knyttet til den særskilte overvåkingmekanismen for Bulgaria og Romania vil ventelig foreligge i løpet av juli 2008.

I kontakten med EU-kommisjonen har det fremkommet informasjon om mistanke om uregelmessigheter i utbetalingsenheten i Bulgaria som vil være relevant for EØS-finansieringsordningen. Ettersom ingen utbetalinger hittil er foretatt, og det fortsatt vil gå tid før dette vil skje, avventer Utenriksdepartementet EU-kommisjonens neste overvåkingsrapport før man beslutter hvilke tiltak som må gjennomføres. Støtten er derfor foreløpig ikke suspendert. Vi følger utviklingen tett.

SPØRSMÅL NR. 1310**Innlevert 17. juni 2008 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 25. juni 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Langs kysten finnes det en del øykommuner som er uten landsfast forbindelse med fastlandet. I slike tilfeller blir riksveiferjen både riksvei og livsnerve for kommunens innbyggere. Det er viktig at transporttilbud via riksveiferje så langt som mulig gir en god erstatning for manglende veiforbindelse.

Kan statsråden legge frem en oversikt med informasjon om dimensjoneringen av riksveiferjetilbudet i disse kommunene?»

BEGRUNNELSE:

Jeg legger til grunn at det opplyses om ÅDT, åpningstider, kapasitet og standard på ferjemateriell, antall ferjer, beredskapsopplegg og finansiering samt hvilke retningslinjer som ligger til grunn for valgt dimensjonering.

Svar:

Jeg legger til grunn at alle riksvegferjesamband uten omkjøringsmuligheter vil være relevante i tilknytning til spørsmålet ditt. Under følger en oversikt over slike riksvegferjesamband, som jeg har mottatt fra Vegdirektoratet.

Sambandsnavn	Riksveg-klasse	ÅDT	Frekvens	Åpningstid	Antall ferjer	Ferjestørrelse	Gjensitting	Beredskap
BRATTVÅG-DRYNA-NORDØYANE	RV3 (5-9)	281	13	16t 45min	2	35	0,30 %	Nei
ØKSFJORD - HASVIK	RV4	76	3	11t 45min	1	36	0,30 %	Nei
LEVANGER - HOKSTAD	RV3 (5-9)	139	11	16t 20min	1	38	0,06 %	Nei
AUSTNES-KJERSTAD-SKJELTEN	RV3 (5-9)	295	15\11\15	16t 35min	1	35	0,40 %	Nei
HORN-IGERØY-TJØTTA	RV3 (5-9)	174	6	14t 30min	1	50	0,20 %	Nei
SKEI-GUTVIK	RV3 (5-9)	76	13	15t 40min	1	34	0,10 %	Ja
MEKJARVIK-KVITSØY	RV3 (10-20)	142	8	15t	1	79	0,10 %	Nei
KROKEIDE-HUFTHAMAR	RV2	914	12	16t	1	107	0,70 %	Nei
HANSNES-SKÅNINGSBUKT	RV3 (10-20)	152	8	15t 40min	1	62	0,30 %	Nei
STORSTEIN-LAUKSUNDSKARET	RV3 (5-9)	161	9	15t 15min	1	35	0,90 %	Nei
KRAKHELLA-RUTLEDAL-RYSJEDALSVIKA	RV3 (10-20)	142	8	15t	1	79	0,00 %	Nei
ASKVOLL-GJERVIK	RV3 (1-4)	121	18	15t	1	27	0,00 %	Nei
EDØY-SANDVIKA	RV3 (3-5)	208	17	17t 45min	1	30	0,80 %	Nei
AUKRA-HOLLINGSHOMEN	RV2	1 045	31	18t 55min	1	80	0,40 %	Nei
SOLHOLMEN-MORDALSVÅGEN	RV3 (1-4)	448	29	18t 10min	1	36	0,90 %	Nei
LAUNES-KVELLANDSSTRAND	RV3 (1-4)	507	24	17 t	1	38	0,30 %	Nei
SANDNESSJØEN-DØNNA - LØKTA	R3 (10-20)	371	10	16t 30min	1	70	0,50 %	Nei
SØVIK - AUSTBØ - HERØY - BRASØY	RV4	244	15	16t	2	29+19	1,00 %	Nei
BODØ-VÆRØY-RØST-MOSKENES	RV4	260	1	-	2	82+50	6,90 %	Nei
SEIERSTAD-ØLHAMMEREN	RV3 (1-4)	152	23	17t 35min	1	20	0,06 %	Ja
STOKKVÅGEN - SLENESET - LOVUND	RV4	182	1 til 2	15t 10min	1	49	0,30 %	Nei
STOKKVÅGEN - TRÆNA	RV3 (10-20)		10	16t 30min	1	70	0,50 %	Nei
FESTVÅG-MISTEN	RV3 (1-4)	259	16	17t 15min	1	30	0,50 %	Ja
FENES-AUSTNES-ALTEVIK (BJARKØY-GRYTØY)	RV3 (10-20)	92	9	14t 45min	1	28	0,04 %	Nei
STORNES-BJØRNERÅ	RV3 (1-4)	307	15	16t 30min	1	50	0,90 %	Nei
HANASAND-LADSTEIN	RV3 (1-4)	471	12	16t	1	101	0,40 %	Nei
HUSAVIK-SANDVIKVÅG	RV3 (5-9)	200	12	13t	1	26	0,10 %	Nei
FEDJE-SÆVRØY	RV3 (5-9)	138	11	15t	1	42	0,00 %	Ja
FORØY-ÅGSKARDET	RV3 (1-4)	236	17	18t 40min	1	40	4,30 %	Nei

Når det gjelder beredskapsordning på sambandene, så er definisjonen i gjeldende riksregulativ for ferjetakster under punkt 6.3 lagt til grunn. Det nevnte punkt 6.3 lyder:

”Det understrekes at beredskapsvakt er innført for å sikre tilbringertjenesten til sykehus. Det er således ikke økende transportbehov eller transportøkonomiske hensyn som ligger til grunn for beredskapstjenesten.

Disse retningslinjene forutsettes lagt til grunn i samtlige riksvegsamband. Regionvegsjefene er tidli-

gere underrettet om i hvilke samband det skal være beredskapsvakt.”

Retningslinjene for finansieringen av statens kjøp av riksvegferjetjenester skiller ikke mellom samband med og uten omkjøringsmuligheter.

De langsiktige retningslinjene for tjenestetilbud/rutetilbud er gitt i St.meld. nr. 24 (2003-2004) Nasjonal transportplan 2006-2015. Disse retningslinjene skiller ikke mellom samband med og uten omkjøringsmuligheter.

SPØRSMÅL NR. 1311

Innlevert 17. juni 2008 av stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal

Besvart 27. juni 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Mener statsråden det var riktig av SFT å holde tilbake opplysninger om giftighet og helserisiko knyttet til oljeslammet fra Vest-Tank-eksplosjonen i Gulen?»

BEGRUNNELSE:

24. mai 2007 gikk to tanker med giftig oljeavfall og svovel i luften etter selvantennning ved Vest Tanks anlegg i Sløvåg i Gulen. I etterkant har befolkningen i området slitt med tildels omfattende helseplager. Ifølge SFT har Vest-Tank tatt imot giftig svovelholdig avfall uten å ha tillatelse til det, og selskapet skal ha gitt uriktige opplysninger om dette.

9. juni i år meldte NRK at SFT har holdt tilbake informasjon om at oljeslammet i de to tankene som eksploderte i Gulen i fjor er av samme type som tok livet av minst 14 personer i Elfenbenskysten. SFT fikk denne informasjonen fra Økokrim ved starten av året. Lokalbefolkningen og kommunepolitikere i Gulen reagerer sterkt på tilbakeholdningen av disse opplysningene, som har betydning for folks helse.

Svar:

I etterkant av eksplosjonen ved Vest Tank AS i Gulen kommune i fjor har mange personer i området opplevd sykdom og ubehag. Befolkningen i området har krav på all tilgjengelig informasjon av betydning for helse og miljø.

Myndighetene som var involvert i håndteringen av ulykken ved Vest Tank har i fellesskap utarbeidet en erfaringsrapport om hendelsen. Arbeidet har vært

koordinert av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB), som er gitt den generelle koordineringsrollen på samfunnssikkerhetsområdet. Erfaringene fra hendelsen viser at det er et forbedringspotensial i forhold til myndighetenes samhandling, informasjonsdeling og bruk av faginstansenes kompetanse, og forbedringstiltakene som framheves i rapporten følges opp av de enkelte myndighetene.

Hva tankene som eksploderte inneholdt, ble kjent rett etter eksplosjonen. SFTs rolle i akutfasen av en slik hendelse er å være rådgiver for Kystverket i miljøfaglige spørsmål når Kystverket har behov for dette. Når akutfasen er over følger SFT saken opp videre som forurensningsmyndighet. Helsemyndighetene følger opp mulige helsemessige virkninger.

SFT har bidratt i oppfølgingen av ulykken i forhold til sitt ansvar som forurensningsmyndighet, dvs å skaffe oversikt over eventuelle forurensningsmessige effekter av ulykken og sikre nødvendig opprydding. SFT har formidlet all tilgjengelig informasjon om innholdet på tankene til andre berørte myndigheter, og ikke holdt tilbake opplysninger. SFT erkjenner at de kunne ha informert mer aktivt om likhetene mellom eksplosjonen i Gulen og avfallsdumpingen på Elfenbenskysten, men informasjon ble ikke tilbakeholdt. At det var lignende type avfall i de to tilfellene var ikke av betydning for de helse- og miljømessige vurderingene, da de kjemiske egenskapene ved avfallet som eksploderte ved Vest Tank allerede var kjent. Jeg viser for øvrig til at Økokrim etterforsker hele saken.

Jeg er opptatt av at folk skal få god informasjon om mulige helsevirkninger i slike tilfelle. Statens for-

urensningstilsyn, Folkehelseinstituttet og Gulen kommune har annonsert at de vil invitere til et folke-møte i Gulen om saken 2. juli, noe jeg håper vil bidra

til at folk blir trygge på at de har fått og får den informasjonen de trenger. Jeg tar også sikte på å besøke Gulen i løpet av juli.

SPØRSMÅL NR. 1312

Innlevert 18. juni 2008 av stortingsrepresentant Øyvind Halleraker

Besvart 26. juni 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Kan statsråden bekrefte at den nye KS2-rapporten for Hardangerbrua er gunstigere for prosjektet enn Statens vegvesen sine tall, og vil statsråden nå legge frem resultatet av denne avgrensede kvalitetssikringen (KS2) for Hardangerbrua, og sørge for optimal fremdrift for prosjektet?»

BEGRUNNELSE:

I innstilling til St.prp.nr. 24 informerer Samferdselsdepartementet om at man hadde avbrutt konkurransen om tilførselsveiene til Hardangerbrua, og skisserte forslag til ny fremdrift for bru-prosjektet og tilførselsveiene samlet. Det skulle også foretas en avgrenset kvalitetssikring av hele prosjektet.

Stortinget sluttet seg til dette, og understreket at vedtaket om bygging lå fast. Stortinget ba videre om å bli holdt løpende orientert.

Nytt anslag og fremdrift ble utarbeidet av Statens vegvesen, og presentert statsråden på et møte i Bergen 7. januar i år hvor også ordførerne i eierkommunene var til stede. På spørsmål ble det fra statsråden presisert at det kun var snakk om en utsettelse. I Statens vegvesen sin fremdriftsplan som ble lagt frem, la man opp til ferdigstilling av kvalitetssikring i april og anbudsutlysning i mai.

Jeg er kjent med fra media (Bergens Tidende), at man i den eksterne kvalitetssikringen KS2 er kommet frem til lavere tall enn Statens vegvesen. Dermed skulle prosjektet være kvalitetssikret på en forsvarlig måte, og med hensyn til fremdriften for prosjektet, er det svært viktig at man nå unngår ytterligere og unødige forsinkelser med anbudsprosessen.

Svar:

I St.prp. nr. 2 (2005-2006) ble kostnadsrammen for Hardangerbrua fastsatt til 2040 mill. 2005-kr. Prisomregnet til 2007-kr gir dette en kostnadsramme på 2280 mill. kr.

Som en følge av høye tilbudspriser på tilførselsveiene ble det besluttet å gjennomføre en ny begrenset eksterne kvalitetssikring, jf. St.prp. nr. 24 (2007-2008). Som grunnlag for den eksterne kvalitetssikringen har Statens vegvesen Region Vest gjennomført nye anslagsberegninger. Disse beregningene viste en kostnadsramme på 2240 mill. 2007-kr.

Samferdselsdepartementet mottok 18. juni 2008 endelig rapport fra KS2-gjennomgangen av prosjektet Hardangerbrua. Konsulenten gir i rapporten anbefalinger om en kostnadsramme for prosjektet på 2110 mill. 2007-kr, et kostnadstall som ligger noe under Statens vegvesens justerte kostnadsanslag fra 2007.

Samferdselsdepartementet vil på bakgrunn av resultatene fra den eksterne kvalitetssikringen fastsette endelig styrings- og kostnadsramme for prosjektet. Både Statens vegvesens og konsulentens beregninger gir en styringsramme som ligger godt innenfor den kostnadsramma som Stortinget tidligere har godkjent. På den bakgrunn vil det neppe være behov for å innhente ytterligere godkjenning fra Stortinget før prosjektet kan videreføres. Samferdselsdepartementet vil i den sammenheng presisere at Stortingets vedtak om bygging av Hardangerbrua ligger fast.

Endelig rapport 18. juni 2008 fra Metier AS med begrenset eksterne kvalitetssikring av Hardangerbrua følger til orientering vedlagt.

Vedlegg til svar:

Rapport fra Metier AS til Samferdselsdepartementet og Finansdepartementet vedrørende Kvalitetssikring (KS2) av Rv. 7/rv. 13. Hardangerbrua med tilførselsveier.

Lenke:

<http://www.regjeringen.no/upload/SD/Vedlegg/Veg%20og%20vegtrafikk/Rapport%20KS2%20Oppdatert%202008%20Hardangerbrua%2020v1%200%20-%202008.pdf>

SPØRSMÅL NR. 1313**Innlevert 18. juni 2008 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos****Besvart 24. juni 2008 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Er kunnskapsministeren enig i at det er viktig at den obligatoriske undervisningen som er på 190 dager på ungdomstrinnet, blir benyttet til målrettet og planlagt undervisning og at planlagt læring fortsatt skal kunne skje selv om pensum er gjennomgått før skoleåret har kommet til siste dag?»

BEGRUNNELSE:

I Romerikes blad den 16. juni har en ungdomsskoleelev ved Bingsfoss Ungdomsskole stilt kritiske spørsmål til undervisningen som 10. klasse ved skolen blir tilbudt de siste to ukene av skoleåret. Eleven reiser spørsmål om kvaliteten på undervisningen, eller snarere fraværet av undervisning etter at vitnemål og skriftlig eksamen er ferdig. Ifølge eleven har skoleledelsen funnet ut at de ikke har mer å lære elevene, og det blir derfor ikke undervist i timene. Derimot ble timene uken før muntlig eksamen i det alt vesentlige brukt til uteaktiviteter med hovedvekt på volleyball. Den siste uken, uken etter muntlig eksamen har uteaktivitetene fortsatt uten at det er lagt opp til noen undervisning i denne sammenheng. Ved spørsmål til lærer om hvorfor elevene ikke har mer planlagt undervisning de siste to uker av skoleåret får eleven til svar at de er ferdig med pensum og at skolen ikke hadde mer å lære elevene. At skolen ikke har mer å lære elevene på Bingsfoss skole synes ungdomsskoleeleven er merkelig all den tid resultatene fra mate-

matikkentamen var svake og skoleledelsen oppfordret elevene til å jobbe hardt og å ta seg sammen så ikke resultatene fra Pisa-undersøkelsen ble dårlige sett med skolens øyne. Ifølge læreplanene skal det være 190 dager med målrettet undervisning på ungdomstrinnet. Disse dagene skal fordeles på hele skoleåret august - juni.

Svar:

Jeg er enig med representanten Kjønås Kjos i at alle obligatoriske undervisningstimer skal nyttes målrettet, dvs. slik at elevene kan nå målene i Kunnskapsløftet.

Fag- og timefordeling for Kunnskapsløftet angir det minstetimetallet som elevene i grunnskolen har rett til å få, og som kommunen og eventuelle andre skoleeiere har plikt til å gi. Timetallet oppgis i samlede årstimer for hovedtrinn, og skoleeier har ansvar for å fordele timene på enkelttrinn og uker.

Fag- og timefordelingen er å regne som en del av læreplanverket for Kunnskapsløftet og har status som forskrift til opplæringsloven. Timetallet må ses i lys av opplæringslovens § 2-2, der det heter at "Opplæringa skal strekkje seg over minst 38 skoleveker innanfor ei ramme på 45 samanhengande veker i skoleåret".

Skoleeier har ansvar for at kravet om fastsatt minstetimetall oppfylles i hvert fag og totalt for alle fag og trinn.

SPØRSMÅL NR. 1314**Innlevert 18. juni 2008 av stortingsrepresentant Laila Dævøy****Besvart 1. juli 2008 av fungerende helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Etter krav fra Helse- og omsorgsdepartementet fra og med 15. april 2008, skal rekvisisjoner for lytte- og taletrening, henvist av øre-, nese-, halslege først sendes til kommunens avdeling for voksenopplæring, for avslag, før NAV kan garantere for dekking av utgifter til denne type behandling. Med en slik praksis skiller det ikke mellom medisinsk behandling

og opplæring/undervisning.

Vil statsråden endre praksis slik at voksenopplæring ikke blandes med medisinsk behandling?»

BEGRUNNELSE:

Audiopedagoger og logopeder kan drive både behandling og spesialundervisning. Ifølge lov om folketrygd § 5-10 har hørselshemmede med kommuni-

kasjonsproblemer, blant annet cochleaimplanterte, rett til behandling hos audiopedagoger og logoped. Ifølge opplæringsloven § 5 - 2 Spesialundervisning for voksne, har hørselshemmede krav på fornyet grunnskoleopplæring. Den umiddelbare rehabiliteringen foregår hos behandler ettersom dette er et ledd i en medisinsk relatert behandlingsskjede rekvirert av øre-, nese-, halslege. Behov for spesialundervisning bør også kartlegges, men dette blir en annen vurdering og skal ikke henvises fra øre-, nese-, halsspesialist.

Svar:

Den aktuelle problemstillingen som representanten tar opp er knyttet til forholdet mellom opplæringslovens aktuelle bestemmelser i kapittel 4 A Opplæring spesielt organisert for voksne og 5 Spesialundervisning, og folketrygdloven § 5-10 Stønad til undersøkelse og behandling for språk- og taledefekter hos logoped/audiopedagog.

Kommuner og fylkeskommuner har i henhold til opplæringsloven kapittel 4 A og 5 ansvar for å gi spesialundervisning, herunder logopediske og audiopedagogiske tjenester, til alle aldersgrupper.

NAV Helsetjenesteforvaltning kan gi stønad til undersøkelse og behandling hos privat-praktiserende logoped eller audiopedagog etter folketrygdloven § 5-10 dersom det offentlige ikke gir stønad etter andre lover, jf. folketrygdloven § 5-1 og § 10 i forskrift om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse for språk- og taledefekter hos logoped og audiopedagog. Det er videre et vilkår at behandlingen er rekvirert av lege, at behandlingen er ledd i behandling eller etterbehandling av sykdom, skade eller lyte og at behandlingen er av vesentlig betydning for brukerens funksjonsevne.

Hovedregelen innebærer at kommuner og fylkeskommuner etter opplæringsloven har ansvaret for å organisere og finansiere logopedi- og audiopedagogiske tjenester. Folketrygdlovens bestemmelser om trygdens stønad til dekning av utgifter kommer først til anvendelse når kommunen eller fylkeskommunen ikke kan gi et tilbud etter opplæringsloven. Det er i denne forbindelse nedfelt i Arbeids- og velferdsetatens retningslinjer i rundskriv til § 5-10 at det bør foreligge vedtak om avslag fra kommunen før det innvilges stønad etter folketrygdloven.

Overordnede føringer

Jeg viser til departementets omtale av logoped- og audiopedagogområdet i St.prp. nr. 1 (2007-2008), under 10.20 Helsetjeneste:

”I St.prp. nr. 61 (2005-2006) Om lokaldemokrati, velferd og økonomi i kommunesektoren 2007 (kommuneproposisjonen) ble det varslet at Helse- og omsorgsdepartementet ville sende på høring et forslag

om omlegging av dagens trygdefinansiering av tjenester fra privatpraktiserende logoped og audiopedagoger. I St.prp. nr. 1 (2006-2007) ble det vist til forslaget og anført at departementet ville fremme en odelstingsproposisjon våren 2007, med sikte på iverksetting 1. juli 2007. Det ble vurdert slik at ved denne endringen ville ansvarsforholdene bli klarere, og at det ville skapes ansvars-erkjennelse i kommuner og fylkeskommuner for logopediske og audiopedagogiske tjenester, og at logopediske og audiopedagogiske tjenester i større grad ville kunne ses i sammenheng med andre pedagogiske og rehabiliteringsrelevante tiltak.

På bakgrunn av de innspill departementet har mottatt, har departementet kommet til at en vil se dette spørsmålet i en videre sammenheng.

Departementet ser det som viktig at logopediske og audiopedagogiske tjenester ses i sammenheng med andre pedagogiske og rehabiliteringsrelevante tiltak. Det er bl.a. i den faglige gjennomgangen av tilbudet til pasienter med leppe-kjeve-ganespalte påpekt at det er vanskelig å få oversikt over det eksisterende tilbudet fordi tjenester fra privatpraktiserende logoped og audiopedagoger ikke er en integrert del av det kommunale/fylkeskommunale tilbudet, og at dette kan svekke kontinuitet og samarbeid.

Helse- og omsorgsdepartementet vil vurdere å sette i gang en kartlegging av logoped- og audiopedagogtjenesten, i samarbeid med Kunnskapsdepartementet, og i denne sammenheng vurdere betalingsordninger, som grunnlag for departementets oppfølging av spørsmålet om trygdefinansiering av tjenester fra privatpraktiserende logoped.”

Logopediske og audiopedagogiske tjenester er også omtalt i Nasjonal strategi for habilitering og rehabilitering 2008-2011.

Enhetlige rutiner fra 15. april 2008

Fra 1. september 2007 ble ansvaret for å behandle søknader om logopedisk- og audio-pedagogisk behandling flyttet fra de lokale NAV-kontorene til regionkontorene i NAV Helsetjenesteforvaltning. Det ble i denne forbindelse avdekket at de lokale NAV-kontorene i varierende grad hadde etterspurt dokumentasjon fra kommuner og fylkeskommuner angående deres ivaretagelse av deres ”sørge for”-ansvar for logoped- og audiopedagogiske tjenester etter opplæringsloven.

For å etablere lik praksis på landsbasis med hensyn til kravet om avslag i kommunen før det gir stønad etter folketrygdloven, innførte Arbeids- og velferdsetaten 15. april 2008 enhetlige rutiner for behandling av forhåndstilsagn for logoped- og audiopedagogtjenester. Kravet til vedtak om avslag fra kommunen er ikke nytt, men etterlevelsen av kravet er skjerpet inn ved de nye rutinene av 15. april 2008. Arbeids- og velferdsdirektoratet har fått klare føringer fra departementet om at en slik innskjerping skulle iverksettes.

Før nye rutiner ble iverksatt, gikk Arbeids- og velferdsdirektoratet i forståelse med departementet ut med informasjon og anmodning om kontaklinforma-

sjon (navn på kontaktperson i kommunen) til alle landets kommuner, jf. vedlagte kopi av brev av 29. februar 2008. Hensikten var å bistå brukere og logoped- og audiopedagoger med informasjon om hvor i kommuneforvaltningen søknader skulle sendes, samt bidra til rask saksbehandling i kommunene. Det er per dags dato kun et fåtall kommuner som har gitt tilbakemelding om kontaktinformasjon. Oversikt over kontaktinformasjon er lagt ut på www.nav.no, og denne blir fortløpende oppdatert etter hvert som nye tilbakemeldinger kommer inn.

Jeg har forstått det slik at noen logoped- og audiopedagoger opplever ny usikkerhet rundt finansiering av tjenesten fordi kommuner ikke gir svar eller har lang saksbehandlingstid. Arbeids- og velferdsdirektoratet har også fått tilbakemeldinger fra kommuner som viser at opplæringsloven tolkes ulikt i kommunene.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har god dialog med Norsk Logopedlag og Norsk Audiopedagogisk Forening, og direktoratet vurderer blant annet nye tiltak for å nå ut med informasjon til kommunene. Direktoratet vil også gi nærmere retningslinjer for hvordan NAV Helsetjenesteforvaltning skal forholde seg dersom bruker ikke får svar fra kommunen, og det haster med oppstart av behandling.

Vedr. forholdet mellom medisinsk behandling og opplæring

Det aktuelle spørsmålet om forholdet mellom behandling og opplæring berører et sentralt diskusjons-

tema både i forhold til fortolkning av opplæringsloven, og i forhold til spørsmålet om framtidig organisering og finansiering av logoped- og audiopedagogtjenester.

Temaet gjenspeiler også ulike retninger innenfor fagfeltet, der det diskuteres om logopedien og audiopedagogikken hører hjemme i helsesektoren eller i undervisningssektoren. Per i dag er logoped- og audiopedagoger ikke autorisert helsepersonell, og logoped- og audiopedagogtjenester er ikke forankret i helselovgivningen.

Dersom den aktuelle stønadsordningen forblir i folketrygden, er det nødvendig med et klart skille mellom kommunens ansvar etter opplæringsloven og folketrygdens stønadsordning, slik at det gis klare kriterier for når folketrygdens stønadsordning kommer til anvendelse. En måte å gjøre dette på er å etablere et klart grensesnitt mellom behandling og opplæring. Slik jeg ser det, kan dette grensesnittet vanskelig trekkes opp før det er avklart hvem som skal ha ansvar for hvilke utgifter når det gjelder logoped- og audiopedagogtjenester i fremtiden.

Jeg vil igangsette et arbeid med sikte på oppdatering og revisjon av forskrift og takster på logopedområdet. Jeg vil i denne sammenheng vurdere muligheten for å utarbeide vilkår som gir enkelte brukergrupper rett til stønad fra folketrygden uten at kommunens tilbud etter opplæringsloven må vurderes først. Det ville være en klar forenkling både for brukere, logoped- og audiopedagoger, spesialisthelsetjenesten og Arbeids- og velferdsetaten.

SPØRSMÅL NR. 1315

Innlevert 18. juni 2008 av stortingsrepresentant Laila Dāvøy

Besvart 30. juni 2008 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell

Spørsmål:

«En fysioterapeut i Masfjorden sendte i november i fjor en bekymringsmelding til fylkesmannen i Hordaland. Hun hadde avdekket svært dårlige arbeidsforhold for elever ved bruk av pc i videregående skole. Hun viste til begynnende plager hos elever. Hun sier: "For ein generasjon som allereie nyttar data-utstyr i stor utstrekning meiner eg skolen blir ein viktig arena i forebygginga av dei belastningsplager som er forbundet med skjermarbeid."

Hvem har ansvar for, og hvordan kan elever få gode ergonomiske forhold i skolen?»

BEGRUNNELSE:

Det er alarmerende at elever i videregående skole i ung alder står i fare for å få belastningsskader på grunn av mangel på tilrettede pc-arbeidsplasser. Bruk av pc vil øke i tiden framover, ikke minst fordi dette verktøyet er en del av satsingen i Kunnskapsløftet. Imidlertid er det ikke tatt høyde for å sørge for at elevene får gode ergonomiske forhold i skolen.

Det kan synes paradoksalt at det blir brukt enorme ressurser på forebygging av sykefravær i arbeidslivet, mens ergonomi er lite påaktet i skolen. Skolen er tross alt en læringsarena som skal gi individet

kunnskap til selv å ta vare på egen kropp livet ut. Men da må betingelsene legges til rette for det.

Fylkesmannen svarte på henvendelsen fra fysioterapeuten 4 juni i år, ved å oversende bekymringsmeldingen til Helsedirektoratet og til Utdanningsdirektoratet.

Fylkesmannen skriver at dette er en problemstilling som sentrale myndigheter må gripe fatt i. Fylkesmannen viser til opplæringslovens kapittel 9a, og til forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler, som jo gjelder.

Samtidig viser han og fysioterapeuten til forskrift om arbeid ved dataskjerm (FOR 1994-12-15 nr. 1259), som har mer detaljerte forskrifter enn de som gjelder for elever i videregående skole. Her pålegges arbeidsgiver både å vurdere og sette i verk forebyggende tiltak.

Etter min mening bør det vurderes om denne forskriften også bør gjelde i skolen, og hvem som skal gjennomføre tiltakene. I alle fall er det svært viktig at statsråden raskt griper fatt i den problemstillingen som er reist.

Svar:

Opplæringsloven § 9a–2 gir alle elever rett til en arbeidsplass som er tilpasset deres behov. Dette gjelder også når elevene bruker pc. Det er også et krav i opplæringsloven at skolen skal innredes slik at det blir tatt hensyn også til de elevene ved skolen som har funksjonshemninger. Retten til en tilrettelagt arbeidsplass er særlig aktuell for elever som på grunn av funksjonshemming trenger individuelt tilpasset datautstyr. Skoleeiers ansvar for at elevene har en arbeidsplass som er tilpasset behovene, herunder ved bruk av pc, er derfor klart nedfelt i opplæringsloven.

I dagens skole finnes det en del særskilte dataarbeidsplasser med fastmontert utstyr, men det blir mer og mer vanlig at elevene benytter bærbare datamaskiner. Disse er i bruk i klasserom, i fellesarealer og overalt der elevene arbeider. I mange videregående skoler har elevene personlige datamaskiner som de benytter hjemme og på skolen. Utviklingen når det gjelder IKT som grunnleggende ferdighet i skolen, er at pc som et ordinært verktøy blir integrert i nær sagt alle undervisningssituasjoner, og ikke lenger er begrenset til faste arbeidsplasser og datarom.

Skolen skal bidra til å fremme elevenes helse gjennom forebyggende innsatser, bl a forebygge belastningsskader. Etter forskrift om helsestasjons- og skolehelsetjenesten § 2–3 skal en av skolehelsetjenestens tilbud til barn og unge omfatte ”samarbeid med skole om tiltak som fremmer godt psykososialt miljø og fysisk lærings- og arbeidsmiljø for elever”. Når det gjelder forebygging av muskel- og skjelettplager som følge av pc-bruk, kan skolen sammen med skolehelsetjenesten bidra på forskjellige måter:

- tilby ergonomisk riktige arbeidsplasser og påse at elevene benytter disse på en god måte
- gjennom opplæringstiltak bidra til at elevene lærer seg gode arbeidsstillinger
- gjennom opplæringstiltak bidra til at elevene kjenner betydningen av å ta vare på egen helse
- tilrettelegge for variasjon, aktivitetsskifte og fysisk aktivitet.

Representanten Dāvøy viser til forskrift om arbeid ved dataskjerm, der arbeidsgiver blant annet pålegges å vurdere å sette i verk forebyggende tiltak. Representanten peker på at det bør vurderes om denne forskriften også bør gjelde i skolen. Jeg vurderer det slik at det i nåværende situasjon ikke er behov for å forskriftsfeste virkemidler på dette området ut over opplæringsloven § 9A–2 og forskrift for miljørettet helsevern i skoler og barnehager. Det gjeldende regelverket er fyllestgjørende på dette området. Skoleeier og den enkelte skole har ansvaret for å følge opp elevene med hensyn til ergonomisk tilrettelegging og opplæring samt sørge for variasjon gjennom skoledagen, slik at bruk av pc ikke fører til skader.

Bakgrunnen for representanten Dāvøys spørsmål er at det er avdekket dårlige arbeidsforhold i en bestemt videregående skole. Dette skal selvsagt tas alvorlig. Departementet kjenner imidlertid ikke til andre henvendelser eller rapportering om bekymring for økt bruk av pc på skolen og belastningsskader som følge av det, men ser ikke bort fra at dette kan være et problem. Kunnskapsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet vil imidlertid følge nøye med når det gjelder miljørettet helsevern i skolen og eventuelt vurdere om det er behov for målrettet tilsyn fra statens side for å bidra til å sikre at skoleeier oppfyller elevenes rettigheter på dette området.

Jeg vil også vise til følgende tiltak fra statens side det siste året når det gjelder fysisk arbeidsmiljø og miljørettet helsevern i skolen:

- Helsedirektoratet har våren 2008 gjennomført en spørreundersøkelse til alle kommuner om miljørettet helsevern. Resultatene fra denne undersøkelsen er under bearbeidelse.
- Utdanningsdirektoratet har på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet og i samarbeid med Helsedirektoratet gjennomført en spørreundersøkelse vinteren 2008 til alle kommuner om godkjenning av skoler etter forskrift om miljørettet helsevern for barnehager og skoler. Resultatene ble presentert i pressemelding 24.04.08.
- Kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell og daværende helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad sendte 24.04.08 brev til alle kommuner, fylkeskommuner og fylkesmenn om kommunenes oppfølging av forskrift for miljørettet helsevern i skoler og barnehager.

- Rundskriv Q-16/2008 Forebyggende innsats for barn og unge er sendt alle kommuner, første gang høsten 2007. Seks departement står bak dette rundskrivet, som blant annet handler om samordnet innsats til beste for barns og unges helse.
- Utdanningsdirektoratet arrangerer Nasjonal konferanse om skoleanlegg i september 2008, der elevenes fysiske skolemiljø er tema.
- Rådgivningstjenesten for skoleanlegg, som drives av Utdanningsdirektoratet, gir gjennom sine tjenester veiledning til skoleeiere om fysisk skolemiljø.
- I Kvalitetsmeldingen er det varslet at Kunnskapsdepartementet vil sende på høring et forslag om endring i opplæringsloven § 13-10 som pålegger kommuner og fylkeskommuner å utarbeide en årlig rapport om tilstanden i skolen.

SPØRSMÅL NR. 1316

Innlevert 18. juni 2008 av stortingsrepresentant Borghild Tenden

Besvart 26. juni 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Hvordan er situasjonen i Akershus når det gjelder tilrettelegging for syklende, og hvilke planer har Regjeringen fremover når det gjelder utbygging av sammenhengende hovednett for sykkeltrafikk i Akershus?»

BEGRUNNELSE:

I St. melding nr. 34 (2006 – 2007) Norsk klimapolitikk foreslår Regjeringen et mål om en nasjonal sykkelandel på 10 prosent. Statens vegvesen har hittil arbeidet mot et mål om å øke sykkelandelen til 8 prosent. Til tross for disse politiske ønskene har man ikke sett noen positiv utvikling når det kommer til sykkelsatsingen i Norge. Sykkelandelen er lav, 5 prosent, og selv om antallet syklende øker, så øker de andre transportmidlene mer. Dermed forblir andelen lav, og langt under våre naboland (Sverige 12 prosent, Danmark 17 prosent). Hver vår ser vi samferdselsministeren i alle media i forbindelse med "Sykle til jobben - aksjon" og lovnadene sitter løst. Til tross for dette ligger Regjeringen kraftig etter oppfølgingsprosenten i handlingsprogrammet med en oppfølgingsgrad på 48 prosent. Dette står i grell kontrast til lovnader i Soria Moria-erklæringen. Jeg har forsøkt å finne oversikten over forholdene i Akershus, men fikk beskjed fra Statens vegvesen om at jeg måtte henvende meg til departementet.

Svar:

Jeg vil innledningsvis vise til at i handlingsprogrammet for investeringer i øvrige riksveger i perioden 2006-2009, er det satt av om lag 330 mill. kr (2009-priserkr) til gang- og sykkelvegtiltak i Akers-

hus. Av dette er , hvorav om lag 120 mill. kr i statlige midler. Det er Akershus fylkeskommune som prioriterer Når det gjelder hvor stor andel av de årlige bevilgningene til øvrige riksveger som skal brukes til gang- og sykkelveger, skal Akershus fylkeskommunes prioriteringer tillegges avgjørende vekt. . Statens vegvesen opplyser at det ut fra budsjettforslaget for 2009 ligger an til at den økonomiske oppfølgingsgraden for den statlige delen vil bli rundt 100 prosent.

På dagens fylkesveger i Akershus ble det bevilget ca. 34 mill. kr til nye gang- og sykkelvegtiltak i 2008. I tillegg tilbakebetales 9,6 mill. kroner til gang- og sykkelvegtiltak som kommunene har forskuttert. Samlet utgjør gang- og sykkelvegtiltak mer enn halvparten av investeringsrammen til fylkesveger i 2008. I økonomiplanen for Akershus fylkeskommune ligger det inne i overkant av 40 mill. kr til gang- og sykkelvegtiltak på fylkesvegnettet i 2009, av en samlet investeringsramme på ca. 75 mill. kr.

I handlingsprogrammet for investeringer i stamveger i perioden 2006-2009 er det forutsatt om lag 560 mill. kr til gang- og sykkelvegtiltak i hele landet, hvorav om lag 460 mill. kr i statlige midler. Disse midlene er ikke fylkesfordelt. I transportetatens forslag til Nasjonal transportplan for 2010-2019 er det foreslått en fordobling av investeringsnivået til gang- og sykkelvegtiltak på stamvegnettet samlet for hele landet i forhold til det som ligger i handlingsprogrammet for perioden 2006-2009, dvs. en økning til 240 mill. kr per år (2009-kr). Dette beløpet er ikke fordelt på stamvegruter. Dette vil bli gjort gjennom arbeidet med handlingsprogrammet for planperioden.

Jeg vil vise til at Samferdselsdepartementet nå arbeider med nå med stortingsmeldingen om Nasjonal

transportplan 2010-2019 som vil . Den vil bli lagt fram for Stortinget i desember 2008. Det er derforfor tidlig nå å si hvor storemye midler som vil bli forelått til gang- og sykkelvegtiltak på stamvegnettet. Jeg har allikevel Der er imidlertid mien ambisjon om å øke innsatsen vesentlig i forhold til gjeldende handlingsprogram.

Hvor stor andel av disse midlene som vil tilfalle stamvegene i Akershus, vil bli avgjort gjennom arbeidet med handlingsprogrammet for perioden 2010-2013(19) og kommende budsjetter.

I 2010 vil øvrige riksveger bli overført til fylkes-

kommunene og finansieres gjennom rammetilskuddet til fylkeskommunene. Det vil dermed være opp til Akershus fylkeskommune å prioritere tiltak på dette vegnettet, samt på dagens fylkesvegnett.

Innsatsen på det nye fylkesvegnettet, dvs. inklusive dagens øvrige riksveger, vil derfor bli besluttet av Akershus fylkeskommune.

Jeg er kjent med at det i Akershus er startet et arbeid med å lage sykkelplaner for de største befolkningkonsentrasjonene i distriktet og at Statens vegvesen arbeider med å styrke planberedskapen for gjennomføring av gang- og sykkelvegtiltak.

SPØRSMÅL NR. 1317

Innlevert 18. juni 2008 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein

Besvart 24. juni 2008 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Hva er begrunnelsen for at det ikke er etablert en ordning med avgiftsfri bensin for bruk i fritidsbåter?»

BEGRUNNELSE:

Båter kan kjøre på avgiftsfri diesel, men det er ingen tilsvarende ordning for båter som går på bensin. Dette er uheldig for alle de som søker rekreasjon i den norske skjærgården i løpet av en kort sommer med en båt som går på bensin.

Skillet mellom avgiftsbelagt diesel og avgiftsfri diesel går på hvorvidt et kjøretøy/maskin/farkost går på vei eller ikke. Således burde også begrunnelsen for avgiftsfri bensin til båt være til stede.

Det ønskes videre opplyst hva statens inntektstap ville være for avgiftsfritak for bensin til båter både bokført og påløpt fra hhv. 1. juli 2008 og 1. januar 2009. Videre hvilke tiltak som må iverksettes for å gjennomføre en ordning med avgiftsfri bensin til båter.

Svar:

Bruk av fritidsbåter påfører samfunnet kostnader i form av ulykker, støy og miljøskadelige utslipp. Bruk av diesel utenom veitransport, dvs. blant annet til bruk i fritidsbåter, er ikke pålagt dieselavgift, men grunnavgift på fyringsolje.

Bensin til bruk i fritidsbåter er til sammenlikning ilagt bensinavgift. Avgiftsforskjellen mellom bensin

og diesel til bruk i fritidsbåter er i 2008 på om lag 3,70 kroner pr. liter drivstoff.

For å utjevne avgiftsforskjellene mellom bensin og diesel til bruk i fritidsbåter, ble det i St.prp. nr. 1 (2006-2007) Skatte-, avgifts- og tollvedtak foreslått å utvide grunnlaget for dieselavgiften til også å omfatte fritidsbåter, jf. avsnitt 3.5.8. Forslaget ble ikke vedtatt av Stortinget, under henvisning til at det var betydelige praktiske problemer med å innføre dieselavgift på diesel brukt til framdrift av fritidsbåter, jf. Budsjett-innst. S. nr. 1 (2006-2007). Forslaget var avgiftsteknisk gjennomførbart, men det ble bl.a. påpekt at det i distriktene ville kunne bli vanskelig å fylle avgiftspliktig diesel for fritidsbåter. Dette skyldes at pumpene for avgiftsfri diesel i liten grad kunne omgjøres til pumper for avgiftspliktig diesel da fiskeflåten fortsatt skulle fylle avgiftsfri diesel. Det måtte derfor bygges ut nye pumper for avgiftspliktig diesel.

Jeg ser at avgiftsforskjellen mellom diesel og bensin til fritidsbåter ikke er heldig. Jeg mener likevel at det ikke er en tilstrekkelig begrunnelse for også å fritta bensin til fritidsbåter fra bensinavgift.

Omsetningen av bensin fra marinaer har ifølge Statistisk sentralbyrå og Norsk petroleumsinstitutt vært 11,8 mill. liter i løpet av de siste 12 månedene. Et avgiftsfritak for dette kvantumet ville gi et provenytnap på om lag 50 mill. kroner pr. år. Det totale forbruket av bensin i fritidsbåter vil imidlertid være noe høyere, da bensin som omsettes andre steder (f.eks. fra bensinstasjoner) også benyttes i fritidsbåter. Der- som vi legger til grunn at det samlede forbruket av

bensin i fritidsbåter er 15 mill. liter pr. år, ville et avgiftsfritak fra 1. juli 2008 gi et provenyrtap på om lag 32 mill. kroner påløpt og om lag 27 mill. kroner bokført i 2008. Dersom avgiftsfritaket ble innført fra 1.

januar 2009, ville provenyrtapet bli om lag 64 mill. kroner påløpt og om lag 59 mill. kroner bokført i 2009.

SPØRSMÅL NR. 1318

Innlevert 18. juni 2008 av stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal

Besvart 24. juni 2008 av fungerende landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Mer og mer av landbruksproduksjonen flytter fra fjord- og fjellbygdene og til de mest sentrale og beste jordbruksområdene.

Hva kan statsråden gjøre for å møte denne utviklingen og sikre landbruksproduksjonen og kulturlandskapet i distriktskommunene og spesielt i fjord- og fjellbygdene?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har som strategi å fremme landbruk over hele landet. Like fullt går mer og mer av landbruksproduksjonen fra distriktskommunene og til de sentrale strøk. Det blir stadig mindre lokal matproduksjon i fjord og fjellbygdene som kan støtte opp under Regjeringen sin reiselivsstrategi. Blant annet Averøy-aksjonen på Nordmøre har tydelig vist tempoet i bruksnedlegginga og behovet for inntekt og investeringskapital i distriktskommunene.

Svar:

Med bakgrunn i Soria Moria-erklæringen er det et hovedmål i Regjeringens landbruks- og matpolitikk å opprettholde et levende landbruk over hele landet. Landbruket i Norge har avgjørende betydning for bosetting, sysselsetting og kulturlandskap i store deler av landet. Gjennom jordbruksoppkjørene i 2006, 2007 og 2008 har Regjeringen bidratt til en positiv inntektsutvikling i jordbruket generelt, og til å styrke distriktsprofilen i de økonomiske virkemidlene blant annet ved å øke distriktstilskuddene til kjøtt

og melk. Gode jordbruksoppkjøp med en sterk distriktsprofil er dermed Regjeringens svar på hvordan en kan sikre at distriktsjordbruket ikke taper i forhold til mer sentrale jordbruksområder.

I spørsmålet er det lagt til grunn at mer og mer av landbruksproduksjonen flytter fra fjord- og fjellbygdene til de mest sentrale og beste jordbruksområdene. Grunnlagsmaterialet til årets jordbruksoppkjøp fra Budsjettnemnda for jordbruket viser imidlertid at bildet er noe mer sammensatt. Den relative fordelingen av antall jordbruksbedrifter med ulike produksjoner har holdt seg forholdsvis stabil mellom regioner siden 1989. Reduksjonen i arbeidsforbruk i jordbruket viser heller ikke markante forskjeller om kommunene deles inn etter sentralitet eller etter virkeområde for distriktpolitiske virkemidler. Det har imidlertid vært en marginal reduksjon i jordbruksareal i drift fra 1999 til 2007 som først og fremst har skjedd på Vestlandet, i Agderfylkene og i Troms og Nordland.

Ny teknologi i jordbruket vil medføre at arbeidsforbruket blir redusert. Reduksjonen i arbeidsforbruket skaper utfordringer i alle deler av landet. Selv om reduksjonen er forholdsvis likt fordelt mellom ulike distrikter og ulike typer kommuner, kan det ramme små bygder sterkere fordi produksjonsmiljøet allerede er lite. Det er et klart mål for Regjeringen å erstatte de årsverkene som går ut av jordbruket med ny næringsvirksomhet på landbrukseiendommene. Viktige satsningsområder for Regjeringens politikk på dette området er bygdeturisme, småskala matproduksjon, Inn på tunet og bioenergi.

SPØRSMÅL NR. 1319**Innlevert 18. juni 2008 av stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn****Besvart 24. juni 2008 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Ser statsråden at rammevilkårene for internasjonale skoler, som blant annet innebærer mindre statsstøtte, fører til at skolene ikke er åpne for alle, og slik sett også kan være et hinder for at studenter senere velger å studere ved utenlandske universiteter og høyskoler i utlandet f.eks. gjennom Erasmus-programmet?»

BEGRUNNELSE:

I Aftenposten 11. juni 2008 kan vi lese at antall søkere til Erasmus-programmet har gått ned. I 2006/2007 var det 1250 norske studenter som dro ut i Europa på Erasmus-stipend, noe som er en nedgang på 200 studenter.

Erasmus-programmet er et av mange programmer for å bedre internasjonaliseringen i høyere utdanning, og for å gjøre det lettere for norske studenter å reise ut i verden, og for å tiltrekke seg utenlandske studenter til Norge. Slike programmer er viktige for utvekslingen, sammen med de generelle studiefinansieringsordningene for utenlandsstudenter.

I tillegg ser vi at antall helgradsstudenter i utlandet går ned, og har hatt en negativ trend de siste årene.

Å oppmuntre studenter til å reise til utlandet for å ta utdannelse, er arbeid som må starte før studentene entrer høyskoler og universitet. Mye av grunnlaget blir lagt i grunnutdanningen. I Norge har vi både internasjonale skoler og internasjonale linjer, slik som f.eks. International baccalaureate-systemet som tilbyr utdanning på egne skoler og som linjetilbud ved "vanlige" videregående skoler.

Eksempler på internasjonale skoler er f.eks. Skagerak international school og Røde Kors Nordisk United World College.

For å være elev ved en internasjonal skole, må imidlertid elevene betale skolepenger, og skolene får heller ikke samme offentlige tilskudd som vanlige offentlige skoler, siden de fleste av disse skolene kommer inn under privatskoleloven. Reelt sett blir derfor ikke disse skolene åpne for alle, og skolene har i tillegg stramme økonomiske rammevilkår å forholde seg til siden de blir forskjellsbehandlet i forhold til de offentlige skolene.

Svar:

Spørsmålet viser til at det var noe færre utreisende studenter i Erasmus-programmet fra Norge i 2006/

07 enn i foregående år. Den samme tendensen har forøvrig blitt observert i flere europeiske land. Jeg er opptatt av å endre på dette for Norges del slik at vi skal få best mulig utbytte av vårt samarbeid i EUs Livslang læringsprogram (LLP). Jeg er helt enig i at aktiv deltakelse i dette og andre internasjonale samarbeidsprogram er viktig og nødvendig for å oppnå ønsket kvalitet og volum i den internasjonale utvekslingen i høyere utdanning.

Bildet er imidlertid noe nyansert. Antallet innreisende studenter i Erasmus-programmet økte fra 2260 i 2005/06 til 2575 i 2006/07, og i løpet av de siste årene har det vært en økning i det totale antallet studentutvekslinger av tre måneders varighet eller mer (fra 6262 i 2004 til 7720 i 2007). Internasjonalisering, herunder antallet utvekslingsstudenter, er da også et tema departementet har tatt opp på alle etatsstyringsmøtene med universitetene og høyskolene i år, så utviklingen på dette området følges tett opp. Kvalitetsreformen fordrer videre at universitetene og høyskolene skal tilby studentene som ønsker det, et studieopphold i utlandet som del av norsk gradsstudium.

Det praktiske arbeidet med å tilrettelegge for og veilede studenter til å ta utvekslingsopphold i utlandet, tilligger den enkelte høyere utdanningsinstitusjon, da program som Erasmus og Nordplus kun er åpne for studenter som har fullført minst ett års høyere utdanning ved avsenderinstitusjonen.

Jeg vil også minne om at man gjennom Leonardo da Vinci-delen av LLP har ordninger for at norske læringer kan ta deler av lærlingtiden i et annet europeisk land, og at mange norske grunn- og videregående skoler deltar aktivt i Nordplus Junior og i skolepartnerskap og andre deler av Comeniussamarbeidet i LLP, noe som legger en god basis for at elevene fra disse skolene senere vil ønske å ta hele eller deler av sine studier i utlandet.

Spørsmålet viser til rammevilkårene for private internasjonale skoler. Private internasjonale skoler kan godkjennes etter privatskoleloven eller etter opplæringsloven. De økonomiske rammevilkårene for private internasjonale skoler avhenger av hvilken lov skolene er godkjent etter. I motsetning til godkjenning etter opplæringsloven gir godkjenning etter privatskoleloven rett til statstilskudd. Privatskolene som er godkjent etter privatskoleloven mottar 85% av et tilskuddsgrunnlag som beregnes ut ifra de gjennomsnittlige driftsutgiftene per elev i den offentlige skolen. Skoler som får statstilskudd etter privatskoleloven kan maksimalt kreve at elevene betaler skolepen-

ger som utgjør 15% av tilskuddsgrunnlaget, i tillegg til et beløp fastsatt av departementet til dekning for husleie og kapitalkostnader.

Jeg er enig i at grunnlaget for å kunne delta i utvekslinger eller for å ta hele den høyere utdanningen i utlandet legges i grunnopplæringen. Det store flertall av elever følger offentlig videregående opplæring. For de fleste legges dermed grunnlaget for å kunne delta i utvekslinger m.m. i høyere utdanning i den offentlige fellesskolen.

Flere fylkeskommuner tilbyr i dag internasjonal opplæring, herunder opplæring i henhold til læreplaner utarbeidet av International Baccalaureat Organi-

zation(IBO). Det er positivt og viktig at den offentlige fellesskolen har et internasjonalt tilbud på videregående skoles nivå som er gratis for alle. Jeg er samtidig opptatt av at internasjonaliseringen av den videregående opplæringen skal styrkes i den ordinære opplæringen i henhold til Kunnskapsløftet. Departementet vil derfor legge frem en stortingsmelding om internasjonalisering i utdanningen som vil gi en helhetlig vurdering av dagens rammer, ordninger og ressursbruk i internasjonalisering av videregående opplæring, samt i fagskoleutdanning og høyere utdanning.

SPØRSMÅL NR. 1320

Innlevert 19. juni 2008 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 30. juni 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Førrige kommunal- og regionalminister krevde i fjor sommer en uhildet granskning av Vest Tankulykken i Sløvåg i Gulen kommune. Det er kommet en rapport fra DSB om såkalte "interne erfaringer" hos de offentlige instanser som har vært inne i saken. Det kommer stadig nye opplysninger om årsak til eksplosjonsulykken, om manglende tilsyn både før og etter ulykken og manglende engasjement fra berørte departementer spesielt.

Vil statsråden sørge for at det blir gjennomført en ekstern og uavhengig granskning?»

BEGRUNNELSE:

Eksplosjonen i Sløvåg er en alvorlig hendelse. Innbyggerne i området kan være påført helseskader på kort og lang sikt. Innsatsen fra offentlige myndigheter, fra berørte departementer og fra berørte statsråder har ikke vært påtagelig aktiv og avklarende. Det er nærliggende å anta at det kan skyldes avstanden fra Oslo. Om det skulle være riktig er det i beste fall en svært dårlig forklaring. Saken etterlater svært mange ubesvarte og kritiske spørsmål. Saken omfatter en rekke prinsipielle forhold når det gjelder samfunnsikkerhet og innbyggernes sikkerhet og angår derfor hele landet og hele befolkningen. Jeg nevner som eksempel at dersom kontroll av ulike tilsynsmyndigheter begrenses til "papirkontroll" og ikke fysisk kontroll av farlig last, kan risiko for alvorlige feil og

mangler øke dramatisk med de konsekvenser dette kan få og har fått i dette tilfellet.

Det er derfor viktig at det ryddes opp i Sløvåg-saken av hensyn til innbyggerne i området. Det er også viktig at det høstes erfaring og gjøres endring på bakgrunn av erfaringer. Derfor mener jeg det er viktig at det gjennomføres ekstern granskning av hendelsen. Det vil etter mitt syn også være naturlig at Stortinget får til behandling sak om dette når ekstern granskning foreligger.

Svar:

Eksplosjonsulykken ved Vest Tank i Gulen i 2007 har reist flere spørsmål, både knyttet til selve ulykken og hvordan vi kan lære av denne for å bedre håndteringen ved eventuelle framtidige hendelser.

I etterkant av eksplosjonsulykken har de involverte myndighetene i fellesskap utarbeidet en rapport om hendelsen ("Erfaringer fra myndighetenes samlede håndtering av Vest Tank-ulykken i Gulen kommune", november 2007). Arbeidet har vært ledet av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) som er gitt den generelle koordineringsrollen på samfunnssikkerhetsområdet. Formålet med rapporten er å få fram erfaringene som hver enkelt myndighet gjorde seg i forbindelse med hendelsen, eventuelle uklare grensesnitt og ansvarsforhold mellom involverte myndigheter, og forbedringspunkter med tanke på håndtering av framtidige hendelser. Rapporten

ten viser at det er et forbedringspotensial i forhold til både samhandling, informasjonsdeling og bruk av faginstansenes kompetanse. På statlig nivå følges dette opp av Justisdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet og Miljøverndepartementet med underliggende etater. Videre har kommunene en viktig rolle ved slike hendelser. Rapporten understreker at kommunene må ivareta sitt koordinerende ansvar i krisesituasjoner, og be om faglige råd og veiledning fra regionale og statlige myndigheter ved behov. Etter mitt syn danner arbeidet DSB har ledet med å gjennomgå hendelsen et tilfredsstillende grunnlag for å gjennomføre forbedringstiltak slik at vi står sterkere rustet ved eventuelle lignende hendelser i framtiden.

Innholdet på tankene som eksploderte ble kjent rett etter eksplosjonen. Statens forurensningstilsyn (SFT) har sørget for at det er gjennomført kartlegging av jord og vann i området for å klarlegge forurensningssituasjonen, og følger opp bedriften kontinuer-

lig gjennom tilsyn og pålegg etter forurensningsloven. Bedriften har foretatt opprydning og fjerning av avfall på ulykkesstedet, og dette omfattet også restene av innholdet på tankene som eksploderte. Så langt er ca. 1500 tonn avfall ryddet og levert til godkjent avfallsanlegg, men det gjenstår ca. 400 tonn forurensede grusmasser som SFT har pålagt bedriften å fjerne eller pakke i såkalte bigbags for å forhindre lukt innen 1. juli.

Kommunelegene i Gulen og Masfjorden har nylig lagt fram en rapport om helseplager knyttet til eksplosjonsulykken og Folkehelseinstituttet utfører en nærmere miljømedisinsk ekspertvurdering. Statens forurensningstilsyn, Folkehelseinstituttet og Gulen kommune har invitert til et folkemøte i Gulen 2. juli for å orientere om helsevurderingene, status for opprydningsarbeidet og øvrig oppfølging av bedriften. Jeg håper dette vil bidra til å klargjøre situasjonen for folk i området. Jeg tar også sikte på å besøke Gulen i løpet av juli.

SPØRSMÅL NR. 1321

Innlevert 19. juni 2008 av stortingsrepresentant Svein Flåtten

Besvart 6. august 2008 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Den sterke økningen i ligningsverdier på boliger under denne regjering, samlet 51,25 pts., medfører at stadig flere får redusert sin bostøtte eller at bostøtten faller bort. Grunnen er reglene om inntektstillegg på nettoformuen, et tillegg som øker i takt med forhøyede ligningsverdier.

Er det en villet politikk fra Regjeringen at de minst bemidlede skal få forverret sin økonomiske situasjon fordi Regjeringen tror at økte ligningsverdier på vanlige boliger er skatteøkninger for "de rike"?»

Svar:

Ligningsverdiene på bolig ligger vesentlig under markedsverdiene, og skal maksimalt være 30 pst. av (dokumentert) markedsverdi (sikkerhetsventilen). Mange boliger har imidlertid ligningsverdier langt

under dette, blant annet som følge av nominell videreføring av ligningsverdiene i perioder med boligprisstigning. For å unngå å forsterke skjevhetene i ligningsverdiene og for å opprettholde formuesskattegrunnlaget, har Regjeringen jevnlig økt ligningsverdiene. Dersom økningen medfører at ligningsverdien overstiger 30 pst. av markedsverdien, kan skatteyder kreve å få ligningsverdien redusert. Økningene i ligningsverdiene skal dermed ikke ha gitt en urimeelig høy ligningsverdi til gruppen som kommer inn under bostøtteordningen.

Regjeringen arbeider med en gjennomgang av bostøtteordningen. Som en del av dette arbeidet vurderer man også reglene for behandling av formue og hvordan verdien av egen bolig skal behandles. Som tidligere varslet tar Kommunal- og regionaldepartementet sikte på å komme tilbake til denne saken i forbindelse med forslaget til statsbudsjettet for 2009.

SPØRSMÅL NR. 1322**Innlevert 19. juni 2008 av stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal****Besvart 1. juli 2008 av fungerende arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«En del asylsøkere påberoper seg konvertering fra islam til kristendom. I slike saker må realiteten av anførselene undersøkes av utlendingsmyndighetene. For å unngå at asylinstituttet misbrukes er det viktig at reelle konvertitter blir skilt fra ureelle.

Kan statsråden gjøre rede for hvordan utlendingsmyndighetene foretar denne undersøkelsen, og gi eksempler på hvilken type kunnskap som anses som avgjørende når asylsøkerens religiøse tilhørighet skal testes?»

BEGRUNNELSE:

KrF forstår behovet for å kunne etterprøve påstander om religiøs tilhørighet, men ser at det kan ligge utfordringer i slike "testspørsmål". Kunnskap kan testes, det er vanskeligere å teste tro. KrF viser til at det finnes et stort mangfold av religiøs trosutøvelse. En vestlig og protestantisk tilnærming til kunnskap om kristendom fra utlendingsmyndighetenes side, i betydningen teoretisk lære, vil derfor ikke nødvendigvis være en treffende tilnærming for å undersøke om asylsøkerens tro er reell.

Svar:

Jeg forstår representant Tørresdal spørsmål slik at det knytter seg til hvordan utlendingsmyndighetene vurderer foreliggende faktum, herunder hvilke krav det stilles til bevis knyttet til konvertering fra islam til kristendom.

Det er viktig å understreke at det er Utlendingsdirektoratet og Utlendingsnemnda som er ansvarlig for å vurdere om en konvertering har funnet sted i den enkelte sak. Jeg legger til grunn at denne vurderingen gjøres på faglig solid grunnlag, og i tråd med gjeldende regelverk.

I utgangspunktet er det søkeren som er ansvarlig for å sannsynliggjøre de opplysninger som han eller hun gir. Det følger av FNs høykommissær for flyktingers (UNHCR) håndbok om prosedyrer og krite-

rier for å fastsette flyktninger rettstilling, punkt 196:

”at selv om bevisbyrden i prinsippet påligger søkeren, deles...plikten til å stadfeste og evaluere alle relevante fakta mellom søkeren og saksbehandleren. I noen saker vil det være opp til saksbehandleren å benytte alle de midler han har til sin rådighet for å frembringe det nødvendige bevis til støtte for søknaden. Selv slike uavhengige undersøkelser vil ikke alltid føre frem, og det kan også være utsagn som ikke egner seg for bevisvurdering. I slike tilfeller bør tvilen, så lenge hans redegjørelse fremstår som troverdig, og så lenge det ikke finnes gode grunner for det motsatte, komme søkeren til gode.”

Dette utgangspunktet samsvarer med bevisvurderingen i asylsaker i norsk praksis.

Etter at faktum er etablert basert på informasjonen som foreligger blant annet om søkerens tro, erfart forfølgelse og andre faktiske omstendigheter, må det på grunnlag av faktum vurderes om det foreligger en fare for forfølgelse. Det vil da bli sett hen til informasjon om menneskerettighetssituasjonen og forfølgelsesfaren i det området søkeren kommer fra, og da særlig i forhold til anførsler knyttet til religiøs tro. Sentralt i vurderingen er blant annet hvorvidt den religion man har konvertert til er lovlig eller ulovlig i hjemlandet, og i hvilken grad konvertering tolereres av myndighetene.

Utlendingsforvaltningen foretar altså en helhetlig fri bevisvurdering, og hvilke bevis som tillegges hvilken vekt, kan vanskelig beskrives uttømmende. Generelt kan jeg si at så vel innholdet i søkerens forklaring, hvorvidt den er detaljert eller overfladisk, sammenhengende eller motstridende, og dens forhold til andre kjensgjerninger, vil ha betydning. Når det gjelder den konkrete og individuelle vurderingen av om asylsøkeren er blitt kristen eller ikke, legges det i praksis vekt på både generell troverdighet, religiøs aktivitet, kunnskap om den kristne tro og refleksjon rundt valg av religion. Det avgjørende er ikke hvilke handlinger en person utfører, men om han eller hun er kristen.

SPØRSMÅL NR. 1323**Innlevert 19. juni 2008 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve****Besvart 25. juni 2008 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland****Spørsmål:**

«Mener statsråden det er rettferdig at Høyskolen i Ålesund er eneste høyskole i landet der studentene selv må betale for krefuttdanning, og hva kan statsråden bidra med for at krefuttdanningen kan fortsette ved Høyskolen i Ålesund, på like vilkår som ved andre høyskoler i landet?»

BEGRUNNELSE:

I Sunnmørsposten 18. og 19. juni kunne vi lese at det er bråstopp i krefuttdanningen ved Høyskolen i Ålesund. Sjukehuset i Ålesund har i tråd med Nasjonal kreftplan etablert ny kreftavdeling. En kreftavdeling som har utviklet seg svært positivt, ifølge tilbakemeldinger fra pasienter og pårørende. At Høyskolen i Ålesund startet videreutdanning innen kreftomsorgen, samtidig som den nye kreftavdelingen ble etablert, har vært av uvurderlig stor betydning for rekruttering av fagutdannet helsepersonell til kreftavdelingen. Problemet og utfordringen for Høyskolen i Ålesund har imidlertid vært at studentene innen kreftomsorg må betale kr 85 000,- ved Høyskolen i Ålesund, samtidig som tilsvarende studier ved andre høyskoler i landet er gratis. Som eksempel kan nevnes Trondheim. Dette fører til at Høyskolen i Ålesund taper i konkurransen om studentene, og av den grunn må avvike studietilbudet. Konsekvensene av dette blir dårligere tilgang på sjukepleiere med spesialutdannelse innen kreftomsorgen. Vi vet at omfanget av kreft vil øke i fremtiden, og det foregår en Nasjonal satsing innen forebygging og behandling av kreft. Jeg vil i den anledning vise til Nasjonal kreftplan (1999 - 2003) og til St.prp. nr. 1 (2005 - 2006) Det virker for meg helt urimelig at et så viktig utdanningstilbud må legges ned.

Dette er nok et eksempel på at fordeling av ressursene ikke kommer Møre og Romsdal til gode. Jeg

håper og ber om at statsråden ser denne urimeligheten, og rydder opp i den snarest, slik at studenter som ønsker å benytte seg av tilbudet ved Høyskolen i Ålesund også til høsten, får anledning til det. Da må denne saken ikke bli en kasteball mellom helse- og omsorgsdepartementet og Departementet for forskning og høyere utdanning, slik en kunne få inntrykk av i Sunnmørsposten 18. juni.

Svar:

Videreutdanningen i kreftomsorg hører til de tidligere såkalte bedriftsinterne videreutdanningene innenfor helsefag som ble finansiert som oppdragsundervisning. De fleste ble finansiert av helseforetakene, men enkelte tilbud ble dekket av kommuner eller ved studieavgift. Fra og med 2007 ble de videreutdanningene som var finansiert av helseforetakene, lagt inn i rammene til høyere utdanningsinstitusjoner. Totalt ble 65 mill. kr. for formålet overført fra Helse- og omsorgsdepartementet til budsjetttrammen til Kunnskapsdepartementet. Videreutdanninger med annen finansiering, som f.eks videreutdanningen i kreftomsorg ved høyskolen i Ålesund, ble ikke lagt inn i rammene til høyskoler og universiteter.

Det ble med andre ord ikke foretatt noen endringer av hvilke utdanninger som skulle finansieres over statsbudsjettet, i forbindelse med ovennevnte tekniske overføring av midler fra Helse- og omsorgsdepartementet til Kunnskapsdepartementet.

Kunnskapsdepartementet har fordelt de midler som er tilgjengelige til høyere utdanning på årets budsjett. Eventuelle endringer i finansieringen av videreutdanninger i helsefag som det i dag kreves studieavgift for, vil derfor eventuelt måtte tas opp i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2009.

SPØRSMÅL NR. 1324**Innlevert 19. juni 2008 av stortingsrepresentant Bent Høie****Besvart 27. juni 2008 av fornyings- og administrasjonsminister Heidi Grande Røys****Spørsmål:**

«Vil Regjeringen nå gå bort fra sin politikk om å innføre en 6-timers dag i arbeidslivet nå som Statistisk sentralbyrå har dokumentert konsekvensene av en redusert arbeidstid?»

BEGRUNNELSE:

Statistisk sentralbyrå (SSB) har foretatt beregninger av prisen på redusert arbeidstid. Så langt jeg forstår viser alle beregningene at redusert arbeidstid fører til lavere produksjon. Forskningsleder Roger Bjørnstad sier til Dagens Næringsliv 19. juni at: "Den store utfordringen er å finne rom for sysselsettingsveksten vi ser for oss i offentlig sektor. Det blir stadig flere eldre som trenger pleie og omsorg, hvilket utløser behov for flere sysselsatte. Hvis vi skal jobbe færre timer, må det ansettes flere. Det reduserer arbeidskraftsinnsatsen i offentlig sektor, slik at vi ikke kan levere de tjenestene befolkningen ønsker." Når det er stor mangel på arbeidskraft i nær sagt alle bransjer og virksomheter, er dette en uttalelse som gjør inntrykk, særlig fordi vi vet at det er arbeid som skaper grunnlaget for velferd. Når SSB nå dokumenterer at regjeringens Soria-Moria-erklæring vil bidra til å svekke forutsetningen for velferd, er det grunn til å spørre om Regjeringen vil revurdere sin politikk på dette området.

Svar:

Regjeringens politikk på dette området er å gjennomføre forsøk og initiere forskning/utredninger for å skaffe kunnskap om virkninger av redusert arbeidstid. Vi trenger kunnskap slik at vi har et bedre grunnlag for å fatte beslutninger om hvordan vi skal organisere arbeidstiden vår i framtidens Norge. Vi ønsker derfor å finne ut om arbeidstidsreduksjoner kan bidra til å øke den effektive arbeidsstyrken.

For å innhente slik kunnskap har regjeringen igangsatt et forsøk med redusert arbeidstid for ca. 300 ansatte over 62 år i staten. Forsøkene vil kunne gi svar på hvorvidt redusert arbeidstid bidrar til å utsette deltakernes pensjoneringstidspunkt. I tillegg har Fornyings- og administrasjonsdepartementet finansiert en rekke utredninger på dette området.

Én av disse utredningene er Statistisk sentralbyrås (SSB) rapport om makroøkonomiske konsekvenser av redusert arbeidstid som representanten viser til. På oppdrag fra Fornyings- og administrasjonsdepartementet har SSB undersøkt makroøkonomiske konsekvensene av fire former for arbeidstidsreduksjoner. Disse beregningene er så sammenlignet med hvordan økonomien utvikler seg uten redusert arbeidstid (referansebane).

I alle tilfellene gir redusert arbeidstid noe mindre produksjon, men veksten i verdiskapningen øker, om enn noe saktere enn vanlig. Dersom vi jobber like mye som i dag i 2050, vil veksten i verdiskapningen være på 124 prosent, mens den vil være på 118 prosent dersom vi reduserer arbeidstiden med 10 prosent fra 2010. Denne utredningen viser at det er absolutt realistisk å innføre seks timers arbeidsdag i Norge. Samtidig går det frem at dette koster og at arbeidstidsreduksjon er en type velferd som må prioriteres opp mot annen velferd.

Regjeringen har ikke som mål en generell reduksjon av arbeidstiden i denne perioden, men i Soria-Moria-erklæringen er det et mål å gjennomføre forsøk med 6-timers dag/ redusert arbeidstid. Dette har vi igangsatt og forsøket vil avsluttes 1. august 2009. Så langt viser forsøkene positive resultater. Forsøket og utredningene vi har initiert vil danne grunnlag for fornyet debatt om arbeidstidsbestemmelsene. En eventuell fremtidig arbeidstidsreduksjon må uansett skje i samarbeid med partene i arbeidslivet.

SPØRSMÅL NR. 1325**Innlevert 19. juni 2008 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr****Besvart 27. juni 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Mener statsråden at signalene som ble gitt i stortingsmelding nr. 62 (1991-1992) er klare nok til at Fylkesmannen i Oppland kan sette i gang en prosess med sikte på en så stor utvidelse av Ormtjernkampen nasjonalpark, og mener ikke statsråden at det ville vært bedre å verne statsallmenningene i stedet for at private grunneiere skal betale prisen og at næringsgrunnet deres i så storstilt grad forringes?»

BEGRUNNELSE:

Ormtjernkampen nasjonalpark ble opprettet i 1986, og er landets minste nasjonalpark. Den ligger i Gausdal kommune i Oppland fylke. Den ble opprettet for å bevare et urskogområdet i naturlig tilstand.

I april 2006 sendte Fylkesmannen i Oppland ut melding om oppstart av prosess for å utvide verneområdet, og denne eventuelle utvidingen vil omfatte sju kommuner i Oppland; kommunene Etnedal, Gausdal, Nordre Land, Sør-Fron, Nord-Fron, Nord-Aurdal og Øystre Slidre. Området som utredes er på 1365 kvadratkilometer, og et verneplanforslag skal etter planen sendes på høring sommeren 2008.

Fylkesmannen begrunner utvidelsen av nasjonalparken med at det er en direkte oppfølging av stortingsmelding nr. 62 (1991-1992): Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge, og det er Direktoratet for naturforvaltning som har gitt Fylkesmannen i oppdrag å utrede et vernefor-slag.

Området som er foreslått utvidet involverer mange private grunneiere, og det er stor lokal motstand fra de lokale grunneierne om å utvide verneområdet.

Spørsmålsstiller kan heller ikke forstå at det i stortingsmelding nr. 62 (1991-1992) ble gitt signaler fra Stortinget om at det var ønskelig med en så stor utvidelse av nasjonalparken.

Svar:

Stortinget har gjennom behandling av St. meld. nr. 62 (1991-92) Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge gitt tilslutning til at det skal utarbeides et forslag om utvidelse av Ormtjernkampen nasjonalpark.

I 1986 la Statens Naturvernråd fram NOU 1986:13 Ny landsplan for nasjonalparker. Her står det om Ormtjernkampen "Det er ønskelig å utvide nasjonalparken slik at den får internasjonal status som nasjonalpark. Området vest for dagens nasjonal-

park vil utfylle de naturkvalitetene som finnes i den nåværende park. Østlandsområdenes lavere deler er svakt representert i nasjonalparksammenheng. Ormtjernkampen med tilgrensende områder har stor pedagogisk verdi og betydning i undervisningssammenheng. Kulturpåvirkningen i den foreslåtte utvidelsen er noe større enn i det vernede området. Rådet mener likevel at tilleggsområdet bør inngå i nasjonalparken".

I nasjonalparkmeldingen uttales om Ormtjernkampen:

"Regjeringens vurdering: Verneforslaget videreføres i landsplanen med sikte på utvidelse av eksisterende nasjonalpark".

Videre i samme melding står det at:

"Naturvernforbundet i Oppland har i brev av 14.02.91 fremmet forslag om et større verneområde (nasjonalpark/landskapsvern) i lavfjellsområdet mellom Gausdal og Valdres. Området strekker seg nordover og vestover fra Ormtjernkampen og ligger hovedsakelig på statsgrunn. Verneverdiene er knyttet til zoologi, botanikk, kulturminner og friluftsliv".

Det konkluderes med følgende:

"Departementet vil be fylkesmannen vurdere utvidelsesforslaget fra Naturvernforbundet nærmere i forbindelse med den videre behandling av saken".

Nasjonalparkplanen skal bidra til å verne et representativt utvalg av vår naturarv. Svært mange av nasjonalparkene i Norge er i stor grad preget av høyfjellsøkosystemer. De lavereliggende fjellområdene på det indre Østlandet er til dels svært dårlig representert. Et større verneområde omkring Ormtjernkampen og vestover mot Skaget vil derfor på en meget god måte utfylle naturtypespekteret innenfor eksisterende nasjonalparker og andre større verneområder.

Innenfor planområdet finnes dessuten noen av de viktigste områdene med fortsatt aktiv seterdrift i Norge. Disse områdene har setermiljøer, kulturminner, kulturlandskap og biologisk mangfold av stor betydning i landsmålestokk. Det vil være av stor verdi å ta vare på disse miljøene samtidig som det gis rom for en utvikling som gjør at dette landskapet fortsatt kan holdes i hevd.

På bakgrunn av dette mener en at signalene som ble gitt i nasjonalparkmeldingen er klare nok med tanke på den prosessen som pågår i forbindelse med utvidelsen av Ormtjernkampen nasjonalpark.

Det presiseres at det opereres med en arbeidsgrense, det vil si at det videre arbeidet vil avklare hvor omfattende et forslag om en eventuell utvidelse av nasjonalparken med tilhørende landskapsvernområder og/eller naturreservater vil bli.

Det skal gjøres en konsekvensutredning etter plan- og bygningsloven. Denne skal få fram viktige konsekvenser i forhold til miljø, bruk av naturressurser og samfunn. Den skal bl.a. belyse virkningene av et vern på landbruk og tamreindrift. Den skal også sikre at interessene til lokalbefolkningen i området

kommer godt fram. Sammen med kunnskap om naturverdiene i området vil informasjon fra både grunneiere, brukere og rettighetshavere ligge til grunn for vurderingene som nå skal gjøres i konsekvensutredningen. Konsekvensutredningen skal belyse hvor grensene bør trekkes både med tanke på naturverdier, næringsinteresser og eierforhold i området.

På bakgrunn av opplysningene fra konsekvensutredningen vil det bli laget et endelig forslag til grense for en utvidelse av Ormtjernkampen nasjonalpark.

SPØRSMÅL NR. 1326

Innlevert 19. juni 2008 av stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn

Besvart 25. juni 2008 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell

Spørsmål:

«Vil statsråden sørge for en avklaring i forhold til kompetansemålene for helsefagarbeiderutdanningen, slik at ikke praksiskandidater og andre som kan ha krav på avkortning i studiet blir behandlet ulikt i ulike fylker, og at ikke enkelte studenter nektes fagbrev på grunn av en rigid tolkning av regelverket og/eller manglende realkompetansevurdering?»

BEGRUNNELSE:

Odelstinget behandlet og vedtok enstemmig et forslag fra FrP om å ta inn helsefagarbeider i gruppen som har rett til autorisasjon i helsepersonelloven. (odelsting den 5. dm og lagting den 12 dm.) Bakgrunnen for forslaget var at mange med lang erfaring fra helsevesenet nå har tatt den teoretiske delen av helsefagarbeiderutdanningen, og har mulighet til å få fagbrev som praksiskandidater i henhold til opplæringsloven § 3-5. Problemet er imidlertid at de ulike fylkene i landet tolker regelverket ulikt. De fleste av de som nå har tatt teoridelen har fra 5 til over 20 års praksis fra norsk helsevesen. Mange av dem er ansatt i kommunehelsetjenesten som ufaglærte. Gjennom dette tilbudet har de fått mulighet til å få et fagbrev. Enkelte fylkeskommuner stiller absolutt krav om at kandidaten skal ha hatt tilsvarende 3 mnd praksis fra spesialisthelsetjenesten. Det kan imidlertid være meget vanskelig å få tilgang på slike praksisplasser, spesielt i sykehus. Andre fylkeskommuner stiller krav om at kandidaten skal ha hatt praksis i institusjonstjeneste og i hjemmetjeneste, noe de fleste allerede har. Det finnes etter det undertegnede erfarer ikke noe ek-

splisitt krav i læreplanen om praksis fra spesialisthelsetjenesten. Undertegnede mener det viktigste må være hva den enkelte kandidat har av kunnskaper og ikke hvor vedkommende fysisk har hatt sin praksis. Bare i Østfold er det nå rundt 100 personer som går opp til eksamen som praksiskandidater. I enkelte andre fylker avlegger praksiskandidat-studentene i disse dager sin teoretiske eksamen, men det er høyst usikkert når og om de får en praksis som tilfredsstillende de kravene det fylkeskommunale fagopplæringskontoret har fastsatt. Det er et skrikende behov for helsefagarbeidere særlig i kommunehelsetjenesten landet over. Det har også vært et mål for Regjeringen å skaffe flere hender i eldreomsorgen. Det burde på denne bakgrunn være påkrevet å få en snarlig avklaring. Som nevnt har mange av de det gjelder fast ansettelse i kommunehelsetjenesten i dag. Mange innehar en liten deltidsstilling, og stiller bakerst i køen i forhold til å kreve større stilling, siden det er forbeholdt fagutdannede. Mange mener de har blitt forespeilet at lang praksis nå kombinert med en teoretisk utdanning skulle gi dem det etterlengtede fagbrevet, som kan føre til økt stillingsbrøk og/eller fast ansettelse.

Svar:

Fylkeskommunen er ansvarlig for å avgjøre om den praksisen en kandidat viser til kan godkjennes som grunnlag for å gå opp til fagprøven etter opplæringsloven § 3-5. Krav til praksis for kandidater som vurderes etter § 3-5 i opplæringsloven er regulert i § 11-12 i forskrift til opplæringsloven. Her heter det at

allsidig, dokumentert praksis i tilknytning til det aktuelle lærefaget, blir godskreven fullt ut som læretid for lærlingar og som praksistid for praksiskandidatar. Før praksiskandidaten kan gjennomføre fag-/sveineprøva etter opplæringslova § 3-5, må praksisen etter ei samla vurdering dekkje dei mest vesentlege delane av innhaldet i læreplanen for vidaregåande kurs I og vidaregåande kurs II/bedrift som er relevante for faget. Godkjenning av praksis må altså vurderes på bakgrunn av kompetansemål for opplæringen i helsefagarbeiderfaget. Det stilles ikke krav om, verken i opplæringsloven eller i Læreplanverket for Kunnskapsløftet, en bestemt praksis eller varighet av praksis knyttet til spesifikke institusjoner, praksissteder eller lærebedrifter.

Den kompetanse som kan oppnås på de ulike praksisstedene vil variere sterkt. Praksis må derfor vurderes konkret og på individuell basis i hvert enkelt tilfelle og kan ikke avgjøres ut ifra type institusjon/praksissted alene. Det sentrale i vurderingen av praksis er om den dekker de mest vesentlige delene

av kompetansemålene i læreplanen for det aktuelle lærefag.

Helsefagarbeiderfaget er et nyetablert lærefag og læreplanen for VG3 ble fastsatt våren 2008. I en slik etableringsfase vil enkelte problemstillinger måtte avklares underveis. Partene i arbeidslivet har samarbeidet og samarbeider fortsatt nært i denne etableringsfasen med bl.a. veiledning til lærebedrifter og fylkeskommuner. Dersom det oppstår usikkerhet rundt godkjenning av praksis vil dette være et spørsmål som kan tas opp med partene i dette samarbeidet.

Kunnskapsdepartementet har delegert veiledningsmyndigheten etter opplæringsloven og forskrift til opplæringsloven til fylkesmannsembetene. Myndigheten omfatter blant annet plikt til å gi råd og veiledning i skolefaglige spørsmål i tilknytning til opplæringsloven og vil kunne være en rådgivende instans i tolkningen av bestemmelsen i opplæringslovens § 3-5.

Videre foreligger det alminnelig klagerett på enkeltvedtak fattet på dette området.

SPØRSMÅL NR. 1327

Innlevert 19. juni 2008 av stortingsrepresentant May-Helen Molvær Grimstad

Besvart 25. juni 2008 av barne- og likestillingsminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«I disse dager betales det ut feriepengar til alle som var i arbeid i 2007. KS sier imidlertid i sin veiledning til kommunene at: "Arbeidsgodtgjeringa vert som tidlegare skattlagt som løn, og kommunane skal svare arbeidsgjevaravgift av dette beløpet. Vi gjer samstundes merksam på at fosterforeldre ikkje er arbeidstakarar i ferielova si tyding. Kommunar er derfor ikkje pliktig til å betale feriepengar til fosterforeldre."»

Mener statsråden at dette er rimelig og bidrar til å rekruttere flere fosterhjem?»

BEGRUNNELSE:

Mange fosterforeldre sliter med manglende sosiale rettigheter, på tross av at de er nøkkelpersoner i barnevernsarbeidet og utfører et svært viktig oppdrag for samfunnet. Det er viktig at staten legger til rette for at vi får gode fosterhjem, slik at fosterbarna får best mulige oppvekstvilkår. KrF mener at fosterhjemmarbeidet må styrkes ved å bedre fosterforeldrenes rammevilkår. Det er blant annet viktig å sikre sosiale

rettigheter knyttet til sykdom og pensjon. Videre er det viktig at alle fosterforeldre sikres god opplæring, jevnlig faglig veiledning og et tilstrekkelig tilbud om avlastning. KrF har derfor foreslått å styrke fosterforeldrenes rammevilkår ved å gi alle fosterforeldre som er ute av ordinært arbeid rett til sykepenger og tjenestepensjon, uavhengig av om de er statlige eller kommunale fosterhjem.

Ved valg av fosterhjem skal det legges avgjørende vekt på hensynet til hva som er best for det enkelte barn og i den sammenheng vurdere om plassering hos biologisk familie er mulig. Jo flere mulige familier å velge blant, jo bedre grunnlag er det for å få til en god plassering. Derfor er det viktig at rekrutteringen av fosterhjem er god.

I KS sitt skriv "Veiledende satser for fosterhjem 2007 – 2008" står det følgende:

"Arbeidsgodtgjeringa vert som tidlegare skattlagt som løn, og kommunane skal svare arbeidsgjevaravgift av dette beløpet. Vi gjer samstundes merksam på at fosterforeldre ikkje er arbeidstakarar i ferielova si tyding. Kommunar er derfor ikkje pliktig til å betale feriepengar til fosterforeldre."»

Svar:

De ordinære, kommunale fosterhjemmene utgjør hovedtyngden av fosterhjemmene. I tillegg har vi en del hjem med særlig kompetanse på barn og unge i akutt situasjoner samt på barn og unge med spesielle behov. Departementet har derfor valgt å inndele hjemmene i tre kategorier; kommunale fosterhjem og statlige beredskapshjem og familiehjem. Mens fosterforeldrene i kommunale fosterhjem skal inngå avtale med den aktuelle kommunen (fosterhjemsavtalen), skal foreldrene i beredskaps- og familiehjem inngå kontrakt med staten v/Bufetat.

Det har vært et ønske fra flere arbeidstakerorganisasjoner å gi oppdragstakere i statlige familie- og beredskapshjem status som arbeidstakere. Etter drøfting mellom BLD, FAD og AID har det vist seg at det ikke er mulig å gi den nødvendige dispensasjonen fra arbeidsmiljølovens bestemmelser om arbeidstid for denne gruppen. Dette innebærer at den av foreldrene som skal være hjemme er å anse som frilansere. Siden de statlige beredskaps- og familiehjemmene ikke anses å være arbeidstakere er de heller ikke omfattet av arbeidsmiljølovens bestemmelser eller arbeidstidsdirektivet. Dette innebærer også at ferieloven ikke er gjeldende for denne gruppen, og at kommunale fosterhjem og statlige beredskapshjem og familiehjem ikke har lovfestet rett til feriepenger.

Når det er sagt, vil jeg påpeke at det er svært viktig at både kommunale fosterhjem og statlige beredskapshjem og familiehjem sikres gode rammevilkår, herunder rett til feriepenger.

Når det gjelder de statlige beredskapshjemmene og familiehjemmene har departementet nedsatt en arbeidsgruppe som skal utferdige standardkontrakter for beredskapshjem og familiehjem, der både Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet NTL, FO og Fagforbundet er representert. Foreldrene vil etter de nye kontraktene få langt bedre sosiale rettigheter, herunder blant annet rett til kompensasjon ved sykdom, pensjon, kontraktsfestet rett til ferie, feriepenger, og friperioder.

Barne- og likestillingsdepartementet arbeider for at alle fosterhjem, enten de er kommunale eller statlige, skal få gode rammevilkår. Departementet kan imidlertid ikke alene gi økte rettigheter til de kommunale hjemmene. Dette må skje i samarbeid og forståelse med blant andre Kommunenes Sentralforbund. Det vi skal gjøre er å gjennomgå og revidere fosterhjemsavtaleskjemaet og vurdere om fosterforeldrenes sosiale rettigheter nå bør nedfelles i fosterhjemsavtalen framfor i departementets "Retningslinjer for fosterhjem". I tillegg tar vi sikte på videre utbygging av den såkalte Veiledningstjenesten for de kommunale fosterhjemmene.

Når arbeidet med de statlige standardkontraktene er avsluttet vil Barne- og likestillingsdepartementet ta kontakt med Kommunenes Sentralforbund for å drøfte hva som eventuelt bør gjøres for å styrke rammevilkårene for de kommunale fosterhjemmene.

SPØRSMÅL NR. 1328

Innlevert 19. juni 2008 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen

Besvart 26. juni 2008 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Fiskeridirektoratet skriver i en rapport om tildelingsrunden for nye oppdrettskonsesjoner at Nordland har et marginalt potensial for etablering av nye lokaliteter. Derimot vil dagens aktører i regionen ikke ha problem med å øke sin produksjon av laks, ørret og regnbueørret. Fiskeriministeren har på politisk grunnlag avvist å øke MTB-volumet.

Medfører dette at Regjeringen kaster bort muligheten for økt verdiskaping i Nordland, eller vil statsråden vurdere likevel å øke volumet for eksisterende bedrifter i regionen?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har bedt Fiskeridirektoratet utrede hvilke områder som er mindre aktuelle for økning av oppdrettsvirksomhet av laks, ørret og regnbueørret.

I rapporten anser direktoratet følgende områder som mindre egnet:

- Skagerakkysten ut fra en vurdering av de temperaturmessige forhold
- Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane samt Møre og Romsdal til Hustadvika ut fra situasjoner knyttet til sykdommen Pancreas disease (PD)

og bekjempelsesstrategien mot denne sykdommen

- I Møre og Romsdal nord for Hustadvika bør eventuelle nytildelinger ses i sammenheng med arbeidet med å oppnå en mer sykdomsrobust lokalitetsstruktur
- I Nordland er det marginalt potensiale for etablering av nye lokaliteter.

Det fremgår imidlertid av rapportens kapittel om Nordland at "Derimot vil dagens aktører som er etablert i regionen ikke ha problem med å øke sin produksjon av laks, ørret og regnbueørret."

Fiskeriministeren bekreftet så sent som 18. juni i Stortinget at det ikke er aktuelt for Regjeringen å øke MTB-volumet for eksisterende aktører, til tross for at dette er fullt ut praktisk mulig og miljømessig forsvarlig.

I Lofoten og Vesterålen vil en slik politikk som antyd det fra Regjeringens side virke særdeles negativt. Flere av kommunene preges av nedgang i folketallet, - kommuner med et betydelig utviklingspotensial for oppdrettsnæringen. Kommuner som i dag har en høy miljøstandard på eksisterende oppdrettsaktivitet.

Svar:

Fiskeridirektoratets rapport inneholder anbefalinger om hvilke områder som er mindre egnet for økt oppdrett av laks og ørret med utgangspunkt i den forestående 2009-runden.

For Nordland uttaler direktoratet at det er rom for økning på eksisterende lokaliteter, mens det er marginalt potensial for etablering av nye lokaliteter. Det innebærer at Fiskeridirektoratet mener det er tilrådelig å tildele nye tillatelser i Nordland, men at de som eventuelt tildeles bør knyttes til eksisterende lokaliteter av arealmessige årsaker.

Videre vil jeg påpeke at departementet, i brev av 19. juni 2008, ba Fiskeridirektoratet om en ytterligere vurdering av forholdene i Nordland. Bakgrunnen for dette er at Fiskeridirektoratet i sin rapport ikke har kvantifisert nærmere hva det marginale potensialet innebærer, og heller ikke går inn på i hvilke kommuner det er ledig areal til etablering av nye lokaliteter.

Jeg tar sikte på å sende forslag til forskrift om tildelingsrunden på høring til høsten. Deretter vil den endelige geografiske fordelingen av tillatelsene i 2009-runden bli bestemt. Selv med utgangspunkt i Fiskeridirektoratets anbefalinger, vil det ligge til rette for nye konsesjoner og økt verdiskaping i Nordland.

SPØRSMÅL NR. 1329

Innlevert 20. juni 2008 av stortingsrepresentant Ingebrigt S. Sørfonn

Besvart 6. august 2008 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Etter omorganisering frå 1.1.08 skulle det vera 13 stillingar ved regionskattekontoret som betener 6 kommunar i Sogn og Fjordane. Det er berre 9,5 stillingar ved dette kontoret. Dette fører til at det ikkje er mulig å ha opningsdagar etter føresetnaden i kommunane Askvoll, Fjaler, Gulen, Hyllestad, Høyanger og Solund.

Kva vil statsråden gjera for å at føresetnaden om kontordagar i alle desse kommunane kan oppfyllest?»

GRUNNGJEVING:

Kommunane Askvoll, Fjaler, Gulen, Hyllestad, Høyanger og Solund er i same region når det gjeld skattekontor.

Då Stortinget, med verknad frå 1.1.02, gjorde vedtak om samarbeid mellom kontora, vart det sam-

stundes vedteke at det skulle vera eit likningskontor i kvar kommune. På det tidspunktet var det 17 stillingar innan etaten i regionen.

Etter ny omorganisering frå 1.1.08 vart det vedteke at regionen skulle ha 13 stillingar og at kommunane skulle ha kontordagar pr. veke etter slikt opplegg: Askvoll 1 dag, Fjaler 5 dagar, Gulen 3 dagar, Hyllestad 1 dag, Høyanger 5 dagar og Solund 5 dagar.

Det viser seg no at regionen berre har 9,5 årsverk. Dette medfører at kontora ikkje greier å oppretthalda dei vedtekne opningsdagane.

Svar:

Frå 1. januar 2008 vart skatteetaten omorganisert. Fylkesskattekontor, skattefogdkontor og likningskontor er nå erstatta av fem regionvise skattekontor. Kwart skattekontor har fleire kontorstader.

Eg har fått stadfesta at det på grunn av avgang no er til saman 10 tilsette (9,5 årsverk) ved skatteetaten sine kontor i Askvoll, Fjaler, Gulen, Hyllestad, Høyanger og Solund. Av desse har 7 tilsette sin arbeidsplass i Fjaler, ein i Gulen, ein i Solund og ein i Høyanger. Kontora i Askvoll og Hyllestad held åpent ein dag per veke, mens kontora i Gulen og Høyanger held åpent tre dagar per veke. Sett bort frå Høyanger, der åpningstida er redusert frå fem til tre dagar per veke, er dette i samsvar med det som vart fastsett i

samband med omorganiseringa av etaten frå januar i år. Eg har fått opplyst at åpningstida i Høyanger har blitt justert ned til tre dagar på grunn av den låge publikumstilstrøyminga kontoret har hatt.

Eit viktig mål med omorganiseringa av skatteetaten er å auke effektiviteten og kvaliteten på arbeidet gjennom å etablere større fagmiljø. Skatteetaten vurderer derfor å styrkje bemanninga i Fjaler. Frå Askvoll og Hyllestad er det kort reiseveg til Fjaler, der kontoret held åpent kvar virkedag.

SPØRSMÅL NR. 1330

Innlevert 20. juni 2008 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal

Besvart 27. juni 2008 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Forskningsinstituttet RAND Corporation publiserte nylig rapporten "Counterinsurgency in Afghanistan" hvor den pakistanske etterretningsorganisasjonen ISI anklages for å bistå Taliban i Afghanistan.

Hva gjør utenriksministeren for å ta opp problemstillingen med pakistanske myndigheter?»

BEGRUNNELSE:

Det amerikanske forskningsinstituttet RAND Corporation lanserte 9. juni i år en rapport om sikkerhetssituasjonen i Afghanistan. Rapporten viser blant annet til at agenter innenfor den pakistanske etterretningstjenesten ISI har bistått Taliban i Afghanistan med etterretningsinformasjon og økonomisk hjelp. Dette har, ifølge rapporten, underminert flere OEF- og ISAF-operasjoner i Afghanistan.

FNs kontor i Kabul (UNAMA) publiserte 1. september i 2007 en rapport som slo fast at en stor del av selvmordsbomberne i Afghanistan rekrutteres fra Pakistan og at mange av disse har støtte helt til topps i det pakistanske regjerings-, forsvars- og etterretningsapparatet. Rapporten ble etter massivt press fra pakistanske myndigheter fjernet fra FNs hjemmesider.

Forsker Cecilie Hellestveit ved Universitetet i Oslo slår fast at krigen mot terror kan tapes i Afghanistan, men den kan bare vinnes i Pakistan. For at det internasjonale samfunnet skal lykkes i Afghanistan er det dermed av avgjørende betydning at det settes et kritisk søkelys på Pakistans rolle.

Svar:

Situasjonen i Afghanistan er som kjent meget kompleks med en lang rekke utfordringer av både sikkerhetsmessig, politisk og humanitær karakter. Dette har store konsekvenser for det regionale og globale samspillet mellom en lang rekke land, inkludert Pakistan. Store krav settes også til det internasjonale samfunn, herunder Norge når det gjelder koordinering av den samlede innsats som bidrag til å sikre en tryggere framtid for det afghanske folk. Som et ledd i disse anstrengelsene foregår det en aktiv dialog på ulike nivå som involverer en lang rekke land, også Pakistan.

Norge har en bred kontaktflate med Pakistan, og jeg konstaterer at landet også etter valget tidligere i år er preget av en politisk ustabil situasjon. I denne situasjon må også innenrikspolitiske, svært følsomme spørsmål håndteres – spørsmål som er knyttet til forholdet til nabolandet Afghanistan og til bekjempelse av terrorisme og militante religiøs fundamentalisme i så vel Pakistan som i Afghanistan.

I bilaterale samtaler med Pakistan understrekes det fra norsk side at sikkerhetsmessige forhold i Afghanistan ikke kan løses uten konstruktive bidrag fra pakistansk side. Jeg vurderer det som viktig og absolutt riktig at den problemstilling som representanten Vaksdal reiser, fortsatt håndteres innenfor rammen av Nato, ISAF og FN. Det er i slike koordinerte sammenhenger at Norge kan spille en hensiktsmessig og konstruktiv rolle også når det gjelder regionale utfordringer knyttet til forholdet mellom Afghanistan og Pakistan.

SPØRSMÅL NR. 1331**Innlevert 20. juni 2008 av stortingsrepresentant Anders Anundsen****Besvart 26. juni 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Vil statsråden være vennlig å besvare spørsmål 1271 på generelt grunnlag?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til spørsmål nr. 1271 og statsrådets svar på spørsmålet. Svaret knytter seg til det konkrete eksemplet som er fremlagt i spørsmålets begrunnelse. Spørsmålet var imidlertid av generell karakter, og problemet som skisseres er et generelt problem som statsråden ble utfordret til å svare på. Svaret fra statsråden berører ikke spørsmålets kjerne og statsråden nekter å svare under henvisning til at et enkelttilfelle er omtalt i begrunnelsen for å skissere problemstillingen.

Poenget med spørsmålet er naturligvis å utfordre statsråden på problemstillingen, ikke at statsråden skulle avgi uttalelse om det konkrete eksemplets sluttresultat.

Svar:

Statens vegvesens hovedansvar i avkjørselssaker er trafikksikkerhet. Avkjørselssaker etter vegloven må også ses i sammenheng med arealplansaker etter plan- og bygningsloven. Ved å praktisere et helhets-syn i avkjørselssaker, byggegrensesaker og arealplansaker, kan samordnet areal- og transportutvikling ivaretas, trafikksikkerheten opprettholdes, og bedre miljø oppnås.

Ved generasjonsskifte på landbrukseiendommer er avkjørselssaker iht. gjeldende retningslinjer ivare-tatt gjennom egne bestemmelser knyttet til kårbolig. Disse bestemmelsene er noe mer liberale i forhold til etablering av bolig og utvidet bruk av avkjørsel nett-opp for å ivareta generasjonsskiftet. For å være om-fattet av reglene for kårbolig er det vilkår bl.a. om at den nye boligen er en del av gården, det vil si at det ikke skjer fradeling. Ved fradeling vil ny bolig være en ordinær frittstående bolig, fritt omsettelig i marke-det, og ikke være en del av nødvendig generasjons-skifte på gården.

Jeg vil ta opp dette temaet med Vegdirektoratet med sikte på å få til en hensiktsmessig praktisering av avkjørselssaker som vil kunne ta hensyn til genera-sjonsskifte på landbrukseiendommer.

SPØRSMÅL NR. 1332**Innlevert 20. juni 2008 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun****Besvart 26. juni 2008 av fungerende arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«NAV avd. Vestfold/Sande har nå en behand-lingstid på 12 måneder når det gjelder søknader om fastsettelse og innkreving av barnebidrag. Dette set-ter mange foreldre i en vanskelig økonomisk situa-sjon.

Mener statsråden at dette er akseptabel ventetid, eller vil statsråden sørge for at NAV overholder egne frister, og at slike søknader blir behandlet innen tidli-gere frist på 3 måneder?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har mottatt henvendelse fra for-tvilte foreldre som venter på å få ferdigbehandlet sa-

ker som er innlevert hos NAV avd. Vestfold Sande. De sendte inn sin sak til behandling i september 2007, og viser til svar fra NAV hvor det bekreftes at søknaden er mottatt og at søknaden vil bli behandlet så snart som mulig, og senest innen 3 måneder. Det står også i brevet fra NAV at: "Hvis søknaden ikke blir avgjort i løpet av denne tiden vil du høre nærmere fra oss."

Etter 3 måneder er det ikke kommet noe brev el-ler beskjed fra NAV, og søker som ringer selv opp får beskjed om at saksbehandlingstiden nå er forlenget til 6 måneder grunnet stor pågang av saker.

Etter 6 måneder har søkeren fremdeles ikke hørt noe fra NAV, og ringer opp igjen. Nå blir de infor-

mert om at behandlingstiden kommet opp i 9 måneder.

Etter 9 måneder har de fremdeles ikke hørt noe fra NAV. De tar selv kontakt igjen og får det vanlige svaret, men nå har behandlingstiden kommet opp i 12 mnd.

NAV sine offisielle opplysningssider på nettet viste 7.mai 2008 at Vestfold hadde størst nedgang i antall saker i landet, med en nedgang på 5,9 prosentpoeng. Det virket derfor underlig at begrunnelsen forlenget saksbehandlingstid var forårsaket av stor pågang på saker, noe søkeren tok opp med NAV.

Forsinkelsen ble nå begrunnet med at det ikke bare var økning i antall saker, men at forsinkelsene var forårsaket av omorganisering i NAV.

Søkeren ble så anbefalt å søke sosialkontoret om ett lån i påvente av vedtak på beregningen. Mange som kontakter NAV-kontorene føler seg hjelpeløse overfor et system som ikke fungerer etter intensjonen. Folk må ha tillit til NAV, men det betinger at de utfører sine oppgaver innenfor gitte frister, og at de selv tar kontakt med søkere hvis det skulle oppstå en forsinkelse.

Lang saksbehandlingstid skaper nye sosialklienter, og setter mange i en økonomisk vanskelig situasjon som burde vært unngått. Det er grunn til å anta at problemet med forlenget ventetid også gjelder andre NAV-kontor, og at selve omleggingen flere steder fører til uakseptable forhold for de som venter på å få sine saker ferdigbehandlet.

SPØRSMÅL NR. 1333

Innlevert 20. juni 2008 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 12. august 2008 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Vil finansministeren legge til rette for at flere felt kan bli unntatt fra normprisregimet, slik at oljeselskap kan foreta utbygginger med sikkerhet i sikrede fremtidige oljesalg, og derigjennom sikre en bedre utvinningsgrad ved feltene på norsk sokkel?»

BEGRUNNELSE:

Skattlegging av oppstrøms oljeinntekter gjøres etter en normpris, og ikke etter den pris selskapet selger olje til. Normprisordningen, som forvaltes av Normprisrådet, ble etablert for å forhindre selskap med både oppstrøms- og nedstrømsvirksomhet å selge olje til en lavere pris enn armlengdespris til seg

Svar:

Jeg legger stor vekt på at utbetaling av ytelser fra Arbeids- og velferdsetaten skal finne sted så raskt som mulig. På tross av etablering av nye NAV-kontor og forvaltningsenheter, og store omstillinger for de ansatte, har etaten i store trekk klart å holde saksbehandlingstiden innenfor de frister eller normtidskrav etaten selv har satt. I årets første måneder har imidlertid enkelte fylker hatt utfordringer med å nå normtidskravet på noen områder. Saksbehandlingstiden har økt særlig for uføreområdet og for barnebidrag. Normtidskravet for barnebidrag er to måneder, og Vestfold som det her refereres til, ligger dessverre betydelig over kravet. Saksbehandlingstid på 12 måneder gir en uakseptabel lang ventetid for den det gjelder.

Arbeids- og velferdsdirektoratet rapporterer at NAV Vestfold har iverksatt en rekke tiltak for å sikre at brukerne i Vestfold skal få redusert saksbehandlingstid. Tiltakene omfatter blant annet økt bemanning, ny organisering og etablering av nye systemer for produksjonsstyring og oppfølging. Dette skal bidra til at restansene i fylket bygges ned slik at brukerne ikke vil oppleve lang saksbehandlingstid slik som det refereres til i brevet.

selv. Ved å selge olje til seg selv til lavere enn markedspris kunne et selskap med både oppstrøms- og nedstrømsvirksomhet ellers oppnådd lavere skatt urettmessig.

Noen felt har aldri hatt normpris, men dette er opp til Normprisrådets direksjon å bestemme.

Flertallet av aktører på norsk sokkel er i dag selskap som ikke bedriver nedstrømsvirksomhet. Disse har følgelig ingen insentiver til å selge olje til under markedspris hverken til seg selv eller andre, og normprisreguleringen er dermed relevant for en stadig mindre andel av aktørene på norsk sokkel.

At selskapene i praksis ikke har anledning til å selge olje frem i tid fratar selskapene en måte å sikre økonomien på i utbyggingsprosjektene.

Dette har medført at utbyggingsterskelen i dag ligger vesentlig lavere enn faktisk oljepris og forventet oljepris frem i tid.

Normprissystemet gjør derfor en finansieringsmulighet med basis i fremtidig sikring umulig, fordi skatteberegningsgrunnlaget kan avvike betydelig fra denne prisen idet normprisen fastsettes.

Dette taler for at flere felt og aktører burde unntas fra normprissystemet.

Svar:

Myndighet til å fastsette normpris er delegert til Olje- og energidepartementet. Finansministeren har derfor oversendt spørsmålet til meg. Ved salg av råolje skal ikke skatteytters oppnådde salgspriser legges til grunn for beskatningen. I stedet blir det administrativt fastsatt en normpris til bruk ved ligningen etter reglene i petroleumsskatteloven § 4. Normprisen skal svare til hva petroleum kunne ha vært omsatt for mellom uavhengige parter. Normprisreglene innebærer at faktisk salgsinntekt vil innebærer at faktisk salgsinntekt vil være skattefri i den grad den overstiger normprisen, mens en lavere salgsinntekt vil innebære at selskapet beskattes for en inntekt det ikke har hatt. Normprisreglene er begrunnet i de særlige internprissproblemer som gjør seg gjeldene i oljeindustrien, jf. Ot.prp. nr. 26. (1974-75). Reglene er gitt for å unngå at petroleumsinntekt fra norsk sokkel kanaliseres til utlandet uten beskatning, og for å lette ligningsmyndighetenes kontrollarbeid.

Normprisen fastsettes av Petroleumsprisrådet. I hovedsak fastsettes det normpris for hver måned og for hvert felt. Jeg ser ikke behov for å endre normprissystemet eller praktiseringen av det. Et velutviklet finansielt marked for olje gjør det i dag mulig, ved hjelp av ulike instrumenter, å sikre seg mot framtidige svingninger i oljeprisen. Selskaper som skal investere i nye prosjekter kan dermed på investeringstidspunktet selge sin framtidige produksjon og på den måten unngå risiko knyttet til framtidig oljepris. Produksjonen blir skattemoden først når den er utvunnet og passerer beregningspunktet for normpris (normprispunktet). Skattereferanseprisen eller normprisen vil reflektere markedsprisen på råolje på utvinningstidspunktet. . Denne kan være enten høyere eller lavere enn den pris et selskap kan ha sikret sine inntekter på. Dersom et selskap ikke kan eller vil ta

den risiko som forskjell mellom skattereferansepris og den pris man har sikret, kan de mot betaling sikre seg mot dette via finansielle instrumenter (for eksempel put og call opsjoner). Normprissystemet hindrer dermed ikke et selskap å sikre sine framtidige inntekter på investeringstidspunktet. Usikkerhet omkring framtidig normpris derfor ikke avgjørende for en investeringsbeslutning. Det er derfor ikke grunn til å tro at normprissystemet reduserer aktivitetsnivået på norsk sokkel. Petroleumsprisrådet kan unnlate å fastsette normpris for enkeltkvaliteter. Det har vært gjort når volumene fra et felt har vært svært begrensede eller i forbindelse med oppstart av et nytt felt og hvor den aktuelle oljekvalitet ansees å være i en introduksjonsfase hvor det ikke er etablert en markedspris for kvaliteten. Normprisforskriften åpner ikke for å unnta fra normpris deler av råoljeproduksjon som er forhåndssolgt eller prissikret i forward- og/eller i futuremarkedet. Normprissystemet ble innført under andre markedsforhold og med få og store integrerte selskaper på norsk kontinentalsokkel. Oljeselskapenes beveggrunner og muligheter til å påvirke prisen som legges til grunn for beskatning ved et system uten normpris, har ikke endret seg siden ordningen ble innført. Også selskaper uten nedstrømsposisjoner har incentiver til å sette uriktige internpriser ved salg av olje til selskaper med interessefellesskap, og vil også på kunne sette fiktive priser ved salg av råolje til en uavhengig tredjepart. Dette kan for eksempel skje gjennom bytte av laster eller ved salg og påfølgende gjenkjøp. Det kan være umulig eller i beste fall administrativt svært ressurskrevende å oppdage og håndtere slike tilfeller av skatteunndragelse for ligningsmyndighetene, og det er derfor viktig at vi i norsk petroleumskatning har gode systemer for å motvirke incentivene til feilprising av de produkter som utgjør grunnlaget i skattefundamentet. Normprissystemet ivaretar disse hensynene på en viktig og god måte. Det er i dagens likvide oljemarked enklere å finne frem til en markedspris enn tidligere. Samtidig er det desto mer krevende å kontrollere hvert enkelt salg. Normprissystemet er en administrativ forenkling. Ved at det settes én normpris for alle salg av en enkeltkvalitet, det være seg spot, kontrakt, internt, eksternt etc. reduseres selskapenes incentiver til å påvirke prisen for skatteformål

SPØRSMÅL NR. 1334**Innlevert 20. juni 2008 av stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen****Besvart 30. juni 2008 av kultur- og kirkeminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Vil statsråden skrinlegge arbeidet med statsgaranti til OL i Tromsø?»

BEGRUNNELSE:

Det har i lengre tid vært klart at de fleste folk ikke støtter å bruke store offentlige summer på å arrangere olympiske leker i Tromsø. Flere meningsmålinger viser at folk flest ikke synes det er fornuftig å arrangere en så dyr fest, som tross alt varer kun to uker.

Det er også tydelig at svært mange innen idretten har kommet til at et OL i Tromsø vil trekke altfor stor andel av anleggsmidlene vekk fra prioriterte anlegg i andre deler av landet. Behovet for nye baner, haller, løyper og andre anlegg er stort mange steder. Bredde-

idretten nærmest roper etter hensiktsmessige arenaer, fordi det i lengden er slitsomt å drive idrett under kummerlige forhold. Et pengesluk i Tromsø vil medføre en utsettelse av mange andre etterlengtede prosjekt.

VG har avslørt nye tall som tyder på at et OL i Tromsø kan koste opp til 25 milliarder kroner. Hvis store deler av dette må tas over statsbudsjettet vil det gi mindre penger til andre viktige samfunnsoppgaver, slik som et helsevesen i krise, veier som knapt har sett ny asfalt på flere tiår, og et underbemannet politi.

Svar:

Nei.

SPØRSMÅL NR. 1335**Innlevert 20. juni 2008 av stortingsrepresentant Ingebrigt S. Sørfonn****Besvart 27. juni 2008 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«I Algerie risikerer no ei 37-år gamal kvinne som har konvertert frå islam til kristendomen tre års fengsel for å "praktisera ein ikkje-muslimsk religion utan godkjenning". Ho vart sikta etter at politiet fant biblar i heimen hennar. KrF reagerer sterkt på innskrenkingar i religionsfridomen og forfølgingar av kristne.

Kva vil utanriksministeren gjera for å markera sterk avstand til dette og for å hjelpa denne kvinna og andre i Algerie som er forfølgd for si tru?»

GRUNNGJEVING:

Angrepa mot grunnleggjande fridomar tiltek i Algerie. Fengslinga av denne kristne kvinna er det siste i ei lang rekkje eksempler på det. Ho er sikta etter ei lov frå 2006 som regulerar trosutøvinga til ikkje-muslimar. Berre det at Algerie har slike lovar vitnar om eit land med store utfordringar når det gjeld å akseptera fundamentale menneskerettar og annleis-tenkjande.

Den algirske dissidenten og korrespondenten for

den franske avisa Le Figaro, Arezki Ait Larbi, skriv om denne saka i ein artikkel i den algirske avisa El-Watan 27. mai. Han kallar saka for ein "hekseprosess" og åtvarar mot det han ser som ein stadig tettare allianse mellom regjeringa og islamistane i landet. Han skriv at den einaste vegen ut av dette er å danna ei folkeleg rørsle som protesterar mot intoleransen og stadfestar respekten for trusfridomen.

Svar:

Eit styrkt vern om religions- og livssynsfridomen er ein prioritert del av den innsatsen Noreg gjer for å fremje menneskerettane. Religions- og livssynsfridomen står i nær samanheng med blant anna ytringsfridomen og forsamlings- og organisasjonsfridomen. Effektiv innsats for å fremje religions- og livssynsfridom må difor sjåast i samanheng med vår breiare innsats for desse rettane. Diverre er avgrensingar i retten til fritt å skifte religion eit typisk brot på religionsfridomen i mange land, ofte i kombinasjon med diskriminering på etnisk eller nasjonalt grunnlag.

Religionsfridomen følgjer blant anna av FN-konvensjonen om sivile og politiske rettar, som Algerie er part i. Handsaminga som den 37 år gamle kvinna frå Algerie er utsett for, tykkjest representere eit brot på religionsfridomen, og det er eit tilhøve Noreg i så fall vil ta avstand frå.

Denne saka har òg fått merksemd i media, og vert følgt nøye. Vår ambassade har granska saka, og vil framleis følgje utviklinga i kontakt med representantar frå nærståande land og andre engasjerte miljø. I den noverande fasen er det vår vurdering at eit formelt skriv frå norske styresmakter ikkje vil vere føre-

målstenleg. Men vi vil følgje utviklinga vidare, og vurdere å ta opp saka når vi meiner det vil vere tenleg for denne.

La meg understreke at sjølv om vi tar opp brot på menneskerettar jamleg med andre land på prinsipielt grunnlag, så kviler det alltid på oss eit ansvar for å vurdere korleis vi best kan bidra til å ivareta tryggleiken til den einskildpersonen det gjeld. Vi må i kvart einskilt tilfelle nøye vurdere kva former som er mest førmålstenlege. No er det naudsynt at det algirske rettssystemet får høve til å handsame saka ferdig, i tråd med dei prinsippa som gjeld for rettstryggleiken.

SPØRSMÅL NR. 1336

Innlevert 20. juni 2008 av stortingsrepresentant May-Helen Molvær Grimstad

Besvart 30. juni 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Etter at tryggingsrutinane på flyplassar blei endra og gjort meir tidkrevjande i 2007, tok fylkestinget i Møre og Romsdal ansvar for å tilpasse riksvegferjesambanda slik at trafikantar kunne nytte seg av eksisterande flytilbod. Føresetnaden var at staten tok over dette ansvaret frå 1.1.08. Det har ikkje skjedd.

Kva vil statsråden gjere for å styrkje ferjetilbodet på Vestlandet generelt, og for vidare drift av flyferjene spesielt?»

GRUNNGJEVING:

Transportetatane sitt forslag til ny standard for ferjetilbodet for stamvegssamband og andre riksvegssamband tilfredsstillar ikkje trongen til trafikantane på Vestlandet. For å kunne utvikle næringslivet på vestlandet vidare, og for å sikre eit spreitt busettingsmønster, må det bli gjeve tilstrekkeleg statleg stønad til ferjedrifta. Særleg er flyferjene i ein kritisk situasjon, og det er svært viktig at staten tar ansvar for framleis drift av desse.

Svar:

Utgangspunktet i St.prp. nr. 1 for 2008 var at rutetilbodet i 2008 skulle vere om lag det same som i 2007. Fordi det har vore problem med attsitting, er tilbodet i Møre og Romsdal styrkt ved at MF Sogn har blitt flytta frå sambandet Flakk-Rørvik til sambandet Molde-Vestnes. Ved rokering av andre ferjer har dette betra situasjonen i fleire samband i fylket. Eg gjer merksam på at flyferjene oppfylte standarden for ferjetilbod i Nasjonal transportplan 2006-2015 (NTP) før fylkeskommunen kom inn med tilskot. Fylkeskommunen sitt vilkår om at staten skulle ta over ansvaret for flyferjene frå 1.1.08 kan ikkje binde statleg prioritering.

Etter som det framleis, sjølv med auken regjeringa har lagt inn i ferjebudsjetta, ligg fleire ferjesamband under NTP-standard. Før vi styrker dei sambanda som ligg over NTP-standard ytterlegare, bør desse sambanda prioriterast.

SPØRSMÅL NR. 1337**Innlevert 20. juni 2008 av stortingsrepresentant Kari Lise Holmberg****Besvart 27. juni 2008 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Toppidrettsgymnaset i Telemark er ett av tre godkjente toppidrettsgymnas. Imidlertid er Toppidrettsgymnaset i Telemark det eneste av disse tre som ikke mottar toppidrettssats. Å få samme vilkår i forhold til økonomi har skolen jobbet for lenge, men hittil uten resultat.

Vil statsråden sørge for at skolen nå får de samme vekstvilkår som de to andre skolene (NTG og Wang) ved å legge dette inn i statsbudsjettet for 2009?»

Svar:

Wang, Norges toppidrettsgymnas (NTG) og Toppidrettsgymnaset i Telemark (TiT) er godkjent etter privatskoleloven og mottar tilskudd etter satser for idrettsfag for de elevene som følger særskilt tilrettelagt videregående opplæring i kombinasjon med toppidrett.

I tillegg til ovennevnte tilskudd etter privatskole-

loven mottar Wang og NTG et særskilt tilskudd (toppidrettstilskudd). Toppidrettstilskuddet er en budsjettstyrt ordning som ble innført i 1999 etter budsjettvedtak fattet av Stortinget. Ordningen er knyttet til to navngitte skoler, Wang og NTG, og gis til maksimalt 810 elever. Det gjelder 180 elever ved Wang og 630 elever ved NTG. Maksimalgrensen for antall elever og fordelingen mellom skolene har ligget fast siden innføringen av ordningen. Både Wang og NTG har i dag flere godkjente plasser etter privatskoleloven enn det de får toppidrettstilskudd til.

Departementet har mottatt flere henvendelser fra alle de tre nevnte skolene. De ønsker alle toppidrettstilskudd for alle sine godkjente plasser. Departementet har vurdert omfordeling av tilskuddet. Det er en løsning ingen av skolene ønsker. For øvrig er dette et budsjettspørsmål og må ses i sammenheng med den samlede prioritering av ressurser til grunnopplæringen.

SPØRSMÅL NR. 1338**Innlevert 20. juni 2008 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten****Besvart 27. juni 2008 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Forfølgelsen av kristne i Iran tiltar i styrke. Norske kristenledere som har vært i landet nylig rapporterer om at lederne for deres kristne søsterorganisasjoner i Iran i mange tilfeller har blitt arrestert og mistet sine eiendeler. 31. mai ble for eksempel en ledende kirkeleder, Mohsen Namvar, som tidligere har vært utsatt for tortur, arrestert uten siktelse. KrF er svært urolig for dette.

Hva vil utenriksministeren gjøre for å markere sterk avstand fra dette og for å bidra til at Iran stanser forfølgelsene?»

BEGRUNNELSE:

Da politiet arresterte kirkelederen i Tehran, Mohsen Namvar, 31. mai, nektet de oppgi noen grunn for arrestasjonen. Politiet konfiskerte Namvars eiendeler

som hans PC, printer, CDer, bøker og penger. Ingen vet nå hvor Namvar befinner seg. Ifølge en iransk pastor som oppholder seg utenfor Iran fryktet Namvar å bli arrestert.

Behandlingen av kristne i iranske fengsel følger et bestemt mønster. De blir sittende inne i noen uker mens de blir torturert i håp om at de skal gi slipp på informasjon. Forrige gang Namvar satt i fengsel, dengang for å ha døpt muslimer som ville konvertere til kristendommen, hadde etter at han slapp ut problemer med å gå i flere uker på grunn av de elektriske støtene han hadde fått i ryggen. Politiet hadde under torturen innprentet budskapet om at han ikke måtte evangelisere overfor muslimer og at han ikke måtte ha kristne møter i hjemmet sitt. Det har også kommet meldinger om rekke rrestasjoner av kristne i april både i nord og sør i landet.

Ifølge Irans lover er det ulovlig å evangeliserer

overfor muslimer, og enhver muslim som konverterer til en annen religion står i fare for å bli henrettet.

Et nytt lovforslag går ut på å straffe alle muslimer som konverterer med dødsstraff. Homoseksuelle og medlemmer av Bahai-sekten blir også forfulgt på det groveste.

Svar:

Et styrket vern av religions- og livssynsfriheten er en prioritert del av Norges innsats for menneskerettighetene. Religions- og livssynsfriheten står i nær sammenheng med blant annet yringsfriheten og forsamlings- og organisasjonsfriheten. Effektiv innsats for å fremme religions- og livssynsfrihet må derfor sees i sammenheng med vår bredere innsats for disse rettighetene.

Det har de siste årene kommet en rekke rapporter om stenging av kirker, arrestasjoner, stadige avhør av og annet press mot kristne i Iran. Dette synes i all hovedsak å dreie seg om medlemmer av aktive, evangeliske kirkesamfunn og deres lederskikkelser. Det kan se ut til at myndighetene de siste par årene har lagt større begrensninger på kirkesamfunnene i Iran.

Den iranske straffeloven inneholder i dag ingen artikkel om konvertering eller apostasi. I de tilfeller hvor Iran har dømt personer til døden for slike "forbrytelser" har det vært med utgangspunkt i sharia. Dette gir også sterk grunn til bekymring når det gjelder overholdelsen av grunnleggende rettssikkerhetsprinsipper i slike saker.

Norge protesterer med overfor Iran i enkeltsaker der vi er kjent med brudd på menneskerettighetene. I

disse sakene vurderer vi når, hvor og hvordan norske protester vil kunne ha den ønskede virkning. Normalt søker vi å øke vår gjennomslagskraft gjennom å protestere sammen med likesinnede land.

Senest 11. juni i år overleverte statssekretær Raymond Johansen Norges protest mot forestående henrettelser av mindreårige til herværende iranske ambassadør. Det ble ved samme anledning også rettet kraftig kritikk mot Irans håndtering av flere andre menneskerettighetsspørsmål.

I en av de aktuelle sakene har vi fått informasjon om at henrettelsen er blitt utsatt en måned. Vi skal være forsiktige med å slå fast at våre protester fører frem, men vi vil opprettholde vår kritiske dialog med Iran i disse sakene.

Iran har ratifisert både FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter og FNs konvensjon om barns rettigheter. Disse konvensjonene pålegger blant annet Iran forpliktelser knyttet til yringsfrihet, trosfrihet, rettssikkerhetsgarantier, ikke-diskriminering og beskyttelse av barns rettigheter. I våre samtaler med iranske myndigheter understreker vi Irans internasjonale forpliktelser i henhold til menneskerettighetskonvensjonene.

Som representanten vil være kjent med, markerer Regjeringen også jevnlig Norges holdning i disse spørsmålene i internasjonale fora – herunder i FN, OSSE og Europarådet – overfor land som benytter dødsstraff, forfølger minoriteter, bidrar til diskriminering eller utøver andre brudd på menneskerettighetene.

SPØRSMÅL NR. 1339

Innlevert 20. juni 2008 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 27. juni 2008 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«De kristne kopterne i Egypt blir utsatt for stadig større overgrep. 28. mai ble fire koptere skutt og drept av maskerte menn i gullsmedforretningen sin i Kairo. Dagen etter ble en koptisk gullsmed i Alexandria ranet. Den egyptiske skribenten Ahmad Al-Aswani skriver at kopterne nå er "fritt vilt", og at egyptiske myndigheter bygger opp under dette. KrF reagerer sterkt på dette.

Hva vil utenriksministeren gjøre for å få egyptiske styresmakter til å stoppe voldsbølgen mot de kristne kopterne i Egypt?»

BEGRUNNELSE:

Det er dessverre grunn til å tro at kopterne nå blir utsatt for systematisk forfølgelse i Egypt. Angrepene den 28. og 29. mai ble etterfulgt av at Abu-Fana-klosteret den 31. mai ble angrepet av maskerte menn væpnet med automatvåpen. Fire munkere ble såret, og tre andre ble kidnappet, slått og truet med døden om de ikke omvendte seg til islam, før de til slutt ble satt fri.

Den egyptiske skribenten Ahmad Al-Aswani er fortvilet over overgrepene, som har gått frå å være enkelthendelser til å bli en serie, uavbrutte angrep.

Han mener at den egyptiske regjeringen stilltiende aksepterer og til dels støtter opp om det som skjer. Forbryterne som står for angrepene får gå fri. Regjeringsstyrt presse bygger opp under islamistene sin retorikk.

Han skriver at det som skjer er et forsøk på å terrorisere de kristne kopterne for å tvinge dem til å emigrere eller konvertere til islam. Han tror at flertallet av Egypts muslimer i utgangspunktet var solidariske med kopterne, men at dette kan ha endret seg etter at islamister har fått anledning til å forgifte stemningen.

Svar:

Jeg er kjent med at spenningen mellom koptere og muslimer den siste måneden har vært tema for offentlig debatt i Egypt.

Egyptiske myndigheter har arrestert en rekke personer etter konfrontasjonene i mai. De foreløpige konklusjonene politiet har trukket, er at konfrontasjonene har rot i personlige forhold og strid om landretigheter. Mange koptere og enkelte analytikere er imidlertid uenige i politiets konklusjoner, og mener angrepene var religiøst betont.

Forholdet mellom koptere og muslimer i Egypt var gjennom mange århundrer fredfylt. Siden slutten

av 1970-tallet har det vært økt spenning mellom de to gruppene, ikke minst etter flere angrep mot koptere fra ekstreme islamister på 80- og 90-tallet. Angrepene avtok imidlertid etter at myndighetene slo hardt ned på islamistiske grupperinger. Underliggende spenninger mellom kristne og muslimske grupperinger har likevel vedvart.

Det foregår diskusjoner om hvorvidt den siste tidens angrep mot koptere er religiøst motivert, eller om dette er "vanlig" kriminalitet. Et aspekt ved ovennevnte saker er imidlertid at hendelsene for offentligheten fremstår som religiøst motivert. Dette er et forhold som i seg selv gir grunn til bekymring.

Den siste månedens konfrontasjoner kan også sees i sammenheng med økende sosial uro i Egypt som resultat av økte matvarepriser og stor arbeidsløshet. Dette gjør at terskelen er lavere for sammenstøt mellom ulike grupperinger i det egyptiske samfunn.

Den norske ambassaden i Kairo har gjentatte ganger tatt opp kopteres situasjon med egyptiske myndigheter, og også andre minoriteters situasjon, inkludert beduinene på Sinai. Det foregår også debatt om minoriteters stilling i det egyptiske samfunn. Gjennom ambassaden i Kairo vil jeg fortsatt følge situasjonen for koptere nøye.

SPØRSMÅL NR. 1340

Innlevert 20. juni 2008 av stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen

Besvart 30. juni 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Et tunnelalternativ på ny trase E39 Fardal - Osestad i Vest-Agder er miljømessig framtidsrettet, hva skal til for å vurdere dette alternativet i videre arbeid med Nasjonal transportplan?»

BEGRUNNELSE:

E39 mellom Vigeland og Lyngdal har den dårligste veistandarden på hele E39 i Vest-Agder. Traseen Vigeland - Osestad har vært planlagt siden 1992. Den er med i Nasjonal transportplan, men er stadig forskjøvet i tid. Nå er fortsettelsen av traseen Osestad - Fardal under vurdering. Et miljørettet alternativ med tunnel vil gi redusert CO₂-utslipp, redusert støy og ta vare på bo- og driftsmiljø langs den berørte strekningen. Den foreslåtte veitraseen vil ødelegge 100000 m² kulturlandskap, gi økt støy og luftforurensning og

gi en lite framtidsrettet, helhetlig løsning for Vigeland og Lyngdal. En tunnel fra Audna til Tarevannet og bro over vannet må vurderes seriøst. Det er også viktig, ikke minst økonomisk, å se hele strekningen Vigeland og østre del av Lyngdal kommune under ett, en strekning på 11-12 km.

Et tunnelalternativ vil være en framtidsrettet, miljøvennlig og riktig utbygging av ny strekning på E 39.

Svar:

Jeg har fått opplyst fra Statens vegvesen at man er inne i slutfasen av planleggingen på denne strekningen. Forslag til reguleringsplan og parallelt utarbeidet konsekvensutredning (KU) er oversendt Lindesnes kommune. Det er utarbeidet i tråd med føringerne i kommunedelplanen for E39 Vigeland-Osestad. Det forventes vedtak i august 2008.

I forbindelse med høringen av utredningsprogrammet, kom det innspill fra fylkesmannens miljøvern-avdeling om å vurdere tunnel på strekningen. Det ble gjort en enkel vurdering av et tunnelalternativ, med den konklusjon at tunnallengden ville bli over 5 km for å løse de problemer som ble pekt på. Dette ville medføre langt høyere utbyggingskostnader. Lindesnes kommune valgte å fastsette et utredningsprogram med bakgrunn i kommunedelplanen. De miljømessige aspekter med daglinjen er belyst gjennom planarbeidet.

I etatenes forslag til Nasjonal transportplan 2010-2019 foreslås E39 Vigeland-Osestad gjennomført i perioden 2014-2019, finansiert gjennom statlige midler. Prioriteringen vil bli endelig avklart gjennom fremleggelse og behandlingen av stortingsmeldingen. Plan-avklaringer er ikke en del av denne prosessen. I vegsaker skjer dette på lokalt nivå, og jeg vil her vise til det lokale arbeid som pågår.

SPØRSMÅL NR. 1341

Innlevert 20. juni 2008 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker

Besvart 3. juli 2008 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Hvilke oppgaver ser justisministeren for seg at det kan være aktuelt at andre enn politiutdannet personell skal utføre, og vil Regjeringen i denne sammenheng revurdere sitt standpunkt om at fangetransport ikke skal kunne settes ut på anbud?»

BEGRUNNELSE:

I Bemanningsprosjektet konkluderes det blant annet med at det er viktig å se på hvilke politioppgaver som kan utføres av andre enn politiutdannede for å frigjøre mer ressurser til operativt politiarbeid.

Svar:

Politidirektoratets bemanningsutredning skiller mellom to hovedmotiver for å utvide andelen ikke-politiutdannede i politi- og lensmannsetaten. For det første, når politiutdannet kompetanse er et knapphetsgode, er det behov for å frigjøre politiutdannet personell fra oppgaver hvor slik kompetanse ikke kreves, og overføre disse til kriminalitetsbekjempelse og trygghetsproduksjon. For det andre er kravene til spesialkompetanse innenfor viktige etterforskningsoppgaver økende, og alminnelig politikompetanse alene ikke tilstrekkelig.

Når det gjelder stillingskategorier som kan frigjøre politiutdannede nevner direktoratet i sin utredning arrestforvarere, transportører, sivile operatører på operasjonssentralene, grensekontrollører og saksbehandlere i utlendingssaker, saksbehandlere i den sivile rettspleie og andre forvaltningsgjøremål, samt personell til dokumenthåndtering i straffesakskjeden.

Direktoratet mener i tillegg at politi- og lensmannsetaten vil trenge ansatte med spesialkompetanse fra høyskole/universitetet som for eksempel dataingeniører til etterforskning av IKT-relatert kriminalitet, revisorer/økonomer til økonomisk etterforskning og biologer/kjemikere til kriminalteknisk etterforskning, sporanalyser og etterforskning av natur- og miljøkriminalitet. Særlig satsingen på sikring og analyse av DNA-spor vil kreve økt kompetanse. Det vil også være behov for analytikere med ulik samfunnsvitenskaplig bakgrunn i oppbyggingen av analysemiljøer for å videreutvikle det kunnskapsbaserte politiarbeidet både på strategisk og operativt nivå.

Jeg er enig i den todeling i hovedmotiver som direktoratet benytter i sin utredning. Begge motiver for å rekruttere personell med annen utdanning er viktig, og samlet vil dette gi etaten en mer hensiktsmessig sammensetning av kompetanse til å løse oppgavene.

Til spørsmålet om Regjeringen i denne sammenheng vil revurdere sitt standpunkt om at fangetransport ikke skal kunne settes ut på anbud, vil jeg vise til det prøveprosjekt med privat fangetransport som har vært gjennomført i politidistriktene Vestfold, Telemark og Søndre Buskerud. Formålet med prøveprosjektet var blant annet å undersøke om fangetransporter og fremstillinger kunne gjøres bedre og billigere ved bruk av private aktører.

Prøveprosjektet ble evaluert av Det Norske Veritas Consulting i 2005. Økonomiske beregninger viste at koordinerte transporter med bruk av egne transportører og/eller arrestforvarere ville gi besparelser sammenlignet med privat løsning. Regjeringen ønsker at fangetransporter skal gjennomføres med kvalitet og

mest mulig kostnadseffektivt. Prøveprosjektet med privat fangetransport i politidistriktene Vestfold, Telemark og Søndre Buskerud er derfor avvirket, og videreført av ansatte i justissektoren slik Soria Moria erklæringen også legger opp til.

Dagens transportprosjekt Oslofjorden Vest er et samarbeid om fangetransporter og fremstillinger mellom Vestfold, Søndre Buskerud og Telemark og Kriminalomsorgen Region Sør. Politidistriktene har investert i egnet kjøretøypark blant annet spesialbygde cellevogner som kan transportere flere innsatte samtidig på en sikker og komfortabel måte. Dette er ressursbesparende og gir en effektiv utnyttelse av mannskapsressursene og et betydelig antall færre ut-

kjørte kilometer. Erfaringene med de 12 arrestforvarerne/transportørene som er ansatt, er positiv. Når de ikke er i transportoppdrag, brukes de blant annet til andre arrestforvareroppgaver.

Videre er det med bakgrunn i erfaringene fra prøveprosjektet med privat fangetransport opprettet et eget koordineringskontor. Koordineringskontoret står helt sentralt i arbeidet med å planlegge og koordinere transportoppdragene. Dette har ført til en ytterligere bedre ressursutnyttelse enn prøveprosjektet med privat fangetransport. Ressursene blir nå effektivt utnyttet både med hensyn til antall kjørte kilometer, bruken av transportørene og tilrettelegging av nærhet til der behovet av varetektsplasser oppstår.

SPØRSMÅL NR. 1342

Innlevert 20. juni 2008 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker

Besvart 3. juli 2008 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Vil statsråden med bakgrunn i bemanningsutredningen ta initiativ til en konkret opptrappingsplan for politiet i de større byene, og når kan Stortinget eventuelt forvente å få seg forelagt en slik plan?»

BEGRUNNELSE:

Den nylig fremlagte bemanningsutredningen dokumenterer et klart behov for styrking av politiet og peker på at særlig de større byene har behov for flere politifolk. Flere av byene har hatt betydelig økning i folketall uten at politistyrken har vokst tilsvarende.

Svar:

Bemanningsutredningen ligger til behandling i departementet. Utredningen vil bli omtalt i St.prp. nr. 1 (2008-2009).

Den viktigste forutsetningen for å styrke politiet i de større byene, og da uten at det går ut over politidekningen i øvrige deler av landet, er en generell styrking av politi- og lensmannsetaten. En slik styrking har denne Regjeringen startet, og jeg viser i den anledning til det rekordhøye studentopptaket på 432 til Politihøgskolen både i 2007 og 2008 og til økningen i politibudsjettet med nesten 600 millioner kroner (inkludert revidert nasjonalbudsjett 2008), en økning som har kommet Oslo politidistrikt til gode. I tillegg kan jeg opplyse at Oslo politidistrikt har tilsatt

76 av de nyutdannede fra politihøgskolen i 2008 i vakante stillinger. Når det gjelder Oslo politidistrikt vil jeg i tillegg vise til det gjengprosjekt som ble etablert i Oslo-regionen i 2006. Prosjektet viser at en sterk og samordnet innsats over lengre tid gir resultater. Videre vil jeg vise til DNA-reformen. Vinningskriminalitet er ofte saker uten vitner, men med et åsted. Erfaringer fra andre land viser at DNA kan være et effektivt verktøy i oppklaringen av slik kriminalitet. Denne regjering vil fortsette den opptrapping som er startet også i 2009.

Til spørsmålet om en konkret opptrappingsplan for politiet i de større byene vil jeg bemerke at Politidirektoratet har utviklet en egen kriteriebasert ressursfordelingsmodell. Ressursfordelingen mellom politidistriktene er i denne modellen dels basert på objektive kriterier (ca 90 prosent av den totale rammen) og dels på særskilte tildelinger til spesielle oppgaver og utfordringer i det enkelte politidistrikt (ca 10 prosent av rammen). Modellen er omtalt under kap 8.4 Kriteriebasert ressursfordeling i St.meld. nr. 42 (2004-2005) Politiets rolle og oppgaver, og det vises til nærmere omtale der. Etter min oppfatning er det naturlig at denne modell legges til grunn ved fordeling av ressurser til distriktene.

Det er politimesterens ansvar å fordele ressursene på en måte som gir best oppgaveløsning i distriktet.

SPØRSMÅL NR. 1343**Innlevert 20. juni 2008 av stortingsrepresentant Jan Sahl****Besvart 3. juli 2008 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Hindrer foreliggende Ot.prp nr. 61 under bestemmelsene i §§ 1 og 2 bygging av privat kraftverk på et fritt og selvstendig grunnlag i Norge, basert på norske vannkraftressurser/vassdrag som rinner til Sverige, svenske vassdrag regulert i tunnel til Norge og samisk kraftutbygging, og harmonerer den problemstilling i forhold til lovforslaget, EØS-avtalen, Lov -1931-06-12-1, ILO-konvensjonen 169, Artikkel 27 i FN-konvensjonen og øvrige folkerettslige bestemmelser om særlige rettigheter for samene?»

BEGRUNNELSE:

Planlagt grenseoverskridende og samisk kraftutbygging i Nordland fylke og foreliggende "Forslag til lov om endring i lov om erverv av vannfall, .."

MuskenSenter AS, Musken i Tysfjord kommune – et lulesamisk selskap - har planlagt og prosjektert betydelig vannkraftutbygging i grensetraktene i kommunene Tysfjord og Fauske, og har flere større vannkraft prosjekter under planlegging i Laponia.

En vesentlig del av landets vannkraftressurser i grensetraktene mellom Fauske og Narvik er vannressurser som tilhører og forvaltes av den svenske stat, svenske samebyar og svenske lulesamer. Det gjelder her vannkraftressurser/norske vassdrag som rinner til Sverige og som er en ressurs/grunnlag for svensk elkraftproduksjon.

Foreliggende "Forslag til lov om endring i lov om erverv av vannfall," fastsetter at, for vannfall (vassdrag) som skal utnyttes til kraftproduksjon må vedkommende utbygger erverve eiendomsrett til vannfallet, med hjemmel i kapittel I, i foreliggende forslag til lov om endringer.

I nærværende forslag til lov gjøres deriblant følgende endringer, sitat:

§ 1 skal lyde:

"Landets vannkraftressurser skal tilhøre allmennheten og forvaltes til det felles beste. Dette sikres ved en eierstruktur basert på prinsippet om offentlig eierskap på statlig, fylkeskommunal og kommunalt nivå."

"Uten tillatelse av Kongen (konsesjon) kan ingen andre enn staten med full rettsvirkning erverve eiendomsrett til vannfall (fall eller stryk) .. osv.

Erverv av andre rettigheter over vannfall enn eiendomsrett som nevnt i første punktum kan bare skje med hjemmel i kapittel I"

§ 2 første ledd lyder slik:

"Foretak organisert etter lov om statsforetak, norske kommuner og fylkeskommuner kan få konsesjon til å erverve eiendomsrett til vannfall på nærmere betingelser Kongen fastsetter. Konsesjon kan også gis til bestemt selskap, foretak, lag .." osv.

Justisdepartementet anfører i sitt brev av 29.04.08 til Olje- og energidepartementet, i denne sammenheng under pkt. 3. Forhold til ILO konvensjonen nr. 169, sitat:

"Dersom samene som folk, i medhold av artikkel 14 nr. 1, jf. artikkel 15 nr. 1, eventuelt har en eksisterende rett til å utnytte vannkraft i Norge, må staten anerkjenne og sikre denne retten."

Industrikonsesjonsloven 14. des. Nr. 16 1917 fastsetter under første ledd:

"Norske statsborgere og statsborgere i andre stater som er parter i EØS-avtalen, andre utlendingen og juridiske personer, kan under særlige omstendigheter få konsesjon til å erverve eiendomsrett til vannfall på de nærmere bestemmelser Kongen fastsetter."

Se også dom i EFTA-domstolen av 26. juni 2007 om forskjellsbehandling mellom offentlige og private, herunder samer og andre bestemmelser om særlige rettigheter for samene.

Disse bestemmelsene leder etter min oppfatning til at private – herunder samene – hadde rett til å utnytte vannkraft i Norge. Samenes rett til fortsatt å utnytte vannkraft i Norge skal anerkjennes og sikres, slik det forutsetningsvis fremgår av departementets brev.

Svar:

Det fremgår av proposisjonen at verken private eller offentlige aktører skal kunne få konsesjon for å leie eller erverve rettigheter for ikke-utbygde vannfall over 4000 naturhestekrefter. Det gjelder uavhengig av nasjonalitet eller etnisk tilhørighet. Jeg viser her til proposisjonen punkt 5.5.2 og uttalelsen fra Justisdepartementets lovavdeling, som vedlegges i sin helhet. Som det fremgår av uttalelsen vil ikke ILO-konvensjon nr. 169, FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter (SP) eller Grunnloven § 110 a krenkes så lenge forslaget til endringer i industrikonsesjonsloven og vassdragsreguleringsloven ikke gjør inngrep i eksisterende rettigheter til å utnytte vannkraft.

At det innen et konsesjonssystem foreligger en

mulighet for å få konsesjon til kraftutbygging, utgjør ingen rett til å utnytte vannkraft på denne måten. En endring i konsesjonssystemet som begrenser kretsen av hvem som kan få konsesjon, er derfor ikke et inngrep i en eksisterende rett. Verken fra ILO-konvensjon nr. 169, FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter (SP) eller Grunnloven § 110 a kan man utlede at private, samiske interesser skal ha rett til å etablere vannkraftverk. Den plikten staten har etter disse konvensjonene og Grunnloven § 110 a til å legge forholdene til rette for samisk utvikling, kan, som Lovavdelingen påpeker, "like godt varetas gjennom offentlig eierskap".

Regjeringen bygger på konsolideringsmodellen fordi den både oppfyller de forutsetninger som frem-

går av dommen til EFTA-domstolen og de krav til styrking av offentlig eierskap til vannkraftressursene slik det er kommet til uttrykk i Soria Moriaerklæringen. Det vises til proposisjonen kapittel 6 for en gjennomgang av forholdet til EØS-avtalen.

Industrikonsesjonsloven regulerer ikke erverv utenfor norsk territorium. Spørsmål om saksbehandling i saker om utnyttelse av grensevassdrag mellom Norge og Sverige er regulert i lov 12. juni 1931 nr. 1 i henhold til konvensjonen mellom Norge og Sverige om visse spørsmål vedrørende vassdragsretten av 11. mai 1929. I saker om utnyttelse av grensevassdragene vil departementet forholde seg til den til enhver tid gjeldende norske vassdragslovgivning og de bestemmelser som er fastsatt i konvensjonen.

SPØRSMÅL NR. 1344

Innlevert 20. juni 2008 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 30. juni 2008 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Svært mange aktører er bekymret over kraftsituasjonen i Midt-Norge, og etterlyser mer virkningsfulle tiltak. I brev av 09. juni 2008 til statsråden fra organisasjonene Norsk Industri og Industri Energi anmodes Regjeringen "sterkt om å vurdere flytting av fullskala renseprosjektet fra Kårstø til en mer egnet og effektiv lokasjon i Midt-Norge."

Vil statsråden seriøst vurdere anmodningen, slik at man både kan få bedret kraftsituasjonen i Midt-Norge samtidig som man oppnår et bedre og mer helhetlig CO₂-renseprosjekt?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til brevet fra Norsk Industri og Industri Energi, og spesielt til følgende avsnitt:

"Organisasjonene anmoder Regjeringen sterkt om å vurdere flytting av fullskala renseprosjektet fra Kårstø til en mer egnet og effektiv lokasjon i Midt-Norge. Dette er etter organisasjonenes oppfatning en miljø- og energimessig viktig og riktig endring av lokasjonen for dette viktige referanseprosjektet."

Svar:

Regjeringen har trukket opp en bred strategi for å bedre kraftsituasjonen i Midt-Norge. Det iverksettes et bredt spekter av tiltak, som økt overføringskapasitet, økt satsing på energiomlegging og ulike typer ny produksjon, samt andre tiltak som skal sikre forsyningssikkerheten i regionen.

Statnett har en viktig rolle i Midt-Norge, både fordi de har oppgaven som systemansvarlig og fordi de har ansvar å bygge ut det sentrale overføringsnettet. Regjeringen har etter sin tiltredelse aktivt støttet opp under de omfattende tiltakene Statnett har gjennomført og holder på å gjennomføre for å bedre kraftsituasjonen i regionen. Dette omfatter blant annet investeringer i spenningstøtte i overføringsnettet, som bedrer overføringsmulighetene inn i og i Midt-Norge. Videre har Statnett besluttet å investere i og startet byggingen av økt overføringskapasitet mellom Midt-Norge og Sverige. Denne forbindelse skal være på plass høsten 2009. Statnett har oversendt konsesjonsøknad for en ny overføringsforbindelse mellom Sogn og Møre til NVE. En bygging av denne forbindelsen vil gi et viktig bidrag til å bedre kraftsituasjonen i Midt-Norge.

Regjeringens økte satsing på energiomlegging er et hovedelement i politikken for å bedre kraftsituasjonen i regionen. Det er mange aktuelle energiomleggingsprosjekter i Midt-Norge. Enovas ramme for 2008 er på om lag 1 450 mill. kroner, bortimot en dobling av rammene i forhold til 2007. Den økte økonomiske rammen gir grunnlag for å styrke satsingen på alle områdene innenfor fornybar energi.

Gassnova arbeider nå med å forberede investeringsgrunnlaget for fangstanlegget på Kårstø. Dette er et omfattende arbeid hvor alle aspekter ved å bygge fangstanlegg for CO₂ på Kårstø inngår.

SPØRSMÅL NR. 1345**Innlevert 20. juni 2008 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 30. juni 2008 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«NVE har tidligere avslått konsesjonssøknad fra Industrikraft Møre for gasskraftverk på Fræna. Statsråden har flere ganger slått fast at nye konsesjoner for gasskraftverk forutsetter CO₂-rensing ved oppstart. I brev av 09. juni 2008 til statsråden fra organisasjonene Norsk Industri og Industri Energi påpekes viktigheten av dette kraftverket i forhold til en løsning for kraftsituasjonen i Midt-Norge.

Når forventer statsråden at ankesaken er ferdigbehandlet, og vil statsråden vurdere å myke opp sine konsesjonskrav?»

Svar:

Industrikraft Møre søkte 1. desember 2006 om anleggskonsesjon i henhold til energiloven for bygging og drift av et gasskraftverk på opptil 450 MW i Elnesvågen i Fræna kommune.

NVE avslo søknaden 5. mars 2008. I avslaget har NVE vektlagt overordnet myndighetsavklaring av de sist behandlede gasskraft-prosjektene, som etter NVEs vurdering innebærer at det ikke skal etableres nye konvensjonelle gasskraftverk i Norge.

Industrikraft Møre påklaget vedtaket 8. april 2008. Olje- og energidepartementet har nå klagen til behandling, og har avholdt møte med Industrikraft Møre AS og Adapt Consulting AS.

Klagen gjør det nødvendig med en grundig behandling, også hensett til kraftsituasjonen i Midt-Norge. Jeg kan derfor ikke nå tidfeste nærmere når saken forventes ferdigbehandlet i departementet.

SPØRSMÅL NR. 1346**Innlevert 20. juni 2008 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 6. august 2008 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Hvorfor er det to forskjellige tollsatser på henholdsvis herre- og dametruser, hvorfor er det i det hele tatt toll på dette, og hva vil statsråden gjøre med dette?»

BEGRUNNELSE:

Hvis man kjøper herretruser i utlandet og skal ta dem inn i Norge, så må man betale toll på 10,7 prosent. Hvis man imidlertid har kjøpt noen dametruser så er tollsatsen på 6,9%.

Det er også ulik tollsats på herre- og dameklær når det gjelder nattøy, singleter og nattskjorter. Undertegnede kan ikke forstå logikken i å ha forskjellige tollsatser på dette, og hvorfor Norge i det hele tatt må ha toll på klær. I svaret så kan det være interessant å få oversikt over hvor store inntekter staten har av toll på tekstiler.

Svar:

Historisk er tollsatsene fastsatt etter norsk industris beskyttelsesbehov. I tillegg er det slik at tidligere tolltariffer ved flere anledninger har endret innhold både mht tollsatser og statistisk oppdeling, samt vært gjenstand for ulike justeringer som følge av forhandlingsrunder under GATT/WTO. Gjennom slike endringer har det stort sett vært anvendt matematiske formler, og dermed har tidligere ulikheter blitt teknisk videreført til våre dager.

De mest vanlige dame- og herretrusene har samme tollsats på 10,7 pst. Dette gjelder trikotert (strikket) undertøy i tolltariffens posisjoner 61.07 (herretruser) og 61.08 (dametruser). For truser som ikke er trikotert er det imidlertid forskjeller. For slikt undertøy for herrer er tollsatsen 10,7 pst. (tolltariffens posisjon 62.07.1100/1900) og for damer er tollsatsen 6,9 pst. (tolltariffens posisjoner 62.08.9100/9200/9900).

Jeg er enig med representanten Rytman i at tollsatsene sett fra et forbrukersynspunkt ikke virker logiske. Men forskjellen utgjør små beløp. For eksempel vil forskjellen i toll for ikke-trikoterte herre- og dametruser utgjøre 3,80 kroner dersom importverdien er 100 kroner. Det er etter mitt syn viktig å arbeide for et mest mulig forutsigbart og ikkediskriminerende tollregelverk. Det finnes imidlertid større utfordringer innenfor tollområdet enn et par kroners forskjell i toll mellom herre- og dameundertøy.

Hvorvidt det skal foreslå endringer i tolltariffen, vurderes i forbindelse med den årlige budsjettbehandling. Endringer i tollsatsene forutsetter Stortingets vedtak.

Ifølge Statistisk sentralbyrå utgjorde deklarerert toll for klær og andre tekstiler (dvs. gjenværende toll i tolltariffens kapitel 61, 62 og 63) 579 mill. kroner i 2006.

SPØRSMÅL NR. 1347

Innlevert 20. juni 2008 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 30. juni 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Det kan virke som EU er i ferd med å "straffe" Norge fordi vi ikke er med i EU. Det merkes blant annet på pakkeporto.

Hva vil samferdselsministeren gjøre med dette?»

BEGRUNNELSE:

Et eksempel på en slik "straffeavgift" ser vi på pakkeporto i Tyskland. I Tyskland er porto for pakker inntil 10 kg nå 17 euro til EU-land, deriblant til våre naboland Danmark, Sverige og Finland, mens den er 34 euro til Norge.

Undertegnede kan ikke se at det skal være særlige mindre kostnader forbundet med å sende en pakke til Finland eller Romania enn til Norge. Konsekvensen er at stadig flere postordrebutikker innen EU velger å begrense sin handel til ikke-EU-land som Norge, og dermed lukker igjen døren for norske kunder.

Svar:

Etter opplysninger jeg har fått fra Posten Norge AS, ser det ut til at det er vanlig at postselskapene opererer med enkle og oversiktlige prisstrukturer for pakker til utlandet, der verden deles opp i noen få prissoner. Det gjør også Posten Norge. Med slike enkle strukturer fanger man ikke opp alle kostnadsforskjeller. Når det gjelder sendinger fra EU-land til andre europeiske land, er det forskjellige tollbestemmelser mellom sendinger til andre EU-land og til land som ikke er med i EU, inkl. EFTA-land som Sveits, Island og Norge. Tollklareringen til land innenfor EU er enklere og dermed mindre kostnadskrevede enn til land utenfor EU. I for eksempel

Tyskland, som det blir vist til i begrunnelsen til spørsmålet, produserer Deutsche Post av denne grunn pakkene til land utenfor EU i et annet produksjonssystem enn sendinger til andre EU-land. I en enkel prisstruktur plasseres således Norge sammen med europeiske land utenfor EU som Sveits, Russland, Georgia, osv.

Det blir hevdet at konsekvensen av prisforskjellene er at stadig flere postordre-/nettbutikker innen EU velger å begrense sin handel med Norge. Jeg kan ikke avkrefte at dette kan være riktig i enkelte tilfeller, men i hovedsak stemmer det ikke overens med Postens erfaringer.

For det første viser Posten til at internetthandel og tradisjonell postordre – med vareflyt fra utlandet til Norge - har økt for hvert år. Fra 2006 til 2007 var økningen 29,5 pst. Tidligere år har Posten hatt økning på mellom 10 og 20 pst. hvert år. Det vil si en kontinuerlig økning fra år til år.

Dessuten peker Posten på at kunder i utlandet som regelmessig sender pakker til Norge, tilbyr fortollingsløsninger som reduserer ekstraomkostningene til et minimum. De vanligste løsningene er "Bulk innfortolling" av hele partier med pakker. For eksempel kan 100 pakker fra samme kunde fortolles inn samlet og derved blir fortollingsomkostningen per pakke svært mye lavere enn om man fortoller inn pakke for pakke. Dette kombineres gjerne med at kunden forsyner Posten med fortollingsinformasjon per EDI, som reduserer kostnadene ytterligere. Dermed blir det først og fremst distribusjonen som blir kostnadsdriver, og det har ingen sammenheng med Norges tilknytningsform til EUs indre marked.

SPØRSMÅL NR. 1348**Innlevert 20. juni 2008 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 30. juni 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Med bakgrunn av at det på E-18 på strekningen mellom Brattåstunnelene og Kjørholt i det siste har skjedd flere ulykker, og nestenulykker. Ulykker som i stor grad kunne vært unngått dersom man hadde iverksatt fysiske tiltak som å få synligere markering mellom påkjøringsfeltet og E-18, samt at man ved å sette opp midtdeleere vil redusere muligheten for ulykker på strekningen.

Vil statsråden sørge for å iverksette sikkerhetstiltak for å hindre flere ulykker på denne strekningen i nærmeste fremtid?»

BEGRUNNELSE:

Senest sist mandag opplevde man på nytt en ulykke på E-18 i Porsgrunn kommune på strekningen mellom Brattåstunnelen og Kjørholt. En bil hadde knuffet med et vogntog idet denne skulle legge seg inn i høyre felt. På denne strekningen er det flere steder hvor det gjentatte ganger har oppstått situasjoner hvor biler som kommer kjørende på E-18 skal legge seg inn i høyre felt, og hvor man på grunn av at påkjøringsfeltet kan være uoversiktlig, og plutselig kan man oppleve at det kommer biler kjørende ut i høyre felt, uten at den som kommer kjørende i det venstre ser denne og legger seg inn i høyre felt, og så oppstår det en ulykke.

SPØRSMÅL NR. 1349**Innlevert 23. juni 2008 av stortingsrepresentant Laila Dāvøy****Besvart 7. juli 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Under innrykk til førstegangstjenesten i Forsvaret ble tennene til 2300 rekrutter undersøkt. Det viste at 40 prosent hadde syreskader og 43 prosent hadde hull i tennene. Hovedårsaken til syreskadene er brus og annen sur drikke med lav pH. Tannhelsemeldingen er nettopp behandlet i Stortinget.

Hva kan statsråden bidra med for at tannhelsen

Svar:

Jeg er kjent med at det har skjedd flere alvorlige ulykker med tragisk utfall på E18 gjennom Telemark i den senere tid.

Statens vegvesen har de senere år fått utført flere typer tiltak mot møte- og utforkjøringsulykker. Hovedfokus har vært på sideterreng, med etablering av siderekker og andre tiltak mot utforkjøringsulykker. I 2004 ble det etablert 3,2 km midtrekkverk mellom Hovet tunnel og Moheim. Det samme ble gjort på en kortere strekning mellom Steinbrekka og Brattås tunnel. I år har dessuten Brattåstunnelen fått bedre belysning. Det er imidlertid ubetinget et stort behov for å få gjort mer.

I løpet av 2008 og 2009 planlegges det å gjennomføre mindre, sikkerhetsmessige oppgraderinger av de 4 tunnelene Hovet, Brattås, Kjørholt og Bamble.

Oppmerkingen på den aktuelle trefeltsstrekningen oppfyller kravene, men Statens vegvesen vil likevel bedre oppmerkingen mellom kjørefeltene i løpet av sommeren 2008.

Som tidligere redegjort for i svar på spørsmål nr. 882, datert 19. april 2007, har man i gjeldende handlingsprogram for stamveger prioritert tiltak på E18 i Bamble i form av kryssutbedringer og gang- og sykkelvegutbygging. Av de fire kryssene som har vært under planlegging har Åbykrysset nå godkjent reguleringsplan. De endelige prioriteringene av tiltakene skjer gjennom behandlingen av budsjettet og NTP.

hos ungdom kan følges opp på en bedre måte for å unngå syreskader og omfattende sykdom i munnhulen i så ung alder?»

BEGRUNNELSE:

VG hadde en artikkel om "Bruskrig i Forsvaret" 3. juni 2008.

Med bakgrunn i tannhelsemeldingen og diskusjo-

nen om skjerming av grupper med dårlig råd og/eller store tannhelseutgifter, er denne undersøkelsen alarmerende.

Det er også alvorlig at syreskadene har fått utvikle seg og gitt symptomer som ising og verk i tennene i mange år. De burde vært fanget opp tidligere.

Svar:

Jeg er glad for at representanten er opptatt av tannhelsen hos unge voksne. Det er fylkeskommunens ansvar å legge til rette for god tannhelse hos unge voksne ved å sørge for nødvendig forebygging og behandling av tannsykdom. Ved innrykk til førstegangstjeneste er rekruttene 18-19 år. Etter lov om tannhelsetjenesten skal alle barn og ungdom fra fødsel til det året de fyller 20 år få et regelmessig og oppsøkende tilbud om tannhelsetjenester fra fylkeskommunen. Frem til det året de fyller 18 år skal tjenesten være gratis, mens 19- og 20-åringer må betale 25 prosent egenandel.

Fylkeskommunene har også en viktig rolle gjennom partnerskap mellom fylkeskommune og kommunene angående lokalt folkehelsearbeid. De skal være en regional pådriver for lokalt og regionalt arbeid for å bidra til et mer systematisk og helhetlig folkehelsearbeid. Det er i stor grad de samme faktorene som har betydning for den generelle helsen som for på tannhelsen. Fylkeskommunene må derfor sikre at tannhelseaspektene integreres i det generelle folkehelsearbeidet. Gjennom statlige tilskudd til fylkeskommunene er det nå etablert folkehelsekoordinatører i alle fylker. Jeg har også inntrykk av at den fylkeskommunale tannhelsetjenesten er aktiv i fylkeskommunenes samlede innsats i partnerskap med kommunene. Betydningen av en samlet innsats innen folkehelsearbeidet er viet stor plass i St.meld. nr. 35 (2006-2007) Tilgjengelighet, kompetanse og sosial

utjevning, framtidens tannhelsetjenester. Regjeringens forslag til politikk på området framgår av meldingens kapittel 8. Helse- og omsorgsdepartementet har deltatt på flere konferanser om tannhelsens betydning i det lokale folkehelsearbeid.

Den omtalte undersøkelsen er ikke publisert. Når undersøkelsen er publisert, er det mulig for både fylkeskommunene og for Helsedirektoratet som fagmyndighet å vurdere bakgrunns materialet. Dermed kan disse instansene vurdere omfanget av og alvorlighetsgraden av syreskader på tennene og omfanget av hull i tennene hos 18- og 19-åringene. Jeg kan opplyse representanten at for 2001 viste rapporteringer fra samtlige av landets fylkeskommuner at 50 pst av 18-åringene hadde hull i tennene. Den omtalte undersøkelsen av rekruttene viste at 43 pst av disse hadde hull i tennene. Dette kan jo tyde på en bedring i tannhelsen for 18- og 19-åringene i løpet av de siste 5-6 år.

Helsedirektoratet arbeider med tiltak som skal bidra til å utjevne sosiale ulikheter i tannhelse. Direktoratet arbeider også for å få tannhelsesdata på kommunenivå, slik at kommunene bedre kan målrette sin innsats i folkehelsearbeidet. Flere kommuner har henvendt seg til direktoratet fordi de ser at tannhelsesdata kan være gode indikatorer blant annet på sosial ulikhet. Som del av oppfølgingen av stortingemeldingen skal det utarbeides en ny tannhelsetjenestelov. Stortinget har sluttet seg til at den nye loven også må ha med bestemmelser om at fylkeskommunene skal følge med i utviklingen av tannhelsen for hele befolkningen. Samtidig skal det gjennom forskning bygges opp kunnskap om tannsykdommenes fordeling i befolkningen, og om hvilke forebyggende tiltak som i størst mulig grad bidrar til å fremme befolkningens tannhelse. Som start på dette har Folkehelseinstituttet fått et oppdrag av departementet i 2008.

SPØRSMÅL NR. 1350

Innlevert 23. juni 2008 av stortingsrepresentant Laila Dāvøy

Besvart 1. juli 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«I statsrådens svar på mitt spørsmål om hvem som har ansvar for kontroll av terapeuter som tilbyr hypnosebehandling, vises det til Straffeloven §364 som slår fast at det bare er leger og psykologer som etter norsk lov kan benytte hypnose. Det vises videre

til at utøvelse av hypnose også kan omfattes av Lov om alternativ behandling av sykdom mv og av Helsepersonellovens §56.

Hvorfor har ikke disse lover blitt anvendt for å stoppe utviklingen av useriøse hypnoterapeuter og deres utdanningstilbud?»

BEGRUNNELSE:

Til tross for at Justisdepartementets lovavdeling har bekreftet at Straffeloven §364 fortsatt er gyldig (i Drammens Tidende 03.06.05), har myndighetene latt være å reagere og må derfor anses som ansvarlige for den eksplosjon av terapeuter som nå bruker hypnose.

En hypnosevirksomhet ble klaget inn for Forbrukerombudet. Svaret var klart: Vedkommende kan ikke markedsføre sin hypnose fordi han etter straffeloven ikke har nødvendig kompetanse til å hypnotisere.

Det avrettes og gjennomføres hypnoseshow, også i det offentlige rom.

Fagsjefen i Norsk Psykologforening uttalte i 2006 at det ikke var behov for å endre straffeloven § 364. Psykologene er redd for at mennesker med psykiske vansker skal få forsterket sine problemer hvis de går til hypnopraktikere som ikke har tilstrekkelig faglig bakgrunn.

Norsk Forening for Klinisk og Eksperimentell Hypnose (NFKEH) uttaler at feilbehandling med hypnose kan gi omfattende negative konsekvenser.

- Retraumatisering. Gjenopplevelse av vonde opplevelser som blir verre.
- Medvirkning til at pasienten blir psykotisk. Invasiv behandling bryter fort ned forsvarsmekanismer og kan endre forståelsen av virkelighet og fantasier, hallusinasjoner/psykotiske opplevelser.
- Falske minner. Under hypnose oppleves at noe har skjedd som ikke er riktig. Et slikt minne fortsetter også etter at pasienten er ute av transen.

Vi er gjort kjent med at hypnoterapeuter uten formell kompetanse/autorisasjon behandler FN/NATO-veteraner med senskader.

De forespeiles rask helbredelse med kontroll over angst og andre problemer. De negative konsekvenser dette kan få for sårbare veteraner, for pårørende og samfunnet - kan bli svært vanskelig å takle.

- Pasienten har rett til faglig riktig behandling. Feilbehandling gir gale premisser og hindrer korrekt behandling.
- Misbruk av pasienter. Uprofesjonell behandling hindrer pasienten i å få riktig behandling og opprettholder en falsk illusjon om bedring.
- Ikke faglærte mangler forutsetninger til å forstå de negative konsekvenser feilbehandling, feilaktig informasjon og erfaring med hypnose kan gi. Mange profesjonelle fagfolk må bruke tid for å prøve å gjenopprette dette for å kunne komme til med en forsvarlig bruk av hypnose som behandlingsmetode.

Svar:

Innledningsvis vil jeg vise til tidligere helse- og omsorgsminister Sylvia Brustads svar av 8. mai 2008 på representantens spørsmål nr. 1011 til skriftlig besvarelse. Som det der er redegjort for, tar Justis- og politidepartementet sikte på å fremlegge for Stortinget forslag til den spesielle delen av ny straffelov i løpet av november 2008. I dette arbeidet vil det blant annet bli vurdert hvorvidt hypnoseforbudet i strl. § 364 skal foreslås videreført, endret eller opphevet. Helse- og omsorgsdepartementet vil gi innspill til Justis- og politidepartementets arbeid, og når det gjelder spørsmålet om hvorvidt det også for fremtiden bør være forbudt for den som ikke er lege eller psykolog å utøve hypnose, viser jeg derfor til lovforslaget i den fremtidige proposisjonen.

I dag er det altså fortsatt slik at hypnose vil kunne straffes etter strl. § 364. Dersom noen skal straffefølges, forutsetter imidlertid det at politiet mottar anmeldelse og at det igangsettes etterforskning. Av tidligere helse- og omsorgsminister Brustads svarbrev fremgår videre at utøvelse av hypnose som behandling for ulike sykdommer eller lidelser også vil kunne omfattes av lov om alternativ behandling av sykdom mv. Også overtredelse av denne loven kan som nevnt straffes. I likhet med hva som gjelder ved overtredelse av strl. § 364 er det også her en forutsetning at politiet mottar anmeldelser og finner grunn til å igangsette etterforskning. Jeg ber om forståelse for at jeg som helse- og omsorgsminister ikke kan ha noen formening om politiets behandling av eventuelle anmeldelser for brudd på straffeloven § 364 eller lov om alternativ behandling av sykdom mv.

I forlengelsen av dette finner jeg imidlertid grunn til å påpeke at hypnose benyttes for ulike formål. I noen tilfeller benyttes hypnose som helsehjelp. I andre tilfeller benyttes hypnose i sammenhenger hvor helseaspektet eller behandlingsaspektet fremstår som mindre klart. Eksempler på dette kan være der hvor hypnose brukes som hjelp til røykeslutt, for å gå ned i vekt, for å få styrket selvbilde, takle stress e.l. I de tilfellene hvor hypnose slik sett ikke er å anse for "helserelatert behandling" i henhold til lov om alternativ behandling av sykdom mv., vil heller ikke denne loven komme til anvendelse. I disse tilfellene vil det dermed bare være strl. § 364 som eventuelt kan komme til anvendelse. I den forbindelse vil jeg påpeke at begrepet "hypnose" ikke har noen klar definisjon eller avgrensning. Ut fra en strafferettslig synsvinkel kan det derfor fremstå som noe usikkert hva som i henhold til strl. § 364 er å hensette noen "i hypnotisk Tilstand eller i Afmagt, Bevidstløshed eller lignende Tilstande."

Når det gjelder eventuelle overtredelser av helsepersonelloven, er det også her en forutsetning at Statens helsetilsyn blir gjort kjent med disse sakene, og

at de deretter vurderer sakene til å være av en slik alvorlighet at de velger å opprette tilsynssak. Også her må jeg be om forståelse for at jeg ikke kan gripe inn

i hvordan Statens helsetilsyn vurderer eller behandler konkrete tilsynssaker om helsepersonells bruk av hypnose.

SPØRSMÅL NR. 1351

Innlevert 23. juni 2008 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 26. juni 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«En europeisk undersøkelse viser at Norge er det farligste land i Europa for fotgjengere som krysser fotgjengerfelt. Tallet har økt betydelig i år. Parallelt med denne informasjonen kommer opplysninger fra UP om at de vil bruke mer ressurser mot menn som i ruspåvirket tilstand forårsaker mange alvorlige trafikkulykker, menn som ofte har kriminell bakgrunn. UP sier fokus på denne gruppen er viktigere enn å ta de mindre forseelsene.

Hvordan vil statsråden sikre et fokus på trafikk-sikkerhetsarbeidet som gir større effekt?»

BEGRUNNELSE:

Det kan se ut som om begge disse forholdene kommer overraskende på de ulike myndighetsinstanser som arbeider med trafikk-sikkerhet innenfor en samlet nullvisjon. Samme null-visjon fremstår som en hån mot både ofre og etterlatte når vi opplever sterk økning i antall drepte i veitrafikken samtidig som myndighetene er vel kjent med at i alle fall fysiske midtdelere effektivt fjerner dødsulykker.

Disse to eksempelene fotgjengerulykker og yngre menn med stor trafikkfarlig adferd, fremkommer gjennom statistisk materiale. Det er grunn til å etterspørre bredere og grundigere registrering og analyse av alle typer trafikkulykker i arbeid for å redusere alle typer skader. Særlig gjelder dette dødsulykker. Det kan derfor være grunn til å se nærmere på nye analyser av tilgjengelig ulykkesdata, utvidet registrering av ulykkesdata samt vurdering både på kort og på lang sikt for å øke effekten i trafikk-sikkerhetstiltakene i Norge. Det kan bl.a. være en god ide å få fremlagt en egen stortingsmelding om transportsikkerhet.

Svar:

Jeg ser med stor bekymring på ulykkesutviklingen så langt i 2008, herunder de mange fotgjengerulykkene. Jeg følger utviklingen nøye og tok derfor initiativ til et møte 4. juni d.å. med de sentrale aktørene i trafikk-sikkerhetsarbeidet for å diskutere felles tiltak på både kort og lang sikt.

Trafikk-sikkerhetsarbeidet er i stor grad basert på forskning og analysearbeid, ettersom en vitenskapelig og kunnskapsbasert tilnærming er en av grunnpilarene i nullvisjonen. I tillegg til forskning på området, får vegmyndighetene et solid kunnskapsgrunnlag fra Statistisk sentralbyrås vegtrafikkulykkesstatistikk, Statens Havarikommisjon for transport sine undersøkelser, samt Statens vegvesens dybdeanalyser av samtlige dødsulykker siden 2005.

Det er nettopp en analyse av de siste års ulykkesdata som har ført til at Statens vegvesen i 2008 har utarbeidet en ny håndbok med reviderte gangfeltskriterier, og at etaten nå er i gang med en gjennomgang av samtlige gangfelt på riksveger med fartsgrense 60 km/t for å sikre at disse er tryggest mulig. Dette er et viktig tiltak for å øke fotgjengersikkerheten.

Analyse av ulykkesdata og ikke minst funn fra vegvesenets dybdeanalyser har også ført til større fokus både hos vegmyndighetene og politi på høyrisikogrupperne i trafikken. Unge menn og ruspåvirkede førere, er som representanten Sortevik fremhever, slike høyrisikogrupper. Disse grupperne er vanskelige å nå gjennom det tradisjonelle trafikk-sikkerhetsarbeidet, og Statens vegvesen startet på denne bakgrunn i 2007 et fireårig etatsprosjekt om høyrisikogrupper som vil legge viktige premisser for den videre innsats. Et av tiltakene jeg lanserte i ovennevnte trafikk-sikkerhetsmøte 4. juni var en innstramning av prikkbelastningsordningen, som nettopp er utformet for å treffe førere som gjentatte ganger oppviser aggressiv og trafikkfarlig atferd ved alvorlige brudd på vegtrafikkloven. Denne typen målrettet innsats mot risikofaktorer i trafikken vil ventelig gi ytterligere effekt i trafikk-sikkerhetsarbeidet, samtidig som den brede og helhetlige tilnærmingen må fortsette.

Et sikkert transportsystem prioriteres høyt av regjeringen. Vi er nå i ferd med å utforme trafikk-sikkerhetspolitikken for perioden 2010-2019. Denne vil bli presentert for Stortinget i forbindelse med Stortingsmeldingen om Nasjonal transportplan 2010-2019.

SPØRSMÅL NR. 1352**Innlevert 23. juni 2008 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner****Besvart 6. august 2008 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Ifølge NRK Dagsrevyen 21. juni 2008 er det ingen eller svært mangelfull kontroll av importerte biler. I Sverige regner de med at det importeres om lag 1000 stjålne biler hvert år. Det er ingen grunn til å tro at tallet er lavere i Norge. De som kjøper en importert bil som er stjålet, risikerer å miste både bilen og pengene - selv om kjøper var i god tro.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at det innføres en kontroll av importerte biler slik at sjansen for å lykkes med omsetning av stjålne importerte biler reduseres til et minimum?»

Svar:

Faktura for kjøpesum og offisielle registreringsdokumenter må legges fram for toll- og avgiftsetaten ved innførsel av brukte kjøretøy. Den tekniske kontrollen, bl.a. av bilens identitet, gjennomføres av veimyndighetene i forbindelse med godkjenning av kjøretøyet. I tillegg har også politi og påtalemyndighet et ansvar for oppfølging av stjålne kjøretøy.

Det foreliggende spørsmål berører flere etater, og arbeidet på dette området må koordineres for å få den ønskede effekten. Finansdepartementet vil ta initiativ til at det opprettes en arbeidsgruppe med deltagere fra Toll- og avgiftsdirektoratet, Vegdirektoratet og politi og påtalemyndighet. Arbeidsgruppen vil få som oppgave å gjennomgå dagens kontrollrutiner med sikte på å fremme tiltak for å avdekke om et importert kjøretøy er stjålet.

I Sverige har myndighetene utarbeidet egne kontrollprosedyrer på dette området. Toll- og avgiftsdirektoratet har derfor rettet en henvendelse til de svenske veimyndighetene med spørsmål om deres erfa-

ringer på dette området. Kontakten med de svenske veimyndighetene vil være nyttig for arbeidet i den planlagte arbeidsgruppen.

Et annet tiltak som er under utredning, er å gi tollmyndighetene tilgang til automatisert søking i Schengen informasjonssystem (SIS). Schengen informasjonssystem er et databasert register hvor medlemslandene på nærmere bestemte vilkår kan utveksle visse typer informasjon via registeret. Kretsen av myndigheter med tilgang til SIS, samt hvilken type informasjon de ulike myndighetene skal ha tilgang til, framgår av lov 16. juli 1999 nr. 66 om Schengen informasjonssystem (SIS-loven) med tilhørende forskrift. Etter gjeldende rett er det kun politi, påtalemyndighet, utlendingsmyndighet og myndighet med ansvar for registrering av motorkjøretøyer som har tilgang til SIS. Vegdirektoratet har tilgang til SIS for det formål å kontrollere om motorkjøretøyer som ønskes registrert er stjålet eller på annen måte forsvunnet. Også tollmyndighetene er imidlertid i en særlig gunstig posisjon til å fange opp inn- og utførsel av bl.a. stjålne motorvogner, og kan ha god nytte av SIS-søk.

I forbindelse med justiskomiteens behandling av Ot.prp. nr. 38 (2007–2008) Om lov om endringer i lov 16. juli 1999 nr. 66 om Schengen informasjonssystem (SIS) 3. juni i år uttalte komiteen at tollmyndighetene i de fleste av de øvrige Schengen-landene har direkte tilgang til systemet, og at tollmyndighetene spiller en viktig rolle i forbindelse med grensekontroll av personer og gjenstander. Justiskomiteens flertall har på denne bakgrunn bedt Justis- og politidepartementet om å utrede nærmere å gi tollmyndighetene direkte tilgang til SIS, jf. Innst.O. nr. 65 (2007–2008) kapittel 2.

SPØRSMÅL NR. 1353**Innlevert 23. juni 2008 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen****Besvart 2. juli 2008 av nærings- og handelsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Prosjektet Et enklere Norge ble igangsatt av Bondevik II-regjeringen. Analysene av hva skjema-veldet koster næringslivet ble ferdig i januar 2008, og slår fast at dette koster om lag 57 milliarder i året. Regjeringen varslet i pressemelding 28. januar at utgiftene skal betydelig ned. Næringsministeren varslet i Stortinget 23. april at det kommer en handlingsplan før sommeren.

Når kommer handlingsplanen, og hvordan vil Regjeringen gå frem for å redusere disse utgiftene betydelig?»

Svar:

Den analysen som representanten Hansen viser til, har kartlagt kostnadene for næringslivet av ikke bare skjema, men av samtlige administrative byrder som reguleringer påfører næringslivet. Disse kostnadene er tallfestet til om lag 57 milliarder kroner. Det

er lagt ned et omfattende arbeid i alle departementer som har næringsrettet regelverk med å utarbeide tiltak for å oppnå en betydelig lettelse i de administrative byrdene for næringslivet. Som et særlig viktig tiltak vil jeg trekke frem arbeidet med videreutviklingen av Altinn. Regjeringen har for kort tid siden besluttet å inngå nye kontrakter for utvikling og drift av Altinn. Dette innebærer også at det settes i verk et betydelig videreutviklingsarbeid som vil føre til nye løsninger, som vil føre til at næringslivets administrative belastninger reduseres. Handlingsplanen er i all hovedsak ferdig utarbeidet. Som helt ny næringsminister har jeg likevel kommet til at det er riktig av meg å bruke litt tid til å sette meg inn i planen, slik jeg også kan tilpasse den til de prioriteringene jeg er særlig opptatt av. Jeg har derfor kommet til at handlingsplanen fremmes like etter sommeren i august, i stedet for like før sommeren, som var tidsplanen til tidligere statsråd Dag Terje Andersen.

SPØRSMÅL NR. 1354**Innlevert 23. juni 2008 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 1. juli 2008 av fornyings- og administrasjonsminister Heidi Grande Røys****Spørsmål:**

«Hva er statsrådets syn på en ev. innføring av OOXML som en prioritert standard, sett i forhold til Regjeringens uttalte ønske om å satse på fri programvare og åpne standarder?»

BEGRUNNELSE:

I løpet av våren har det vært debatt vedrørende filformatet OOXML, og en ev. innføring av dette som en prioritert standard i offentlig forvaltning.

Etter det undertegnede erfarer, har statsråden tidligere signalisert at dersom OOXML blir ISO-standard, vil statsråden vurdere å bruke sitt eget standardiseringsråd til å se nærmere på dette.

Svar:

Jeg er vel kjent med at dokumentformatet OOXML har vært gjenstand for omfattende debatt over lang tid, både her i Norge og i utlandet. Ikke minst har det vært mange synspunkter på behandlingen av denne standarden i den internasjonale standardiseringsorganisasjonen ISO og den norske behandlingen i regi av Standard Norge.

OOXML har sitt opphav hos Microsoft. Programvare fra Microsoft blir brukt i stor utstrekning både i offentlig og privat sektor, og det er et viktig spørsmål hvilken holdning offentlig sektor har til OOXML.

Som kjent utarbeider Fornyings- og administrasjonsdepartementet retningslinjer for bruk av såkalte åpne IKT-standarder i forvaltningen. Åpne standarder er slike som blir fastsatt gjennom brede konsen-

susprosesser i internasjonale standardiseringsorganisasjoner. Når forvaltningen benytter åpne standarder på en systematisk måte, kan vi oppnå god elektronisk samhandling både i og med offentlig sektor, vi får reduserte bindinger til enkeltleverandører, og vi kan sikre at innbyggerne får de samme mulighetene til å kommunisere med det offentlige, uavhengig av hvilke teknologiske løsninger de bruker. Økt bruk av åpne standarder kan også føre til at ulike leverandører legger større vekt på å basere produktene sine på slike standarder.

De anbefalingene og påleggene som gjelder for forvaltningen om bruk av visse standarder, blir samlet i en såkalt referansekatalog, som blant annet er tilgjengelig på regjeringen.no.

FAD har opprettet et eget Standardiseringsråd som har som mandat å gi departementet anbefalinger om hvilke standarder som bør eller skal benyttes i offentlig sektor. Standardiseringsrådet er bredt sammensatt for å reflektere mangfoldet av behov og problemstillinger i offentlig sektor. De faglige anbefalingene fra Standardiseringsrådet ligger til grunn for FADs vurdering av hvilke standarder som bør inngå i referansekatalogen.

Jeg har gitt Standardiseringsrådet beskjed om at hvis de skal behandle OOXML, skal det først skje etter at standarden er ferdig behandlet i ISO. Både Brasil, India, Sør-Afrika og Venezuela har klaget på behandlingen i ISO, og det pågår nå en klagebehandling. Standarden vil ikke bli publisert før utfallet av klagebehandlingen er klart. Når Standardiseringsrådet behandler aktuelle standarder, skal de etter prosedyrene sine vurdere en rekke aspekter ved standardene, blant annet om de kan regnes for åpne, om de er modne og om de er egnet som forvaltningsstandarder. Jeg vil ikke ta stilling til OOXML før rådet eventuelt har behandlet standarden på vanlig måte.

Regjeringen jobber for økt bruk av åpne standarder og fri programvare. Derfor har vi blant annet vedtatt at det fra 1. januar 2009 skal brukes åpne standarder ved publisering på offentlige nettsteder. Offentlig sektor skal til dette formålet fra da av bruke de åpne standardene HTML, PDF og ODF. Jeg vil også nevne at vi har opprettet et nasjonalt kompetansesenter for fri programvare.

SPØRSMÅL NR. 1355

Innlevert 23. juni 2008 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun

Besvart 1. juli 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Mange med stor overvekt velger å betale selv for slankeoperasjon i utlandet, da ventetiden på operasjon ved offentlige norske sykehus er flere år. Noen av disse pasientene har fått store komplikasjoner og skader, og senere blitt uføretrygdet.

Kan statsråden redegjøre for hvilke muligheter disse pasientene har for å søke erstatning for feilbehandling utført i utlandet?»

BEGRUNNELSE:

I perioden 2001-2004 regnet man med at rundt 250 nordmenn fikk utført fedmeoperasjon i utlandet hvorav 130 fikk dekket sine utgifter av Rikstrygdeverket, men ingen har full oversikt over de pasientene som gjorde dette på eget initiativ. Blant disse ca. 250 pasientene ble det registrert 20 pasienter ved større norske sykehus med komplikasjoner etter fedmeoperasjoner i utlandet. Ti av pasientene var operert i Spa-

nia, fire i Sverige, tre i Tyskland, to i Belgia, og hos én pasient var behandlingsstedet ukjent. 3 av disse pasientene døde. I Dagens Medisin 27.10.2005 kunne man lese at assistentlege Preben Olsson Dovland og kolleger ved Sørlandet sykehus i Kristiansand hadde sett på hvilke komplikasjoner pasientene har fått etter at de vendte tilbake til Norge. De uttalte at de ikke kunne beregne totale komplikasjonstall fordi komplikasjoner i utlandet ikke er kjent. De uttalte også at de mente at pasienter som sendes til utlandet bør ha tilgang til komplikasjonstall fra behandlende sykehus. De siste årene har et ukjent antall sterkt overvektige med BMI 40 + tatt opp lån eller brukt oppsparte midler til å kjøpe seg ut av helsekøen. For mange av disse pasientene ville flere års ventetid kunne føre til betydelige helseskader både fysisk og psykisk, og grunnen til at de reiser utenlands er prisen på slike operasjoner i Norge. Det er alltid en fare for komplikasjoner ved operasjoner, men etter hva jeg kjenner til, har også enkelte pasienter vært utsatt for

feilbehandling hvor helt uventede komplikasjoner har oppstått. Disse komplikasjonene har i enkelte tilfeller vært så alvorlige at de har ført til at pasienten har blitt uføretrygdet. Så lenge pasientene selv har betalt operasjonen i utlandet, omfattes de ikke av forsikringsordningen NPE. Alle private klinikker i Norge er pålagt å ha en pasientskadeforsikring, men om dette også er lovpålagt for klinikker i andre europeiske land, har jeg ikke klart å finne noe svar på. Det er viktig at pasienter som har vært utsatt for feilbehandling i utlandet gjøres kjent med sine rettigheter, og at de gis en mulighet til å fremme sin sak med dokumentasjon fra norske sykehus eller leger som har behandlet dem.

Svar:

Det følger av § 19 første punktum i lov av 15. juni 2001 nr. 53 om erstatning ved pasient-skader mv. (pasientskadeloven) at loven gjelder pasientskader som voldes i riket med Svalbard. Etter gjeldende rett er Norsk Pasientskadeerstatning (NPE) ansvarlig for erstatningskrav som gjelder skade oppstått i den offentlige helsetjenesten og utreder og avgjør krav etter loven samt utbetaler eventuell erstatning. Hvilke helsetjenester som hører inn under den offentlige helsetjenesten, reguleres i pasientskadeloven § 6 annet ledd og i forskrift av 10. desember 2002 nr. 1625 om Norsk Pasientskadeerstatning og Pasientskadenemnda § 1 tredje ledd.

I pasientskadelovens § 19 andre punktum, jf forskriftens § 1 tredje ledd bokstav d), er det videre bestemt at loven også gjelder ”skade voldt ved helsetjenester i utlandet (herunder behandlingsreiser til utlandet) som det offentlige helt eller delvis bekoster”. Andre punktum er ment å omfatte helsehjelp i utlandet som skjer i regi av det offentlige. Dette gjelder blant annet når den norske helsetjenesten kjøper tjenester i utlandet til sine pasienter, for eksempel til pasienter som har sjeldne lidelser eller fordi behandlingsskapiteten i en periode er for liten. Dessuten gjelder det der pasienter sendes til utlandet i medhold av pasientrettighetsloven § 2-1 fjerde ledd om fristbrudd, eller femte ledd om tilfeller der det ikke finnes et adekvat medisinsk tilbud i Norge. Loven gjelder også ved behandlingsreiser finansiert gjennom egen tilskuddsordning på statsbudsjettet, herunder ordningen som administreres av Rikshospitalet.

Behandling i utlandet i andre tilfeller enn de nevnte omfattes i hovedsak ikke av den norske pasientskadeordningen. Når pasienten selv velger å søke behandling i utlandet og selv velger tjenesteyter, er pasienten henvist til å forholde seg til de erstatningsordninger og systemer som gjelder i behandlingslan-

det. Det varierer om landene har særskilte pasientskadeerstatningsordninger slik Norge og de andre nordiske land har.

Pasienter som får komplikasjoner som følge av behandling i utlandet har, etter at de har kommet tilbake, samme rett til helsehjelp fra kommune- eller spesialisthelsetjenesten som pasienter som er behandlet i Norge.

Etterspørselen etter behandling for sykkelig overvekt har økt betydelig i de senere årene, samtidig som kapasiteten har økt i helsetjenesten. Ventetiden på behandling vil variere fra sykehus til sykehus og er også avhengig av om pasienten har fått tildelt rett til nødvendig helsehjelp eller ikke. Pasienter som henvises til sykehusene med diagnosen sykkelig overvekt får som oftest etter en individuell vurdering rett til nødvendig helsehjelp i form av utredning og behandling for sin sykelige overvekt. Behandlingen kan være enten kirurgi eller et konservativt behandlingsopplegg.

Det skal være medisinske indikasjoner hos den enkelte pasient som er tildelt retten til nødvendig helsehjelp, som avgjør når vedkommende skal behandles. I for eksempel Helse Sør-Øst RHF vil alle som henvises til sykehus med diagnose sykkelig overvekt som har rett til nødvendig helsehjelp, bli innkalt til utredning og oppstart av behandling i løpet av 3-6 måneder. Maksimal forventet ventetid for alle som er henvist til innleggelse for sykkelig overvekt, ligger på mellom 14 og 130 uker ifølge nettsidene til fritt sykehusvalg.

Jeg har fått opplyst fra fagmiljøene at kirurgi ikke er en enkel vei ut av overvektproblemet men en krevende behandlingsform, både fordi selve inngrepet er en belastning og fordi det kan gi alvorlige komplikasjoner. Den norske helsetjenesten tilbyr derfor operativ behandling først når andre og mindre risikofylte behandlingsmetoder har blitt vurdert og prøvd. Jeg kan ikke utelukke at det kan finnes aktører i utlandet som ikke grundig vurderer alternative behandlingsformer før pasienten gis tilbud om operasjon med tilhørende risiko for at komplikasjoner kan oppstå.

En del nordmenn oppsøker behandling for ulike helseproblemer i utlandet. Norske myndigheter anser det som viktig at nordmenn er klar over at det er forskjeller i rettigheter og standard mellom helsetjenestene i de ulike land. Når norske pasienter velger behandlingssteder i utlandet er det også pasienten selv som må vurdere kvalitet, risiko og erstatningsmessige konsekvenser forbundet med behandling. Norske myndigheter kan ikke holde oversikt over kvalitet og kompensasjonsordninger forbundet med ulike typer operasjoner ved sykehus i alle andre land.

SPØRSMÅL NR. 1356**Innlevert 23. juni 2008 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg****Besvart 3. juli 2008 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Kraftsituasjonen i Nord-Norge blir stadig vanskeligere grunnet økt forbruk spesielt innenfor industri og fordi ny produksjon ikke blir bygget ut. Enkelte regioner har nå kraftunderskudd, og i Øst-Finnmark vil situasjonen bli svært vanskelig når Sydvaranger Gruve AS starter opp produksjon. Mangel på ny produksjon og mangel på overføringskapasitet er det største problemet Nord-Norge står overfor.

Hva vil statsråden gjøre for å forbedre kraftsituasjonen i Nord-Norge mht. ny produksjon og økt overføringskapasitet?»

Svar:

En god kraftbalanse i hele landet er et sentralt mål i energipolitikken. For å sikre dette må det legges til rette både for utbygging av ny produksjon, og for energisparing.

Videre er et sentralnett med tilstrekkelig kapasitet i hele landet er en forutsetning for stabil energiforsyning. Statnett har som systemansvarlig nettselskap ansvar for en samfunnsøkonomisk drift og utvikling av det sentrale overføringsnettet.

Jeg er kjent med at Statnett holder på med en studie av forsyningssikkerheten i Nord-Norge. Første del av prosjektet beskriver dagens situasjon og effektene av videre utvidelse av Snøhvit (trinn 2). Dette arbeidet er blant annet bakgrunn for planleggingen av nye 420 kV kraftledninger fra Ofoten til Balsfjord og videre til Hammerfest. De nye ledningene vil øke

overføringskapasiteten og dermed legge til rette for økt forbruk og ny produksjon i Troms og Vest-Finnmark. I følge Statnett vil disse ledningene styrke forsyningssikkerheten i området fra Ofoten og nordover og helt til Øst-Finnmark. Statnett iverksetter også flere mindre tiltak i eksisterende nett for å bedre spenningskvaliteten og forsyningssikkerheten i Øst-Finnmark. I tillegg har Varanger Kraft fått konsesjon for 132 kV ledningen Varangerbotn-Skogfoss som er viktig for forsyningssikkerheten i regionene ved økt forbruk ved Sydvaranger Gruver AS.

Utover dette har regjeringen, via Enova, igangsatt et kommuneprogram, hvor kommunene oppfordres til å lage en helhetlig plan for økt bruk av miljøvennlig energi. Kommunene får støtte til å utarbeide slike planer. Dette innebærer både energisparing, energigjenvinning og økt produksjon av varme. Generelt sett ligger det et stort potensial i energisparingsprosjekter, og disse tiltakene er som oftest billige og enkle å iverksette. Gjennom kommuneprogrammene kan kommunene på eget initiativ iverksette tiltak for å forbedre forsyningssikkerheten.

Regjeringen har i tillegg styrket støtteordningen til vindkraft. Ordningen forvaltes gjennom Enova og har søknadsfrist 15. sept. Et av de søkbare prosjektene er Kvittfjell, som ligger i Tromsø kommune. Så fremt denne vindparken når opp i konkurransen, vil parken kunne levere opp mot 600 GWh i løpet av få år.

Samlet sett innebærer disse tiltakene en styrking av forsyningssikkerheten i regionen.

SPØRSMÅL NR. 1357**Innlevert 23. juni 2008 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg****Besvart 1. juli 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Statsråden varsler om endringer som gir felingstillatelse på rovdyr før de har gjort skade på husdyr.

Når og på hvilken måte vil dette bli gjort gjeldende?»

Svar:

Jeg viser til brev av 24. juni 2008 fra Stortingets presidentskap vedlagt spørsmål til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg til landbruks- og matminister Lars Peder Brekk. Spørsmålet gjelder skadefelling av rovvilt. Dette omfattes av lov-

verk innenfor Miljøverndepartementets ansvarsområde, og følgelig besvares spørsmålet av undertegnede.

Viltloven ble senest endret i juni 2000, jf. Ot. prp. nr. 37 (1999–2000) og Innst. O. nr. 80 (1999–2000), blant annet for å gi et mer fleksibelt rettsgrunnlag for å kunne gjennomføre prinsippet om differensiert forvaltning. Endringene i §§ 12 og 14 a innebar samtidig en bedre harmonisering med Bern-konvensjonens artikkel 9 om unntak fra fredningsprinsippet. Endringene i viltloven § 12 med tilhørende forskrifter innebar at det kan iverksettes felling for å hindre skade på bufe eller tamrein uten at det er krav om at slik skade faktisk har skjedd. Forskrift av 18. mars 2005 om for-

valtning av rovvilt angir nærmere hva som skal vektlegges ved vurdering av om det skal gis fellingstillatelse.

De senere årene har forvaltningsmyndigheten i flere tilfeller gitt skadefellingstillatelser på store rovdyr før de har gjort skade, blant annet ved uttak av jervtisper m/avkom fra ynglehi. Bestemmelsen åpner også for felling i tilfeller hvor det nylig har skjedd angrep som ligger an til å ville fortsette, og der skadeomfanget/-potensialet samlet sett må betraktes som vesentlig.

Jeg har ikke planer om å foreslå endringer i gjeldende lovverk knyttet til skadefelling av rovvilt.

SPØRSMÅL NR. 1358

Innlevert 24. juni 2008 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 1. juli 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Statsråd Lars Peder Brekk varsler om endringer i forskrift eller lov som åpner for fellingstillatelse på rovdyr før de har gjort skade på husdyr. Når og på hvilken måte vil dette bli gjort gjeldende?»

Svar:

Viltloven ble senest endret i juni 2000, jf. Ot. prp. nr. 37 (1999-2000) og Innst. O. nr. 80 (1999-2000), blant annet for å gi et mer fleksibelt rettsgrunnlag for å kunne gjennomføre prinsippet om differensiert forvaltning. Endringene i §§ 12 og 14 a innebar samtidig en bedre harmonisering med Bern-konvensjonens artikkel 9 om unntak fra fredningsprinsippet. Endringene i viltloven § 12 med tilhørende forskrifter innebar

at det kan iverksettes felling for å hindre skade på bufe eller tamrein uten at det er krav om at slik skade faktisk har skjedd. Forskrift av 18. mars 2005 om forvaltning av rovvilt angir nærmere hva som skal vektlegges ved vurdering av om det skal gis fellingstillatelse.

De senere årene har forvaltningsmyndigheten i flere tilfeller gitt skadefellingstillatelser på store rovdyr før de har gjort skade, blant annet ved uttak av jervtisper m/avkom fra ynglehi. Bestemmelsen åpner også for felling i tilfeller hvor det nylig har skjedd angrep som ligger an til å ville fortsette, og der skadeomfanget/-potensialet samlet sett må betraktes som vesentlig.

Jeg har ikke planer om å foreslå endringer i gjeldende lovverk knyttet til skadefelling av rovvilt.

SPØRSMÅL NR. 1359**Innlevert 24. juni 2008 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 4. juli 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Vil statsråden kunne bekrefte at denne meget ulykkesutsatte strekningen tilsier at E18 prioriteres i ny NTP, og vil statsråden i mellomtiden sørge for trafikksikkerhetstiltak på sterkningen Bamble-Larvik, herunder tilbakeføring av de 15 mill. kroner til kryssløsning som ble omprioritert til tunnelsikring i Agder?»

BEGRUNNELSE:

Nok en gang har vi opplevd en ulykke med fatale konsekvenser på E18 i Bamble, en møteulykke som kanskje kunne vært forhindre, eller begrenset i konsekvens om veien hadde hatt tidsmessig standard med midtdeler. Det høytrafikkerte stamveinettet er ikke sammenhengende prioritert for oppgradering, kun stykkevis og delt prosjekteres etapper i de forskjellige korridorane. Likevel ser vi at etatene i sitt forslag til NTP 2010-2019 pga. vedlikeholdsetterslepet ikke finner å kunne realistisk prioritere utbyggingsprosjekter som gir sammenhengende, god standard innen rimelig tid. Et bevisst valg om så langsom utbyggingstakt øker behovet for annen sikring på strekninger som har høy trafikk, høy trafikkvekst og foruroligende økning i alvorlige ulykker.

Strekningen Bamble-Larvik er nevnt i VGs nylige oversikt over farlige veistrekninger, og det fremgår av denne en ulykkesøkning på over 80% i sommermånedene. Dette viser at behovet for sikring og utbygging er akutt. Det vises også til kryssløsning på E18 i Bamble som er et erfaringsmessig farlig punkt som lenge har vært planlagt sikret, uten at dette er blitt gjennomført. Senest er 15 mill. kroner tiltenkt formålet omprioritert til tunnelsikring i Agder. E18 har en ulykkesutvikling som krever akutt tiltak.

Svar:

I Nasjonal transportplan 2006-2015 inngår en videre utbygging og fullføring av firefelts E18 gjennom Vestfold og frem til Langangen i Telemark. I tråd med lokale vedtak tar jeg sikte på å fremme en

proposisjon for utbygging av strekningen Larvik (Sky) - Langangen så snart dette er mulig. Videre prioritering av tiltak på aktuelle strekninger av E18 vil bli behandlet i stortingsmeldingen om Nasjonal transportplan 2010-2019 som er planlagt å legges fram for Stortinget i desember 2008.

I transportetatens forslag til NTP 2010-2019 er utbygging av strekningen mellom Langangen og Bamble ikke prioritert. Det vurderes imidlertid som aktuelt å gjennomføre trafikksikkerhetstiltak på strekningen. Det foreligger godkjent reguleringsplan for bygging av midtrekkverk på E18 mellom Langangen og Telemarksporten. Langs E18 i Bamble foreligger det godkjent reguleringsplan for Åbykrysset, og i tillegg og det arbeides det med reguleringsplaner for ombygging av tre andre kryss og gang- og sykkelveg. Disse tiltakene for å gjøre E18 gjennom Telemark sikrere vil bli vurdert i budsjettet for 2009 og i det videre arbeidet med NTP og handlingsprogram for 2010-2019.

I mitt svar på spørsmål 1348 har jeg redegjort for senere års tiltak mot møte- og utforkjøringsulykker langs E18 i Telemark samt prioriteringene i gjeldende handlingsprogram. Det er ikke omdisponert midler fra denne strekningen i 2008.

På bakgrunn av ulykkesituasjonen vil Statens vegvesen iverksette umiddelbare tiltak på strekningen Hovettunnelen – Rugtvedt/Bamble kirke. Dette omfatter redusert fartsgrense, til 70 km/t, som vil bli gjennomført allerede neste uke, og midtmarkering der vegutformingen tillater dette, med ferdigstillelse i løpet av et par måneder.

Det vil i løpet av første halvår 2009 bli innført strekningsvis ATK. Av mer langsiktige tiltak vil jeg, i tillegg til de nevnte kryssutbedringene gjennom Bamble, trekke fram at det arbeides med en konseptvalgutredning og påfølgende KS1 for strekningen Langangen-Grimstad. Gjennom dette arbeidet vil det legges en strategi for videre utvikling av E18.

De politiske prioriteringene av E18 vil bli presentert for Stortinget når NTP 2010-2019 blir lagt fram ved årsskiftet.

SPØRSMÅL NR. 1360**Innlevert 24. juni 2008 av stortingsrepresentant Anders Anundsen****Besvart 30. juni 2008 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Vil statsråden vurdere å lempe på kravene for ansettelse innenfor yrkesfagene slik at det blir lettere å ansette mennesker med erfaring fra næringslivet for kortere perioder uten at disse nødvendigvis har praktisk pedagogisk kompetanse, og vil statsråden vurdere om mennesker som den enkelte skole gjerne vil ha som undervisningspersonell kan få opptak til PPU til tross for at de mangler nødvendig teoretisk utdanning?»

BEGRUNNELSE:

Det er i dag en rekrutteringskrise innenfor læreryrket, og det er grunn til å anta at i årene fremover vil det bli enda vanskeligere å rekruttere mennesker å jobbe i skoleverket, siden vi ser at stadig færre mennesker søker lærerutdanningen og det er få søkere på lærerstillinger flere steder i landet.

Spesielt innenfor yrkesfagene på videregående nivå er det vanskelig å få tak i dyktige lærere siden flere av de menneskene med fagkompetanse innenfor yrkesfagene velger å arbeide i næringslivet i stedet for.

Kompetansekravene for å bli ansatt som lærer er hjemlet i Opplæringsloven §10-1 der det står at den som ansettes skal ha relevant faglig og pedagogisk kompetanse. Nærmere hva som menes med dette for yrkesfagene i videregående skole står i forskriftens §14-3 der man må oppfylle visse krav for å bli ansatt i undervisningsstilling i yrkesfag i den videregående skolen. Å ha krav til personell som blir ansatt i den videregående skolen kan virke vel og bra, men iblant oppstår det situasjoner der man kanskje burde åpnet for skjønn og der skolene burde hatt mulighet til å få dispensasjon fra forskriftene.

Undertegnede har fått en konkret henvendelse fra en ansatt ved en yrkesfaglig linje for bilskade og lakk på en videregående skole i Akershus. Vedkommende ble ansatt med forbehold om at vedkommende måtte ta praktisk-pedagogisk utdanning innen tre år. Imidlertid viste det seg at denne personen ikke fikk opptak til PPU pga. at det manglet toårig teknisk fagskole. For en 59 år gammel person kan det virke noe urimelig å først ta to års fagskole og så to år PPU før man kan få tillatelse til å fortsette å undervise.

Resultatet av dette blir trolig at vedkommende ikke får fortsette i jobben, og at den videregående skolen må lete etter andre mennesker som kan fylle kompetansebehovet denne videregående skolen har. De klarer da kanskje å finne noen som har den for-

melle utdannelsen i orden, men som kanskje ikke har like mye erfaring fra yrkeslivet - som tross alt er viktige momenter å ha med seg når man underviser fremtidens yrkesutøvere.

Svar:

Kompetansekrav for undervisningspersonell er fastsatt i opplæringsloven § 10-1 og videre i forskrift til opplæringsloven kapittel 14. De spesifikke kravene for tilsetning innenfor yrkesfag i videregående opplæring er fastsatt i § 14-3 i forskriften. Kravene sier at alle må ha både faglig og pedagogisk kompetanse for å bli tilsatt. Dette er viktig for at elevene skal få så godt kompetente lærere som mulig. Jeg ser det ikke som ønskelig å lempe på disse kravene for å bli tilsatt i faste lærerstillinger.

Det er fylkeskommunen som i den enkelte tilsetningssak vurderer søkerens samlede kompetanse i henhold til gjeldende regelverk. Dersom det er søkere som fyller de formelle kompetansekrav er fylkeskommunen forpliktet til å velge en slik søker. Dersom det ikke finnes søkere til en lærerstilling som fyller de samlede kompetansekravene til stillingen, har imidlertid fylkeskommunen anledning til tidsbegrenset tilsetning av andre kandidater for inntil ett skoleår om gangen. Vilåret er da at stillingen må lyses ut igjen for hvert nytt skoleår. I en konkret tilsetningssak er det videre sentralt at fylkeskommunen vurderer tilsetningen også i lys av sitt ansvar for å gi elevene en best mulig opplæring.

Opptakskravene til PPU er fastsatt i rammeplanen for PPU, som følger:

Praktisk-pedagogisk utdanning bygger på en av følgende typer utdanningsbakgrunn:

- fullført allmennfaglig universitets- eller høyskoleutdanning av minimum tre års omfang. Den enkelte institusjon fastsetter krav til fordypning i enkeltfag.
- fullført tre-årig profesjonsrettet universitets- eller høyskoleutdanning og minimum to års yrkespraksis.
- fag-/svennebrev eller annen fullført treårig yrkesutdanning på videregående nivå, generell studiekompetanse, yrkesteoritisk utdanning og minimum to års yrkespraksis.

Utdanningsinstitusjonen vurderer eventuelle søknader på grunnlag av realkompetanse.

På integrerte studier som omfatter både fag og

PPU, vil opptaksgrunnlaget være det som gjelder for opptak til fagstudiet.

Den enkelte utdanningsinstitusjon har mulighet til å ta opp søkere som ikke tilfredsstillende de eksakte opptakskravene, men som har tilsvarende kompetanse skaffet på annen måte (realkompetanse).

Søkere som opplever å være galt behandlet kan klage på vedtaket. Det er utdanningsinstitusjonens Klagenemnd som behandler slike klager når det dreier seg om opptak som ikke går gjennom Samordnet Opptak.

SPØRSMÅL NR. 1361

Innlevert 24. juni 2008 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 11. juli 2008 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Da forvaltningsplanen ble behandlet i juni 2006, advarte FrP i innstillingen om at "seismikkskyting på fiskefelt før og under de årlige fiskeperioder på feltet kan representere en interessekonflikt mellom fiskeri- og oljenæringen. En samlet opposisjon foreslo også at Regjeringen burde opprette et samarbeidsorgan der OLF og Fiskarlaget sammen med andre aktører bestemmer når og hvor det er formålstjenlig at seismikkskyting og lete-/prøveboring skal finne sted.

Vil statsråden følge opp forslaget, som de rød-grønne stemte ned?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringens politikk knyttet til petroleumsvirksomhet i Lofoten og Vesterålen fremgikk i stortingsmelding nr. 8 (2005-2006) om helhetlig forvaltning av det marine miljø i Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten (forvaltningsplan). Som forventet ble meldingen vedtatt i Stortinget uten endringer. Dermed fikk Regjeringen akkurat de fullmakter fra Stortinget som de etterspurte. Regjeringen har således hatt rundt 2,5 år på seg til å forberede og legge til rette for en konfliktfri innhenting av seismikk. Med så god planleggingstid burde det være helt unødvendig å ende opp med et høyt konfliktnivå i en så sensitiv sak. Jeg vil vise til at FrP, allerede under behandlingen av forvaltningsplanen i 2006, understrekte at seismikkskyting måtte legges til de minst konfliktfylte tidspunktene.

Politiske myndigheter skal skape forutsigbarhet, lage klare spilleregler og selv opptre ryddig. I seismikk-saken har Regjeringen og Oljedirektoratet også et spesielt ansvar å vise at oljevirksomhet og fiskeri kan leve side om side. I stedet har seismikkinnhenting til Oljedirektoratet vært en nyhetssak over lang tid. Dette fordi Regjeringens styring av seismikkvirk-

somheten utenfor Lofoten og Vesterålen har skapt unødvendige konflikter og bidratt aktivt til å øke motstanden mot oljevirksomhet. Dette reflekteres ved at fiskerne i stor grad sier det ikke er næringen, men myndighetene som er utfordringen. På toppen av dette gikk flere rød-grønne politikere aktivt ut og økte konfliktnivået ved å reise til området og protestere mot egne vedtak, slik SVs Inga Marte Thorkildsen gjorde, eller forhåndskonkludere om standpunkt ved revisjonen av Forvaltningsplanen, som daværende statsråd Haga gjorde.

Undertegnede synes situasjonen er svært beklagelig, og håper den nye statsråden vil gripe fatt i saken umiddelbart. Daværende statsråd Haga fikk flere anmodninger om å redegjøre for Stortinget om seismikkarbeidet. Dette fordi det høye konfliktnivået, samt de mange og motstridende signaler fra Regjeringen om fremdriften, gjorde det nødvendig for Stortinget å bli orientert om situasjonen, om hva slags forarbeid Regjeringen har gjort og hva som var planen videre. Dessverre ble anmodningene skjøvet ut i tid inntil Stortinget avsluttet sine møter for sommeren. Dette vitner om en arrogant holdning til Stortinget i en så vanskelig sak.

Svar:

Regjeringen legger stor vekt på å ivareta hensynet til fiskerinæringen. Fisk og olje er to av våre viktigste næringer, og det er vår klare ambisjon at disse næringene skal kunne eksistere side om side, i samarbeid. I likhet med min forgjenger erkjenner jeg at det noen ganger kan være krevende å finne løsninger alle kan være fornøyd med. Jeg vil derfor fortsette med å konsultere bredt og å sikre at departementet aktivt etterspør og er tilgjengelig for dialog med berørte parter.

Det er myndighetenes utgangspunkt at all seis-

misk aktivitet på norsk sokkel skal skje til minst mulig ulempe for fiskeriaktivitet, og uten skade på ressursene i havet.

Det er Oljedirektoratet som gir tillatelse til seismikkinnnsamling, men før tillatelse til de enkelte seismikktokt gis, høres Fiskeridirektoratet og Havforskningsinstituttet. Denne prosessen sørger for at fiskeri- og ressursbiologiske forhold blir grundig belyst. I tillegg gis det ved tildelingen av utvinningstillatelser begrensninger på tidspunkt for seismikkinnsamlinger i sårbare områder, spesielt av hensyn til ressursbiologiske forhold.

Som følge av det økende antallet rapporter om interessekonflikter mellom seismikk- og fiskeriaktivitet på norsk sokkel, nedsatte Oljedirektoratet og Fiskeridirektoratet i september 2007 en felles arbeidsgruppe som skulle ta for seg en rekke problemstillinger knyttet til saksflyt og rammeverk i forbindelse med seismiske innsamlinger på norsk sokkel. Arbeidsgruppen hadde dialog med de berørte næringene og andre interesseparter i arbeidsprosessen.

Gruppen la frem en rapport med en rekke forslag til tiltak 1. april i år. Det er nå satt i gang prosesser for å følge opp disse tiltakene. I Oljedirektoratet styrkes bemanningen for å øke saksbehandlingskapasiteten, kunngjøringsordningen forbedres, og det vurderes tiltak for å etablere mer hensiktsmessige sanksjonsmidler innenfor området undersøkelsesaktivitet slik at en effektivt kan gripe inn dersom overtredelser av regelverket skulle skje. I tillegg vurderes det en rekke andre tiltak på bakgrunn av samarbeidsprosjektet med Fiskeridirektoratet. Jeg er trygg på at iverksettelsen av disse tiltakene vil bedre forholdene mellom seismikk- og fiskeriinteresser på norsk sokkel.

Hva angår Oljedirektoratets seismikkinnnsamling utenfor Lofoten og Vesterålen, har det vært bred dialog mellom fiskeriorganisasjoner, Oljedirektoratet og berørte departementer i forkant av innsamlingen. Vi har også hatt kontakt med OLF, FHL og IAGC (seismikknæringens interesseorganisasjon). Det står fast at Stortingets vedtak om geologisk kartlegging i Nordland VII og Troms II skal gjennomføres innen oppdateringen av forvaltningsplanen i 2010. Det er Oljedirektoratets faglige vurdering at for å ha tilstrekkelig kvalitet på den geofaglige vurderingen til 2010, er det nødvendig med en lengre tidsperiode for innsamling i år enn de seks ukene som fiskeriorganisasjonene har skissert som akseptabelt. Det er min plikt som olje- og energiminister å sørge for at Stortingets vedtak følges opp. Med de tiltakene som ble lagt frem 15. mai, mener vi å ha et opplegg for seismikkinnnsamlingen som på en god måte ivaretar både fiskeriene og det marine miljø.

Det er også mitt håp at med en vellykket gjennomføring i år, med gode kvalitetsdata, vil det være mulig å redusere omfanget av programmet i 2009 i forhold til 2008. Jeg legger også vekt på at vi vil gjennomføre følgeforskning på seismikkens virkning på fisk. Dette vil bidra vesentlig til den vitenskapelige forståelse av seismikkens virkninger, noe som klart og tydelig har vært etterspurt av fiskeriinteressene.

I begrunnelsen for spørsmålet viser representanten til en henvendelse som Fremskrittspartiets stortingsgruppe hadde til statsråd Haga, der de ba henne anmode Stortinget om å få gi en redegjørelse om Oljedirektoratets seismikkinnnsamling for Stortinget. Denne henvendelsen er utførlig besvart i brev form 3. juni og 26. juni d.å.

SPØRSMÅL NR. 1362

Innlevert 24. juni 2008 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 3. juli 2008 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Regjeringen oppfordrer stadig enkeltpersoner og bedrifter til å bidra i "klimakampen" eller å bruke energien mer effektivt. Samtidig viser erfaringer at "lojalitet" til nasjonale mål om fjernvarme gjør at mer energieffektive løsninger velges bort lokalt, slik som bygging av passivhus, bruk av sjøvarmepumper etc.

Vil statsråden klargjøre overfor lokale myndigheter hvilket spillerom man har innen virkemiddel-

bruken, slik at ikke gode "nærvarme"-prosjekter automatisk skrinlegges uten engang å bli vurdert?»

Svar:

Kommunene kan, med hjemmel i plan- og bygningsloven, vedta tilknytningsplikt for fjernvarme. I vedtekten kan kommunene gi nærmere bestemmelser om hvilke bygninger som skal omfattes av tilknytningsplikten og eventuelt hvilke bygninger som skal

unntas. Etter det jeg kjenner til er det vanlig praksis at kommunene fastsetter omfanget av tilknytningsplikten blant annet ut fra bygningsareal, behov for tilførsel av energi og liknende. Det kan gis dispensasjon etter plan- og bygningsloven § 7 fra tilknytningsplikten når særlige grunner foreligger.

Det er fremmet forslag om ny plan og bygningslov jf. Ot.prp. nr. 32 (2007-2008) og Ot.prp. nr. 45 (2007-2008). I lovforslaget foreslås et nytt unntak fra tilknytningsplikten for tiltak der det foreligger en miljømessig bedre løsning enn fjernvarme. Bakgrunnen er blant annet at det er uheldig hvis tilknytningsplikten stenger for lavenergiltak i bygg med flere

mindre boenheter i konsesjonsområdene. Det foreslås videreført en mulighet til å gi unntak fra tilknytningsplikten også av andre årsaker enn de miljømessige, gjennom kommunens regulering av tilknytningsplikt.

Det er kommunene som har best kjennskap til lokale forhold og behov, og som har ansvaret for både lokal arealplanlegging og håndheving av byggeforskriftene. Jeg legger til grunn at kommunene er i stand til å gjøre gode avveininger mellom miljøvennlige energiløsninger, som fjernvarme, passivhus, sjøvarmepumper mv.

SPØRSMÅL NR. 1363

Innlevert 24. juni 2008 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 3. juli 2008 av nærings- og handelsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Det har vært drevet hvalsafari i Vesterålen i tyve år. Men nå står virksomheten i fare for å forsvinne på grunn av svært strenge sikkerhetskrav. Jeg viser også til mitt spørsmål nr. 1236 (2005-2006) Etter den tid har store ferger i helårsdrift i Nordsjøen fått dispensasjon fra samme regelverk.

Vil statsråden, i tråd med signalene hun gav etter tiltredelsen om å prioritere turismen, gripe inn og bidra til at det kan drives hvalsafari også de kommende år i havområdene utenfor Vesterålen?»

BEGRUNNELSE:

Hvalsafarinæringen i kommunene Andøy og Øksnes representerer en viktig attraksjon og er en nøkkelvirkosomhet for turismen i de to kommunene. Hvalsafari må være helt i tråd med det Regjeringen peker på under St. meld 8. (2005-2006), hvor turisme skal være et satsningsområde for Regjeringens nordområdepolitikk. Statsråden var også på tiltredelsesdagen klar på at hun ville prioritere satsning på turisme i sitt virke som næringsminister. Det blir med denne bakgrunn noe paradoksalt at næringen kan komme til å bukke under på grunn av unødvendig strenge sikkerhetskrav som ferger i helårsdrift i Nordsjøen attpåtil har fått dispensasjon fra. Sen saksbehandlingstid i Sjøfartsdirektoratet er en medvirkende årsak, men tilsynelatende er det i andre tilfeller åpning for å fremskynde saksbehandlingen, slik det tilsynelatende det har skjedd for fergene i trafikk

mellom Bergen og Stavanger ifølge Magasinet i Dagbladet den 29. mars.

Skulle hvalsafarinæringen forsvinne, ville det påføre turistnæringen i området en alvorlig knekk som ville ramme langt flere arbeidsplasser enn de som er direkte involvert i hvalsafari i de to kommunene. Jeg gjør oppmerksom på at begge kommunene er netto fraflyttingskommuner og trenger den back-up de kan få fra Regjeringens side.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å satse på og videreutvikle norsk turisme og reiseliv, da dette er en viktig næring for distriktene og en viktig eksportartikkel for Norge.

Etter min vurdering er ikke det eksisterende sikkerhetsregelverket til hinder for å opprettholde det unike tilbudet som hvalsafarinæringen i kommunene Andøy og Øksnes representerer, eller for å satse på turisme i nordområdene for øvrig.

Passasjertransport skal imidlertid skje på forsvarlig og trygt vis, med fartøy som oppfyller sikkerhetskravene som gjelder for passasjerfartøy. Disse kravene vil variere etter størrelsen på fartøyet, byggeår, passasjerantall og fartsområde.

Rådsdirektiv 98/18/ EF som er tatt inn i EØS-avtalen og norsk rett er detaljert og strengt, og gir lite handlingsrom for norske myndigheter. Direktivet gir ikke adgang til å gi individuelle fravik fra kravene, og et unntak må gis i forskrifts form og derfor gjelde for

alle skip som opererer under samme operasjonsforhold. Unntak kan bare gis under helt spesielle driftsforhold, og det er en absolutt forutsetning at sikkerhetsnivået ikke reduseres. Ansvar for å dokumentere at sikkerhetsnivået ikke reduseres påhviler reder. Sjøfartsdirektoratet vil foreta en konkret og skjønnsmessig vurdering av en søknad om fravik, og hvorvidt det er dokumentert at det foreligger særlige grunner som tilsier at det gis fravik, og hvorvidt det er dokumentert at sikkerhetsnivået ikke reduseres. Det er EFTAs overvåkingsorgan, ESA som i siste instans avgjør hvorvidt vilkårene for et fravik er oppfylt. Hvorvidt en søknad om fravik skal sendes ESA, er en konkret sikkerhetsmessig- og skjønnsmessig vurdering som gjøres av Sjøfartsdirektoratet.

Jeg viser til at det har vært en utstrakt dialog mellom hvalsafarinæringen, Nærings- og handelsdepartementet og Sjøfartsdirektoratet. Problemstillingen har også vært tatt opp av Norge i et møte i COSS, sjø-sikkerhetskomiteen under EU- Kommisjonen, i mai i år. Møtet konkluderte blant annet med at stabilitets- og brannsikringskrav ikke kunne kompenseres ved

operasjonelle begrensinger, herunder begrenset tid på året, dagslys og bølgehøyde.

Til orientering kan jeg opplyse om at Sjøfartsdirektoratet har informert departementet om at en annen aktør i hvalsafarinæringen har gått til innkjøp av skip som oppfyller sikkerhetsregelverket.

Det vises til at ferger i helårsdrift i Nordsjøen har fått dispensasjon fra samme regelverk. Jeg er kjent med at det er gitt et generelt fravik for enkelte krav for alle skip som opererer i fartsområde C og D, som er et mindre værutsatt fartsområde enn fartsområde B, hvor hvalsafaribåtene opererer. Fraviket som ble endelig godkjent av EFTAs overvåkingsorgan, ESA, etter en meget ressurskrevende prosess, gjaldt imidlertid fravik fra krav til helikopterlandingsplass om bord, størrelsen på mann- over- bord båt og krav til nød- generator over skottdekk på fartøy som har to, uavhengige maskinrom. Saken er ikke sammenlignbar med hvalsafarisaken, hvor det er tale om vesentlige sikkerhetskrav som brannsikring og skadestabilitet.

SPØRSMÅL NR. 1364

Innlevert 25. juni 2008 av stortingsrepresentant Erna Solberg

Besvart 3. juli 2008 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«AID har trukket tilbake instruks 03/05 på utlendingsfeltet. Instruksens sikret vektlegging av behov for pleie for herboende ved vurdering av oppholds- og arbeidstillatelse. Den har gjort det mulig for alvorlig syke og foreldre med funksjonshemmede barn å få assistanse i hverdagen.

Hva er begrunnelsen, og hvordan vil statsråden sikre at dette behovet dekkes gjennom andre regler?»

BEGRUNNELSE:

I et lite antall saker som dreide seg om pleietrengende personer opplevdes utlendingsregelverket svært stivbent i forhold til å kunne ansette personlige assistenter, pleiehjelp. Flere av disse sakene fikk betydelig medieoppmerksomhet, og dreide seg om forbedret livskvalitet for både familien rundt og den enkelte pleietrengende. Det dreier seg bl.a. om MS-syke, kreftsyke og familier med hjemmeboende funksjonshemmede.

På denne bakgrunn ble instruks 03/05 utarbeidet og ga et nødvendig pusterom.

Jeg registrerer at departementet i februar trakk tilbake instruksens og henviste til de ordinære reglene for de som i dag har hjelp eller som fremover vil trenge det. De ordinære reglene er så vidt jeg kan se ikke endret på noe punkt, slik at man da er tilbake til den situasjonen vi hadde før instruksens ble gitt. Dette innebærer at en del familier og personer som i dag har hjelp, ville miste den etter hvert som oppholdstillatelsene utløper.

Denne assistansen har de selv ordnet og betalt for, men har også medført mindre behov for offentlig avlastning og hjelpetiltak.

En del av dem er nå svært fortvilet over situasjonen som oppstår, og er uforstående til påstander om misbruk og annet. Da de aldri har opplevd noen kontroll eller oppfølging fra utlendingsmyndighetene.

Svar:

Instruksens gjaldt arbeidstillatelse etter utlendingsloven § 8 annet ledd, ved ekstraordinære sykdomstilfeller hos herboende, der dennes pleiebehov i særlige tilfeller kunne avhjelpes særskilt av utlen-

ding, familiemedlem eller bekjent som hadde vist seg spesielt godt egnet til å oppfylle herboendes behov, men som ikke fylte de alminnelige vilkårene for tillatelse til opphold eller arbeid i Norge.

Departementet opphevet instruksene på grunnlag av at ordningen ikke ivaretok arbeidstaker/utlendingen eller den pleietrengende og deres familier på en tilfredsstillende måte. Slik instruksene ble praktisert, ble arbeidstillatelse gitt med samme lønns- og arbeidsvilkår som for au pair, det vil si kr 3 500,- pr mnd og 30 timers arbeidsuke. Det ble ved vurderingen av opphevelse av instruksene lagt vekt på muligheten for utnyttelse av arbeidskraft og fare for utglidninger i praksis ved at au pair-ordningen ikke er ment å omfatte pleiebehov i vertsfamilien. Au pair ordningens primære formål er at unge mennesker kan øke sine språkkunnskaper og få bedre kjennskap til Norge og norsk kultur gjennom å bo hos en norsk familie.

Regjeringen ønsker å sikre utlendinger som er ar-

beidstakere i Norge lønns- og arbeidsvilkår for den jobben som faktisk blir gjort. Slik instruksene ble praktisert ligger det fast fra departementets side at den verken ivaretok de utfordringene de pleietrengende og deres berørte familier sto ovenfor, og heller ikke sikret arbeidstakernes rettigheter. Vi har samtidig forståelse for den vanskelige situasjonen de pleietrengende og familiene deres opplever, når arbeidstillatelsen ikke lenger kan fornyes i medhold av instruksene. Vi er oppmerksomme på at det er et behov for pleie og omsorg, som ble utvist i disse sakene, og departementet følger derfor på generelt grunnlag utviklingen på dette området.

Spørsmålet knyttet til innvandring av ufaglærte er drøftet i Stortingsmelding nr. 18 (2007-2008) Arbeidsinnvandring. Innenfor de rammer meldingen gir, vil departementet arbeide videre med spørsmålsstillinger knyttet til pleie og omsorg.

SPØRSMÅL NR. 1365

Innlevert 25. juni 2008 av stortingsrepresentant Vera Lysklætt

Besvart 27. juni 2008 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Vardø er et svært fiskeriavhengig samfunn.

Mener statsråden at "Kerakkvota" har gitt de ringvirkningene den var ment å gi Vardø-samfunnet, og ser statsråden det som en mulighet at Vardø kommune kan få disponere denne virkemiddelkvota og fordele den først og fremst til den lokale flåten, men også som et lokkemiddel for fremmedflåten - slik at råstoffgrunnlaget kan bli så stort at det igjen vil være interessant å investere i produksjonsbedrifter i Vardø?»

BEGRUNNELSE:

Situasjonen for fiskerinæringa i Vardø har i altfor lang tid vært preget av usikkerhet. Aker Seafoods' lovnader om oppstart i Vardø har dratt ut i tid, og det er fremdeles knyttet usikkerhet til driften rundt dette anlegget. Råstoff blir ikke foredlet i Vardø selv om Vardø-anleggene har 2,8 trålkonsesjoner med leveringsforpliktelser.

I Vardø kommune har man tre bedrifter som kjøper fisk - en i Kiberg og to i Vardø. Fiskebruket i Kiberg er til dels lokalstyrt og de kan gjøre det de vil med råstoffet. De to fiskebedriftene i Vardø er begge

eid av Båtsfjordbedrifter - noe som resulterer i at råstoffet som blir landet i Vardø, blir sendt videre til foredling i Båtsfjord.

"Kerakkvota" ble i sin tid tildelt som ei virkemiddelkvota for å styrke Vardø-samfunnet. Denne kvota går idag i sin helhet til Båtsfjord. "Kerakkvota" ble gitt med betingelser om at fisken skal produseres av de bedriftene som mottar den. Ettersom det ikke eksisterer godkjente lokaler for slik produksjon i Vardø i dag, er denne kvota unyttig for Vardø.

Svar:

I likhet med representant Vera Lysklætt er jeg og hele Regjeringen med meg, bekymret for Vardø-samfunnet. Vi ser meget alvorlig på den utviklingen som har funnet sted på fiskerisiden og vi vil søke å snu denne utviklingen.

Jeg har nylig hatt et møte med Aker Seafoods vedrørende fremdriften av konsernets prosjekt om å sette i gang videreforedling basert på bifangst mv. i Vardø. Jeg uttrykte da min skuffelse over den tid det har tatt å få i gang en slik produksjonen. Aker Seafoods har imidlertid meddelt at den planlagte virksomheten vil bli igangsatt i løpet av høsten.

Torsketrålkonsesjonen som var tildelt fartøyet "Kerak" er nå fordelt som strukturkvote på trålere eiet av Aker Seafoods. Kvotefaktoren er 1,0. Til konsesjonen er det knyttet leveringsvilkår til tre navngitte bedrifter i Vardø for 1/3 kvote til hvert av disse anleggene. Tidligere var det drift ved alle anleggene og Kerak-kvoten gav de ringvirkninger den var ment å gi. I dag drives det foredlingsvirksomhet ved ett av anleggene, Arctic Kiberg AS. Aker Seafoods tilbyr anlegget fangst i overensstemmelse med leveringsvilkåret. De to andre anleggene som er tilgodesett med leveringspliktig råstoff ikke er i drift, og fangster fra Kerak-kvoten som skal tilbys disse, blir etter leveringspliktordningens subsidiære regionale leveringsplikt, tilbudt bedrifter i Øst-Finnmark. Dermed får ikke kvoten samme betydning for Vardø-samfunnet i dag. Blir det imidlertid satt i gang ny foredlingsvirksomhet ved de aktuelle anleggene, skal kvoten fra Kerak tilbys disse i tråd med leveringsvilkåret.

Ervervstillatelse kan gis aktive fiskere, unntaksvis kan det gis dispensasjon til fordel for fiskeindustri. En torsketrålkonsesjon og dermed torsketrålkvote kan tildeles én fartøyeier for ett bestemt fartøy. Vardø kommune fyller ikke deltagerlovens kriterier verken for å få ervervstillatelse eller bli tildelt konsesjon eller kvote.

Jeg er meget opptatt av situasjonen i Vardø. Re-

gjeringen vil legge til rette for lønnsom drift i små og store kystsamfunn. Vardø har imidlertid erfart nedlegging av viktige fiskeribedrifter og fraflytting. Samtidig er det en erkjennelse av at Vardø i likhet med så mange andre kystsamfunn besitter lokale fortrinn, som kan utvikles til å skape lønnsom og mer varig forretningsdrift.

I juni inviterte Innovasjon Norge næringsaktørene i Vardø til et møte for å se på hvilke muligheter bedriftene har, markedsstrategi og ønsker og behov for samarbeid med andre bedrifter. Slike muligheter kan også ligge i å koble marin aktivitet med reiseliv og kultur eller andre lokale næringer. Vi ønsker også å oppmuntre til nettverk på tvers av kommune- og fylkesgrenser, om dette styrker bedriftenes markedsmuligheter.

Innovasjon Norge har utviklet et eget tilbud, kalt Kystnæringer mot marked, rettet mot 25 kommuner fra Finnmark til Sogn og Fjordane. Vardø er en del av denne innsatsen. Ambisjonen er å støtte bedriftene til en sterkere markedsorientering. Jeg har også utvidet Marint verdiskapingsprogram til å ta tak i utfordringene næringslivet i mindre kystkommuner erfarer. Jeg har store forventninger til at dette programmet skal bli et viktig bidrag til lønnsom aktivitet gjennom omstilling og utvikling i Vardø og andre kystområder.

SPØRSMÅL NR. 1366

Innlevert 25. juni 2008 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 3. juli 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«For å legge til rette for et nasjonalt transportnett som er energieffektiv og slipper ut minst mulig klimagasser er det viktig at tiltakene i en slik strategi er basert på fullstendig og riktig informasjon. Et energiregnskap for samferdselssektoren er derfor viktig. Et slikt regnskap må omfatte fremdrift, bygging, vedlikehold og fjerning av infrastruktur, produksjon av drivstoff, samt produksjon, vedlikehold og skroting av transportmidler.

Vil statsråden sørge for at et slikt energiregnskap blir utarbeidet?»

BEGRUNNELSE:

Under Stortingets behandling av Innst. S. nr. 7 2007-2008 om Dok. 8:92 Handlingsplan for kryssingsspor sa statsråden bl.a.:

"Eg har merka meg at opposisjonspartia i innstillinga òg er opptekne av samferdslestatistikk m.a. for energibruk og utslepp i høve utført transport, både for gods- og persontransport, og at dette skal utarbeidast av eit nøytralt og kompetent organ. Det er eg samd i. Statistisk sentralbyrå utarbeider ei rekkje statistikkar, og nokre av dei på oppdrag frå Samferdsledepartementet. Men gode offisielle samanlikningar av dei ulike transportmidla sine absolutte og relative miljøeigenskapar har i mange samanhengar vore ein mangel. Dette gjeld både person- og godstrafikk. Eg vil difor sjå nærare på kva som kan gjerast med dette".

Jeg håper på denne bakgrunn at arbeid som er satt i gang har en ramme som omfatter fullstendige energiregnskap for de ulike transportsektorene, slik at samferdslemessig prioritering kan baseres på fullstendig og ikke delvis energiforbruk. Fullstendig energiforbruk snur opp ned på antatte forestillinger om både faktisk energiforbruk pr. sektor og for forholdet mel-

lom transportsektorene når det gjelder energiforbruk når det lages fullstendig energiregnskap.

Jeg minner om at energiforbruk henger nøye sammen med utslipp av klimagasser. En troverdig politikk for å redusere klimagasser henger derfor nøye sammen med en troverdig energipolitikk.

Et energiregnskap for samferdselssektoren sammen med løpende statistikk basert på elementene i et slikt regnskap er derfor viktig av flere hensyn. Energi er et globalt knapphetsgode; dette må også gjenspeile nasjonal energipolitikk. I forhold til internasjonal miljøpolitikk og nasjonalt klimaforlik er det viktig at nasjonale tiltak blir miljøeffektive og ikke bare avgifts- og forbudsdrivende. Og endelig; Norge står nå foran rullering av Nasjonal transportplan 2010 - 2019.

Jeg håper derfor statsråden kan sørge for at Norge får et fullstendig energiregnskap for samferdselssektoren utarbeidet så snart som mulig, utarbeidet av nasjonale forsknings/statistikkinstitusjoner uten bindinger til noen av transportsektorene.

Svar:

Et fullstendig totalregnskap i forhold til energiforbruk slik representanten Sortevik foreslår, vil

være umulig i praksis. Deler av det representanten Sortevik foreslår er imidlertid alt fanget opp i tidligere eller i pågående arbeid.

SSB har utarbeidet rapporten Samferdsel og miljø 2007 på oppdrag fra Samferdselsdepartementet. I tabell 6.1. i denne rapporten gis det en oversikt over sluttforbruk av energi for ulike transportformer. I avsnitt 6.2. gis det en oversikt over el-forbruket ved Jernbaneanverkets, Statens vegvesens og Avinors anlegg.

I klimaforliket mellom regjeringspartiene og H, Krf og V, er det enighet om at følgende punkt:

”6.4. Klimaeffekter

Partene er enige om at regjeringen setter i gang arbeid for å utvikle gode verktøy som vurderer klimaeffekter av ulike tiltak. I forbindelse med rulleringen av Nasjonal Transportplan 2010 – 2019 skal det så langt det er mulig foreligge et karbonbudsjett knyttet opp til alle større prosjekter som synliggjør effektene prosjektene og planen som helhet vil ha på de nasjonale klimagassutslippene.”

Samferdselsdepartementet arbeider nå med oppfølgingen av dette punktet.

SPØRSMÅL NR. 1367

Innlevert 25. juni 2008 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 2. juli 2008 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Mattilsynet har varslet at de vil frata en dyrlege i Rogaland lisensen til å drive som veterinær grunnet overtredelser av legemiddeloven og dyrehelsepersonelloven. Vedkommende gir uttrykk for at han ikke har fått advarsler eller klager, og at andre veterinærer bruker legemidler på samme måte.

Mener statsråden at det er en rimelig reaksjonsform å frata veterinærer lisensen på slikt grunnlag, og har Mattilsynet en ensartet praktisering på dette området i resten av landet?»

Svar:

Spørsmålet er knyttet til om virkemiddelet som her brukes er for strengt, om andre veterinærer bruker medisin på samme måte som angjeldende dyrlege og om hvordan slikt tilsyn praktiseres i landet som helhet.

Det er ikke gjennomført omfattende tilsyn av alle veterinærer med hjemmel i legemiddeloven og dyrehelsepersonelloven de siste år. Spesielle mistanker

eller bekymringsmeldinger (klager), følges imidlertid opp. Hittil har slike saker endt med advarsler. I 2006 foretok EFTAs overvåkningsorgan (ESA) inspeksjoner i Norge med fokus på kontroll med restmengder og kontaminanter i levende dyr og animalske produkter, inkludert kontroll av legemidler brukt til dyr. I Rogaland ble det avdekket en del avvik angående bruk av legemidler til dyr hos en av produsentene som bruker angjeldende dyrlege. Mattilsynet mottok samtidig konkrete og detaljerte bekymringsmeldinger om hans bruk av legemidler fra forskjellige hold. På bakgrunn av disse meldingene gjennomførte Mattilsynet i mars måned 2007 et tilsyn sammen med Statens legemiddelverk.

Inspeksjonen av angjeldende veterinær er altså gjennomført med bakgrunn i konkret mistanke og bekymringsmeldinger, slik vanlig praksis er.

Jeg har fått opplyst at Mattilsynet har sendt ut varsel om vedtak til veterinæren, og avventer dennes tilbakemelding i saken. Dette er Mattilsynets vurdering av saken pr i dag:

”Saken er, etter Mattilsynets mening, alvorlig og omfattende og det vil føre for langt å gå inn i alle sakens detaljer her. Det er blant annet avdekket et stort forbruk av ulovlige medisiner. Dyrlegen har tidligere fått skriftlig beskjed fra Legemiddelverket om at denne bruken ikke er tillatt. Det veterinærmedisinske rettsråd skriver i sin uttalelse at det er ”overveiende sannsynlig at gjeldende dyrlege har vært kjent med at legemidlene ikke skulle brukes til matproduserende dyr”

Det er også avdekket et stort forbruk av medisiner som det er tydelige faglige anbefalinger om å begrense bruken av, spesielt til matproduserende dyr. Rettsrådet skriver etter en nøye gjennomgang av tallmateriale fra legemiddelverket;

”Rådet finner det bemerkelsesverdig at gjeldende dyrleges praksis har rekvirert over 50 % av legemidlene Terramycin prolongatum inj og Noropen prolongatum (bredspektrede legemidler med stor evne til å fremkalle resistens) som er omsatt til veterinært bruk i Norge i 2006.”

og videre:

”Rettsrådet er av den oppfatning at gjeldende veterinærs store forbruk av bredspektrede antibakterielle midler har medført økt risiko for resistensutvikling hos bakterier, og at han således har satt både human- og dyrehelse i fare.”

Mattilsynet og Det veterinærmedisinske rettsråd er samstemt i sin vurdering av at dette er en svært alvorlig sak og at det er riktig med en streng reaksjon.”

På bakgrunn av påstander om at mange veterinærer i Rogaland bruker medisiner på samme måte som angjeldende dyrlege, har Mattilsynet gjort konkrete undersøkelser i Rogaland. Dyrleger som behandler produksjonsdyr er bedt om å gjøre rede for sin medisinbruk på aktuelt område. Samtidig er det tatt ut statistikk fra legemiddelregisteret for å etterprøve disse opplysningene.

Så langt disse undersøkelsene har kunnet bringe på det rene, er det ikke andre veterinærer som bruker medisiner på en måte som er i nærheten av den aktuelle dyrleges. I 2008 har Mattilsynet, region Rogaland og Agder fått i oppdrag fra Hovedkontoret å føre tilsyn med representativt utvalg av dyrehelsepersonell som arbeider med landdyr for å øke kunnskapen om dette feltet ytterligere.

Mattilsynets hovedkontor har varslet om fastsettelse av vedtak. Angjeldende veterinær har anledning til å uttale seg om sakens faktiske forhold før Mattilsynet fatter vedtak. En eventuell klagesak vil behandles av Landbruks- og matdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 1368

Innlevert 26. juni 2008 av stortingsrepresentant Vera Lysklætt

Besvart 4. juli 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«SFT vil ha CO₂-utslippene fra Snøhvitanlegget rensert og har bedt MD kreve en tidsplan fra Statoil-Hydro på når rensing kan iverksettes. Statoil-Hydro har svart at de avventer resultatene fra Mongstad pilot og at det full-forurensende kraftverket på Snøhvitanlegget skal brukes til de har utviklet sin egen renseteknologi. Samtidig kan Hammerfest Energi AS ha sitt nullforurensende gasskraftverk i drift i løpet av to år.

Vil statsråden nå bidra til at det gis konsesjon til dette nullforurensende gasskraftverket?»

BEGRUNNELSE:

I Soria Moria-erklæringa, Regjeringas politiske plattform, står det følgende: "Regjeringens mål er at

Norge skal bli verdensledende i miljøvennlig bruk av gass." Dette tolkes dithen at det er svært viktig for Regjeringa at vi får tatt i bruk tilgjengelig teknologi på Snøhvitanlegget så raskt som mulig slik at intensjonen bak Soria Moria-erklæringa kan gjennomføres.

Hammerfest Energi AS kan bygge et nullforurensende gasskraftverk som forsyner LNG-fabrikken på Melkøya med energi og som samtidig reduserer Norges CO₂-utslipp med 920000 tonn i året, eller nær 2% av Norges totale utslipp. Dette ville være et betydelig skritt i riktig retning for å kunne oppfylle det nylig inngåtte klimaforliket på Stortinget.

Hammerfest Energi AS fikk i fjor sommer avslag på sin søknad om konsesjon til et nullforurensende gasskraftverk i Hammerfest. Begrunnelsen for avslaget fra NVE var at det fantes tilgjengelig teknologi som var billigere og bedre.

Nesten ett år etter avslaget er det helt klart at teknologien NVE refererte til ikke finnes. Erfaringene fra renseprosjektene på Tjeldbergodden, Kårstø og Mongstad viser at det kan være svært lenge til denne teknologien er på plass. Samtidig er den teknologien Hammerfest Energi vil bruke i sitt nullforurensende gasskraftverk verifisert gjennom testing på Värtaverket i Stockholm. Rensegraden er bedre enn 95% og utslipp av NO_x er mindre enn 5 ppm (milliontedeler) noe som er SFT's krav.

Svar:

Regjeringen har som mål at Norge skal bli verdensledende i miljøvennlig bruk av gass. Slik det framgår av Soria Moria-erklæringen, har Regjeringen også lagt til grunn at en gjennom økonomiske virkemidler og satsning på ny teknologi vil sørge for

at nye konsesjoner til gasskraft skal basere seg på CO₂-fjerning. Fangst og lagring av CO₂ har et stort potensial for å redusere de globale klimagassutslippene, og jeg er derfor svært opptatt av teknologiutvikling på området og ser positivt på at det fremmes prosjekter som bidrar til dette.

Når det gjelder Hammerfest energis søknad om tillatelse til CO₂-utslipp fra gasskraftverket på Rossmolla i Hammerfest, har Miljøverndepartementet denne til behandling. Statens forurensningstilsyn (SFT) anbefaler at det stilles krav om fangst, transport og lagring av CO₂. Norges vassdrags- og energidirektorat har avslått søknaden om energikonsesjon. Avslaget er imidlertid påklaget, og Olje- og energidepartementet har denne klagesaken til behandling. Av hensyn til saksbehandlingen i departementene kan jeg ikke forskuttere noe resultat.

SPØRSMÅL NR. 1369

Innlevert 26. juni 2008 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 1. juli 2008 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Vil statsråden ta initiativ til at bilister som som blir utsatt for skade av syklist blir sikret bedre enn i dag, hvor det på tross av syklisters erkjente skyld ikke får betydning i forsikringssaker?»

BEGRUNNELSE:

Romerikes Blad beskriver den 25.06.08 en situasjon hvor det årlig skjer om lag 1000 registrerte ulykker sykkel – bil. I gjennomsnitt har disse ulykkene et skadeomfang som utgjør om lag 30000 kroner i reparasjonsutgifter. I utgangspunktet er det syklistene som er den svake part i forhold til bilistene som er pålagt å forsikre seg, men RB viser til eksempler hvor syklist i et treningsritt ødela bilen til en enkeltperson som påførte denne kostnader på 30000 kroner. Egenandelen måtte bilisten betale, selv om syklisten erkjente all skyld. Da syklist ikke er pålagt å tegne forsikring sitter altså den skadelidte i dette tilfellet igjen med svarte-Per. Spørsmålet er hvorvidt dette er rimelig med forbehold for at forsikringsinstituttet

ikke har som formål å sikre den ønskede omfordelingen i samfunnet og den grunnleggende økonomiske tryggheten som offentlige velferdsordninger har.

Svar:

I begrunnelsen reises særlig spørsmålet om det er rimelig at syklist ikke er pålagt å tegne ansvarsforsikring for skade på biler sykkelen støter sammen med. Jeg forstår derfor at det først og fremst er dette det ønskes svar på.

Jeg tar ikke sikte på å vurdere å innføre krav om obligatorisk ansvarsforsikring for syklist. En slik ordning ville påføre alle syklist, det vil si en meget stor del av Norges befolkning, kostnader til slik forsikring. Videre ville en slik ordning antakelig kreve et visst håndhevingsapparat for å ha noen effekt. Etter mitt syn vil dette neppe være hensiktsmessig. Jeg viser videre til at selv om også bruk av sykkel kan volde skade, er ikke det generelle skadepotensialet i nærheten av det som er tilfellet for bil.

SPØRSMÅL NR. 1370**Innlevert 26. juni 2008 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 2. juli 2008 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Kan statsråden tenke seg å bidra til at Mattilsynet følger opp loven, slik det er pålagt i Dyrevernloven § 6?»

BEGRUNNELSE:

Hjempløse katter som lider har lenge vært et stort problem i de store byene. Dette har Dyrebeskyttelsen varslet om lenge. Dyrevernloven §6 pålegger alle å hjelpe dyr som lider, og utgifter i den forbindelse skal betales av staten. Ifølge Dyrebeskyttelsen i Oslo og Akershus blir ikke denne bestemmelsen fulgt opp av Mattilsynet. Mattilsynet dekker i dag kun utgifter i forbindelse med avlivning av svært syke dyr, og andre utgifter må dekkes av Dyrebeskyttelsen eller av de frivillige som arbeider der. Mattilsynet selv henviser ofte folk som melder fra om syke dyr til Dyrebeskyttelsen, men nekter å dekke utgiftene. Det sier seg selv at dette blir en uhandterlig økonomisk situasjon for organisasjonen og de frivillige hjelperne som gjør en utrettelig innsats for dyr som lider.

Svar:

Mattilsynets praksis knyttet til erstatning i forbindelse med ivaretagelse av eierløse dyr følger rundskriv M-090/89 fra Landbruksdepartementet. (Rundskriv om lov om dyrevern. Utgifter ved avlivning av syke eller skadede eierløse dyr).

Av dette rundskrivet fremgår det blant annet at

”...Når det gjelder eierløse smådyr vil hjelpen ofte bli ytet ved at dyret bringes til veterinær for avlivning. I slike tilfeller vil utgiftene i praksis falle på veterinæren. Landbruksdepartementet har etter dette funnet det praktisk at Staten dekker veterinærenes honorar for avlivingen og eventuelle utgifter i den forbindelse...” og ”...For å unngå eventuelle misforståelser, finner departementet å ville understreke at: Staten ikke vil kunne dekke utgifter ved avlivning av friske villkatter. Staten ikke vil kunne dekke utgifter ved behandling av syke eller skadede eierløse dyr. Hvis den som bringer dyret til veterinær ønsker å få det behandlet, f. eks. for å beholde det, må vedkommende selv betale for behandlingen.”

Mattilsynet legger til grunn at det er den som finner eller påtreffer dyret som skal ha dekket sine utgifter til hjelp han yter. Det er heller ikke slik at hjelpen som i følge bestemmelsen skal dekkes økonomisk, strekker seg lenger enn hjelp for å avhjelpe den akutte lidelsen. Senere ivaretagelse og omplassering av dyret ligger utenfor myndighetenes ansvar.

Det er ikke ansett som en offentlig oppgave å holde dyr som viser seg å være eierløse.

Mattilsynet forsøker allikevel så langt det er mulig å omplassere dem, ofte med hjelp fra frivillige organisasjoner.

SPØRSMÅL NR. 1371**Innlevert 26. juni 2008 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve****Besvart 11. august 2008 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen****Spørsmål:**

«Fiskeridirektoratet anbefaler at økning av oppdrettsvirksomhet i Storfjorden bør unngås både ut fra sykdomssituasjonen knyttet til VHS og på grunn av rasfare fra Åkernesmassivet. Dette betyr at blant annet Stettefisk ikke får utvikle seg videre.

Er fiskeri- og kystministeren enig med direktoratet i at Storfjorden bør unngås i lys av utviklingen på området med varslingsanlegg og forslag til ny lovgivning, og hvordan vil statsråden bidra til å utvikle oppdrettsnæringen i kommunene som kan rakes av ras fra Åkerneset?»

BEGRUNNELSE:

Sunnørsposten omtalte 23. juni d.å. en sak om Stettefisk på Glomset i Skodje kommune, som ikke får utvide på grunn av faren for ras fra Åkerneset. Stettefisk ligger omtrent 50 kilometer unna Åkerneset.

I Fiskeridirektoratets anbefalinger vedrørende områder som vurderes som mindre aktuelle for økning av oppdrettsvirksomhet, er det uttalt at spesielt Storfjorden i Sunnmøre bør unngås både ut fra sykdomssituasjonen knyttet til VHS og på grunn av rasfare fra Åkernesmassivet. Rapporten er fra 28. april d.å.

Det er enighet om at faren for at det en gang vil komme et ras fra Åkerneset, er stor. Det viktige arbeidet med et varslingsystem som skal gi befolkningen tid til å evakuere er derfor godt i gang.

I Ot.prp. nr. 45 (2007-2008) Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan og bygningsloven) (byggesaksdelen) foreslås en videreføring av gjeldende regel om at grunn bare kan deles eller bebygges dersom det er tilstrekkelig sikkerhet mot fare eller vesentlig ulempe som følge av natur- eller miljøforhold.

Samtidig er det foreslått å innføre en forskriftshjemmel som innebærer at det i forskrift kan åpnes for at kommunen kan tillate bygging i fareområder under helt spesielle omstendigheter.

Det er spesifisert at det med "sikringstiltak" menes blant annet system for varslings og evakuering.

Det arbeides med å få varslingsystemet for Åkerneset operativt, og det er grunn til å tro at dette vil skje i løpet av relativt kort tid.

Lakseoppdretter Marius Eikremsvik uttaler at "Dette er eit vere eller ikkje vere for Stettefisk".

Svar:

Fiskeridirektoratet har i sin anbefaling over områder som vurderes som mindre aktuelle for økning av oppdrettsvirksomhet, vurdert Storfjorden som mindre aktuell, bl.a. på bakgrunn av faren for ras fra Åkernesmassivet. Fiskeridirektoratet har imidlertid i brev til Fiskeridirektoratets Region Møre og Romsdal av 30. juli d.å., kommet med utdypende vurderinger når det gjelder havbruksaktivitet i fjordnære områder langs Storfjorden på Sunnmøre. Jeg er enig med Fiskeridirektoratet i at det ikke er grunn til å fravike de alminnelige reglene for saksbehandling av søknader om akvakulturtillatelse i Storfjorden. Dette innebærer at Fiskeridirektoratet innhenter uttalelser og vedtak fra lokaliseringkommunen og sektormyndighetene, herunder Fylkesmannen, Mattilsynet og Kystverket, og avgjør søknadene etter akvakulturloven.

Bakgrunnen for at spørsmålet kommer opp nå er at det i løpet av de siste årene er gjennomført omfattende undersøkelser med avansert instrumentering i regi av NGU (Norges Geologiske Undersøkelse) for å kartlegge bevegelsene av antatt usikre fjellpartier i Møre og Romsdal. Disse undersøkelsene har vist at det behov for å intensivere overvåkingen og utarbeide omfattende beredskapsplaner. Et eventuelt steinras med påfølgende flodbølge vil ikke bare kunne medføre menneskelige og materielle skadevirkninger, men også miljømessige i form av rømming av fisk.

Søknader om akvakulturtillatelser i Storfjorden vil kreve særskilte risikovurderinger og beredskapsplaner. Det påligger søker allerede ved søknadstidspunktet å ha en beredskapsplan som kan håndtere kritiske situasjoner, og beredskapsplanen skal være oppdatert til enhver tid. Etter det jeg kjenner til vil et ras med dagens overvåking bli varslet i god tid før det inntreffer. Jeg har tillit til det pågående arbeidet med beredskapsplaner, skredovervåking, varslings og evakueringsplaner, og legger til grunn at Fiskeridirektoratet behandler eventuelle søknader etter gjeldende regelverk.

SPØRSMÅL NR. 1372**Innlevert 26. juni 2008 av stortingsrepresentant Borghild Tenden****Besvart 12. august 2008 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Er finansministeren enig med stortingsrepresentant Hallgeir Langeland i at vi bør se på alternative finansieringsformer for utbygging av jernbane i Norge på linje med det man har gjort i Sverige med utbyggingen av Botniabanan?»

BEGRUNNELSE:

På NRK Dagsnytt den 26. juni tok SV-representant Hallgeir Langeland til orde for at vi i Norge må se på alternative finansieringsformer for å øke takten i utbyggingen av kapasitet for blant annet godstrafikken på jernbanen. Anslag viser at en tredobling av investeringene i godskapasiteten på jernbanen kan flytte gods tilsvarende 70 000 lastebiler fra veg til bane. Dette kan gi et viktig bidrag til å redusere klimagassutslippene og øke trafikksikkerheten langs vegene. Langeland viste til Sverige hvor blant annet Botniabanan bygges med statlig lånefinansiering av et offentlig eid selskap.

Svar:

Jeg deler representanten Langelands syn på viktigheten av investeringer i jernbanesektoren for bl.a. å flytte gods fra vei til bane. Jeg er også enig i at Sverige har prioritert jernbaneutbygging høyt og at gjennomføringen av Botniabanan er et godt bevis for det. Det er imidlertid ikke en forutsetning for å prioritere jernbaneutbygging høyt at prosjekter lånefinansieres. I motsetning til Norge har Sverige høy statsgjeld. Det er viktig å merke seg at netto utlån innenfor den svenske ordningen regnes som ordinære utgifter ("over streken") ved beregningen av både statsbudsjettets overskudd og finansiell sparing i offentlige sektor. Norge har ikke noe lånebehov for å finansiere store utbygginger, og lånefinansiering av samferdselsprosjekter etter svensk modell, som uansett må regnes som ordinære utgifter ("over streken"), skaffer oss ikke noe økt økonomisk handlingsrom.

Jeg er enig i at det er viktig med mer effektiv gjennomføring av vedtatte samferdselsprosjekter og Samferdselsdepartementet har gjort forbedringer på dette området og arbeider videre med spørsmålet. Det er redegjort for Regjeringens vurdering av spørsmålet om lånefinansiering av samferdselsprosjekter i Gul bok 2007, avsnitt 9.3 Budsjettering av investeringer. Der omtales også organisering av statlig eide aksjeselskap for å forestå utbygging av bestemte prosjekter eller strekninger innen en gitt tidsramme, med

statlig lånefinansiering. Jeg har ikke nye signaler å komme med i denne sammenheng. Som det framgår av omtalen i Gul bok 2007, mener Regjeringen at midler til investeringer i veg- og baneprosjekter fortsatt bør bevilges etter gjeldende budsjettprinsipper, og at det således ikke etableres en ordning med statlig lånefinansiering av veg- og jernbaneprosjekter. Ho-vedbegrunnelsen for dette er:

- Det er ikke bare statlige investeringer i realkapital som bidrar til økt framtidig velferd og verdiskaping. Andre utgifter kan i like stor grad bidra til dette, for eksempel utgifter til helsetjenester, utdanning og forskning, barnehager, arbeidsmarkedstiltak, miljøtiltak og forebyggende tiltak av ulik art. Dette taler mot å etablere ordninger som generelt prioriterer investeringer i realkapital i konkurransen om de tilgjengelige budsjettmidlene.
- Lånefinansiering har ingen betydning for de realøkonomiske begrensningene. Kapasiteten til utbygging legger reelle begrensninger på hvor stor aktivitet som kan iverksettes.
- Hvor mye som hvert år kan brukes av midler til drift, investeringer og overføringer (dvs. utgifter "over streken") bestemmes av hensynet til å oppnå politisk styring med den økonomiske utviklingen. Handlingsregelen gir den viktigste retningslinjen i denne sammenheng. For at handlingsregelen skal kunne oppfylle sin budsjettpolitiske hensikt, bør det ikke etableres nye ordninger der ordinære statlige utgifter til drift, investeringer eller overføringer finansieres på annen måte enn ved bevilgninger "over streken", for eksempel ved lån. Slike finansieringsordninger endrer ikke utgiftenes reelle karakter og deres virkninger i økonomien. Økt bruk av slike finansieringsordninger vil undergrave handlingsregelen og svekke statsbudsjettet som et finanspolitisk styringsmiddel.
- Lånefinansiering av statlige investeringer kan heller ikke begrunnes ut fra likviditetshensyn eller andre rasjonelle økonomiske hensyn. Den norske stat har ikke behov for å lånefinansiere verken sine investeringer eller andre utgifter som i dag føres "over streken".
- Eksisterende budsjettssystem hindrer ikke at det skaffes budsjettmessig rom for nye investeringer dersom de når opp i konkurransen med andre tiltak på budsjettet. Spørsmålet om omfanget av

nye investeringer innenfor budsjetttrammene vil derfor bero på hvor prioriterte disse investeringene er i forhold til andre tiltak på budsjettet. Budsjettssystemet legger videre til rette for at igangsatte investeringer kan sikres tilstrekkelige midler til å kunne ferdigstilles på rasjonell måte.

I avsnitt 9.3 i Gul bok 2007 omtales også prosjektfinansiering. Begrepet prosjektfinansiering kan romme flere finansieringsformer, og intensjonen med prosjektfinansiering, uttrykt som en metode for å sikre en rasjonell utforming og framdrift, kan nås innenfor gjeldende budsjettprinsipper. Regjeringen Stoltenberg II har gjennom hele perioden prioritert økt satsing på veg og jernbane, sist i forbindelse med RNB 08 der vi foreslo tilleggsbevilgning på 105 mill. kroner til riksvegfergene og 100 mill. kroner til opprusting av Oslotunnelen. Bevilgningene til vegformål har økt fra 12,8 mrd. kroner i saldert budsjett 2005 til 15,4 mrd. kroner i saldert budsjett for 2008. Til jernbaneformål har bevilgningene økt fra 5,8 mrd. kroner i saldert budsjett 2005 til 7,5 mrd. kroner i saldert

budsjett 2008. Bevilgningene til veg og jernbane i 2007 og 2008 har vært høyere enn en jevn årlig oppfølging av NTP skulle tilsi. Det er første gang en regjering følger opp det årlige NTP-nivået for både veg og jernbane. Med dette oppfylder Regjeringen målet om økt satsing på samferdsel i tråd med Stortingets vedtak under behandlingen av Nasjonal Transportplan. Regjeringen viser i Gul bok 2007 til at det er lite naturlig å organisere veg- og jernbaneprosjekter i egne selskaper så lenge Statens vegvesen og Jernbaneverket nettopp har utbygging som en av sine hovedoppgaver. Ved opprettelse av egne selskaper lånefinansieres investeringene, og jeg viser til de nevnte vurderingene av slik lånefinansiering generelt. Regjeringen vil legge fram vurderinger av eventuelle endringer i finansieringsordningene for Stortinget i de årlige budsjettforslag. Det er uansett ikke finansieringsform som avgjør om et prosjekt blir realisert, men om det er politisk vilje til å prioritere prosjektet innenfor de finansielle rammer og realøkonomiske begrensninger som til enhver tid eksisterer.

SPØRSMÅL NR. 1373

Innlevert 26. juni 2008 av stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal

Besvart 3. juli 2008 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Det er som regel ingen oppfølging av asylsøkere som sendes tilbake til hjemlandet etter å ha fått avslått søknaden sin på opphold i Norge. Vi vet lite om hva som skjer med de som returneres. Noen kan bli ofre for f.eks. menneskehandel. Norge har en returattaché ved ambassaden i Kabul. Vedkommende har ansvar for å følge opp de som returnerer, og se til deres sikkerhet. Norge har et høyt antall asylsøkere også fra andre land.

Vil det være aktuelt å opprette slike stillinger ved flere av Norges ambassader?»

Svar:

Det er korrekt at norske myndigheter som regel ikke følger opp personer som sendes tilbake til hjemlandet etter endelig avslag på søknad om opphold i Norge.

Utlendingsmyndighetenes behandling av en søknad om asyl tar utgangspunkt i de anførsler om frykt for forfølgelse som asylsøkeren framlegger under

søknadsbehandlingen i Norge. Da vurderes også hva vedkommende vil kunne bli utsatt for ved å bli returnert til hjemlandet. Norge er forpliktet til ikke å sende noen tilbake til et område hvor vedkommende vil kunne frykte dødsstraff, tortur eller annen umenneskelig eller nedverdiggende behandling. Det gjøres en konkret vurdering av beskyttelsesbehovet i den individuelle saken. I tilfelle det er fare for at en asylsøker vil bli utsatt for handlinger i strid med våre konvensjonsforpliktelser, så vil vedkommende ikke bli sendt ut.

Et nytt EU-direktiv om retur av personer uten lovlig opphold er nettopp vedtatt. Direktivet er Schengen-relevant, og berører dermed også Norge. Det vil gi felles standarder og prosedyrer for retur av tredjelandsborgere, og det forutsettes her også en mekanisme for at landene skal kunne følge med på personer som er tvangsreturnert. I gjennomføringen av denne delen av direktivet, legger jeg til grunn at det vil bli utviklet et samarbeid mellom Schengen-landene.

For øvrig vil jeg vise til at når det gjelder ofre for menneskehandel, så er Utenriksdepartementet an-

svarlig for tiltak for å sikre trygg retur og reetablering i hjemlandet. I denne sammenheng gis det støtte bl.a. til et globalt program gjennom International Organization for Migration (IOM).

Når det gjelder den konkrete henvisningen til Afghanistan, så hadde Norge i 2006 og 2007 midlertidig utplassert returattacheer eller spesialutsending, ved ambassaden i Kabul. En ny spesialutsending vil være på plass i Kabul i nær framtid. Denne spesialutsendingen fungerer bl.a. som et bindeledd mellom norske myndigheter og våre samarbeidspartnere innenfor trepartssamarbeidet om retur til Afghanistan: UNHCR og det afghanske flyktningsdepartementet.

Jeg er interessert i å utvide ordningen med spesialutsendinger på innvandringsfeltet. I dag har vi slike

utsendinger i Nairobi, Damaskus og Islamabad. I tillegg til Kabul, vil vi i løpet av noe tid også ha spesialutsendinger på plass i Amman, i Moskva og i Teheran. I tillegg vil det ansettes flere ambulerende tjenestemenn med hjemmekontor, men med hyppige tjenestereiser til utvalgte land. Politiet tilsetter flere spesialutsendinger denne høsten ved utvalgte stasjoner, primært med oppgaver knyttet til retur av personer uten lovlig opphold i Norge.

Spesialutsendingene skal bl.a. bidra til å avklare identitet for å sikre returer, arbeide for å forebygge menneskesmugling og verifisere opplysninger i opprinnelseslandet.

Unntaksvis og etter en individuell vurdering bør spesialutsendingene også kunne overvåke spesielle returer.

SPØRSMÅL NR. 1374

Innlevert 26. juni 2008 av stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal

Besvart 3. juli 2008 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Kirkens Bymisjon driver et prosjekt i Stavaner, Albertine, som hjelper kvinner ut av prostitusjon. Albertine har den siste måneden forsøkt å hjelpe 3 kvinner fra Bulgaria inn i arbeid. Et renholdsfirmas ville tilby alle tre kvinnene arbeid, men kunne ikke garantere for arbeid i 100 pst. stillinger. Derfor fikk kvinnene kontant avslag hos politiet på arbeids- og oppholdstillatelse.

Vil statsråden se på om det kan innføres unntak for ordinære krav til arbeidstillatelse for ofre for prostitusjon/menneskehandel?»

Svar:

Norge har siden august 2007 hatt overgangsregler for arbeidstakere fra Bulgaria. Reglene bidrar til å sikre ryddige forhold for arbeidstakerne og hindrer ikke tilgangen på nødvendig arbeidskraft fra de nye EØS-landene.

Overgangsordningene medfører som kjent at det er et krav om oppholdstillatelse for arbeidstakere fra Bulgaria. Det må som hovedregel dreie seg om heltidsarbeid og lønns- og arbeidsvilkår må ikke være dårligere enn etter gjeldende tariffavtale, regulativ el-

ler det som ellers er normalt for vedkommende sted og yrke. Det godtas at heltidskravet oppfylles ved arbeidstilbud fra flere arbeidsgivere. Kravet om heltidsarbeid er begrunnet ut fra en tanke om at utlendingen skal være selvforsørgende.

Når det gjelder spørsmålet om det kan innføres unntak fra de ordinære kravene til arbeidstillatelse for ofre for prostitusjon/menneskehandel vil jeg på generelt grunnlag vise til instruks AI-10/06, om midlertidig arbeids- eller oppholdstillatelse for utlendinger som antas å være utsatt for menneskehandel. Instruksen ble revidert i vår og endringene trådte i kraft 15. mai i år, og gjelder nå også for EU/EØS-borgere. Instruksen innebærer en mulighet til å benytte seg av ordningen med refleksjonsperiode, som gir ofre for menneskehandel en midlertidig oppholdstillatelse i Norge på seks måneder. I denne perioden skal de få informasjon og hjelp, samt bistand til å anmelde menneskehandlere.

Det er forutsatt at overgangsordningene knyttet til Romania og Bulgaria skal vurderes særskilt, på et senere tidspunkt. Den vurderingen må imidlertid ta utgangspunkt i et generelt krav om selvforsørgelse knyttet til arbeidsinntekten.

SPØRSMÅL NR. 1375**Innlevert 26. juni 2008 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter****Besvart 6. august 2008 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Hva vil finansministeren gjøre for å forenkle de detaljerte skattereglene, som ytterligere kompliseres av ligningsmyndighetenes grenseoppganger i Lignings-ABC, f.eks når det gjelder utleie av husrom på egen tomt?»

Svar:

Kapitalinntekter bør i størst mulig grad skattlegges likt. Dette tilsier at inntekter fra boligutleie bør beskattes på lik linje med andre kapitalinntekter. Slik er også skatteloven utformet i utgangspunktet, men med to unntak knyttet til bolig for eieren selv. Disse to unntakene kommenterer jeg nedenfor. Det er uten betydning om boligutleien gjelder husrom på utleiers selveide eller festede tomt. På sine områder betyr unntakene ikke bare at utleieren slipper skatt på utleieinntekten, men også at han/hun slipper å føre noteringer og fylle ut oppgaveskjema som vedlegg til selvangivelsen.

Det ene unntak gjelder delutleie, dvs. tilfellene der eieren selv bor i en nærmere angitt del av boligen, og leier ut resten, f. eks. som hybler eller som særskilt leilighet i tomannsbolig. Dette kan ev. dreie seg om langvarige, stabile leieforhold og større årlige inntekter, slik at skattefritaket for delutleie nok har en diskutabel begrunnelse. Fritaket skriver seg fra tiden med prosentligning (sjablonmessig fordelsbeskatning) av bruk av egen bolig. Prosentligningen omfattet da også de utleide deler av den egne boligen, slik at de kontante leieinntektene var skattefrie. Ved opphevelsen av prosentligningen fra 2005 ble dette skattefritaket og dets avgrensninger videreført. Mange hadde allerede innrettet seg etter fritaket og basert delfinansiering av egen bolig på skattefrie utleieinntekter.

Det andre unntaket gjelder korttidsutleie, dvs. utleie av hele eller større deler av utleierens egen bolig i en kortere periode. Også dette henger sammen med det opphevede systemet for prosentligning som nevnt. Før 2008 var leieperiodens lengde det avgjørende kriterium, nemlig slik at utleie inntil et halvt år i samme kalenderår var skattefrie. Dette førte i stor grad til skattefrie utleie fra juli/august ett år til mai/juni neste år. For å begrense slike skattetilpasninger ble fritakskriteriet lagt om fra 2008. Nå er det leieinntektens størrelse som avgjør, ved at utleiebeløp inntil 20 000 kroner i et inntektsår er skattefritt, mens større utleiebeløp i året er fullt skattepliktige (uten fradrag for de første 20 000 kroner).

De nevnte unntaksreglene bygger bro mellom de viktige hensyn om både å unngå skatteplikt og administrativt bry for mindre beløps skyld, og å fastholde full skatteplikt for regulære utleieinntekter i det større format. Når vi skal ivareta begge disse hensynene samtidig, kan jeg ikke se at det gjeldende regelverk på området er blitt urimelig komplisert.

Ethvert unntaksområde fra den alminnelige skatteplikt krever avgrensningsregler. Man kan ikke velge vekk slike regler dersom man vil ha unntakene. Detaljrikdommen i skattesystemet vårt skyldes i meget stor grad den politiske vilje til å ta hensyn til en lang rekke skattepolitiske behov og interesser. Det kan her tales om den politisk nødvendige detaljrikdom, hvor hensynet til forenkling må tilpasses denne nødvendighet. Jeg imøteser imidlertid gjerne en politisk debatt om avveiningen mellom særinteresser og kompleksitet i skattesystemet. På regelområder med unødvendig detaljrikdom er det lettere å finne fram til fornuftige forenklingstiltak, og både departementet og skatteetaten er opptatt av slike muligheter.

SPØRSMÅL NR. 1376**Innlevert 26. juni 2008 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter****Besvart 8. august 2008 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Mener finansministeren i likhet med Arbeiderpartiets partisekretær Martin Kolberg at de rike bør "flås", eller ser finansministeren samfunnsnyten i at noen satser hus og hjem for å skape bedrifter med arbeidsplasser, og derigjennom bidra med skatteinntekter til statskassen?»

BEGRUNNELSE:

Man kan tenke seg mange måter å "flå" de såkalt rike på. Man kan legge inn begrensninger i skjermingsfradraget slik at personer som har investert store beløp ikke kan ta ut dertil store beløp, innfor skjermingsfradraget uten utbytteskatt. Alternativt kan man øke formuesskatten ytterligere. Dersom Finansdepartementet jobber med slike skatteendringer ønskes det opplyst om det.

Svar:

Regjeringen er opptatt av at skattesystemet skal ha en god fordelingsprofil. Det betyr at de som har høy inntekt og høy formue, og dermed høy skatteevne, skal betale mer skatt som andel av inntekten enn dem med lavere inntekter. Dette oppnår vi blant annet gjennom en progressiv skattlegging av personinntekten og gjennom skatt på nettoformue over et bunnfradrag. For at disse elementene i skattesystemet skal gi de ønskede fordelingseffektene, er det imidlertid avgjørende at alle inntekter så langt som mulig kommer til beskatning, og at en unngår tilpasningsmuligheter og smutthull, som typisk de rikeste har mulighet til å utnytte.

Regjeringens arbeid med å redusere tilpasningsmuligheter og sikre et mer effektivt og rettferdig skattesystem hvor like inntekter og verdier skattlegges likt, har gitt økt skatt for dem som har mest. Formålet med en rekke av skatteendringene har imidlertid ikke vært å "ta" en spesiell befolkningsgruppe, men å gjøre det vanskeligere å tilpasse seg vekk fra skatten gjennom å utnytte smutthull i systemet, og å sikre at den formelle progressiviteten i skattesystemet har de tilsiktede fordelingseffektene. Vi er ikke i mål med dette arbeidet, men mange viktige endringer for å få et mer rettferdig skattesystem er gjennomført.

Skattereformen tettet store skattehull som gjorde det mulig å opptjene reelle arbeidsinntekter gjennom selskaper og deretter ta dem ut som kapitalinntekt. Særlig skattytere med høye arbeidsinntekter utnyttet dette. I enkelte bransjer var det vanlig å opprette såkalte indre selskaper som ledd i slik skatteplanlegging. For høytlønnede kunne skatten bli mer enn halvert. Økt marginalskatt på aksjeutbytte, fra 28 pst. til 48 pst., bidrar dessuten til bedre fordeling fordi slike inntekter i særlig grad opptjenes av de mest velstående.

Formuesskatten er blitt skjerpet på flere områder. De mest formuende har fått en betydelig skatte-skjerpelse gjennom avviklingen av rabatten på aksjeformue og innstrammingen i den særskilte 80-prosentregelen som begrenser formuesskatten for dem med høy skattepliktig formue og lav alminnelig inntekt. Disse endringene har mer enn doblet formuesskatten på aksjer for de rikeste, og medført at de 100 mest formuende i gjennomsnitt har fått skjerpet formuesskatten med anslagsvis 5 mill. kroner sammenliknet med hva de ville betalt i 2008 dersom 2005-reglene var videreført. Samlet sett anslås netto skatte-skjerpelser i formuesskatten til om lag 1 mrd. kroner.

Formuesskatten har blitt mer rettferdig fordi fjerningen av aksjerabatten har bidratt til mer lik verdsettelse av ulike formuesobjekter. Mye av grunnlagsutvidelsene i formuesskatten har vært benyttet til å øke bunnfradraget i formuesskatten. Dette har redusert formuesskatten for om lag 890 000 personer fra 2005 til 2008. Av disse slipper anslagsvis 300 000 personer å betale formuesskatt i 2008, hvorav halvparten er pensjonister.

Samtidig er Regjeringen opptatt av å opprettholde gode rammebetingelser for å drive og finansiere næringsvirksomhet og investeringer i Norge. Dette gjør vi blant annet gjennom å sikre et stabilt og forutsigbart skattesystem, og gjennom en mest mulig enhetlig beskatning av ulike nærings- og kapitalinntekter. Dette bidrar til at det kan gjennomføres samfunnsøkonomisk lønnsomme investeringer.

Når det gjelder endringer i skatter og avgifter for 2009, vil Regjeringen komme tilbake til dette når statsbudsjettet for 2009 legges fram til høsten.

SPØRSMÅL NR. 1377**Innlevert 27. juni 2008 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker****Besvart 4. juli 2008 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Barnevernet opplever et økende press for å ta imot kriminelle mindreårige som trenger annet sovingstilbud enn fengsel. Barnevernet har i dag hverken tilpasset kompetanse eller et lovverk som gjør det mulig å følge opp mindreårige som skal sone på en forsvarlig måte.

Mener justisministeren dette er en tilfredsstillende situasjon, og hva vil statsråden foreta seg for å hindre at kriminelle mindreårige skal kunne "rømme" og undra seg oppfølging når lovverket i dag ikke hjemler at disse barna kan stoppes?»

Svar:

Dagens regelverk gir mulighet for plassering og tilbakehold av kriminelle mindreårige i institusjon uten eget samtykke. Dette er hjemlet i lov om barneverntjenester (barnevernloven) § 4- 24. Barn som har vist alvorlige atferdsvansker ved alvorlig eller gjentatt kriminalitet, kan uten eget samtykke eller samtykke fra den som har foreldreansvaret for barnet,

plasseres i en institusjon for observasjon, undersøkelse eller korttidsbehandling i opptil fire uker.

Forskrift om rettigheter og bruk av tvang under opphold i barneverninstitusjoner, av 12. desember 2002 gitt i medhold av barnevernloven § 5-9, inneholder nærmere regler om beboernes rettigheter, bruk av tvang m.v. Med hjemmel i forskriften § 23 kan institusjonen beboeren oppholder seg ved begrense beboerens adgang til å forlate institusjonsområdet i den utstrekning det er nødvendig ut fra formålet med plasseringen.

Forskriften § 20 inneholder bestemmelse om at forskriftens kapittel 1, 2, 3 og 5 gjelder tilsvarende overfor beboere som er plassert etter barnevernloven § 4 - 24 med de begrensninger som følger av kapittel 4. I følge forskriften § 19, tredje ledd skal institusjonen, når beboeren rømmer, om mulig i samarbeid med foresatte og barneverntjenesten, prøve å bringe beboeren tilbake til institusjonen. Det følger av § 19, fjerde ledd at dersom plasseringsgrunnlaget gir adgang til det, kan beboeren om nødvendig bringes tilbake til institusjonen mot sin vilje.

SPØRSMÅL NR. 1378**Innlevert 27. juni 2008 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker****Besvart 3. juli 2008 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Ser justisministeren det problematiske i at bedrifter som er tilkjent erstatning, selv må forestå innkrevingen, og vil statsråden ta initiativ til å endre dagens praksis slik at Statens Innkrevingsentral kan ta seg av all innkreving uavhengig av om det er en privatperson eller bedrift som skal ha erstatning?»

BEGRUNNELSE:

Innkreving av erstatning som fra straffedømte organiseres ulikt alt etter om det er en privatperson eller bedrift som er tilkjent erstatning. Mens Statens Innkrevingsentral forestår innkreving på vegne av privatpersoner, blir bedrifter henvist til selv å innkreve og i siste instans gå til inkasso. I mindre samfunn der

den straffedømte bor i nabolaget og opptrer truende, er det ikke noe enkelt valg for en bedriftsleder å ta belastningen med å stå ansvarlig for innkreving av erstatning. Frykten for represalier fra den straffedømte gjør at man kvier seg for å forfølge erstatningskravet, og jeg er kjent med at noen avstår fra innkreving av hensyn til familie og barn som daglig omgås den som er erstatningspliktig.

Svar:

Straffeprosessloven § 456 gir lovgrunnlaget for Statens innkrevingsentralers innkreving av bøter og andre pengekrav, herunder erstatning. Innkreving etter § 456 er ikke begrenset til krav som tilkommer privatpersoner. Straffeprosessloven § 456 utfylles av

påtaleinstruksen (forskrift 28. juni 1985 nr. 1679 om ordningen av påtalemyndigheten), som gir nærmere regler om innkrevingen i § 30-11. Er den fornærmede eller skadelidte et næringsdrivende foretak som må antas selv å ha ressurser til å inndrive kravet, angir § 30-11 annet ledd at ansvaret for å begjære utleggstrekk eller annen tvangsfullbyrdelse som regel overlates til vedkommende selv.

At den fornærmede eller skadelidte forfølger kra-

vet selv, innebærer at vedkommende må bringe saken inn for de alminnelige namsmyndigheter. Det vil være namsmyndigheten i det aktuelle distriktet som gjennomfører tvangsfullbyrdelsen, i stedet for Statens innkrevingsentral. Nødvendige kostnader ved tvangsfullbyrdelsen kan for øvrig kreves fastsatt og inndrevet sammen med hovedkravet, jf. tvangsfullbyrdelsesloven § 3-1.

Jeg ser per i dag ingen grunn til å endre på dette.

SPØRSMÅL NR. 1379

Innlevert 27. juni 2008 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 3. juli 2008 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«Det opplyses i RNB 2008 om en økning i forsinkelsesgebyrer på studielån.

Hvordan har dette utviklet seg de siste terminer, har denne gruppen låntakere noen særskilte felles-trekk, og hvilke tiltak vil finansministeren eventuelt iverksette for å forhindre at mange nyutdannede mennesker med store studielån ender med gjeldsproblemer?»

BEGRUNNELSE:

Mennesker som har tatt utdanning er i en særlig sårbar fase i livet, ofte med begrenset inntekt og høye utgifter til etablering. I en slik situasjon blir de høye gebyrene for noen dagers for sen betaling av avdrag på studielån særlig tøffe. Purregebyrene er på 280 kroner for første gangs purring, og 490 kroner for annen gangs purring. Dette er fastsatt i forskrift om forrentning og tilbakebetaling av utdanningslån og tap av rettigheter i 2008 av Kunnskapsdepartementet.

Det opplyses videre i forbindelse med Kap 5310, post 72 at det nå er flere andre og tredje gangs purring. Regjeringen sier den vil bekjempe fattigdom. Da er kanskje høye statlige forsinkelsesgebyrer et sted å begynne.

Svar:

Generelt om tilbakebetalingsreglene i Lånekassen

Utgangspunktet for studielån, som for alle andre lån, er at det skal betales tilbake. I motsetning til kommersielle banker, foretar Lånekassen ingen kredittvurdering når lån blir tildelt, og det tas heller ingen sikkerhet for lånet. Gebyrene ved manglende betaling ved terminforfallene må vurderes i lys av dette.

Tilbakebetalere i Lånekassen møter et godt utbygd sikkerhetsnett med sosiale ordninger. Hvis man for eksempel er arbeidsledig, syk, får barn eller avtjener militær- eller siviltjeneste, gis det betalingsutsettelse med rentefritak dersom inntekten er lav. Lånet kan ettergis helt eller delvis ved innvilget uførepensjon. I tillegg til dette, kan alle utsette tilbakebetalingen uten rentefritak i opp til tre år. Det stilles ingen vilkår for slik utsettelse. Dette er rettighetsbaserte ordninger som møter behov i mange livssituasjoner.

Nærmere om gebyrinntektene

Anslaget for Lånekassens gebyrinntekter i forbindelse med RNB 2008 er oppjustert med fire mill. kroner, noe som tilsvarer om lag 3 % av bevilgningen på posten. Årsaken var at Lånekassen oppsørverte et noe høyere antall 2. og 3. gangs varsel i forbindelse med terminforfall enn det som lå til grunn for saldert budsjett.

Ved siste terminforfall i år ble det utsendt 69 500 2. gangs varsler mot 64 000 på samme tidspunkt i fjor. Antallet 3. gangs varsler var 25 500 i år mot 23 700 på samme tidspunkt i fjor. Lånekassen foretar ikke en systematisk kategorisering av kundene som mottar betalingsvarsel. Det er ikke grunnlag for å si at enkeltgrupper peker seg ut særskilt.

Bildet er imidlertid sammensatt. Lånekassen oppsørverer en nedgang i inkassosaker, dette samtidig som antall tilbakebetalere i Lånekassens kundemasse har økt med om lag 15 000 kunder i året de siste tre år. Nedgangen i inkassosaker tyder derfor på at den samlede betalingsevnen for Lånekassens kunder ikke er svekket.

SPØRSMÅL NR. 1380**Innlevert 30. juni 2008 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter****Besvart 8. august 2008 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Finansministeren har tidligere ikke villet redusere den urimelige dokumentavgiften med den begrunnelse at det ville føre til økt press i boligmarkedet. Dette presset har nå avtatt.

Vil finansministeren nå redusere denne urettferdige flytteskatten, eller mener finansministeren det er mer hensiktsmessig å beholde denne skatten for å fylle opp en allerede overfylt statskasse?»

Svar:

Dokumentavgiften er fiskalt begrunnet og har til hensikt å skaffe staten inntekter. Avgiftsplikten inn-

trer ved tinglysning av dokument som overfører hjemmel til fast eiendom og avgiften utgjør 2,5 pst. av eiendommens salgsverdi.

Det er budsjettert med at dokumentavgiften vil gi et proveny på om lag 5,8 mrd. kroner i 2008. En reduksjon eller avvikling av dokumentavgiften vil dermed medføre et betydelig provenytap. Regjeringens skatteløfte tilsier at en eventuell reduksjon i dokumentavgiften skal motsvares av en tilsvarende økning i andre skatter eller avgifter, slik at skattenivået opprettholdes på 2004-nivå.

Regjeringen vil legge fram konkrete forslag til skatte- og avgiftsendringer i statsbudsjettet for 2009.

SPØRSMÅL NR. 1381**Innlevert 30. juni 2008 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter****Besvart 6. august 2008 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Hvor hyppige er besøkene fra bokettersynsrevisorer hos offentlige etater for å påse at de etterfølger skattelover og regler, og hvilke offentlige enheter har fått bokettersyn siden 01.01.2007?»

BEGRUNNELSE:

De fleste bedrifter og næringsdrivende må fra tid til annen belage seg på besøk fra ligningsmyndighetene for bokettersyn. Dette har de fleste forståelse for, og det er med på å sikre at lovbestemte regler overholdes, selv om reglene og ligningspraksis i mange tilfeller kan vært svært vanskelige å følge til punkt og prikke. Dette er fordi detaljeringsgraden er stor. Det er følgelig av interesse å vite i hvilken grad det offentlige er ryddige når det gjelder å overholde regler alle andre må slite med å følge. Det ønskes videre opplyst om eventuelle funn og feiltyper som går igjen i det offentlige i de enhetene som er kontrollert.

Svar:

I ditt brev har du ikke definert hvordan du avgrensar begrepet offentlig virksomhet. Skatteetaten

har definert følgende bransjekoder som offentlig virksomhet:

- 75.110 Generell(overordnet) offentlig administrasjon
- 75-120 Offentlig administrasjon tilknyttet helsestell, sosial virksomhet, undervisning, kirke, kultur og miljøvern
- 75.130 Offentlig administrasjon tilknyttet næringsvirksomhet og arbeidsmarked
- 75.140 Hjelpetjenester for offentlig administrasjon
- 75.300 Trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning
- 85.111 Almennelike somatiske sykehustjenester

Jeg har fått opplyst at skatteetaten og skatteoppkreverne i perioden fra 1. januar 2007 til 30. juni 2008 gjennomførte 36 kontroller i virksomheter som faller innenfor de nevnte bransjekodene. Denne typen virksomheter er normalt ikke skattepliktig, og kontrollene har derfor vært konsentrert om lønns- og merverdiavgiftsområdet. Etter kontrollene er det eterberegnet om lag 800 000 kroner i arbeidsgiverav-

gift og 29 mill. kroner i merverdiavgift. Jeg har fått opplyst at 17 mill. kroner av etterberegnet merverdiavgift gjelder uriktig fradragført merverdiavgift i forbindelse med en stor korrupsjonssak.

Det er også foretatt 111 kontroller av oppgaver fra slik offentlig virksomhet om kompensasjon for

merverdiavgift. Etter disse kontrollene ble det tilbakeført 27 mill. kroner.

Jeg har ikke fått opplyst at det er noen spesielle typer feil som er gjennomgående i de undersøkte virksomhetene.

SPØRSMÅL NR. 1382

Innlevert 30. juni 2008 av stortingsrepresentant Laila Dāvøy

Besvart 7. juli 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Frafall fra tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengige er uheldig. Disse pasientene kommer inn igjen i køen og blir svingdørspasienter. På Klinikk for rus og avhengighet (KRA) i Helse Sør-Øst, avbrøt 795 pasienter oppholdet i første tertial i 2007.

Hvor mange pasienter avbrøt oppholdet i første tertial i 2008?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge rapporter fra Statens helsetilsyn mangler behandlingsapparatet for rusmiddelavhengige evne til å lære av det som ikke burde skje i tverrfaglig spesialisert behandling, blant annet frafall.

På spørsmål nr. 83 fra KrF i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2008, datert 22.05.2008, ble det stilt det samme spørsmålet som overfor. I svaret ble det vist til at registrering av frafall innen tverrfaglig spesialisert behandling i Norsk pasientregister (NPR) ikke vil bli inkludert i ordinær rapportering fra NPR før i 2009. Like fullt foreligger det slike tall, blant annet i aktivitets-, kvalitets- og økonomirapporten per første tertial 2007 fra Klinikk for rus og avhengighet (KRA) i Helse Sør-Øst: I rapporten står det følgende: "I klinikken er det fokus på antallet pasienter som avbryter avrusningsoppholdet. Til sammen avbrøt 795 pasienter oppholdet i 1. tertial. Det er derfor ikke nødvendig å gå veien om NPR for å få tilsvarende tall for 2008 fra KRA. Det kan være interessant å se tallene for frafall etter type behandling, henholdsvis avrusning, poliklinisk behandling, dagbehandling og kort- og langtids døgntilrettelagt behandling.

Svar:

Som nytilsatt helse- og omsorgsminister er det viktig for meg å følge opp det fokus som min forgjen-

ger Sylvia Brustad har satt på rusfeltet gjennom den opptrappingsplanen som regjeringen la fram sist høst. Ett av hovedområdene i planen er å styrke kvaliteten på tjenestene overfor rusmiddelavhengige, og da også innen tverrfaglig spesialisert behandling i spesialisthelsetjenesten.

Som kjent har behandlingsavbrudd, eller "drop-out" slik det ofte omtales, vært et fenomen som alle institusjoner innen rusfeltet har måttet forholde seg til i svært mange år. Det er ingen enkle forklaringer på hvorfor en betydelig andel rusmiddelavhengige velger å avbryte en behandling før den er ferdig gjennomført. Etter min oppfatning vil styrking av kvaliteten på tjenestene være et viktig bidrag til å kunne redusere behandlingsavbrudd. Videre vil en styrket samhandling mellom institusjonene og kommunene føre til en reduksjon i andelen rusmiddelavhengige som velger å avbryte en behandling.

Da tverrfaglig spesialisert behandling av rusmiddelavhengige ved Rusreformen ble inkludert i spesialisthelsetjenesten sitt ansvarsområde, var det en meget stor utfordring også å få inkludert rusfeltet i alle de registreringer som inngår i spesialisthelsetjenesten for øvrig. Fra 2006 ble ventetidsregistrering inkludert i NPR. I denne registreringen inngår ikke avbruddsproblematikken. Etter planen skulle rusfeltet fra 2008 også inkluderes i den generelle aktivitetsregistrering som foretas i somatikken og innen det psykiske helsevern. Dette har vist seg å være mer tidkrevende og teknisk komplisert enn først antatt, slik at denne registreringen på rusfeltet vil først være inkludert fra 2009.

Jeg er informert om, av Helse Sør-Øst RHF, at behandlingsavbrudd er en utfordring for alle de tiltakene som drives i regi av Klinikk rus og avhengighet (KRA) ved Aker Universitetssykehus. For KRA er det derfor en prioritert oppgave å redusere andelen behandlingsavbrudd.

Jeg har fått opplyst om at en del aktivitetsstatistikk på rusfeltet allerede er tilgjengelig, men at dette ikke er samlet og systematisk innført for alle enheter på rusfeltet. KRA ved Aker har imidlertid foretatt registreringer av behandlingsavbrudd.

I representanten Dāvøy sitt spørsmål oppgis det at det var 795 behandlingsavbrudd ved KRA sine tiltak i 1. tertial 2007. Dette tallet kan ikke medføre rik-

tighet, ifølge de opplysningene jeg har fått fra Helse Sør-Øst RHF ved KRA. Det er sannsynlig at det tallet som representanten Dāvøy oppgir i sitt spørsmål, relaterer seg til hele Helse Sør Øst for 1. tertial 2007. Jeg har fått opplyst fra Helse Sør-Øst RHF at det ved KRA i 1. tertial 2007 var 311 behandlingsavbrudd, og at tilsvarende tall for 1. tertial 2008 var 290 behandlingsavbrudd.

SPØRSMÅL NR. 1383

Innlevert 30. juni 2008 av stortingsrepresentant Vera Lysklætt

Besvart 3. juli 2008 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Hundeeiere som opplever at hunden stikker av og havner innenfor en annen kommunegrense, blir ikke alltid varslet om at hunden er tatt hånd om i nabokommunen. Dette har forekommet selv om hunden har vært ID-merket. Det kan igjen føre til at hunden avlives ettersom ingen henter den. Vi trenger en ordning som fungerer bedre enn i dag.

Kan det være en løsning at f.eks. Dyrebeskyttelsen eller Foreningen for omplassering av dyr får ansvar for å organisere noe av dette, og ikke politiet med sine begrensede ressurser?»

Svar:

Det finnes per i dag ikke et felles nasjonalt hunderegister i regi av det offentlige, men jeg kan orien-

tere om at Justisdepartementet er i gang med å se nærmere på denne problemstillingen.

Opprettelsen av et felles nasjonalt hunderegister skaper en del utfordringer ved at det ikke er klart hvordan registreringen skal gjennomføres. I den forbindelse presiseres at det vil være nødvendig med en grundig gjennomgang og vurdering. Det vil blant annet være nødvendig å se på hvilke retningslinjer som skal gjelde for et slikt register, kriterier for hvilke hunder som skal registreres og på hvilken måte, behandling og registrering av eierinformasjon, konsekvenser for hunder som ikke registreres, omkostningsansvaret m.v. Herunder vil det også være nødvendig å vurdere hvem som skal stå for organiseringen av registeret.

SPØRSMÅL NR. 1384

Innlevert 30. juni 2008 av stortingsrepresentant Vera Lysklætt

Besvart 4. juli 2008 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Det er flere grunner til at vi burde øke potetproduksjonen også i Finnmark. I Nord-Finland har man utviklet potetsorter som gir svært gode avlinger under de klimatiske forhold og den korte veksttida vi har på Nordkalotten. Risikoen for plantesykdommer

gjør at regelverket for import av f.eks. settepoteter er restriktivt. I Øst-Finnmark er det interesse for å starte med settepotetavl av finske potetsorter.

Er det mulig, hvem kan i så fall starte med dette og hvordan skal de gå fram for å få det til ?»

Svar:

Det vises til ditt skriftlige spørsmål datert 29. juni 2008 om settepotetavl i Øst-Finnmark.

Det fremkommer at det er interesse for å starte med settepotetavl av finske potetsorter og du reiser spørsmål om det er mulig å gjøre dette, hvem som kan starte og hvordan man skal gå frem for å få det til.

Du påpeker at det er flere grunner til at vi burde øke potetproduksjonen også i Finnmark og at det i Nord-Finland er utviklet potetsorter som gir gode avlinger under de klimatiske forhold og den korte veksttiden vi har på Nordkalotten.

Jeg er enig i at økt potetproduksjon er positivt, og vil poengtere at det av plantehelsemessige årsaker er viktig at dette skjer innenfor gjeldende regelverk. God plantehelse er grunnleggende for å kunne drive næringsvirksomhet innen grøntsektoren. Import kan være en kilde til innførsel av plantesykdommer som kan gi store tap for næringen. Vi har derfor et restriktivt regelverk, og det er viktig at det overholdes.

Av plantehelsemessige årsaker er det ikke lov til å importere settepoteter fra andre land (forskrift 2000-12-01 nr 1333: Forskrift om planter og tiltak mot planteskadegjørere, §16 jf. vedlegg 3). Settepoteter reguleres også av forskrift av 2. juli 1996 nr. 1447 om settepoteter.

Godkjente settepotetforretninger kan søke dispensasjon for import av nye sorter for utprøving i Norge. Mattilsynet vil da vurdere om det på visse vil-

kår kan dispenseres i henhold til gjeldene karantene-regler. Disse bestemmelsene gir retningslinjer for innvilgelse av dispensasjoner for planter og plante-materiale som innføres til bruk i forsøk, forskning, planteforedling og til videre foredling. Se nærmere om dette på Mattilsynets nettsider: http://www.mattilsynet.no/importksport/planter/karantene_bestemmelserorlanterglantematerialerorbudtn_nfeilorge1671

Denne prosedyren er til sortsprøving (matkvalitet) i dyrkingsåret.

Dersom noen ønsker at Norge skal starte sertifisert settepotetavl av nye sorter, kan dette skje på to måter:

- Godkjente settepotetforretninger kan søke godkjenning til norsk sortsliste på grunnlag av spesifiserte tester. Dette er en internasjonalt anerkjent prosedyre for beskyttelse av plantesortsmateriale, dvs at sorten må være skillbar fra andre sorter, ensartet og stabil)
- Godkjente settepotetforretninger kan søke godkjenning for sertifisert settepotetproduksjon med bakgrunn i at sorten er registrert i EU og at dokumentene fra gjennomførte tester er tilgjengelig.

Jeg håper dette gir deg svar på spørsmålene dine og viser videre til Mattilsynet som kan gi ytterligere informasjon.

SPØRSMÅL NR. 1385

Innlevert 30. juni 2008 av stortingsrepresentant Jan Sahl

Besvart 8. juli 2008 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Media har referert fra gradert brev/notat og mye informasjon har kommet fram og blitt både tolket og kommentert. Sett i sammenheng med behandlingen av Forsvarets langtidspan, er det svært uheldig at det skapes et inntrykk av at forsvarsministeren har holdt tilbake viktig informasjon for Stortinget om blant annet kostnadene ved flytting av FOHK til Reitan, årsaken til kutt i styrkebidraget til Afghanistan og Forsvarets økonomiske situasjon i 2008.

Vil statsråden vurdere å gjøre det aktuelle notatet offentlig tilgjengelig?»

Svar:

Representanten Sahl viser i spørsmålet til det uheldige i at det, sett i sammenheng med behandlingen av Forsvarets langtidspan, er skapt et inntrykk av at jeg har holdt tilbake viktig informasjon for Stortinget om blant annet kostnadene ved flytting av FOHK til Reitan, årsaken til kutt i styrkebidraget til Afghanistan og Forsvarets økonomiske situasjon i 2008.

Jeg vil innledningsvis understreke at jeg til enhver tid er svært opptatt av å sørge for at Stortinget er tilstrekkelig informert og har et fyllestgjørende underlag for sitt arbeid. Jeg er videre opptatt av å legge

til rette for åpne og inkluderende prosesser, der berørte parter får tilgang til relevant informasjon, og gis god anledning til å komme med innspill og synspunkter.

Når det gjelder grunnlagsarbeidet for St.prp. nr. 48 (2007-2008), vil jeg vise til at vi har hatt en bred og inkluderende prosess, hvor blant annet arbeidstakerorganisasjonene, fylkeskommuner og kommuner har fått anledning til å komme med innspill knyttet til både Forsvarsstudie 07 (FS 07) og rapporten fra Forsvarspolitisk utvalg.

I tillegg la jeg i denne prosessen også stor vekt på gjennomføre møter med ordførere og fylkesordførere fra berørte regioner, for å sikre en god dialog og for å få belyst mulige konsekvenser av foreslåtte tiltak ytterligere.

I forbindelse med utarbeidelsen av proposisjonen, er det også gjennomført en ekstern og uavhengig kvalitetssikring av økonomiske beregninger knyttet til de mest sentrale baseendringer som har vært vurdert i grunnlagsarbeidet. Rapporten ble oversendt Stortinget 11. april 2008, for å understøtte komiteens behandling av proposisjonen. Inkludert i grunnlaget for komiteens behandling var også en regional- og distriktpolitisk konsekvensvurdering.

Jeg vil også vise til at det i tilknytning til for-

svarskomiteens behandling av St.prp. nr. 48 (2007-2008) ikke ble stilt skriftlig spørsmål om de enkelte basegrep eller de økonomiske forutsetninger knyttet til disse.

Som det fremgår av forannevnte, la Regjeringen stor vekt på å sikre at de anbefalinger som ble presentert for Stortinget i St.prp. nr. 48 (2007-2008) var helhetlige og robuste, hvor både sikkerhets- og forsvarspolitiske, operative, miljømessige, økonomiske og en rekke andre hensyn var vurdert.

Når det gjelder spørsmålet fra representanten Sahl, "vil statsråden vurdere å gjøre det aktuelle notatet offentlig tilgjengelig", legger jeg til grunn at det henvises til brev fra Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) til Forsvarsdepartementet knyttet til grunnlagsarbeidet for St.prp. nr. 48 (2007-2008). Innholdet er her av en slik karakter at brevet er gradert BEGRENSET. I tilknytning til at brevet ble kompromittert, har NSM foretatt en fornyet vurdering av skrivegradering, og finner at det er korrekt å opprettholde skrivet som BEGRENSET. Jeg kan i denne sammenhengen ikke se at det er kommet nye momenter i saken, som skulle tilsi en ytterligere vurdering av spørsmålet om offentliggjøring av dette aktuelle brevet.

SPØRSMÅL NR. 1386

Innlevert 30. juni 2008 av stortingsrepresentant Bent Høie

Besvart 4. juli 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Mener helse- og omsorgsministeren at kriteriene Helse Sør-Øst har brukt for anbud overfor private rusbehandlingsinstitusjoner er i samsvar med intensjonen i Rusreform II?»

BEGRUNNELSE:

I Innst. O. nr 4 (2003-2004) legges rammene for Rusreform II og de regionale helseforetakenes overtakelse for det samlede ansvaret for behandlingstilbudet for rusmisbrukere. Dette var en sak som gjennom Stortingets behandling endret seg betydelig i forhold til Regjeringens forslag. En vesentlig grunn til dette var at Stortinget ønsket at det statlige ansvaret skulle strekke seg lenger enn til å rendyrke den tradisjonelle spesialisthelsetjenesten innenfor behandlingen av rusmiddelavhengige. Dermed ble lo-

ven om spesialisthelsetjeneste endret til "Sørge for tverrfaglig spesialisert behandling." I realiteten innebar det at kommunenes ansvar forble uendret, mens staten overtok også ansvar for den sosialfaglige delen som var knyttet opp mot behandlingen. Dette kommer til uttrykk fra Stortinget i innstillingen. Blant annet innledningsvis: "Dermed blir overgangen fra rusmisbruk til deltakelse i samfunnet ikke bare en kamp om rusfrihet, men også en langvarig utviklingsprosess." Til forholdet mellom spesialisthelsetjenesten og sosialtjenesten sier komiteens flertall: "Flertallet understreker at institusjonene skal tilby både helsefaglig og sosialfaglig behandling av pasientene."

Det er ikke tvil om at Stortingets intensjon var at staten skulle ta ansvar for en langvarig tverrfaglig behandling som også innebar den sosiale rehabiliteringen som var en del av tilbudet i de institusjonene som på det tidspunktet fylkeskommunen hadde ansvar

for. Svaret fra Stortinget var altså ikke å kutte ut den sosiale rehabiliteringen fra disse institusjonene, men å styrke spesialisthelsetjenesten innenfor de samme institusjonene.

Dette fremkommer også i merknaden til § 2-1 a første og annet ledd i spesialisthelsetjenesten, som ble utarbeidet av Helse- og omsorgsdepartementet etter at de hadde fått oversendt Stortingets forslag til ny lovttekst og merknader. Tilnærmingen der er ikke å fjerne institusjoner med stort innslag av sosialfaglig kompetanse, men å møte lovens krav ved å tilføre mer spesialisthelsekompetanse:

"Det kan derfor være behov for å vurdere om det er hensiktsmessig å tilføre disse tjenestene en større grad av helsefaglig kompetanse."

Helse Sør-Øst har blant annet stilt krav om at behandlingen i institusjonene ikke skal ha en varighet på mer enn 6 mnd. All erfaring tilsier at da har en ikke mulighet til å gi et tverrfaglig behandlingstilbud som også innebærer sosial rehabilitering. Som saksordfører for Rusreform II mener jeg derfor at anbudskriteriene til Helse Sør-Øst er i strid med Stortingets intensjon i rusreform II.

Svar:

Som nyinnsatt helse- og omsorgsminister har jeg allerede merket meg at det i ulike sammenhenger er skapt en del bekymringer som følge av den anskaffelsesprosessen som Helse Sør-Øst RHF nå har gjennomført på rusfeltet. Jeg vil samtidig få understreke at jeg deler representanten Høie sitt engasjement for at rusmiddelavhengige skal få så godt tilrettelagte tjenester som mulig. Jeg kan også nevne at jeg nylig inviterte bruker- og pårørendeorganisasjoner på rusfeltet til et møte for å lytte til deres synspunkter på tjenestetilbudet til rusmiddelavhengige.

Helse Sør-Øst RHF har overfor meg understreket at det samlede behandlingstilbudet for rusmiddelavhengige i helseregionen skal ivareta behovet for tverrfaglige spesialiserte tjenester. Det opplyses videre fra Helse Sør-Øst RHF at de kriteriene som er lagt til grunn for anskaffelsesprosessen har lagt vekt på å styrke den helsefaglige kompetansen i tilbudene - ikke på bekostning av den sosialfaglige kompetansen, men i tillegg til denne. Etter min oppfatning er dette også helt i tråd med de intensjoner som ble lagt til grunn av Stortinget ved behandling av Rusreform II senhøstes 2003.

I sin tilbakemelding har Helse Sør-Øst RHF forsikret meg om at det sosialfaglige elementet i tverr-

faglig spesialisert behandling skal opprettholdes og videreutvikles, samtidig som den helsefaglige kompetansen skal styrkes.

Jeg deler representanten Høie sitt syn på at rusmiddelavhengige har behov for, og krav på, langvarige behandlingssopplegg der det vurderes at dette er det mest hensiktsmessige og faglig forsvarlige. Dette må baseres på en individuell vurdering.

Slik det fremgår av representanten Høie sin begrunnelse for sitt spørsmål, hevdes det at Helse Sør-Øst RHF har stilt som krav i anskaffelsesprosessen at behandlingen i institusjonene ikke skal vare lenger enn 6 måneder.

Jeg er informert om fra Helse Sør-Øst RHF om at de gjennom sine avtaler har lagt opp til at noen institusjoner i sitt behandlingssopplegg legger til grunn en behandlingstid på over ett år, og at en rekke institusjoner har betydelig lenger behandlingstid enn 6 måneder. Jeg vil i den sammenhengen også peke på de regionale helseforetakene sine "sørge-for" ansvar. I dette ansvaret ligger at alle rusmiddelavhengige som har behov for tverrfaglig spesialisert behandling, på bakgrunn av individuelle vurderinger skal få den behandling de har behov for.

I 2006 ble det foretatt en evaluering av Rusreformen etter 3 års virketid. Dette var i tråd med Stortingets behandling av reformen høsten 2003. Denne evalueringen viste blant annet i sin hovedkonklusjon følgende: "De regionale helseforetakene har fått på plass den nye forvaltningen av de tverrfaglig spesialiserte tjenestene til rusmiddelmissbrukere. Dette innebærer også at pasientrettighetene blir ivaretatt på en tilfredsstillende måte". Videre sies det i denne evalueringen at "samarbeidet mellom den kommunale sosialtjenesten og spesialisthelsetjenesten har økt etter reformen". Samtidig understrekes det at det er store utfordringer i samarbeidet og samhandlingen mellom spesialisthelsetjenesten og kommunene. I tillegg pekes det på at for mange rusmiddelavhengige opplever brudd i behandlingsforløpet og at dette kanskje er den største utfordringen for å forbedre tjenestene.

Ut fra de forhold som er omtalt ovenfor, er det min vurdering at de kriteriene som Helse Sør-Øst RHF har brukt i sin anskaffelsesprosess er i samsvar med intensjonene i Rusreform II. Samtidig kan det være grunn til å tilføye at den anskaffelsen som nå er gjennomført, utgjør om lag en fjerdedel av det samlede tilbudet til rusmiddelavhengige i helseregion sør-øst.

SPØRSMÅL NR. 1387**Innlevert 30. juni 2008 av stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal****Besvart 9. juli 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Vil miljøvernministeren på bakgrunn av det som nå er avdekket i Gulen sørge for å få på plass et kontrollsystem med systematiske uanmeldte stikkprøvekontroller av skipslaster som ankommer til norske havner?»

BEGRUNNELSE:

NRK avdekket i Brennpunkt-programet "Mitt skip er lastet med" at Vest Tank i Gulen mottok store leveranser av dårlig bensin i månedene før eksplosjonen 24. mai i fjor. Selskapet inngikk i en virksomhet med vasking av svovelholdig coker gasoline, et restprodukt fra oljeraffinering. Etter vaskingen ble den svært dårlige bensinen, med et svovelinhold som langt overstiger det som er tillatt i Europa, fraktet til Vest- Afrika. Svovelen som ble skilt ut ble liggende igjen på tanken som senere eksploderte. Virksomheten pågikk rett foran nesen på norske myndigheter uten å bli avdekket.

Harald Sørby i SFT uttalte følgende om saken i en kommentar til NRK 19. juni: "Statens forurensningstilsyn såg berre på papir og sjekka aldri kva som faktisk var i tankane. Og så er det då bedrifta sitt ansvar å syte for at dei ikkje tek imot noko anna enn det dei har løyve til". Regiondirektør John Erik Hagen i Kystverket følger opp: " Vi går inn på papira. Vi går aldri inn i sjølve lasta. Tolloverinspektør Helge Toft i tollvesenet uttaler at de ikke sjekker lasten fysisk: "Nei, det har vi ikkje tid til. Det er 20 år sidan vi slutta med det".

Svar:

Jeg er enig i at tilsyn og kontroll er svært viktig for å sikre etterlevelse av regelverket.

Sjøfartsdirektoratet har ansvar for havnestatskontroll av skip under fremmed flagg, og gjennomfører stikkprøvekontroll av skip og utstyr. Hovedinnholdet i kontrollene vil være å sjekke at skipet har gyldige sertifikater og at skipets tilstand er i henhold

til internasjonale krav. Skip som transporterer kjemikalier skal ha et sertifikat som identifiserer hvilke laster de kan transportere, og de skal ha en lasteliste for hver transport. Dersom lastens innhold ikke er i samsvar med lastelisten, har de sanksjonsmuligheter overfor skipet.

Kystverket driver den norske delen av det felleseuropeiske, elektroniske meldingssystemet SafeSeaNet. Gjennom SafeSeaNet mottar Kystverket bl.a. meldinger fra skip som frakter farlig last. Kystverket mottar i snitt 2000 meldinger pr. måned, hvorav ca. 700 er meldinger om farlig last. Informasjon fra SafeSeaNet går i dag fra Kystverket til bl.a. Sjøfartsdirektoratet (danner bl.a. grunnlag for Sjøfartsdirektoratets havnestatskontroll) og til Tollvesenet. Det er også etablert et samarbeid mellom Kystverket og Tollvesenet om at elektroniske meldinger fra skip til Tollvesenet skal gå gjennom SafeSeaNet-systemet.

Anlegg som mottar kjemikalier og farlig avfall har, som alle andre virksomheter, selv ansvar for å påse at virksomheten deres er i tråd med lovverket, og at de har nødvendige tillatelser fra norske myndigheter. Statens forurensningstilsyn (SFT) kontrollerer regelmessig slike anlegg, hvor de gjennomgår dokumentasjon fra bedriftene og intervjuer ansatte. Videre kontrollerer de om opplysningene stemmer med tilstanden ute på anleggene.

Miljøvernmyndighetene har høyt fokus på tilsyn og kontroll av virksomheter som håndterer kjemikalier og farlig avfall, og arbeider løpende for å forbedre denne aktiviteten. Dette arbeidet er omtalt i St. meld. nr. 14 "Sammen for et giftfritt miljø – forutsetninger for en tryggere fremtid" som regjeringen la fram i 2006.

Det er viktig at myndighetene i sin tilsyns- og kontrollvirksomhet utfører stikkprøvekontroller for å sjekke at opplysninger og dokumentasjon de får fra aktører og virksomheter er riktige. De berørte myndighetene som er involvert i denne saken har fått nyttig lærdom som vi vil bruke i det videre arbeidet, og vi vil sammen sørge for at dette følges opp.

SPØRSMÅL NR. 1388**Innlevert 30. juni 2008 av stortingsrepresentant Svein Flåtten****Besvart 8. august 2008 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«En del norske importører av elektronikk som er produsert i f.eks. Østen, men videreføret i EU og tollfritt importert til toll-lager i Norge, kan ikke reeksportere produktene til EU tollfritt. Årsaken er at produktene er så lite bearbeidet i EU, at de ikke kan defineres som EU-produkt. Varen kan altså flyte tollfritt i EU, men får 14 pst. toll ved reeksport fra Norge.

Er slik praksis i tråd med EØS-avtalen, og hvis ikke, ser statsråden noen virkemidler for å avhjelpe situasjonen?»

Svar:

Det er to handelsregimer for tollpreferanse som kan komme i betraktning i tilfellet som nevnt, enten EØS-avtalen eller GSP-systemet (Generalized System of Preferences).

Spørsmålet om nevnte praksis er i tråd med gjeldende regelverk er avhengig av en rekke faktorer, bl.a. hvilken vare det er snakk om, hvilket land varen kommer fra, hvilken bearbeiding som skjer mv. Toll- og avgiftsdirektoratet redegjør nærmere for dette i brev 31. juli 2008 (vedlagt). Jeg slutter meg videre til direktoratets vurdering om at det ikke synes å være grunnlag for å hevde at forholdet strider mot EØS-avtalen og at det i praksis vil være vanskelig å foreta eventuelle endringer i regelverket pga de mange land som er involvert i vedtagelsen av disse bestemmelsene. På denne bakgrunn oppfordrer direktoratet det aktuelle firma til å konsultere sin tollregion eller direktoratet for nærmere opplysninger om hvilke alternativer som foreligger ut fra den konkrete situasjonen.

Vedlegg til svar:

Skriftlig spørsmål nr. 1388 fra representanten Svein Flåtten til finansministeren vedrørende reeksport av varer fra Norge til EU

Toll- og avgiftsdirektoratet viser til henvendelse fra Stortinget av 30. juni 2008, skriftlig spørsmål nr. 1388 fra stortingsrepresentant Svein Flåtten (H), som er mottatt her ved departementets oversendelse i e-post den 3. juli 2008.

1. Bakgrunn

Innledningsvis bemerkes at saken reiser en del problemstillinger. Det er i stortingsrepresentant Svein Flåtten's spørsmål ikke nevnt hvilken vare innen bransjen "elektronikk" som eksporteres fra EU

og som skal reeksporteres fra Norge. Det er videre noe uklart hva saken egentlig gjelder da det ikke er nevnt noe konkret mht hvorfra varen kommer og hvilken bearbeiding som har funnet sted i EU. Det er heller ikke opplysninger om eventuell bearbeiding i Norge før reeksport til EU, og det uklart hvorfor varen importeres midlertidig til Norge samt hvorfor importen til Norge skjer til et tolllager.

Oppsummert er det derfor vanskelig for direktoratet å gi en entydig konklusjon. Vårt svar blir derfor noe hypotetisk og er bygd på en del forutsetninger/scenarier som angitt i avsnitt 2 og 3 nedenfor.

Det skal videre presiseres at idet Norge ikke er medlem av EU, så er vi ikke en del av EUs tollunion og vi er dermed heller ikke styrt av et overordnet felles tollregime.

2. Det er to handelsregimer for tollpreferanse som kan komme i betraktning i foreliggende tilfelle:**1) EØS-avtalen fundergitt avtalens betingelser/regler)**

EU og Norge (samt Island og Liechtenstein) er medlemmer av EØS-avtalen, men Norge er ikke en del av EUs tollunion. For handel mellom EUs medlemsland og Norge fungerer EØS-avtalen som enhver annen frihandelsavtale; dvs. at tollfrihet eller tollreduksjon oppnås ved innførselen av de aktuelle varer ved at importøren i prinsippet kan dokumentere at varene er EØS-opprinnelsesprodukter. Eksportøren må utstede et opprinnelsesbevis, som importøren benytter som dokumentasjon ved tolldeklarereringen ved innførsel.

2) EUs og Norges GSP systemer (undergitt systemenes betingelser/regler').

EUs og Norges GSP-systemer gir mulighet til tollfri innførsel til hhv EU og Norge av visse varer fra visse utviklingsland.

EUs og Norges GSP-systemer er noe ulike mht landdekning (hvilke land som omfattes) og konsesjoner (hvilke varer som omfattes og de ulike tollpreferanser). Opprinnelsesreglene er imidlertid pr dato sammenfallende og det er derfor formalisert et praktisk samarbeid mellom EU og Norge som innebærer at GSP-varer kan sendes via et tollager i EU og videre til Norge; eller via et tollager i Norge til en mottaker i EU. Det forutsettes at varenes GSP-opprinnelse kan dokumenteres ved opprinnelsesbevis.

3. Forutsetninger som vi legger til grunn i saken ut fra innholdet i spørsmålet:

- dette dreier seg angivelig om en "elektronikkvare",
- varen er produsert i et ukjent land i "Østen",
- varen innføres til EU for noe "videreforedling" (antakelig "minimal bearbeiding"),
- Norge er ikke en del av EU og heller ikke med i EUs tollunion,
- varen eksporteres deretter til Norge (angivelig for innlegg på et tollager),
- varen fortolles ikke til fri rådighet i Norge, men forblir på tollager,
- varen bearbeides ikke i Norge,
- varen reeksporteres senere i uendret stand tilbake til EU.

4. Tollsats samt varens klassifisering i tolltariffen i hhv EU og Norge

Det må anses sannsynlig at dette dreier seg om en "elektronikkvare" som klassifiseres i tolltariffens kapittel 85. Dette gjelder både i EU og i Norge (selv om de detaljerte varenummer i tolltariffen kan være avvikende).

Det må antas at denne varen ved innførsel til EU normalt er belagt med 14 % i ordinær toll. Dersom varene er omfattet av EUs GSP-system (eksportland og vareomfang), så må det antas at varen kan innføres tollfritt til EU fra vedkommende GSP-land (i Østen) under forutsetning av at varen ledsages av et tilfredsstillende GSP-opprinnelsesbevis.

Ved innførsel til Norge er denne varen tollfri (ordinær toll er 0), uansett hvorfra varen innføres og uansett om den innføres til fri omsetning eller legges inn på et tollager.

5. Innførsel av varene til EU, videresalg til Norge og senere reeksport til EU

1) EØS-avtalen:

Scenario A.

Dersom elektronikkvaren innføres til EU fra et land i Østen uten GSP-opprinnelsesbevis vil varen svare 14 % (ordinær) toll ved innførselen. Som følge av at EU er en tollunion, vil varen etter fortolling være i "fri sirkulasjon" innad i EU (mellom EUs medlemsland).

Når denne varen gjennomgår en angivelig "minimal bearbeiding" i EU, antas varen å beholde sin (ikke-preferensielle) "Østen-opprinnelse". En slik minimal bearbeiding er ikke tilstrekkelig til å gi varen (EU) "EØS-opprinnelse" -jf formuleringer i spørsmålet. For at varer skal få "EØS-opprinnelse" og rett til EØS-behandling i Norge og i EU kreves at opprinnelsesreglene i EØS-avtalen er oppfylt (jf Protokoll 4), og at berørte selskaper (firmaer) dokumenterer dette med et EØS-opprinnelsesbevis.

Ved utførsel fra EU til Norge, vil muligens betalt toll (14 %) kunne refunderes, men dette er i så fall noe EUs myndigheter må ta stilling til ut fra EUs eget regelverk.

Ved innførsel til Norge vil varen kunne fortolles (varen er som nevnt ovenfor tollfri ved innførsel til Norge) eller legges inn på et tollager (uten fortolling).

Ved en senere reeksport fra Norge til EU vil det ikke kunne utstedes noe EØS-opprinnelsesbevis fra Norge som muliggjør EØS-tollfrihet i EU eller andre EØS-land. Dette pga at det ikke fulgte med noe EØS-opprinnelsesbevis ved innførselen hit til landet, og i det varen angivelig heller ikke er bearbeidet til et EØS-produkt i Norge. En norsk eksportør mangler da et grunnlag for å kunne utferdige et EØS-opprinnelsesbevis. Varen kan dermed iht EUs regler bli belastet med toll (14 %) ved (gjen)innførsel til EU. Eventuelt kan muligens varen tas inn igjen til EU tollfritt som en tidligere fortollet "EU-vare". Dette må EUs myndigheter ta stilling til.

Scenario B.

Elektronikkvare innført fra et land i Østen med GSP-opprinnelsesbevis til EU vil kunne innføres - . GSP-tollfritt. Som følge av at EU er en tollunion, vil varen etter fortolling være i "fri sirkulasjon" innad i EU (mellom EUs medlemsland).

Når denne varen gjennomgår en antatt "minimal bearbeiding" i EU, vil varen miste sin "GSP-opprinnelse" fra vedkommende land. Uansett, vil slik minimal bearbeiding ikke være tilstrekkelig til å gi varen "EØS-opprinnelse". For at varer skal få rett til EØS-behandling kreves at opprinnelsesreglene i EØS-avtalen er oppfylt (Protokoll 4) og at dette dokumenteres med et EØS-opprinnelsesbevis.

Under dette scenario vil denne varen således ikke kunne eksporteres til Norge under EØS-avtalen med opprinnelsesbevis. Ved innførsel til Norge vil varen som nevnt foran uansett være tollfri, og eventuelt kunne legges inn på et tollager (uten fortolling/merverdiavgift). Ved en eventuell senere reeksport fra Norge til EU vil det ikke kunne utstedes noe EØS-opprinnelsesbevis fra Norge som muliggjør EØS-tollfrihet i EU. Dette pga at det ikke fulgte med noe opprinnelsesbevis ved innførselen hit til landet, og i det varen heller ikke er bearbeidet i Norge. Grunnlaget for utstedelse av EØS-opprinnelsesbevis mangler. Varen kan dermed bli belastet med toll ved (gjen)innførsel til EU. Eventuelt kan muligens varen tas inn igjen til EU tollfritt som en tidligere fortollet "EU-vare". Dette må EUs myndigheter ta stilling til.

2) GSP-svstemet;

Scenario A.

Som nevnt ovenfor under Scenario B ovenfor, vil en elektronikkvare innført til EU fra et land i Østen med

GSP-opprinnelsesbevis vil kunne innføres GSP-tollfritt til EU. Som følge av at EU er en tollunion, vil varen etter fortolling være i "fri sirkulasjon" innad i EU.

Dersom varen fortolles og/eller bearbeides noe i EU, mister varen sin GSP-opprinnelse ved utførsel til Norge. Det kan dermed ikke utstedes noe GSP-opprinnelsesbevis (erstatningssertifikat) ved eventuell eksport til Norge. Dette følger av EUs regelverk på området.

Ved innførsel til Norge, vil varen kunne innføres tollfritt da varen i seg selv er tollfri, men det vil ved en eventuell senere reeksport til EU ikke kunne utstedes noe GSP-opprinnelsesbevis (erstatningssertifikat), da det er ikke noe grunnlag for dette. Varen kan dermed bli belastet med toll ved innførsel til EU. Eventuelt kan muligens varen tas inn igjen til EU tollfritt som en tidligere fortollet "EU-vare". Dette må EUs myndigheter ta stilling til.

Scenario B.

Det er imidlertid etablert et formalisert samarbeid mellom EU og Norge (og Sveits) som muliggjør at GSP-varer kan sendes via en varemottaker / et tollager i EU før varen sendes videre til Norge i sin helhet eller i form av delsendinger. Det er en forutsetning at slike varer er under tollvesenets kontroll (på tollager) i EU og at varene ikke bearbeides.

I slike tilfeller følger det med et originalt GSP-sertifikat til en varemottaker i EU. Vedkommende vareeier må legge varene inn på et tollager i EU, hvorfra varene kan eksporteres i sin helhet eller i form av oppdelte sendinger til Norge. Ved slike forsendelser til Norge kan det utstedes et GSP "erstatningssertifikat" for varer som legges inn på et tollager i Norge. Således, selv om varen i seg selv er tollfri ved innførsel til Norge, kan det nevnte erstatningssertifikatet benyttes som grunnlag for å utstede et nytt erstatningssertifikat i Norge ved en eventuell senere reeksport til EU. Det må imidlertid ikke være gjort noe med varene, og de må hele tiden ha vært "under Tollvesenets kontroll" - dvs på tollager. Ved at det utstedes et slikt GSP erstatningssertifikat i Norge, vil importøren i EU kunne fremlegge dette ved fortolling og oppnå GSP-tollfrihet ved innførselen.

6. Oppsummering / virkemidler

Toll- og avgiftsdirektoratet kan ut fra det opplyste ikke se at det forholdet strider mot regelverket i EØS-avtalen. Som nevnt innledningsvis er Norge ikke EU-medlem og ikke en del av EUs tollunion, og det er dermed ikke "fri sirkulasjon av varer" mellom EU og Norge. I henhold til EØS-avtalen er det kun "fri sirkulasjon" mellom EU og Norge med "EØS-produkter".

Når stortingsrepresentant Flåtten spør om hvilke virkemidler statsråden ser for å avhjelpe denne situa-

sjonen, vil direktoratet bemerke at det er vanskelig å gi konkrete råd når det er så mange usikkerhetsfaktorer i saken.

Vi vil uansett fremholde at det vil være meget vanskelig for et land utenfor EU å få endret EUs interne regler for klassifisering og tollbehandling samt EUs gjeldende GSP-regelverk på dette området.

Videre, er det vanskelig å tro at EU vil kunne gå innfor noen endringer av EØS-avtalens regelverk som vil kunne løse forholdet i denne saken. Det skal i tillegg opplyses at, for å få til eventuelle endringer i EØS-avtalens opprinnelsesregler, kreves nå at hele 42 land blir enige om slike endringer. Dette skyldes det integrerte EuroMed samarbeidet med identiske opprinnelsesregler i alle frihandelsavtalene med de 42 aktuelle landene i Europa og rundt Middelhavet.

Vi vil tilrå at det aktuelle firmaet i samråd med sine samarbeidspartnere ser på logistikken i saken. Ved innførsel fra Østen til EU, hvorfor sendes varen til tollager i Norge, når ingenting gjøres med varen i Norge.

Kan ikke varen lagres i EU? Innad i EU er det som nevnt "fri flyt" av varer og en slipper den fordyrende omkostningen ved å sende varene til Norge. Varen kan bearbeides i EU og deretter selges tollfritt innad i hele EU samt til Norge.

En annen mulighet kan være å foreta direkte import til Norge fra det berørte land i Østen ledsaget av et GSP-opprinnelsesbevis. Når slike varer legges inn på tollager i Norge, kan de senere eksporteres tollfritt til EU under dekke av et GSP-erstatningssertifikat utstedt i Norge.

En tredje mulighet er å bearbeide varen fra Østen tilstrekkelig (enten i EU eller i Norge) til at varen får "EØS-opprinnelse". Det må da vurderes om EØS-avtalens opprinnelsesregler er oppfylt; herunder må vurderes de produserte varers eksportverdier. I så fall vil varen kunne eksporteres mellom EØS-landene tollfritt under dekke av et EØS-opprinnelsesbevis.

Toll- og avgiftsdirektoratet vil avslutningsvis gi uttrykk for forståelse for at det kan være vanskelig for finansministeren å gi stortingsrepresentant Flåtten et kort og konsist svar på spørsmålet. Vi har imidlertid søkt å redegjøre for de ulike opsjoner ut fra de fa opplysninger som ligger i spørsmålet.

Vi kan imidlertid, som nevnt, ikke se det er noe brudd på gjeldende regelverk i EØS-avtalen, og vi kan vanskelig se at det er noe som kan gjøres mht endringer for den foreliggende sak.

Da saken er forbundet med stor usikkerhet mht fakta, vil vi tilrå at finansministeren gir uttrykk for at det angjeldende norske firma kontakter sin tollregion eller direktoratet for nærmere opplysninger om hvilke muligheter som foreligger ut fra den konkrete situasjon. Vi kan gjerne ha et oppklarende møte med firmaet om saken dersom dette er ønskelig.

SPØRSMÅL NR. 1389**Innlevert 30. juni 2008 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 15. juli 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Jeg legger til grunn at anbud på fv 107 Jondalstunnelen nå legges ut når St.prp.nr.72 (2007-2008) om prosjektet er lagt frem; i tråd med det statsråden tidligere har opplyst ville bli gjort for å ta inn igjen noe av den omfattende forsinkelsen prosjektet er påført. Det er fortsatt naturlig å sammenligne med Folgefonntunnelen.

Kan statsråden legge frem oversikt som viser hvordan Jondalstunnelen i de enkelte prosjektelementene kan sammenlignes med Folgefonntunnelen og hvilke ev. nye krav som stilles?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til svar på tidligere spm. 374 (2003-2004), spm 469 (2003-2004) og spm. 1182 (2005-2006) vedr sammenligning mellom rv 551 Folgefonntunnelen som ble tatt i bruk 15.6.2001.

Etter ferdigstilling av rv 551 Folgefonntunnelen ble det utarbeidet sluttrapport fra prosjektet som ble bygget av to ulike entreprenører. En privat entreprenør utførte 4 km av tunnellarbeidet fra Odda-siden og Statens vegvesen sin produksjonsavdeling utførte 7,13 km fra Kvinnherad-siden og resten av arbeidene for hele tunnelen. En sammenligning av prisene viser at den private entreprenøren hadde ca. 11 pst. lavere pris.

Folgefonntunnelen ligger geografisk nær den planlagte Jondalstunnelen. I utgangspunktet bygges en ny tunnel som er identisk med eksisterende Folgefonntunnel profilmessig. Også Jondalstunnelen omfatter fjelltunnel, ny veg og utbedring av gammel veg. Om det er kommet til nye krav til utforming og utførelse og nye krav til vern av ytre miljø er det viktig å få dette spesifisert slik at det er mulig å sammenligne anbud på nytt prosjekt med faktisk pris på bygging av tilnærmet lik tunnel i nærrområde.

Jeg peker på at prosjektet gir Statens vegvesen en spesiell god mulighet til å sammenligne med erfaring fra et godt gjennomført og svært likt prosjekt.

Det er etter mitt syn en viktig mulighet for SVV å bruke god erfaring på best mulig måte. Jeg vil også vise til at sluttrapporten fra prosjekt Rv 551 Folgefonntunnelen viste et godt gjennomført prosjekt - altså en viktig erfaringsplattform for SVV som det er naturlig å bruke i arbeidet med et ganske likt nytt prosjekt i samme område.

Jeg viser til St. prp. nr. 45 2007-2008 der styringssystemer innenfor SVV omtales.

Jeg siterer bl.a. følgende fra proposisjonen:

"Likevel innvender Agenda mot systema for styring og rapportering i Statens vegvesen at etaten si rapportering om kvalitet bør forbehold, styringa av risiko kan bli betre og at vegvesenet kan arbeide meir systematisk med å ta røynsler frå tidlegare hendingar og prosjekt inn i styringa av etaten."

Og videre:

"Samferdselsdepartementet er samd med Agenda i at vegvesenet har eit potensial for forbedring på viktige, konkrete område. Dette gjeld spesielt dokumentasjon og rapporteringsrutinar av kvalitet og vurdering av risikoforhold i utbyggingsprosjekt."

På bakgrunn av at det for dette prosjektet har vært gjennomført ekstern kvalitetssikring tre ganger, men at ingen av disse "sikringene" synes å ha foretatt en bred og grundig sammenligning med erfaringsrapport fra gjennomført prosjekt Rv 551, er det viktig at slik erfaring nyttes i arbeidet med anbudsutlysning og det videre arbeidet med bygging av prosjekt fv 107 Jondalstunnelen.

Svar:

Rv 551 Folgefonntunnelen er et riksvegprosjekt, og fv 107 Jondalstunnelen er et fylkesvegprosjekt. Dette innebærer at det er Hordaland fylkeskommune som har ansvaret for prosjektgjennomføringen av Jondalstunnelen, i motsetning til Folgefonntunnelen der staten hadde ansvaret. Fordi prosjektene er så vidt forskjellige, har det etter min vurdering lite for seg å sammenligne de enkelte prosjektelementene i Folgefonntunnelen og Jondalstunnelen med hverandre. Det er også, som representanten Sortevik påpeker, sju år siden Folgefonntunnelen ble tatt i bruk.

Det har av ulike årsaker tatt tid før Jondalstunnelen var klar til å fremmes for Stortinget. Det er derfor viktig at en i den videre prosessen legger opp til anleggsstart så snart som mulig. På samme måte som det er gjort ved enkelte riksveianlegg vil jeg derfor åpne for at prosjektet kan legges ut på anbud raskest mulig med forbehold om Stortingets vedtak om utbygging og finansiering av prosjektet. Noe annet er at det gjøres forberedelser til anbudsutlysning.

Statens vegvesen opptrer på vegne av fylkeskommunen i denne saken, og jeg forutsetter at vegvesenet med sin store erfaring på tunnelsiden bidrar med kunnskap og råd overfor fylkeskommunen. Fylkes-

kommunen og vegvesenet bør sammen bidra til å sikre kontinuitet i framdriften.

I stortingsproposisjonen om prosjektet blir det opplyst at en automatisk innkreving på et tidligere tidspunkt enn 2016 vil komme som et positivt bidrag

til finansieringen av prosjektet. Dette er noe Samferdselsdepartementet vil følge opp.

Jeg vil for øvrig holde meg orientert om framdriften i saken.

SPØRSMÅL NR. 1390

Innlevert 30. juni 2008 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 15. august 2008 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«I en pressemelding datert 27.06.08 skriver statsråden at han og den svenske næringsministeren Maud Olofsson har blitt enige om en forståelse om et samarbeid for å få på plass et felles elsertifikatmarked. I den skriftlige "forståelsen" står det at "Det vil fremme forståelsen for et felles elsertifikatmarked at konkurransevilkårene for alle aktørene så langt som mulig blir likeverdige."

Kan man ved det forstå statsråden slik at han vil jobbe for at småkraftverk inkluderes i et grønt sertifikatsystem?»

Svar:

Hvilke teknologier som skal inkluderes i et grønt sertifikatmarked er en av problemstillingene som må avklares i forhandlingene med Sverige. Det er naturlig at vannkraften får en plass i systemet, og jeg vil jobbe for dette i tråd med regjeringens politikk for småkraftverk i Norge. Jeg er opptatt av å få på plass et robust og langsiktig støttesystem, men jeg må be om forståelse for at jeg ikke kan gå i detaljer om forhandlingsposisjoner før diskusjonene med Sverige har startet.

SPØRSMÅL NR. 1391

Innlevert 30. juni 2008 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 14. juli 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Kvinnherad Energi har alle nødvendige tillatelser til moderniseringen av Muradalen Kraftverk. Likevel forsøker MD gjennom rettssystemet å stoppe prosjektet. Prosjektet vil etter den nye plan- og bygningsloven ikke ha krav om reguleringsplan, men paradoksalt nok forsøker MD å stille krav om at nettopp en reguleringsplan skal utarbeides.

Mener statsråden det er vel anvendt tid og penger å bruke rettssystemet til å forfølge denne saken, hvor nytt lovverk i bunn og grunn fjerner MDs argumenter?»

Svar:

Kvinnherad Energi gikk til rettssak mot staten, ettersom de mente det ikke forelå krav om reguleringsplan for tiltaket de ville sette i gang i Muradalen. Miljøverndepartementet tapte saken i Sunnhordland tingrett. Miljøverndepartementet anket saken, ettersom vi mente det forelå krav om reguleringsplan for slike tiltak i gjeldende plan- og bygningslov.

Den nye plan- og bygningsloven sier at konsekvenspliktige anlegg for produksjon av energi etter energiloven, vannressursloven eller vassdragsreguleringsloven ikke utløser krav om reguleringsplan. Den nye loven vil tidligst tre i kraft 1. juli 2009.

Det er ikke riktig at Miljøverndepartementet forsøker å bruke rettssystemet til å stoppe prosjektet i Muradalen. Departementet har uttalt at kommunen kan dispensere fra plankravet i gjeldende plan- og bygningslov, men dette har Kvinnherad kommune ikke vært interessert i.

Miljøverndepartementet mener derfor det er riktig at den prinsipielle siden av saken nå skal prøves igjen for retten. At det kommer en ny lov som endrer dette forholdet, vil ikke endre det faktum at loven på tidspunktet for utvidelsen av Muradalen kraftverk stilte krav om reguleringsplan.

SPØRSMÅL NR. 1392

Innlevert 30. juni 2008 av stortingsrepresentant Jan Sahl

Besvart 3. juli 2008 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Vil statsråden legge fram forslag om justeringer i regelverket for sykepenger og/eller pleiepenger som i langt større grad enn i dag kan gi økonomisk sikkerhet for personer som reduserer egen yrkesaktivitet for å utøve nødvendig pleieansvar for nære pårørende med alvorlig sykdom?»

BEGRUNNELSE:

I Aftenposten 30 juni presenteres en sak hvor en person som har søkt om 40 % sykemelding på grunn av pleieansvar for sin svært syke kone har fått avslag på søknad om sykepenger.

Det er ingen tvil om at sykepengeordningen er ment å gi økonomisk sikkerhet ved egen sykdom, ikke kompensasjon for inntektsbortfall på grunn av pleieansvar for sykdom til nære pårørende. Samtidig framstår det som urimelig at personer som utøver helt nødvendig pleieansvar for sine aller nærmeste, og på denne måten også er med å dempe et stadig stigende press for offentlige pleietilbud, skal måtte havne i økonomisk ruin på grunn av at de tar dette ansvaret. Hverken eksisterende omsorgslønnordning eller pleiepengeordning vil tilnærmevis kunne gi en slik økonomisk sikkerhet som sykepengeordningen gir når det gjelder nivå og varighet, jfr. for eksempel pe-

riodebegrensningen for pleiepenger for nære pårørende i folketrygdloven § 9-12.

Svar:

Personer som har behov for pleie og omsorg har etter kommunehelsetjenesteloven krav på å få nødvendige pleie- og omsorgstjenester. Det kan likevel være hensiktsmessig å legge til rette for at yrkesaktive i større grad gis muligheter til å ta på seg omsorgsoppgaver. Samtidig er det store utfordringer å finne en balanse som ivaretar både den enkeltes muligheter til å utføre omsorgsoppgaver og hensynet til å opprettholde tilknytningen til arbeidslivet.

I forbindelse med Innst. S. nr. 14 (2007-2008) opplyste daværende arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen til komiteen at det var nedsatt en interdepartemental arbeidsgruppe som skulle utrede muligheten til permisjon og eventuell økonomisk kompensasjon på grunn av omsorg for nære pårørende. Han uttalte videre at når arbeidsgruppens rapport forelå, ville departementet vurdere forslagene og komme tilbake til Stortinget med en vurdering av saksområdet.

Departementet har i St.prp. nr. 1 (2007-2008) varslet at det tar sikte på å legge fram et høringsnotat med vurdering av mulige strategier og tiltak. Departementet tar sikte på å gjøre dette over sommeren.

SPØRSMÅL NR. 1393**Innlevert 30. juni 2008 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 7. juli 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Har forsknings- og høyere utdanningsministeren oversikt over hvor mye det forskes på drikking av alkohol i Norge, og hvor stor andel av denne forskningen som ser på de positive ringvirkningene av konsum av alkohol?»

BEGRUNNELSE:

Historisk sett har det meste av alkoholforskningen vært for å se på de negative konsekvensene av konsum av alkohol. De siste tiår har det imidlertid dukket opp mange nye internasjonale forskningsresultater og undersøkelser, som viser at moderat alkoholforbruk har gunstig effekt på kropp og helse.

Undertegnede har blitt gjort kjent med at amerikanske helsemyndigheter siterer flere undersøkelser som viser at lett eller moderat alkoholforbruk kan knyttes til lavere fare for hjerte- og karsykdommer.

Undersøkelser viser at alkohol hjelper mot Alzheimer.

Forskere ved Texas Tech University og Mayo Clinic, som har undersøkt og analysert 8000 ikke-røykende amerikanere, konkluderte med at folk som drikker noen få drinker i uken har mindre risiko for å bli overvektige.

En britisk forskningsrapport som er referert i tidsskriftet *European Journal of Clinical Nutrition*, kom frem til at man ikke ble tjukk av å drikke noen øl i ny og ne. De konkluderte med at de kvinner som drikker mer enn gjennomsnittet kan gå noe ned i vekt.

Forskere ved Laval University i Quebec, i Canada, har funnet ut at visse sammensetninger i rødvinen kan forhindre skader på tannkjøttet og stoppe bakterier i munnen å spre seg.

En ny livsstilsstudie (med studier på 3000 pasienter) foretatt av forskere ved Karolinska Institutet i Sverige, sammen med danske forskere, har funnet ut at risikoen for å få gikt var opptil 50 prosent lavere hos dem som konsumerte mest alkohol sammenlignet med dem som drakk mest. Resultatene ble nettpublisert 5.juni, i tidsskriftet *Annals of the Rheumatic Diseases*.

Akademikere ved University College London har offentliggjort forskningsresultater som viser at de som bare drikker ett glass vin i uken (og opp til fem flasker vin i uken), har betydelig skarpere tankeprosess enn totalavholdsmennesker: Ettersom fordel med alkohol er at den øker blodgjennomstrømningen til hjernen.

En amerikansk studie fra Reason Foundation vi-

ser at personer som drikker alkohol tjener vesentlig mer enn helsefanatikere. Hvor økonomen Edward Stringham uttaler:

"Å drikke i sosiale sammenhenger bygger opp sosial kapital. De som drikker i sosiale sammenhenger bygger relasjoner og legger navn til sin kontaktliste, noe som resulterer i høyere lønn."

Den norske psykologen, spesialist i arbeids- og organisasjonspsykologi, Henning Bang, var i VG med overskriften; "ALKOHOL ER EN GLIMRENDE ICE-BREAKER". Bakgrunnen var at han i studentavisen UNIVERSITAS sa at: "å bli litt pussa er en usedvanlig måte å mingle og bli kjent med hverandre. Jeg har sånt sett ingen moralske innvendinger mot å "drekke" seg til venner.

Svar:

Forskning på alkohol er til dels omfattende, og det foreligger ikke en konkret oversikt over slik forskning som det etterspørres informasjon om. Jeg ber derfor om å få komme tilbake med et mer utfyllende svar etter sommeren.

Tilleggssvar 12. september 2008:

Det foregår mye rusmiddelforskning i Norge, både når det gjelder alkohol og narkotika. For 2008 ble det bevilget ca 35 mill. kroner til Statens institutt for rusmiddelforskning (SIRUS) og 18 mill. kroner til rusmiddelforskningsprogrammet i Norges forskningsråd. I tillegg foregår det rusmiddelforskning ved Nasjonalt folkehelseinstitutt, de regionale helseforetakene og ved enkelte andre forskningsmiljøer. Hvor mye av dette som er forskning på drikking av alkohol i Norge, er vanskelig å anslå eksakt uten en mer inngående gjennomgang.

SIRUS forsker mye på alkoholkonsum i Norge, både mengde og drikkemønster, mens Folkehelseinstituttet og helseforetakene har hovedvekten av sin forskning på de helsemessige konsekvenser og virkninger av rusmidler, både alkohol og narkotiske stoffer.

Ifølge Statens institutt for rusmiddelforskning (SIRUS) og Folkehelseinstituttet er det gjennomført lite forskning på positive effekter av alkoholbruk i Norge. Det er derimot foretatt mange utenlandske studier som har stor overføringsverdi til Norge, da studiene i særs liten grad er avhengig av lokale forhold. Det er derfor foretatt en kunnskapsoppsummering på dette området, og ifølge Folkehelseinstituttet

vurderes det om det skal gjøres flere slike oppsummeringer.

Blant de norske studiene har man ifølge SIRUS funnet følgende: Spørreundersøkelser i den generelle befolkningen viser at mange opplever at de blir gladere og mer feststemt når de drikker, og at de får bedre kontakt med personer av motsatt kjønn, og jo oftere de drikker, jo oftere opplever de også dette. Disse undersøkelsene viser også at jo oftere man drikker, desto oftere opplever man også ulike negative konsekvenser av alkoholinntaket. Det vil si at alkoholens gleder og sorger i stor grad følger hverandre.

Ifølge SIRUS finnes det et antall studier som viser at de som drikker små mengder alkohol daglig, og ikke mer enn det, har lavere risiko for hjerte-karsykdommer enn de som ikke drikker. Det er viktig å poengtere at en slik positiv effekt krever at det drikkes små mengder, og jevnlig. I Norge og i en rekke andre land viser undersøkelser fra blant annet SIRUS, at man har et drikkemønster som er preget av et høyt alkoholinntak per drikkesituasjon, og at det er svært få som faktisk drikker på en slik måte at det kan ha en helsemessig gunstig effekt. Studier fra Norge og andre europeiske land har også vist at en økning i alkoholkonsumet i befolkningen ikke reduserer omfanget av hjerte-kardødsfall.

Når det gjelder studier som viser sammenheng mellom alkoholkonsum og vekt, kommenterer SIRUS at det er overveiende sannsynlig at det her ikke foreligger en årsakssammenheng om at alkoholinntak fører til lavere vekt. Alkohol er i seg selv meget

energirikt og har samtidig liten næringsverdi. Studier har vist at et moderat alkoholinntak forekommer oftere blant dem med en generelt sunn livsstil, og det er derfor sannsynlig at sammenhengen mellom et moderat alkoholinntak og lavere risiko for overvekt skyldes livsstilen, og ikke alkoholinntaket i seg selv.

SIRUS kan videre opplyse at det også er gjort svært mange eksperimentelle studier av alkoholens effekt på kognitive funksjoner. Disse viser gjennomgående at forsøkspersonene har dårligere kognitive funksjoner under alkoholpåvirkning, og at eventuelle positive virkninger på kognitive funksjoner av rødvin har andre årsaker enn selve alkoholen.

Etter min oppfatning har vi et godt kunnskapsgrunnlag på dette området. Jeg ser derfor ikke behov for økt forskning på dette i Norge, også fordi det finnes mye internasjonal forskning som norske miljøer holder seg orientert om og som har overføringsverdi.

Selv om forskningslitteraturen viser at det på noen helseområder er gunstige effekter av et moderat alkoholkonsum, er det samtidig viktig å være oppmerksom på at også et moderat alkoholkonsum øker risikoen for en rekke andre typer av skader. Verdens helseorganisasjon (WHO) har derfor i nyere publikasjoner understreket at det ikke finnes noen anbefalinger av et sunt alkoholkonsum. WHO har beregnet at alkohol representerer den tredje største sykdomsbyrden i vestlige land, faktisk høyere enn tobakk. Derfor er det et mål i Regjeringens opptrappingsplan for rusfeltet at vi skal redusere konsumet av alkohol i Norge.

SPØRSMÅL NR. 1394

Innlevert 30. juni 2008 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 8. juli 2008 av fornyings- og administrasjonsminister Heidi Grande Røys

Spørsmål:

«Det er blitt kjent at over 80 statlige og kommunale nettsteder har spredd virus i juni 2008. Verken Telenor eller Nasjonal sikkerhetsmyndighet vil si hvilke nettsteder det er snakk om. Angivelig er man redd for at tilliten til disse nettstedene skal bli svekket. Offentlige institusjoner tilbyr i økende grad nettbaserte tjenester. Det er selvsagt svært alvorlig at slike tjenester ikke ser sikre for brukerne.

Vil statsråden straks offentliggjøre hvilke nettsteder som har spredd virus og opplyse om tiltak for å hindre dette?»

Svar:

Innledning

Jeg antar at stortingsrepresentant Sorteviks spørsmål har sin bakgrunn i en artikkel som stod på trykk i Aftenposten 28.06.08. I artikkelen blir det hevdet at over 80 statlige og kommunale nettsteder skal ha spredd datavirus. I følge artikkelen skal flere tusen uskyldige databrukere ha fått infisert PC-en sin.

Mitt departement har vært i kontakt med både Telenors Security Operations Centre (TSOC) og NorCERT i Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) ifm.

denne saken. NSM er fagmyndigheten som koordinerer forebyggende sikkerhetstiltak og kontrollerer sikkerhetstilstanden i de virksomheter som omfattes av sikkerhetsloven. Direktoratet er administrativt underlagt Forsvarsdepartementet, og rapporterer med faglig ansvarslinje til Justis- og politidepartementet for oppgaveløsning i sivil sektor og til Forsvarsdepartementet for militær sektor. Se forøvrig også Regjeringens presisering av departementenes samordnings- og sektoransvar for IKT-sikkerhet i kap. 9.4.1 i St. meld. nr 17 (2006-2007) Eit informasjonssamfunn for alle.

Både TSOC og NorCERT kan avkrefte at det finnes en konkret liste med over 80 navn med statlige eller kommunale infiserte nettsteder. Dette tallet er kun et beregnet estimat, basert på den overordnede oversikt som de to institusjonene til enhver tid besitter.

Hva har skjedd?

I følge TSOC og NorCERT dreier dette seg om klassiske hackerangrep der det foretas automatisert kartlegging av kjente sårbarheter i webapplikasjoner (dvs. program som kan kjøres i en nettleser). Dette er sårbarheter som er veldig vanlige, og som forekommer i svært mange offentlige og private webapplikasjoner. Ettersom slike kartlegginger er automatisert, og foregår på en tilnærmet vilkårlig måte, definerer ikke NorCERT dette som et målrettet angrep mot norske virksomheter og kommuner. Enkelte offentlige nettsider skal likevel ha blitt infisert med ondsinnet kode som kan bringes videre til besøkende som har svak sikkerhet, dvs. at de ikke har oppdatert operativsystem eller sikkerhetsverktøy på egen PC.

Disse sikkerhetsproblemene skyldes i hovedsak at mange norske virksomheter – både i offentlig og privat sektor, herunder kommunene – ikke foretar jevnlig oppdatering av sine sikkerhetsløsninger og applikasjoner. Manglende oppdatering medfører at kjente sårbarheter ikke blir rettet, og virksomhetenes nettsider blir således sårbare mot denne typen angrep. Manglende sikkerhetskultur i virksomhetene kan således resultere i at nettsidene blir infisert av skadelige programmer (virus og trojanere).

De som surfer på slike kompromitterte nettsider kan, hvis deres egen PC er dårlig sikret, bli infisert av en liten ”tag” som sender brukerens PC til en tredjepart. Resultatet kan være at en ekstern aktør får kontroll over PC-en.

Finansiell vinning er den viktigste motivasjonsfaktoren for disse angrepene. Angriperne ønsker å få tilgang til bakenforliggende databaser, private PC-er mv. slik at de får mulighet til å hente ut informasjon evt. å redigere den informasjonen som ligger der.

Kan og bør navnet på nettsteder som har dårlig IT-sikkerhet offentliggjøres?

TSOC og NorCERTs har døgnkontinuerlig overvåking av kartleggings- og angrepsaktiviteter som foregår i nettet. Bildet er svært dynamisk, og omfatter bare Telenors kunder eller NorCERTs utvalgte virksomheter (dvs. et utvalg eiere av samfunnskritisk infrastruktur).

Ifølge TSOC og NorCERT er det ikke uvanlig at man registrerer at en virksomhet har en eller flere infiserte websider. Dette er noe som skjer jevnlig i både store og små virksomheter. Dette fenomenet må således ses på som en del av den daglige sikkerhetsutfordringen som virksomhetene står overfor. Virksomhetenes interne oppfølging varierer. Når en sårbarhet er oppdaget gjør noen virksomheter noe med dette umiddelbart, enkelte bryr seg ikke, eller ”skal se på det når de får tid”. Utfordringen her er m.a.o. ikke manglende identifisering eller varsling, men det å få alle norske virksomheter til å ta disse problemene på alvor. Mange norske virksomheter mangler rett og slett gode regler og rutiner for oppfølging av IT-sårbarhet i virksomheten.

En alminnelig offentliggjøring av virksomheter som er berørt av store og små svakheter i sine data-systemer, lar seg vanskelig gjøre. Det finnes rett og slett ikke slike nasjonale oversikter, og om de fantes – eller ble utviklet – ville de kun gitt et ”øyeblikksbilde”, og ikke et representativt bilde av situasjonen. En virksomhet som er rammet i dag, kan ha tettet sårbarheten i morgen. En offentliggjøring av hvem som har, eller har hatt, problemer med dårlig websikkerhet kan dessuten bidra til å svekke tilliten generelt til virksomheter i offentlig og privat sektor.

I stedet for en offentliggjøring bør alle norske virksomheter oppfordres til å være åpen om sine sikkerhetsproblemer, og å investere tid og krefter for å løse problemet. Det er også viktig med statlig påvirkning slik at virksomhetene prioriterer å bygge opp en intern sikkerhetskultur som kan bidra til å styrke virksomhetens – og samfunnets – generelle IT-sikkerhet. I denne forbindelse kan bl.a. Norsk senter for informasjonssikring (NorSIS) bistå virksomhetene med råd og veiledning. Dette er også en tilnærming som NSM har tatt til orde for.

Hva kan gjøres for å motvirke at dette skjer?

En av de største utfordringene for informasjonssikkerheten er manglende sikkerhetsbevissthet hos brukere. Mange virksomheter og enkeltindivider undervurderer risikoen ved dårlig informasjonssikkerhet. Manglende forankring og prioritering i virksomhetens ledelse er også en utfordring. Mange enkeltindivider, enten de er hjemmebrukere eller ansatt i en virksomhet, har en generell mangel på kunnskap og

bevissthet omkring behovet for informasjonssikkerhet, og hvilken rolle de selv spiller som aktør i et nett.

For å styrke informasjonssikkerheten i Norge la regjeringen i desember 2007 frem "Nasjonale retningslinjer for å styrke informasjonssikkerheten 2007-2010". Formålet med retningslinjene er å skape en felles forståelse for hvilke utfordringer vi står overfor, og identifisere områder der det er behov for å gjøre en ekstra innsats for å styrke den nasjonale informasjonssikkerheten. Retningslinjene skal bidra til å fremme en bedre forståelse for hvordan alle brukere, utviklere og tilbydere av IKT kan dra fordel av, og bidra til utviklingen av en sikkerhetskultur på området.

Retningslinjene er primært innrettet mot offentlige myndigheter i staten. Gjennomføring av retningslinjene kan også berøre kommuner, fylkeskommuner, næringsliv, private organisasjoner, husstander og enkeltpersoner.

I samsvar med ansvarsprinsippet vil det enkelte departement ha ansvar for å følge opp retningslinjenes innsatsområder innenfor sitt ansvarsområde. Departementene skal i samarbeid med underlagte virksomheter sørge for sektorvis oppfølging, og at tiltak i nødvendig grad blir koordinert med andre departe-

menter. Fornyings- og administrasjonsdepartementet har et overordnet samordningsansvar for oppfølging.

Et sentralt innsatsområde i retningslinjene er økt innsats for bevisstgjøring og kunnskapsspredning. Bevissthet om risikoer og tilgjengelige beskyttelsestiltak er den første forsvarslinjen for sikkerheten i IKT-systemer. Bevisstheten og kunnskapen hos befolkningen generelt skal derfor økes. Etablerte og målrettede tiltak for å styrke bevisstheten om IKT-sikkerhet skal videreføres. Dette gjelder blant annet aktivitetene til Norsk senter for informasjonssikring og Post- og teletilsynets opplysnings- og veiledningsaktiviteter inkludert sikkerhetsportalen Nett-vett.no.

God ressursutnyttelse på området tilsier et tett samarbeid mellom myndighetene, næringslivet og private organisasjoner. Myndigheter med ansvar for sikkerhet og beredskap skal derfor, i samarbeid med privat sektor, bidra til bevisstgjøring om trusler, opplyse om tiltak og påvirke til gode holdninger. Leve- og døde produkter og systemer vil bli oppfordret til å legge til rette for at alle produkter og systemer rettet mot massemarkedet ledsages av letttilgjengelig opplysnings- og opplæringsmateriale om informasjonssikkerhet.

SPØRSMÅL NR. 1395

Innlevert 30. juni 2008 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 4. juli 2008 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Hvor mye statsstøtte gis det til forskjellige former for kjøttreklame for å få nordmenn til å spise mer kjøtt, og hvor mye gis i statsstøtte til f.eks. offentlige ernæringsråd og andre matlæseorganer, som råder nordmenn til å kutte ut kjøtt, og heller spise frukt, grønnsaker og fisk?»

Svar:

Norsk landbrukspolitikken legger opp til at Norge så langt som mulig skal være selvforsynt med de matvarer som naturlig kan produseres i Norge. Det vil i hovedsak si kjøtt, melk, egg, poteter og lagringssterke grønnsaker som eks. gulrot. Ut over dette har vi produksjon av korn og en del grøntprodukter som delvis dekker den norske etterspørselen. For å sikre nasjonal avsetning av husdyrproduktene, er norsk

landbruk avhengig av overføringer og et betydelig tollvern for disse produktene. Dette skyldes blant annet et høyt kostnadsnivå i Norge generelt.

Denne politikken fører til at særlig kjøtt har et høyere prisnivå i Norge enn for eksempel i våre naboland. For frukt, bær og grønnsaker har vi kun tollbeskyttelse for norskproduserte produkter, og kun i de deler av året det er behov for å beskytte norsk produksjon. For mange produkter (for eksempel sitrusfrukter) har vi ikke toll i det hele tatt. Dette er med på å bidra til at frukt, grønnsaker og bær relativt sett er rimeligere her enn i de fleste andre industriland. Forbruket av kjøtt i Norge ligger også under mange andre sammenlignbare land.

Når det gjelder midlene som bevilges til Opplysningskontoret for kjøtt (OFK), bevilges disse over fondet for omsetningsavgift. Omsetningsavgiften kreves inn i oppgjøret til primærprodusentene med

hjemmel i omsetningsloven (lov 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror) § 5 annet ledd. Loven sier at midlene skal brukes til å fremme omsetningen av landbruksvarer, og de blir i hovedsak brukt i forbindelse med markedsregulerende tiltak. Det er Omsetningsrådet som styrer pengene, og de kan bare brukes etter vedtak av rådet og til å fremme omsetningen av vedkommende vare.

Staten (LMD) har ikke direkte styringsrett hva gjelder midlene, men er i lovens § 11 fjerde ledd gitt en begrenset adgang til å omgjøre Omsetningsrådets vedtak om bruk av avgiftsmidlene, dersom vedtaket er i strid med lov, forskrift eller gjeldende jordbruksavtale. Kongen kan gjøre om vedtak dersom de er i strid med samfunnsinteresser.

OFK er ikke et statlig eid kontor, men er et bransjekontor administrativt underlagt Nortura BA med et eget styre bestående av representanter fra Nortura og fra KLF (Kjøtt- og fjørfebransjens Landsforbund). OFK jobber med generisk markedsføring (merkenøytral informasjon) om kjøtt og kjøttvarer. Kontoret har kunnskap om kjøtt, ernæring, tilberedning av mat samt kompetanse om markedet, spisevaner og for-

brukerbehov. En betydelig grad av informasjonen er i dag rettet mot sunt og riktig kosthold.

Landbruks- og matdepartementet anser ikke bevilgningen over omsetningsavgiften for å være en statlig sponning (støtte) av markedsføring av kjøtt. Departementet registrerer at næringen selv gjennom Omsetningsrådet prioriterer å benytte en andel av avgiftsmidlene, som er produsentfinansiert, til å fremme vedkommende vare i tråd med omsetningslovens formål. Det er også grunn til å merke seg at små aktører innenfor kjøttbransjen som driver i konkurranse med store aktører, uttrykker et sterkt ønske om at den generiske markedsføringen gjennom opplysningskontoret opprettholdes. Det skyldes blant annet at de selv ikke har midler til å erstatte den generiske markedsføringen med egen markedsføring på samme måte som de store har, og at effekten av en fjerning ville kunne være redusert konkurranse i markedet.

Når det gjelder spørsmål knyttet til støtte til offentlige ernæringsråd og andre mathelseorganer og opplysningsvirksomhet for matvarer utenom jordbrukssektoren viser jeg til de ministre som har ansvar for disse sakene.

SPØRSMÅL NR. 1396

Innlevert 15. august 2008 av stortingsrepresentant Gunnar Kvasheim

Besvart 29. august 2008 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Har den nye olje- og energiministeren samme holdning som sin forgjenger om at man vil legge frem nye retningslinjer for fremføring av kraftlinjer før det tas stilling til de store kontroversielle linjetraseene, og vil disse retningslinjene bli lagt frem for Stortinget?»

BEGRUNNELSE:

Det planlegges kraftkabler i luftspenn i flere unike områder med store natur- og miljøverdier, slik som for eksempel på strekningene Sima-Samnanger, som planlegges på nordsida av Hardangerfjorden, og Fardal-Ørskog gjennom Sunnmørsalpene. Konflikten knyttet til estetiske hensyn og miljøverdier er så sterke at jordkabel og sjøkabel bør benyttes på flere strekninger. Når det gjelder fremføringen av høyspentledninger benyttes det nesten utelukkende luftspenn under henvisning til de retningslinjer som er gitt av Stortinget. Den forrige olje- og energiministe-

ren har på spørsmål fra undertegnede bekreftet at det skal utarbeides nye retningslinjer som i større grad skal åpne for bruk av sjøkabel og jordkabel. Statsråden har også svart bekreftende på at disse retningslinjene skal utarbeides før det tas endelig avgjørelse når det gjelder fremføring av kontroversielle kraftlinjer som planlegges i luftspenn.

Svar:

I fjor høst lanserte min forgjenger, Åslaug Haga, en strategi for hvordan det skal tas enda sterkere hensyn til miljø, estetikk og lokalsamfunn når forsterkninger i kraftnettet skal planlegges. Denne strategien inkluderer et bredt spekter av spørsmål rundt politiken om forsterkning og fremføring av kraftledningsanlegg. Rammene for denne strategien er lagt. Gjennomføringen av strategien er delvis igangsatt. NVE har skjerpet sine krav til utredninger av avbøtende tiltak, og etaten vurderer i større grad enn tidligere tiltak på regionalt nivå. Et eksempel på slike tiltak er

fjerning av eksisterende nett på lavere spenningsnivå når nye sentralnettsforsterkninger bygges.

Deler av strategien gjør det nødvendig med mer omfattende utredninger. Bruk av jord- og sjøkabel er blant spørsmålene som må utredes nærmere før strategien fremlegges. NVE og departementet har igangsatt dette arbeidet. Strategien vil bli presentert samlet for Stortinget når arbeidet er fullført.

Sakene om sentralnettsforsterkningene mellom Sima og Samnanger og Fardal og Ørskog er for tiden til behandling hos konsesjonsmyndighetene. Siden departementet er klageinstans for NVEs vedtak, ber jeg om forståelse for at jeg ikke kan gjøre noen nærmere vurderinger av disse to sakene nå.

SPØRSMÅL NR. 1397

Innlevert 15. august 2008 av stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli

Besvart 21. august 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre at LAR-sentrenes innkjøp av metadon er i samsvar med regelverket, og at hensynet til brukerne blir ivaretatt ved overgang til andre metadonpreparater?»

BEGRUNNELSE:

I henhold til apoteklovgivningen kan apotek tilvirke legemidler i tilfeller der det ikke er mulig å skaffe et industrifremstilt produkt, eller i enkelte tilfeller der pasienter ikke tåler slike produkter. Det fremgår imidlertid av et brev fra Helsedirektoratet til Helse- og omsorgsdepartementet av 23.06.2008 at hele 50-60 pst. av pasientene i LAR får apotekfremstilt metadon. Bruk av apotekfremstilt metadon er snarere hovedregelen enn unntaket for LAR-pasientene. Statens Legemiddelverk har instruert apotekene om å velge et metadonpreparat med markedsførings-tillatelse ved utdeling av metadon.

For å sikre likeverdige konkurransevilkår på legemiddelmarkedet er det viktig at helseforetakene, herunder LAR-sentrene, forholder seg til gjeldene regelverk for innkjøp av legemidler. Samtidig er det viktig å sikre at hensynet til pasientene ivaretas ved overgang fra apotekfremstilt metadon til andre tilsvarende preparater. Det må gis god informasjon og tas individuelle hensyn ved endret bruk av legemidler til pasientene.

Svar:

Da legemiddelassistert rehabilitering (LAR) ble et landsdekkende tilbud for opiatavhengige i 1998, var det kun apotekfremstilt metadon som ble benyttet. Den gang gjorde det enkelte LAR-senter avtale med apotek som selv fremstilte den mengde metadon det enkelte LAR-senter hadde behov for. Dette som følge av at det ikke var produsenter som hadde markedsføringstillatelse (MT) til å fremstille og tilby metadon på legemiddelmarkedet.

Ved Rusreformen i 2004 ble ansvaret for tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengige overført fra fylkeskommunene til staten ved de regionale helseforetakene. I dette lå også at de regionale helseforetakene fikk ansvaret for de regionale LAR-sentrene. Etter at Rusreformen ble gjennomført er det to produsenter som har fått MT på industriell fremstilling av metadon. Jeg er kjent med innholdet i det brevet fra Helsedirektoratet som representanten Sjøli refererer til i sin begrunnelse for sitt spørsmål til meg. Jeg vil følge opp saken overfor de regionale helseforetakene for å sikre at de følger gjeldende regelverk på området.

I representanten Sjøli sitt spørsmål berøres også problemstillingen ved skifte av medikamenter. Ved skifte av medikamenter i LAR blir pasienten informert nøye om hvorfor skiftet foretas og hvordan det nye preparatet virker. Pasientens synspunkter og preferanse skal tillegges vekt og individuelle vurderinger med hensyn til preparatvalg skal gjøres.

SPØRSMÅL NR. 1398**Innlevert 15. august 2008 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos****Besvart 25. august 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Undertegnede er kjent med at mange pasienter har svært god nytte av akupunktur som behandlingsmetode, og at dette er vel dokumentert. På tross av dette er det ikke innrettet slik at denne typen behandling dekkes av Rikstrygdeverket.

Vil statsråden ta et initiativ til en gjennomgang av helseeffektene ved akupunktur, for så å foreta en vurdering av hvorvidt dette bør innlemmes i refusjonsordningene fra Rikstrygdeverket?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede er kjent med at mange pasienter har svært god nytte av akupunktur som behandlingsmetode, og at dette er vel dokumentert. På tross av dette er det ikke innrettet slik at denne typen behandling dekkes av Rikstrygdeverket. Undertegnede mener at det til enhver tid må være den enkeltes helsebehov som er avgjørende for hva som bør refunderes av trykkesystemet. Det må derfor, slik undertegnede ser det, være en kontinuerlig vurdering av hvilke behandlingsformer som skal innlemmes i refusjonsordningene. Akupunktur er en egen høyskoleutdanning som ligger ved Ullevål sykehus. Dette tilbudet er blitt akkreditert av NOKUT (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen).

Undertegnede mener derfor det må foretas en vurdering knyttet til å få på plass ordninger som sikrer refusjon for de pasienter som har en god helsegevinst av akupunkturbehandling.

Svar:

Akupunkturbehandling har historisk vært ansett som en alternativ behandlingsform. Akupunkturbehandling utøves nå av både alternative behandlere og av autorisert helsepersonell, slik som leger, jordmødre, fysioterapeuter mv. På sykehus tas akupunkturbehandling i bruk i større og større omfang, for eksempel i forbindelse med smertebehandling og fødsler. Det er opp til aktuelle behandlere på sykehus å vurdere hvorvidt akupunkturbehandling kan ha effekt og er forsvarlig i behandlingen av den enkelte pasient. Akupunkturbehandling er gratis for pasienter som er innlagt i sykehus.

Når det gjelder pasientbehandling utenfor sykehus, dekkes ikke behandlingsutgiftene av det offentlige, med mindre akupunkturbehandling utføres av helsepersonell som er ansatt enten i kommune eller i

fylkeskommune. Det forutsettes at behandlingen anses som nødvendig og forsvarlig helsehjelp.

Et hovedprinsipp for offentlig finansiering av sykdomsbehandling utført av privatpraktiserende helsepersonell, er at vedkommende har avtale enten med kommune eller med regionalt helseforetak. Dette gjelder leger, fysioterapeuter, jordmødre og psykologer. Det finnes imidlertid ingen takster for akupunkturbehandling som innebærer refusjon fra folketrygden. Det er dermed opp til den enkelte private behandler å kreve betaling fra pasienten for slik behandling, dersom behandleren mener at akupunkturbehandling er en virksom og faglig forsvarlig behandlingsform.

Det er i tillegg et hovedprinsipp for offentlig finansiering av sykdomsbehandling at behandlingen utføres av autorisert helsepersonell. For behandling som utføres av privatpraktiserende helsepersonell, slik som lege, fysioterapeut, psykolog, tannlege mv., fremgår dette prinsippet av folketrygdens refusjonsregler. Formålet med vilkåret om autorisasjon som lege, fysioterapeut mv. er å sikre et minimum av kvalifikasjoner hos vedkommende behandler. Dette gir pasientene forutsigbarhet og trygghet. Det gir også pasienten rettigheter etter helselovgivningen og sikrer pasientene oppfølging hvis noe går galt under behandlingen eller i etterkant av behandlingen. Etter min vurdering er det viktig å videreføre dette hovedprinsippet.

I 2002 la daværende regjering fram en lovproposisjon om alternativ behandling for Stortinget. I proposisjonen (Ot.prp. nr. 27 (2002-2003) Om lov om alternativ behandling av sykdom mv) ble det blant annet foreslått å erstatte kvakksalverloven med en ny lov om alternativ behandling av sykdom. Det ble også foreslått en rekke andre tiltak. Lovforslaget og de andre tiltakene var ledd i den daværende regjeringens arbeid for å oppnå økt forståelse for og anerkjennelse av alternative behandlingsformer. I tillegg skulle tiltakene ivareta viktige forbrukerhensyn slik at pasienten i større grad kan være i stand til å ta trygge valg når det gjelder alternativ behandling. Tiltakene skulle også bidra til økt integrering og samarbeid mellom utøvere av alternativ behandling og den ordinære helsetjenesten. Stortinget sluttet seg til lovforslaget våren 2003, og fra 1. januar 2004 trådte lov om alternativ behandling av sykdom mv. i kraft.

I proposisjonen ble det også vurdert om det burde foreslås å innføre refusjon fra folketrygden ved behandling hos utøvere av alternativ behandling. Pro-

posisjonen konkluderte med å anbefale at det ikke gis refusjon for denne type behandling. Ved behandlingen av proposisjonen sluttet Stortinget seg til dette. Spørsmålet om trygderefusjon for akupunkturbehandling har således vært grundig utredet, og jeg finner ikke grunnlag for å vurdere dette spørsmålet på nytt nå.

Det å sette pasienten i sentrum innebærer at pasienten også må ha frihet til å velge sikre behandlingsmetoder som tradisjonelt ikke har vært en del av den ordinære helsetjenesten.

For at pasientenes valgmulighet skal være reell og trygg er det avgjørende med økt vitenskapelig innsikt i de prinsipper som alternative utøvere bygger sin virksomhet på. Det er nødvendig at effekten av de ulike behandlingsmetodene blir godt dokumentert, og at denne informasjonen blir tilgjengelig for pasi-

entene og for helsetjenesten. Helse- og omsorgsdepartementet har derfor over flere år finansiert oppbyggingen av og forskningsaktiviteten til Nasjonalt forskningscenter innen komplementær og alternativ medisin (NAFKAM) i Tromsø.

Helse- og omsorgsdepartementet har gitt Helse- og omsorgsdepartementet i oppdrag å foreta en prinsipiell gjennomgang av vilkårene for å bli autorisert helsepersonell etter helsepersonelloven. I forbindelse med departementets oppfølging av denne gjennomgangen, vil det være aktuelt å vurdere om andre utøvere, herunder alternative utøvere, også skal gis autorisasjon som helsepersonell. Denne gjennomgangen vil imidlertid bli foretatt uavhengig av spørsmålet om offentlig finansiering av behandlingsformer som utføres av alternative utøvere.

SPØRSMÅL NR. 1399

Innlevert 15. august 2008 av stortingsrepresentant Torstein Rudihagen

Besvart 21. august 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Manglende merking av turstien over Knutshø i Vågå kommune fører til at fotturister har problemer med å finne riktig rute. Dette har ført til en rekke dramatiske situasjoner med påfølgende redningsaksjoner. Denne sommerens tragiske ulykke der en person mistet livet, er det foreløpige siste eksemplet på at det er behov for bedre merking av riktig sti. En trygg merking av stien tillates ikke.

Vil statsråden ta et initiativ for å tillate merking slik at flere tragiske ulykker kan unngås?»

BEGRUNNELSE:

Vernemyndigheten har en viktig oppgave med å ta vare på og forvalte naturen vår på en god måte. Begrunnelsen for å nekte merking over Knutshø er vern av fauna og naturen for øvrig. Tanken er vel at merking fører med seg flere fotturister.

I dette tilfellet mener jeg at det blir helt galt å stå på dette prinsippet. Uavhengig av merking blir turen over Knutshø stadig mer populær. Vi kan ikke nekte folk å gå der. Prisen for å nekte en trygg merking blir derfor altfor stor med dramatiske, kostbare redningsaksjoner og dødsulykker.

Jeg har full forståelse og respekt for vernetanken,

men den må håndteres med sunn fornuft. Vi har et land med få innbyggere og store fjellområder. Det blir derfor galt å nekte fotturister å gå i de mest populære fjella våre. Tvert imot bør folk bruke naturen for å få den store opplevelsen og helsegevinsten det gir. Manglende fysisk aktivitet og globale miljøproblem synes langt verre en at man veileder folk trygt gjennom et vakkert landskap i Vågå. Erfaring fra både hjemme og fra utenlandske nasjonalparker tilsier at saklig informasjon og merking faktisk tjener både vernehensynet og brukernes behov for sikkerhet. På Knutshø har manglende merking av en meget populær tursti faktisk påført vegetasjonen store skader, ved at det gås nye stier.

Her er behov for merking (gjerne med rød T) på hele strekningen fra parkeringsplassen på Vargebakken, over Knutshø til øvre Leirungen og tilbake gjennom Leirungsdalen til Vargebakken. Dessuten må det settes opp skilt ved Vargebakken som beskriver ruta med tekst og på kart. Her må nødvendige advarsler også tas med.

Til slutt: Alle redningsaksjonene vi har med stor medieomtale medfører stor trafikk i området. Dette kan ikke være noe bedre for vernehensynene enn en trygg merking som gjør denne ruten til en helt vanlig fjelltur.

Svar:

Knutshø ligger innenfor Jotunheimen nasjonalpark, i et område der den utrydningstruede kongeørnen hekker. Kongeørnen er rødlistet og har status "nær truet". Dette er hovedgrunnen til at miljømyn- dighetene ønsker så lite ferdsel i området som mulig, og at stien til Knutshø har vært umerket. På tidligere søknader om merking har miljøvernmyndighetene fått støtte for sitt syn av tilsynsutvalget for Jotunheimen nasjonalpark, Vågå fjellstyre og Statsskog.

En annen grunn til å begrense ferdselen over Knutshø er knyttet til sikkerheten. Ruta er krevende, har en del luftige partier, og egner seg best for folk som er vant til å gå i fjellet og som går i følge med andre. Merking av denne ruta som gjør at flere uvante fjellvandrere går ruta, medfører at faren for ulykker kan øke. Flere, deriblant fylkesmannen, har foreslått å merke andre stier med utgangspunkt parkerings- plassen på Vargbakken som er lettere å gå og som gir flotte naturopplevelser.

Ruta over Knutshø er mer i bruk nå enn tidligere. Dette er naturlig siden parkeringsmulighetene er bedre, og at ruta markedsføres av turistnæringen. Ruta er lett tilgjengelig, relativt kort, er opplevelsesmessig spektakulær, og trekker derfor til seg stadig flere folk.

Siden stadig flere bruker en såpass luftig og kre- vende rute, ble det av sikkerhetsmessige grunner for noen år siden satt opp et treskilt som viser sikreste traséalternativ på et område der folk før har gått feil, og satt seg fast. Målet for miljøforvaltningen er å merke tilstrekkelig til å ivareta sikkerheten, men samtidig bidra til at ferdselen ikke blir så omfattende at det får dramatiske konsekvenser for kongeørnen, og utfordrer sikkerheten for uvante fjellfolk. Denne avveiningen er gjort i de tiltakene som nå blir utført på Knutshø-ruta.

I sommer opplevde vi en tragisk ulykke i området da en kvinne ble funnet omkommet etter å ha falt ned fra Knutshø. Det ble reist kritikk for at fylkesmannen i Oppland ikke hadde tillatt merking av stien over Knutshø. På bakgrunn av ulykken i sommer har fyl- kesmannen allerede iverksatt tiltak for å imøtekom- me kravet om bedre merking.

1. Det er ved starten av Knutshø-ruta nå satt opp to skilt som sier følgende: "Turen over Knutshø er

umerket. Den har noen utsatte og luftige punkt. Den egner seg derfor for erfarne fjellfolk i følge med andre og i godt vær." Det er også satt opp et ekstra advarselsskilt på stedet der enkelte ikke følger anbefalt trase, men tar en snarvei ned et svært bratt og farlig parti. Varder er også satt opp for å vise den sikreste traseen på vanskelige punkter over Knutshø. Varder er foretrukket pga. deres historikk som veivisere i fjellet, og fordi de ikke forsvinner ved lette snøfall som forekommer i fjellet allerede i august/september.

2. Det er avdekket at en anonym person har merket hele traseen over Knutshø med rød maling, samt satt opp et nytt opplysningsskilt ved stien. Den uautoriserte merkingen med røde prikker og piler er fjernet. Merkingen var sikkerhetsmessig uheldig på flere steder, og utført på tvers av prinsipper for god merking i fjellet samt i strid med verne- forskriftene for nasjonalparken.
3. Statens naturoppsyn har i Jotunheimen fått i opp- drag å vurdere sikkerheten på mye benyttede sti- er/ruter som kan være risikofylte. Naturoppsynet skal foreslå tiltak som tydeligere informasjon og eventuelle andre tiltak for å forbedre sikkerheten. Fylkesmannen i Sogn og Fjordane vurderer nå en tilsvarende gjennomgang på sin del av nasjonal- parken.

Miljøforvaltningen arbeider kontinuerlig med å finne balansen mellom bruk og vern i naturområder. For oss er det viktig at Jotunheimen også i framtida skal være en nasjonalpark der friluftslivet skal ha en sentral plass. Derfor er det i ny forvaltningsplan for Jotunheimen til vurdering å opprettholde 9 bruksso- ner der begrensinger for ferdsel er få og der det er merkede stier og løyper. 4 soner skal imidlertid være preget av ro og stillhet og der det ikke er spesiell til- rettelegging for friluftslivet, men der retten til fri ferdsel fortsatt gjelder.

Allemannsretten står sterkt i Norge. Det stiller krav til brukere av villmarka vår, og det stiller krav til oss som forvalter naturen. Den enkelte har et selv- stendig ansvar for sin egen sikkerhet når man går i fjellet, og slik vil det fortsatt være. Selv om det fore- kommer merking av stier i fjellet er det opp til hver enkelt av oss å velge om vi vil følge dem, eller gå an- dre veier.

SPØRSMÅL NR. 1400**Innlevert 15. august 2008 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold****Besvart 21. august 2008 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«I Østlendingen av 26.07.08 leser man at lensmannskontorene i Solør i Hedmark til tider ikke er betjent i åpningstiden pga. hviletidsreglene eller utrykning. Dette skaper både frustrasjon og også en viss utrygghet blant folk flest.

Hva vil justisministeren gjøre for at det bevilges midler til ekstrahjelp slik at kontoret til enhver tid kan være betjent i åpningstidene?»

Svar:

Jeg arbeider for å sikre et politi med en tjenestestruktur, et vaksamarbeid og en bemanning som ivaretar publikums behov for service og beredskap. Denne regjeringen har økt politiets budsjetter med en halv milliard kroner i perioden 2006 – 2008. Antallet elever ved Politihøgskolen ble økt til 432 studenter i 2007. Det økte opptaket er videreført i 2008-budsjettet. Dette gjør vi både fordi vi forventer en stor avgang i årene fremover, men også fordi regjeringen vil styrke politiet.

Det ble i 2007 anmeldt nærmere 272 000 forbrytelser og noe over 126 000 forseelser. Publikumsundersøkelser viser at flesteparten av brukerne er tilfreds med mottakelsen de får når de tar kontakt med politiet.

Lokalkontorenes politivakter og servicemottak er ulikt organisert. Vaktordninger, åpningstider m.m. er tilpasset kommunestørrelse, antall besøkende og kontorenes ansvar og oppgaver. De mest besøkte lokalkontorene har utvidede åpningstider. Det er neppe formålstjenelig at alle lokalkontorene har en bemanning og døgnkontinuerlig tjeneste for å umiddelbart kunne ta i mot alle typer skriftlige anmeldelser. Imidlertid har samtlige politidistrikt døgnåpne operasjonssentraler som blant annet mottar og håndterer meldinger fra publikum om straffbare forhold.

Politimesteren i Hedmark politidistrikt opplyser at noen av lensmannskontorene har begrenset åpningstid ut fra en konkret behovsvurdering. Det er en forutsetning at publikum skal ha god informasjon om når kontorene er åpne og hvor en alternativt kan få utført det oppdrag/ærend som etterspørres. I ferietiden kan dette gjelde flere kontorer enn vanlig.

Årsaken til slike ordninger er at politidistriktet til enhver tid må sikre seg at en har tilstrekkelig antall politifolk og patruljer til å ivareta utrykninger og annet operativt arbeid. Selv om det er viktig at politiet yter god service til publikum, for eksempel ved å ha åpent lensmannskontor, er det politiberedskapen som er avgjørende for publikums trygghet. Det er derfor ikke noen nødvendig sammenheng mellom åpningstider og publikums trygghet.

For så vidt gjelder driftsenhet Solør består denne av lensmannsdistriktene Åsnes, Grue og Våler med et samlet innbyggertall på drøyt 16.000. Solør hadde som ambisjon å holde åpent samtlige tre kontorer i ferien. Dette lyktes langt på vei. På grunn av sykdom og løpende oppdrag måtte en imidlertid holde stengt noen få dager i Våler. Dette kan selvfølgelig ha ført til uleilighet for de som oppsøkte kontoret på de aktuelle dager. Etter politimesterens oppfatning har dette likevel ikke hatt noen betydning for publikums trygghet.

Politietaten er opptatt av å yte best mulig service til publikum. Politidistriktene tildeles en budsjett-ramme og det vil alltid være en diskusjon om hvordan tjenesten og servicetilbudene skal organiseres. Jeg har tillit til at politimesteren anvender ressursene i politidistriktet på en slik måte at den gir en mest mulig effektiv kriminalitetsbekjempelse og best mulig resultater på alle områder politiet har ansvaret for.

SPØRSMÅL NR. 1401**Innlevert 15. august 2008 av stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli****Besvart 21. august 2008 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen****Spørsmål:**

«I forbindelse med behandlingen av Dok. nr. 8:50 (2005-2006) vedtok et enstemmig storting følgende: «Stortinget ber Regjeringen i tilknytning til budsjettforslaget for 2007 legge frem forslag til endringer i kravet om tre års botid før trygderettigheter igjen inntreffer etter opphold i utlandet.» Regjeringen har ikke kommet med forslag til endring slik Stortinget ba om.

Hva skyldes forsinkelsen, og når kan Stortinget vente å få seg forelagt en sak som følger opp Stortingets vedtak og forutsetninger?»

BEGRUNNELSE:

I lov om folketrygd § 12-2 fastslås som vilkår for rett til uførepensjon medlemskap i folketrygden de siste tre år frem til uføretidspunktet. Dette gjelder ikke for person som har vært medlem av folketrygden i minst ett år umiddelbart før det ble satt frem krav om pensjon, dersom a) vedkommende ble ufør før fylte 26 år, og da var medlem i folketrygden, eller b) vedkommende etter fylte 16 år har vært medlem i folketrygden med unntak av maksimum fem år.

Stadig flere nordmenn arbeider lengre perioder utenfor landets grenser, for så å vende tilbake. Bestemmelsen om at man etter fem år eller mer i utlandet igjen må opparbeide rett til uførepensjon i tre år, virker særlig urimelig dersom man har mange års medlemskap i folketrygden fra tidligere yrkesaktive perioder i Norge. Dersom man kommer til Norge uten tidligere å ha opptjening i folketrygden, er det rimelig med en opptjeningstid på tre år før man oppnår rett til ytelser.

Da Stortinget behandlet Dok. nr. 8:50 (2005-2006), jf. Innst. S. nr. 138 (2005-2006), uttalte daværende Arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen følgende:

"Dersom det skal foretas en lovendring som foreslått, antar jeg at endringer rett og slett bør gå ut på at personer som blir uføre før treårskravet er oppfylt, minst gis ytelse svarende til det som er opptjent i folketrygden i tiden mellom fylte 16 år og uføretidspunktet, enten denne opptjeningen har form av pensjonspeng eller botid i Norge. Ytelse vil da bli gitt i alle tilfelle der det foreligger minst tre års botid eller tre år med pensjonspeng."

I sitt forslag til statsbudsjett for 2007 står det i St.prp. nr. 1 (2006-2007) AID:

"På bakgrunn av Dokument nr. 8:50 (2005-2006), og Innst. S. nr. 135 (2005-2006) er det igangsatt et arbeid for å vurdere konkrete endringer i kravet om tre års botid før trygderettigheter igjen inntreffer etter opphold i utlandet. Det har ikke vært mulig å ferdigstille dette arbeidet i forkant av fremleggelsen av statsbudsjettet. Et viktig element i arbeidet er å få sikre anslag over de økonomiske konsekvensene av endringene. Det vil bli arbeidet videre med saken med sikte på en avklaring, der en også kan se et forslag i lys av det arbeidet som nå gjøres i utvalget som vurderer folketrygdens uførepensjon. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte."

Regjeringen har etter dette hatt drøyt halvannet år på seg til å komme tilbake til Stortinget "på egnet måte," men Stortinget har hittil ikke fått seg forelagt noe som indikerer at det har skjedd noen utvikling i saken. Samtidig avdekkes stadig flere saker hvor mennesker rammes av treårsregelen på en slik måte at de ikke har rett på uførepensjon, til tross for langvarig (og full) opptjening i folketrygden, før arbeidsforhold ble innledet utenfor landets grenser.

Senest skjedde dette i Eidsvoll og Ullensaker Blad, onsdag 30. juli 2008, hvor en person som har betalt inn til folketrygden i 31 år, står uten rett til uførepensjon på grunn av treårsregelen. Dette er et urimelig utslag av regelverket, som bidrar til å svekke legitimiteten til trygdesystemet. Regjeringen bes derfor om å sette fortgang i arbeidet med å følge opp Stortingets enstemmige vedtak i Innst. S. nr. 135 (2005-2006).

Svar:

Det er gjort rede for oppfølgingen av anmodningsvedtak nr. 346, 11. mai 2006 i St.prp. nr. 1 for 2006-2007 (pkt. 4.1) og St.prp. nr. 1 for 2007-2008 (pkt. 4.3).

I den første redegjørelsen viste Regjeringen til de betydelige problemene ved å fastlegge de økonomiske konsekvensene av en endring. Det ble videre vist til at man ønsket å se spørsmålet i lys av utredningen om tilpasning av uførepensjoneringen til et nytt system for alderspensjon (Uføreutvalgets utredning).

Det fremgår av den andre redegjørelsen at Regjeringen fortsatt ønsket å vurdere spørsmålet i tilknytning til oppfølgingen av Uførepensjonsutvalgets innstilling. Det pekes i tillegg på at flere av løsningsalternativene vil kunne bli så kostnadskrevenne at de reiser spørsmål om budsjettmessig prioritering. Uføreutvalgets innstilling har vært på høring, og det arbeides nå med oppfølging i departementet.

Jeg har merket meg det sterke ønsket i Stortinget om en rask oppfølging av anmodningsvedtak nr. 346,

og vil redegjøre for framdriften i saken i budsjettproposisjonen for 2009.

SPØRSMÅL NR. 1402

Innlevert 15. august 2008 av stortingsrepresentant Gunnar Kvassheim

Besvart 22. august 2008 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Hvilke planer har statsråden for fjerning av vraket etter krysseren "Murmansk" ved Sørvær?»

BEGRUNNELSE:

Det har hittil ikke vært kjent at vraket etter krysseren "Murmansk" inneholder radioaktive stoffer, til tross for at Statens strålevern, Kystvakten, Statens forurensningstilsyn og Sjøfartsdirektoratet skal ha vært involvert i saken. For om lag et år siden mottok et avfallsselskap skrap fra vraket. Radioaktive stoffer ble da funnet blant skrapet. Denne informasjonen kastet nytt lys over saken. Miljøbelastningen knyttet til vraket er så stor at det bør fjernes.

Svar:

Som omtalt i departementets pressemelding av 13. august 2008, har regjeringen besluttet at videre undersøkelser av vraket "Murmansk" nå skal foretas med sikte på å fjerne dette.

De undersøkelsene som allerede er gjennomført av vraket med tanke på radioaktive kilder og mulige miljøgifter, vil kunne gi svar på forurensningsfaren knyttet til vraket, og vil inngå i grunnlaget for det videre arbeidet. Disse undersøkelsene vil bli offentliggjort så snart de foreligger.

Kystverket har nå iverksatt arbeidet med relevante undersøkelser av vraket med hensyn på hvordan vraket kan fjernes på en sikker og miljømessig forsvarlig måte.

Omfanget av en fjerningsoperasjon krever også utarbeiding av konkurransegrunnlag og gjennomføring av anbudsprosess etter vanlige regler.

Jeg håper at selve fjerningsoperasjonen vil kunne settes i verk så snart som mulig. Våren 2009 er av hensyn til klimatiske forhold tidligste mulighet, men dette forutsetter også at hensynet til sikkerhet og miljø blir ivaretatt på en forsvarlig måte og at det er kapasitet i markedet.

SPØRSMÅL NR. 1403

Innlevert 15. august 2008 av stortingsrepresentant Vera Lysklætt

Besvart 22. august 2008 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«For å unngå en ny "Murmansk"-sak i framtida må vi ta lærdom av hele hendelsesforløpet fra 24. desember 1994 og fram til i dag.

På bakgrunn av "Murmansk"-saken mener statsråden at vi har gode nok rutiner, en forsvarlig og god nok beredskap - og sist, men ikke minst fagmiljøer som er kompetente nok til å håndtere denne typen

ulykker i dag - og hvis ikke, hva må gjøres for at vi skal kunne takle denne typen ulykker på en best mulig måte i framtida av hensyn til både befolkningens liv og helse og det øvrige miljøet?»

BEGRUNNELSE:

Den 24. desember 1994 rak det russiske krigsskipet "Murmansk" i land i fjæra på Sørøya. Vraket,

som etter min mening skulle ha vært fjernet umiddelbart våren -95, har dessverre ennå ikke blitt fjernet etter 14 år, men ligger fremdeles der og ruster i den samme fjæra ved Sørvær.

Nå nylig, etter ett år, har offentligheten fått kjennskap til at et avfallsselskap i Bærum fikk et lass med apparater fra "Murmansk" til gjenvinning og at dette inneholdt radioaktivt materiale. Avfallsselskapet skal ha oppdaget dette for ett år siden, men offentligheten får altså ikke kjennskap til dette før Aftenposten skriver om det den 01.08.08. Vi kan derfor umulig ha gode nok rutiner her i landet for varsling og rapportering når slike stoffer blir oppdaget.

Både folk som bor på Sørøya og andre besøkende har i alle disse årene - i god tro - vært om bord i "Murmansk" - da de aldri har fått noen som helst informasjon fra myndighetene om at det kan være radioaktivt materiale eller andre miljøskadelige stoffer om bord i vraket.

Det er også svært urovekkende at Statens strålevern kun har tatt prøver én gang i forbindelse med at dette enorme krigsskipet - som skulle til opphugging - havnet i fjæra på Sørøya for hele 14 år siden.

Ifølge media så var dette kun vannprøver som ble tatt på utsida av vraket vinteren 94/95. Dette kan umulig være de rutinene og den beredskapen vi skal ha her i landet. Måling av radioaktivitet og annen prøvetaking må selvfølgelig gjennomføres jevnlig ettersom skipet ruster og går i oppløsning.

Svar:

I dag har vi helt andre forutsetninger for å hindre sjøulykker tilsvarende den som inntraff i forbindelse med slep av krysseren "Murmansk" enn det vi hadde i 1994. Et av de viktigste forebyggende tiltak i denne sammenheng er at FNs sjøfartsorganisasjon IMO i desember 2006 aksepterte Norges forslag om å etablere seilingsleder utenfor territorialfarvannet fra Vardø til Røst. Seilingsledene ble innført 1. juli 2007 og gir myndighetene større mulighet til å iverksette tiltak for å assistere og forhindre ulykker som kan medføre alvorlig forurensning.

Et annet viktig tiltak for å forebygge sjøulykker er slepebåtberedskapen. I 2003 ble det etablert en statlig, helårs slepebåtberedskap i Nord-Norge. Slepebåtberedskapen tar sikte på å hindre et drivende fartøy i å utvikle hendelser tilsvarende det som skjedde med "Murmansk".

Etter at trafikksentralen for Nord-Norge ble satt i drift 1. januar 2007, er det nå fem trafikksentraler lokalisert langs norskekysten. Trafikksentralene kommuniserer med fartøyene, og vil også kunne ha stor betydning i forhold til fartøy som er under slep. Etableringen av trafikksentraler er et viktig bidrag i arbeidet med å hindre sjøulykker langs kysten.

Det må i denne forbindelse også nevnes at det

bakkebaserte AIS-nettverket har stor betydning for sjøsikkerheten langs kysten. Et slep tilsvarende det som var tilfellet med "Murmansk" ville i dag blitt fulgt nøye av trafikkledere som er trent for å reagere i slike situasjoner. Andre navigasjonsinstallasjoner som fyr- og merketjenesten har selvsagt også stor betydning for at kysttrafikken skal kunne foregå på en betryggende måte.

I 2003 ble ansvaret for den statlige oljevernberedskapen overført fra Miljøverndepartementet og Statens forurensingstilsyn til Fiskeri- og kystdepartementet og Kystverket. Dette betyr at det nå er en etat – Kystverket – som har ansvaret for situasjoner hvor et fartøy kan utgjøre fare for akutt forurensning. Dette gir muligheten for mer helhetlig forvaltning, bedre ressursutnyttelse og utvikling av et mer omfangsrikt beredskapsapparat.

Statens stråleverns første vurderinger av "Murmansk" skjedde allerede i romjulen i 1994, kun dager etter forliset 24. desember samme år. Basert på opplysninger fra Forsvarets Overkommando, Kystvaktens målinger og egne sjøvannsprøver, vurderte Strålevernet at det var svært lite sannsynlig at skipet skulle inneholde radioaktive stoffer som ville gi forurensning av omliggende miljø. Hasvik kommune ble informert om dette i brev av 28. desember 1994.

I 1996 og 1997 fikk SFT utført tilstandsrapporter for vraket som viste at det ikke var fare for oljeforurensning. I 1999 utførte SFT inspeksjon av vraket og konkluderte i rapport til Miljøverndepartementet at det ikke ville være riktig å iverksette tiltak for å fjerne vraket. SFT la den gang vekt på at vraket "(...) ikke innebærer noen fare for forurensninger". SFT sier videre i rapporten at det "er i dag ingen kjent eier til vraket."

I Aftenposten den 1. august 2008 framkom det opplysninger om at det var funnet en radioaktiv kilde i vraket av krysseren "Murmansk". Statens strålevern ble varslet om dette i juni 2007 ved at bedriften Miljøfabrikken i Bærum ville ha verifisert om et apparat som angivelig var hentet fra vraket av "Murmansk" avga stråling. Statens Strålevern har opplyst at de ved målinger den 27. juni 2007 konstaterte at strålingen hadde nivåer uten helsemessige konsekvenser verken for de som befant seg i nærheten av kilden eller for det ytre miljø. Nivået på strålingen kan ifølge Statens strålevern sammenlignes med stråling fra vanlige røykvarslere, og derfor ble ikke andre myndigheter varslet om dette, heller ikke Fiskeri- og kystdepartementet eller Kystverket.

Det er likevel viktig å være oppmerksom på at nødvendig informasjon på et tidligst mulig stadium kan være avgjørende for en best mulig krisehåndtering dersom det skulle inntreffe en ulykke. Det er av stor betydning at det kontinuerlig arbeides for å sikre at rutiner for informasjonsutveksling til enhver tid er

best mulig. Sett i lys av "Murmansk"-saken er det derfor etablert en dialog mellom berørte departement, slik at vi kan nyttiggjøre oss erfaringene også fra denne saken.

Når det gjelder håndtering av gamle vrak, representerer dette en spesiell type utfordring. Her må det gjøres en totalvurdering av potensiell fare for forurenning av betydning for miljø og friluftsliv, vrakenes plassering samt påvist og estimert oljemengde. I

tillegg til anbefalingene og tiltakene rettet mot vrak med olje som det frem til nå særlig har vært fokusert på, arbeider Kystverket også med å kartlegge potensielle miljørisiko av andre grunner.

Jeg mener at våre fagmiljøer har gode verktøy for å forhindre sjøulykker, og at de er kompetente til å håndtere situasjoner dersom ulykker likevel skulle inntre.

SPØRSMÅL NR. 1404

Innlevert 15. august 2008 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik

Besvart 25. august 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Undertegnede viser til situasjonen knyttet til rusinstitusjoner som ikke har fått avtaler om plasser. "Håpets Dør" er Frelsesarmeens institusjon som står i stor fare for å bli lagt ned. Samtidig vet vi at om lag 4000 rusmisbrukere står i kø for å få hjelp.

Vil statsråden gripe inn, for å sørge for at "Håpets Dør" og andre institusjoner med ledig kapasitet får benyttet sin kapasitet?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til situasjonen knyttet til rusinstitusjoner som ikke har fått avtaler om plasser. "Håpets Dør" er Frelsesarmeens institusjon som står i stor fare for å bli lagt ned. Samtidig vet vi at om lag 4000 rusmisbrukere står i kø for å få hjelp. Dette er en situasjon som, etter undertegneds syn, ikke er en fornuftig tilnærming i rusomsorgen. Det bes derfor om statsrådens redegjørelse knyttet til den generelle situasjonen med manglende behandlingsplasser for rusmiddelmissbrukere, samt situasjonen knyttet til Frelsesarmeens "Håpets Dør", spesielt.

Svar:

Representanten Nesvik tar her opp en problemstilling som de regionale helseforetakene har et "sørge for"-ansvar for å håndtere. De regionale helseforetakene er i årets oppdragsdokument bedt om å styrke kvaliteten og kapasiteten innen tverrfaglig spesialisert behandling av rusmiddelrelaterte lidelser. Dette innebærer blant annet å redusere ventetidene, videreutvikle samarbeidet med kommunene og oppnå en prosentvis større vekst innen ressurser brukt på tverr-

faglig spesialisert behandling sammenliknet med somatisk sektor.

Tall fra Norsk pasientregister for 1. tertial 2008 viser at ventetidene innen tverrfaglig spesialisert behandling har økt med 8 dager for landet totalt sett sammenliknet med 1. tertial 2007. Noe av økningen skyldes at enkelte langtidsventende ikke var med i tallgrunnlaget for 1. tertial 2007. Ventetiden innen tverrfaglig spesialisert behandling har økt noe også i HSØ. Regionen har forøvrig lavest ventetid sammenliknet med resten av landet, med et gjennomsnitt på 65 dager per 1. tertial 2008.

I representanten Nesvik sitt spørsmål til meg og i begrunnelsen tar han opp situasjonen for Frelsesarmeens institusjon "Håpets dør" og andre institusjoner uten driftsavtale med HSØ. HSØ gjennomførte sist høst en anskaffelsesprosess i hht Lov om offentlige anskaffelser hvor alle leverandører av behandlingstjenester innen rusfeltet fikk anledning til å delta i konkurranse med forhandlinger om inngåelse av avtale med det regionale helseforetaket. I alt 37 tilbydere fremmet søknad og 33 ble innkalt til forhandlinger. Alle som ga et tilbud i anskaffelsesprosessen hadde anledning til å klage. Åtte sendte slik klage, men etter møter med HSØ var det ingen som valgte å gå rettens vei og be om midlertidig forføyning av vedtakene. Fem institusjoner – herunder "Håpets dør" - fikk ikke forlenget sine avtaler med HSØ da disse ikke nådde opp i konkurransen der tilbyderne ble objektivt målt på kriterier som kvalitet, tilgjengelighet, leverings-sikkerhet og pris. HSØ har lagt vekt på åpenhet omkring vurderingene og vurderingsgrunnlaget i anskaffelsesprosessen.

På kort sikt er det vesentlig å få ned ventetiden og

hindre fristbrudd. Det betyr at døgntilbudet bør styrkes. Institusjonsplasser er nødvendig, men dekker bare en mindre del av det totale behovet for tjenester og gir alene ingen garanti for varige resultater. Komplexiteten i rusmiddelproblematikken tilsier at vi trenger en bred og samordnet satsning på tvers av etater og nivåer rundt oppfølgingen av den enkelte bruker. En stor og viktig utfordring er hvordan vi kan styrke den totale kvaliteten i tjenestetilbudet til rusmiddelavhengige. Jeg er opptatt av at de ulike tjenestene må bli bedre til å samarbeide om bl.a. å fange opp misbruk på et tidligere stadium, i større grad redusere faren for "drop-out" i behandling/rehabilitering, demme bedre opp for nyrekruttering til rusmiljøer og begrense de sosiale belastningene misbruk fører med seg. I Opptappingsplanen for rusfeltet (2007-2010) er denne tenkningen utmyntet i 5 hoved-

mål: et tydelig folkehelseperspektiv med vekt på forebyggende innsats, bedre kvalitet og økt kompetanse, mer tilgjengelige tjenester og økt sosial inkludering, forpliktende samhandling og økt brukerinnflytelse samt bedre ivaretagelse av barn og pårørende av rusmiddelavhengige.

I forhold til den aktuelle situasjonen har Helse Sør-Øst orientert meg om at det nå vurderes å omprioritere ressurser, slik at det kan kjøpes flere plasser på kort sikt. Dette vil bli behandlet på styremøte i begynnelsen av september. Utover dette kan jeg love representanten Nesvik at jeg vil følge nøye med på utviklingen i tiden fremover.

Regjeringen vil komme tilbake til den videre satsingen på rus-området i framlegget til statsbudsjett for 2009.

SPØRSMÅL NR. 1405

Innlevert 15. august 2008 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 21. august 2008 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Mattilsynet i Hedmark og Oppland er både anmeldt og stevnet for tingretten etter at de vedtok å gi fire hunder tilbake til en oppdretter i Åsnes.

Er statsråden enig i at situasjonen i saker der det avdekkes brutalitet mot dyr ikke alltid "avhjelpes" ved at dyreholdet reduseres og at regionkontorets vedtak i "Åsnes-saken" derfor kan være av prinsipiell interesse?»

BEGRUNNELSE:

Media har i den senere tid, senest ved oppslag i Aftenposten 12. august 2008, satt søkelyset på en sak fra Åsnes i Hedmark der en hundeeier i mai i år ble frattatt retten til å ha 22 hunder. Vedtaket ble fattet av dyrevernemnda. De lokale veterinærene dokumenterte mangel på mat og drikke, sykdom og uhygieniske forhold, samt svært brutale avlivningsmetoder. Da dyrevernemnda og politiet undersøkte forholdene på kvinnens småbruk, fant de 20 hundekadavre i en gjødselhaug, flere med kulehull i kroppen. Av de 25 hundene som ble tatt i forvaring, måtte tre avlives.

I juli overprøvde Mattilsynet dyrevernemnda, og kom til at kvinnen skulle få beholde fire hunder. Dette vedtaket har medført sterke reaksjoner.

Personene som har overtatt hundene har gått til sak mot Mattilsynet for å få vedtaket kjent ugyldig. Talspersonen for gruppen, Trine Møller, uttaler at Mattilsynet må ha gjort en feil i saksbehandlingen, og at det er opplagt at kvinnen ikke burde få tilbake hundene.

Daværende leder i dyrevernemnda i Kongsvinger og omegn, Odd Ivar Krok, fratradte sin stilling i protest, og 4. august politianmeldte han Mattilsynet region Hedmark og Oppland for å ha utvist grov uforstand i tjenesten, samt brudd på dyrevernloven ved å ha medvirket til at dyr lider i utrengsmål.

NRK meldte 22. juli 2008 at verken Mattilsynet sentralt eller Landbruks- og matdepartementet vil overprøve vedtaket.

Svar:

Jeg viser til representanten Torbjørn Hansen sitt spørsmål vedrørende sak der Staten er stevnet for Tingretten i forbindelse med vedtak om tilbakelevering av hunder til en oppdretter i Åsnes.

Flere sider ved denne saken kan være av prinsipiell karakter, men det er ikke mulig å redegjøre for disse uten å berøre den konkrete saken. Saken verserer som kjent for domstolen, og jeg ønsker derfor ikke å kommentere den på nåværende tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 1406**Innlevert 15. august 2008 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen****Besvart 21. august 2008 av fornyings- og administrasjonsminister Heidi Grande Røys****Spørsmål:**

«Deler fornyings- og administrasjonsministeren Mads Magnussens virkelighetsbeskrivelse av situasjonen for Konkurransetilsynet, og hva vil statsråden gjøre for å tilføre Konkurransetilsynet tilstrekkelige økonomiske og personellmessige ressurser til å kunne drive en grundig og profesjonell saksbehandling i kartellsaker?»

BEGRUNNELSE:

Finansavisen skrev 9. juli 2008 om at Konkurransetilsynet for første gang har henlagt en kartellsak etter å ha sendt varsel om bøter. Tidligere juridisk direktør i Konkurransetilsynet og advokat for de innklagede, Mads Magnussen, uttaler at "Konkurransetilsynet burde åpenbart fått langt større ressurser til å drive etterforskning. Uten økte bevilgninger er jeg redd dette ikke er siste gang selskaper urettmessig blir utsatt for tilsynet." Det fremgår videre at "Magnussen tror tilsynets manglende ressurser skaper størst problemer for saksbehandlingen i kartellsaker og andre typer overtredelsessaker, og at det er behov for både mer penger og flere folk for at tilsynet skal kunne drive "grundig og profesjonell saksbehandling i kartellsaker.""

Bedrifter som mottar varsel om bøter blir ført inn i krevende prosesser, og for små bedrifter kan kostnadene ved prosessen bli betydelige. Etter forvaltningsloven er det adgang til å få erstattet saksomkostninger, men dette tilkjennes normalt ikke. For å unngå at bedrifter møter urettmessige anklager det viktig at Konkurransetilsynet har nok folk og penger til å gjøre en grundig saksbehandling.

Finansavisen omtaler en sak hvor det svenske entreprenørselskapet Golvimporten AB og deres norske agent Respo for ett år siden ble varslet at de ville få en bot på til sammen 1, 2 millioner kroner for brudd på konkurranseloven § 10, som forbyr samarbeid mellom foretak som har til formål eller virkning å begrense konkurransen. Golvimporten omsatte i 2006 for ca. 60 millioner kroner. Konkurransetilsynet påstod av Golvimporten og Respo har samarbeidet om priser, anbud og kunder. Konkurransetilsynet har nå henlagt saken etter først å ha sendt varsel om bot.

Stortinget styrket i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett Konkurransetilsynet med 4,4 millioner kroner. Midlene skal benyttes til å styrke Konkurransetilsynets prosjekt for styrking av håndhevingen av konkurranseloven og bekjempe konkurransekri-

minalitet. Høyre fremmet forslag om å styrke Konkurransetilsynet med ytterligere 5 millioner kroner.

På spørsmål om fire millioner kroner er nok, svarer avdelingsdirektør Lasse Ekeberg i Finansavisen 9. juli 2008 "Det er i alle fall et viktig bidrag".

Svar:

Jeg viser til spørsmål fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen vedrørende Mads Magnussens virkelighetsbeskrivelse av situasjonen for Konkurransetilsynet, og hva jeg vil gjøre for å tilføre Konkurransetilsynet tilstrekkelige økonomiske og personellmessige ressurser til å kunne drive en grundig og profesjonell saksbehandling i kartellsaker.

Jeg oppfatter Mads Magnussen virkelighetsbeskrivelse slik at dersom ikke Konkurransetilsynet får tilført økte etterforskningsressurser, er det fare for at selskaper urettmessig blir utsatt for prosessuelle skritt fra tilsynets side uten at de har opptrådt i strid med konkurranseloven. Dette er basert på at Magnussen selv var advokat i en sak der klienten ble varslet om et overtredelsesgebyr for brudd på konkurranseloven § 10. Konkurransetilsynet la siden vekk saken.

Jeg vil først understreke at jeg har tillit til at Konkurransetilsynet overholder konkurranselovens prosessregler og utredningsplikten i forvaltningsloven, når det håndhever forbudene i loven. I denne utredningsprosessen skal tilsynet få saken tilstrekkelig opplyst og avgjøre om det er grunnlag for vedtak eller ikke. Et varsel om vedtak er en del av denne prosessen, slik at partene kan imøtegå Konkurransetilsynets vurdering og eventuelt rette på misforståelser i tilsynet. Et varsel vil derfor etter sin formål av og til føre til at Konkurransetilsynet velger å legge vekk en sak. Konkurransetilsynet er som hovedregel avhengig av å få opplysninger fra aktørene for å avgjøre om det foreligger et lovbrudd eller ikke. Dette innebærer kostnader for næringslivet. Disse kostnadene er nødvendig for å realisere de gevinstene for samfunnet som konkurranseloven skal gi. Hvis Konkurransetilsynet er for kritiske til når de setter i gang undersøkelser, vil kostnaden for samfunnet bli at mange lovbrudd ikke blir oppdaget. En vil derfor av og til oppleve at Konkurransetilsynet setter i gang saksbehandling, at dette leder til varsel om vedtak, men at saken deretter legges bort. Dette er vanlig for alle myndigheter som håndhever lover, herunder konkurransemyndigheter, både nasjonalt og internasjonalt. Mads Magnussens virkelighetsbeskrivelse om at aktører av og til få konkurransemyndighetenes søkelys rettet

mot seg uten at dette leder til et vedtak om lovbrudd, er derfor riktig. Jeg mener altså at det ikke alltid er galt, men er nødvendig for en effektiv håndheving av konkurranseloven.

Jeg er opptatt av at håndhevingen av konkurranseloven skal være effektiv. Gevinstene ved håndheving må veies mot både kostnadene både for næringslivet og det offentlige. Tilleggsbevillingen på 4,4 millioner til Konkurransetilsynet i inneværende år, som blant annet skal styrke Konkurransetilsynets IT-infrastruktur og IT-kompetanse, vil bidra til bedre håndheving til lavere kostnader. Jeg vil imidlertid understreke at håndhevingen også kan forbedres gjennom andre tiltak enn ved økte økonomiske ressurser. I tildelingsbrevet for 2008 ble tilsynet bedt om

å gjennomføre og ta i bruk nye metoder for såkalte *ex post* analyser av tiltak tilsynet har gjennomført. Hensikten med dette er å lære av erfaringer og bli mer treffsikre i sin virksomhet.

Konkurransetilsynet er også bedt om å utrede endringer i konkurranseloven for å effektivisere håndhevingen av den, blant annet ved å styrke lempningsprogrammet og styrke anonymiteten for dem som gir Konkurransetilsynet tips. Dette vil øke insentivene til å gi Konkurransetilsynet informasjon frivillig og øke oppdagelsesmulighetene, men også ha den effektivitetsgevinsten at informasjonen ikke vil måtte innhentes gjennom andre mer kostbare tiltak. Departementet mottok utredningen 1. juli 2008, og departementet behandler nå utredningen.

SPØRSMÅL NR. 1407

Innlevert 15. august 2008 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 22. august 2008 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Det er gledelig at Regjeringen tar på alvor den bekymring lokalbefolkningen i Sørvær føler for vraket av den russiske krysseren Murmansk og nå vil heve vraket. Lokal, regional og nasjonal bekymring er også stor knyttet til kvikksølvlasten i den tyske ubåten U864 som ligger i havet like utenfor Fedje i Hordaland.

Kan statsråden på samme måte som for vraket av Murmansk nå forsikre at ubåtvraket med kvikksølvlast vil bli fjernet?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til at det på grunnlag av representantforslag fra bl.a. undertegnede ble gjennomført to høringer i Stortinget om heving av U864.

Da statsråden besluttet å omgjøre Regjeringens beslutning om tildekking av vraket var det nettopp begrunnet med de nye opplysningene som kom frem under Stortingets høringer i regi av transport- og kommunikasjonskomiteen.

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Per Sandberg, Bård Hoksrud, Tord Lien og Arne Sortevik om fjerning av kvikksølv i vrak etter ubåt U864, jf. Dokument nr.8:33 (2006-2007) og Innst.S. nr. 193 (2006-2007), som ble behandlet i Stortinget 15.05.2007 (sidene 2975-2988, 3022-3023).

Jeg viser til statsrådens pressemelding om saken fra 17.4.2007.

- På bakgrunn av høringer i Stortinget der flere aktører har kommet opp med nye forslag til hvordan ubåten kan heves, er det behov for mer tid til å utrede hevingsalternativet av ubåtvraket, sier fiskeri- og kystminister Helga Pedersen.

Kystverket har i sin rapport til Fiskeri- og kystdepartementet vurdert flere alternativer for å eliminere forurensningen fra vraket. Kystverkets vurderinger og anbefaling er basert på fysiske undersøkelser av selve vraket og området rundt dette i 2005 og 2006, samt vurderinger innhentet fra en rekke norske og internasjonale fagmiljøer. I etterkant har imidlertid flere nye aktører kommet på banen med nye forslag til hvordan ubåten kan heves.

- Risikoen forbundet med å røre på vraket og de forurensede masser på bunnen vurderes som betydelig uavhengig av metode. De hevingsforslagene som nå har kommet opp i ettertid skal få samme grundige vurdering som det de allerede utredete alternativene har fått, sier Pedersen.
- Dette betyr at det ikke blir tildekking i 2007, og at arbeidet med å utrede hevingsalternativer gis høyeste prioritet i tiden fremover, avslutter fiskeri- og kystministeren.

På brakgrunn av regjeringens og statsrådets håndtering av Murmansk-saken går jeg ut fra at re-

gjeringen og statsråden nå kan gi samme klare forsikringer om at ubåt U864 vil bli hevet og kvikksølvlasten i havet ved Fedje i Hordaland vil bli fjernet.

Svar:

Kystverket gjennomfører nå undersøkelser med sikte på at vraket av Murmansk skal fjernes. En forutsetning for fjerning er at dette er teknisk mulig, og at en fjerning ikke medfører uakseptabel sikkerhetsrisiko eller fare for forurensning.

Jeg har forståelse for den bekymring som er knyttet til U-864. Etter den åpne høringen om saken i Stortinget i april 2007 ba jeg Kystverket om å foreta en ny analyse og vurdering av hevingsalternativet. I denne sammenhengen blir det foretatt studier av uli-

ke påvirkningsfaktorer for U-864, samt vurderinger av teknisk risiko, operasjonell risiko og miljørisiko ved en eventuell heving av vraket. Kystverket har gitt Det Norske Veritas (DNV) i oppdrag å gjennomføre dette arbeidet. Det skal også foretas en totalvurdering av hevingsalternativet i forhold til en innkapsling av vraket og forurensningen.

Jeg er opptatt av at alle sikkerhetsmessige, miljømessige og kostnadsmessige problemstillinger som er knyttet til håndteringen av ubåtvraket utenfor Fedje blir belyst så godt som mulig. Kystverkets rapport om mulige løsninger forventes levert Fiskeri- og kystdepartementet i september 2008. Regjeringen vil deretter ta stilling til videre håndtering av U-864, på bakgrunn av de faglige vurderingene.

SPØRSMÅL NR. 1408

Innlevert 15. august 2008 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 26. august 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Den rød-grønne regjeringen har uttalt at man vil flytte mer transport fra veg over på bane. Det virker derfor underlig at man i anbudet som staten har inngått med SJ som operatør på Ofotbanen ikke har lagt inn krav om at selskapet også skal opprettholde persontrafikken på strekningen Bjørnfjell-Narvik. Stemmer dette, og eventuelt hvorfor har dette ikke vært en del av anbudet?»

Vil statsråden nå sørge for at togstoppene på Bjørnfjell, Søsterbekk og Katterat fortsetter slik det er i dag også etter 14. desember?»

Svar:

SJ AB vant anbudskonkurransen om utførelse av persontransport med tog på Ofotbanen/Malmbanen, og tok den 15. juni 2008 over driften. Samferdselsdepartementet inngikk i forkant av anbudsprosessen en samarbeidsavtale Rikstrafiken om at persontransport på norsk side av riksgrensen skulle omfattes av anbudet. I avtalen heter det at togtilbudet skal være en

fortsettelse av det tilbudet som oppdragsgiverne (Samferdselsdepartementet og Rikstrafiken) har avtale med respektive trafikkutøvere om at skal gå på strekningen i 2007, med tilsvarende frekvens, avgangstider og stoppstruktur. Samferdselsdepartementet har i tillegg en egen trafikkavtale med SJ om utførelse av persontransport på norsk side av grensen. SJ plikter å drive gjennomgående persontransport med tog til Narvik i tråd med de krav, herunder stoppstruktur, som stilles i avtale mellom Leverandøren og Rikstrafiken. I avtalen fremgår det at togene som trafikkerer strekningen Gøteborg -Narvik skal stoppe på Straumsnes, Rombak, Søsterbekk, Bjørnfjell og Riksgrensen. Togene som trafikkerer strekningen Stockholm - Narvik skal stoppe på Katterat og Riksgrensen. En eventuell endring i stoppmønster eller frekvens kan ikke iverksettes uten godkjenning fra Rikstrafiken og Samferdselsdepartementet. Jeg har ikke mottatt signaler om at SJ ønsker å endre stoppstrukturen på Ofotbanen.

SPØRSMÅL NR. 1409**Innlevert 15. august 2008 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal****Besvart 21. august 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Vil samferdselsministeren ta initiativ til en samordning slik at maxi-taxiene skal betale takst tilsvarende liten bil ved alle landets bomstasjoner?»

BEGRUNNELSE:

Etter mange år med sviktende statlige bevilgninger til veisektoren, blir en stadig økende del av våre veier finansiert ved hjelp av bompenger.

Ved mange bomstasjoner må maxi-taxier betale høyere takst enn vanlige biler til tross for at de i stor grad opererer i det samme markedet som lettere biler. Disse blir ofte i tillegg brukt til å frakte både funksjonshemmede og skolebarn.

På spørsmål nr. 1157 (2007-2008) sier samferdselsministeren at hun ser at takstsystemet vil kunne slå uheldig ut i forhold til den funksjonen disse kjøretøyene har og at takstsystemet for taxier generelt bør være likt. Hun vil videre ta initiativ for å få til en tilpasning i Oslo-området.

Problemstillingen er imidlertid den samme også andre steder i landet. I Haugalandspakken må eksempelvis de store maxi-taxier over 3500 kg betale dobbel takst.

Svar:

I de fleste bompengeprosjekter i landet går skillet mellom tunge og lette biler ved 3 500 kg. Det vanlige er at taksten for tunge biler er dobbel av taksten for lette biler.

Da Oslopakke 3 trinn 1 ble lagt fram, ble den lokale enigheten og de lokalpolitiske vedtakene om takstsystemet lagt til grunn. Ved sin behandling sluttet Stortinget seg til dette. Oslopakke 3 innebærer en tredobling av taksten for tunge biler i forhold til lette biler. Jeg ser at dette kan gi store utfordringer, særlig for næringstransporten. Jeg har derfor lagt opp til at takstene i Oslopakke 3 og konsekvensene av disse, skal evalueres.

På bakgrunn av at det ble vurdert som positivt med flere maxi-taxier i hovedstadsområdet, tok jeg imidlertid initiativ til å innføre en ordning i Oslopakke 3 der maxi-taxier skal betale samme takst som lett bil, jf. mitt svar på spørsmål nr. 1175 fra stortingsrepresentant Wickholm. Også Høyre-Frp-byrådet i Oslo har vært positive til denne endringen i takstopp- legget som de har vært med på å utarbeide.

Jeg ønsker imidlertid ikke på nåværende tidspunkt å åpne for en generell ordning der maxi-taxier betaler takst tilsvarende lett bil. Jeg vil avvente evalueringen av takstsystemet for Oslopakke 3 før en slik generell ordning eventuelt kan vurderes ved andre bompengeprojekt .

SPØRSMÅL NR. 1410**Innlevert 15. august 2008 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 25. august 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«SINTEF-rapporten "Sikkerhet knyttet til skolebarntransport i buss" ble i juni overlevert Samferdselsdepartementet, og Stortinget vedtok 13.03.08 at "arbeidet med å sikre alle barn sitteplass på skolebussen" skulle starte opp etter at rapporten var ferdig. Hva har statsråden gjort med saken så langt?

Er statsråden enig i konklusjonen i rapporten om at kostnadene er større enn effekten av å gjennomføre

tiltaket, eller er statsråden enig med FrP om at sitteplass til alle barn i skolebuss skal gjennomføres?»

Svar:

Stortinget har i anmodningsvedtak nr. 402 av 13. mars 2008 bedt Regjeringen om å vurdere muligheten for å innføre påbud om sitteplass for skolebarn i skoleskyss med buss. Arbeidet skulle starte etter at rapporten "Sikkerhet knyttet til transport av skole-

barn i buss" var lagt fram for Samferdselsdepartementet.

Jeg kan opplyse at Samferdselsdepartementet i mai 2008 mottok rapporten "Sikkerhet knyttet til transport av skolebarn i buss" og at vi nå er i gang med å vurdere resultatene i rapporten.

Departementet er sterkt opptatt av sikker buss-transport av skolebarn og gjennomfører nå nødvendige økonomiske og praktiske vurderinger.

Samferdselsdepartementet vil på vanlig måte komme tilbake til anmodningen fra Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 1411

Innlevert 15. august 2008 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal

Besvart 2. september 2008 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Har Regjeringen snart til hensikt å følge opp løftene fra både valgkamp og regjeringserklæring og innføre et nytt kraftregime for industrien?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringspartiene lovet uten forbehold i valgkampen 2005 å innføre et nytt industrikraftregime med kraft til industrien til konkurransedyktige priser. Dette ble også fulgt opp i regjeringserklæringen, men er ikke fulgt opp i praksis. To olje- og energiministre har på spørsmål fra undertegnede sagt at dette var krevende å få til, men at det ble arbeidet aktivt med saken.

Så langt har Regjeringen ikke vært i nærheten av å følge opp løftene og mange arbeidsplasser står nå i fare for å gå tapt innen kraftforedlende industri, samtidig som investeringer innen sektoren i økende grad blir gjort utenfor Norge.

En eventuell reinvestering ved Hydros aluminiumsverk på Karmøy vil være avhengig av langsiktige og konkurransedyktige kraftkontrakter. En avgjørelse om investering eller ikke er nært forestående og Regjeringens signaler vil helt klart ha innflytelse på dette.

De tiltak som Regjeringen legger opp til i sin "tiltaksplan" er i stor grad fromme ønsker og prat uten reelt innhold og vil i liten grad påvirke situasjonen.

Svar:

Regjeringen er svært opptatt av vilkårene for kraftintensiv industri i Norge. I tråd med Soria Moria-erklæringen arbeider Regjeringen for at denne industrien skal ha langsiktige og konkurransedyktige samlede rammevilkår.

For å nå målet om å fortsatt ha en sterk kraftforedlende industri i Norge, er det tre forhold som er viktige: kraftpriser, gode generelle rammevilkår og langsiktige rammevilkår. Statsråd Haga orienterte om en skisse til tiltaksplan for kraftintensiv industri under interpellasjonsdebatten i Stortinget 12. februar.

Jeg vil samarbeide med representanter for partene i arbeidslivet om utdyping og konkretisering av tiltakene. Rammevilkår for kraftintensiv industri, med særlig fokus på kommersielle kraftavtaler samt innkjøpskonsortium for kjøp av kraft, var tema på et møte mellom statsråd Andersen og Haga og en rekke industri- og kraftbedrifter 2. Juni.

SPØRSMÅL NR. 1412**Innlevert 15. august 2008 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 21. august 2008 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Kan justisministeren begrunne hvorfor Justisdepartementet endret høringsforslagets anbefaling om antall våpen man kan ha i sin jaktvåpengarderobe, fra 8 til 6?»

BEGRUNNELSE:

Justisdepartementet besluttet 11.07.2008 å endre deler av våpenforskriften. I den nye våpenforskriften skal det nå blant annet innføres en jaktvåpengarderobe på inntil 6 våpen, som har som formål å tilfredsstille jegerens ønsker og behov for våpen til ulike typer jakt. I tillegg har jaktvåpengarderoben som mål å redusere byråkratiet rundt våpentillatelse.

I høringsforslaget til ny våpenforskrift foreslås det at jaktvåpengarderoben skal inneholde inntil 8 våpen.

Svar:

I den nye våpenforskriften § 12 innføres det en såkalt jaktvåpengarderobe som regulerer ervervet av antallet jaktvåpen. Endringen gir jegere innført i Jegerregisteret rett til å erverve inntil 6 komplette jaktvåpen uten at det foretas en særskilt behovsvurdering. Innenfor dette antallet på 6 våpen kan jegeren selv bestemme hvilke våpen vedkommende ønsker å ha i sitt utvalg, enten det dreier seg om flere våpen som kan nyttes innenfor samme bruksområde eller en fordeling av våpen som dekker de ulike bruksområdene man som jeger ønsker å delta i. En jeger vil også kunne erverve våpen utover denne kvoten såfremt vedkommende har behov for det. I disse tilfellene kreves det at han kan dokumentere et "meget kvalifisert behov" for ytterligere jaktvåpen. Denne ordningen erstatter tidligere praksis hvor søkeren måtte dokumentere et særskilt behov for å erverve og inneha mer enn ett skytevåpen innenfor våpenets bruksområde. Ordningen må derfor anses som en liberalisering med hensyn til dagens regler ved at det ikke må søkes spesielt for hvert enkelt våpen innenfor sammen bruksområde.

Begrunnelsen for å redusere antallet våpen som kan erverves uten en særskilt behovsvurdering sam-

menlignet med arbeidsgruppens forslag, er et ønske om at jegere ikke skal kunne erverve og inneha våpen de ikke har behov for. Den alminnelige jeger synes å ha gode muligheter til å erverve det antallet jaktvåpen han ønsker innenfor den oppstilte kvoten. I denne sammenheng kan det vises til at jaktvåpengarderoben gjelder for inntil 6 komplette jaktvåpen. Det vil si at om en eller flere av disse våpnene er systemrifler, vil man kunne erverve ekstra pipe i nytt kaliber til disse uten at pipene regnes som våpen i jaktvåpengarderoben. Bakgrunnen for dette er at pipe defineres som våpendel. En systemrifle er en rifle hvor jegeren enkelt kan bytte kaliber slik at riflen kan benyttes til flere formål. Som nevnt over er det opp til jegeren selv å velge hvilke 6 våpen vedkommende ønsker å erverve innefor jaktvåpengarderoben.

Jegere som har behov for ytterligere våpen skal ha mulighet til å erverve flere våpen. Kravet er at vedkommende må dokumentere et "meget kvalifisert behov". I disse tilfellene må man se hen til hva jegeren allerede innehar av jaktvåpen samt hans behov for ytterligere våpen av den type det søkes tillatelse til. Såfremt jegeren innehar våpen vedkommende ikke lenger har behov for, eller de anses som utrangerte, vil jegeren eventuelt måtte gi fra seg disse på en eller annen måte, evt. at de destrueres eller plomberes, for å kunne erverve ytterligere våpen. Den fastsatte bestemmelsen vil imidlertid ikke hindre jegere i å erverve våpen de har behov for til å utøve den jakten de ønsker. Det er imidlertid et klart mål at selv en dreven jeger ikke bør inneha flere våpen enn hans jegeraktivitet tilsier.

De nye reglene vil være ressurs sparende for politiet i saksbehandlingen, slik at mer ressurser kan brukes på kontroll – noe som jeg ser på som svært viktig. Samtidig vil innføring av en jaktvåpengarderobe sikre en likebehandling av de ervervssøknadene som mottas, samt at den gir jegeren en større frihet til å erverve det antall våpen som vedkommendes jaktaktivitet tilsier.

Det vises for øvrig til mitt brev av 30. juli 2008 til stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen vedrørende blant annet samme spørsmål.

SPØRSMÅL NR. 1413**Innlevert 15. august 2008 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 25. august 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Jeg viser til svar fra finansministeren på spm. nr. 1372 datert 12.8.2008 og har merket meg at finansministeren bestemt avviser bruk av alternative finansieringsformer for utbygging av jernbane i Norge på linje med det man har gjort i Sverige. Innenfor vei-sektoren i Norge er det et svært stor behov for nybygg og opprustning. Det er vanskelig å se at dette behovet kan dekkes gjennom ordinære bevilgninger over statsbudsjettet.

Hva vil statsråden gjøre for å ta i bruk nye finansieringsverktøy som kan øke veibyggningen i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Behovene for bygging av nye veier er veldokumentert, men har et omfang som vanskelig kan dekkes inn innenfor en akseptabel tidsramme selv med videreføring av dagens omfattende bompengefinansiering og med flere OPS (Offentlig-Privat-Samarbeid). Det er grunn til å minne om at de tre OPS-prosjektene som er gjennomført er delvis finansiert med bompenger - det understreker at OPS først og fremst har vært brukt som et gjennomføringsverktøy og ikke som et finansielt instrument.

Hovedutfordring innenfor finansiering av infrastruktur som har levetid på 50 - 100 år er at dagens finansiering skjer innenfor årlige utgiftsbudsjetter og konkurrerer mot alle andre utgiftstyper og ikke med egen og mer egnet finansieringsform.

Svar:

Jeg deler representanten Sorteviks syn på at det er et stort behov for nybygging og opprustning av det eksisterende vegnettet. Jeg viser til at Regjeringen Stoltenberg II gjennom perioden har prioritert økt satsing på vegnettet. Bevilgningene til veg i 2007 og 2008 har vært høyere enn en jevn årlig oppfølging av Nasjonal transportplan for årene 2006-2015 skulle tilsi. På grunn av et vesentlig større vedlikeholdsbehov enn lagt til grunn i Nasjonal transportplan, har vi vært nødt til å øke bevilgningene til drift og vedlikehold av vegnettet mer enn det som lå til grunn i transportplanen.

Regjeringen vil legge fram sin satsing på nybygg og opprustning av det eksisterende vegnettet for de kommende årene i Nasjonal transportplan for 2010-2019. Transportetatene har i sitt planforslag til Nasjonal transportplan tatt opp spørsmålet om prosjektfinansiering av større prosjekt slik at framdriften kan optimaliseres. Uavhengig av hvordan vi finansierer samferdselsprosjekter må vi foreta prioriteringer mellom samferdselsprosjekter og øvrige formål, og mellom vegprosjekter og andre samferdselsformål. Ingen finansieringsform kan ta fra oss det ansvaret. Regjeringen vil legge fram sine prioriteringer i Nasjonal transportplan. I arbeidet med planen vil vi også foreta vurderinger av eventuelle endringer i finansieringsordningene og videre bruk av OPS.

SPØRSMÅL NR. 1414**Innlevert 15. august 2008 av stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal****Besvart 21. august 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Det er et krav at helseforetakene skal gå i balanse økonomisk. Lønnsoppgjøret i helseforetakene er nå over, og både arbeidstaker- og arbeidsgiversiden gir uttrykk for at lønnsveksten blir høyere enn forutsatt i statsbudsjettet. Dette innebærer at helseforetakene står i fare for å måtte kutte i sine behandlingstilbud.

Vil statsråden forhindre slike kutt ved å foreslå bevilgninger som kompenserer for de økte lønnsutgiftene for helseforetakene?»

BEGRUNNELSE:

Statsbudsjettet forutsatte en lønnsvekst i helseforetakene på fem prosent. Det er nå klart at veksten blir høyere. Dette vil koste. Ifølge Dagens Nærings-

liv vil sykehusene for eksempel få et innstrammingsbehov på en halv milliard kroner ved et lønnsoppgjør på seks prosent.

Svar:

Lønnsforhandlingene i helseforetakene for 2008 ser ut til å ende på om lag 6,1 pst. Et slikt forhandlingsresultat vil påføre helseforetakene betydelige merkostnader sammenliknet med budsjettforutsetningene for 2008. Økte lønnskostnader vil redusere helseforetakenes driftsresultater og gi økt likviditetsbehov.

Helse- og omsorgsdepartementet har i brev av 30. juni 2008 bedt de regionale helseforetakene om å gå

igjennom lønnsoppgjøret for det enkelte helseforetak i foretaksgruppen og vurdere de økonomiske konsekvensene av dette i forhold til de budsjettforutsetningene som er lagt til grunn. Videre er de bedt om en vurdering av hvilke konsekvenser lønnsoppgjøret vil få for de aktivitetsforutsetninger og kvalitetskrav som er lagt til grunn i Oppdragsdokumentet eller tiltak som vil få negative virkninger på ventetider og antall ventende. Tilbakemelding på disse spørsmålene skal oversendes departementet innen 20. august 2008.

Jeg vil behandle denne saken videre, ut fra de svarene som blir gitt fra de regionale helseforetakene.

SPØRSMÅL NR. 1415

Innlevert 15. august 2008 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 25. august 2008 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Fra 12. mai 2006 avvirket Regjeringen muligheten til skattefri sparing i individuelle pensjonsavtaler (IPA). Overgangsreglene gir rettighetshavere etter en IPA-kontrakt rett til å få utbetalt midlene dersom innestående midler på kontrakten utgjorde mindre enn 1,5 ganger folketrygdens grunnbeløp (G) 31. desember 2006, dvs. 94 338 kroner. IPA-kontrakten vil da bli avsluttet.

Hva er bakgrunnen for at man forskjellsbehandler, og hvorfor er grensen satt akkurat til 1,5G?»

Svar:

Individuelle pensjonsavtaler etter skatteloven (IPA) har i en årrekke vært underlagt gunstige skatteregler. På grunn av den gunstige skattemessige behandlingen, var det knyttet en rekke krav til avtalene. Det kunne for eksempel ikke avtales lavere pensjonsalder enn 64 år og minstekravet til utbetalingsperiode for alderspensjon var 10 år. Formålet med disse kravene var blant annet å sikre at midlene i en skattefa-

vorisert pensjonsordning bare benyttes til alderspensjon og andre ytelser det var adgang til å ha i en IPA-avtale.

I forbindelse med at retten til fradrag for innbetalinger til IPA-avtaler ble opphevet i 2006, var utgangspunktet at utbetalingene skulle følge de opprinnelige vilkårene knyttet til IP-avtalen, herunder forutsetningen om at midlene er bundet frem til det kan utbetales alderspensjon eller andre avtalte ytelser.

Det ble imidlertid lempet noe på kravet om binding av midlene i avtaler med lave innestående beløp. Det ble antatt at slike avtaler i hovedsak var inngått relativt nylig før omlegging av beskatningen, og at verdien av avtalene var begrenset. Samtidig kunne det være mange år til midlene kunne utbetales. Det ble regnet som lite hensiktsmessig å opprettholde bindingen for disse avtalene, og det ble derfor foreslått at de kunne avsluttes. Etter en samlet vurdering ble grensen satt til 1,5 G per 31. desember 2006 (94 338 kroner). Beløpet følger av Finansdepartementets skattelovforskrift § 6-47-31.

SPØRSMÅL NR. 1416**Innlevert 15. august 2008 av stortingsrepresentant Dagrun Eriksen****Besvart 25. august 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Ferieavviklingen i sykehjem og hjemmebaserte tjenester har vært en stor utfordring denne sommeren. Det har vært vanskelig både å få kvalifisert hjelp og tilstrekkelig hjelp for å kunne ivareta kvaliteten på omsorgen. Mange av de som har vært i arbeid har hatt uforsvarlig lange vakter. Det er meldt om omsorgsvikt: blant annet neddoping, dehydrering og underernæring.

Vil statsråden kartlegge bemanning og ferieavvikling innen eldreomsorgen i kommunene og bidra til en bedre planlegging og gjennomføring?»

BEGRUNNELSE:

I løpet av det siste halvåret har det vært mange varsler blant helsearbeidere. Sykepleiere og leger varsler om uholdbare situasjoner i eldreomsorgen og støttes av tilsynsrapportene fra mange sykehjem. Sykepleiere slutter på sykehjem, de orker ikke arbeidspresset. Det meldes om en generell underbemanning og mange ukvalifiserte. Når de best kvalifiserte slutter, blir det enda vanskeligere å rekruttere sykepleiere med spesialutdanning. Med dagens situasjon hvor ca. 80 prosent av pasientene på sykehjem har en demenssykdom, er omsorgsoppgavene ekstra store og krever en bemanning som har kompetanse for å ivareta denne gruppens behov.

I 2006 var ca. 20 pst. av sykehjems plassene i skjermet enhet, tilrettelagt for de med demenssykdommer.

Gapet mellom helsearbeidernes beskrivelse av dagens situasjon og Regjeringens skryt av alle pengene som har gått til eldreomsorg og om et overopplyt mål om 10 000 nye hender i omsorgsarbeid, er stor. Det virker demotiverende for alle de som får kutt i bemanningen og som sliter.

Mindre søkning til utdanning innen omsorgsykene, mens behovet øker, er en utfordring som må få enda større oppmerksomhet jf. sommerens ferieavvikling. Den største utfordringen er hvordan man kan motivere og beholde alle/flere helsearbeidere innen yrket. Og hvordan rekruttere flere godt kvalifiserte sykepleiere, leger m.fl. til eldreomsorgen.

Svar:

Kommunene har stor frihet til å organisere og dimensjonere tjenestene etter lokale prioriteringer og behov, også når det gjelder planlegging av bemanning og ferieavvikling. Behovet for personell vil av-

henge av antallet brukere av kommunale tjenester, valg av organisatoriske løsninger og av hvor mye bistand, pleie og omsorg det til enhver tid er behov for, vurdert opp mot den enkelte pasients behov for tjenester.

Bemanningsspørsmålet må med andre ord vurderes ut fra forsvarlighetskravet. Dette betyr at hvert enkelt sykehjem må være bemannet slik at alle pasienter får forsvarlige tjenester, samtidig som personellet er i stand til å utføre tjenestene på en forsvarlig måte.

Jeg har vært i kontakt med Statens Helsetilsyn for å forhøre meg om de har mottatt mange bekymringsmeldinger eller klager i forbindelse med årets ferieavvikling. Deres undersøkelser i utvalgte fylkesmannsembeter gir ikke grunn til å si at bemanning på sykehjem og i hjemmebaserte tjenester har vært ekstra utfordrende i år. Helsetilsynet påpeker imidlertid at noen kommuner sliter med å få nok faglært personell i sykehjem og i hjemmebaserte tjenester. Enkelte steder kan bemanningen også være lav. Disse utfordringene er, i følge Helsetilsynet, av mer generell karakter, og kan ikke knyttes til ferieavvikling spesielt. Helsetilsynet understreker videre at de ut fra tilsynserfaringer ikke kan si at bemanningsproblemer er et gjennomgående trekk på landsbasis.

For å sikre tilstrekkelig, kompetent og stabil bemanning i omsorgstjenestene, har regjeringen utarbeidet en ny kompetanse- og rekrutteringsplan; Kompetanseløftet 2015, som inngår i Omsorgsplan 2015. I avtalen som ble inngått på Stortinget mellom regjeringspartiene, KrF og Venstre den 30. november 2007, ble partene enige om en konkretisering og styrking av Omsorgsplan 2015, både når det gjelder kompetanse, dimensjonering, samt utforming av en verdighetsgaranti i forbindelse med arbeidet med en ny felles helse- og sosiallovgivning.

For å sette kommunene i stand til å øke kompetansen og kapasiteten i tjenestene har kommunesektoren fått et betydelig inntektsløft under denne regjeringen. Fra 2005- 2008 anslås realveksten i sektorens samlede inntekter til 20, 8 milliarder kroner. Av veksten i samlede inntekter i 2009 legges det opp til mellom 3 ½ og 4 milliarder kroner kommer som frie inntekter. Regjeringen har tillit til at kommunesektoren sørger for at veksten i frie inntekter kommer innbyggerne til gode gjennom bedre tjenestetilbud innen pleie og omsorg.

Vi vet at det i høykonjunkturtider er gjennomgående vanskeligere å sikre stabil tilgang på kvalifisert

personell, og at dette er en utfordring innenfor mange samfunnssektorer. Jeg vil imidlertid også understreke at de fleste kommuner evner å planlegge bemanning og kompetanse i tjenestene i det daglige og un-

der ferier. Jeg har gjennom medieoppslag også registrert at mange kommuner har vist stor kreativitet og mangfold for å sikre alle sine brukere gode og forsvarlige tjenester også denne sommeren.

SPØRSMÅL NR. 1417

Innlevert 15. august 2008 av stortingsrepresentant Robert Eriksson

Besvart 27. august 2008 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Mandag 30. juni d.å. skrev Aftenposten om ektemannen som pleiet sin kreftsyke kone hjemme, og sparer samfunnet for store utgifter. For å få hjelp fra NAV må han bløffe om at han selv er syk.

Vil statsråden endre regelverket slik at pårørende i delvis arbeid beholder retten til sykepenger når de pleier alvorlig syke pårørende?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge oppslag i Aftenposten den 30. juni d.å. kjørte ektemannen en sprek og energisk kone på jobb den 16. mai i fjor. Samme ettermiddag hentet han en pleietrengende kone. 17. mai 2007 kunne legene fortelle at kona hadde en stor, ondartet svulst i hodet. Fire dager senere ble det gjennomført operasjon på Radiumhospitalet. Deretter seks uker kur med strålebehandling og cellegift, før hun kom hjem med behov for hjelp til det meste. Hele denne tiden var ektemannen sammen med sin syke kone. Etter to måneders ventetid kom dommen - legene mente ekteparet kanskje kunne få oppleve to til tre måneder til å være sammen. Mot alle odds har ekteparet likevel gått sammen inn i et nytt år, og med livet som bonus nyter de nå en ny sommer.

Arbeidsgiveren stilte opp og la forholdene best mulig til rette for ektemannen. Han fikk jobbe 60 prosent hjemmefra, i hovedsak fra hjemmekontoret når det passet best. Legen ga ham koden "P 02", som står for "Psykisk ubalansesituasjonsbetinget". Deretter ble det søkt om 40 prosent sykmelding for han.

Etter noen måneder svarte NAV nei til sykepenger. "Det viser seg altså i ettertid at du ikke har klart full jobb på grunn av at du har alvorlig syk ektefelle. Når det gjelder sykmelding, må en selv være syk og få behandling", heter det i avslaget fra NAV.

I 40 år har ekteparet jobbet full tid, betalt skatt og bidratt til fellesskapet. De siste årene har kona arbeidet som kvalitetsleder på sementfabrikken Norcem

og ektemannen som sjefingeniør i Porsgrunn kommune. Ekteparet er naturlig nok opprørt over at NAV trurer med å gjøre dem til sosialklienter. Dersom kona hadde blitt innlagt på sykehjem, ville utgiftene for samfunnet være 730 000 kroner i året. Dette fremkommer i artikkelen til Aftenposten. Når som helst kan kona bli så syk at ektemannen ikke kan jobbe i det hele tatt. Uten sykepenger vil ektemannen da bare få en liten omsorgslønn å leve av. Til Aftenposten den 30. juni uttaler ektemannen at dersom vi må leve på konas trygd og mine omsorgspenger, så er vi økonomisk konkurs. Videre uttaler kona: "Jeg er fortvilet, for det ser jo ut til at vi får problemer med NAV fordi jeg fortsatt lever".

Stadig flere pårørende velger å gjøre som denne ektemannen. Fulle sykehjem og lang ventetid gjør at mange heller ikke har noe valg.

Denne saken tyder på at vi har et system som innebærer at pårørende i en slik situasjon må lyve, og leke at de er syk og gå til lege for "behandling" hver måned. Hvis en følger disse spillereglene, kan det surre og gå. Etter undertegnede syn er det umenneskelig at det i slike alvorlige situasjoner legges opp til diffuse løsninger som NAV i ettertid kan avslå.

Undertegnede mener det er lett å forstå at det kan oppleves som ufattelig at det stilles som krav at man selv må være syk for å få lov til å pleie en meget alvorlig syk ektefelle. Det er åpenbart behov for en gjennomgang av dagens regelverk. Dette kan gjøres ved at man endrer regelverket slik at man beholder retten til sykepenger når man pleier alvorlig syke pårørende, eller at man i slike tilfeller endrer ordningen for omsorgslønn slik at denne ytelsen tilsvarer hva man ville ha fått i sykepenger.

Svar:

Jeg vil innledningsvis vise til mitt svar datert 3. juli på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 1392 fra stortingsrepresentant Jan Sahl, som omhandler til-

svarende problemstilling. I dette svaret understrekte jeg at personer som har behov for pleie og omsorg etter kommunehelsetjenesteloven krav på nødvendig pleie- og omsorgstjenester. Det kan likevel være hensiktsmessig å legge til rette for at yrkesaktive i større grad gis muligheter til å ta på seg omsorgsoppgaver. Samtidig er det store utfordringer i å finne en balanse som ivaretar både den enkeltes muligheter til å utføre omsorgsoppgaver og hensynet til å opprettholde til-

knytningen til arbeidslivet. Jeg vil videre vise til at departementet i St.prp. nr. 1 (2007-2008) varslet at det vil legge fram et høringsnotat med vurdering av mulige strategier og tiltak forbundet med muligheten til permisjon og eventuell økonomisk kompensasjon på grunn av omsorg for nære pårørende. Departementet tar sikte på å sende ut et slikt høringsnotat så snart som mulig.

SPØRSMÅL NR. 1418

Innlevert 15. august 2008 av stortingsrepresentant Robert Eriksson

Besvart 27. august 2008 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Den 5. juli d.å. kunne Trønder-Avisa fortelle om en gutt (5) som har vært gjennom utallige operasjoner. Men det som har tæret mest på foreldrenes krefter er kampen mot NAV. Paret opplever at selv om NAV har opplysningsplikt om rettigheter, må de mase for å få opplysninger.

Vil statsråden iverksette nødvendig kompetanseheving slik at saksbehandlere sikres elementær kunnskap og kompetanse om brukernes behov, og hva vil statsråden gjøre for å forsikre seg om at alle brukerne, automatisk, får opplyst om sine rettigheter?»

BEGRUNNELSE:

En gutt fra Verdal på 5 år har vært gjennom utallige operasjoner. Men det som tærer på foreldrenes krefter er kampen mot NAV. Foreldrene uttaler til Trønder-Avisa den 5. juli, sitat: "NAV har vært en motstander. Vi har brukt så mye krefter på å skaffe og sende papirer og på å ringe. I tillegg til at vi har kjempet for sønnen vår, har vi som privatpersoner vært nødt til å passe på at NAV gjør jobben sin".

Ifølge Trønder-Avisa startet kampen for paret fra Verdal da de fikk sønnen for fem år siden. Han var født med analatresi og øsofagusatresi, dvs. at han var født med lukket endetarm og med spiserør som ikke gikk helt ned til magen. Dette var naturlig nok en sjokkartet opplevelse for foreldrene. Sønnen kunne ikke spise på vanlig måte, men måtte sondemates. Det ble mange operasjoner og lange sykehusopphold. Guttens pappa antar at sønnen i løpet av livet har hatt omkring 60 narkoser.

Samtidig som foreldrene skulle følge opp sønnen

på sykehus og sette seg inn i hvordan de skulle pleie han, måtte de kjempe en kamp til; Kampen for rettighetene.

Paret hadde krav på grunnstønad og hjelpestønad til sønnen. Videre hadde de krav på pleiepenge, dvs. kompensasjon for tap av inntekt under sykehusoppholdene. Pappaen til gutten uttaler til Trønder-Avisa 5. juli d.å.; "Det har tatt både tre, fire og fem måneder å få pengene utbetalt. Jeg følte meg nesten som en kjeltring når jeg krevde pengene mine." Da foreldreparet ble bedt om å legge ut i underkant av ti tusen kroner for sondemat til sønnen sin, fikk de nok. Faren nektet å forlate NAV-kontoret før de hadde ordnet opp. Ifølge avisartikkelen i nevnte avis tok det ikke Nav kontoret mer enn ett kvarter å få ordnet opp.

Etter at trygdetjenesten ble omorganisert til NAV, føler foreldreparet at det har blitt så mange ledd å forholde seg til at ansvaret pulveriseres. Treghet, rot i systemet og stadig nye saksbehandlere preger, ifølge foreldrene, NAV.

Paret opplever at selv om NAV har opplysningsplikt om rettigheter, så må de mase for å få opplysninger. De håper at de snart er ute av NAV-systemet. Pappan til gutten uttaler videre til Trønder-Avisa den 5. juli d.å.:

"NAV har vært en ekstra belastning for oss i stedet for å være til hjelp. Vi puster lettere den dagen vi slipper NAV."

Dessverre er ikke dette en enestående historie. Aftenposten kunne fortelle, den 24. februar d.å., at Sivilombudsmannen hadde avdekket at funksjonshemmede, kronisk syke og folk med psykiske plager blir totalt oversett av NAV-systemet. Konklusjonen i

Sivilombudsmannens rapport slår fast at saksbehandlere i NAV mangler elementær kunnskap om brukernes behov og muligheter.

Undertegnede mener det er helt uakseptabelt at en rekke brukere opplever treghet, rot i systemet og stadig nye saksbehandlere innen NAV. I tillegg er det uakseptabelt at saksbehandlerne i NAV mangler elementær kunnskap og kompetanse på hvordan man skal møte en rekke brukere på en verdig måte. Det er viktig at Nav oppleves som en medspiller, ikke motstander.

Svar:

Jeg vil innlede med å understreke at Arbeids- og velferdsetaten legger stor vekt på at alle brukere skal bli behandlet med profesjonalitet og verdighet. Dette må kunne forventes i møte med et offentlig kontor. Dessverre vil det likevel kunne oppstå tilfeller der dette ikke skjer, med den belastning og ulemper det medfører for den enkelte. I denne saken har foreldrene vært i kontakt med tidligere Trygdeetaten og Arbeids- og velferdsetaten fra 2002 og frem til i dag. Jeg er gjort kjent med at etatens håndtering av saken ikke alltid har vært tilfredsstillende. Det har blant annet tatt lang tid å behandle søknader og utbetale stønader. Som kjent er vi inne i en omfattende omstilling av arbeids- og velferdsforvaltningen (NAV-reformen). Jeg er svært opptatt av at dette skal føre til bedre tjenester for brukerne, og jeg er overbevist om at det kommer til å bli resultatet. Nå, midt i løpet, opplever vi gode resultater mange steder, men også problemer. Omstillingen er svært krevende for etaten, og de har orientert meg om at de ikke når de fastsatte saksbehandlingstidene på flere områder. Dette er ikke direktoratet tilfreds med, og de har satt inn tiltak for å effektivisere saksbehandlingen. Departementet har også gjennom omdisponering styrket etatens driftsbudsjett med 40 millioner kroner for at etaten

skal kunne bygge ned restanser og redusere saksbehandlingstiden. Departementet har forutsatt at det redgjøres for de planer som nå legges for bruken av ressursene og for hvilke effekter direktoratet forventer. Departementet følger utviklingen nøye i den ordinære styringsdialogen med etaten. Arbeids- og velferdsetaten skal i samarbeid med den enkelte kommune, samt bydeler i de største byene, etablere om lag 465 NAV-kontorer innen utgangen av 2009. Disse kontorene, som er arbeids- og velferdsforvaltningens førstelinje, forvalter et vidt spekter av tjenester og ytelser. Avklaring av den enkelte brukers behov og krav i forhold til tjenester og ytelser er en utfordrende oppgave. Bredden og kompleksiteten i regelverket gjør det ofte lite formålstjenelig å gi brukerne en fullstendig oversikt over alle rettigheter. Det vil derfor være nødvendig å foreta en vurdering av rettighetenes relevans i forhold til den enkelte. Som representanten Eriksson påpeker er saksbehandlerne kunnskap og kompetanse viktig i dette arbeidet. Arbeids- og velferdsetaten arbeider planmessig og målrettet for å styrke kompetansen blant de ansatte i etaten. Dette er et omfattende arbeid som dekker hele bredden av etatens og forvaltningens virksomhet. Formålet med kompetanseutviklingen er i første rekke å styrke den felles faglige forståelsen av hele arbeids- og velferdsforvaltningens mål, verdier og holdninger. Dette vil bidra til å styrke innsikten i den enkelte brukers behov slik at forvaltningen sammen med bruker kan finne best mulige løsninger. Det er beklagelig at enkelte brukere ikke får den oppfølging som de bør kunne forvente i sitt møte med Arbeids- og velferdsetaten, selv om dette ikke er hovedbildet. Jeg vil videre understreke at jeg har tillit til at de reformer og den kompetanseutvikling som nå er i ferd med å gjennomføres vil medføre en betydelig forbedring også for brukerne.

SPØRSMÅL NR. 1419**Innlevert 15. august 2008 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 29. august 2008 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Regjeringen lover på nytt en løsning for et industrikraftregime, basert på den "franske modellen". Der får industrien kjøpe kraft til selvkost, mot at det investeres i ny kraftproduksjon med tilsvarende kraftvolum. I Norge er franskmenenes kjernekraft-løsning utelukket, og da gjenstår kun vannkraft hvor volum og selvkost er av tilstrekkelige størrelser. Soria Moria- erklæringen utelukker dog nye store vannkraftprosjekt.

Vil dette standpunkt endres for å sikre at den franske modellen også kan fungere i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til Stavanger Aftenblad (13. august 2008, side 16) sin beskrivelse av Frankrikes industri-kraftløsning:

"Ordningen går i praksis ut på at det dannes konsortier hvor større industribedrifter legger kraftbeho- vet sitt ut på anbud. Kraftselskapet som vinner, får forhåndsbetalt for store mengder strøm fra dag én flere år fram i tid. Prisen regnes ut fra selvkost, altså hva det koster å etablere ny produksjon.

Når denne løsningen har gått gjennom i EU-kom- misjonen, er det fordi den har innebygget et vesentlig element av forsyningssikkerhet. Kravet er nemlig at konsortiet skal bygge ut ny kraft tilsvarende det den selger til industrien.

Slik kan det omsider komme større mengder ny energi inn i det europeiske systemet. Samtidig forplik- ter bedriftene seg til å stenge ned produksjonen og stil- le strømforbruket sitt til myndighetenes disposisjon i krisetider."

Svar:

Regjeringen er svært opptatt av vilkårene for kraftintensiv industri i Norge. I tråd med Soria Mo- ria-erklæringen arbeider Regjeringen for at denne in- dustrien skal ha langsiktige og konkurransedyktige samlede rammevilkår.

For å nå målet om fortsatt å ha en sterk kraftinte- nsiv industri i Norge, er det tre forhold som er vikti- ge: kraftpriser, gode generelle rammevilkår og lang- siktige rammevilkår. Statsråd Haga orienterte om en skisse til tiltaksplan for kraftintensiv industri under interpellasjonsdebatten i Stortinget 12. februar. Et av punktene i tiltaksplanen som skal vurderes er et inn- kjøpskonsortium for kraftintensive bedrifter etter modell fra Frankrike. Vi er enige med industrien om at vi skal utrede en konsortiemodell nærmere.

Når det gjelder innkjøpskonsortiet i Frankrike har myndighetene bidratt med tilrettelegging, mens de kraftintensive bedriftene har tatt ansvaret for alle kommersielle forhold knyttet til etablering, anbuds- runde og funksjon.

Konsortiet i Frankrike, Exeltium, avholdt som- meren 2006 en anbudsrunde hvor flere kraftselskaper leverte tilbud. Industrien hadde en ambisjon om at kraftprisene skulle tilsvare selvkost i kraftproduk- sjon. Konsortiet valgte å innlede konkrete forhand- linger med EdF, og våren 2007 ble det inngått en av- tale mellom EdF og Exeltium.

Kraftprisene Exeltium står overfor har fremkom- met gjennom anbudsrunder som EdF vant, og består av både en forhåndsbetaling og en løpende betaling. Den spesifikke prismodellen er ikke offentlig tilgjen- gelig ettersom den er fremforhandlet kommersielt mellom Exeltium og EdF. Så vidt jeg kjenner til, har myndighetene ikke hatt noen rolle rundt prisfastset- telsen i den franske modellen.

SPØRSMÅL NR. 1420**Innlevert 15. august 2008 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 26. august 2008 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Stortingsflertallet sa ved behandlingen av Gjøa-utbyggingen at elektrifisering av feltet skulle skje via Lutelandet, dersom det var teknisk mulig. Kostnads- og tidsperspektiv ble utelatt. I etterkant har Statoil-Hydro inngått avtale om investering i vindmøller på Lutelandet.

Hvordan vil statsråden nå følge opp stortingsflertallets merknad, og har representanter fra denne regjering på noen måte hatt kontakt med Statoil-Hydro vedrørende investeringene på Lutelandet, og hvilke signaler er i så fall gitt?»

Svar:

Stortinget vil få seg forelagt saken i forbindelse med statsbudsjettet. Dette er en sak som Olje- og energidepartementet har fulgt tett. Departementet la til rette for en prosess mellom Statoil-Hydro og myndighetene i Sogn og Fjordane. Jeg forstår det slik at substansielle forhandlinger mellom partene tok til i sommer. De fant sted uten Olje- og energidepartementets tilstedeværelse, men partene hadde to møter med departementet for å gjøre rede for fremdrift i første møte og resultat i annet møte.

SPØRSMÅL NR. 1421**Innlevert 15. august 2008 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter****Besvart 27. august 2008 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Hvor mye ville det påvirket konsumprisindeksen (KPI) i dag dersom boligpriser hadde vært integrert i KPI etter et lignende system som man opererer med i Australia og på New Zealand, eventuelt med vektlegging på 80 til 20 prosent på hhv. boligpriser og leiepriser?»

Svar:

Det er gjerne to alternative hovedprinsipper som benyttes for å fange opp husholdningenes bokostnader i konsumprisindeksen. Det ene prinsippet baserer seg på hva det koster å bruke boligen i en gitt periode. Ved denne metoden legger man enten til grunn leien på tilsvarende boliger (husleieekvivalens) eller en beregning av summen av rentekostnader, vedlikeholdskostnader m.m. knyttet til å eie boliger. I Norge brukes husleieekvivalensmetoden. Det andre prinsippet tar utgangspunkt i hva det koster å anskaffe nye boliger,

eksklusiv tomt. Det er dette prinsippet som benyttes i Australia og New Zealand. Det er Statistisk sentralbyrå (SSB) som har ansvaret for løpende produksjon og videreutvikling av konsumprisindeksen. Departementet har ikke tilgang til informasjon om hvor mye det ville påvirket KPI dersom man hadde gått over fra husleieekvivalensmetoden til å måle selveierens bokostnader ved hjelp av anskaffelsesprinsippet. Ifølge SSB vil det bl.a. avhenge av hvilke transaksjoner som skulle omfattes og hvilken vekt de ville få i indeksen, noe det er vanskelig å si noe om nå. Vedlagt følger svar på spørsmål av 19. april 2006 og 18. september 2007 fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter om tilsvarende problemstilling som det oversendte spørsmålet i brev av 18. august i år. I disse svarene er det også vist til bakgrunnen for de prinsipper som ligger til grunn for SSBs metodevalg. Finansdepartementets svar på disse spørsmålene er fortsatt gyldige.

SPØRSMÅL NR. 1422**Innlevert 15. august 2008 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter****Besvart 26. august 2008 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen****Spørsmål:**

«Vil statsråden sørge for at en norsk gutt, som har bodd hele sitt 17 år lange liv i Norge, får fornyet sitt norske pass?»

BEGRUNNELSE:

I Bergensavisen tirsdag 12/8-08 står det om en norsk gutt på 17 år som er født og har bodd hele sitt liv i Bergen, men som likevel ikke får norsk pass. Dette til tross for at han hadde norsk pass inntil han var 15 år. Uten pass kan han ikke dra på ferie til utlandet og han har heller ikke lov til å ta seg jobb. Det er uklart om det er regelverket eller håndhevingen av regelverket som årsaken til denne merkelige og vanskelige situasjonen for denne gutten. Det ønskes besvart om statsråden snarest vil ta initiativ slik at denne gutten kan få sitt norske pass tilbake.

Svar:

Jeg har fått opplyst fra Utlendingsdirektoratet at gutten som omtales i spørsmålet har søkt om norsk statsborgerskap og at direktoratet vil prioritere behandlingen av saken. Etter statsborgerloven er det Utlendingsdirektoratet som behandler søknader og meldinger om norsk statsborgerskap i første instans og Arbeids- og inkluderingsdepartementet kan som hovedregel ikke instruere om avgjørelsen i enkeltsaker. Jeg kan på bakgrunn av dette ikke uttale meg noe videre om denne konkrete saken. Problemstillingen

med personer som av ulike grunner har fått norsk pass til tross for at de ikke er norske statsborgere har imidlertid vært reist tidligere. Et spørsmål angående denne problemstillingen ble besvart av tidligere arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hansen i spørretimen 30. april 2008. Videre har Fremskrittspartiets stortingsgruppe ved Bård Hoksrud stilt ytterligere spørsmål til meg i brev av 5. august 2008. Jeg svarte på spørsmålet i brev av 20. august 2008. Jeg har mottatt en rapport fra Utlendingsdirektoratet når det gjelder problemstillingen med personer som av ulike grunner har fått norsk pass til tross for at de ikke er norske statsborgere. Direktoratet sier i rapporten at de ikke har fullstendig oversikt over antall tilfeller. Direktoratet sier videre at de anser det for rimelig at det for denne gruppen gjøres unntak fra de vanlige vilkårene for å få norsk statsborgerskap. Spørsmålet om behovet for egne regler for denne gruppen, vil jeg vurdere i forbindelse med en større gjennomgang av statsborgerlovgivningen. Arbeids- og inkluderingsdepartementet tar sikte på å sende ut et høringsbrev i løpet av våren 2009. Inntil det eventuelt kommer nye regler vil Utlendingsdirektoratet fortsatt måtte vurdere hvert enkelt tilfelle av disse sakene etter dispensasjonshjemmelen i statsborgerloven § 19. Dette for å avverge urimelige situasjoner for den enkelte. Jeg vil for øvrig instruere Utlendingsdirektoratet og Utlendingsnemnda om å prioritere behandlingen av søknader om norsk statsborgerskap fra denne gruppen.

SPØRSMÅL NR. 1423**Innlevert 15. august 2008 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 27. august 2008 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Hvilke tiltak ser finansministeren for seg innen skatte- og avgiftsområdet, som i fremtiden kan gjøre det mer attraktivt for turister å feriere i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Norsk turistnæring holder ikke tritt med den internasjonale konkurransen i næringen, og ramler ned-

over på listen til Verdens turistorganisasjon. Samtidig er tendensen den motsatte hos vårt naboland Sverige.

Det er ikke bare mindre utenlandsk turisme. Også nordmenn ferierer mindre i Norge. Tall viser blant annet at det ble foretatt 16 prosent færre reiser i hjemlandet i fjor, mens ferier i utlandet økte med åtte prosent.

Sterk krone, kraftig prisoppgang ved hotellene, skyhøye alkoholpriser og ikke minst høye priser generelt på mat er hovedgrunnene til turistnedgangen, samt at Norge også har begynt å få et dårlig rykte mht. tiggere, prostituerte og narkomane godt synlig i hovedstaden.

Svar:

Regjeringens mål for skatte- og avgiftspolitikken er å sikre inntekter til fellesskapet, bidra til rettferdig fordeling, fremme sysselsettingen i hele landet og bedre økonomiens virkemåte. Statistisk sentralbyrås sa-tellittregnskap for turisme viser at norske og utenlandske turister la igjen i underkant av 90 mrd. kroner i Norge i 2005. Produksjonen i reiselivsnæringene utgjør om lag 5 pst. av norsk produksjon i alt, og sysselsettingen i reiselivsnæringene står for om lag 7 pst. av total sysselsetting. Norge har et høyt kostnadsnivå som er nært knyttet til vår høye levestandard. Skatte-

og avgiftsnivået er også relativt høyt, bl.a. som følge av nivået på offentlige fellesgoder. Valutakursen har også betydning for kostnadsnivået for utenlandske turister som besøker Norge. For eksempel har kursen på norske kroner de senere år vært relativt høy sammenlignet med svenske kroner. Samlet bidrar dette til at Norge i utgangspunktet er et dyrt land å feriere i. Med et høyt kostnadsnivå vil det neppe være mulig, eller ønskelig, for Norge å prøve å konkurrere om turister ut fra forbrukerpriser på for eksempel mat eller alkohol. Alkoholavgiftene er en viktig del av norsk alkoholpolitikk, og avgiftsnivået er satt ut fra andre hensyn enn turisme. Jeg er enig i at det er viktig at turistnæringen utvikles videre, men skatte- og avgiftssystemet bør utformes ut fra andre hensyn enn å bidra til økt turisme. Skatte- og avgiftssystemet bør legge til rette for samfunnsøkonomisk god ressursutnyttelse og ikke utformes ut fra hensyn til enkelt næringer.

SPØRSMÅL NR. 1424

Innlevert 19. august 2008 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 21. august 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Har statsråden planer om å innføre et minimumskrav om to daglige avganger på ruten Oslo-Røros gjennom statens kjøp av flyruter?»

BEGRUNNELSE:

Statens kjøp av flyruter skal bidra til sysselsetting og bosetting i distriktene. Et av målene er et likeverdig lufttransporttilbud med en god standard og som er til nytte for befolkning og næringsliv. Strekningen Oslo-Røros er i dag den eneste strekningen innenfor denne ordningen som ikke har krav til antall daglige avganger. Dette er en stor ulempe, særlig for det lokale næringslivet, som er avhengige av minst to daglige avganger for å kunne gjennomføre dagsturer til østlandet. To daglige avganger vil bidra til å utjevne forholdene for bedrifter i regionen i forhold til andre regioner.

Svar:

I tråd med løftene i Soria Moria-erklæringen vil Regjeringen sikre et godt tilbud på det regionale fly-

rutenettet. Samferdselsdepartementet vil i løpet av høsten gjennomføre anbudskonkurranse for drift av regionale flyruter som sikrer flyrutetilbudet på 19 regionale lufthavner i Norge. De nye anbudskontraktene for flyrutedrift vil gjelde fra 1. april 2009. Utformingen av kravene som skal gjelde for flyrutedriften i anbudene er i en avsluttende fase, men anbudet ikke er publisert ennå. Jeg kan derfor foreløpig ikke gå ut med detaljer om de enkelte kravene som vil bli lagt til grunn for statens kjøp av flyruter.

Når det gjelder det fremtidige rutetilbudet på Røros lufthavn, har jeg merket meg ønsket fra Rørosregionen om to daglige avganger med fly til og fra Oslo. Dette har kommet frem både gjennom de høringsinnspill Samferdselsdepartementet har innhentet i forbindelse med anbudet og gjennom møter departementet har hatt med politikere og næringsliv i Rørosregionen. Dette ønsket er derfor tatt med i vurderingene av anbudets omfang og utforming, og som jeg mener vil sikre et godt rutetilbud med fly på de regionale lufthavnene.

SPØRSMÅL NR. 1425**Innlevert 19. august 2008 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen****Besvart 28. august 2008 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta initiativ til justering av regelverket for pleiepenger og opplæringspenger, slik at familier som er avhengig av denne ytelsen over lengre tid på grunn av heltids omsorgsansvar for sterkt funksjonshemmede eller alvorlig syke barn kan få regulert ytelsen minst i tråd med økningen i alminnelige levekostnader?»

BEGRUNNELSE:

I enkelte tilfeller opplever foreldre å få omsorgsansvar for barn med så omfattende funksjonshemninger at én eller begge må være hjemme på fulltid i lengre tid. Hovedinntektskilden, eller eneste inntektskilde for forsørgeren/forsørgerne vil da være pleiepenger, som folketrygden yter i henhold til folketrygdloven § 9-11.

Siden inntektsgrunlaget for pleiepenger følger regelverket for sykepenger (folketrygdlovens §§ 8-28 til 8-30), vil ikke denne ytelsen indekseres over tid, slik andre tidsbegrensede ytelser som rehabiliteringspenger og attføringspenger blir. I motsetning til sykepenger, vil imidlertid pleiepenger kunne bli en langvarig ytelse fra folketrygden til den enkelte familie. Når levekostnadene stiger, medfører dette en stadig strammere økonomi for familien med omsorgsansvar for det sterkt pleietrengende barnet.

Svar:

Yrkesaktive foreldre med omsorg for barn som har en livstruende eller annen svært alvorlig sykdom har rett til pleiepenger. Ytelsen skal imidlertid i utgangspunktet ikke gis ved et varig pleiebehov hos barnet. Unntak gjelder hvis barnet lider av en alvorlig progredierende sykdom. Det kan da utbetales pleiepenger i flere år. Det er bare aktuelt å utbetale opplæringspenger i en kortere periode til foreldre som gjennomgår opplæring for å kunne ta seg av og behandle et funksjonshemmet eller sykt barn. Ytelsene beregnes som sykepenger og indeksreguleres ikke.

Pleiepenger gir full dekning for tidligere inntektstap opp til 6 G. Til sammenlikning får personer i forhold til egen sykdom sykepenger i ett år. Ved fortsatt sykdom er aktuelle ytelser rehabiliteringspenger eller attføringspenger som gir en lavere økonomisk kompensasjon. Jeg viser til at foreldre som har omsorg for et varig sykt eller funksjonshemmet barn ikke har rett til pleiepenger. Aktuelle ytelser for disse foreldrene vil være omsorgslønn fra kommunen og forhøyet hjelpestønad, som til sammen gir en vesentlig lavere økonomisk kompensasjon enn pleiepenger.

Jeg er klar over at foreldre som mottar pleiepenger over flere år etter hvert vil få en noe dårligere inntektssikring, men at den uansett vil være en relativt gunstig ordning sammenlignet med andre ytelser. På den bakgrunn vil jeg ikke ta initiativ til endringer i regelverket for pleiepenger nå.

SPØRSMÅL NR. 1426**Innlevert 19. august 2008 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg****Besvart 25. august 2008 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«30. august 2003 sank den russiske atomubåten K-159 i Barentshavet. K-159 har to atomreaktorer ombord og ubåten ligger midt i oppvekstområdet for den felles norskrussiske torskebestanden og er den største og mest akutte trusselen mot havmiljøet i Barentshavet. Russiske myndigheter har sagt i flere år at ubåten skal heves, men ingenting skjer og ubåten forfaller mer for hvert år og blir vanskeligere å heve.

Hva vil Regjeringen konkret gjøre for å få hevet K-159 snarest?»

Svar:

Ubåt K-159 sank 30. august 2003 under slep til Nerpa-verftet utenfor Murmansk der den skulle hugges opp. Ubåten ligger nå på nesten 250 meters dyp utenfor Kola-kysten. Ubåten ble tatt ut av drift i 1989. Det befinner seg brukt kjernebrensel om bord.

Sammenlignet med den operative atomubåten "Kursk", som sank i 2000, antas forurensningsfaren fra K-159 å være mindre pga. tiden som har gått siden reaktorene var i drift.

Den miljøtrusselen som K-159 utgjør blir jevnlig drøftet med russisk side. Russiske myndigheter har opplyst at det ikke er tatt noen endelig beslutning om hva som skal gjøres med ubåten. Fra norsk side har vi understreket behovet for å bli holdt orientert om miljøkonsekvensene ved denne situasjonen.

Russiske myndigheter vurderer heving som ett alternativ. En hevingsoperasjon av en atomubåt i dårlig forfatning er en svært komplisert operasjon, som krever omfattende konsekvensvurdering av ulike alternativer. Heving må også vurderes opp mot konsekvensene ved å la ubåten ligge.

Under alle omstendigheter er det viktig å ha gode kunnskaper om miljøsituasjonen rundt ubåten, herunder eventuell radioaktiv forurensning. På norsk side har Statens strålevern et nært samarbeid med russiske myndigheter om miljøovervåking og be-

redskap. Dette inkluderer et felles miljøovervåkningsprogram. Det er ikke målt utslipp av radioaktive stoffer fra vraket.

Det ble innledet et samarbeid mellom Russland og Storbritannia i 2007, hvor det ble gjennomført en større undersøkelse av ubåten, både med hensyn til radioaktivitet, ubåtens plassering og tilstand. Undersøkelsene viste at K-159 ligger stabilt og at det ikke er unormale strålingsnivåer rundt ubåten. På bakgrunn av datainnsamlingen vil russiske myndigheter kunne utvikle en tiltaksplan for K-159.

Norge har gjort det klart at vi ønsker å få kjennskap til risikovurderingene som blir gjennomført. Vi har også gitt uttrykk for at vi ønsker å være tilstede for å gjennomføre miljøovervåking i området når en eventuell heving finner sted, slik tilfelle var under heving av ubåten "Kursk".

Russisk framdrift i dette arbeidet, med de konklusjoner som der trekkes, vil fortsatt bli tatt opp i den løpende dialogen i atomsikkerhetssamarbeidet mellom Norge og Russland.

SPØRSMÅL NR. 1427

Innlevert 20. august 2008 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 1. september 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Norge og Kina undertegnet i 2004 en tilleggsavtale som går på samarbeid om tradisjonell kinesisk medisin (TKM). Nasjonalt forskningssenter innen komplementær og alternativ medisin (NAF-KAM) ved Universitetet i Tromsø ivaretar det faglige ansvaret. Det overordnede målet er å heve den norske kompetansen innen TMK i helsesektoren og blant utøvere av kinesisk medisin.

Hva er årsaken til at bevilgningene er betydelig redusert i 2008, og er det satt i gang en styrt avvikling av alt helsesamarbeid med Kina?»

BEGRUNNELSE:

Norge og Kina inngikk en intensjonsavtale om et helsesamarbeid i 1999. Det ble undertegnet en treårig handlingsplan høsten 2002 og en tilleggsavtale om samarbeid innen tradisjonell kinesisk medisin (TKM) i 2004.

Akupunktur er en viktig del av TKM, en behandlingsform som i økende grad har blitt en del av det nor-

ske folks helsetilbud. Blant annet benytter allerede 20 norske sykehus akupunktur som behandling.

Akupunkturhøgskolen har fått sin Bachelor-grad innen akupunktur akkreditert av NOKUT, noe som viser at TKM er i utvikling nasjonalt.

Fra miljøet knyttet til Norge-Kinasamarbeidet har det kommet god norsk akupunkturforskning som er lagt merke til internasjonalt.

Innen alternativ behandling er det viktig med forskning for å sikre at tilbudet er forsvarlig og har den tiltenkte effekt.

Samarbeidet Norge-Kina har også foregått på andre helseområder, der Helsedirektoratet har det operative ansvaret for oppfølging.

Statsråd Sylvia Brustad undertegnet en ny handlingsplan i 2006 med følgende prioritering for samarbeidet de neste årene: Helsesystemer, folkehelse og forebygging, omsorgstjenester, offentlige helsetjenester, forebygging av og kontroll med smittsomme sykdommer og mor-barn-helse.

Svar:

Jeg er enig med representant Høybråten i at vi er inne i en spennende tid med hensyn til utviklingen av akupunkturfaget og øvrige former for tradisjonell kinesisk medisin i Norge. Helsedirektoratet har også helt nylig mottatt en redegjørelse fra NAFKAM med hensyn til denne utviklingen og mulig integrasjon av akupunkturfaget og øvrige former for tradisjonell kinesisk medisin i den ordinære helsetjenesten, men redegjørelsen er ennå ikke vurdert på noen måte. Jeg kan uten videre si meg enig i behovet for ytterligere forskning, og viser i den forbindelse til at alternativ behandling har en plass innenfor et av Norges forskningsråds ordinære programmer i tillegg til forskningen som utføres i regi av NAFKAM.

Det er riktig at tilskuddene til Kina-samarbeidet er redusert i 2008 i forhold til 2007-budsjettet. Dette er et resultat av at midlene på kapittel 724 post 21/70 i årets statsbudsjett generelt er blitt redusert for å prioritere andre politikkområder. Helsedirektoratet har derfor måtte omprioritere midler til flere formål innenfor kapittel 724 post 21/70.

Når det gjelder midler til samarbeidet med Kina i 2009, vil dette bli vurdert i forbindelse med arbeidet med statsbudsjettet for 2009 og i forbindelse med utarbeiding av tildelingsbrev til Helsedirektoratet og direktoratets fordeling av tilskuddsmidler. Norge - Kina samarbeidet vil bli videreført for den tidsperiode inngåtte avtale gjelder.

SPØRSMÅL NR. 1428

Innlevert 20. august 2008 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 28. august 2008 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Stortinget behandlet 10. juni 2008 saken om krigspensjon for barn som ble rammet av bombingene av Laksevåg-området under 2. verdenskrig. Det fremgikk av saken at det nå skulle bli ny praksis, sakene skulle behandles på nytt og basere seg på presumsjonsbehandling og ny ekspertvurdering av senskader på barn. Minneforeningen og BT 20. august kan imidlertid melde at en rekke søkere likevel får avslag.

Hva vil Regjeringen gjøre for å forsikre seg fullt ut om at denne saken blir fulgt opp slik Stortinget la til grunn 10. juni?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge brev av 18. august 2008 fra Minneforeningen ble det sendt ut avslag på en rekke søknader 18. juni 2008 med samme begrunnelse som benyttet tidligere.

Minneforeningen mener at avslagene ordlyd peker på at løftene fra statsminister, arbeids- og inkluderingsminister og konklusjonene fra Stortingets behandling av saken på ingen måte har nådd gjennom i NAV og at det ikke har skjedd en endring av praksis.

Svar:

I begrunnelsen for spørsmålet skriver representanten at i følge brev av 18. august 2008 fra Minne-

foreningen ble det sendt ut avslag på en rekke søknader 18. juni 2008, med samme begrunnelse som benyttet tidligere. Minneforeningen mener at avslagene ordlyd tyder på at løftene fra statsministeren, arbeids- og inkluderingsministeren og konklusjonene fra Stortingets behandling av saken på ingen måte har nådd gjennom i NAV, og at det ikke har skjedd en endring av praksis.

På bakgrunn av en rapport fra en ekspertgruppe og Arbeids- og velferdsdirektoratets tilråding, foreslo Regjeringen i St.prp. nr 59 (2007-2008), i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2008, visse endringer i praksis i krigspensjonssaker for barn som under andre verdenskrig ble direkte rammet av krigshandlinger. I tillegg ble det bestemt at det skulle foretas en ny gjennomgang av tidligere avslagssaker vedrørende barn fra Holen skole, i lys av endret praksis. Praksisendringen ble gjort gjeldende med virkning fra 1. mars 2008.

Det synes å foreligge en misforståelse med hensyn til hva praksisendringen i disse sakene innebærer. For de barna som var til stede på Holen skole og ble direkte rammet av bombingene i oktober 1944, og som i voksen alder har fått påvist psykisk skade forenlig med posttraumatisk stresslidelse (PTSD), innebærer endringen at det legges til grunn at lidelsen skyldes bombeangrepet. Det er med andre ord presumsjon for at lidelsen i disse tilfellene skyldes nettopp bombeangrepet, og ikke eventuelle andre trau-

matiske påkjenninger. Dette innebærer at de som opplevde bombingene og som har betydelige psykiske lidelser som er dokumentert, får disse godkjent som krigsskade. Endringen innebærer imidlertid ikke at alle som var til stede på Holen skole den aktuelle dagen automatisk skal få krigspensjon.

Jeg vil i denne forbindelse understreke at lovene om krigspensjon er personskadelover som gir rett til uførepensjon til personer som har fått varig mén eller nedsatt arbeidsevne på grunn av krigsskade. Det utløses ikke rettigheter etter disse lovene ut fra tilhørighet til en gruppe eller til en bestemt form for krigstjeneste.

Departementet har fått opplyst fra Arbeids- og velferdsdirektoratet at Arbeids- og velferdsetaten har fulgt opp sakene som gjelder Holen skole-barna. Etter det opplyste har Arbeids- og velferdsetaten nå gjennomgått de aller fleste av disse. Direktoratet opplyser også at mange nå har fått godtatt søknadene sine etter omleggingen av praksis.

Enkelte av de søkerne som tidligere har fått avslag, har imidlertid fått avslag også etter den nye vurderingen. Dette skyldes blant annet at det ikke er dokumentert sykdom eller tap av arbeidsevne. Noen har også fått avslag fordi det ikke foreligger lidelser som er av et slikt omfang at det gir grunnlag for pensjon. Det vil si at uføregraden ikke er over 8 1/3 prosent som er minimumskravet for å få krigspensjon. Andre årsaker til avslag er at enkelte av søkerne ikke var til stede på skolen da bombingene skjedde, og heller ikke har vært utsatt for andre tilsvarende krigspåkjenninger. Kravet om at en må ha vært utsatt for krigsulykke er da ikke oppfylt.

På bakgrunn av de opplysningene jeg har fått, kan jeg ikke se at det er grunnlag for å hevde at Arbeids- og velferdsetaten ikke har fulgt opp disse sakene som forutsatt.

SPØRSMÅL NR. 1429

Innlevert 20. august 2008 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 29. august 2008 av nærings- og handelsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Telenor er i Russland dømt til å betale en rekordbot på 15 milliarder kroner for å ha forsinket den russiske mobiloperatøren Vimpelcoms oppkjøp av mobiloperatøren URS i Ukraina. Telenors pressetalsmann Dag Melgaard kalte dommen absurd og bisarr.

Hva vil Regjeringen foreta seg for å sikre Telenor og andre norske bedrifter en korrekt behandling i Russland?»

BEGRUNNELSE:

Saken der Telenor er stevnet for retten i Russland har vært gjenstand for flere oppslag i norske medier i den senere tid.

Dagens Næringsliv skriver 19. august d.å. at saksøker Farimex Product Inc. har fått rettens støtte i at Telenor påførte Vimpelcom enorme tap da Telenor strittet imot oppkjøpet av det ukrainske mobilselskapet Ukrainian Radio Systems (URS). Telenor skal ifølge dommen ha forsinket Vimpelcoms oppkjøp av URS med over et år. Telenors pressetalsmann Dag Melgaard uttaler at "Vi kan ikke se at det finnes noen logisk sammenheng mellom et krav på 2,8 milliarder

dollar og det som har skjedd med dette ukrainske mobilselskapet."

Aftenposten skriver samme dag at Telenor-ledelsen nå åpner for salg av aksjene i den russiske mobilgiganten Vimpelcom. Aftenposten viser også til at Roger Martinsen ved Innovasjon Norges kontor i Moskva uttaler at det er skjær i sjøen i Russland. Martinsen uttaler også at "Korrupsjon er et stort problem, dette er noe russiske myndigheter har erkjent. Det kan dessuten være utfordrende å orientere seg i forhold til lover og bestemmelser som toll, lisenser, sertifikater og tillatelser."

Ifølge Aftenposten er det i dag 130 til 140 norske bedrifter etablert i det russiske markedet, mens de samlede direkte norske investeringene utgjorde 9,9 milliarder kroner i 2006. Innovasjon Norges representant i Moskva Roger Martinsen er av den formening at de norske investeringene i Russland har økt betydelig siden 2006.

Ifølge Transparency Internationals rangering av korrupsjon, endte Russland i 2007 på 143. plass av totalt 180 land, og situasjonen har forverret seg de senere årene.

I Finansavisen 20. august d.å. fremgår det at Al-

timo har sendt ut en pressemelding der det fremgår at "Vi hilser rettens kjennelse velkommen, og mener den er logisk." Altimo ble selv stevnet av Fairmex product Inc, som hevder å eie 0,002 prosent av VimpelCom, men Altimo ble frikjent. Fairmex Product Inc. holder til på de britiske jomfruøyene. Altimo er Alfa-gruppens telekomselskap. Telenor har stevnet Alfa-gruppen for retten i USA, fordi de mener russerne står bak rettssaken i Sibir.

Svar:

Jeg vil understreke at den konkrete saken vedrørende Telenor som det vises til er en sak som behandles i russiske domstoler, og det vil være Telenor som må ta stilling til videre håndtering av den dom som foreligger, blant annet spørsmål om en eventuell anke. Men, vi er selvsagt åpne for å bistå våre selskaper hvis de ønsker det.

Russland er et marked med et stort potensial for utenlandske investeringer. Telenors engasjement og gode resultater er et tydelig uttrykk for dette.

Det viktigste redskapet for regjeringen når det gjelder å yte bistand til norsk næringsliv i Russland, er å opprettholde en god dialog med russiske myndigheter. Gjennom denne dialogen søker regjeringen å bistå på best mulig måte de bedriftene som er etablert i Russland, og som tar kontakt når de støter på problemer tilknyttet sin virksomhet der.

Et forum for slik dialog og drøfting av aktuelle saker er norsk-russisk regjeringskommisjon for økonomisk, industrielt og teknisk-vitenskapelig samarbeid. Kommisjonen ledes på russisk side nå av tidligere statsminister og nå visestatsminister, Viktor Zubkov, mens nærings- og handelsministeren leder den norske delegasjonen.

SPØRSMÅL NR. 1430

Innlevert 21. august 2008 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 27. august 2008 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Utkast til ny våpenforskrift ble sendt på høring i 2005. I 2008 ble nye forskrifter vedtatt med store endringer fra forslaget som ble sendt på høring. Ifølge Norsk våpeneierforbund er det flere av endringene som ikke ble etterlyst av noen av høringsinstansene.

Hvilken prosess har foregått etter at høringsrunden var avsluttet og fram til de nye forskriftene ble vedtatt, og hva er begrunnelse for disse endringene?»

BEGRUNNELSE:

Den siste tiden har KrF blitt kontaktet av skyttere og skytterorganisasjoner som er frustrert over nye forskrifter som de føler er uoversiktlige og utilgjengelige. Det er også uttrykt skuffelse over at skytterforeningens synspunkter virker å være oversett. Mange føler seg også mistenkeligjort som skyttere, mens en av forutsetningene for forskriftsarbeidet var at de skulle gjenspeile at skyttere er ærlige og rettskafne personer.

Svar:

Forslaget til ny våpenforskrift som ble utarbeidet av en bredt sammensatt arbeidsgruppe ble sendt på

høring den 15. september 2005 med høringsfrist 19. desember s.å. Ny våpenforskrift ble fastsatt 11. juli 2008, men er ennå ikke trådt i kraft. Justisdepartementet er gitt kompetanse i våpenloven til å fastsette forskrifter til denne. Når departementet fastsatte forskriften tok det hensyn til det forslaget som er sendt på høring, samt uttalelser fra høringsinstansene og EFTAs overvåkingsorgan. Departementet tok i tillegg hensyn til erfaringer det hadde opparbeidet seg under behandlingen av saken og i forbindelse med andre våpenrelaterte saker. Videre er det relativt vanlig at høringsinstansene har uttalelser som trekker i ulik retning av hverandre eller som ikke samsvar med departementets syn. Det vil da være opptil departementet å falle ned på et resultat det på bakgrunn av gjeldende hensyn finner mest tungtveiende. Formålet med den nye våpenforskriften, herunder også endringene som ble foretatt, er å forsterke kontrollen med skytevåpen i privat eie, bidra til likebehandling, samt å få et klarere og enklere regleverk. Et viktig hensyn er å hindre at våpen ikke kommer på avveie og blir benyttet til kriminelle handlinger. For folks trygghet er det viktig å redusere antall skytevåpen det ikke er behov for blant befolkningen, og å hindre at uegnede personer kommer i besittelse av skytevåpen. Disse

hensynene har vært tungtveiende ved vurderingen av de ulike forslagene. Jeg ønsker også å få fram at denne forskriften faktisk er en klar liberalisering i forhold tidligere forskrift når det gjelder landets mange jegere og derav en anerkjennelse av rettskaffenheten til norske jegere. Når du først er godkjent som jeger kan du innenfor en jaktgarderobe nå anskaffe inntil 6 våpen uten at det blir stilt nærmere krav til behov. Innenfor dette antallet på 6 våpen kan jegeren selv bestemme hvilke våpen vedkommende ønsker å ha i sitt utvalg, enten det dreier seg om flere våpen som kan nyttes innenfor samme bruksområde eller en for-

deling av våpen som dekker de ulike bruksområdene man som jeger ønsker å delta i. Denne ordningen erstatter en tidligere praksis hvor søker måtte dokumentere et særlig behov for å erverve og inneha mer enn ett skytevåpen innenfor våpenets bruksområde. Dette innebærer at organisasjonene på dette området er hørt og at deres ønsker langt på vei er imøtekommet. Forskriften vil heller ikke hindre jegere i å erverve ytterligere våpen de har behov for til å utøve den jakten de ønsker. Det er imidlertid et klart mål at selv en dreven jeger ikke bør inneha flere våpen enn hans jegeraktivitet tilsier.

SPØRSMÅL NR. 1431

Innlevert 21. august 2008 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 29. august 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Befolkningen fra Vats i Rogaland er svært bekymret for at utslipp fra mottaksanlegget for utrangerte oljeinstallasjoner i Vindafjord vil ha negativ effekt på deres helse. Kreftregisteret vil kartlegge forekomsten av krefttilfeller i området for å ha et grunnlag for å fange opp eventuell økning i kreftforekomst.

Hvilke løpende kontrolltiltak vil bli iverksatt i området for å forebygge og eventuelt avdekke helseskader på befolkningen?»

BEGRUNNELSE:

Befolkningen fra Vats i Rogaland begrunner sin bekymring for helseskader med at det i prøver fra fjorden av tungmetaller og giftstoffer har skjedd en økning. I 2002 ble det ikke funnet noe, mens det i 2008 viser forekomst av kvikksølv i SFT-klasse 5, og sink i SFT-klasse 4.

Svar:

AF decom startet opp sin virksomhet i 2005. Da hadde området lenge vært regulert som næringsområde og bedrifter lokalisert der siden tidlig på 1980-tallet. Statfjord-, Gullfaks- og Trollplattformene ble bygget, og lastebøyen Brent Spar ble hugget opp her.

Forurensning fra virksomheten er regulert etter forurensningsloven. Det er fylkesmannen i Rogaland som har gitt utslippstillatelse og som fører tilsyn med at den etterleves. AF decoms tillatelse er fra 27.04.07. Formannskapet i Vindafjord kommune sa seg enige i tillatelsen, forutsatt at det ville bli iverk-

satt gode kontrollrutiner for utslippet. I forbindelse med Kittiwake Loading Bouy, en britisk lastebøye som ankom Vatsfjorden denne uken for opphugging, ble det gitt en egen tillatelse for håndtering av denne.

Helse- og omsorgsdepartementet forventer at forurensningsmyndighetene har oversikt over og kunnskap om forholdene, og forutsetter at eventuelle problemer løses etter forurensningslovgivningen. Eventuelle avvik i forhold til krav i utslippstillatelsen skal følges opp og utbedres.

Reguleringsplan for Raunes industriområde, vedtatt 21.06.05, tilrettela for en utvidelse av kaianlegget. Reguleringsplan med konsekvensutredning for det utvidede Raunes industriområde ble vedtatt av Vindafjord kommune i desember 2007.

Det er ikke iverksatt noen spesiell helseovervåking av innbyggerne i området utover det som omfattes av ordinære helseovervåkningssystemer. I forhold til kreft fører Kreftregisteret oversikt over krefttilfeller med kommune som minste geografiske enhet, og det er i dag ikke noen rutinemessig oversikt over mer definerte mulige eksponerte områder i Vindafjord kommune, som Nedre Vats.

Den 13. august 2008 ble det sendt en bekymringsmelding til Fylkesmannen i Rogaland, Helse- og omsorgsdepartementet og Kreftregisteret fra en person i Vindafjord kommune.

Bakgrunnen for bekymringen er bl.a. at det i prøver fra fjorden har vist en økning av miljøgifter fra 2002 til 2008. Mens det ikke ble funnet noen av disse miljøgiftene i 2002, fant man i 2008 forekomst av sink i SFT-klasse 4 og kvikksølv i SFT-klasse 5. I pe-

rioden september 2005 - juni 2006 overskred AF de-
com utslippsgrensen for kvikksølv.

Fylkesmannen i Rogaland har i et brev datert
15.08.08 bedt kommunen vurdere saken etter kom-
munehelsetjenesteloven. Etter denne loven skal kom-
munen ved sin helsetjeneste ha oversikt over helsetil-
standen i kommunen og de faktorer som kan virke
inn på denne. Loven gir også kommunen mulighet til
å pålegge ansvarlig virksomhet å utrede mulige hel-
semessige konsekvenser av et forhold, og eventuelt
gi pålegg om retting. Dette er ikke gjort i dette tilfel-
le, men kan være aktuelt dersom kommunens helse-
tjeneste mener at det er helsemessige forhold ved
virksomheten som ikke er tilstrekkelig belyst eller
ivaretatt.

Jeg er klar over at det er utfordrende for lokale
myndigheter å håndtere slike saker av nasjonal be-
tydning, som mottaksanlegget ved Vatsfjorden og
Vest Tank sitt anlegg i Gulen kommune, Sogn og
Fjordane. Sentrale helsemyndigheter og fagmiljøer i

helsesektoren kan veilede kommunene i saker som
skal utredes og som krever spesialkompetanse på
området. Nasjonalt folkehelseinstitutt er en faglig in-
stans som kan vurdere effekten av ulike påvirknings-
faktorer som støy, forurensning til luft og vann og ek-
sponering for kjemiske miljøfaktorer. I Helsedirekto-
ratet arbeides det med utvikling av kompetanse og
metodikk på helsekonsekvensutredninger på lokalt
og nasjonalt plan. Dersom kommunens helsetjeneste
etterspør dette, vil Helsedirektoratet bistå kommunen
i å gjøre en tilstrekkelig vurdering om helsemessige
forhold er tilstrekkelig ivaretatt i denne saken.

Helsedirektoratet arbeider nå med en landsomfat-
tende kartlegging av miljørettet helsevern i kommu-
nene, der man blant annet identifiserer kapasitet og
kompetanse på feltet. Rapporten vil ferdigstilles og
sendes Helse- og omsorgsdepartementet i løpet av
oktober. Basert bl.a. på denne kartleggingen vil de-
partementet vurdere tiltak for å styrke kommunens
arbeid med miljørettet helsevern.

SPØRSMÅL NR. 1432

Innlevert 21. august 2008 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 1. september 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Organisasjonen Scandinavian Historic Flight
har siden 1986 arbeidet med restaurering, vedlike-
hold og fremvisning av historiske militærfly. Aktivi-
teten er spesielt fokusert på amerikanske fly brukt un-
der 2. verdenskrig. Fra Luftfartstilsynet møter orga-
nisasjonen svært strenge krav til bruk av sine fly i
Norge fordi flyene er registrert i utlandet, og krav
som ikke brukes i andre europeiske land der flyene
også brukes.

Vil statsråden ta initiativ til at norsk regelverk for
slik flyging praktiseres på linje med andre land?»

BEGRUNNELSE:

Slik jeg forstår det, praktiseres i andre europeiske
land en ordning der man etter enkeltvis søknad kan få
anledning til å fly historiske fly til og fra flystevner
og til bruk på slike stevner. Det følges en liberal prak-
sis som gjenspeiler at dette på ingen måte er kommer-
siell virksomhet, men kulturhistorisk virksomhet.
Norske myndigheter ved Luftfartstilsynet synes å ha
valgt en annen linje der man strengt vurderer bruken
av slike fly i Norge - spesielt organisert fra Norge

med egne fly registrert i utlandet - etter regler som er
laget for "ordinær" flyvirksomhet - ref. Luftfartstilsy-
net AIC-N 08/0307 mar.

Konkret har denne strenge og til dels også uklare
praksis medført at fly av typen North American P-
51D Mustang ikke fikk fly på de siste store flystev-
nene i Norge (hhv. på Kjeller og i Bodø) der det på
hvert stevne var samlet over 15 000 tilskuere. Samme
fly brukes uten formelle problemer av noen art med
nasjonale luftfartsmyndigheter på flystevner i andre
land. Tilsvarende utenlandske fly operert av uten-
landske organisasjoner synes ikke å ha problemer
med norske luftfartsmyndigheter.

Jeg håper statsråden vil ta et initiativ overfor
Luftfartstilsynet for å sikre likebehandling og foren-
klet behandling slik nasjonale luftfartsmyndigheter i
andre europeiske land gjør for å sikre at militær luft-
fartshistorie fra en ikke for fjern fortid kan illustreres
på en god måte gjennom bruk av historiske militære
fly bl.a. på nasjonale flystevner.

Jeg viser til at det er viktig å holde i hevd kunn-
skap om den militære innsatsen som ble utført av
amerikanske, britiske og også norske flygere under
den andre verdenskrigen. Jeg minner også om at nor-

ske flygere under RAFs kommando fløy nettopp flytypen Mustang som organisasjonen SHF aktivt forsøker å vise frem for nye generasjoner.

Jeg tillater meg å sitere fra SHFs hjemmeside:

"SHF was established in 1986 to restore, maintain and display historic military aircraft. We fly our American aircraft in the colours of the USAF in honour and respect for the 85000 American airmen who gave their lives to help free us from the terrorist regime about to gain control in Europe during WWII. It seems more and more important to remind our generation of this fact. This can best be achieved by making it possible for people of this and future generations to view and experience the aircraft in their true element - the air.

To achieve our operational goals SHF is dependent upon the support and cooperation of the civil and military airshow organizers, the many people who pay entrance fees at airshows to see historic aircraft fly, and the 30 or so SHF crew who "keep them flying"."

Svar:

Jeg er enig i at det er en viktig kulturhistorisk oppgave å holde i hevd kunnskapen om militære fly som ble benyttet under andre verdenskrig. Flere organisasjoner i Norge, i tillegg til Scandinavian Historic Flight (SHF), driver slik virksomhet og Luftfartstilsynet har opplyst at tilsynet forsøker å ivareta og fremme disse interessene på en best mulig måte innenfor gjeldende regelverk.

Luftfartstilsynet har videre opplyst at det i dag ikke foreligger harmonisert regelverk for denne type fly, verken innen Europa eller mellom andre land. Flyene er unntatt fra det felles EØS-regelverket. Vedlikehold og drift av disse flyene må derfor følge norsk regelverk, dersom de er registrert i Norge. Tilsynet har opplyst at disse flyene er mer kompliserte enn de som benyttes til vanlig privatflyging. De er bygd som jagerfly, med den økte kompleksitet dette medfører. Den nevnte "Mustang" veier 6 tonn mens et privatfly har en maksimal take-off vekt på 1100 – 1600 kg. Flyene er bygd for snart 70 år siden, noe som igjen stiller store krav til vedlikeholdet.

Jeg har videre fått opplyst fra Luftfartstilsynet at en del av flyene som opereres av SHF ikke er registrert på norsk register. Det flyet som er nevnt i begrunnelsen for spørsmålet er registrert på amerikansk

register. Dette innebærer at SHF må søke Luftfartstilsynet om tillatelse for å fly inn i og å oppholde seg på norsk territorium. Dette følger av luftfartsloven. Videre er det fastsatt i luftfartsloven at tillatelser gis på de vilkår som finnes påkrevd for å sikre at luftfarten foregår på en betryggende måte. En eventuell tillatelse gis i praksis for 6 måneder ad gangen, men ikke lenger enn 12 måneder totalt. Regelen vil ikke være til hinder for å få benyttet et utenlandsk registrert fly i Norge, forutsatt at søkeren dokumenterer at flysikkerheten ivaretas på en betryggende måte. Luftfartstilsynet vurderer denne regelen som en hensiktsmessig bestemmelse som gir dem mulighet til å holde fly som ikke er akseptable av tekniske eller operative årsaker, ute av norsk luftrom. Ønsker man imidlertid å benytte et utenlandsk registrert fly utover denne tidsrammen, må det foretas en omregistrering til norsk register.

Luftfartstilsynet har også opplyst at det ikke legges til grunn tilsvarende regler som for kommersiell luftfart. Dersom det hadde vært praksis ville ikke et eneste av de historiske luftfartøyene vært i luften.

Når det gjelder praksis har Luftfartstilsynet opplyst at det ikke er grunnlag for å påstå at norske myndigheter praktiserer et strengere regime med gamle militærfly enn ellers i Europa. Det kan i enkelte tilfeller se ut som regelverket praktiseres ulikt, men tilfellene er imidlertid ikke like fra søknad til søknad. Tilstanden på flyene varierer. Dette er eldre fly som til dels er vanskelige å vedlikeholde og bringe opp til en flysikkerhetsmessig akseptabel standard. Kvaliteten på den dokumentasjonen som følger søknaden er også variabel, og gir ikke alltid nok informasjon til at norske myndigheter er sikker på at flyene er luftdyktige. Er det usikkerhet om dette må søknadene avslås.

Luftfartstilsynet har opplyst at når det gjelder det konkrete tilfellet som er nevnt i begrunnelsen for spørsmålet, så har flyet hatt tillatelse til å fly i Norge. Ved brev av 10. mai 2007 ble imidlertid SHF meddelt at det ikke ble aktuelt med ytterligere fornyelser eller særskilt tillatelse for dette fartøyet. Vedtaket ble ikke påklaget. Tilsynet har opplyst at dersom SHF ønsker å benytte fartøyet innenfor norsk luftrom, må det omregistreres til norsk register.

SPØRSMÅL NR. 1433**Innlevert 21. august 2008 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 29. august 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Ordfører i Ulvi kommune i Hordaland har i dag opplyst at kommunen ikke er fornøyd med den utbedring av veien gjennom Ulvik som er gjort når Vallaviktunnelen stenges i inntil 6 mnd i forbindelse med kommende bygging av Hardangerbrua. De valgte omkjøringsløsningene gir redusert trafikksikkerhet, økt trafikkbelastning på lokalsamfunn og kan også svekke trafikkgrunnet for fremtidig bru.

Vil statsråden foreta en ny vurdering av en ferjebasert omkjøringsløsning?»

BEGRUNNELSE:

Jeg minner om at Stortingets transportkomité verken i den fremlagte proposisjonen som var grunnlag for saksbehandling og vedtak eller under befarung fikk opplyst at Vallaviktunnelen ville bli stengt i inntil 6 mnd. i forbindelse med bygging av Hardangerbrua. Følgelig ble det heller ikke gitt føringer for nødvendige omkjøringsløsninger. Jeg viser til at problemstillingen for fremtidig ferjedrift på sambandet Kvandal - Utne ble tydelig belyst med det resultat at det også ble gitt tydelige politiske føringer for videre drift. Statsråden har derfor et særlig ansvar for at de omkjøringsløsningene som velges, er trafikksikre for både vegbrukere og beboere i berørte områder.

Jeg viser igjen til at gode og sikre omkjøringsløsninger vil være ferje Kvannal - Brimnes og/eller ekstra ferje Kvannal - Kinsarvik.

Svar:

I et nyhetsinnslag i NRK Hordaland torsdag 21. august ga ordføreren i Ulvik uttrykk for at utbedringene på rv 572 ikke er blitt utført slik kommunen hadde sett for seg.

Som et alternativ til bruk av ekstraferje mellom Kvannal og Brimnes, ble det som jeg tidligere har opplyst, valgt å bruke midler til opprusting av rv 572 mellom Ulvik og Holven.

Statens vegvesen opplyser at på grunn av markedssituasjonen er prisene på utbedringene blitt høyere enn tidligere lagt til grunn. Omfanget er derfor blitt redusert, men de verste flaskehalsene er utbedret. Statens vegvesen vurderer det slik at strekningen nå har tilstrekkelig standard til å kunne ta i mot de største kjøretøyene. Nylig er det gjennomført prøvekjøring som bekrefter dette.

I innslaget i NRK Hordaland opplyste nyhetsoppleseren at Vallaviktunnelen vil bli stengt i 6 måneder. Statens vegvesen har hele tiden lagt opp til en stengningsperiode på 8 uker. Dette er også lagt inn i konkurransegrunnet. Statens vegvesen vil kontakte Ulvik kommune om saken.

Det legges opp til at omkjøringen skal skje om våren eller om høsten når det erfaringsmessig er små problemer med snøras/rasfare. Som tidligere opplyst i mitt svar på spørsmål 966 i brev av 02.05.07 legges det også fortsatt opp til å slippe skoleelever gjennom Vallaviktunnelen om morgenen i stengningsperioden.

SPØRSMÅL NR. 1434**Innlevert 22. august 2008 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg****Besvart 1. september 2008 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen****Spørsmål:**

«Til neste år skal Regjeringen tildele nye konsesjoner for lakseoppdrett.

Tar Regjeringen sikte på at Norge i fremtiden skal opprettholde markedsandelen for laks internasjonalt?»

Svar:

Høsten 2007 la jeg frem Strategi for en konkurransedyktig norsk havbruksnæring. Der fremgår det at det er regjeringens mål å legge til rette for at norsk havbruksnæring skal beholde sin stilling som en ledende internasjonal produsent og eksportør.

Som det fremgår av nevnte strategi vil det bli

gjennomført en ny runde med tildeling av laksekonsesjoner i 2009. For å skape forutsigbare rammebetingelser for næringen, tas det videre sikte på årlige tildelinger tilpasset veksten i markedet. Oppdrettsnæringen er imidlertid syklisk, og det er opp til næringen selv å tilpasse sin produksjon best mulig innenfor de til enhver tid gitte rammebetingelser.

Havbruksnæringen er en internasjonal og konkurranseutsatt næring som i stadig større grad består av store konsern med eierinteresser i mange land. Rammebetingelsene i Norge i forhold til konkurrentlandene er et viktig element for en konkurransedyktig norsk havbruksnæring. Når havbruksnæringens fremtidige rammebetingelser skal fastsettes, er det derfor i første rekke andre parametre enn markedsan-

deler som må tas i betraktning, bl.a. inntjening over tid og verdiskaping. Norsk havbruksnæring skal være konkurransekraftig, markedsrettet, miljø- og ressursvennlig og leverandør av trygg sjømat av god kvalitet. Dette ivaretas blant annet gjennom offentlig regelverk og tilsyn med tilhørende sanksjoner. Norge har relativt strenge forvaltningsregimer på disse områdene, blant annet for sykdom, som i det lange løp gir konkurransefortrinn. Vi er også opptatt av å sikre at norsk havbruk til enhver tid drives på en bærekraftig måte.

Det er for øvrig viktig for oss at vi også i fremtiden har en næring som bidrar positivt til utvikling og aktivitet langs hele kysten.

SPØRSMÅL NR. 1435

Innlevert 22. august 2008 av stortingsrepresentant Solveig Horne

Besvart 28. august 2008 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«EU har fastsatt en rekke regler som skal gjelde for børsnoterte selskaper i Norge. Justisdepartementet har likevel foreslått at disse reglene skal gjelde for langt over 200 selskaper som ikke er børsnoterte.

Hvordan samsvarer dette med Regjeringens handlingsplan om nyskaping og produksjon, der det heter at det er ”viktig å forebygge at næringslivet blir pålagt nye uhensiktsmessige krav”?»

BEGRUNNELSE:

På flere punkter krever EU-direktiv 2007/36 innføring av særlige regler for generalforsamlingene i børsnoterte selskaper. Reglene er rent EU-initierte, det er ikke dokumentert at det finnes noe reelt behov for dem i Norge. Blant annet innebærer reglene strengere regler for hvordan generalforsamlinger skal innkalles og avholdes. I høringsbrev 4. juli 2008 har Justisdepartementet, nesten av rent tekniske hensyn, foreslått at reglene skal gjelde for alle allmennaksjeselskaper, ikke bare de børsnoterte.

Svar:

Jeg forstår det slik at spørsmålet knytter seg til høringsbrevet fra Justisdepartementet 4. juli 2008 om gjennomføring av direktiv 2007/36/EF om utøving av visse aksjeeierrettigheter i selskaper som er notert på regulert markeds plass, og om forenkling av regle-

ne om utsending til aksjeeierne av dokumenter som skal behandles på generalforsamlingen. Forslagene i det aktuelle høringsbrevet er et utgangspunkt for det senere lovarbeidet i saken. Oppfølgingen av forslagene i høringsbrevet vil på vanlig måte skje gjennom en odelstingsproposisjon til Stortinget, der det legges frem et lovforslag som er drøftet og vurdert på bakgrunn av de innspillene som innkommer i høringen.

Forslagene dreier seg i hovedsak om presiseringer i regelverket når det gjelder aksjeeiernes rettigheter i forbindelse med generalforsamlingen. Det dreier seg om krav til hva som skal fremgå av innkallingen, frister for innkallingen, rett til å sette saker på dagsordenen og å fremsette forslag, retten til å delta og stemme osv. Norsk rett inneholder allerede i dag denne typen krav, og de presiseringene som foreslås til gjennomføring av direktivet, vil etter departementets foreløpige vurdering ikke påføre selskapene nevneverdige byrder. I den grad selskapene pålegges nye krav innebærer det for øvrig en tilsvarende forenkling for aksjeeierne når det gjelder muligheten til å delta og utøve innflytelse på generalforsamlingen. En slik interesseavveining mellom selskapets og aksjeeiernes interesser, der selskapene pålegges visse byrder ut fra hensynet til aksjeeierne, er i utgangspunktet innenfor prinsippene i den ovennevnte handlingsplanen.

For øvrig inneholder høringsbrevet to forslag som vil innebære en betydelig forenkling. For det

første åpnes det for at selskapene kan la aksjeeierne delta på generalforsamlingen på avstand, ved bruk av elektroniske hjelpemidler. For det andre foreslås det at det ikke lenger skal kreves at dokumentene til generalforsamlingen sendes til alle aksjeeierne, men at dokumentene gjøres tilgjengelige på selskapets nettsider, og at aksjeeierne får informasjon om hvor de eventuelt kan henvende seg for å få tilsendt dokumentene.

Departementet legger i høringsbrevet til grunn at det ikke er u hensiktsmessig å pålegge også allmennaksjeselskaper som ikke er børsnotert, de samme kravene som følger av direktivet. Begrunnelsen for dette fremgår i punkt 1.3 i høringsbrevet. Departementet uttaler der at det ikke uten videre kan legges til grunn

at en slik styrking av aksjeeierrettighetene som direktivet legger opp til, ikke kan være hensiktsmessig for allmennaksjeselskaper mer generelt.

Videre fremgår at departementet særlig har vurdert om kravet til å ha en hjemmeside på internett der selskapet må gjøre informasjon om generalforsamlingen tilgjengelig for aksjeeierne, ikke skal gjelde for allmennaksjeselskaper som ikke er børsnotert. Om dette uttaler departementet i høringsbrevet:

"Departementet antar imidlertid at de fleste allmennaksjeselskaper i dag uansett vil ha opprettet en hjemmeside på internett, og at et slikt krav derfor neppe vil være særlig byrdefullt for selskapene. Kravet om en slik hjemmeside gir videre mulighet for en betydelig forenkling av kravene til utsendelse av dokumenter til generalforsamlingen, se punkt 3."

SPØRSMÅL NR. 1436

Innlevert 22. august 2008 av stortingsrepresentant Laila Dāvøy

Besvart 1. september 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Miljøgiften Nonylfenoletoxylyat er forbudt i EU fordi den kan gi alvorlige miljøkonsekvenser, særlig for organismer i havet. Stoffet som brukes ved rengjøring av ulike materialer, har fremkommet i høye konsentrasjoner ved testing av enkelte tekstiler. Stoffet er forbudt i EU fordi det kan gi alvorlige miljøkonsekvenser.

Hva vil statsråden foreta seg for å forhindre at produkter med miljøgiften Nonylfenoletoxylyat selges i norske butikker?»

BEGRUNNELSE:

Dagbladet rapporterte 20. august i år om en svensk mann som måtte på sykehus etter å ha brukt undertøy fra produsenten Bjørn Borg. Undertøyet viste seg å inneholde store mengder av den skadelige miljøgiften nonylfenoletoxylyat.

Svar:

Jeg viser til spørsmål nr. 1436 til skriftlig besvarelse fra representanten Laila Dāvøy oversendt fra Helse- og omsorgsdepartementet til Miljøverndepartementet for besvarelse.

Det er primært nonylfenoletoksilater som gjenfinnes i faste bearbejdede produkter. Disse stoffene brytes ned til nonylfenoler i miljøet. Nonylfenoler

kan ha hormonforstyrrende effekter på fisk, er meget giftig for vannlevende organismer og kan forårsake uønskede langtidseffekter i miljøet. Hos pattedyr kan nonylfenoler gi mulig fare for skade på foster og på forplantningsevnen. Nonylfenoler er i tillegg klassifisert som etsende og farlig ved svelging. Både i Norge og i EU er det generelt forbudt å bruke nonylfenoler og nonylfenoletoksilater til blant annet rengjøring og tekstilbearbejding med enkelte mindre unntak. Slike kjemikalier benyttes dermed svært lite i Norge i dag. Undersøkelser viser at i perioden 1995 til 2004 ble utslippene av stoffene til avløpsvann redusert med 94 prosent.

Faste, bearbejdede produkter som importeres fra land utenfor EØS-området kan likevel inneholde rester av nonylfenoler fra produksjonsprosessene. Mindre mengder nonylfenoler kan derfor gjenfinnes i blant annet importerte tekstiler og plastprodukter. Analyser av tekstiler som håndklær og undertøy har vist at stoffene kan finnes i produkter på det nordiske markedet.

Problemet med at nonylfenoler gjenfinnes i bl.a. importerte tekstiler er et tema innenfor kjemikaliesamarbejdet under EU og saken følges opp av flere land. Statens forurensningstilsyn (SFT) har hatt fokus på dette stoffet siden midten av 90-årene og stoffet står på listen over prioriterte miljøgifter der utslippene skal reduseres vesentlig innen 2010 og stanses

innen 2020. SFT gjennomfører i 2008 ca. 60 kontroller (brev eller besøk) av tekstilimportører for å se hvordan importørene sikrer seg at produktene de importerer er lovlige og ikke medfører fare for helse- eller miljø.

Det er et viktig tiltak i arbeidet for å unngå at nonylfenoler og tilsvarende skadelige stoffer kommer på det norske markedet.

SPØRSMÅL NR. 1437

Innlevert 22. august 2008 av stortingsrepresentant Laila Dævøy

Besvart 1. september 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«El-overfølsomhet er et økende problem, selv om det fortsatt ikke er en godkjent diagnose. Mange blir alvorlig syke, må slutte i jobb, sanere eget hjem eller flytte. Verdens helseorganisasjon har holdt møter og konferanser om el-overfølsomhet i mange land. Elektromagnetisk stråling er en av vår tids største miljøtrussel.

Hva har Regjeringen gjort av forebyggende tiltak og for å sikre denne gruppen behandling i el-sanerte rom i sykehus og rehabiliteringsinstitusjoner?»

BEGRUNNELSE:

Handikapombudet i Stockholm anslår at det i Sverige er over 200 000 personer som får symptomer når de utsettes for el-magnetisk felt (EMF).

El-overfølsomme er funksjonshemmede - og de rammes av at samfunnet stadig bygger nye barrierer i form av mobilmaster, trådløse sendere m.m. og legger begrensninger for deres deltakelse i både arbeids- og samfunnsliv.

Med forebyggende tiltak tenkes bl.a. på om føre-var-prinsippet brukes i barnehager og skoler. At plassering av mobilmaster skjer etter helsemessig vurdering og registreres.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet avholdt 17. desember 2007 et møte med foreningen for de el-overfølsomme (FELO). Hovedkonklusjonen i møtet var at det skal nedsettes en arbeidsgruppe med deltakere fra Helsedirektoratet og Statens strålevern som skal se på utfordringene innen el-overfølsomhet. FELO skal delta i arbeidsgruppen.

Helsemyndighetene er kjent med at mange mennesker med el-overfølsomhet opplever lite forståelse i helsetjenesten for helseplagene sine og de opplevde årsakssammenhengene til helseplagene. Denne opplevelsen deler mennesker med el-overfølsomhet med flere andre pasientgrupper med lidelser uten kjent årsak. Helsedirektoratet har nå startet et arbeid med en generell veiledning til helsetjenesten om hvordan tjenesten skal møte og utrede pasienter med denne type helsehistorier. Som del av dette arbeidet skal Helsedirektoratet arrangere et seminar 26. september 2008 hvor bl.a. FELO er invitert.

Jeg er kjent med at det er et sterkt ønske fra FELO om at helseforetakene må ha sykerom som er skjermet, og at det finnes skjermede plasser i opptrenings-/rekonvalesent institusjoner. Departementet skal høsten 2008 vurdere om det skal legges som et krav til de fire regionale helseforetakene at det bør etableres minst ett skjermet sykerom i hver helseregion, og at de må opprette tilbud om skjermete plasser i en eller flere opptreningsinstitusjoner. Dette ble også formidlet til FELO i et møte tirsdag 26. august 2008.

SPØRSMÅL NR. 1438**Innlevert 22. august 2008 av stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal****Besvart 2. september 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Finnes det et register over utplasserte mobilmaster i Norge, og hvis ikke, vil statsråden ta initiativ til opprettelse av et slikt register?»

BEGRUNNELSE:

I den senere tid har det dukket opp stadig flere saker i media om mennesker som sliter med helseplager på grunn av stråling fra mobiltelefoner, mobilmaster eller trådløse nettverk. Eksponeringen for denne typen stråling har økt enormt de siste årene, noe som gjør livet vanskelig for de som sliter med el-overfølsomhet. Den eksplosive bruken av mobiltelefoner har blant annet ført til en kraftig økning av antall mobilmaster, som blant annet plasseres på hustak i områder med stor befolkningstetthet.

Svar:

Det finnes i dag ikke et offentlig tilgjengelig register i Norge over mobilmaster og annen plassering av basestasjoner for mobilnett. Hver tilbyder med egen infrastruktur har selv oversikt over hvor egne basestasjoner er plassert. Etter det jeg har fått opplyst fra tilbyderne som eier riksdekkende mobilnett imøtekommer de henvendelser fra enkeltpersoner ved å gi opplysninger om eventuelle nærliggende basesta-

sjoner. Tilbyderne gir ikke fra seg samlede oversikter over større geografiske områder dersom dette etterspørres.

Jeg er kjent med at flere land i Europa etter hvert har laget offentlig tilgjengelige løsninger som gjør det mulig å søke seg frem på kart til hvor bl.a. ulike typer basestasjoner for mobilnett er plassert. Eksempler på dette finnes i våre naboland Danmark og Sverige. Det synes her til lands å være økende interesse for tilgang til denne typen opplysninger.

De offentlige mobilnettene utgjør en infrastruktur som er fundamental for det norske samfunnet. Den norske befolkning forventer at mobilnettene virker til enhver tid, og samfunnsviktige brukere er spesielt opptatt av at denne infrastrukturen er tilgjengelig i krisesituasjoner. Det oppstår derfor et spørsmål om en offentlig tilgjengelig oversikt over alle basestasjonene i denne infrastrukturen utgjør informasjon som er skjermingsverdig av hensyn til rikets sikkerhet og vitale nasjonale interesser. For å ta stilling til dette spørsmålet må omfanget av skadepotensialet knyttet til informasjonsinnholdet i en basestasjonsoversikt vurderes i henhold til sikkerhetslovens bestemmelser. Jeg vil ta spørsmålet opp til vurdering med relevante fagmiljø og slik få et tilstrekkelig grunnlag for å ta stilling til spørsmålet.

SPØRSMÅL NR. 1439**Innlevert 22. august 2008 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen****Besvart 3. september 2008 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen****Spørsmål:**

«I Våler kommune i Hedmark ble det tidligere i sommer opprettet et transittmottak. Dette skapte mye turbulens med mye mediafokus som resulterte i møte mellom statsråden og kommunen om saken. Nå er det allerede flere asylsøkere enn planlagt før helsepersonell og annen infrastruktur er på plass. Kommunen er ikke varslet om økningen på forhånd, og lokalbefolkningen får et inntrykk av en asylpolitikk ute av kontroll.

Mener statsråden at dette er en behandling fra UDI som fremmer god dialog med kommunen?»

BEGRUNNELSE:

Transittmottaket på Haslemoen i Våler kommune er stort. I lokalmedia har man snakket om 300 plasser og 100 beredskaps plasser. Før mottaket har etablert infrastruktur ferdig, er allerede antall asylsøkere på rask vekst mot 600 ifølge lokalmedia. For en kommune med 3-4000 innbyggere er dette en stor utfor-

dring, og helsesjefen roper et varsko om at dette kan påvirke helsetjenesten i kommunen. Han er ikke engang varslet om at UDI har vedtatt 600 plasser på Haslemoen istedet for 300.

2.7. d.å. siteres statsråden på følgende uttalelse etter å ha hatt møte med lokale Ap-folk med ordføreren i spissen;

"Generelt er målet en god dialog, og så langt det er mulig skal mottaksetableringer skje i forståelse med vertskommunen. Både UDI og driftsoperatøren ønsker en god dialog og samarbeid med vertskommunen".

Sett på denne bakgrunn er det ikke til å tro at UDI i løpet av halvannen måned har doblet antall plasser i forhold til det planlagte og er i ferd med å fylle dem opp, uten engang å ha varslet kommunen.

Da hjelper det lite at det ifølge lokalmedia skal avholdes et møte mellom UDI og kommunen først-kommende mandag. Rekkefølgen i dette vitner ikke om en god dialog.

Dette kan ikke være tegn på annet enn at man har mistet kontrollen og oversikten over asylpolitikken. Kommuner føler seg overkjørt og det skapes konflikter som burde ha vært unngått og som kan være vanskelige å lege.

Svar:

Asylsøkere som kommer til Norge har en lovfestet rett til innkvarteringstilbud mens søknaden er til behandling. Utlendingsdirektoratet (UDI) har ansvar for å opprette og nedlegge mottaksplasser for asylsøkere i tråd med regelverket for offentlige anskaffelser, hvilket bl.a. skal bidra til åpenhet og effektiv ressursbruk. Ved inngangen til 2008 forventet vi ca 5 500 asylsøkere til Norge i år. Oppdaterte prognoser tilsier at det vil komme om lag 15 000 asylsøkere i 2008.

Utviklingen tilsier et behov for hurtig opprettelse av mange nye mottaksplasser, og etableringstempoet er nå stort. Jeg har forståelse for at en del kommuner kan oppleve at prosessen kan gå fort og at de ønsker mer tid til forberedelse, bl.a. for å få på plass rekruttering av nødvendig personell. Jeg har overfor UDI understreket viktigheten av at vertskommuner får informasjon om, og blir involvert i, spørsmål om mottaksetablering på et tidligst mulig tidspunkt slik at forberedelse og samarbeid mellom UDI, driftsoperatør og vertskommune blir best mulig. UDI har i brev av 15.7.08 til alle landets ordførere orientert om situasjonen man nå er i, og direktoratet har forsikret meg om at de vil prioritere kontakt med og informasjon til vertskommuner så godt det lar seg gjøre når nye mottaksplasser skal etableres.

UDI har opplyst at det første møte mellom direktoratet og kommunen om etablering av Haslemoen mottak ble avholdt 28. april 2008 med formannskap og administrativ ledelse, og at det senere har vært gjennomført flere møter mellom UDI og kommunen. Ifølge UDI omfatter gjeldende kontrakt for Haslemoen mottak 300 faste plasser, 100 stykkpris plasser og 400 reserveplasser. Våler kommune skal være gjort kjent med at reserveplassene kan bli tatt i bruk i en ekstraordinær beredskapssituasjon, men at bruken skal trappes ned så raskt som mulig. Ifølge UDI var det 418 beboere på Haslemoen mottak pr. 27.8.08. På kort sikt synes det å være behov for å benytte beredskaps plasser ved mottaket, og bemanningen ved mottaket blir økt som følge av dette.

Ifølge UDI er det ikke riktig at økningen i kapasitetsutnyttelsen er blitt gjennomført før helsepersonell og infrastruktur er på plass. UDI har finansiert og stått for utrustning av eget helsekontor på mottaket som skal disponeres av kommunens helsetjeneste. Det har vært gjennomført helsetilsyn, mattilsyn og branntilsyn, og påpekte mangler skal være fulgt opp. Ifølge UDI er den generelle infrastrukturen i mottaket på plass og fungerer. I direktoratets møte med formannskapet i kommunene 25. august 2008 oppfattet UDI tilbakemeldingene som at mottaket fungerer bra og at det har bidratt til økt sysselsetting i kommunen.

Ifølge representanten Gundersen får lokalbefolkningen i Våler kommune et inntrykk av en asylpolitikk ute av kontroll. Etter min vurdering er det ikke grunnlag for å få et slikt inntrykk. Driften av mottaket på Haslemoen fungerer nå, slik jeg oppfatter det, bra. Det opprettes nye mottaksplasser rundt om i hele landet. Det er tilført midler til å opprette flere plasser for enslige mindreårige asylsøkere under 15 år i omsorgssentre. Tilbudet til enslige mindreårige asylsøkere i mottak og transitt er styrket. Saksbehandlingskapasiteten i UDI og politiet er i 2008 økt. Vertskommunetilskuddet er doblet fra 1.7.08, slik at kommuner med mottak nå i gjennomsnitt skal få kompensert fullt ut for sine merutgifter til helse, tolk, barnevern og administrasjon forbundet med mottaket. Integre-ringstilskuddet til kommuner som bosetter personer som har fått innvilget oppholdstillatelse er økt. Arbeidet med å avklare alder og identitet, og å få returnert/uttransportert dem med endelig avslag på sin søknad, er prioritert og intensivert. Antall grensenære kontroller skal økes. Regjeringen har i revidert nasjonalbudsjett 2008 redegjort nærmere for tiltak for å håndtere de økte asylankomstene og redusere ankomsttallene, jf. St.prp. nr. 59 (2007-2008). Vi følger situasjonen nøye, og vil komme tilbake til Stortinget med ny redegjørelse for situasjonen i forbindelse med budsjettproposisjonen for 2009.

SPØRSMÅL NR. 1440**Innlevert 22. august 2008 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 4. september 2008 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Er finansministeren uenig med Norges Bondelag i at skatteregler og praksis har et forbedringspotensial i forhold til hestehold, og vil finansministeren nå ta initiativ til et bedre regelverk og praksis?»

BEGRUNNELSE:

Skatte- og avgiftsspørsmål skaper fortsatt store utfordringer i forbindelse med virksomhet knyttet til hest. Finansministeren så ikke helt problemene mange i bransjen opplever da jeg sist stilte spørsmål om dette (Dokument 15 spørsmål nr. 465 (2005-2006)), og viste til et gammelt rundskriv fra 2002.

Jeg har fått rapporter om at ligningsmyndighetene anser hest som næring dersom det går med overskudd, og hobbyvirksomhet dersom det går med underskudd. Dersom en slik praksis medfører riktighet, mener jeg det er lite tilfredsstillende.

Norges Bondelag har siden mitt forrige spørsmål til finansministeren om dette temaet utarbeidet en innstilling fra hestepolitisk utvalg, der oppfatningen fortsatt er at regelverket er tungt å forholde seg til.

Utvalget i Norges Bondelag mener i sin innstilling av november 2007 at det er stor forskjell i saksbehandlingen knyttet til hest og skatt fra ligningskontor til ligningskontor. Selv i like saker kan utfallet bli forskjellig. Ligningskontor som setter seg inn i problemstillingene rundt hest ser i større grad ut til å definere hest som næring.

Videre mener utvalget at myndighetene mangler innsikt i at hest er en del av den totale virksomheten på mange gårder, selv om den isolert sett ikke gir overskudd. Utvalget mener Skatteetaten ikke i tilstrekkelig grad har satt seg inn i bruk av hest i næring.

Svar:

Spørsmålet om hvor vidt hesteaktiviteten skattemessig er å anse som fritidsaktivitet eller næringsvirksomhet, har jeg redegjort for i mitt svar på ditt spørsmål nr 465 den 23. februar 2006. Avgjørelsen

må treffes konkret på bakgrunn av de alminnelige reglene som gjelder for alle bransjer, og der det sentrale vurderingstemaet er om aktiviteten objektivt sett er egnet til å gi overskudd, i all fall på noe lengre sikt. At praksis i noen grad vil kunne variere, blant annet som en konsekvens av desentralisert ligning, er et generelt problem, men som ikke spesielt for hestebransjen i forhold til andre aktiviteter. Det er imidlertid grunn til å anta at dette problemet i fremtiden vil bli vesentlig mindre, som følge av at det fra 2008 ikke lenger eksisterer verken fylkesskattekontorer eller likningskontorer, men kun 5 skattekontorer. Det blir da blant annet også enklere å informere om retningslinjer og samordne vurderingstemaer enn tidligere.

I St.prp. nr. 1 (2007-2008) er det blant annet uttalt:

”Regjeringa legg vidare opp til at hestehald med rimelege utsikter til å gi økonomisk overskott skal bli behandla som næring i skatte- og avgiftsmessig samanheng. Kriterium om praksis for skattlegginga av hestehald vil bli gjennomgått.”

På dette grunnlag sendte Finansdepartementet den 30.oktober 2007 et brev til Skattedirektoratet. I brevet ble direktoratet anmodet om å utarbeides forslag til konkrete retningslinjer til etaten, som kan bidra til forenkling og større grad av likebehandling og forutberegnelighet når det gjelder praktiseringen av gjeldende kriterium for næringsvirksomhet knyttet til hesteaktiviteter. I brevet ble det også presisert at løsningen skal baseres på den gjeldende, materielle lovgivning, idet det ikke er aktuelt å ha avvikende prinsipper for grensedragningen mellom næring og hobby i hestebransjen, sammenlignet med andre bransjer. Det ble også anmodet om en vurdering av hvordan en ved tiltak fra skatte- og avgiftsmyndighetene kan begrense omfanget av svart økonomi i og rundt bransjen.

Skattedirektoratet har i brev datert 16. juni 2008 foreslått konkrete organisatoriske og veiledningspregede tiltak. Jeg har nå disse tiltakene til vurdering.

SPØRSMÅL NR. 1441**Innlevert 22. august 2008 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 1. september 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Klimadebatten er en viktig, dog opphetet debatt. Påstander og ordskifter kan være harde, og statsrådens parti har flere ganger harselert med forskere og debattanter som setter spørsmålstejn ved konklusjonene til FNs klimapanel. I siste utgave av Magasinet Tegna luftet Cecilie Mauritzen, medlem i FNs klimapanel, tanken om et "åpent, nasjonalt klimapanel, hvor alle interesserte kunne få bli med." Et slikt forum kan bidra til å disiplinere og sakliggjøre debatten.

Vil statsråden ta initiativ til et slikt forum?»

Svar:

De globale klimaendringene er en av de største og mest alvorlige truslene verden står overfor i dag. Vi vil oppleve mer ekstremvær, sult og tørke og det er ofte de fattige landene som vil rammes hardest. Som en følge av dette kan det bli store folkeforflytninger og økt konfliktnivå i verden. FNs klimapanel (IPCC) fjerde hovedrapport ble godkjent i november i fjor og presenterer en nøye balansert syntese av eksisterende kunnskap på klimaområdet. Her slås det fast at klimaet er i endring og at det med 90 prosent sannsynlighet er våre utslipp av klimagasser som har hovedskylden for oppvarmingen de siste 50 årene.

Klimapanelet følger grundige prosedyrer for ut-

arbeidelse av rapporter. Klimapanelets forfattere er valgt ut fra nominasjoner fra FN-landenes myndigheter, og har i oppgave å gå gjennom alle forskningsartikler om klimaendringer som har vært publisert i anerkjente tidsskrifter. Også artikler fra norske forskere er med i denne prosessen. Det unike med Klimapanelets arbeid er at de representerer et samarbeid mellom forskere og myndigheter, og resultatene "eies" av begge grupper når rapporten er godkjent. Det er nettopp de grundige skrive- og godkjenningssprosessene med tusenvis av eksperter involvert som er årsaken til at norske myndigheter fester stor lit til klimapanelets rapporter.

Det finnes nesten ikke forskere som mener at menneskeskapt klimagassutslipp ikke i det hele tatt påvirker klimaet vårt. Også de aller fleste såkalte klimaskeptikere er enige i dette. Det som debatten oftest står om er hva som er viktigst; det menneskeskapt bidraget eller naturlige variasjoner for eksempel fra kosmisk stråling og globalt skydekke. FNs klimapanel sier også at det er naturlige endringer, men inkluderer altså etter et grundig arbeid med at meste parten av de observerte endringene er menneskeskapt.

Så lenge FNs klimapanel gir oss en så grundig sammenstilling av tilgjengelig forskning, inkludert skeptikernes forskning, ser jeg ingen grunn til å opprette et nasjonalt forskerpanel.

SPØRSMÅL NR. 1442**Innlevert 22. august 2008 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 9. september 2008 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Regjeringen har avlyst sin hittil eneste stortingsmelding fra olje- og energidepartementet, om fornybar energi. Mens vindkraft har fått avklart rammebetingelser, så står både småkraft- og biobransjen uten avklaringer. Både EUs fornybardirektiv og Soria Moria-erklæringens begrensninger om blant annet småkraftverk, kan vanskeliggjøre innføring av et ser-

tifikatmarked, og Regjeringen har selv antydnet at en løsning kan ligge mange år frem i tid.

Hva vil Regjeringen gjøre for å sikre at disse bransjene stimuleres videre?»

Svar:

Solvik-Olsen reiser spørsmål om regjeringens satsing på bioenergi og småkraft.

Som det framgår av St.meld. nr (2006-2007) om norsk klimapolitikk legger regjeringen opp til å sikre målrettet og koordinert virkemiddelbruk for økt utbygging av bioenergi med inntil 14 TWh innen 2020. I april i år la regjeringen fram en bioenergistrategi. I strategien gjennomgår regjeringen virkemiddelbruken på området, og lanserer enkelte nye tiltak. Utviklingen i miljø- og energiavgifter, støtteordninger og ulike reguleringer er blant de viktigste tiltakene som stimulerer utviklingen i bruk av bioenergi. Utviklingen i priser på konkurrerende energibærere som olje og elektrisitet trekker også i retning av at bioenergi vil øke sin konkurranseposisjon framover. Den rød-grønne regjeringen tilfører Enovas virksomhet nesten tre ganger så mye midler som Bondevik II-regjeringen. Flere nye støtteordninger bygger opp under økt bruk av bioenergi. I 2006 etablerte regjeringen en egen støtteordning for pelletskaminer, varmpumper og styringssystemer. I år kom en ny støtteordning til infrastruktur for fjernvarme, og en ny ordning rettet mot etablering av lokale varmesentraler. Gjennom Landbruks- og matdepartementet har Innovasjon Norge dessuten et bioenergiprogram. Programmet skal stimulere jord- og skogbrukere til å produsere, bruke og levere bioenergi i form av brensel eller ferdig varme.

Når det gjelder vannkraft så vil jeg peke på at alle kraftverk med installert kapasitet under 5500 kVA vil være unntatt fra grunnrentebeskatning fra 2009, jf. revidert nasjonalbudsjett (RNB) for 2008. I RNB ble det også varslet at det vil komme en utbetalingsordning for ubenyttet negativ grunnrente i statsbudsjettet for 2009. Videre har regjeringen utvidet fradragsberettigede kostnader til også å inkludere driftskostnader i byggetiden. Samtidig med revidert nasjonalbudsjett er det sendt på høring et forslag som vil fjerne skattemessige hindre for opprustning og utvidelser i eksisterende kraftverk. Forslaget innebærer en unntaksregel for samordning av negativ grunnrente mellom kraftverk som etter et opprustning- og utvidelsesprosjekt defineres som nye og gamle. I RNB styrket regjeringen også NVEs konsesjonsbehandling med ti nye stillinger, hvorav tre stillinger vil gå til behandling av saker om små vannkraftverk. Behandlingstiden per sak har vært redusert gjennom flere år, og antall ferdigbehandlede søknader per år har vært stigende. Med den styrkingen av NVEs kapasitet som nå er gjort, vil regjeringen bidra til at denne utviklingen kan fortsette.

SPØRSMÅL NR. 1443

Innlevert 22. august 2008 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 4. september 2008 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Kan finansministeren gi en oversikt over samlede skatter og avgifter som havbruksnæringen betaler for 2008, samt hvilke beløp dette dreier seg om fordelt per skatt og avgift?»

Svar:

Med havbruksnæringen forstås kommersiell oppdrett av fisk mv. og klekkerier. Selskapene i havbruksnæringen er skattepliktige for overskudd etter vanlige selskapsskatteregler. Siste ligningsår som er publisert i skattestatistikken er 2006. 872 selskaper hadde hovedinntekten fra fiskeoppdrett eller klekkerier i 2006. Disse selskapene hadde en samlet skattbar inntekt på 2 039 mill. kroner og betalte i sum 513 mill. kroner i skatt.

Havbruksnæringen belastes særavgifter i den grad de bruker avgiftsbelagte produkter. De betaler bl.a. full el-avgift på forbruk av elektrisitet. Finansdepartementet har ingen oversikt over hva hav-

bruksnæringen belastes i særavgifter. Dette skyldes at det som hovedregel er innenlandske produsenter og importører som er avgiftspliktig, og virksomheter innen havbruksnæringen driver i liten grad med produksjon eller import av avgiftsbelagte produkter.

I tillegg til ordinære skatter og særavgifter betaler havbruksnæringen sektoravgifter og gebyrer underlagt Fiskeri- og kystdepartementet og Landbruks- og matdepartementet. Dette omfatter kap. 4030 post 8 gebyr havbruk som i statsbudsjettet for 2008 er fastsatt til om lag 13,8 mill. kroner, kap. 5575 post 70 kontroll- og tilsynsavgift akvakultur som i statsbudsjettet for 2008 er fastsatt til 7,3 mill. kroner samt kap. 5576 post 70 avgifter i matforvaltningen. Avgifter i matforvaltningen fra sjømat, herunder produksjonsavgift for oppdrettsfisk, er i statsbudsjettet for 2008 fastsatt til 32 mill. kroner.

I tillegg betaler havbruksnæringen markedsavgift og FOU-avgift. Dette er avgifter som ligger utenfor statsbudsjettet.

SPØRSMÅL NR. 1444**Innlevert 25. august 2008 av stortingsrepresentant Laila Dávøy****Besvart 1. september 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Helse Bergen HF vil halvere antall døgnbehandlingsplasser fra 16 til 8 plasser, ved Blåbærlia, et tverrfaglig behandlingstilbud for unge mennesker med psykose/schizofreni og behov for lengre behandlingsopphold. Ifølge overlegeforeningen mangler det faglige og økonomiske argumenter for å gjøre dette. Dette vil skje samtidig som det innføres en ventetidsgaranti for barn og unge med psykiske lidelser.

Mener statsråden at dette er i tråd med intensjonene i opptrappingsplanen for psykisk helsevern?»

BEGRUNNELSE:

Unge mennesker med psykose er en sårbar gruppe, som bør prioriteres. Mange av disse pasientene har omfattende funksjonssvikt og spesielle behandlingsbehov. Behandlingsopplegget kan variere fra tre måneder til opptil et par år. Statens helsetilsyn har ved en rekke anledninger påpekt at helsetilbudet til mennesker med alvorlige og sammensatte psykiske lidelser ikke er godt nok mange steder.

Svar:

Jeg har på bakgrunn av dette spørsmålet bedt Helse-Vest RHF om å redegjøre for situasjonen rundt Blåbærlia i lys av Opptrappingsplanen for psykisk helse(1998-2008) og generelle styringssignaler. Fra svaret derfra vil jeg sitere følgende:

"Unge menneske med ei alvorleg sinnsliding som schizofreni/psykose er ei prioritert gruppe innan Helse Bergen HF sin psykiatriske spesialist helseteneste. Det er semje om at dette er ei sær sårbar gruppe, kor dårlege behandlingresultat og dårleg prognose har vore gjennomgåande.

Tilbod i dag

Tilbodet til denne målgruppa i Helse Bergen HF er i dag i stor utstrekning knytt til behandlingstilbod i sjukehus. I dag er det to hovudtiltak, Blåbærlia med to sengeposter med totalt 16 døgnplassar. Dei pasientane som er der i dag har ei gjennomsnittleg liggetid på omlag 1.5 år (8 mnd. - 3.5 år).

Vidare er det ein sengepost med 8 plassar knytt til utgreiing av schizofreni/psykose problematikk. Her er liggetida mellom 4/6 månader.

Målgruppa for tiltaka er i utgangspunktet 18 -30 år. Snittalderen for pasientane i desse tiltaka i dag er om lag 24 år, med den lågaste alderen i utgreiingsposten.

Postane er godkjente for tvungent psykiske helsevern, men dei er alle opne postar, noko som gjer det problematisk å ta imot dei sjukaste, og pasientar i akuttfasen av sjukdommen får i dag sitt tilbod i dei ålmenne psykosepostane på sjukehuset. Fram til no har det diverre ikkje vore etablert eit eiga tilbod til denne gruppa på DPS nivå.

Grunngjeving av endringar

Blåbærlia si kapasitetsutnyttning er ikkje optimal - Til det er liggetida for lang, med ei fare for institusjonalisering som resultat. Tilbodet blir heller ikkje tilstrekkeleg spissa, og er ikkje godt nok tilpassa inn i eit samla behandlingstilbod.

Vi må utnytte kapasiteten på ei anna måte til beste for dei unge som vert råka av ei slik alvorleg sjukdom. Vi ønskjer og å utvikle eit meir differensiert tilbod som i større grad er tilpassa målgruppa sin trong for tenester.

Unge menneske med ei alvorleg sinnsliding skal i så stor grad som mogleg få sitt tilbod i sitt nærmiljø. Dette er ei tydeleg trend vi finn både nasjonalt og internasjonalt. Vi har som mål å gjere det mogleg for desse menneske å få utvikle sine sjølvstendige liv. Denne visjonen føreset og eit godt samspel mellom spesialisthelsetenesta sine ulike tilbod og kommunane sine tiltak til denne gruppa.

Unge menneske med ei schizofreni/psykose lidning er ei gruppe menneske som har trong for tiltak og tenester både frå kommunane og spesialist helsetenesta over lang tid.

Det er difor viktig å komme i inngrep med denne pasientgruppe så raskt som mogleg med fagleg gode tenester. Intensjonen vår er å utforme behandlingstilbodet slik at vi får ei god effekt av behandlinga. Målsettinga er at unge i denne pasientkategorien i størst mogleg utstrekning skal få sjanse til å ta styring over eigne liv.

Unge menneske som vært råka av desse sjukdomane har etter vårt syn krav på ei fagleg grundig utgreiing – ei utgreiing som kan gje retning på den behandling som den einskilde pasient har trong for. Vår utgreiingskapasitet er for låg. Slik vi ser det krev denne utgreiinga og spesialkompetanse som bør vere på 2/3 line nivå avhengig av kor sjuk pasienten er ved observasjonstidspunktet.

Frå den kliniske kvardagen kjem det mange pasientar som er både alvorleg sinnslidande og som har eit alvorleg rusproblem. Dette gjeld og for gruppa unge schizofrene/psykotiske. Denne pasientgruppa stiller behandlingssystemet overfor store utfordringar. Det er no fagleg konsensus at vi skal sette i verk behandling parallelt både i høve den psykiske lidninga og rusproblematikken.

Realisering av nye tiltak til denne målgruppa

I Helse Bergen HF vert det arbeidd med å styrke tilbodet til denne gruppa både på DPS nivå og sjukehusnivå. I gjeldande regionale helseplan for psykisk helse er det lagt opp til ei spesialisering på sjukehusnivå mellom anna knytt til nybygg og ei styrking av

tilbod på DPS - nivå gjennom auka bruk av poliklinikk/ambulante tiltak og familiebehandling.

Vi vil no styrke utgreiingskapasiteten både kvalitativt og kvantitativt med å styrke ei utgreiingspost med 2 plassar frå 8 til 10 plassar i ei spesialpost som er lagt til rette for å ta i mot dei sjukaste. På sjukehusnivå manglar vi i dag eit tilbod til dei sjukaste i målgruppa som krev sengeposter med lukka dør. Gjennom dette tiltaket vil dette bli ivareteke.

Gjennom ei planlagt reduksjon av plasstalet i Blåbærli har vi funne rom for eit meir differensiert tilbod innan psykisk helsevern for denne målgruppa.

Denne plassreduksjonen skjer gjennom at pasientar vert overført til DPS/andre tiltak.

Vi vil og etablere ei eiga post for dobbeltdiagnosar med 8 plassar retta inn mot dei mellom 18 og 30 år. Dette tiltaket startar opp i september 2008, og vert realisert gjennom å omgjere ei allmenn akutt psykosepost til ei spesialisert akuttpost for unge med ei dobbeltdiagnose. Denne endringa er ei bevisst prioritering frå Helse Bergen HF sin side for å styrke tilbodet til unge.

I 2009 vil såleis tilbodet til unge schizofrene/psykotiske i Helse Bergen HF vere:

- Styrka utgreiingspost både kvalitativt og kvantitativt med totalt 2 plassar frå 8 til 10 plassar og omdanne posten til ein lukka post
- Oppstart av ei post for dobbelt diagnosar med 8 plassar
- Ei behandlingsspost med 8 plassar i Blåbærli

I samband med vidareutviklinga av robuste distriktpsikiatriske sentre i vårt opptaksområde er denne målgruppa gitt prioritet. Dette gjeld både i høve ambulante tenester, poliklinikk og døgntilbod.

I det vidare vert det arbeidd med å få realisert eit nytt bygg for denne målgruppa. Gjennom eit strukturert samspel internt i spesialisthelsetenesta og med kommunane skal vi få realisert eit fagleg godt tilbod som både har i seg den naudsynte fleksibilitet og har ei differensiering som gjer det mogleg å realisere målet om at menneske med ei alvorleg sinnsliding skal kunne utvikle egne sjølvstendige liv."

Helse Vest RHF og Bergen HF opplyser vidare at omleggingen også er et uttrykk for en nødvendig økonomisk prioritering, og at man ved dette kan nå flere som trenger hjelp innenfor tilgjengelige økonomiske rammer.

Omstillingen av Blåbærli synes å være i tråd med intensjonene i Opptappingsplanen for psykisk helse. Jeg vil ellers peke på at samhandling mellom kommunene og spesialisthelsetjenesten fremdeles er en stor utfordring. Derfor har jeg tatt initiativet til den nye store helsereformen - samhandlingsreformen. Formålet er å få på plass forpliktende økonomiske og juridiske modeller for samhandling, slik at ikke minst denne gruppen av unge mennesker med sammensatte og langvarig behov for behandling og oppfølging får et helhetlig tilbud.

Jeg har tillit til at omstillingsprosessen i Helse Vest RHF fra institusjonsbasert langtids-behandling til utadrettede, moderne behandlingsformer innebærer en god bruk av ressursene til beste for unge med psykiske lidelser.

SPØRSMÅL NR. 1445**Innlevert 25. august 2008 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten****Besvart 2. september 2008 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen****Spørsmål:**

«Fire av de fem ubåtvrakene som ligger utenfor Rogalandskysten innebærer mulig forurensningsfare, ifølge Stavanger Aftenblad. Kystverket bekrefter overfor avisen at vrakene ikke er undersøkt. KrF er urolig for hva disse vrakene kan inneholde så lenge de ikke har vært vurdert nærmere.

Vil fiskeri- og kystministeren nå ta initiativ til å undersøke ubåtvrakene utenfor Rogalandskysten av hensyn til befolkningen i regionen og den potensielle faren disse vrakene kan medføre for fiskeri og havmiljø?»

BEGRUNNELSE:

Ubåtvrakene utenfor Egersund og i Boknafjorden stammer fra annen verdenskrig og ble funnet på 1980- og 1990-tallet. Det er viktig å beskytte fiskerier og havmiljø fra forurensning. Bare et rykte om urent farvann kan være nok til å skade fiskets rennømmé.

Informasjonsmedarbeider i Kystverket Anne Kjærnsaas bekrefter at ubåtvrakene utenfor Rogaland ikke er undersøkt for innhold, og sier at Kystverket er klare til å undersøke vrakene dersom de får beskjed om det fra politisk hold.

Svar:

Statens forurensningstilsyn (SFT) fikk i 1991 i oppdrag av Miljøverndepartementet å starte et arbeid for å skaffe oversikt over totalt antall skip som er gått ned i norsk territorialfarvann med henblikk på å undersøke hvorvidt noen av disse utgjorde noen fare for akutt forurensning. SFT kartla gjennom dette arbeidet ca. 2300 vrak av skip med tonnasje over 100 brutto registertonn som hadde forlist etter 1914. Ut fra tekniske og historiske opplysninger ble vrakene plassert i følgende kategorier:

Kategori I	Ingen forurensningsrisiko: ca. 1700 vrak
Kategori M	Moderat forurensningsrisiko: ca. 350 vrak
Kategori S	Stor forurensningsrisiko: ca. 30 vrak

I forbindelse med overføringen av ansvaret for statens beredskap mot akutt forurensning fra Miljøverndepartementet og SFT til Fiskeri- og kystdepar-

tementet og Kystverket i 2003, ble også oppfølgingen av akutt forurensning fra skipsvrak overført til Kystverket.

Kystverket har, som første fase i en oppdatert vurdering av forurensningsfaren fra skipsvrak, vurdert faren for oljeforurensning fra vrakene. I 2006 leverte Kystverket en rapport om dette til Fiskeri- og kystdepartementet. Av de 30 vrakene SFT anså å ha "stor forurensningsrisiko", har Kystverket prioritert 5 vrak for tiltak. Dette er basert på en totalvurdering av potensiell fare for oljeforurensning av betydning for miljø og friluftsliv, vrakenes plassering, påvist og estimert oljemengde. Vraket av "Nordvard" i Moss ble tømt for 483 000 liter diesel i 2007/2008 og en operasjon for å tømme vraket av "Welheim" utenfor Florø for oljeprodukter påbegynnes i september 2008. De tre resterende vrakene; "Boardale" i Vesteraalen samt "Erich Giese" og "Neuenfels" i Narvik, har Kystverket anbefalt undersøkt og evt. tømt i 2010.

I tillegg til den helhetlige vurderingen av faren for oljeforurensning fra vrak, slutfører Kystverket i høst en vurdering av tiltak for å best mulig håndtere kvikksølvforurensningen fra vraket av ubåten "U-864" utenfor Fedje. Kystverket gjennomførte videre en særlig undersøkelse i 2007 av vraket av "Orizaba" ved Skjervøy i Troms på grunn av mistanke om gjenværende kvikksølv i dette vraket. Undersøkelsene av "Orizaba" viste at dette ikke var tilfelle. Kystverket har også iverksatt en ny vurdering av vraket av krysseren "Murmansk" ved Sørvær, med sikte på at dette skal fjernes.

Kystverket har opplyst at de fem ubåtvrakene stortingsrepresentant Høybråten referer til, er vrakene av de tyske "U-974", "U-319" og "U-1", og vrakene av de engelske "Oxley" og "Shark". Alle disse vrakene er registrert i Kystverkets vrakdatabase. Kystverket har opplyst at fire av disse ubåtvrakene er klassifisert til å utgjøre en moderat forurensningsfare, på linje med ca. 350 andre vrak, mens "U-1" er klassifisert til ingen forurensningsfare, på linje med ca. 1700 andre vrak. Kystverket har videre opplyst at ingen av disse ubåtene var konstruert for å ta om bord større lastemengder og at alle ubåtene var på rekognosering/angrepstokt da de ble oppdaget og senket. Disse vrakene skiller seg således fra "U-864" ved Fedje, som var en stor ubåt på transportoppdrag da den ble senket. Kystverket vurderer forurensningsfaren fra de aktuelle vrakene til å bestå av mindre gjenværende oljeprodukter, og vrakene er således heller

ikke blant de vrakene som er prioritert i forhold til tiltak mot oljeforurensning fra skipsvrak.

Som andre fase i vurderingen av forurensningsfaren fra skipsvrak, vil Kystverket foreta en helhetlig

vurdering av annen fare for forurensning fra vrak enn oljeforurensning. Dette arbeidet vil Kystverket starte opp i 2008.

SPØRSMÅL NR. 1446

Innlevert 25. august 2008 av stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli

Besvart 5. september 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«I Østlandets Blad 23. august 08 kommer det fram at etableringen av mammografitilbud ved Ski sykehus igjen er utsatt. Denne utsettelsen er et klart løftebrudd fra Regjeringens side som i februar uttalte at tilbudet til kvinnene i Folloregionen skulle være på plass før sommerferien.

Hva er den egentlige årsaken til at det er utsatt, og hva vil helse- og omsorgsministeren nå foreta seg for å holde løftet om å etablere mammografitilbudet snart?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til tidligere spørsmål om etablering av et mammografitilbud i Ski for kvinner i Folloregionen, besvart 24. april 2007, 7. november 2007 og 14. februar 2008, av tidligere helse- og omsorgsminister Brustad. I svaret 14. februar i år sier statsråden at det var klart for å gå igang med en anskaffelsesprosess, og at tilbudet skulle være på plass før sommerferien. Det har ikke skjedd. Det er uakseptabelt at kvinnene i Folloregionen igjen opplever utrygghet og usikkerhet i forhold til om permanent tilbudet ommammografiscreening av høy teknisk kvalitet i hele tatt kommer til å bli etablert.

Svar:

Jeg viser til tidligere besvarelser til Stortinget den 24. april 2007 og 7. november samme år, samt 14. februar i år.

Ansvar for mammografitilbudet til kvinnene i Follo ble i 2007 besluttet overført til Akershus universitetssykehus HF fra Ullevål universitetssykehus HF. Planleggingen av hvordan den vedtatte overføring best kan håndteres har pågått siden 2007. Det har vært samarbeid om de praktiske løsningene mellom Aker universitetssykehus HF (herunder Ski sykehus) og Akershus universitetssykehus HF. Det foreligger konkrete planer om hvordan man best mulig skal få på plass digital mammografi på Ski sykehus, også hvordan denne skal driftes. Før dette kan skje, må de nødvendige teknologiske løsningene være på plass, blant annet digital mammografimaskin og tilstrekkelig kapasitet for overføring av bildene til Lørenskog.

Som tidligere formidlet til Stortinget, var tilbudet planlagt å starte opp før sommeren 2008. Helse Sør-Øst RHF har informert meg om at planleggingen nå er i slutfasen, men tilbudet er dessverre forsinket i forhold til planlagt oppstart, grunnet koordinering av innkjøp til det nye sykehuset. Helse Sør-Øst RHF har meldt at innkjøp av nødvendig utstyr vil bli gjort så snart som mulig, og oppstart av tilbudet vil komme tidlig på nyåret 2009.

SPØRSMÅL NR. 1447**Innlevert 25. august 2008 av stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen****Besvart 1. september 2008 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Politiberedskapen på sjøen i Flekkefjord er kritikkverdigg.

Hvorfor har ikke politibåten besøkt Flekkefjord i aktive sommermånedene dette året, og kan Justisdepartementet lage mer smidige retningslinjer slik at politibåt eventuelt kan leies lokalt fra private?»

BEGRUNNELSE:

Manglende politiberedskap på sjøen har vært et svært aktuelt tema i Flekkefjord i sommer. Nærmeste politibåt i Vest-Agder er i Mandal, og den har ikke vært i Flekkefjord hele sommeren. Dette fører blant annet til uvettig kjøring i fjorden. Politiet er jo ikke synlige, så folk kan kjøre som de vil! Dette gjør noe med folks holdninger, det synes å være fritt fram for høy fart og farlige situasjoner.

Politiets nærvær på sjøen om sommeren vil også kreve mer bemanning, for to politibetjenter i hele Lister-regionen kan ikke dekke hele beredskapen. Men det er jo et aktivt båtliv i sørlandsbyen om sommeren, og en økt bemanning må derfor vurderes.

Tidligere benyttet politiet i Flekkefjord en båt de leide av private for å dekke beredskapen om sommeren. Men endrede retningslinjer fra Justisdepartementet for en del år siden bestemte at staten skulle eie og drive politibåter. Derfor er politibåten i Mandal eneste mulighet i beredskapen, selv om båtturen fra Mandal til Flekkefjord er krevende. Det bør være mulig med mer fleksibilitet i nevnte regelverk. Politiet selv ønsker dette, og et stivbent regelverk kan ikke sette en stopper for politiets tilstedeværelse på sjøen.

Det har også gjort et dypt inntrykk på befolkningen at en båtulykke fikk et tragisk utfall denne sommeren.

Svar:

Politidirektoratet opplyser at Flekkefjord politistasjon, for flere år siden, hadde en avtale om leie av sivil båt til polisiær bruk i Flekkefjordsområdet. Denne ordningen ble avviklet. Behovet for politibåtdekning i "gamle" Vest-Agder politidistrikt ble da ivare tatt av politibåten som var stasjonert i Mandal. Denne dro ved leilighet til Farsund og Flekkefjord for å utføre kontroll på sjøen.

Justisdepartementet har ingen sentrale retningslinjer for hvor båter knyttet til polititjeneste skal være stasjonært eller gjøre tjeneste. Det lokale politidistriktet har fortsatt adgang til både å kjøpe eller leie båt til bruk i politiets tjeneste, men det blir en lokal prioriteringssak i forhold til andre gjøremål i politidistriktet.

Politidirektoratet opplyser videre at i følge politimesteren i Agder har politidistriktet ikke funnet å kunne prioritere et fast oppsett for patruljering med båt i Lister driftsenhet. De faste oppsettene (tabulert tjeneste) på politibåtene i distriktet er brukt i mer konsentrerte områder der behovet for politiets båtjeneste er størst. Politidistriktet har de siste årene hatt fast bemannede båter i Arendal, Kristiansand og Mandal. Det opplyses at politimesteren anser disse områdene som mer utsatt, og de trenger derfor i større grad politiets tilstedeværelse på sjøen.

For øvrig opplyser Politidirektoratet at politimesteren i Agder tidligere i år la føringer for at det skulle gjennomføres noen "punktmarkeringer" med politibåt i Lister-regionen i sommer, herunder i Flekkefjordområdet. Det ble gjennomført 4 slike "punktmarkeringer" i Lister. Det ble imidlertid av forskjellige grunner ikke gjennomført tjeneste med politidistriktets båter i Flekkefjord.

SPØRSMÅL NR. 1448**Innlevert 26. august 2008 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen****Besvart 29. august 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«25. august var Telenors mobilnett nede i flere timer grunnet et kabelbrudd. Det medførte blant annet at det gjennom dette nettet var umulig å komme frem til nødnumre og trygghetsalarmsentraler. Helsetilsynet vurderte det langvarige bortfallet som alvorlig, mens Teletilsynets direktør avfeide det hele som et hendelig uhell og at Telenor har "back-up-systemer i øst og vest og overalt".

Hvordan vurderer statsråden situasjonen og den oppfølging som kreves av relevante myndigheter?»

BEGRUNNELSE:

Mye tyder på at back-up-systemene ikke fungerer, og det er relativt overraskende at tilsynsmyndigheten ikke ser ut til å ha behov for å sette seg inn i hva som faktisk har skjedd før man konkluderer i saken, ikke minst når Direktoratet for sivil beredskap og Helsetilsynet ser alvorlig på saken sett fra sine respektive ståsted.

Svar:

Etter det jeg har fått opplyst fra Telenor hittil skyldes hendelsen 25. august 2008 et brudd på en hovedfibrer i Oslo. Trafikken ble overført til alternativ fiber, men denne fiberen viste seg å ha funksjonsfeil. Dobbelsvikt, i den forstand at alternativ leveringsvei også hadde feil, er selvfølgelig svært uheldig. Det faktum at man i dette tilfellet ikke fikk ringt nødsentralene via mobilnettet til Telenor er selvfølgelig ekstra ille. Jeg vil imidlertid avvente endelig rapport fra Post- og teletilsynet før jeg sier noe mer om denne konkrete hendelsen.

Mer generelt kan jeg si at det fremgår klart av regelverket for elektronisk kommunikasjon at tilbyder skal tilby elektroniske kommunikasjonsnett og -tjenester med nødvendig sikkerhet for bruker. Med nødvendig sikkerhet menes at nett og tjenester skal sikres på en slik måte at bruker, selv i situasjoner der nettet

utsettes for ekstraordinære påkjenninger, så langt som mulig skal kunne benytte grunnleggende elektroniske kommunikasjonstjenester. Lovgiver oppstiller ingen konkrete krav til hva som ligger i nødvendig sikkerhet fordi dette vil være situasjonsbetinget og behovet vil variere fra område til område og fra bruker til bruker. Knyttet til ovennevnte hendelse er det klart at nødsentralene er en bruker med behov for god kvalitet og sikkerhet på de tjenestene de kjøper hos Telenor.

I takt med innføring av ny infrastruktur og nye elektroniske kommunikasjonstjenester øker kostnadene knyttet til å implementere robuste løsninger. Som nevnt ovenfor vil den enkelte brukers behov variere og tilbyderne vil forbeholde seg retten til å levere billige tjenester til dem som måtte ønske det, og tjenester med forhøyet kvalitet og sikkerhet for dem som ønsker det. Forhøyet kvalitet og sikkerhet innebærer en dyrere tjeneste. Dersom man legger til grunn at alle tjenester alltid skal fungere, vil det økonomiske bilde se annerledes ut enn det gjør i dag.

Det er svært uheldig at mobilnettet ikke fungerer og at man ikke får benyttet mobiltjenester. De fleste av oss har gjort oss svært avhengig av mobiltelefonen og følgelig også mer sårbar for brudd og feil i mobilnett. Situasjonen må likevel karakteriseres som tilfredsstillende når man i "norske mobilnett" har en oppetid på over 99 %.

Når det gjelder den videre oppfølgingen av saken, så vil jeg som nevnt ovenfor avvente rapport fra Post- og teletilsynet. Tilsynet har et særskilt ansvar når det gjelder sikkerhet og beredskap innenfor elektronisk kommunikasjon og jeg føler meg trygg på at tilsynet vil foreta en grundig vurdering av hendelsen. På bakgrunn av at det også tidligere i år har oppstått hendelser hvor redundante løsninger har sviktet, har tilsynet allerede varslet at det vil ta opp spørsmålet om testing av redundante løsninger med Telenor, NetCom og BaneTele.

SPØRSMÅL NR. 1449**Innlevert 26. august 2008 av stortingsrepresentant Borghild Tenden****Besvart 5. september 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Er samferdselsministeren bekymret for at arbeidsmiljøet blant pilotene i SAS går på bekostning av flysikkerheten?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge Dagsavisen mener Luftfartstilsynet at utbredt mobbing mellom yngre og eldre piloter i SAS truer flysikkerheten og at forholdene er svært kritiskverdige. For om lag fem måneder siden ba tilsynet flyselskapet iverksette umiddelbare tiltak når det gjelder samarbeidsklimaet i cockpit. Ifølge tilsynet foreligger det kun muntlige forsikringer om at sikkerheten ivaretas. Det er usikkert om det er gjennomført tiltak for å løse samarbeidsforholdene i cockpit. I en intern undersøkelse i SAS svarer én av fem piloter at de har følt seg mobbet på arbeidsplassen det siste halvåret.

Svar:

"Saken om mobbing og asosiale tilstander mellom enkelte av pilotene i SAS ble offentlig kjent gjennom oppslag i Dagsavisen 24. og 25. august 2008.

Grunnlaget for dette oppslaget var en inspek-

sjonsrapport fra Luftfartstilsynet datert 13. mars 2008. I rapporten framkom det opplysninger om mobbing og asosiale forhold mellom enkelte piloter i SAS. Luftfartstilsynet uttrykte i rapporten bekymring for utviklingen og forventet at selskapet, i tråd med selskapets egen kvalitetshåndbok, iverksatte tiltak for å sikre flyoperasjonene og følge opp selskapets egen sikkerhetskultur.

Offentliggjøringen av opplysningene om vanskelige samarbeidsforhold mellom enkelte av pilotene i SAS har naturlig nok ført til en del engstelse og usikkerhet blant publikum. Luftfartstilsynet har opplyst til meg at tilsynet, både gjennom skriftlig og muntlig kontakt samt møte mellom selskapets ledelse og Luftfartsdirektøren, har gått inn i problematikken med mye ressurser.

De tilbakemeldingene som Luftfartstilsynet har fått fra SAS har overbevist tilsynet om at selskapet allerede har tatt tak i situasjonen på en adekvat måte. Luftfartstilsynet vil opprettholde det normale tilsynsregimet med selskapet. I og med det er blitt satt fokus på arbeidsmiljøet i cockpit, vil det imidlertid være naturlig at Luftfartstilsynet har et ekstra øye for denne problematikken en tid fremover. Luftfartstilsynet har meddelt meg at de har full tillit til at SAS ivaretar sikkerheten."

SPØRSMÅL NR. 1450**Innlevert 26. august 2008 av stortingsrepresentant Laila Dævøy****Besvart 5. september 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Sameiet Kalmarhuset i Bergen har i over ti år kjempet mot mobilstasjonen på hustaket og har krevd den fjernet. Imidlertid har Samferdselsdepartementet nå gitt NetCom grønt lys for å ekspropriere bruksretten til taket, slik at utstyret kan bli stående på ubestemt tid.

Kan statsråden bidra til at Samferdselsdepartementet tar hensyn til helsemessige vurderinger og påser at mobilmasten blir fjernet?»

BEGRUNNELSE:

Reaksjoner på elektromagnetisk stråling er kjent, blant annet som el-overfølsomhet. Mange rapporterer om plager i form av smerter i kroppen, øresus, kvalme, søvnløshet, stikking i huden m.m.

En rekke forskere verden over roper nå et varsku og setter stråling fra mobilmaster og trådløse nettverk i sammenheng med stadig flere sykdommer, som kreft, Alzheimer, depresjon og utmattelsessyndrom (ME).

Elektromagnetisk stråling kan bli et omfattende folkehelseproblem, og viktige stikkord må være forevar-prinsipp og forebyggende arbeid.

Svar:

Forskrift om strålevern og bruk av stråling forvaltes av Statens strålevern. I forskriftens § 26 heter det:

”All eksponering skal holdes så lav som praktisk mulig. Relevante retningslinjer fra den internasjonale kommisjon for beskyttelse mot ikke-ioniserende stråling ICNIRP (International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection) skal normalt følges, dersom det ikke finnes nasjonale eller europeiske standarder til erstatning for disse”.

Grenseverdiene er gitt av en gruppe eksperter nedsatt av Verdens Helseorganisasjon og er fundert på deres gjennomgang av internasjonal kvalitetssikret forskning rundt mulige helseeffekter av slik eksponering. Disse retningslinjene følges i de fleste land.

I tillegg krever altså strålevernforskriften at det skal gjøres vurderinger av mulige tiltak for å redusere eksponeringen ytterligere selv om de internasjonale retningslinjene er oppfylt.

Det er en erkjennelse at enkelte personer opplever seg som el-overfølsomme og opplever ulike former for ubehag ved å være eksponert for elektromagnetiske felt. Slike symptomer må tas alvorlig, men per i dag har ikke vitenskapen vært i stand til å sette symptomene som disse opplever i sammenheng med elektromagnetiske felt.

Vedrørende de nevnte sykdommene har det vært fremsatt hypoteser om en sammenheng med eksponering fra elektromagnetiske felt, men det kan ikke dokumenteres at en slik sammenheng eksisterer. Forskning som setter eksponering fra mobilmaster og trådløse nettverk i sammenheng med disse sykdommene er omstridte, og denne typen konklusjoner bestrides av det internasjonale fagmiljøet.

Statens strålevern er ikke involvert i enkeltsaker når det gjelder basestasjoner, og har ikke vært involvert i saken vedrørende NetComs basestasjon på Kalmarhuset i Bergen. Post- og teletilsynet har gjort målinger på den aktuelle adressen. Stråleverdiene ligger innenfor de fastsatte grensene. Rent teknisk vil en basestasjon sende ut signalene horisontalt fra senderen for å dekke omkringliggende områder. Det vil derfor være mindre stråling direkte under og bak en sender. Dette forholdet er vanskelig å forklare, og det er forståelig at folk blir urolige.

SPØRSMÅL NR. 1451

Innlevert 26. august 2008 av stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal

Besvart 1. september 2008 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Vil justisministeren ta initiativ til en endring av lovverket slik at politiet kan ta i bruk eksisterende testmetoder for påvisning av kjøring i pille- eller narkorus?»

BEGRUNNELSE:

Per i dag har politiet ingen hjelpemidler til å påvise ute på veien om en trafikant kjører i pille- eller narkorus. Mysen-firmaet Rohde Diagnostika er forhandler av en tyskprodusert spytt-test som på under 10 minutter kan påvise narko- og medikamentrus. Testen kan utføres og avleses ute i trafikkbildet, og kan ved utslag videresendes til et laboratorium for rettskraftig analyse. Politi, tollvesen og militæret i Frankrike har nå valgt å ta i bruk testen. Testen er også i bruk i Belgia, Nederland, Polen Tsjekkia og

delene av Tyskland. Foreløpig åpner ikke det norske lovverket for bruk av denne testen. Kjøring i narkotikapåvirket tilstand er et økende problem i Norge. Rus og trafikk hører ikke sammen. Regjeringen bør legge til rette for bruk av testmetoder som kan bidra til å redusere antall ruspåvirkede i trafikken.

Svar:

Innledningsvis vil jeg bemerke at det er et problem at eksisterende testmetoder for enkel kontroll av kjøring i pille- og narkorus ikke er bevist tilstrekkelig pålitelige. Det foreligger ikke instrumenter som kan benyttes til kontroll av førere i veikanten og som måler graden av ruspåvirket kjøring med samme sikkerhet og nøyaktighet som alkometeret.

Samtidig vil jeg få understreke at arbeidet mot kjøring i ruspåvirket tilstand er høyt prioritert av Re-

gjeringen. Bruken av andre rusmidler enn alkohol i trafikken er et økende problem og representerer en betydelig trussel mot trafikksikkerheten. Under vurderingen av spørsmålet om å innføre en nullgrense for andre stoffer i vegtrafikkloven i St.prp. nr. 67 (2002-2003), ba Stortinget Regjeringen om å legge frem "tiltak mot kjøring i narkorus" som en egen sak (jf Innst. S. nr. 272 (2002-2003)). På denne bakgrunn nedsatte Justisdepartementet og Samferdselsdepartementet en arbeidsgruppe. Arbeidsgruppen fremla rapporten "Forslag til tiltak mot kjøring av motorvogn under påvirkning av andre rusmidler enn alkohol" i oktober 2005.

Som et ledd i oppfølgingen av denne rapporten besluttet Justisdepartementet og Samferdselsdepartementet å nedsette ytterligere en arbeidsgruppe som skulle utrede forslag til endringer i vegtrafikkloven.

Arbeidsgruppen består av representanter fra Samferdselsdepartementet, Justisdepartementet, Nasjonalt folkehelseinstitutt, Politidirektoratet og Oslo Politidistrikt. Av mandatet fremgår det at arbeidsgruppen skal utrede følgende forslag til endringer i vegtrafikkloven:

- innføre nullgrense for illegal narkotika samt faste grenser for en del andre stoffer (narkotikaklassifiserte legemidler og ordinære legemidler),

- innføre hjemmel til kontroll av motorvognfører ved bruk av "narkometer" eller lignende uten krav til mistanke om påvirkning (jf vegtrafikkloven § 22 a),
- innføre særlige straffebestemmelser knyttet til føring av motorvogn i strid med grenser som nevnt i første strekpunkt,
- utvide hjemmelen til å nedlegge bruksforbud (avskilte kjøretøyet) som følge av føring av motorvogn i strid med grenser som nevnt i første strekpunkt (jf vegtrafikkloven § 36 nr. 2 c),
- se på konsekvensene for førerrett og løyve knyttet til føring av motorvogn i strid med grenser som nevnt i første strekpunkt.

Arbeidsgruppen skal videre se på politiets bruk av vegtrafikkloven § 34 femte ledd – bruk av hjemmelen til å tilbakekalle føreretten på grunnlag av manglende edruelighet mv. Det vil si vurdere muligheten for en innskjerping av håndhevingen innenfor gjeldende regler.

Arbeidsgruppen ventes å avgi sin innstilling i løpet av høsten. Gruppens rapport vil bli sendt på bred høring til berørte instanser. Regjeringen vil deretter følge opp høringsprosessen med å fremme de nødvendige lovforslag for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 1452

Innlevert 26. august 2008 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 2. september 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Reell konkurranse om mobiltjenester er viktig for å gi privat- og bedriftskunder et best mulig tilbud på kvalitet, innhold og pris. Post- og teletilsynet har varslet at termineringsprisene skal reduseres begrunnet med et lovarbeid i EU.

Hva vil statsråden gjøre for å bidra til økt konkurranse i det norske telemarkedet, til at EU-regelverket ivaretar norske behov og til etablering av et tredje mobilnett som på sikt kan bli landsdekkende?»

BEGRUNNELSE:

Post- og teletilsynets rapport om Det norske markedet for elektroniske kommunikasjonstjenester, 1. kvartal 2008, viser at markedsandelene fordeler seg slik: Telenor 53,8 %, NetCom 21,0 %, Tele 2 8,6 %,

Chess 7,1 %, Ventelo 2,6 %, Lebara 2,2 %, One Call 2,1 % og øvrige 2,6 %. Dette gjelder antall abonnenter. Ifølge Norsk Teleanalyse representerer Telenor og Telia/Netcom 95% av omsetningen i det norske markedet. Termineringspris er den pris en mobiloperatør krever for at andre operatører skal få føre samtaler gjennom deres nett. Termineringspris fastsettes av Post- og teletilsynet. Dagens Næringsliv skriver 23. juni at Post- og teletilsynet har gitt varsel om at dagens termineringspriser reduseres fra 1,15 øre til 75 øre fra 1. juli 2010, mens Telenor og Netcoms termineringspriser foreslås å ligge på 45 øre om to år. Videre skriver DN at Direktør Willy Jensen i Post- og teletilsynet uttaler at de nye termineringsprisene er påvirket av EUs reguleringer. Jensen uttaler at "EU vil ha like termineringspriser. Om vi ikke regulerer likt, gir vi indirekte statssubsidier. Det er ikke noen

god politikk i Europa. Tidligere ble det gjort i Norge, men vi syns ikke det er riktig lenger, sier Jensen." Ifølge DN kan forslaget til nye termineringspriser hindre at Telenor og NetCom får en mobilkonkurrent som bygger et landsdekkende nett. Etter planen skal Tele 2 og Network Norway sammen investere milliardbeløp for utbygging av et landsdekkende gsm- og 3G-nett. Administrerende direktør Haakon Dyrnes i Tele2 Norge usikker på om selskapet kommer til å bygge et landsdekkende mobilnett, og han uttaler at "Underlaget vi hadde da vi tok beslutningen for å bygge nytt nett, er nå helt annerledes og reduserer bunnlinjen per år med opptil flere hundre millioner kroner. Det er dramatisk tatt i betraktning dagens bunnlinje. Vi vil nå gjøre en grundig vurdering av mobilplanene våre." Administrerende direktør Ingvild Myhre i Network Norway sier hun ser på Post- og teletilsynets nye forslag til termineringspriser som alvorlig. Myhre uttaler videre at "Norge ligger mange år etter andre land i Europa fordi vi har et duopol på mobilnettsiden. Andre land har mellom tre og fem operatører. Dersom man ønsker konkurranse på infrastruktur trenger en ny aktør fødselshjelp med bedre termineringspriser, og økt konkurranse gir økt innovasjon og lavere priser." EU Kommissjonens forslag om terminasjonspriser er nå på høring, og høringsfristen er 10. september 2008.

Svar:

Formålet med reguleringen av det norske markedet for elektronisk kommunikasjon (telekom mv.) er å sikre brukerne i hele landet gode, rimelige og fremtidsrettede elektroniske kommunikasjonstjenester, gjennom effektiv bruk av samfunnets ressurser ved å legge til rette for bærekraftig konkurranse, samt stimulere til næringsutvikling og innovasjon. For å legge til rette for konkurranse utpeker Post- og teletilsynet tilbydere med sterk markedsstilling i en rekke forhåndsdefinerte markeder og pålegger spesialtilpassede regulatoriske forpliktelser som skal bidra til å bote på identifiserte konkurranseproblemer i markedene. Et av markedene som reguleres er markedet for mobil terminering. Bakgrunnen for denne reguleringen er at tilbyderne i praksis har mulighet til å fastsette monopolpriser på avslutning av samtaler (terminering) i eget nett, samt at det er konkurrentenes kunder som betaler termineringsprisen.

Post- og teletilsynet har fattet vedtak som medfører at Telenor ASA og NetCom AS fra 1. juli i år har et symmetrisk nivå på sine termineringspriser. Termineringsprisene til de to selskapene vil via en trappe-trinnsmodell, bli satt ned til 45 øre i 2010. Størsteparten av trafikken i Norge termineres i disse to nettene. Tilsynet påla også Tele2 å redusere sin termineringspris i denne vedtaksrunden. Alle vedtakene ble påklagd til departementet som klageinstans. Den del

av vedtaket som gjaldt Telenor og NetCom ble opprettholdt av departementet. På bakgrunn av at Tele2 fremla nye opplysninger i saken om at selskapet sammen med Network Norway AS hadde konkrete planer om å bygge et felles mobilnett, ble det besluttet at Tele2s termineringspriser ikke skulle reduseres før myndigheten hadde fått oversikt over den nye situasjonen. Tele2s sak ble derfor sendt tilbake til Post- og teletilsynet for en ny vurdering.

Når det gjelder det varslede vedtaket fra tilsynet, vil jeg understreke at Samferdselsdepartementet er klageinstans på vedtak fattet av Post- og teletilsynet, og er i henhold til ekomloven avskåret instruksjonsadgang i saker som dette. Det vil derfor ikke være riktig av meg å ta stilling til det varslede vedtaket på det nåværende tidspunktet. Jeg avventer vedtakene, og eventuelle klager til departementet før jeg tar stilling til det materielle i saken. Jeg viser for orden skyld til at Kongen i statsråd har en mulighet til å omgjøre vedtak fra tilsynet uten klage dersom sakene er av prinsipiell eller stor samfunnsmessig betydning.

Når det gjelder ivaretagelse av norske behov innenfor det felleseuropeiske regelverket, viser jeg først til at ekomloven gjennomfører EUs regelverk for elektronisk kommunikasjon i henhold til forpliktelser pålagt oss gjennom EØS-avtalen. Departementet arbeider aktivt innenfor rammen av EØS-avtalen, for å påvirke utformingen av EU-regelverket til beste for norske interesser. Dette gjøres blant annet i møter med representanter fra Kommissjon, Råd og Parlament og gjennom offentlige høringer fra Kommissjonen. Tilsvarende fremmer departementet norske synspunkter der EFTAs overvåkningsorgan (ESA) på egen hånd vedtar rettsakter som er relevant for dette området. Blant annet vises til at departementet i sommer sendte inn kommentarer til ESAs høring vedrørende den nye listen over relevante markeder. Departementet er særlig opptatt av marked 15 der Telenor i dag er pålagt å tilby blant annet nasjonal roaming til kostnadsorienterte priser. Vi fremhevet i høringen at det fortsatt ikke er virksom konkurranse marked 15 i Norge, og at det på bakgrunn av at Norge bare har to landsdekkende mobilnett fortsatt er viktig å ha mulighet til å kunne regulere dette markedet. Reguleringen i marked 15 er spesielt rettet mot å fremme byggingen av flere mobilnett i Norge.

Når det gjelder Kommissjonens utkast til anbefaling om regulering av termineringspriser, har det vært dialog mellom departementet og Kommissjonen. Blant annet ble det dagen etter at Kommissjonen publiserte sitt utkast til anbefaling, avholdt møte mellom en representant fra Kommissjonen og representanter for Samferdselsdepartementet og tilsynet der utkastet ble diskutert. Vi vil også fremover følge denne saken nøye.

SPØRSMÅL NR. 1453**Innlevert 26. august 2008 av stortingsrepresentant Robert Eriksson****Besvart 3. september 2008 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen****Spørsmål:**

«Det vises til oppslag på TV Norge den, 27. juli då., hvor de omtalte en mann (65) fra Hurdal som hadde blitt ufør i utlandet. 11. mai 2006 vedtok Stortinget enstemmig at Regjeringen i tilknytning til statsbudsjettet for 2007 skulle legge frem forslag om endring i kravet om tre års botid før trygderettigheter inntreffer etter opphold i utlandet.

Vil statsråden legge til rette for at nytt regelverk også skal gjelde for de som har blitt ufør i utlandet, og at saken kvitteres ut i forbindelse med statsbudsjettet for 2009?»

BEGRUNNELSE:

15. mars 2006 fremmet stortingsrepresentantene Kari Kjønås Kjos, Kenneth Svendsen, Harald Tom Nesvik og Robert Eriksson et representantforslag om at personer med opptjening av rettigheter i folketrygden beholder forholdsmessige rettigheter til uførepensjon også uten tre års forutgående medlemskap ved tilbakevending til Norge. 11. mai 2006 vedtok Stortinget enstemmig at:

"Stortinget ber Regjeringen i tilknytning til budsjettforslaget for 2007, legge frem forslag til endringer i kravet om tre års botid før trygderettigheter igjen inntreffer etter opphold i utlandet".

Selv om et enstemmig Storting vedtok, for 2 år siden, at regjeringen skulle legge frem endringer i kravet om tre års botid har regjeringen vist liten vilje til å iverskatt Stortingets vedtak. Dette har naturlig nok ført til at de berørte er frustrerte, samt at de har havnet i en svært vanskelig økonomisk situasjon.

Den 27. juli då. omtalte TV Norge (Aktuelt) at en mann (65) fra Hurdal hadde blitt uføre i utlandet, og at han ikke hadde krav på uføretrygd. Mannen opplyser at om det ikke hadde vært for kona og en liten arv ville han ha stått på bar bakke. Søndag 3. august då. omtaler Dagbladet problemstillingene knyttet til at Stortinget vedtok lovendring i 2006, uten at noe har skjedd. Til Dagbladet den, 3. august då, uttaler Lubna Jaffery Fjell, politisk rådgiver i Arbeids- og inkluderingsdepartementet:

"Vi jobber med et nytt system, og vil se på treårsregelen i sammenheng med ny uførestønad og ny alderspensjon til uføre, og se det opp mot en ny pensjonsordning."

Det er svært beklagelig vis de berørte må vente i ytterligere ett til to år før saken blir lagt frem for beslutning i Stortinget. Dette er forhold som gjelder for en del allerede i dag, og det vil derfor være viktig at de nødvendige lovendringer blir lagt fram så fort som mulig.

Det viser seg at enkelte har blitt påført sin uførhet i utlandet, men at de har vært medlem i folketrygden i flere 10 år. Disse vil nå ramle fullstendig utenfor systemet. Det vil derfor være viktig at man i denne saken viser raushet, slik at en lovendring også omfatter disse tilfellene. Lovverket burde vært utformet slik at den enkelte automatisk får tilbake sine opptjente rettigheter ved hjemkomst til Norge. Dette bør gjelde uavhengig av om uførheten har blitt påført i utlandet eller i Norge.

Statsråden bør legge til rette for at nytt regelverk også skal gjelde for de som har blitt ufør i utlandet, og sørge for at nødvendige lovendringer blir lagt frem for Stortinget i tilknytning til budsjettforslaget for 2009.

Svar:

Det er gjort rede for oppfølgingen av anmodningsvedtak nr. 346, 11. mai 2006 i St.prp. nr. 1 for 2006-2007 (pkt. 4.1) og St.prp. nr. 1 for 2007-2008 (pkt. 4.3).

I den første redegjørelsen viste Regjeringen til de betydelige problemene ved å fastlegge de økonomiske konsekvensene av en endring. Det ble videre vist til at man ønsket å se spørsmålet i lys av utredningen om tilpasning av uførepensjoneringen til et nytt system for alderspensjon (Uføreutvalgets utredning).

Det fremgår av den andre redegjørelsen at Regjeringen fortsatt ønsket å vurdere spørsmålet i tilknytning til oppfølgingen av Uførepensjonsutvalgets innstilling. Det pekes i tillegg på at flere av løsningsalternativene vil kunne bli så kostnadskrevenne at de reiser spørsmål om budsjettmessig prioritering. Uføreutvalgets innstilling har vært på høring, og det arbeides nå med oppfølging i departementet.

SPØRSMÅL NR. 1454**Innlevert 26. august 2008 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein****Besvart 9. september 2008 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Synes finansministeren det er riktig at bilkjøpere skal betale engangsavgift på luft?»

BEGRUNNELSE:

Når man kjøper en ny bil er store deler av summen engangsavgift til staten. En av komponentene i denne avgiften er avgift på bilens egenvekt med fører, bagasje og drivstoff mm. Vekten for fører og bagasje trekkes fra ved avgiftsberegningen, men ikke vekten for drivstoff og f.eks. spyleveske.

Drivstoff er noe man kjøper separat, og som ikke følger med nybilen. Drivstoff er allerede kraftig avgiftsbelagt av staten. Bensinvekten burde således ikke være gjenstand for engangsavgift, og er i realiteten en avgift på luft. Slik avgift på luft kan dessuten komme opp i beløp i titusenkroneklassen ved kjøp av ny bil (jf. oppslag på DinSide.no 22.08.2008). Det ønskes videre anslått hvor mye staten gjennom engangsavgiften tar inn på slik "avgift på luft".

Svar:

Engangsavgiftens primære formål er å skaffe staten inntekter. Gjennom avgiftens utforming er det imidlertid også lagt vekt på hensynet til miljø og sikkerhet, samt fordelingshensyn. Ved utformingen av avgiften har det videre vært en målsetning å holde utgiftene til å administrere ordningen på et lavest mulig nivå.

Plikten til å betale engangsavgift oppstår når et kjøretøy registreres for første gang i det sentrale motorvognregisteret, og avgiften beregnes på bakgrunn av opplysninger som hentes herfra, herunder kjøretøyets vekt. Opplysningene i motorvognregisteret er basert på typegodkjenningen til det enkelte kjøretøy. Administreringen av motorvognregisteret håndteres av veimyndighetene. Koblingen av engangsavgiften mot motorvognregisteret muliggjør en automatisert avgiftsfastsettelse, samtidig som mye av avgiftskontrollen ivaretas gjennom veimyndighetenes generelle kontrollregime av kjøretøy.

I artikkelen i DinSide.no kommenterer Vegdirektoratet hvorfor vekten som oppgis i typegodkjenningen legges til grunn for avgiftsberegningen. Vegdirektoratet viser til at dette i første rekke skyldes praktiske hensyn, og at det i definisjonen av egenvekt ligger at bilen skal ha 90 prosent oppfylt drivstofftank. På spørsmålet om det ikke er mulig å trekke fra vekten på drivstoffet, slik at avgiften baseres på den gjenstanden vi faktisk kjøper, uttales at dette er mulig, men at denne vekten i så fall måtte beregnes særskilt. Det framkommer også at det er minimumsvekten for hver utgave som benyttes, og at virkelig egenvekt kan være betydelig høyere enn det man beregner avgiften ut i fra, typisk 50-100 kilo.

Etter min mening gir artikkelen på DinSide.no en ganske god begrunnelse for hvorfor systemet er innrettet slik det er. Jeg minner igjen om at engangsavgiften er en fiskal avgift, som har til hovedhensikt å skaffe inntekter til fellesskapet. Departementet har ikke oversikt over hvor store drivstofftanker de enkelte kjøretøy har, og dermed heller ikke hvor stor andel av egenvekten som kan tilskrives en 90 pst. oppfylt drivstofftank. Beregningene er derfor basert på opplysninger fra DinSide.no av 22. august 2008, som stortingsrepresentant Leirstein viser til i sitt spørsmål.

På DinSide.no bruker man en Ford Mondeo som eksempel. Gitt at tallene i eksempelet er korrekte, utgjør fastsatt vekt av innholdet i drivstofftanken på en Ford Mondeo i overkant av 3 pst. av total egenvekt for slike modeller. Legger en til grunn at denne prosentandelen er representativ for hele bilparken, kan totale inntekter fra fastsatt vekt av innholdet i drivstofftankene anslås til om lag 900 mill. kroner i 2007.

Med mindre inntektene fra engangsavgiften skal reduseres, må avgiften økes dersom vekten av drivstoffet skal trekkes ut av avgiftsgrunnlaget. Det mest nærliggende ville i så fall være å øke satsene i vekt-komponenten. Gevinsten for de avgiftpliktige vil i så fall være begrenset. På den annen side vil en slik løsning lede til en komplisering av avgiftssystemet, og øke utgiftene til administrasjon.

SPØRSMÅL NR. 1455**Innlevert 27. august 2008 av stortingsrepresentant Vera Lysklætt****Besvart 1. september 2008 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Det er i dag ca. 400 hytter på finsk side av Tanaelva og det foreligger nå storstilte planer om bygging av 400 nye. På norsk side har vi ei svært restriktiv linje når det gjelder hyttebygging langs elva. Vi har m.a.o. ulike lover og regler i våre to naboland i forhold til hyttebygging langs ei felles grenseelv. Dette bekymrer lokalbefolkningen på norsk side av Tanadalen.

Vil utenriksministeren ta denne saken opp med finske myndigheter slik at vi kan få en mer felles forvaltning i dette grenseområdet?»

BEGRUNNELSE:

Laksefisket i Tanaelva har alltid inngått som en svært viktig del av den elvesamiske kulturen i Tanadalen, og det er derfor svært viktig å kunne opprettholde dette også for framtida.

Vi har en felles villaksbestand å forvalte i Tanaelva, og en storstilt hyttebygging på finsk side vil medføre et økt press på laksebestanden i dette vassdraget.

På finsk side av elva bygges hyttene tett ved elvebredden, noe som fører til at lokalbefolkningen utelukkes fra de tradisjonelle fiskeplassene.

Svar:

Miljøverndepartementet sendte så tidlig som 2. mars 2006 brev til Miljøministeriet i Finland der det ble gitt uttrykk for bekymring for at det legges opp til en storstilt utbygging av hytter langs Tanavassdraget. Vassdraget er vernet, og Finnmark er verdens viktigste region for atlantisk villaks.

Det er nå utarbeidet en arealplan med sikte på å styre utbyggingsaktiviteten langs Tanavassdraget på finsk side. Dette er positivt. Til nå har utbyggingsaktiviteten i området i stor grad vært håndtert gjennom enkeltsøknader. Den nå vedtatte planen vil trolig på lang sikt gi en mer helhetlig styring av utbyggingsaktiviteten i området, enn det som ellers ville vært tilfelle.

Under planarbeidet har finske myndigheter hatt kontakt med norske lokale og regionale myndigheter. Likeledes har Norsk-finsk grensevassdragskommisjon vært trukket inn i planprosessen.

Det er viktig å ha et tett samarbeid med finske myndigheter om regulering av fiske i Tanavassdraget. Miljøverndepartementet oppnevnte i juni i år et utvalg som skal utrede lokal forvaltning av fisket i Tanavassdraget. Utvalget skal blant annet vurdere behovet for endringer i regelverket og overenskomstene med Finland, og eventuelt foreslå slike endringer. Finske myndigheter er orientert om dette arbeidet, og det er en god dialog mellom norske og finske myndigheter på departementsnivå om reguleringen av laksefisket i Tanavassdraget. Uavhengig av hyttebyggingen er det viktig med et godt regime for regulering av fisket i Tanavassdraget. Gjennom EUs rammedirektiv for vann skal det dessuten vedtas forvaltningsplan for blant annet Tana. Målet med forvaltningsplanen er å sikre ”god kjemisk og økologisk tilstand” for vassdraget, eventuelt gjennom miljøtiltak og beskyttelsestiltak.

Som det fremgår av ovennevnte, blir de problemstillinger du reiser kontinuerlig drøftet med finske myndigheter og vil bli fulgt opp videre i egnede fora.

SPØRSMÅL NR. 1456**Innlevert 27. august 2008 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 9. september 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Er behovet for veitoaletter som er egnet til å ivareta yrkestransportens behov systematisk kartlagt, og finnes det oversikt over kostnadene knyttet til å holde en standard som gir sikker adkomst og et hygienisk nivå som man kan være bekjent av overfor en yrkesgruppe som er pålagt strenge bestemmelser for sin yrkesutøvelse (kjøre- og hviletid)?»

BEGRUNNELSE:

Et vesentlig element i arbeidsmiljøet for yrkesutøvelse på veinettet er tilgangen til veitoaletter av tilstrekkelig omfang og av en kvalitet som innbyr til bruk. Som et ledd i tilgang til godt organiserte raste- og hvileplasser for disse yrkesutøverne, er dette også vesentlig som tilrettelegging for etterlevelse av kjøre- og hviletidsbestemmelsene.

Det er mitt inntrykk at standarden på veitoaletter egnet for yrkessjåfører generelt sett er dårlig. Dels er det ikke mulig å komme til plassene med vogntog, og dels er anleggene av en standard og med et tilsyns- og vedlikeholds nivå som ikke gjør disse egnet til å ivareta yrkesgruppens behov.

Man kan anta at denne type toalettanlegg for å kunne holde et hygienisk nivå må ha tilsyn og evt. vask daglig i vinterhalvåret, og antakelig 2 ganger daglig i sommerhalvåret når trafikken er stor, på mange strekninger.

Svar:

Jeg ønsker å gi yrkessjåførene et bedre tilbud om raste- og hvilesteder. I brev av 30. oktober 2007 ba jeg derfor Vegdirektoratet om en redegjørelse for hvilke konkrete planer Statens vegvesen har for utvikling og bygging av raste- og hvileplasser for tungtransporten langs vegnettet. På den bakgrunn har Statens vegvesen blant annet igangsatt arbeid med å fastlegge en standard for hva en døgnhvileplass skal være. Eventuell utlysning av bygging og drift av hvileplasser vil kunne ta utgangspunkt i en slik standard.

Statens vegvesen opplyser at de per dags dato har

587 steder med vegtoalett langs stamveger og øvrige riksveger. 459 av disse er "rene" rasteplasser, mens 128 er lokalisert til kontrollstasjoner og hvileplasser. På 307 av plassene er det tilrettelagt for funksjonshemmede, mens 204 har vannklosett. 49 av toalettene med vannklosett ligger slik at de har avløp til offentlig avløpsnett. De andre 155 toalettene med vannklosett benytter lukket anlegg.

Sjåførenes behov er mangeartet. Det trengs toaletter, vask og dusj, spisesteder og ikke minst plasser for ro, hvile og søvn. Siktemålet er at behovene skal dekkes av Statens vegvesen i kombinasjon med private tilbydere. Vegvesenet vil i den sammenheng ha et særlig ansvar på vegstrekninger der det er få kommersielle tilbydere.

Jeg støtter transportnæringen i at det må være et tilbud om døgnhvileplasser nær opp til de store byene, der de fleste skal losse varer. Også langs de største transportkorridorene er det behov for døgnhvileplasser med en avstand på 2 til 2,5 timers kjørestand. Det er særlig betjente hvileplasser, for eksempel bensinstasjoner med egne oppstillingsplasser, som er mest egnet til å omfatte et servicetilbud med matservering, toalett, bad og dusj innefor en hygienisk akseptabel standard. Statens vegvesen forbereder forbedret skilting rettet mot tungtransporten, blant annet for å gjøre døgnhvileplassene mer tilgjengelig.

I sitt forslag til Nasjonal transportplan for perioden 2010-2019 foreslår Statens vegvesen at det skal settes av midler til etablering og oppgradering av et større antall raste- og hvileplasser. Dette er nå til vurdering i forbindelse med departementets videre arbeid med Nasjonal transportplan.

Jeg vil også vise til vedlagte kopi av mitt svar av 12. juni 2008 på spørsmål nr. 1227 fra Arne Sortevik.

Vedlegg til svar:

<http://epos.stortinget.no/SpmDetalj.aspx?id=40808>

SPØRSMÅL NR. 1457**Innlevert 28. august 2008 av stortingsrepresentant Svein Flåtten****Besvart 5. september 2008 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Vil kunnskapsministeren ta initiativ til endring av opplæringsloven, slik at skyss av barn til og fra SFO-ordningene, spesielt av funksjonshemmede barn, kan inngå i de lovfestede rettigheter?»

BEGRUNNELSE:

Skoleskyss gjelder etter opplæringsloven bare mellom hjemmet og fra og til skolen, ikke til eller fra SFO-tilbudet. Særlig det siste er problematisk ved at elever som innenfor lovverket er skyss til skolen, ikke kan bli skyss fra skolen hvis de velger å utvide skoledagen med SFO-tilbudet.

Det er i dag derfor opp til kommuner og fylkeskommuner om de vil inkludere og legge til rette økonomisk og praktisk for at det blir gitt tilbud til SFO-deltakerne innenfor skoleskyssordningen.

Særlig for funksjonshemmede og for deres foreldre medfører dette situasjoner som er svært upraktiske og tidkrevende, og det virker i beste fall svært unødvendig å utsette en allerede svak gruppe for et slikt manglende tilbud, der det ikke legges til rette.

Svar:

Det er riktig at opplæringsloven inneholder bestemmelser om skyss. Disse gjelder skyss til og fra skole. Opplæringsloven gjelder i det vesentlige for grunnskoleopplæring og videregående opplæring,

ikke fritidsaktiviteter. SFO er å anse som en fritidsaktivitet og utgjør ingen del av norsk grunnopplæring. Riktignok har opplæringsloven i § 13-7 en egen bestemmelse om SFO. Noen få andre bestemmelser i opplæringsloven er også gjort gjeldende for SFO. Men reglene om skyss i lovens kap. 7 er ikke blant disse. Opplæringsloven har altså ikke bestemmelser som gir rett til skyss til og fra SFO.

Jeg ser at reglene på dette området i enkelte tilfeller kan slå uheldig ut.

Det er ikke noe i veien for at kommuner og fylkeskommuner kan utøve skjønn og likevel gi adgang til skyss til og fra SFO. Hvis kommunen eller fylkeskommunen får en innsparing som følge av at skyss ikke blir utført, for eksempel fordi en elev reiser hjem fra SFO i stedet for direkte fra skole, er det etter mitt skjønn ikke urimelig at denne innsparingen kan komme for eksempel funksjonshemmede elever til gode i form av skyss til og fra SFO. Vi har på denne bakgrunn ikke sett det som nødvendig å lovregulere dette og har pr. i dag heller ikke noe lovarbeid i gang for å vurdere innført regler om skyss til og fra SFO.

Regjeringen har besluttet å utvide timetallet på barnetrinnet i fagene norsk, matematikk og engelsk med til sammen fem timer fra høsten 2008. Dette er et viktig element i en utvikling mot en mer helhetlig skoledag. I det videre arbeidet mot en mer helhetlig skoledag, kan det bli aktuelt å vurdere både innholdet i og rammene for SFO.

SPØRSMÅL NR. 1458**Innlevert 28. august 2008 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 5. september 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Den 1. januar 2007 ble det innført avgift på utslipp av NO_x fra skip, fiskefartøy og fly for å redusere utslippene. Sjøfartsbransjen hevder at avgiften er med på å forskyve transport fra sjø og over til landstikk i strid med Soria Moria-erklæringen. Sjøtransportsselskaper unngår avgift ved å anløpe færre havner. Da blir infrastrukturen dårligere og mer transport går på vei.

Hva vil statsråden gjøre for å forhindre at NO_x-avgift reduserer skipsanløp ved norske havner og medfører økt bruk av landbasert transport?»

Svar:

Etter Stortingets vedtak om avgift på utslipp av NO_x - § 2 bokstav d - gis det avgiftsfritak for utslippskilder omfattet av miljøavtale med staten om gjennomføring av NO_x-reduserende tiltak i samsvar med

et fastsatt miljømål. Miljøverndepartementet og 14 næringsorganisasjoner inngikk den 14. mai 2008 en slik miljøavtale. EFTAs overvåkingsorgan (ESA) godkjente i vedtak av 16. juli 2008 avgiftsfritaket for virksomheter omfattet av miljøavtalen som lovlig

statsstøtte. Dette innebærer at sjøtransportselskap har anledning til å tilslutte seg miljøavtalen for dermed å oppnå avgiftsfritak. For sjøtransportselskap tilsluttet miljøavtalen vil derfor avgiften ikke lenger gi incentiver til å legge om driftsmønsteret.

SPØRSMÅL NR. 1459

Innlevert 28. august 2008 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos

Besvart 4. september 2008 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«En kvinne som er uføretrygdet trekkes 3 % trygdeavgift av sin trygd. Hun arbeider og tjener 1 G i tillegg. Av denne lille inntekten trekkes 7,8 % trygdeavgift. I to år har hun forsøkt å få svar på spørsmål om hvorfor hun skal betale denne avgiften, men har ennå ikke fått svar fra NAV i Østfold. Det virker svært urimelig at det skal betales full trygdeavgift av en inntekt som ikke gir pensjonspoeng.

Er det riktig at det skal trekkes trygdeavgift av både trygd og inntekt slik som beskrevet?»

BEGRUNNELSE:

Kvinnen det gjelder har skrevet et innlegg i Moss Avis der hun stiller spørsmål om hvorfor hun skal betale full trygdeavgift av sin lille ekstrainntekt når hun allikevel ikke opparbeider pensjonspoeng. Hos NAV har hun pr. telefon fått til svar at hun har falt i et "hull i systemet"! Det virker urimelig at hun skal betale 7,8 % av den lille ekstrainntekten som ikke kan gi pensjonsopptjening. I et svarinnlegg i Moss Avis fra trygdesjefen i NAV trygd Moss heter det: "Dersom en person tjener 1 G utover uføretrygden, vil vedkommende oppnå ett pensjonspoeng". Dette kan ikke stemme da beregning av pensjonspoeng normalt fremkommer ved å trekke 1 G fra inntekten og deretter dele resten på G. En inntekt på 1 G vil derved gi 0 poeng etter fradrag av 1G!

Svar:

Etter loven er plikten til å betale trygdeavgift og satsene for trygdeavgift knyttet til hvilken inntektsart det dreier seg om. Generelt kan man si det betales 3 prosent avgift av pensjonsinntekt og andre former for personinntekt som ikke kan gi grunnlag for pensjonsopptjening. Satsen på 7,8 prosent nyttes for inntekt som etter sin art kan gi grunnlag for pensjonsopptjening. Reglene framgår av folketrygdloven § 23-3.

Det følger av dette at det skal betales 7,8 prosent av arbeidsinntekt, uten hensyn til om det faktisk blir godskrevet pensjonspoeng, men det betales ikke avgift når inntekten ikke overstiger kr. 39 600. Denne inntektsgrensen gjelder også for avgift av pensjonsinntekt mv.

For ordens skyld gjør jeg oppmerksom på at reglene om trygdeavgift hører under Finansdepartementet.

En person med full uførepensjon har begrensede muligheter til å ha arbeidsinntekt ved siden av pensjonen, og det gjelder også begrensninger i adgangen til å opptjene pensjonspoeng av slik inntekt. Dette må ses på bakgrunn av ordningen med antatte framtidige pensjonspoeng.

Tilleggspensjonen for uføre vil ofte bestå av to deler: Pensjon på grunnlag av faktisk opptjente poeng fram til uførheten inntrådte, og pensjon på grunnlag av antatte pensjonspoeng i tiden fra uføretidspunktet fram til pensjonsalderen. I slike tilfelle får uførepensjonisten hvert år godskrevet et poengtall svarende til det antatte framtidige poengtallet, som da fungerer som et garantert poengnivå.

Adgangen til å få pensjonspoeng for inntekt ved siden av pensjonen blir et spørsmål om i hvilken grad pensjonisten bør godskrives mer enn det framtidige poengtallet. Etter reglene kan det maksimalt opptjenes 0,50 poeng for arbeidsinntekt ved siden av pensjonen. I tillegg er det et vilkår at summen av dette poengtallet og det framtidige poengtallet ikke overstiger 4,00. Pensjonister med gradert uførepensjon har tilsvarende begrensninger i poengopptjeningen, men det tas her hensyn til pensjonsgraden.

Beregningen av pensjonspoeng for uførepensjonister er modifisert ved at arbeidsinntekten ikke skal fratrekkes grunnbeløpet, men en så stor del av grunnbeløpet som svarer til den arbeidsevnen de har i behold. Det er derfor riktig når NAV trygd Moss opplyser at en person som er ansett å være 100 prosent

ufør, får poengene beregnet ved at arbeidsinntekten divideres med grunnbeløpet. Som det vil gå fram av det jeg alt har sagt, er det imidlertid ikke riktig at en inntekt lik grunnbeløpet da vil føre til at det godskrives et poengtall på 1,00. Grensen på 0,50 kommer i alle tilfelle til anvendelse.

Reglene om poengopptjening for uførepensjonister går fram av folketrygdloven §§ 3-14 og 3-19. Selv om reglene er kompliserte, er det etter min mening vanskelig å karakterisere dem som urimelige, heller ikke sett i sammenheng med reglene om trygdeavgift.

SPØRSMÅL NR. 1460

Innlevert 28. august 2008 av stortingsrepresentant Gunnar Kvasheim

Besvart 8. september 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Hvordan vil Regjeringen intensivere innsatsen overfor den britiske regjeringen for å få stanset driften ved atomgjenvinningsanlegget THORP ved Sellafield?»

BEGRUNNELSE:

Etter planen skulle driften ved THORP-anlegget ved Sellafield opphøre i 2010/11 når alle inngåtte kontrakter om gjenvinning av brukt atombrensel var gjennomført. I 2005 oppstod det en alvorlig lekkasje av høyradioaktivt materiale på anlegget. Dette førte til at driften ved anlegget ble stengt.

Da Venstres stortingsgruppe besøkte anlegget 22. august i år, var full drift fremdeles ikke gjenopptatt. Ledelsen kunne opplyse at tidspunktet for stengning ville forlenges til 2015 på grunn av forsinkelsene. Det er knyttet stor usikkerhet til når man vil kunne oppnå full drift ved anlegget på bakgrunn av ulike drifts- og sikkerhetsmessige problemer. Man regner med at tidsplanen for stengning av anlegget kan dra ut og utelukket ikke drift helt ut til 2020 på bakgrunn av de erfaringene man har hatt med anlegget så langt.

En ulykke ved THORP-anlegget kan resultere i store utslipp av radioaktivitet, både til sjø og luft. Dette kan få alvorlige konsekvenser også for Norge. Gjenvinning av atombrensel er en dårlig løsning. Det radioaktive materialet bør lagres forsvarlig i stedet for å gjenvinnes.

Det er behov for intensivert innsats overfor britiske myndigheter for å få en snarlig slutt på represseringen av atomavfall ved THORP-anlegget.

Svar:

Statsministeren har bedt meg besvare spørsmålet på vegne av Regjeringen.

Kravet om at driften ved atomgjenvinningsanlegget THORP i Sellafield må stanses for godt tas opp ved alle egnede anledninger i møter mellom representanter for den norske og britiske regjering. Saken ble senest tatt opp med utenriksminister Miliband under hans besøk i Oslo i slutten av mai.

Jeg har ellers sett det som viktig med en tettere dialog på embetsplan, og på et møte i Oslo i juni mellom de to miljøverndepartementer var det enighet om å styrke den løpende kontakt i Sellafield-saken. Det var også enighet om å utbygge den jevnlige kontakt som gjennom flere år har funnet sted mellom strålevernmyndighetene i våre to land.

Regjeringen deler representanten Kvasheims bekymring mht at en ulykke ved THORP-anlegget kan føre til store utslipp av radioaktivitet, med alvorlige konsekvenser også for Norge. Det er særlig et større utslipp til luft som vil kunne gi omfattende forurensning av våre områder. Miljøverndepartementet har derfor gitt Statens Strålevern i oppdrag å utrede konsekvensene av et slikt utslipp, og har i møte med britene tatt opp behovet for å få tilgang til nødvendig informasjon om mulige utslippsscenarioer. Vi håper å komme langt i dette arbeid i løpet av høsten, og vil dermed ha et enda bedre grunnlag for å vurdere situasjonen.

Betydelige tekniske problemer har foreløpig hindret gjenopptagelse av full drift ved THORP-anlegget. Disse forsinkelsene er også en viktig årsak til at det antatte tidspunktet for nedleggelse skyves framover i tid. Britiske myndigheter opplyser at sannsynlig sluttdato for driften av THORP vil være i 2015. Da skal eksisterende represseringskontrakter være oppfylt. På grunn av tekniske problemer og begrensninger i anleggene som behandler det flytende avfallet, er det imidlertid en viss usikkerhet omkring denne sluttdato. Men i følge britiske myndigheter er drift

helt frem til 2020 en spekulasjon som ikke reflekterer myndighetenes syn. De understreker også at det ikke foreligger planer om å inngå nye kontrakter om re-prosessering av brukt atombrensel i THORP. Jeg er glad for denne presisering, for dette er en sak vi flere ganger har tatt opp med britene.

Regjeringen setter stor pris på det langvarige og aktive engasjement representanten Kvasheim og partiet Venstre har utvist i Sellafield-saken. Jeg imøteser fortsatt konstruktivt samarbeid i våre felles anstrengelser for å stanse driften ved THORP-anlegget.

SPØRSMÅL NR. 1461

Innlevert 28. august 2008 av stortingsrepresentant Anders Anundsen

Besvart 3. september 2008 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«Mener statsråden at det er riktig at studenter som består alle eksamener skal bli nektet vitnemål på grunnlag av at de motsetter seg å avlegge en ed, og kan statsråden vise til lovhjemmel for kravet om edsavleggelse for å motta vitnemål ved juridisk fakultet ved Universitetet i Tromsø?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har fått en henvendelse fra en jusstudent ved universitetet i Tromsø. Vedkommende har bestått alle eksamener på studiet, men på grunn av at vedkommende av samvittighetsårsaker og livssyn ikke ønsker å avlegge en ed, får studenten ikke vitnemål. Kandidaten har per definisjon derfor yrkesforbud som jurist.

Løftet det er snakk om ved Universitetet i Tromsø er hentet fra en forordning utstedt av Christian VI fra 1736 og lyder: "Aldri vitende at ville vige fra Rett og Rettfærdighet, mindre raade nogen til ufor nødne Processer eller i andre maader med sine Raad befordre nogen uretvis sag eller intention". Kravet om avlagt ed for å motta vitnemål er fastslått i eksamensreglementet for Universitetet i Tromsø.

Den aktuelle forordningen eden er hentet fra er også blitt opphevet av Stortinget, og man kan derfor stille spørsmål om det er riktig at studenter ved et av

landets universiteter skal avlegge troskapsløfte med formuleringer fra opphevede forordninger.

Svar:

Jeg viser til brev 25. august 2008 med spørsmål fra stortingsrepresentant Anders Anundsen. Anundsen spør om jeg mener det er riktig at studenter som består alle eksamener skal bli nektet vitnemål på grunnlag av at de motsetter seg å avlegge en ed, og om hjemmelen for kravet om edsavleggelse for å motta vitnemålet ved juridisk fakultet ved Universitetet i Tromsø.

Det følger av eksamensforskriften ved Universitetet i Tromsø at jusstudenter må avlegge en ed før de får utdelt vitnemålet. Eden synes å bygge på historie og tradisjoner, og den fremstår som et uttrykk for at juristene skal utøve sin profesjon etter visse etiske prinsipper. Den synes ikke å ha et politisk eller religiøst innhold, eller å innebære at studenten må gjøre noe som etter vanlig rettsoppfatning oppfattes som krenkende.

Kravet om edsavleggelse er hjemlet i eksamensforskriften som universitetet selv fastsetter. Studentene skal ved semesterregistrering bekrefte at de er kjent med eksamensforskriften og at de vil følge reglementet. Kravet om edsavleggelse fremstår som rimelig og påregnelig, og synes ikke å være i strid med andre lover og regler.

SPØRSMÅL NR. 1462**Innlevert 29. august 2008 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 9. september 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Jeg viser til svar på spm. nr. 1413 datert 21.8.2008. I siste konjunkturrapport fra Statistisk sentralbyrå som nettopp er presentert, slås det fast at norsk økonomi tåler betydelig større veisatsing; mer enn 200 mrd. mer i årene 2009 - 2016. Hovedbegrunnelsen er at selv mangedobling av samferdselsinvesteringene er liten i forhold til den samlede norske økonomien.

Hvordan vil statsråden bruke denne viktige rapporten i arbeidet for å øke budsjetttrammene og ta i bruk nye finansielle virkemidler for å øke investering i vei og jernbane?»

Svar:

Som jeg uttalte i svaret på spørsmål 1413 fra stortingsrepresentanten Sortevik, er jeg enig i at det foreligger store behov for nybygging og opprusting av

det eksisterende vegnettet i Norge. Jeg ser det derfor som positivt at det er stort engasjement omkring de store uløste behovene i samferdselssektoren. I en slik sammenheng er det også positivt at Statistisk Sentralbyrå i sin siste konjunkturrapport har gjennomført beregninger som ut fra visse forutsetninger viser konsekvensene for norsk økonomi av økt innsats på samferdsel.

Som uttalt i svaret på spørsmål 1413, vil Regjeringen legge fram sin satsing på nybygg og opprustning av det eksisterende vegnettet i den varslede stortingsmeldingen om Nasjonal transportplan 2010-2019. I denne sammenheng er det bl.a. naturlig å utkvittere transportetatens forslag om prosjektfinansiering mv., som er tatt opp i planforslaget til Nasjonal transportplan 2010-2013. Ev. videre bruk av OPS vil også bli vurdert i denne sammenheng.

SPØRSMÅL NR. 1463**Innlevert 29. august 2008 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 10. september 2008 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Vil finansministeren ta initiativ til at det blir etablert etiske retningslinjer i selskaper hvor staten er største eier når det gjelder investering og aktivitet i andre land, etter modell av tilsvarende retningslinjer som gjelder for Statens pensjonsfond - Utland?»

BEGRUNNELSE:

I de siste dagene har vi sett flere eksempler på at store norske selskaper hvor staten er den største eier driver med tvilsom og langt på vei uetisk virksomhet i andre land. Felles for begge er at staten som eier i beste fall opptrer passivt - muligens i mangel av relevante virkemidler. Konkret gjelder dette selskapet Yara som har brutt norske myndigheters klare frarådning mot handel med varer fra Vest-Sahara gjennom kjøp av 16 800 tonn fosfat, til en anslått verdi av nær-

mere 40 mill. kroner, og det gjelder StatoilHydros oljesand-prosjekt i Athabasca-regionen i Alberta, Canada.

Jeg er klar over at Stortinget ikke kan vedta eller pålegge selskapene egne etiske retningslinjer, men etterlyser samtidig en vilje hos den største eieren til å gå i dialog med selskapene for at de selv skal ta initiativ til å følge samme etiske retningslinjer for aktivitet og investering som Statens pensjonsfond - Utland. Eierskapsmeldingens forventninger om at alle selskapene ivaretar hensyn til bl.a. miljø, etikk og utvikling er dessverre altfor lite forpliktende i så måte.

Staten som myndighet og eier må kunne stille høye krav og forventninger til selskapenes samfunnsansvar og kreve at selskapene tar et bredt ansvar, blant annet i forhold til miljøkonsekvenser, etisk ansvarlig oppreden med videre.

I begge eksemplene over er dessverre ikke dette tilfellet.

Jeg er videre klar over at det strengt tatt er nærings- og handelsministeren som er konstitusjonelt ansvarlig for disse selskapene, men jeg ber likevel om en vurdering av problemstillingen fra finansministeren med bakgrunn i at det er finansdepartementet som forvalter de etiske retningslinjene for Statens pensjonsfond - Utland og at finansministeren også er bærekraftminister.

Svar:

La meg først av alt si at jeg er glad for at vi har etiske retningslinjer for Statens pensjonsfond - Utland og at disse fungerer godt. Vi lever i en tid hvor vi har en unik sjanse til å ivareta forvalteransvaret på en måte som kommer framtidige generasjoner til gode, samtidig som vi kan øve innflytelse på selskaper, eller si klart i fra hvilke aktiviteter vi ikke vil være med på å finansiere. Dette arbeidet har vi kommet godt i gang med for Statens pensjonsfond – utland, og i framtiden vil vi forhåpentligvis kunne gjøre dette enda bedre og mer effektivt.

Som finansminister er jeg også opptatt av næringslivets samfunnsansvar generelt, både nasjonalt og globalt. Det er imidlertid et selvstendig poeng at ulike aktører spiller ulike roller, og dette påvirker hvilke modeller og verktøy som bør brukes for å ta samfunnsansvar på beste måte.

Det er ikke sikkert at det er riktig eller hensiktsmessig at staten i sin eierrolle generelt skal følge akkurat den modellen som er laget for Statens pensjonsfond – Utland. Graverutvalget vurderte hvorvidt et eventuelt krav til konsistens i statens ulike roller – eksempelvis som direkte eier i norske selskaper og som finansiell investor gjennom Statens pensjonsfond - Utland – bør få betydning for utformingen av etiske retningslinjer for fondet. Utvalget pekte bl.a. på at det kan være ulike grader av handlingsfrihet i de ulike rollene. De konkluderte med at man ikke uten videre kan kreve sammenheng mellom de ulike rollene, men at det ikke bør være til hinder for at man eksempelvis har de etiske retningslinjene man nå har for Statens pensjonsfond - Utland.

De etiske retningslinjene for Statens pensjonsfond - Utland er tilpasset fondets rolle som finansiell investor og minoritetsaksjonær i mange tusen selskaper verden over. Det er viktige forskjeller mellom denne rollen og den rollen staten har som stor, strategisk eier i en rekke norske selskaper. Disse forskjellene påvirker måten man integrerer etiske hensyn på og hvilke virkemidler man har til rådighet. Som et eksempel har vi i forvaltningen av Statens pensjonsfond - Utland langt større muligheter til å selge, ev. la være å kjøpe, eierandeler i ulike selskaper enn vi for ek-

sempel har gjennom direkte, strategisk eierskap i norske selskaper.

Regjeringen har uttrykt klare forventninger overfor selskapene staten er strategisk eier i om integrering av tverrgående hensyn så som etikk, miljø, anti-korrupsjonsarbeid osv. Dette står nærmere omtalt i eierskapsmeldingen (St.meld. nr. 13 (2006-2007) Et aktivt og langsiktig eierskap). Det uttrykkes bl.a. en forventning til selskapene om at de har utformet etiske retningslinjer for virksomheten og at disse er i tråd med FNs Global Compact og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Videre har Regjeringen i år presisert viktigheten av at selskapenes etiske retningslinjer er offentlig tilgjengelige, eksempelvis på selskapenes internettsider, jf. St.prp. nr. 62 (2007-2008) Om Eksportfinans mv.. Jeg er også kjent med at Nærings- og handelsdepartementet i år gjennomfører en kartlegging av selskapene som forvaltes av departementet og hvordan de håndterer sitt samfunnsansvar. Kartleggingen vil bli benyttet som grunnlag for vurderinger av om det er behov for ytterligere tiltak for å sikre at disse viktige områdene blir ivaretatt av selskapene.

Våren 2008 ble det satt i gang et samarbeid blant flere norske investorer for å kartlegge hvordan og i hvilken grad norske selskaper tar hensyn til faktorer som kan sikre en bærekraftig utvikling på sikt. Prosjektet Bærekraftig verdiskaping ble lansert på Oslo Børs den 11. august og har som formål å øke norske, børsnoterte selskapers bevissthet og rapportering om bærekraftig utvikling som en forutsetning for en langsiktig verdiskaping. Nærings- og handelsdepartementet har bidratt med finansiering av prosjektet, sammen med blant andre Folketrygdfondet, Vital, Odin, KLP, StatoilHydro og Storebrand med flere.

Folketrygdfondet forvalter Statens pensjonsfond – Norge og har eierandeler i omkring 50 norske selskaper. Folketrygdfondet utøver sine eierrettigheter i disse selskapene bl.a. i medhold av et sett etiske prinsipper for investeringsvirksomheten. Disse prinsippene er noe annerledes utformet enn de etiske retningslinjene for Statens pensjonsfond – Utland og vektlegger til dels andre virkemidler. Samtidig bygger de i store trekk på en felles plattform som igjen relaterer til internasjonale prinsipper for samfunnsansvar for investorer og selskaper.

Forvaltningen av Statens pensjonsfond - Norge er direkte underlagt mitt ansvarsområde. Jeg ser det likevel ikke som problematisk at de etiske retningslinjene for hhv. Statens pensjonsfond - Utland og Statens pensjonsfond - Norge er utformet noe ulikt. Det viktige er at man har bevissthet omkring miljømessige og sosiale hensyn i forvaltningen av fondene og at man søker å finne hensiktsmessige og effektive metoder for å ivareta slike hensyn innenfor den strukturen og størrelsen det enkelte fondet har.

Regjeringen er opptatt av næringslivets samfunnsansvar, både nasjonalt og globalt. Jeg registrerer med glede at området samfunnsansvarlige investeringer er under sterk utvikling internasjonalt. Gjennom forvaltningen av Statens pensjonsfond - Utland forsøker vi å bidra til at næringslivet skal legge større vekt på miljøhensyn og sosiale hensyn og at vi på den måten bidrar til et globalt samfunnsansvar som går

utover økonomiske hensyn i snever forstand. Her gjenstår det åpenbart mye, men jeg er sikker på at vårt arbeid på feltet allerede har gitt resultater.

Når det gjelder spørsmål om konkrete selskapers investeringer i et etisk perspektiv, ber jeg om at disse rettes til ansvarlig statsråd – henholdsvis nærings- og handelsministeren og olje- og energiministerens.

SPØRSMÅL NR. 1464

Innlevert 29. august 2008 av stortingsrepresentant Borghild Tenden

Besvart 10. september 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Synes miljø- og utviklingsministeren det er greit at alle brukte drikkekartonger som leveres til retur blir sendt til Sverige, og dersom dette ikke er ønskelig, hva kan statsråden gjøre?»

BEGRUNNELSE:

Returordningen for drikkekartong har så langt vært en suksess, flere og flere nordmenn leverer i dag sine drikkekartonger til gjenvinning. I dag finnes det en bedrift i Norge, Hurum Paper Mill, som tar imot drikkekartonger og gjenvinner disse til ulike papirprodukter. Hurum Paper Mill har en fortid som tilsier at det å drive med gjenvinning av drikkekartong ikke er lett i Norge. Hvis Hurum Paper Mill blir nedlagt, vil drikkekartongene bli sendt til Sverige for gjenvinning eller brenning der.

Svar:

Jeg er opptatt av at mest mulig drikkekartong gjenvinnes ut fra de miljø- og ressursbesparelsene dette gir. Regjeringen arbeider med å sikre rammebetingelser som er fordelaktige for bedrifter som driver med gjenvinning. Regjeringens arbeid inkluderer blant annet tiltak som påvirker avfallsbesittere til å

velge gjenvinning framfor sluttbehandling, herunder produsentansvarsordningene, sluttbehandlingsavgift og kommende forbud mot deponering av nedbrytbart avfall.

Gjennom produsentansvarsavtalene har næringslivet fått ansvar for gjenvinning av blant annet drikkekartong. Grønt Punkt Norge skal på vegne av bransjen, sørge for at det finnes avsetningsmuligheter for innsamlet drikkekartong. I dag gjenvinnes drikkekartong innsamlet i Norge hovedsakelig ved Hurum Paper Mill, men Grønt Punkt Norge har også avtaler som gjør det mulig å sende kartong til fabrikk i Sverige. Jeg opplever at produsentansvarsordningen fungerer godt i forhold til å sikre at innsamlet drikkekartong går til gjenvinning.

Regjeringen legger også vekt på tiltak som kan bidra til å øke etterspørselen etter miljøvennlige produkter. En viktig del av dette er å stille miljøkrav ved offentlige anskaffelser, både fordi det offentlige er en stor innkjøper og fordi dette kan gi et positivt signal til private innkjøpere. Regjeringen vedtok i juni 2007 en handlingsplan for miljø- og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser og arbeider nå med konkrete tiltak i tråd med denne. Jeg har tro på at dette vil bidra til økt fokus på miljøhensyn ved innkjøp, inkludert økt bruk av produkter basert på gjenvunnet materiale.

SPØRSMÅL NR. 1465**Innlevert 29. august 2008 av stortingsrepresentant Svein Flåtten****Besvart 10. september 2008 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Etter lov om foretakspensjon §5-1(3) har ikke arbeidstaker rett til utbetaling fra pensjonsordningen samtidig med lønn fra samme foretak. Dette medfører at eldre arbeidstakere må skifte arbeidsgiver for å slippe å vente på sin opptjente pensjon hvis man ønsker å fortsette i arbeid i samme bedrift.

Vil finansministeren vurdere endringer i denne bestemmelsen i lys av det sterke behovet for å få eldre arbeidstakere til å stå lenger i jobb?»

Svar:*Nærmere om retten til å få utbetalt alderspensjon*

Foretakspensjonsloven § 5-1 tredje ledd fastslår at retten til utbetaling fra pensjonsordningen utsettes så lenge og i samme forhold som arbeidstakeren mottar lønn fra samme foretak. Arbeidstakere som etter å ha nådd pensjonsalder fortsatt har fulltids- eller deltidstilling i samme foretak, beholder imidlertid sitt medlemskap i pensjonsordningen jf. § 3-11.

Har medlemmet ikke opptjent full pensjon ved pensjonsalder, godskrives etterfølgende tjenestetid på vanlig måte. Har medlemmet derimot opptjent full pensjon ved pensjonsalder, står det i lov om foretakspensjon § 4-5 annet ledd at det skal "foretas omregning av pensjonen ved fratredelsen på grunnlag av den premiereserve som da er knyttet til opptjent pensjon. Forsikringsteknisk kontantverdi av ytelsene skal være den samme før og etter omregningen".

Et foretaks pensjonsordning har som regel ikke den nødvendige oversikt over den pensjonsberettigedes eventuelle ansettelsesforhold i andre foretak, og har etter loven ikke adgang til å holde tilbake alderspensjon dersom den pensjonsberettigede arbeider i annet foretak. Har den pensjonsberettigede arbeid i annet foretak, kan imidlertid den pensjonsberettigede

selv kreve at pensjon fra tidligere arbeidsgiver tilbakeholdes, jf. foretakspensjonsloven § 4 - 5 tredje ledd. Arbeidstakers rett til opptjening hos ny arbeidsgiver vil i slike tilfeller være bestemt etter regler for opptjening i tjenstepensjonsordninger til det foretaket vedkommende er ansatt i.

Bestemmelsene om omregning av pensjonen innebærer at medlemmer med full opptjening som fortsetter å arbeide i foretaket etter oppnådd pensjonsalder fullt ut, kompenseres økonomisk for den delen av alderspensjonen som ikke utbetales. Bestemmelsen gir imidlertid ingen videre økonomiske incentiver til å stå i arbeid ved oppnådd pensjonsalder utover at det utbetales lønn.

Fremtidige vurderinger

Reglene for retten til uttak av alderspensjon fra folketrygden forventes å bli vesentlig endret i forbindelse med pensjonsreformen.

I Revidert nasjonalbudsjett 2007 (St. meld. Nr. 2 (2006-2007)) uttalte Finansdepartementet at det – "når alle lovendringer i folketrygdloven (alderspensjon, fleksibel pensjonsalder, uførepensjon osv.) er vedtatt, og regelverket om særaldersgrenser mv. er på plass i de offentlige tjenstepensjonslover – legges opp til å gi Banklovkommisjonen i oppdrag å foreta konsekvenstilpasninger i lov om foretakspensjon, lov om innskuddspensjon, lov om obligatorisk tjenstepensjon og i lovgivningen om individuell pensjonsordning". På sikt vil det derfor arbeides med å tilpasse regelverket for foretaks- og innskuddspensjonsordninger til folketrygdens regler om fleksibel pensjonsordning. Blant spørsmålene som må vurderes i denne sammenheng er muligheten for den enkelte til å reversere en beslutning om tidligpensjonering i tjenstepensjonsordningene samt eventuelt kombinere arbeid og tjenstepensjon.

SPØRSMÅL NR. 1466**Innlevert 29. august 2008 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve****Besvart 5. september 2008 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen****Spørsmål:**

«Mener statsråden det var riktig å overprøve vurderingene til Fiskeridirektoratets regionkontor når det gjelder bestandsvurderingene av hummer i Møre og Romsdal, er statsråden bekymret for at helheten av de nye reguleringene kan få unødvendige konsekvenser for yrkesfiskerne, og kan statsråden avklare om det fremdeles skal være dybdebegrensninger på krabbefiske?»

BEGRUNNELSE:

Sunnmørsposten hadde følgende forside 25. august d.å.: "Krise for hummarfisket". Det fremgikk i avisen at fangsttiden etter hummer blir kraftig kuttet, at det innføres et pålegg om at det i alle hummerteiner skal være en fluktvei på 60 mm, og på krabbeteiner skal fluktveien være 80 mm, at dybdebegrensningene for krabbefiske oppheves og at teineantallet begrenses til 100 for yrkesfiskere og til 10 for hobbyfiskere.

Regiondirektør Sverre Ola Roald i Fiskeridirektoratet er uenig i forskernes bestandsvurdering for hummer i Møre og Romsdal, og uttaler at "Vi har argumentert med at hummerbestanden i vårt område i dag er innenfor det bestandmålet vi har satt, nemlig 10 hummere per 100 teiner. Dette mener vi å ha godt belegg for."

Roald uttaler at slik han tolker regelverket, blir det heretter ikke dybdebegrensning for krabbefisket. Hans Sande uttaler at "De som driver fiske med teiner på dybder på 3-4 meter på høsten er ikke på jakt etter krabbe. Den står på dybder på 12-15 meter. Og ingen skal komme å fortelle meg at de som driver slikt fiske kaster ut de humrene som går i teinene." Jeg mener det er sterkt bekymringsfullt dersom regelverket nå endres slik at det åpner for mer ulovlig fiske at hummer, fordi dette er en trussel mot bestanden.

Det fremgår videre at hummerfiskerne på mindre enn tre ukers varsel må skifte eller bygge om alle teiner, og får fangsttiden og antall teiner kraftig redusert.

I Fiskeribladet Fiskaren fremgår det 27. august d.å. at hummerfiskerne reagerer på at så mange nye regler blir innført samtidig. Daglig leder i Fiskarlaget Sør Trygve Bjørnerem mener Fiskeridepartementet har oversett yrkesfiskere med hummerfisket.

Jeg er glad for at det nå blir forbud mot rognhummer, fordi dette er viktig for bestanden. Men jeg er bekymret for at de grep som tas ensidig er negative for fiskerne, og i alle fall i Møre og Romsdal unødvendig strenge, uten at det samtidig tas positive grep. Høyre ønsker et program for utsettelse av hummer i

statlig regi.

Svar:

Begrunnelsen for spørsmålet er at Fiskeri- og kystdepartementet den 25. august 2008 fastsatte nye reguleringsbestemmelser for fangst av hummer, og Sunnmørspostens oppslag samme dato under tittelen "Krise for hummerfisket".

Utviklingen i fangst per enhet innsats og fangststatistikken indikerer at hummeren langs norskekysten over lang tid har vært overbeskattet, og at bestanden i første omgang må gjenoppbygges for å deretter forvaltes bærekraftig.

Fiskeridirektoratet nedsatte i 2004 en arbeidsgruppe med formål å finne tiltak og virksomme reguleringer for hummerfiske som kan bidra til å bygge opp bestanden. Det ble deretter holdt åpne høringsmøter og fremlagt rapport med en rekke forslag til reguleringer og tiltak. Arbeidsgruppens rapport og direktoratets vurdering av denne har vært på høring, før direktoratets endelige reguleringsforslag ble oversendt til Fiskeri- og kystdepartementet i mai 2008. Den 25. august 2008 fastsatte departementet nye reguleringsbestemmelser for fangst av hummer, og disse trer i kraft fra 15. september d.å.

Fiskeri- og kystdepartementet har lagt Fiskeridirektoratets forslag til grunn for de nye reguleringsbestemmelsene, men på enkelte punkter har vi ikke gått like langt som direktoratets forslag. Dette har vi gjort for å ta særlige hensyn til næringsutøvelsen, tradisjon og kystkultur, selv om det sannsynligvis ville vært mulig å gjenoppbygge hummerbestanden raskere ved en strengere regulering.

Vurderinger fra Fiskeridirektoratets regionkontor i Møre og Romsdal er blant de innspill som Fiskeridirektoratet la til grunn før de utformet sitt endelige reguleringsforslag. Når det gjelder dette området har vi fastsatt fisketiden til tre måneder. Videre har vi fastsatt teinebegrensninger på 100 stk. for yrkesfiskere og 10 stk. for fritidsfiskere. Disse løsningene er valgt nettopp for å ta særlige hensyn til blant andre yrkesfiskerne.

For fritidsfiskere har vi nå innført krav om 80 mm fluktåpninger i krabbeteiner, slik at eventuell hummer selv skal kunne vandre ut av teinene. Den gamle bestemmelsen om at fritidsfiskere (i Møre og Romsdal) må sette krabbeteinene på dypere vann enn 10 meter er således overflødig når kravet om 80 mm fluktåpning trer i kraft, og dybdebegrensningen er derfor tatt ut av forskriften om utøvelse av fisket.

Det er også innført krav om minimum 60 mm flukttåpninger i hummerteiner, slik at hummer under minstemålet skal kunne finne ut av teinene. Fiskerne

har i hovedsak signalisert at det ikke vil være noen store vanskeligheter med å montere slike flukttåpninger i teinene før hummerfisket starter den 1. oktober.

SPØRSMÅL NR. 1467

Innlevert 29. august 2008 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark

Besvart 5. september 2008 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Mener statsråden det er rimelig å gi næringsinteresser, i dette tilfellet yrkesfiskere, et tre ukers varsel om at det vil bli innført store endringer i reguleringen av hummerfisket, og er det aktuelt å gi dispensasjoner?»

BEGRUNNELSE:

Sunnørsposten kunne så sent som 25. august 2008 informere om at Fiskeridepartementet har innført nye regler for fiske etter hummer og krabbe, og at de nye reglene skal innføres alt fra 15. september. Fangsttiden etter hummer blir kraftig kuttet, og det blir nå bare lov å fiske fra 1. oktober til 31. desember. Videre skal alle hummerteiner utstyres med et flukthull på 60 mm, mens krabbeteiner skal ha flukthull på 80 mm. Teinetallet skal begrenses til 100 for yrkesfiskere og 10 for hobbyfiskere.

I følge Bernt Bertilsen i Fiskeridepartementet er det ikke lagt opp noen form for dispensasjoner så langt, men han sier samtidig at "dette er noe vi vil diskutere i departementet rett over helga."

Geir Bringsvor fra Sandshamn sier at "Det er helt greit å regulere, men disse reguleringene vil ramme yrkesfiskerne hardt. Med et makstall på 100 teiner er det umulig å drive økonomisk forsvarlig. For meg betyr dette slutten."

I Fiskeribladet *Fiskaren* 27. august 2008 sier daglig leder i Fiskerlaget Sør Trygve Bjørnerem at "Fiskeridepartementet har oversett yrkesfiskere med hummerfisket. Uten bedre oppsyn nytter ingen regler. Økt minstemål og fredet rognhummer vil halvere inntekten for yrkesfiskerne, mens vinnerne er de som fisker og omsetter ulovlig."

I samme avise vises det til hummerfisker Alf Ulland fra Hidra i Vest-Agder, som for tiden ligger i Skudeneshavn og venter på innsig av stor makrell til kysten. Det betyr at makrellkvoten må fiskes før han kan tenke på hummeren. Ulland uttaler "Dermed blir det snaut med tid til å sette inn flukttåpninger i teine-

ne, slike påbud bør innføres over tid." Ulland har allerede bestilt flukttåpninger, men mener at selv om 100 teiner er bedre enn forslaget fra Fiskeridirektoratet på 80, er tallet uansett for lavt for en som skal leve av fisket.

Svar:

Begrunnelsen for spørsmålet er at Fiskeri- og kystdepartementet den 25. august 2008 fastsatte nye reguleringsbestemmelser for fangst av hummer, og Sunnørspostens oppslag samme dato under tittelen "Krise for hummerfisket".

Utviklingen i fangst per enhet innsats og fangststatistikken indikerer at hummeren langs norskekysten over lang tid har vært overbeskattet, og at bestanden i første omgang må gjenoppbygges for å deretter forvaltes bærekraftig.

Fiskeridirektoratet nedsatte i 2004 en arbeidsgruppe med formål å finne tiltak og virksomme reguleringer for hummerfiske som kan bidra til å bygge opp bestanden. Det ble deretter holdt åpne høringsmøter og fremlagt rapport med en rekke forslag til reguleringer og tiltak. Arbeidsgruppens rapport og direktoratets vurdering av denne har vært på høring, før direktoratets endelige reguleringsforslag ble oversendt til Fiskeri- og kystdepartementet i mai 2008. Den 25. august 2008 fastsatte departementet nye reguleringsbestemmelser for fangst av hummer, som vil tre i kraft fra 15. september d.å.

Fiskeri- og kystdepartementet har lagt Fiskeridirektoratets forslag til grunn for de nye reguleringsbestemmelsene, men på enkelte punkter har vi fastsatt mindre innstramming i reguleringene enn det som direktoratet foreslo. Dette har vi gjort for å ta særlige hensyn til næringsutøvelse, tradisjon og kystkultur, selv om det sannsynligvis ville vært mulig å gjenoppbygge hummerbestanden raskere ved en strengere regulering.

Det nye kravet om 80 mm flukttåpninger i krabbeteiner gjelder bare for fritidsfiskere, som kun kan fis-

ke med relativt få teiner. For yrkesfiskerne er det således kravet om minimum 60 mm fluktåpninger i hummerteiner som er nytt. Vi har ikke til hensikt å dispensere fra denne bestemmelsen. For øvrige har

fiskerne i hovedsak signalisert at det ikke vil være problematisk å montere slike fluktåpninger i teinene før hummerfisket starter den 1. oktober.

SPØRSMÅL NR. 1468

Innlevert 1. september 2008 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 9. september 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Norge har planer om å kjøpe store mengder CO₂-kvoter i årene fremover for å innfri klimamål. Samtidig jobber flere norske bedrifter med renseteknologi ifht. klimagassutslipp, men mangler insentiver eller markedskrav som muliggjør kommersialisering.

Har Regjeringen vurdert å i stedet bruke deler av disse midlene til å gjennomføre konkrete prosjekter hvor man implementerer norsk utviklet renseteknologi i pilotprosjekter eller storskalaanlegg?»

BEGRUNNELSE:

Professor Jørgen Randers har beregnet omfanget av norsk kjøp av CO₂-kvoter til en forventet kostnad på 1,4 milliarder kroner i året. Han mener at man heller burde brukt disse pengene til investering i norsk miljøteknologi. Bl.a. har Yara utviklet teknologi som vil kunne rense utslipp tilsvarende halvparten av norsk CO₂-utslipp ved å bruke denne teknologien på alle nitratgjødsselfabrikkene i Europa. Randers mener dette kan gjøre Norge ledende på miljøteknologi. Ref. Teknisk Ukeblad nr. 2708.

Svar:

Regjeringen har satt av betydelige midler til utvikling av klima vennlig teknologi, særlig til fullskala fangst og lagring av CO₂, men også til utvikling av fornybar energi og energieffektivisering gjennom Enova. Staten og Statoil inngikk i 2006 en avtale om å etablere verdens største fullskala CO₂-rensaneanlegg ved det planlagte kraftvarmeverket på Mongstad. Rensaneanlegget skal stå klart innen utløpet av 2014. Første trinn av CO₂-håndteringen skal være på plass samtidig med oppstart av det planlagte kraftvarmeverket i 2011.

Regjeringen har satt av 631 millioner kroner til fornybar energi og energieffektivisering i 2008.1 tillegg blir Enovas virksomhet finansiert fra et påslag på nettariffen på 1 øre per kWh, noe som i 2008 forventes å gi en inntekt på om lag 820 millioner kroner, inklusive renteinntekter. I tillegg har regjeringen satt av 935 millioner til CO₂-håndtering.

Kjøp av kvoter i det internasjonale kvotemarkedet bidrar til teknologioverføring og til kostnadseffektive utslippsreduksjoner. Derfor har regjeringen vedtatt å skjerpe utslippsforpliktelsen under Kyoto-protokollen med ti prosentpoeng. Dette innebærer betydelige overføringer til kostnadseffektive reduksjonstiltak internasjonalt.